

BERÄTTELSE

ANGÅENDE

HELSINGFORS STADS KOMMUNALFÖRVALTNING

ÅR 1896

JEMTE STATISTISKA UPPGIFTER FÖR SAMMA
OCH FÖREGÅENDE TID.

NIONDE ÅRGÅNGEN.

HELSINGFORS
TIDNINGS & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1897.

INNEHÅLL.

Årsberättelse.

I. Stadsfullmäktige	sid.	1.
II. Drätselkammaren	”	110.
III. Fattigvårdsstyrelsen	”	149.
IV. Inqvarteringsnämnden	”	159.
V. Förmyndarenämnden	”	163.
VI. Helsovårdsnämnden	”	164.
VII. Folkskoledirektionen	”	164.
VIII. Brandkommissionen	”	167.
IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen	”	170.
X. Bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs	”	173.
XI. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl	”	178.
XII. Förlikningsnämnden	”	180.

Tabellbilagor.

Areal. Gårdar. Tomter. Gator. Afloppskanaler. Kajer. Vattenledning. Gasbelysning.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads ytinhåll vid utgången af år 1896	sid.	3*.
Tab. N:o 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890	”	4*.
Tab. N:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890	”	5*.
Tab. N:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra	”	6*.
Tab. N:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo	”	6*.
Tab. N:o 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo	”	7*.

Tab. N:o 7.	Längder och ytor å Helsingfors stads gator, torg och allmänna platser vid utgången af år 1886 jämte uppgift å planerings- och stenläggningsarbeten, utförda t. o. m. 1886 samt under hvarje af åren 1887—1896	”	8*.
Tab. N:o 8.	Uppgift öfver Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatuandelar uti Helsingfors stad	”	14*.
Tab. N:o 9.	Uppgift å Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jämte infallsbrunnar, vid utgången af år 1896	”	17*.
Tab. N:o 10.	Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet vid desamma	”	20*.
Tab. N:o 11.	Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt	”	21*.
Tab. N:o 12.	Uppgift öfver tomter i Helsingfors, som vid utgången af 1896 voro till försäljning disponibla, samt deras areal och försäljningsvärde . .	”	22*.
Tab. N:o 13.	Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1896 . . .	”	24*.
Tab. N:o 14.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppförade vattnet under åren 1879—1896, utom verkstadsdriften	”	25*.
Tab. N:o 15.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen under åren 1891—1896 jämte verkstadsdriften	”	26*.
Tab. N:o 16.	Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för stadens vattenledningsverkstad under åren 1891—1896	”	26*.
Tab. N:o 17.	Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1885—1896	”	27*.
Tab. N:o 18.	Lysgasens medelstyrka i Helsingfors under lysåren 1887—1896 . . .	”	27*.

Väderlek. Temperatur.

Tab. N:o 19.	Väderleksförhållanden i Helsingfors året 1896, jemförda med de under åren 1886—1895 rådande	”	28*.
Tab. N:o 20.	Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad år 1895, jemförd med medeltal af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder	”	30*.

Befolkning. Dödlighet. Sjuk- och helsovård.

Tab. N:o 21.	Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte eller tionde år från 1810—1895 samt för år 1896	”	31*.
Tab. N:o 22.	Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1893—1896	”	31*.
Tab. N:o 23.	Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 December 1890, jemförd med förhållandet vid folkräkningen den 1 Oktober 1880 och den 1 Mars 1890	”	32*.
Tab. N:o 24.	Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 December 1890	”	32*.

Tab. N:o 25.	Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 December 1890	sid. 33*.
Tab. N:o 26.	Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennium från 1811 — 1885 samt för hvarje af åren 1886—1896	„ 34*.
Tab. N:o 27.	Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödelsen i Helsingfors åren 1887—1896	„ 36*.
Tab. N:o 28.	Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1886—1896, fördelade efter församlingar	„ 37*.
Tab. N:o 29.	De i Helsingfors åren 1887—1896 döde, ordnade efter kön och åldersklasser	„ 38*.
Tab. N:o 30.	Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1887—1896, fördeladt på månader och kvartal	„ 40*.
Tab. N:o 31.	Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1887—1896	„ 40*.
Tab. N:o 32.	Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1887—1896 uti några talrikast förekommande sjukdomar, jemförd med totalmortaliteten	„ 41*.
Tab. N:o 33.	Dödsorsakerna bland lutherska trosbekännare inom vissa åldersklasser år 1896, jemförda med åren 1890—1895	„ 42*.
Tab. N:o 34.	Af distrikts(fattig-)läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1887—1896	„ 44*.
Tab. N:o 35.	Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1896 hos Helsovårdsnämnden, jemfördt med åren 1883—1895	„ 45*.
Tab. N:o 36.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1896, jemfördt med åren 1894—1895	„ 46*.
Tab. N:o 37.	Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895	„ 47*.
Tab. N:o 38.	Sammanställning af vårdade sjuke och sjukdomar vid Maria sjukhus' annex å villan Alkärr år 1896	„ 48*.
Tab. N:o 39.	Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuke vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1896, jemfördt med år 1895	„ 49*.
Tab. N:o 40.	Antalet sinnessvage och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895	„ 49*.
Tab. N:o 41.	Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1887—1896	„ 50*.
Tab. N:o 42.	Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1894—1896	„ 50*.
Tab. N:o 43.	Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895	„ 51*.

Tab. N:o 44.	Antalet stadsboar intagna å samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i staden	sid. 52*.
Tab. N:o 45.	Antalet patienter insända genom veneriska besigtningebyrån till syfilitiska afdelningen under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895	„ 53*.
Tab. N:o 46.	Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1889—1896	„ 53*.
Tab. N:o 47.	Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1896, jemfördt med åren 1891—1895	„ 54*.
Tab. N:o 48.	Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1896	„ 55*.
Tab. N:o 49.	Medeltalen af alla kemiska analyser af Helsingfors vattenledningsvatten under åren 1890—1896	„ 56*.
Tab. N:o 50.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1896.	„ 57*.
Tab. N:o 51.	Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten från skilda filtra år 1896	„ 58*.

Högre och lägre undervisningsväsendet. Folkbibliotek och läsesalar.

Tab. N:o 52.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejslerliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893 och 1893—1896	„ 59*.
Tab. N:o 53.	Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejslerliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1896	„ 60*.
Tab. N:o 54.	Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läsåren 1886—1887 t. o. m. 1895—1896	„ 61*.
Tab. N:o 55.	Uppgifter angående elementarläroverken i Helsingfors under läsåren 1886—1896	„ 62*.
Tab. N:o 56.	Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1896—1897	„ 70*.
Tab. N:o 57.	Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1887—1888 t. o. m. 1896—1897	„ 71*.
Tab. N:o 58.	Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1887—88 t. o. m. 1895—96.	„ 72*.
Tab. N:o 59.	Uppgifter angående Högre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1890—91 t. o. m. 1896—97	„ 73*.
Tab. N:o 60.	Uppgifter angående Lägre handtverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1896—1897	„ 74*.
Tab. N:o 61.	Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läsåret 1895—96, jemförda med dem under läsåren 1892—93 t. o. m. 1894—95	„ 75*.
Tab. N:o 62.	Antalet skolklasser i Helsingfors stads folkskolor, äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimitterade, föräldrarnas stånd m. m. under läsåren 1891—92 t. o. m. 1895—96	„ 76*.

Tab. N:o 63.	De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1892—93 t. o. m. 1895—96	sid. 73*.
Tab. N:o 64.	De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningsspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1891—92 t. o. m. 1895—96	” 80*.
Tab. N:o 65.	Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1887—1896	” 81*.
Tab. N:o 66.	Anlitande af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under åren 1894—1896	” 82*.
Tab. N:o 67.	Besöken i barnens läsesal i Sörnäs under åren 1894—1896	” 83*.

Domstolarnas, polisens, fattigsakförarens och brandverkets verksamhet.

Tab. N:o 68.	Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1885—1895	” 84*.
Tab. N:o 69.	Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1885—1894	” 85*.
Tab. N:o 70.	Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1885—1893	” 86*.
Tab. N:o 71.	Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakföraren i Helsingfors handlagda mål under år 1896, jemfördt med åren 1889—1895	” 87*.
Tab. N:o 72.	Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskäffade egendom under åren 1889—1896	” 88*.
Tab. N:o 73.	Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1893—1896	” 89*.
Tab. N:o 74.	Antalet personer hvilka såsom druckna blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagna åren 1887—1896	” 90*.
Tab. N:o 75.	Beviljade, förnyade och dödade inteckningar i Helsingfors samt värdet af försälda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats under åren 1887—1896	” 90*.
Tab. N:o 76.	Eldsvådorna i Helsingfors åren 1887—1896	” 91*.
Tab. N:o 77.	Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1887—1896	” 92*.

Fattigvård.

Tab. N:o 78.	Antalet personer, intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1887—1896, fördeladt efter månader	” 93*.
Tab. N:o 79.	Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackorderade personer under åren 1877—1896	” 94*.

Tab. N:o 80.	Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför under åren 1877—1896 sid.	95*.
Tab. N:o 81.	Uppgifter öfver kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1885—1896	” 96*.
Tab. N:o 82.	Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1896 ”	97*.

**Fabriker och handtverkerier. Import, export och sjö-
rörelse. Passagerare och gods rörelse. Telegraf,
telefon och post. Sparbanker.**

Tab. N:o 83.	Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1895, jemfördt med åren 1889—1894	” 98*.
Tab. N:o 84.	Värdet af Helsingfors stads import och export under åren 1894—1896	” 100*.
Tab. N:o 85.	Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit till Helsingfors från inhemska orter under åren 1885—1896	” 106*.
Tab. N:o 86.	Helsingfors stads import och export samt uppbörden vid dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1877—1896 . . .	” 106*.
Tab. N:o 87.	Helsingfors stads trävaruexport under åren 1894—1896	” 108*.
Tab. N:o 88.	Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklerade fartyg under år 1896, jemfördt med åren 1888—1895	” 109*.
Tab. N:o 89.	Antalet i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1887—1896 ”	110*.
Tab. N:o 90.	Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1894—1896	” 110*.
Tab. N:o 91.	Passagerarörörelsen å Helsingfors bangård åren 1892—1896	” 111*.
Tab. N:o 92.	Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1892—1896	” 112*.
Tab. N:o 93.	Anmälda resande i Helsingfors åren 1888—1896	” 114*.
Tab. N:o 94.	Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän i Helsingfors åren 1887—1896	” 115*.
Tab. N:o 95.	Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1896, jemförd med samma trafik åren 1891—1895	” 116*.
Tab. N:o 96.	Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1888—1896 . . .	” 118*.
Tab. N:o 97.	Antalet samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1887—1896	” 119*.
Tab. N:o 98.	Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1886—1895	” 120*.
Tab. N:o 99.	Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1887—1896	” 122*.
Tab. N:o 100.	Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1887—1896	” 122*.

Beskattning. Finanser. Ekonomi.

Tab. N:o 101.	Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1896, jemförda med åren 1888—1895	sid. 123*.
Tab. N:o 102.	Uppgift öfver trafiken åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1887—1896	„ 124*.
Tab. N:o 103.	Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1896, jemförd med den under åren 1890—1895	„ 125*.
Tab. N:o 104.	Sammandrag af taxerings- och uppbördslängderna för kommunala utskylder m. m. för åren 1889—1896	„ 126*.
Tab. N:o 105.	Helsingfors stadskassas inkomster och utgifter under åren 1887—1896	„ 130*.
Tab. N:o 106.	Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1896	„ 132*.
Tab. N:o 107.	Helsingfors stads consoliderade gäld enligt boksluten för åren 1884—1896	„ 132*.
Tab. N:o 108.	Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1896, jemförda med fastställd stat	„ 133*.
Tab. N:o 109.	Helsingfors stadskassas ställning den 31 December år 1896	„ 145*.
Tab. N:o 110.	Helsingfors stads donerade fonder år 1896	„ 147*.
Tab. N:o 111.	Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1896	„ 153*.
Tab. N:o 112.	Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1885—1896	„ 154*.
Tab. N:o 113.	Uppgifter öfver kostnader för de arbeten, som genom Helsingfors stads Byggnadskontor blifvit utförda under år 1896	„ 155*.
Tab. N:o 114.	Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1896, jemförda med dem år 1895	„ 157*.
Tab. N:o 115.	Tablå utvisande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset omkostnader i förhållande till hvarandra år 1896, jemförda med dem år 1895	„ 158*.
Tab. N:o 116.	Utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1896, jemförda med dem år 1895	„ 159*.
Tab. N:o 117.	Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1896 jemte uppgift å försäkringsgifvarene	„ 160*.
Tab. N:o 118.	Värdet af Helsingfors stads lösegendom under åren 1888—1896	„ 161*.

Allmänna val.

Tab. N:o 119.	Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1887, 1890, 1893 och 1896	„ 162*.
---------------	--	---------

Diagram.

1. Grafisk framställning af vattenuppfordringen under år 1896 vid Helsingfors stads vattenledning.
2. Grafisk framställning af medelkonsumtionen per dygn och antalet konsumenter under åren 1879—96 vid Helsingfors stads vattenledning.
3. Grafisk framställning af inkomster och utgifter vid, samt bokförda värdet af Helsingfors stads vattenledning under åren 1879—96.
4. Grafisk tabell öfver filterdriften vid Helsingfors vattenverk år 1896.

Årsberättelse

1896.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden anföras följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Då Stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 Maj 1893 behandlade frågan om uppgörande af förslag till byggnadsstadga för fabriksstomterna i staden, beslöto Fullmäktige bland annat ¹⁾: uppdraga åt Drätselkammaren att till ny pröfning upptaga frågan derom, huruvida fabriksområdet i trakten af Hafshammen till den del, detsamma ännu var odisponerad, helt och hållet eller delvis borde såsom sådant bibehållas, samt till Fullmäktige inkomma med yttrande såväl derom, som ock om icke annorstädes, särskildt å Berghäll, Gumtäckt, Sörnäs, Busholmen och Blåbergslandet funnes för fabriksstomter lämpliga områden; och infordrade med anledning deraf Drätselkammaren yttrande af Byggnadskontoret. Till följd af ärendets stora omfattning och af detsamma föranledda vidlyftiga undersökningar, ritningsarbeten och kostnadsberäkningar kunde Byggnadskontoret emellertid först nu afgifva sitt förslag och utlåtande, utgående förnämligast derpå ²⁾, att såsom fabriksplatser skulle bibehållas endast kvarteret n:o 180, hvori de flesta tomter redan blifvit försålda, kvarteret n:o 177, som numera äges af Munkholmens Aktiebolag och kvarteret n:o 170, uti hvilket de enskilda tomterna likvisst gifvits en något förändrad form, hvarigenom inledande af jernvägsspår från hamnbanan till desamma möjliggjorts, samt kvarteret n:o 181 reserveras för stadens behof; att nya fabriksstomter skulle beredas invid Sörnäs hamn

Ändring af
stadsplan för
6:te och 7:de
stadsdelarne.

¹⁾ Se 1893 års berättelse pg. 90. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

genom utfyllning af den utanför villalägenheten Södervik belägna hafsviken äfvensom å sjelfva denna lägenhet; samt att alternativt de s. k. Janssonska odlingarna, hvilka ligga vid Sörnäs bibana och för hvilka arrenderätten utgår år 1897, indelades till fabriksplatser. Med afseende derå att kvarteren N:ris 179 och 182 icke lämpade sig för en indelning i regelbundet begränsade bostadstomter, hade Byggnadskontoret uppgjort ett förslag till dessa quarters indelning i villatomter, som skulle bebyggas enligt enahanda byggnadsordning, som är gällande för Brunnssparkens östra område. Härutöfver inlemnade Byggnadskontoret till Drätselkammaren ett projekt till anordnande af magasins- och upplagstomter å den tilltänkta och delvis redan utförda utfyllningen af Gräsvikens norra del. Och som Drätselkammaren med iakttagande af vissa förändringar i förslagen fann skäl godkänna desamma, föreslog¹⁾ Kammarerna:

att Stadsfullmäktige ville godkänna Byggnadskontorets förslag till ändring af stadsplan för 6:te och 7:de stadsdelarna med de af Drätselkammaren i förslaget förordade förändringar beträffande gatunamn samt, sedan häraf betingade rättelser i kartan utförts, ansöka om Hans Kejsersliga Majestäts fastställelse af denna ändring äfvensom om rätt till villastads partiets bebyggande efter den för Ulrikasborgs brunnsarks östra område gällande byggnadsordning; att Stadsfullmäktige äfven ville godkänna ändringen af gällande stadsplan rörande Sörnäs strandväg och kvarteren N:ris 288, 289 och 291 i 10:de stadsdelen samt härå söka nädig fastställelse; att Stadsfullmäktige omfattade Byggnadskontorets förslag angående magasins- och upplagstomter vid Gräsviken och, sedan kartan öfver dessa tomter kompletterats med gatunamn och tomtnumror, ansöka om behörig fastställelse äfven af detta förslag; att Stadsfullmäktige skulle, på sätt Drätselkammaren sig i saken uttalat, till fabriksstomter anvisa de föreslagna områdena å de s. k. Janssonska odlingarna och å delar af Södervik villalägenhet med derinvid föreslagen utfyllning i sjön; att Fullmäktige ville antaga de af Ingeniören Huber betingade villkoren för återlemnande till staden af tomten N:o 20 vid Petersgatan samt bemyndiga Drätselkammaren att vidtaga alla deraf föranledda åtgärder; samt slutligen att Stadsfullmäktige återupptoge frågan om utarbetande af byggnadsordning för fabriksstomter i staden, i hvilken byggnadsordning borde införas nödiga bestämningar äfven angående bebyggande af magasins- och begagnande af upplagstomter.

¹⁾ Drks skrf. N:o 75 af den 5 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 10).

Stadsfullmäktige remitterade ¹⁾ ärendet till ett särskildt tillsatt utskott, som dock icke hann under året slutföra sitt uppdrag.

För fullgörande af det bemyndigande, Drätselkammaren utverkat sig ²⁾ hos Stadsfullmäktige beträffande reglering af tomten N:o 1 vid Bergmansgatan, insände Drätselkammaren till Fullmäktige en af Byggnadskontoret uppgjord ritning till den af regleringen föranledda ändringen i stadsplan; hvarjemte Kammaren hemstälde ³⁾ ej mindre att Stadsfullmäktige måtte i vederbörlig ordning utverka fastställelse af ifrågavarande ändring än ock bevilja af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda medel ett anslag af 3,000 mark till betäckande af köpeskillingen för det till staden försälda trädgårdsområdet af nämnda tomt; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Sedan tomten N:o 7 vid vestra Hamngatan, som tidigare af staden förärats åt den på tomten N:o 9 vid samma gata anlagda Diakonissanstalten, återgått ⁵⁾ till staden samt anhållan om dess inlösen blifvit af hugad köpare framställd, men gården på nyssnämnda tomt N:o 9 i sådant fall komme att sakna inkörsport, ifall tomten N:o 7 skulle hållas vid den å nyligen fastställd stadsplan för Skatudden upptagen begränsning, hemstälde ⁶⁾ Drätselkammaren, på Byggnadskontorets derom gjorda förslag, med biläggande af en plankarta, att Stadsfullmäktige ville utan ersättning tillerkänna egaren af meranämnda tomt N:o 9 ett tillskott från tomten N:o 7 af 126,810 m² areal, äfvensom i vederbörlig ordning utverka fastställelse å den häraf föranledda ändringen i stadsplan; och godkände ⁷⁾ Stadsfullmäktige denna hemställan.

Uti skrifvelse från Magistraten af den 8 Februari sub N:o 20 meddelades Stadsfullmäktige, att Finansexpeditionen i Kejs. Senaten medels skrifvelse af den 21 föregående Januari underrättat, att Kejs. Senaten vid samma dag skedd föredragning funnit direktorns för Myntverket hos Kejs. Senaten gjorda hemställan ⁸⁾ att byggnadstomten N:o 2 å Skatudden i denna stad blefve till statsverket återlemnad, icke till någon åtgärd föranledda; med anledning hvaraf Stadsfullmäktige beslöto ⁹⁾ meddela bevis öfver delfäendet.

I vanlig ordning genom Guvernören i länet och Magistraten hade Handels- och Industriexpeditionen i Kejs. Senaten infordrat definitiv upp-

¹⁾ Stfs prot. den 31 mars § 23. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 3. — ³⁾ Drks skrf. N:o 19 af den 30 jan. — ⁴⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 11. — ⁵⁾ Se 1895 års berättelse pg. 13. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 20 af den 30 jan. — ⁷⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 22. — ⁸⁾ Se 1895 års berättelse pg. 3. — ⁹⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 18.

Reglering af
tomten N:o 1 vid
Bergmansgatan.

Reglering af
tomten N:o 9 vid
vestra Hamn-
gatan.

Myntverkets
tomt.

Försäljning af
kvarteret N:o 143
å Skatudden.

gift af Stadsfullmäktige å försäljningspriset för kvarteret N:o 143 å Skatudden samt de öfriga villkor, på hvilka detsamma kunde till statsverket öfverlätas; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag ²⁾ aflåta det svar, att Fullmäktige förklara sig villiga att för ett pris af 13 mark per m² land uti kvarteret N:o 143 å Skatudden eller, då detta land uppgår till 3740 m², för en summa af 48,620 mark och mot befrielse för staden för hvarje vidare tillgörande för kvarterets utfyllning till den storlek och form, det i fastställd stadsplan intager, äfvensom från skyldighet att förr planera tillstötande gator och i dem nedlägga vatten- och kloakledningar, än andra byggnadsföretag å Skatudden sådant tilläfventyrs påfordra, afstå sagda kvarter till statsverket, som deremot berättigas att anlägga kajer ikring kvarteret, ifall så af statsverket anses behöfligt, samt att från kvarterets norra del, likväl endast efter Stadsfullmäktige företedd ritning och på särskild ansökan, utbygga bryggor i norra hamnen, äfvensom med skyldighet att, i händelse kajer ikring kvarteret uti dess yttre begränsningslinier ej skulle utföras, senast inom tio år hafva kvarteret i viss regelbunden form emot vattnet så omgifvet med strandskoning af sten, att detsamma med afseende å vattenvariationen icke kan blifva i något afseende helsovådligt. Uti skrifvelse från Magistraten af den 15 Augusti underrättades ³⁾ sedermera Stadsfullmäktige, att Hans Kejs. Majestät täckts i allo godkänna de af Fullmäktige uppställda villkoren för försäljning till finska statsverket af ifrågavarande kvarter samt låta ur allmänna medel i länets ränteri utbetala den fordrade köpeskillingen.

Försäljning af
fabrikstomten
N:o 2 vid Sörnäs
strandväg.

Kommunalrådet F. W. Grönqvist, som af Ingenjören A. Stenberg tillöst sig icke blott arrenderätten till den del af villalägenheten Hagnäs, som hör till den blifvande tomten N:o 2 i fabrikskvarteret N:o 296 af 10:de stadsdelen, utan ock eganderätten till de å nämnda tomt uppförda byggnaderna, hade hos Drätselkammaren anhållit att få inlösa sagda tomt; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige på framställning ⁵⁾ af Drätselkammaren, som lätit i vanlig ordning uppmäta och värdera tomten, att bemyndiga Drätselkammaren att till bemålde kommunalråd för ett pris af 30,037 mark 7 penni försälja ifrågavarande tomt af 8582,019 m² areal på de för försäljning af fabrikstomter gällande betalnings- och öfriga villkor

-----
¹⁾ Stfs prot. den 21 april § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 104 af den 16 april. — ³⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 2. — ⁴⁾ Stfs prot. den 5 maj § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 136 af den 23 april.

samt under det förbehåll beträffande ifrågasatt ändring i sträckningen å Sörnäs strandväg, att innehafvaren af tomtens är skyldig att till staden afstå den till vägregleringen från tomtens tilläfventyrs afgående marken mot en godtgörelse, beräknad efter den afgående arealens storlek och samma enhetspris, som den första köparen af tomtens erlagt till staden för markens inköp.

Såsom innehafvare af staden underlydande lägenheten Hagnäs och varande en af de fabrikssegare, hvilka år 1893 förbundit sig ¹⁾ under vissa förbehåll att, för den händelse de fabriks- och villalägenheter, hvilka de å arrende innehade, blefve i stadsplan intagna, omedelbart derefter tilllösa sig eganderätten till hvar sin af de nybildade fabriksstomter, som närmast motsvarade det af dem innehafda området, hade Ingenjören Adolf Stenberg hos Drätselkammaren framställt anhållan att få inlösa den enligt numera fastställd stadsplan inom området för sagda villa belägna fabriksstomten N:o 7 vid Neckens gränd i kvarteret N:o 296. Med anledning häraf lät Drätselkammaren i vanlig ordning uppmäta och värdera ifrågasvarande tomt, hvarvid densamma befans hafva en areal af 17344,770 m² och uppskattades efter ett pris af 3 mark per m² till ett värde af 52,034 mark 31 penni. Och föreslog ²⁾ Drätselkammaren, då sökanden såsom önskningsmål tillika anhållit, att de årliga afbetalningarna å köpeskillingen finge ske med rabatt efter 4 0/0, med afseende derå att värderingsmännen vid uppskattningen af tomtens nuvarande värde ej tagit någon hänsyn dertill, att marken ännu för en tid af fem år är utarrenderad för det låga årsarrendet af 1,733 hektoliter råg och 268 mark kontant, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till sökanden å stadens vägnar afyttra nämnda fabriksstomt sålunda, att derå skulle utfärdas salubref, först sedan Ingenjören Stenberg, som emellertid tillsvidare förblefve vid sin arrenderätt till villalägenheten Hagnäs, i den ordning en efter 4 0/0 kapitalrabatt uppgjord tablå, slutande sig in summa å 47,871 mark 61 penni, utvisade, under åren 1897—1901 till stadskassan inbetalt de i tablån för hvarje år intagna kapitalafbetalningarna. Stadsfullmäktige beslöt ³⁾ visserligen bemyndiga Drätselkammaren att till ett pris af 52,034 mark 31 penni afyttra tomtens N:o 7 vid Neckens gränd till sökanden, men tillika förklara att, derest sökanden icke santyckte till att omedelbart erlægga hela köpesumman eller till säkerhet för den-

Försäljning af
fabriksstomten
N:o 7 vid Neckens
gränd.

¹⁾ Se 1893 års berättelse pg. 17. — ²⁾ Drks skrf. N:o 218 af den 1 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 4.

samma bevilja inteckning, frågan om försäljning af tomten finge för närvarande förfalla.

Tomtplats för
blidskola.

Genom remiss af den 21 Januari hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att inkomma med utlåtande och förslag i anledning af en genom Guvernören i länet Stadsfullmäktige delgifven skrivelse från Ecklesiastik-expeditionen i Kejs. Senaten för Finland af den 11 sistförvikne December, innehållande förfrågan, huruvida staden vore villig att i stället för den jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 29 December 1891 ¹⁾ till tomtplats för en blifvande läroanstalt för blinda barn upplåtna norra delen af qvarteret N:o 127 till statsverket utan ersättning upplåta någon annan för uppförande af ifrågavarande skolhus jemte internats- och ekonomiebyggnader lämpligare tomtplats. Och föreslog ²⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande, att Stadsfullmäktige ville såsom svar å Ecklesiastik-expeditionens förfrågan meddela: att staden vore villig att, under förbehåll att en tidsenlig fullständig läroanstalt för blinda barn med svenskt och finskt modersmål genom statsverkets försorg här inrättades, i stället för den till tomtplats för den tillernade anstalten tidigare upplåtta delen af qvarteret N:o 127 utan ersättning upplåta i främsta rummet tomterna N:ris 3 och 5 i qvarteret N:o 302 eller ock N:ris 7 och 9 i qvarteret N:o 303 i Berg-häll, men, i händelse dessa skulle befinnas oantagliga, alternativt dermed antingen tomterna N:ris 3 och 5 vid Fabriksgatan i qvarteret N:o 127 eller N:ris 29 och 31 vid Bergmangatan i qvarteret N:o 109.

Stadsfullmäktige, som emellertid till vidare beredning af ärendet öfverlemnade ³⁾ detsamma till det af Stadsfullmäktige tidigare tillsatta utskott, som fått i uppdrag att yttra sig rörande maximihöjden för byggnaderna i 7:de stadsdelen, beslöte ⁴⁾ att godkänna Drätselkammarens af utskottet understödda förslag, dock med sådant tillägg att Stadsfullmäktige för ändamålet alternativt afstodo jemväl tomterna N:ris 5 och 12 vid Jungfrustigen eller N:ris 1 och 2 vid Rådmangatan, alla belägna i qvarteret N:o 134, äfvensom att i det infortrade underdåniga utlåtandet anhallan skulle göras derom, att Fullmäktige inom årets utgång blefve underrättade, huruvida och i hvilken del Fullmäktiges nu framställda anbud blifvit af statsverket antaget.

Af ofvan anförda tomtplatser blef likväl icke någon enda af stats-

¹⁾ Se 1891 års berättelse pg. 6. — ²⁾ Drks skrf. N:o 23 af den 1 febr. (Stfs tryckta handl. N:o 6). — ³⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 20. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 17.

verket godkänd, utan anbefalde uti skrifvelse af den 14 April Ecklesiastik-expeditionen i Kejs. Senaten Guvernören i länet infordra Stadsfullmäktige yttrande, huruvida staden vore villig att till tomtplats för sådan blindskola, som landets styrelse kunde finna af förhållandena betingad, att statsverket upplåta tomterna N:ris 1, 3 och 5 i kvarteret N:o 302 af området Berghäll afgiftsfritt för en tid af femtio år, med rättighet för statsverket att utan lösen till ego bekomma dessa tomter, såsnart desamma blifvit uti stadsplanen intagna. Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige med anledning häraf till svar meddela: att Fullmäktige ansågo staden icke heller böra undandraga sig att anvisa sådant tillskott till förut erbjuden plats, som enligt Ecklesiastik-expeditionens ofvan åberopade skrifvelse befunnits önskvärdt för vinnande af tillräckligt utrymme för omförmälda blindskolas behof till statsverket upplåta tomterna N:ris 1, 3 och 5 i kvarteret N:o 302 af området Berghäll på de af Ecklesiastik-expeditionen föreslagna villkoren, hvarjemte Fullmäktige ville upprepa sin tidigare uttalade underdåniga anhållan att inom utgången af året få emotse underrättelse, huruvida förenämnda tomter eller några andra af de härförinnan alternativt erbjudna tomterna varda i anspråk tagna.

Medels Guvernörens i länet remiss, åtecknad Ecklesiastik-expeditionens till Guvernören aflättna skrifvelse för den 10 September, underrättades Stadsfullmäktige sedermera att Kejs. Senaten antagit Stadsfullmäktiges den 5 Maj gjorda anbud att för blindskolans i Helsingfors behof till statsverket upplåta sist anförda tomter i Berghäll afgiftsfritt för en tid af femtio år, med rättighet för statsverket att utan lösen bekomma dessa tomter, såsnart desamma blifvit i stadsplanen intagna; hvarhos Ecklesiastik-expeditionen meddelade att uppförandet af ett hus å sagda plats skulle genom Öfverstyrelsens för allmänna byggnaderna försorg omedelbart vidtaga. Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige härom underrätta Drätselkammaren med föreskrift att behörigt öfverlåtelsebref beträffande nämnda tomter skall uppgöras och till Kejs. Senaten insändas.

Uti skrifvelse från Finans-expeditionen i Kejs. Senaten af den 4 Februari till Guvernören i länet hade Kejs. Senaten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande, ej mindre huruvida staden vore villig att, för möjliggörande af den tillernade museibyggnadens placering på Jernvägstorget

Plats för museibyggnad.

¹⁾ Stfs prot. den 5 maj § 3. — ²⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 2.

på sätt Stadsfullmäktige uti sitt senast i ärendet fattade beslut ¹⁾ föreslagit, åt statsjernvägarna afstå ett mindre område af Kajsaniemi park, emot det att jernvägarna för utvidgning af Jernvägstorget till staden upplåter den genom stationens förskjutning norrut ledigblifvande del af nuvarande jernvägsområde; än ock, då den plats i Ulrikasborgs brunns-park, hvarest Brunns huset för närvarande är placeradt, syns vara för museibyggnaden synnerligen ändamålsenlig, huruvida staden vore benägen att för museibyggnadens uppförande derstädes kostnadsfritt upplåta sagda plats, derest Brunns huset, såsom ifrågasatt blifvit, komme att raseras; äfvensom att lemna uppgift, när denna plats tilläfventyrs kunde vara ledig att för museibyggnaden tagas i anspråk.

Häröfver infordrade ²⁾ Stadsfullmäktige Drättselkammarens utlåtande, och ansåg ³⁾ Drättselkammaren i likhet med Byggnadskontoret, som lemnats tillfälle att yttra sig i ärendet, sig obetingadt böra förorda bifall till Kejs. Senatens hvardera föreliggande framställningar. Enligt Drättselkammarens förmenande borde någon tvekan icke råda beträffande afträ-dandet af det åstundade smala området i den minst värdefulla och par-ken i dess helhet i intet afseende störande delen af Kajsaniemi, så myc-ket mindre som ett icke blott fullt motsvarande, utan synnerligen rikligt vederlag till staden härför skulle erhållas i det af statsjernvägarne såsom tillskott till Jernvägstorget erbjudna, af statsjernvägarne nu egande om-råde, hvarigenom bland annat en ny, välbelägen byggnadstomt för ett eller annat offentligt hus ovedersägligen skulle vinnas. Enligt Drättselkammarens åsigt borde därför, äfven oberoende deraf om historiska mu-seum komme att förläggas på Jernvägstorget eller ej, den för en fullt lämplig placering af stationshusbyggnaderna å härvarande bangård er-forderliga mark af Kajsaniemi park mot det erbjudna vederlaget af sta-den åt statsjernvägarne afstås. Angående Brunns husets i Ulrikasborgs brunns-park undanskaffande hade Drättselkammaren i annat sammanhang tidigare yttrat sig och föreslog nu att Stadsfullmäktige icke ville mot-sätta sig uppförandet af museibyggnaden på den af Brunns huset upp-tagna platsen, emedan museibyggnaden också med den utvidgning deraf i framtiden man tänkt sig, om man äfven tager i betraktande den sand-plan för bänkar och bord utanför Brunns huset och i all synnerhet den för parken besökande personer i allmänhet så förargliga inhägnad fram-

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 10—13. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 88 af den 19 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 15).

för detta hus, som nu förefinnes, knappast komme att upptaga så mycket utrymme och göra ens ett så stort intrång i parken, som det nuvarande Brunns huset med dertill hörande annexbyggnader för värdshus- och förlustelserörelse gör det.

För vidare beredning remitterade ¹⁾ Stadsfullmäktige ärendet emellertid till samma utskott, som hade att handlägga Drätselkammarens förslag om undanskaffande af de förfallna byggnaderna, Brunns- och Badhusen i Brunns parken, hvilket utskott, hvad museibyggnadens placering vidkommer, i så måtto förenade sig med Drätselkammaren att utskottet föreslog ²⁾, att Stadsfullmäktige ville besluta: att till svar å Ecklesiastik-expeditionens skrifvelse meddela, att staden, för möjliggörande af museibyggnadens placering å Jernvägstorget samt ändring och ombyggnad af jernvägsstationen, är villig att åt statsjernvägarna, på uppgifna vilkor, afstå äskadt område af Kajsaniemi park; samt att i nästnämnda yttrande jemväl förklara, att staden icke heller vill motsätta sig museets uppförande i Brunns parken, utan att för ändamålet kunde användas den del af parken, som är belägen mellan Brunns huset och hamnbanan, men att Stadsfullmäktige, som icke ännu kunnat skrida till åtgärd om undanskaffande af Brunns huset från dess nuvarande plats, på grund deraf samt af hänsyn till parkanläggningarna icke kunna erbjuda nästsagda plats för museibyggnaden.

Vid ärendets slutliga behandling hos Stadsfullmäktige beslöto ³⁾ Fullmäktige: att till svar å Ecklesiastik-expeditionens skrifvelse meddela, att staden under förutsättning af museibyggnadens placering å den härtill erbjudna norra delen af det nuvarande Jernvägstorget är villig att, för möjliggörande af ändring och ombyggnad af jernvägsstationen och emot det, att den genom stationens förskjutning norrut ledigblifvande del af det nuvarande jernvägsområdet upplåtes till staden att förenas med Jernvägstorget, från Kajsaniemi parks område för bangårdens behof afstå till statsverket sådan mindre del, som efter det förslagen i ämnet ytterligare granskats af Jernvägsstyrelsen eller delegerade för densamma i samråd med delegerade för staden, pröfvas vara för ändamålet oundgängligen nödvändig; samt att med förkastande i denna del af utskottets förslag afböja museibyggnadens förläggande till Brunns parken.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 30 November 1895 hade direktionen för Finska teaterhus-aktiebolaget förmält, att det nuva- Tomtplats för
Finska teatern.

¹⁾ Stfs prot. den 31 mars § 15. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18. — ³⁾ Stfs prot. den 5 maj § 28.

rande Finska teaterhuset, då den denna teater besökande och för densamma sig intresserade allmänheten i oväntad grad tillvuxit, börjar blifva alltför trång, hvarföre direktionen ock varit tvungen att återupptaga frågan om byggande af ett större och mera tidsenligt teaterhus, isynnerhet som teaterpubliken allt ifrigare börjat påyrka detta; och anhåller direktionen förty att Kasern- eller Trekantiga-torget eller, derest historiska museet icke komme att uppföras å Jernvägstorget, såsom föreslaget blifvit, någon del deraf måtte utan ersättning till tomtplats för ett nytt teaterhus upplåtas samt att, om icke dessa platser kunna afstås, Stadsfullmäktige benäget ville anvisa någon annan för ändamålet lämplig tomt. Och föreslog ¹⁾ Drätselkammaren, till hvars utlåtande Stadsfullmäktiges beredningsutskott remitterat ärendet: att Stadsfullmäktige med vägran af tomtplats för en ny finsk teaterbyggnad å Kasern-, Trekants- eller Jernvägstorget ville för samma ändamål kostnadsfritt, efter sökandens eget val, hvilket emellertid borde senast inom tre år preciseras, upplåta antingen plats å villan Arkadia eller tomterna N:ris 6 och 7 vid Bangatan i kvarteret N:o 60. I främsta rummet och såsom synnerligen lämplig till tomtplats för det tillernade nya finska teaterhuset ansåg Drätselkammaren tomtplatsen å villan Arkadia, hvarmed ingalunda menas den trånga och omedelbart invid chausséen liggande tomt, hvarå den nuvarande s. k. Arkadia teatern är belägen, utan en plats derinvid längre åt venster, som toge sin början ungefär vid den linie, vid hvilken nyssnämnda teaterhus slutar, hvarest marken är jemn och byggnadsgrunden god, hvilket i väsentlig mån gjorde byggnadsföretaget billigt och der huset snart nog efter en i förslag föreligande utvidgad stadsplan blefve centralt beläget och komme, såsom också önskligt och nästan oundgängligt är, att ligga vid en mycket bred gata — man kunde säga öppen plats, efter bredden deraf uppgår till trefjerdedelar af Henriksplanaderna med tillhörande gator — och hvilken gata med lätthet kunde utföras såsom en planterad boulevard.

Stadsfullmäktige beslöto ²⁾ emellertid lemna detta ärende beroende till dess frågan om tomtplats för museibygnaden blifvit afgjord.

Tomtplats för
 Vetenskapsso-
 cietetens tiller-
 nade hus.

Då fråga inom särskilda vetenskapliga och litterära föreningar i Helsingfors om uppförande af ett för dem gemensamt hus hösten 1890 blef väckt och hos Fullmäktige anhållan hade gjort som kostnadsfri tomt för huset, hade Fullmäktige vid den 10 Februari 1891 hållet sammanträde

¹⁾ Drks skrf. N:o 95 af den 26 mars. — ²⁾ Stfs prot. den 31 mars § 18.

förklarar sig villige att för ändamålet anvisa plats till erforderlig utsträckning antingen å den odisponerade delen af Broberget eller på norra sluttningen af Observatoriibergen invid svenska normallyceets tomt. Enär något hus i angifvet syfte emellertid icke uppstått, var valet af plats för detsamma ännu fritt och möjlighet till ändringen i byggnadsplanen öppen samt var det nu Vetenskaps societetens afsigt att åter upptaga relaterade förslag till byggnad, dock såtillvida modifieradt, att det tillernade huset närmast skulle betjena Societetens behof och endast i mån af utrymme jemväl några andra vetenskapliga och litterära samfund. Och i betraktande af önskvärdheten att för huset erhålla möjligast centrala läge, hade bemälda Societet till Stadsfullmäktige inlemnadt en skrift af den 9 April, hvori Societet hos Stadsfullmäktige gör framställning om utbyte af tomtplats, så att Societet skulle erhålla den ännu obebyggda tomten N:o 2 i kvarteret N:o 98, hvaraf andra hälften eller tomten N:o 4 öfverlåtits till Aktiebolaget för uppförande af skolhus för läroverket för gossar och flickor. Denna skrift hade af Fullmäktige remitterats¹⁾ till Drätselkammaren med anmodan att inkomma med utlåtande i ärendet; och tillstyrkte²⁾ Drätselkammaren på skäl, dem Vetenskaps societeten i sin skrift närmare framhållit, och då det numera, sedan planeringen af Observatoriibergen närma sig sin fullbordan, knappast vore möjligt för Stadsfullmäktige att infria anförda löfte af 1891, men tomten N:o 2 i kvarteret N:o 98 synnerligen väl lämpade sig för ifrågasvarande behof, bifall till denna tomts kostnadsfria upplåtande för det afsedda ändamålet. Till förekommande af nya anspråk på stadens offervillighet ansåg sig Drätselkammaren emellertid böra föreslå, att Stadsfullmäktige formulerade sitt svar på den nu gjorda ansökningen sålunda, att deraf tydliggen framgick, att meranämnda tomt af staden kostnadsfritt upplåtes till statsverket, af hvilket Drätselkammaren förutsatte att huset i fråga skulle bekostas, uppföras och underhållas, för uppförande, så långt utrymmet medgifver, af ett för alla vetenskapliga och litterära, i Helsingfors befintliga och ännu i afsaknad af egna lämpliga lokaler varande samfund och föreningar.

Stadsfullmäktige godkände också Drätselkammarens framställning och beslöto³⁾ såsom svar meddela: att Fullmäktige förklara staden villig att kostnadsfritt upplåta tomten N:o 2 i kvarteret N:o 98 (adressnummer

1) Stfs prot. den 21 april § 14. — 2) Drks skrf. N:o 132 af den 23 april. — 3) Stfs prot. den 5 maj § 22.

24) vid Kaserngatan för uppförande derstädes af en byggnad för Vetenskaps-societeten, med vilkor att i mån af byggnadens utrymme erforderliga lokaler anvisas jemväl andra vetenskapliga och litterära samfund och föreningar, och att möjlighet äfven beredes för framtida utvidgande af byggnaden i nästnämndt afseende, samt med uttalande derjemte att staden härmed anser sig vara fritagen från sitt år 1891 gifna löfte om tomtplats för ifrågavarande ändamål, äfvensom att Stadsfullmäktige emotse att inom utgången af år 1897 erhålla underrättelse, huruvida tomten tages i anspråk.

Tomtplats åt
Föreningen för
barnavård.

Sedan *Föreningen för Barnavård* hos Drätselkammaren anhållit att odisponerade bostadstomten N:o 6 vid andra linien i kvarteret N:o 302 å området Berghäll måtte åt föreningen upplåtas antingen gratis eller mot lågt arrende i och för uppförande derstädes af en byggnad för föreningens barnhem, och Drätselkammaren med anledning deraf låtit anställa syn och värdering af tomten, vid hvilken förrättning den till en areal af 1748 m² uppgående tomten efter ett värde af 3 mark 20 penni åsatts ett pris af 5,593 mark 60 penni samt i årlig arrendeafgift 280 mark, hemstälde ¹⁾ Drätselkammaren med afseende å den tillernade välgörenhetsanstaltens gagneliga verksamhet hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att till *Föreningen för Barnavård* för en tid af 30 år arrendefritt öfverlåta ifrågavarande tomt, under vilkor att ett barnhem eller annan likartad inrättning der uppföres och underhålles samt att under enahanda vilkor tillförsäkra föreningen egande rätt till tomten, sedan den blifvit i fastställd stadsplan intagen. Stadsfullmäktige bemyndigade ²⁾ Drätselkammaren likväl endast att för en tid af 30 år emot en årlig afgäld af 140 mark och under nyssanförda vilkor i öfrigt öfverlåta öförmälda tomt åt nämnda förening.

Försäljning af
arrendetomten
N:o 13 vid Berg-
mangsgatan.

Enär Justitierådmannen B. O. Stenius hos Drätselkammaren framställt anhållan att få inlösa den af honom på arrende innehafvande tomten N:o 13 vid Bergmangsgatan i kvarteret N:o 109, föreslog ³⁾ Drätselkammaren, efter att hafva låtit ånyo i vanlig ordning värdera den redan år 1887 till ett värde af 21,775 mark uppskattade tomten, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammarerna att till sökanden för ett pris af 23,152 mark 96 penni och på de för försäljning af bostadstomter gällande vilkor afyttra ifrågavarande tomt af 1653,783 m² areal, och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla ⁴⁾.

¹⁾ Drks skrf. N:o 143 af den 30 april. — ²⁾ Stfs prot. den 5 maj § 26. — ³⁾ Drks skrf. N:o 152 af den 15 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 16 juni § 11.

På grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige vidtagna ¹⁾ åtgärder hade staden för en tid af 25 år, räknadt från den 14 Mars 1896, erhållit förnyad arrenderätt till den Viks ladugård underlydande s. k. Broholmen, hvarå stadens vattenledningsfiltra äro uppförda, men då staden tillsvidare icke hade behof af hela holmen, der äfven färgaremästaren W. E. Lindström och enkan Fredrika Johansson hade byggnader uppförda, förordnade Drätselkammaren med anledning af Vattenledningskontorets i sådant syfte gjorda framställning till syn af holmen, för att Kammarerna måtte erhålla närmare kännedom om de lokala förhållandena och kunna fatta beslut om holmens framtida disposition. Och föranledde nämnda syn Drätselkammaren att hos Stadsfullmäktige hemställa ²⁾ om bemyndigande: att till färgaremästaren Lindström på en tid af 5 år, räknadt ifrån den 14 Mars, mot ett årligt arrende af 400 mark och på för öfrigt följande villkor: att den genom området gående körvägen till filterområdet icke får afstängas; att den af Lindström bedrifna färgerirörelsen ej får utvidgas; att den från färgeriet till fördämningen i östra strömarmen af Wanda å ledande afloppsrännan af trä ersättes med en tätare sådan af tackjern; att inga orenligheter vare sig från färgeriet eller andra byggnader få tömmas eller på annat sätt lemnas tillfälle att rinna hvarken till ån eller öfver gränsen till filterområdet; att det utarrenderade området alltid hålles snyggt och rent; att hvarje tillträde för arrendator genom filterområdet till hafsstranden är förbjudet; att arrendator på sin bekostnad undanflyttar det närmast filterna belägna, utom det till utarrendering föreslagna området fallande magasinet; äfvensom att om arrendator icke ställer sig till punktlig efterrättelse de föreskrifter, honom i renlighetens intresse lemnas af Vattenledningskontoret, hans arrendekontrakt anses förverkadt och han på tillsägelse af Drätselkammaren är skyldig att omedelbart upphöra med sin färgerirörelse samt efter tre månader hafva sina byggnader från holmen undanskaffade, utarrendera den del af Broholmen vid Gammelstaden, som ligger emellan allmänna landsvägen och den på en bilagd karta med litteris A. B. C. D. E. betecknade linie; samt att förstärkta enkan Johansson att före den 1 Juni hafva sina egande byggnader bortflyttade ifrån den del af Broholmen, som af henne disponeras, äfvensom att till henne under ofvan framhållet förbehåll utanordna en flyttningshjälp af 100 mark. Och blef denna Drätselkammarens framställning i allo af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Utarrendering
af delar af Bro-
holmen vid Gam-
melstaden.

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 25. — ²⁾ Drks skrf. N:o 251 af den 12 dec. 1895. —

³⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 5.

Utarrendering af villalotten N:o 18 å Mejlans. På derom gjord ansökan, efter försiggången syn och värdering samt inför Drätselkammaren förrättad auktion hemstälde ¹⁾ Kammarerna: att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till Ingenjören F. Rosberg upplåta villan N:o 18 å Mejlans hemman på en tid af 30 år, räknadt från den 1 Februari 1896, emot årlig arrendeavgift af 125 mark samt för öfrigt uppå de för stadens bostadsvillor gällande vilkor och med skyldighet att inlösa den å villan befintliga förra värdshusbyggnaden för ett pris af 2,000 mark; och funno Stadsfullmäktige godt bifalla ²⁾ framställningen.

Utarrendering af Edesholmen. På derom gjord ansökning och efter iakttagande af föreskrifven ordning för staden underlydande markers utarrendering, hemstälde ³⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren om bemyndigande: att till förre ölbryggaren Johan Haggren utarrendera lägenheten Edesholmen af 0,814 hektars areal på 25 år emot årligt arrende af 30 mark och för öfrigt på de för stadens bostadsvillor gällande vilkor samt med rättighet för arrendatorn att på egen bekostnad utfylla en körväg från holmen till fastlandet; och blef denna hemställan af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Dertill af behöriga skäl föranledd och efter iakttagande af ofvan beskrifvet förfarande utverkade sig Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige följande bemyndiganden:

Utarrendering af östra Örnholmen. att till Gipsmakaren G. A. Öster på en tid af 30 år emot en årlig arrendeavgäld af 40 mark och för öfrigt under de för bostadsvillor gällande vilkor utarrendera staden underlydande östra Örnholmen ⁵⁾ af 0,09 hektars areal;

Utarrendering af västra Örnholmen. att till Snickaren Waldemar Magito för en tid af 30 år emot en årlig arrendeavgift af 95 mark och för öfrigt under de för bostadsvillor gällande vilkor utarrendera staden underlydande västra Örnholmen ⁶⁾ af 0,071 hektars areal;

Utarrendering af Skifferholmen. att till *Helsingfors Segelsällskap* för en tid af 30 år på de för bostadstomter gällande vilkor, och under det förbehåll att staden fritager sig från hvarje godtgörelse till Segelsällskapet för det men eller de förluster, sällskapet möjligen kan komma att lida deraf, att holmen i dess helhet eller någon del deraf antagligen kommer att falla inom den s. k.

¹⁾ Drks skrf. N:o 257 af den 27 dec. 1895. — ²⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 30 af den 6 feb. — ⁴⁾ Stfs prot. den 18 feb. § 9. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 55 af den 27 feb. och Stfs prot. den 9 mars § 11. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 62 af den 5 mars och Stfs prot. den 9 mars § 12.

fästningsesplanaden, samt emot en årlig arrendeafgift af 50 mark utarrendera staden underlydande Skifferholmen ¹⁾ jemte tvenne å dess norra strand förefintliga grund, uppgående hela arrendemarken till in summa 1,360 hektar;

att till Trädgårdsmästaren Nikolai Schoschkoff mot en årlig arrendeafgåld af 700 mark och under förbehåll om skyldighet för arrendatorn att, om sådant påfordrades, före arrendetidens utgång afstå större eller mindre del af arrendemarken emot proportionel nedsättning i arrendebeloppet samt för öfrigt på de för stadens odlingslägenheter bestämda villkor för en tid af tio år utarrendera plantagen N:ris 17—20 i Sörnäs ²⁾;

Utarrendering af plantagen N:ris 17—20 i Sörnäs.

att till Handlanden H. J. Ek för en tid af 30 år emot en årlig arrendeafgift af 285 mark och för öfrigt under de för bostadsvillor gällande villkor utarrendera odisponerade, 1558 m² stora tomten N:o 28 vid 3:dje linien å jordområdet Berghäll ³⁾;

Utarrendering af bostadstomten N:o 28 vid 3:dje linien å Berghäll.

att till Fru W. J. Bergman för en tid af 30 år och mot ett årligt arrende af 100 mark samt för öfrigt på de för stadens bostadsvillor gällande villkor arrendera ett å en vidfogad karta med N:o 43 c betecknad område ⁴⁾ af 1,000 hektars areal uti nordöstra hörnet af den förnämligast såsom allmänt mulbete härintills disponerade lägenheten Malm;

Utarrendering af ett område å lägenheten Malm.

att till arbetaren Willehard Taipale för en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 340 mark och för öfrigt på de för stadens bostadsvillor gällande villkor utarrendera den till 1817 m² uppgående tomten N:o 4 vid 2:dra linien å jordområdet Berghäll ⁵⁾;

Utarrendering af bostadstomten N:o 4 vid 2:dra linien å Berghäll.

att till Byggmästaren Karl Anders Nyberg på en tid af 30 år mot en årlig arrendeafgift af 348 mark samt under det förbehåll att arrendator ej kan påyrka planering af den till tomten stötande delen af 2:dra linien äfvensom för öfrigt på de för stadens bostadsvillor gällande villkor utarrendera den till 1932 m² areal sig belöpande tomten N:o 8 vid 2:dra linien i kvarteret N:o 303 å jordområdet Berghäll ⁶⁾; samt

Utarrendering af bostadstomten N:o 8 vid 2:dra linien å Berghäll.

att till Byggmästaren J. G. Rosenberg på en tid af 30 år och mot en årlig arrendeafgift af 360 mark samt under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande villkor utarrendera tomten N:o 7 vid 1:sta linien

Utarrendering af tomten N:o 7 vid 1:sta linien å Berghäll.

¹⁾ Drks skrf. N:o 147 af den 7 maj och Stfs prot. den 12 maj § 17. — ²⁾ Drks skrf. N:o 184 af den 16 juli och Stfs prot. den 8 sept. § 26. — ³⁾ Drks skrf. N:o 193 af den 20 aug. och Stfs prot. den 8 sept. § 33. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 212 af den 17 sept. och Stfs prot. den 29 sep. § 13. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 254 af den 12 nov. och Stfs prot. den 24 nov. § 5. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 12 nov. och Stfs prot. den 24 nov. § 6.

i kvarteret N:o 303 ä jordområdet Berghäll¹⁾, egande denna tomt en areal af 1932 m².

Disposition af villalägenheten Stengård.

Emedan arrendetiden för staden underlydande, af enkefru Lovisa Nilsson innehafvande lägenheten N:o 57 Stengård utgick med år 1895, hade Drätselkammaren låtit i föreskrifven ordning å nämnda lägenhet verkställa afträdesyn, med uppdrag för synemännen att jemväl aflemna förslag beträffande lägenhetens framtida disposition. Och föreslog Drätselkammaren²⁾ med anledning af sålunda tillkommet syneinstrument samt sedan vidare utredning i ärendet erhållits, att Stadsfullmäktige ville besluta: att lägenheten N:o 57 Stengård skall, efter det arrendetiden därför utgått, indelas i smärre lotter i öfverensstämmelse med en bilagd, af Byggnadskontoret i sådant afseende uppgjord karta; att af dessa lotter de å kartan med Litt. A. D. E. H. I. och K. betecknade tomterna skola för 10 års tid utarrenderas åt de personer, hvilka äro egare af å tomterna nu befintliga byggnader, emot årliga arrendeafgifter till belopp af 750 mark för tomten A, innehafvare Handlanden Matrosoff, 120 mark för tomten D och 180 mark för tomten E, innehafvare till begge enkefru Nilsson, 160 mark för tomten H, hvarå byggnaderna egas af Snickaren Koski, samt 150 mark för hvardera af tomterna I och K, den förra byggd af arbetaren Pettersson och den senare af arbetaren Lindroos; att staden icke åtager sig någon ersättningsskyldighet för olägenheter och skador, hvilka tilläfväntas vid blifvande gaturegleringar komme att tillskyndas å byggnaderna å meranämnda tomter; att innehafvaren af tomten H. dessutom förbindes att efter 3 månader förut skedd uppsägning till stadens disposition återlemna den å en projekterad gata fallande delen af nyssberörda tomt; att ett å området D befintligt skjul, som gränsar till Doktorinnan Lybecks sjukhem såsom eldfarligt undanskaffas; samt att öfriga lotter af området Stengård lemnas odisponerade, intill dess gatuplanering der blifvit utförd, med rättighet likväl för Drätselkammaren att, då hugade spekulanter anmäla sig, på kort uppsägningstid utarrendera dessa lotter till upplagsplatser eller för odling. Alla dessa förslag blefvo af Stadsfullmäktige godkända³⁾.

Utarrendering af en fabriks-tomt å lägenheten Ås.

Med biläggande af ett utaf Handlanden K. V. Snellman, som på arrende innehar ett tillskottsområde af staden underlydande villalägen-

¹⁾ Drks skrf. N:o 266 af den 26 nov. och Stfs prot. den 8 dec. § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:ris 255 af den 21 dec. 1895 och N:o 43 af den 20 febr. 1896. — ³⁾ Stfs prot. den 31 mars § 10.

heten Ås, utfärdadt intyg, hvori Snellman förklarar sig villig att utan föregången uppsägning afstå en del af nämnda område, hade Handlanden G. Strömberg hos Drätselkammaren anhållit att å ifrågavarande område få arrendera en tomtplats för fabriksanläggning. Och hemställde ¹⁾ derföre Drätselkammaren, efter att hafva i vanlig ordning låtit värdera tomten och vid anställande auktion inför Kammaren till den mest bjudande utbjudit arrenderätten dertill, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att ej allenast till Handlanden G. Strömberg för en tid af 10 år samt med skyldighet för arrendatorn att, i händelse tomten före arrendetidens utgång komme att intagas i stadsplan, för pris enligt då skeende värdering inlösa densamma, emot en årlig arrendeafgift af 700 mark utarrendera ifrågavarande fabrikstomt af 6980 m² areal å villalägenheten Ås, utan äfven med 33 mark 57 penni nedsätta Handlanden Snellmans årsarrende för det honom den 14 November 1895 utarrenderade tillskottsområdet å samma stadens lägenhet. Det begärda bemyndigandet lemnades ²⁾ af Stadsfullmäktige.

Då såväl Konsuln Viktor Ek som ock Konsuln Lars Krogius hos Drätselkammaren ansökt att å Skatuddens södra strand få arrendera platser för kolupplag samt att samtidigt med de å Skatudden pågående arbetena skulle anordnas skydd för kolprämar, lät Drätselkammaren icke allenast anställa syn på platsen utan inhemtade äfven Hamnbyggnadsdelegationens åsigt i ärendet, samt föreslog ³⁾ hos Stadsfullmäktige, efter det ärendet sålunda förberedts och äfven bestyrelsen för uppförande af warrantmagasin lemnats tillfälle att yttra sig:

Utarrendering af 2:ne kolupplagsplatser å Skatudden.

att Drätselkammaren skulle bemyndigas att på den plats, som å en hemställan närsluten planteckning närmare angafs, vid den blifvande Myntkajen utarrendera åt Herrar Ek och Krogius enhvar sin kolupplagsplats af respektive 1190 och 1238 m² areal mot en årlig arrendeafgift till staden af resp. 357 och 371 mark 40 penni samt för öfrigt på följande af syne-
männen föreslagna villkor, nämligen: att uppsägningstiden för arrendet bestämdes till 6 månader, med rättighet för staden att äfven tidigare än 6 månader efter skedd uppsägning, i händelse af behof, taga platsen i besittning, mot skyldighet i sådant fall att transporten af det då i upplag befintliga partiet kol till annan anvisad plats verkställdes på stadens bekostnad, samt att områdena åt landssidan till af arrendatorerne skulle omgärdas med högt och tätt plank.

¹⁾ Drks skrf. N:o 233 af den 5 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 65 af den 5 mars.

Detta förslag blef äfven af Stadsfullmäktige godkänt ¹⁾).

Utarrendering
af kvarteret N:o
311 m. m. å
Berghäll.

Då Diakonissanstalten härstädes uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift uppgifvit sig, förnämligast med afseende å framtida utvidgning af anstalten, vara i behof af mera mark för byggnader, än hvaröfver anstalten disponerade uti det till den afträdda kvarteret N:o 304, hvarföre anstalten ock önskade komma i besittning äfven af odisponerade kvarteret N:o 311 samt den del af den med benämningen 2:dra linien föreslagna gatan, som faller emellan de tvenne nämnda kvarteren, förordnade Drätselkammaren till syn och värdering på platsen. Härvid utröntes bland annat att arealen af kvarteret N:o 311 utgör 8797,047 och den ifrågavarande delen af gatan 2722,320 m² eller tillsammans 11,519,367 m², och åsattes detta område ett årligt arrende af 230 mark samt inhemtades utredning derom att en afstängning af den sista ändan af 2:dra linien å Berghäll icke skulle medföra någon olägenhet för nu rådande gatutrafik i Berghäll, ej heller kunde förutsättas komma att göra det inom en tidrymd af 30 år. Och hemstälde ²⁾ derför hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren, oaktadt ifrågavarande område till den ojemförligt största delen skulle blifva disponibelt först med utgången af år 1897, då Finska Jagtförningens arrende till den s. k. Josafats dal utlöper, samt besittningstagandet af det ansökta arrendeområdet således i hufvudsak måste tillsvidare anstå: att Drätselkammaren emellertid bemyndigades att redan nu till Diakonissanstalten i Helsingfors på en tid af 30 år, räknadt från den 1 Januari 1898, utarrendera kvarteret N:o 311 å jordområdet Berghäll äfvensom den emellan detta kvarter och kvarteret N:o 304 liggande delen af 2:dra linien emot en årlig arrendeafgift af 230 mark och på de för bostadsvillor gällande vilkor samt med förbehåll att under arrendetiden några anspråk på planering af de till kvarteret N:o 311 stötande gatorna ej få göras af arrendator; äfvensom att Diakonissanstalten emellertid berättigades att intill den 1 Januari 1898 arrendefritt disponera och bebygga de andelar af ofvansagda arrendeområde, hvilka för närvarande äro disponibla. Och meddelade ³⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren detta bemyndigande.

Förlängning af
arrenderätten
till Ryssholmen.

Enär det gällande arrendet för staden underlydande Ryssholmen i Södra hamnen skulle med 1896 års utgång utlöpa, föranstaltade Drätselkammaren under sommaren afträdessyn å holmen samt hemstälde ⁴⁾ hos

¹⁾ Stfs prot. den 31 mars § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 146 af den 7 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 12 maj § 16. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 260 af den 10 nov.

Stadsfullmäktige, på synemännens förslag och då såsom ett oeftergifligt villkor vid Ryssholmens arrendering följer skyldigheten att upprätthålla den derstädes inrättade lifräddningsstationen och detta åliggande af nuvarande arrendatorn, hvilken äfven är egare till alla byggnader å holmen och gerna såg sitt arrende för minst 5 år framåt förlängdt, oklanderligt fullgjorts: att för en tid af 5 år, räknadt från 1897 års början, och mot en årlig arrendeafgift af 118 mark samt på för öfrigt härintills gällande villkor förlänga fiskhandlaren K. A. Holmströms arrenderätt till ifrågasvarande holme; hvilket äfven af Stadsfullmäktige bifölls¹⁾.

Enär Politieborgmästaren E. Öhman, som på arrende innehar staden underlydande bostadsvillan N:o 15 å Mejlsans hemman, till Drätselkammaren inlemnade en uppgjord plan till försköningsarbeten å sagda villa samt anhållit att på grund af dessa arbeten, hvilka delvis redan utförts och dels voro afsedda att under den närmaste tiden härefter utföras, komma i åtnjutande af sådan förlängning af arrendet, som enligt 13 § uti arrendevilkoren för stadens bostadsvillor ställes i utsigt för den arrendator, hvilken nedlade kostnader på dylika försköningsarbeten, föreslog²⁾ Drätselkammaren, efter att hafva låtit å stället förrätta syn: att Stadsfullmäktige ville bevilja Politieborgmästaren Öhman 20 års förlängning, räknadt från den 1 November 1922, i hans arrenderätt till villan N:o 15 å staden underlydande Mejlsans hemman mot en till 240 mark förhöjd årlig arrendeafgåld för de första tio åren af den förlängda arrendetiden och 280 mark för de senare tio åren af samma arrendeförlängning; och bifölls³⁾ framställningen af Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 17 Augusti hade Skeppsklareraren John Dahlberg, jemte inlemnande af en karta, anhållit att på grund af § 13 i arrendekontraktet af den 1 Januari 1892 mellan honom och staden angående dispositionsrätten till staden underlydande villalotten N:o 18 Humleberg samt då han å villalägenheten utfört omfattande dränerings-, planerings- och planteringsarbeten, komma i åtnjutande af 20 års arrendeförlängning. Och föreslog⁴⁾ Drätselkammaren, efter att hafva låtit å villan anställa syn: att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att förlänga ifrågasvarande arrenderätt för en tid af 20 år, räknadt från den 1 Januari 1922 mot ett till 187 mark 50 penni förhöjdt årligt arrende för de första tio och 225 mark för de senare tio åren af

Förlängd arrenderätt till Mejlsans villa N:o 15.

Förlängning af arrendet till villalotten N:o 18 Humleberg.

¹⁾ Stfs prot. den 24 nov. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 219 af den 8 okt. — ³⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 3. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 226 af den 22 okt.

den förlängda arrendetiden. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ äfven godkänna denna Drätselkammarens framställning, men tillika anmoda Kammaren att taga under ompröfning, huruvida icke nu gällande bestämmingar om utarrendering af stadens villalägenheter vore i behof af ändring samt med utlåtande härom till Fullmäktige inkomma.

Förlängning af
arrendet till
villalotten N:o
24 Humleberg.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad ansökan af den 11 September hade Vicekonsuln J. N. Carlander, som var innehafvare af staden underlydande villalotten N:o 24 Humleberg, „Brävalla“ kallad, på dylika skäl, som i föregående stycke anföres, gjort enahanda framställning; och anhöll ²⁾ Drätselkammaren, sedan föregående syn å villan förrättats, om bemyndigande af Stadsfullmäktige: att för en tid af 20 år, räknadt från och med ingången af år 1913, emot ett till 437 mark 50 penni för de första tio åren och 525 mark för de senare tio åren förhöjd årlig arrendefgift förlänga sökandens arrenderätt till villalotten N:o 24 Humleberg; samt beviljade ³⁾ Stadsfullmäktige det begärda bemyndigandet.

Förlängning af
arrendet till ett
område å lägen-
heten Backas.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrift af den 23 Juli anhöll arrendatorn af staden underlydande lägenheten Backas, Stenhuggaren P. J. Svensson, att honom måtte beviljas 20 års arrendeförlängning å sagda lägenhet utöfver 1909, med hvilket år nu gällande arrendetid utgår; och anförde Svensson såsom stöd för denna sin ansökan att han uti dikning, nyodling och planteringar nedlagt enligt bok 5,500 mark å lägenheten, hvarförutom för honom nu förestod att för en till 4,330 mark beräknad kostnad anlägga en vattenledning till byggnaderna å lägenheten. På grund af utlåtanden, dem Drätselkammaren infordrat från såväl Vattenlednings- som ock Byggnadskontoret beslöt Drätselkammaren emellertid vid sammanträde den 27 Augusti afslå ansökningen, men att, för den händelse sökanden vore villig att det oaktadt låta utföra den tilltänkta anslutningen till vattenledningen, hos Stadsfullmäktige göra framställning derom, att staden skulle med kostnaden för afloppsledningen, hvilken enligt Vattenledningskontorets förmenande blefve till nytta för flere bostadstomter i Hermanstad, deltaga uti omförmälda arbeten. Sedan sökanden uti en ny skrift till Drätselkammaren af den 10 September upprepat sin ansökning, ehuru uti en icke oväsentligen förändrad form, i det hans begäran af 20 års arrendeförlängning nu inskränktes till ett endast 15 hektarer stort område af lägenheten, hvarjemte staden berättigades att

¹⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 269 af den 3 dec. — ³⁾ Stfs prot. den 8 dec. § 8.

ännu under den ursprungliga arrendetidens fortgång i mån af behof och mot proportionel nedsättning i gällande arrende från lägenheten utbryta och till hugade spekulanter utarrendera vid Sörnäs jernväg för industriella anläggningar lämpliga byggnadstomter, förordnade Drättselkammaren till syn på platsen; och då Stenhuggaren Svensson dervid ännu ytterligare inskränkt området af den mark af lägenheten, för hvilken han önskade arrendeförlängning till blott en större tomtplats af 0,9 hektars ytvidd, hemstälde ¹⁾ Drättselkammaren, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med synemännens förslag, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att bevilja Svensson arrendeförlängning på 20 år, räknadt från och med 1910 års ingång, för en med röd färg å en närsluten karta utmärkt tomtplats af nyss angifven areal inom lägenheten Backas mot ett årligt arrende af 200 mark och på sådana vilkor för öfrigt, att arrendator af lägenhetens egor afstår till staden alla de ställen, till hvilka staden komme att önska besittningsrätt under nuvarande arrendetid, emot det att arrendator för denna tid skulle erhålla hälften af den arrendeafgift, som staden i hvarje särskildt fall komme att äsätta den afträdda platsen — naturligtvis under formen af nedsättning i det nu gällande arrendet för Backas och i ingen händelse till högre belopp än samma arrende — att arrendator, beträffande den enligt arrendekontraktet honom åliggande skyldigheten att underhålla lägenhetens odlingar i växtkraft, befrias från detta åliggande i hvad detsamma anginge de delar af lägenheten, hvilka kunde motses komma att af staden i antydt afseende tagas i anspråk; äfvensom att arrendator tillåter staden att utföra anslutningar till hans vattenledning och deri anlägga allmänna vattenposter, hvaremot staden med 1,400 mark skulle deltaga i det tillernade vattenlednings- och kanaliseringsarbetet för Backas lägenhet. Och blef denna Drättselkammarens framställning i alla delar af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾).

Då Maskin- och Brobyggnads Aktiebolagets arrenderätt till staden underlydande lägenheterna Necken och Pannkakan, hvilka efter den för 10:de stadsdelen fastställda stadsplanen numera upptagas af fabriksqvarteren N:ris 292, 293 och 294, skulle med år 1896 utgå, hade bolaget i början af Mars månad 1895 anhållit att omedelbart få inlösa nämnda qvarter, men ehuru med anledning af denna anhållan på Drättselkammarens förordnande syn och värdering af dessa qvarter verkstälts redan den 5 Augusti nämnda år, fullföljde bolaget dock icke sin ansökan förrän i

Förlängning af arrenderätten till lägenheterna Necken och Pannkakan.

¹⁾ Drks skrf. N:o 234 af den 5 nov, — ²⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 12.

Oktober 1896, då bolaget jemte en den 13 i sagda månad daterad skrifvelse inlemnade det vid syneförrättningen tillkomna värderingsinstrument. Och förklarar sig bolaget uti anförda skrifvelse villigt att emot de kvarteren åsatta värdena inlösa desamma, ehuru bolaget till Drätselkammarens bepröfvande hemställer huruvida ej värdet å en del tomter uti dessa fabriksqvarter kunde nedsättas. Ifrågavarande qvarter hade således kunnat försälgas, men som Maskin- och Brobyggnads Aktiebolaget uti en annan skrift till Drätselkammaren af samma 13 Oktober gör förslag om ändring af stadsplanen för 10:de stadsdelen i så måtto, att den från Sörnäs bibana till Hagnäs torg föreslagna jernvägen skulle ledas något sydligare än i den fastställda stadsplanen angifves, hvarigenom förutom andra fördelar skulle vinnas den, att det område, hvars inköp står i fråga, blefve mindre styckadt och öfverhufvudtaget mera användbar mark erhöles; samt bolaget derjemte förklarade sig villigt att genast af tomtlösen till staden inbetala 60,000 mark eller det belopp, hvartill kostnaden för jernvägens byggande från Sörnäs till bolagets fabriksområde beräknats, ifall ändring af jernvägens sträckning kunde utverkas, ansåg sig Drätselkammaren, före köps afslutande, böra införskaffa närmare utredning uti hithörande afseende. Och hemställde ¹⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Byggnadskontorets yttrande, och sedan oftanämnda bolag tillföljd af den långt framskridna tiden uti en tredje skrifvelse till Drätselkammaren af den 17 December sett sig föranlåtet att emellertid ansöka om ett års arrendeförlängning till lägenheterna Necken och Pannkakan, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande: att på härintills gällande vilkor förlänga Maskin- och Brobyggnads Aktiebolagets arrenderätt till dessa lägenheter, intill dess hindret för försäljning af fabriksqvarteren N:ris 292, 293 och 294 upphört, likvisst på högst ett års tid eller till utgången af nästkommande år; samt funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla ²⁾.

Tillskotts-
område för mili-
tära skjutbanan
i Fredriksberg.

Anbefald att höra vederbörande jordegare angående vilkoren för afstående af mark åt höga kronan i och för anordnande af en för garnisonstrupperna i Helsingfors gemensam skjutbana invid Fredriksberg, hade kommissionslandmätaren F. Pontán i sådant syfte vändt sig till Drätselkammaren; och hemställde ³⁾ Drätselkammaren, efter att hafva underhandlat med de stadens arrendatorer, från hvilkas arrendemarker vissa områden för ändamålet erfordrades, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande:

¹⁾ Drks skrf. N:o 282 af den 17 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 4. — ³⁾ Drks skrf. N:o 91 af den 26 mars.

att underrätta bemålde kommissionslandtmätare eller Guvernören i länet, att staden vore villig att åt statsverket för en tid af 25 år arrendera de för militära skjutbanans invid Fredriksberg utvidgning behöfliga staden tillhöriga områden emot de ersättnings- och öfriga anspråk af nuvarande arrendatorer till dessa områden, här nedan framhållas; samt att Drätselkammaren i sinom tid, sedan kontrakt med höga kronan afslutats, egde godtgöra stadens häraf berörda arrendatorer genom motsvarande nedsättning uti deras respektive arrendeafgifter till staden; samt blef denna hemställen af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

För afträdande af Kottby hemmans i sambruk med Gumtäckt säteri varande egonummer 14 af 3,240 hektarers areal hade arrendatorn I. V. Saarela fordrat en nedsättning af 125 mark i den till staden utfästa årliga arrendeafgiften å 7,200 mark.

För afträdande af egonummern 15 af 8,811 hektarers areal å staden underlydande villalägenheten Träsk fordrade arrendatorn till villan, Trädgårdsmästaren E. J. Johansson, en nedsättning af 207 mark 5 penni per år, samt derutöfver i ett för allt 800 mark för det arbete, som blifvit nedlagdt å uppodlingen af förenämnda område.

För afträdande af egonummern 18 af 6,880 hektarers ytvidd af Grejus hemman åtnöjde sig arrendatorn K. M. Wickström med 400 marks årlig sänkning af gällande arrendeafgift till staden.

Härutöfver uppstälde samteliga nämnde arrendatorer det förbehåll, att skjutbanan blefve på statsverkets bekostnad inhägnad.

I hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i ärendet gjorda förslag ²⁾ beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att med Öfverstinnan Karamsin träffa sådan öfverenskommelse, att hon vid den nuvarande arrendetidens utgång den 1 Januari 1898 till staden afträder det af Sågegaren Pehrman disponerade området af villan Hagsund, hvaremot villan för öfrigt jemte derå befintliga byggnader emot erläggande af den för närvarande bestämda arrendeafgäld fortfarande, jemväl efter arrendetidens utgång står till Öfverstinnan Karamsins förfogande, så länge hon för *egen* räkning sådant åstundar, samt att staden omedelbart af henne inlöser samteliga å villan uppförda byggnader för en summa af sextiotusen (60,000) mark, hvarvid skyldigheten att under-

Disposition af villan Hagsund.

¹⁾ Stfs prot. den 31 mars § 19. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 24. — ³⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 15.

hålla byggnaderna och hafva dem försäkrade mot brandskada komme att åligger fru Karamsin, så länge de af henne disponeras.

Frågan om inlösen af villalotterna i Brunns-parkens vestra område.

Det af Stadsfullmäktige för vidare beredning af frågan om inlösen af villalotterna i Brunsparkens vestra område tillsatta utskottet¹⁾ hade numera afgifvit betänkande och föreslagit²⁾ att Stadsfullmäktige ville låta frågan för närvarande förfalla, samt blef betänkandet af Stadsfullmäktige enhälligt godkänt³⁾.

Metodistförsamlingens i Helsingfors anhållan om tomt-plats.

Å svensk-finska metodist-episkopala församlingens i Helsingfors vägnar hade uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 14 Februari N. J. Rosén m. fl. utsedda ombud förfrågat, enär för bemälda församling ett synnerligen stort behof af en egen kyrka gjort sig gällande, men församlingens tillgångar i förhållande till dess stora utgifter äro stora, huruvida endera af de obebygda tomterna N:o 24 vid Kaserngatan eller N:o 3 vid Folkskolegatan kunde af staden för nedsatt pris till församlingen för dess kyrkobyggnad upplåtas, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige afböja ansökningen, emedan de begärda tomterna icke för närvarande kunde för ifrågavarande ändamål afstås.

Arbetsföreningens anhållan om kostnadsfri tomt.

Jemte skrifvelse från Magistraten af den 17 Januari hade till Stadsfullmäktige inkommit en ansökan af *Helsingfors Arbetsförening* om upplåtande af kostnadsfri tomt för ett för sagde förening afsedt hus, men beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige hänskjuta detta ärende, hvori Drätselkammaren redan afgifvit yttrande⁶⁾, till vidare beredning af det utskott, som tillsatts för behandling af en till Stadsfullmäktige inlemnad motion angående åtgärder till förbättrande af den lösa arbetsklassens ställning.

Föreningen *Arbetets vänner* ansökan om upplåtande af östra delen utaf fabrikskvarteret N:o 179 för arbetarebostäders uppförande. Arrendering af en Viks ladugård tillhörig åker.

Till samma utskotts beredning remitterades⁷⁾ äfven en under Mars månad 1893 till Stadsfullmäktige inkommen ansökan af en af föreningen *Arbetets vänner* tillsatt byggnadsbestyrelse om upplåtande från stadens sida af östra delen utaf fabrikskvarteret N:o 179 till byggnadstomter för arbetarebostäder, uti hvilket ärende Drätselkammaren afgifvit utlåtande⁸⁾. Till Drätselkammaren hade Vattenledningskontoret inkommit med anmälan derom, att arrendatorn af Wiks ladugård, enkefru Warenius, vore villig att direkt till staden utarrendera ett i Gammelstaden befintligt, för närvarande af handlanden A. Krivetz på arrende innehafvande,

¹⁾ Se 1894 års berättelse pg. 23—26. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 för 1895. —

³⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 13. — ⁴⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 21. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 mars § 21. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 46 af den 20 febr. — ⁷⁾ Stfs prot. den 31 mars § 24. — ⁸⁾ Drks skrf. N:o 76 af den 5 mars.

till skyddsområde för vattenledningen bestämdt jordstycke på en tid af 25 år emot en årlig afgäld af 350 mark. Och som Vattenledningskontoret föreslog, att det gjorda anbudet skulle antagas, och dervid bland annat framhöll att staden, om den åter utarrenderade det ifrågavarande området under förbehåll bland annat, att det finge gödslas endast med konstgjorda gödningsämnen, borde kunna för området påräkna en årlig inkomst af 150 mark, hvarigenom affären i ekonomiskt hänseende icke skulle ställa sig så synnerligen oförmånlig för staden, föreslog¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige att Kammarken bemyndigades att af enkefru Wasenius för en tid af 25 år, räknadt från den 14 Mars 1896, för staden arrendera ifrågavarande åker invid Gammelstaden emot en årlig afgäld af 350 mark; och godkände²⁾ Stadsfullmäktige detta förslag.

Hos Drätselkammaren hade asfaltören A. Pelander och prokuristen Arvid Lind, med bifogande af ett intyg af arrendatorn af ängslotterna N:ris 6 och 7 i Djurgården, slagtaren C. F. Zvejberg, anhållit af för en tid af tio år till plats för en velocipedtäfflingsbana få å den arrendemark vester om jernvägen, som intill utgången af år 1902 innehafves af bemälda arrendator, arrendera ett område af omkring 160 meters längd och 95 meters bredd. Och förordade med anledning häraf Drätselkammaren³⁾ hos Stadsfullmäktige bifall till ansökningen, föresläende en årlig arrendefgift till staden af 150 mark samt en nedsättning i Zvejbergs arrende med 122 mark 70 penni per år. Efter att hafva infortrat stadsingenjörens och stadsträdgårdsmästarens yttrande i ärendet, beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige emellertid afböja ansökningen samt uppdrogo åt Drätselkammaren att inkomma med yttrande och förslag beträffande det ifrågavarande områdets anordnande till en allmän idrottsplan.

Hos Drätselkammaren hade *Helsingfors Velocipedklubb*, som intill utgången af år 1902 mot en årlig afgift af 80 mark 30 penni på arrende innehar ett 1.764 hektar stort område uti nordvestra hörnet af Djurgården, anhållit om 5 års arrendeförlängning, framhållande såsom motiv härför, att klubben, som enligt sitt arrendekontrakt är berättigad att på platsen anlägga en velocipedbana, ansåg det för sin skyldighet att, då särskilda försök från annat håll att åstadkomma en sådan bana strandat, böra träda emellan, men vore emellertid för företagets förverkligande en längre arrendetid oundgängligen nödvändig. Och hemstälde⁵⁾ Drätsel-

Plats för Velocipedbana i Djurgården.

Förlängning af Velocipedklubbens arrende af mark i Djurgården.

¹⁾ Drks skrf. N:o 86 af den 12 mars. — ²⁾ Stfs prot. den 31 mars § 17. — ³⁾ Drks skrf. N:o 221 af den 15 okt. — ⁴⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 14. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 262 af den 19 nov.

kammaren med anledning häraf om bemyndigande: att på oförändrade villkor för en tid af 5 år, räknadt från och med 1903, förlänga Helsingfors Velocipedklubbs nu gällande arrenderätt till nämnda område i Djurgården, hvilken hemställan också af Stadsfullmäktige bifölls¹⁾, dock sålunda att, derest Velocipedklubben icke inom viss, af Drätselkammaren utsatt tid inrättat ifrågavarande bana, arrendet skulle förklaras förverkad.

Upplåtande af ett område af Kajsaniemi för statsjernvägar-nes behof.

Vid föredragning af Magistratens skrivelse af den 23 Oktober med Guvernörens i länet remissresolution, åtecknad Ecklesiastikexpeditionens i Kejs. Senaten till Guvernören aflättna skrivelse för den 7 i samma månad, utvisande att Kejs. Senaten med bifall till Stadsfullmäktiges derom framställda förslag²⁾, åt en delegation, bestående af två utaf Jernvägsstyrelsen och två af Stadsfullmäktige utsedda personer, öfverlemnat pröfningen af frågan angående vidden och formen af ett för bangårdens behof erforderligt område af Kajsaniemi park, samt förty anbefalt Guvernören anmoda Stadsfullmäktige att utse två medlemmar i berörda delegation och, sedan desamma afgifvit betänkande i ämnet, dermed jemte eget yttrande genom Guvernören till Kejs. Senaten inkomma, utsågo³⁾ Stadsfullmäktige på grund af denna uppmaning till ledamöter i sagda delegation Politieborgmästaren E. Öhman och Stadsingenjören H. Normén.

Inköp af gården N:o 24 vid Alexandersgatan (Baranoffska huset).

Hos Stadsfullmäktige hade Beredningsutskottet anmält att inom utskottet vid särskilda tillfällen kommit i öfvervägande huruvida icke, då de byggnader, inom hvilka stadens myndigheter och kommunalförvaltningens organ utöfva sina funktioner, i flere afseende äro ganska olämpliga för sitt ändamål, uppförande af ett nytt stadshus snarligen vore af behovet påkalladt och härför flere tomter vid Senatstorget af staden inköpas; samt meddelade utskottet vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 12 maj, att utskottet lyckats af Herr A. Ärt, som nyss för 250,000 mark tillhandlat sig handlanden S. Baranoffs gård adressnummer 24 vid Alexandersgatan, (N:o 3 vid Sofiegatan), erhålla skriftlig förbindelse derom, att han vore villig öfverlåta denna gård till Helsingfors stad utan att dervid förbehålla sig någon vinst å affären; hvarföre ock Beredningsutskottet, emotseende att Stadsfullmäktige skulle anse inköpanDET af denna fastighet till sagda pris vara af stadens välförstådda intresse och framtida behof påkalladt, hemstälde: att Stadsfullmäktige ville förklara frå-

¹⁾ Stfs prot. den 24 nov. § 13. — ²⁾ Se pg. 8. — ³⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 1.

gan om berörda inköp böra till handläggning upptagas och förty på grund af § 25 i kommunalförfattningen hänskjutas till behandling af Stadsfullmäktige i förstärkt antal, äfvensom hos Magistraten anhålla om val af 24 stadsfullmäktige för detta ändamål; samt att Fullmäktige derjemte ville lemna frågans finansiella del till Drätselkammarens förberedande behandling med anmodan till Drätselkammaren att till förstärkta stadsfullmäktige inkomma med yttrande deri. Beredningsutskottets förslag blef i allo af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾; och sedan Drätselkammaren fullgjort²⁾ ofvanframhållna uppdrag och dervid, såvidt frågan underläge förstärkte stadsfullmäktiges afgörande, föreslagit att köpeskillingen för omförmälde gård skulle liqvideras medels lån på längre återbetalningstid än två år, hvartill utverkande af Regeringens tillstånd kunde öfverlemnas åt ordinarie Stadsfullmäktige, beslöto³⁾ Fullmäktige:

att för stadens räkning inköpa gården och tomten N:o 3 vid Sofiegatan i kvarteret Lejonet i denna stad för ett pris af 250,000 mark, kostnaden för köpebrefvets kartering och för lagfart m. m. deri icke inberäknade;

att köpeskillingen skall liqvideras genom lån på längre återbetalningstid än två år; samt

att åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemna att hos Kejs. Senaten anhålla om stadfästelse af beslutet angående det erforderliga lånet.

Sedan Drätselkammaren på grund af Stadsfullmäktiges vid den 15 Januari förlidit år hållet sammanträde fattade beslut i frågan om stadens deltagande uti kostnaden för uppförande af ett nytt staket kring Botaniska trädgården och anläggande af en promenadväg längs stranden af Tölövik meddelat⁴⁾ Kejs. Universitetets konsistorium Stadsfullmäktiges beslut⁵⁾ af sagda dag, hade Drätselkammaren numera fått emottaga konsistorii svar derå uti en under den 29 Februari daterad skrifvelse, uti hvilken konsistorium emellertid, ehuru Drätselkammaren uttalat den förhoppning och förmodan, att konsistorium icke vidare skulle motsätta sig ifrågavarande promenadvägs utförande uppå tilländningarna invid Botaniska trädgårdens strand, funnit sig föranlåtet att afböja Drätselkammarens framställning i sådant syfte. För den skull och då konsistorii skrifvelse i hufvudsak utgör en utläggning, som enligt konsistorii

Eganderätten
till Botaniska
trädgården.

¹⁾ Stfs prot. den 12 maj § 10. — ²⁾ Drks skrf. N:o 159 af den 11 juni. — ³⁾ Stfs prot. den 16 juni § 2. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 173 af den 28 aug. 1895. — ⁵⁾ Se 1895 års berättelse pg. 36—38.

förmenande skulle bevisa, att Kejslerliga Alexanders Universitetet har full egande rätt icke blott till Botaniska trädgårdens mark utan ock till tillandningarna invid densamma, nödgades¹⁾ Drättselkammaren, efter att hafva tagit noggrann kännedom af handlingarna i ärendet och af dem ytterligare bekräftats i sin förut i saken hafda åsigt, att Uuiversitetet har till trädgårdsmarken endast vilkorlig besittningsrätt samt alls ingen rätt till vidare gjorda inkräktningar i Kajsaniemi park och tillandningar i Tölövik, hos Stadsfullmäktige hemställa, huruvida icke nu, för bevakande af stadens eganderätt till dess mark, borde mot konsistorium öppnas rättegång.

Med anledning häraf beslöto²⁾ Stadsfullmäktige i skrifvelse till Magistraten anmäla, att Stadsfullmäktige i likhet med Drättselkammaren ansågo stadens intresse fordra, att eganderätten till Botaniska trädgårdens mark och till de derinvid uppkomna tillandningarna underkastades rättslig pröfning, samt af sådan anledning nödgades anmoda Drättselkammaren att vid behörig domstol söka Universitetets förpliktigande att upplåta nödigt område för eventuel anläggning af en strandväg emellan Långa bron och Kajsaniemi park; hvarjämte Stadsfullmäktige ville hafva uti stämmingsinlagan uttryckligen framhållet att sagda rättegång icke afsåg att göra något intrång i Universitetets af staden obestridda nyttjorätt till den mark, som på grund af Kanslersemetets memorial af den 26 Augusti 1829 blifvit till Universitetet öfverlåten för att till botanisk trädgård användas.

Afsyning af
hamnbanan mel-
lan Magasinska-
jen och Skatud-
den.

Jemte skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 25 Januari hade Magistraten öfversänt till den å Stadsfullmäktige ankommande åtgärd en till Magistraten stäld skrifvelse för den 14 i samma månad från Jernvägsstyrelsen samt en denna skrifvelse åtföljande afskrift af ett protokoll för den 30 Oktober 1895, angående afsyning af den emellan Magasinskajen och Skatudden belägna delen af Helsingfors hamnbana. Jernvägsstyrelsens skrifvelse innehåller underrättelse derom, att bemälda styrelse, sedan afsyning af nyssnämnda del af hamnbanan numera försiggått, godkändt jemväl denna del till emottagande, under förutsättning att det af synemännen påyrkade utsticksspåret å den utfylta fiskarbassinen i Södra hamnen utföres samt att spårena å Skatudden i sinom tid utdragas till den för banan bestämde ändpunkten derstädes och der vid behof uppföres för godsexpedition nödig byggnad; samt anhåller Jernvägsstyrelsen

¹⁾ Drks skrf. N:o 158 af den 4 juni. — ²⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 13.

om meddelande, huruvida Helsingfors stad är villig att åtaga sig nämnda tillbyggnader och jemväl beträffande remonten af de till bandelen hörande anläggningarne godkänner synemännens af Jernvägsstyrelsen omfattade förslag: att densamma måtte omhändertagas efter samma grunder, som öfverenskommits¹⁾ för den tidigare färdigblifna delen af hamnbanan.

Detta ärende hade af Stadsfullmäktige remitterats²⁾ till Drätselkammaren, som i samråd med Hamnbyggnadsdelegationen hade att med utlåtande deri till Fullmäktige inkomma; och föreslår³⁾ Drätselkammaren, efter att hafva erhållit Hamnbyggnadsdelegationens yttrande, i likhet med denna delegation, att Stadsfullmäktige ville till Jernvägsstyrelsen afgifva det svar: att äfven Fullmäktige i allo godkänt synemännens förslag och å stadens vägnar åtaga sig de tillbyggnader, till de delar desamma icke redan utförts, och den remont, som i detta förslag förutsattes, samt sålunda äro villiga att efter hand fullgöra hvad Jernvägsstyrelsen påfordrat. Denna framställning godkändes⁴⁾ af Stadsfullmäktige.

Enär arrendatorn af norra delen utaf staden underlydande Råholmen hos Drätselkammaren anhållit, att en enkel landningsbrygga för roddbåtar måtte på stadens bekostnad anläggas vid stranden af Hummelviken å allmanningen mellan villorna Bråvalla och Ulfåsa, föreslog⁵⁾ Drätselkammaren, efter att hafva i saken hört Byggnadskontoret, och godkände⁶⁾ Stadsfullmäktige: att en enkel landningsbrygga för roddbåtar på stadens bekostnad och i öfverensstämmelse med en därför uppgjord ritning skulle uppföras å angifna plats.

Firman A. Parviainen & C:o hade hos Drätselkammaren anhållit om tillstånd att enligt en bilagd ritning ombygga en firman tillhörig, för lossning af tankångare med petroleum afsedd brygga i Sörnäs hamn; och föreslog⁷⁾ hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren efter Hamnkontorets hörande och på dess förord: att Stadsfullmäktige måtte medgifva bemälda firma tillstånd att, i enlighet med den därför uppgjorda ritningen i Sörnäs hamn uppföra en brygga för lossning af petroleum, med iakttagande dock vid bryggans anläggning, att den icke utskjöte längre från stranden än hvad ritningen utvisade samt att den yttre brokistan placerades parallelt med de yttre linierna af jernvägskajen och den af firman Schildt

Landningsbrygga vid stranden af Hummelviken.

Brygga i Sörnäs hamn för lossning af petroleumångare.

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 33. — ²⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 4. — ³⁾ Drks skrf. N:o 135 af den 23 april. — ⁴⁾ Stfs prot. den 5 maj § 24. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 18 af den 16 jan. — ⁶⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 10. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 29 af den 3 febr.

& Hallberg anlagda, staden numera tillhöriga lastningsbryggan; och blef detta Drätselkammarens förslag af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾.

Folkskolebygg-
naden vid Niko-
laigatan.

Uti en till direktionen för stadens folkskolor ställd skrifvelse af den 5 Februari anmälte ekonomen för folkskolorna, Magistern G. Dreijer, att staden icke disponerar öfver ett så stort antal egna lokaler för folkskoleundervisningens bedrivande, som för närvarande vore af nöden, och att bristen derföre måste fyllas genom upphyrande af privata lägenheter, som emellertid äro för ändamålet ytterst olämpliga och endast i brist på bättre måsta bibehållas. På grund häraf och då upphyrda folkskolelokaler ingalunda heller i ekonomiskt hänseende ställa sig för staden förmånliga hemställer Magister Dreijer till Folkskoledirektionens bepröfvande, huruvida ej så fort som möjligt ett nytt hus för folkskolornas räkning borde uppföras; samt föreslår i sådant syfte, med inlemnande af några eskissritningar och approximativa kostnadsberäkningar, att å tomten N:o 18 vid Nikolaigatan skulle byggas ett skolhus i tre våningar.

Sedan Folkskoledirektionen på det varmaste hos Stadsfullmäktige förordat ofvanbeskrifna förslag och äfven Drätselkammaren²⁾, till hvars utlåtande Stadsfullmäktiges beredningsutskott remitterat ärendet, tillstyrkt förslaget, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige, innan vidare i ärendet tillgjordes, anmoda Drätselkammaren att taga i öfvervägande, huruvida icke den ifrågavarande folkskolebyggnaden tilläfventyrs kunde erhålla en lämpligare placering å Broberget, midtför Nikolaigatan; och efter det Drätselkammaren i hithörande afseende gifvit ett afböjande yttrande⁴⁾, uppdrogo⁵⁾ Stadsfullmäktige åt Drätselkammaren att i samråd med Folkskoledirektionen uppgöra fullständiga ritningar och kostnadsförslag till alternativt ett skolhus, som kunde antagas motsvara det närmaste behovet, och ett större hus, afsedt att för en längre tid framåt vara tillfyllesgörande, äfvensom att inkomma med uppgift om kostnadsskilnaden, derest huset uppfördes å Broberget.

Provisionel kaj-
anläggning vid
Skatuddens
södra strand.

Såsom här tidigare på pag. 17 anförts, hade ett provisionelt skydd för kolpråmar invid Skatuddens södra strand blifvit ifrågasatt, och hade Hamnbyggnadsdelegationen meddelat Drätselkammaren, att delegationen uti en till Stadsfullmäktige afgifven skrifvelse af den 5 December 1894 förutsatt, att behovet af provisionella lastnings- och lossningsbryggor vid nämnda strand skulle komma att göra sig gällande, hvarföre delegatio-

¹⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 44 af den 20 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 142 af den 30 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 5 maj § 25.

nen också fann det välbetänkt, att det ifrågavarande skyddet för kolpråmar skulle utföras sålunda, att det på samma gång kunde göra tjänst såsom en provisorisk kajarm, invid hvilken fartyg, som intaga laster från eller aflemna laster till de magasinerna, hvilka inom kort torde komma att uppföras invid hamnbansspåret å Skatuden, kunde lägga till. Hamnbyggnadsdelegationen inlemnade tillika till Drätselkammaren en af Byggnadskontoret uppgjord konstruktionsritning till ifrågavarande provisoriska kajarm, jemte ett dertill hörande kostnadsförslag, slutande å 11,500 mark; och upplyste delegationen att samteliga de pålnings- och utfyllningsarbeten, som erfordrades för omordade provisionella kajänläggning, äfven skulle komma den definitiva kajen, då denna i en framtid uppfördes, till godo; hvarföre delegationen äfven ansåg, att kostnaden för oftanämnda kajarm kunde anvisas att utgå ur den behållning af omkring 67,000 mark, som uppstått i anslagen för kajarbetena i Södra hamnen. Drätselkammaren fann derföre ock anledning att hos Stadsfullmäktige hemställa¹⁾:

att Drätselkammaren bemyndigades att gå i omedelbar författning om uppförande af den föreslagna provisoriska lossnings- och lastningskajen; samt

att kostnaden för denna kajarm anvisades att med 11,500 mark utgå ur den behållning, som uppstått i anslagen för kajbyggnader i Södra hamnen.

Framställningen godkändes²⁾ af Stadsfullmäktige, dock med sådan omformulering af den andra klämman, att densamma komme att lyda: att kostnaden för denna kajarm anvisades att med 11,500 mark utgå ur den del af lånemedlen för hamn- och kajbyggnaderna, som ännu icke tagits i anspråk.

Med anledning af en utaf Magister Ernst Nordström hos Drätselkammaren gjord framställning derom, att den 1876 midtemot Alphyddan i Djurgården uppförda paviljongen, såsom förfallen och isynnerhet af en okynnig publik med hvarjehanda inskrifningar och teckningar illa medfaren, måtte i hufvudsak ombyggas af jern, anhöll³⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige att paviljongen finge helt och hållet undanskaffas; och godkände⁴⁾ Stadsfullmäktige denna anhållan, hvarjemte de uppdrogo åt Drätselkammaren att till Fullmäktige i sinom tid inkomma med för-

Undanskaffande
af paviljongen i
Djurgården.

¹⁾ Drks skrf. N:o 65 af den 5 mars. — ²⁾ Stfs prot. den 31 mars § 11. — ³⁾ Drks skrf. N:o 195 af den 20 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 34.

slag till platsens framtida ordnande. Sedan Drätselkammaren i anledning häraf öfverlemnade åt Byggnadskontoret och Stadsträdgårdsmästaren att utarbete förslag i angifvet syfte och ett sådant till Kammaren inlemnats samt Kammaren deröfver inhemtat yttrande af Finska Trädgårdsföreningen, som för närvarande disponerar öfver den plats i Djurgården hvars ordnande stod i fråga, föreslog¹⁾ Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville ej mindre godkänna Stadsträdgårdsmästarens förslag, gående ut derpå att platsen för sjelfva paviljongen anordnades till en sandplan med en blomstergrupp i midten, hvarjemte till platsen ledande stigar skulle förvandlas till ordentliga trädgårdsgångar och de med buskar och träd försedda gräsmattorna närmast omkring sandplanen med påfyld mylla göras något växtkraftigare och frodigare; än ock för detta arbete äfvensom för stenläggning af platsen omkring brunnen i Djurgården uti kommande års budget upptaga ett anslag af 1,200 mark, som äfven af Stadsfullmäktige bifölls²⁾.

Sidospår till
hamnbanan vid
Hafsgatan.

Sedan Jernvägsstyrelsen uti skrifvelse för den 4 Juli hos Magistraten framställt förfrågan, huruvida hinder från stadens sida skulle möta för anläggande af sidospår till hamnbanan härstädes i närheten af Hafstorget, på sätt å en skrifvelsen bilagd planteckning angifvits, äfvensom Drätselkammaren häröfver afgifvit³⁾ ett tillstyrkande utlåtande, likväl under förbehåll att de delar af spåren, hvilka förläggas i Strandgatans nivå, skulle konstrueras sålunda, att stensättningen mellan spåren möjliggöres, beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige lemna sitt bifall till ansökningen på det af Drätselkammaren föreslagna vilkoret.

Utvidgning af
ekonomiebyggnaden å Maria
sjukhuset.

Uti en till styrelsen för Maria sjukhus aflåten skrifvelse af den 30 April anhöll öfverläkaren vid sagda sjukhus, Doktorn R. Sivers, om styrelsens medvärkan derhän, att erforderlig utvidgning af de för sjukhusets ekonomiska afdelning samt till bostäder för en del af sjukhusets funktionärer afsedda byggnader blefve med det snaraste vidtagen; och hade bemälda styrelse i bref af den 2 Maj till Helsovårdsnämnden öfverlämnat Doktor Sievers skrift med framställning att nämnden ville utverka vidtagande af de för den afsedda utvidgningen nödiga åtgärder; samt hade vidare Helsovårdsnämnden, som funnit de af Doktor Sievers framhållna skälen till byggnadsföretaget så talande, att detsamma enligt nämndens förmenande ej längre kunde uppskjutas, jemte skrifvelse af den 18

¹⁾ Drks skrf. N:o 275 af den 10 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 5. — ³⁾ Drks skrf. N:o 192 af den 20 aug. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 42.

Juni, öfversändt handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktige och hemställt att medel för ändamålet måste beviljas.

Ärendet remitterades¹⁾ af Stadsfullmäktige till Drätselkammaren med anmodan för Kammaren att deri inkomma med yttrande; och vände sig Drätselkammaren såväl till sjukhusets förre arkitekt, Herr O. Törnkvist, som ock till styrelsen för Maria sjukhuset med anhållan att nämnda arkitekt och styrelse ville i samråd utarbete eskissritningar och kostnadsförslag för den ifrågasatta utvidgningen af ekonomibyggnaden å Maria sjukhus; och föreslog²⁾ Drätselkammaren, efter att sålunda hafva erhållit behöfliga ritningar och ett till 144,000 mark uppgående kostnadsförslag: att Stadsfullmäktige ville till utförande under inkommande år godkänna en tillbyggnad af ekonomibyggnaden å Maria sjukhus enligt närslutet förslag samt anslå därför ett belopp af 144,000 mark. Stadsfullmäktige beslöto³⁾ emellertid att för ärendets vidare beredning hänskjuta det till ett härför tillsatt särskildt utskott, som i sitt till Stadsfullmäktige aflättna betänkande hemstälde⁴⁾, att Stadsfullmäktige ville besluta: att låta utföra ifrågavarande byggnadsföretag i enlighet med de af Drätselkammaren insända förslagen, dock med den afvikelse deri, att boplingsrummen blefve uppvärmda genom kakelugnar i stället för genom en centralvärmeinrättning; samt att för ändamålet i nästa års budget upptaga, då utskottet såväl genom nyssagda förändring som af andra skäl ansett kostnadsförslaget kunna något nedbringas, ett anslag till belopp af 127,000 mark. Ärendet remitterades⁵⁾ vidare till budgetsutskottet och intogo Stadsfullmäktige på detta utskotts förslag⁶⁾ uti 1897 års utgiftsstat nämnda summa, hvaraf 100,000 mark skulle utgå af låne-medel.

Uti en af Stadsfullmäktiges beredningsutskott uppställd skrift framhåller utskottet, att de lokaler, öfver hvilka flere af stadens viktigaste institutioner för närvarande förfoga, äro i hög grad olämpliga. Domstolarna kunna hvarken med afseende å rymlighet eller i fråga om anordningar för parter, vittnen, sakkörare och publik anses motsvara de anspråk, som skäligen kunna ställas på de lokaler, i hvilka den offentliga rättskipningen i landets hufvudstad försiggår. Magistratens kansli är alltför trångt, Stadsfullmäktiges likaså, hvarförutom Stadsfullmäktige

Frågan om nytt
stadshus för
Helsingfors.

1) Stfs prot. den 8 sept. § 43. — 2) Drks skrf. N:o 237 af den 5 nov. — 3) Stfs prot. den 24 nov. § 8. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 42. — 5) Stfs prot. den 15 dec. § 18. — 6) Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 10 et 14 och Stfs prot. den 29 dec. § 1.

sakna särskildt förrum. För allmän rådhusstämmas hållande finnes ej någon tillräckligt stor sal. Poliskammarens lokal är rentaf omöjlig. Drätselvärdet och Byggnadskontoret kunna anses försvarligt installerade, men det torde ej dröja länge innan äfven för dem, äfvensom för stadens arkiv behof af större utrymme uppstår. Föga lämpliga äro äfven de åt Fattigvårdsstyrelsen och en del nämnder upplåtna lokaler. Och samtliga trappor i de gamla husen äro högeligen trånga och obeqväma jemte det uppgångarna äro för få. Med afseende härå och då berörda olägenheter blifva allt mera känbara i den mån staden tillväxer, ansåg utskottet sig böra föreslå:

att Stadsfullmäktige måtte nedsätta en komité af sex personer för förberedande af frågan om uppförande af ett nytt stadshus på tomterna 20, 22 och 24 vid Alexandersgatan samt beträffande komiténs uppdrag meddela följande bestämningar:

att ett detaljeradt program bör uppgöras öfver alla de lokaler för olika ändamål, som skola i det nya stadshuset inrymmas;

att planteckningar till byggnaden böra i enlighet med detta program till preliminär upplysning utarbetas, jemte ungefärlig kostnadsberäkning för byggnaden;

att förslag jemväl bör uppgöras angående resp. myndigheters och inrättnings placering under byggnadstiden; samt

att komitén eger efter behof till samrådan med sig inkalla representeranter för stadens olika myndigheter äfvensom antaga sekreterare och annat biträde emot aflöning, som hos Stadsfullmäktige till godkännande anmäles.

Förslaget blef af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾ och utsågs till medlemmar i berörda komité Herrar Politieborgmästaren E. Öhman, Friherre S. Gripenberg, Professorn C. G. Nyström, Öfveringenjören Th. Tallqvist, Stadsingenjören H. Norrmén och Handlanden Julius Tallberg och hade derjemte Stadsfullmäktiges ordförande, Senatören L. Mechelin, åtagit sig att deltaga i komiténs arbeten, ehuru icke såsom ordinarie medlem.

Tillbyggnad till
tvättstugan å
Arbets- och Fat-
tiggården.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse af den 5 Juni upprepat sitt, redan vid insändande till Drätselkammaren af sitt specialförslag till årets budget gjorda yrkande om behöfligheten af en utvidgning af den till stadens Arbets- och Fattiggård hörande tvättstugan, som med anstaltens utvidgning och den nya därvårdsinrättningens tillkomst blifvit för otillräck-

¹⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 15.

lig, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren, som lätit för denna tillbyggnad uppgöra ritning och kostnadsförslag: att Stadsfullmäktige ville till utförande under nästkommande år godkänna en tillbyggnad af Arbets- och Fattiggårdens tvättstuga enligt åberopade förslag och därför anslå ett belopp af 4,000 mark; och blef denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ²⁾ samt beloppet observeradt uti 1897 års budget.

Med inlemnade till Drätselkammaren af en ritning till förändrad Ändring af Magistratens embetslokal. inredning af stadsfogdarnes rum uti Magistratens embetslokal samt ett af Byggnadskontoret uppgjort, å 1,200 mark sig slutande kostnadsförslag, hade Magistratens ordförande anmält att förändringen af ifrågavarande rum var oundviklig, hvarföre Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning ³⁾ beslöto ⁴⁾ godkänna förslaget och öfverlämna handlingarna till budgetsutskottet i och för anslagets observerande i budgeten för år 1897.

Anmälade att Drätselkammaren i enlighet med Stadsfullmäktiges derom fattade beslut ⁵⁾ lätit Arkitekten Björnberg uppgöra ritningar och kostnadsförslag till byggnadsförändring och nybyggnad å norra brandverkshuset samt att Kammarerna för en ersättning af 39,300 mark öfverlemnade arbetets utförande på entreprenad åt Byggmästaren J. G. Rosenberg, underrättade ⁶⁾ Drätselkammaren nu Stadsfullmäktige ⁷⁾ derom, att brandverkstomten, som utgjorde hälften af tomten N:o 6 vid Konstantinsgatan i kvarteret N:o 14, befunnits icke hafva blifvit i laga ordning klufven, samt att å den del af tomten, som enligt fastebref tillhör staden, inskjuter med omkring 2 m hörnet af en egaren utaf andra hälften af tomten, herr Karl Rostedt tillhörig boningsbyggnad af trä, hvilken han icke godvilligt kunnat förmås att undanskaffa, hvarföre Drätselkammaren efter träffad öfverenskommelse med entreprenören Rosenberg beslutit, att arbetet med sista ändan af uthuset, bestående af en tvätt- och badstuga, skulle tillsvidare, och intill dess Herr Rostedt i laga väg kunnat tvingas att nedrifva sitt på stadens andel af tomten befintliga hus samt rätt till klyfning af tomten hunnit utverkas, blifva utfördt.

Sedan Drätselkammaren på grund af särskilda villainnehafvares i Befrielse från vattenledningsgaranti för Djurgårdsvillorna N:ris 6 och 13. Berghäll och andra derstädes bosatta personers anhållan om åtgärd för åstadkommande af en gångväg från nämnda förstad till den längs jern-

¹⁾ Drks skrf. N:o 238 af den 5 nov. — ²⁾ Stfs prot. den 10 nov. § 16. — ³⁾ Drks skrf. N:o 276 af den 10 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 5. — ⁵⁾ Se 1895 års berättelse pg. 41. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 176 af den 2 juli. — ⁷⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 27.

vägsbanken öfver Tölövikens anlagda gångbanan trädte i underhandling med innehafvarene af Djurgårdsvillorna N:ris 6, 13 och 14 angående villkoren för anläggning öfver nämnda villors mark af en allmän gångväg för förmedlande af trafiken mellan Berghäll och jernvägsbanken, och efter det egarene af dessa villor, med undantag af innehafvaren af villan N:o 14, medgifvit staden tillstånd till anläggande af ifrågakvarande väg mot sådan ersättning derför att villorna befriades ifrån dem åliggande garantiafgift för inledd vattenledning, föreslog ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige: att *Helsingfors sjukhem*, såsom innehafvare af Djurgårdsvillan N:o 6 och *föreningen De gamlas vänner* för Djurgårdsvillan N:o 13 måtte såsom vederlag för bifallet tillstånd i ofvan angifvet afseende beviljas frihet för framtiden från erläggandet af tidigare öfverenskommen garantiafgift för vattenledning till dessa villor; och godkändes ²⁾ framställningen af Stadsfullmäktige.

Befrielse från vattenledningsgaranti för Djurgårdsvillan N:o 7.

Uti en till Drätselkammaren den 14 April inlemnad skrift hade styrelsen för *föreningen De blindas vänner*, som disponerade öfver Djurgårdsvillan N:o 7, anhållit att, på den grund att närbelägna välgörenhetsanstalter numera blifvit befriade från erläggande af öfverenskommen garanti för vattenledningens utsträckning, komma i åtnjutande af samma förmån och föreslog ³⁾ Drätselkammaren, ehuru enahanda skäl till befrielse i detta fall icke förelåg, likväl med afseende å det behjertansvärda syftet uti föreningens verksamhet: att Stadsfullmäktige ville från och med årets ingång befria föreningen från den garanti, föreningen iklädt sig för vattenledningens utsträckning till Djurgårdsvillan N:o 7; och blef äfven denna framställning af Stadsfullmäktige godkänd ⁴⁾.

Vatten- och aflöpsledning under en del af 4:de linien å Berghäll.

Som uti den för innevarande år fastställda utgiftsstaten för staden hade upptagits hela planeringskostnaden för fjerdre linien å jordområdet Berghäll emellan Östra chaussén och Porthansgatan, hvaremot för vatten- och aflöpsledning under samma linie i årsstaten observerats endast halfva kostnaden med 9,850 mark, hemstälde ⁵⁾ Drätselkammaren på Vattenledningskontorets framställning bland annat af det skäl, att det blefve billigare att utföra sprängningen af rörgrafven längs hela ifrågakvarande del af fjerdre linien i ett sammanhang med gatuplaneringen: att Stadsfullmäktige ville till utförandet af vatten- och aflöpsledningen under den

¹⁾ Drks skrf. N:o 256 af den 19 dec. 1895. — ²⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 6. —

³⁾ Drks skrf. N:o 129 af den 23 april. — ⁴⁾ Stfs prot. den 5 maj § 19. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 21 af den 30 jan.

del af fjerde linien, som under året skulle planeras, af de till Fullmäktiges disposition ställda medel bevilja ett tillskottsanslag af 9,850 mark; och godkände ¹⁾ Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens hemställen, dock sålunda att det begärda anslaget, såvidt det hänförde sig till kostnaden för utförande af vattenledningen skulle förskottsvis bestridas ur härtill anvisade lånemedel samt derefter observeras i 1897 års budget, men att kostnaden för afloppsledningen påfördes det till Stadsfullmäktiges disposition för innevarande år ställda anslag för oförutsedda behof.

Emedan disponenten för Helsingfors Magasinsaktiebolag, Handlanden J. Tallberg hos Drätselkammaren anhållit, att stadens vattenledning måtte utsträckas till det bolaget tillhöriga magasinsqvarteret N:o 189 å Skatudden och i sammanhang dermed afloppskanal anläggas, infordrade Drätselkammaren Vattenledningskontorets yttrande af förslag; och sedan Vattenledningskontoret med anledning häraf framhållit, att den ästundade vattenledningen syntes vara så mycket mera af behofvet påkallad, som icke allenast det stora värdet af de varor, som komma att förvaras i Warrantmagasinet, utan ock det betydliga afståndet af 140 meter till närmast belägna brandpost härvid måste tagas i betraktande, föreslog hos Stadsfullmäktige Drätselkammaren ²⁾ att vattenledningen skulle utsträckas under Östra hamngatan från Kronbergsgatan till Kanalgatan, hvarest någon afloppskanal icke erfordras; samt Drätselkammaren be- myndigas att i sitt förslag till 1897 års budget, enär arbetet borde bestridas med lånemedel ur 1892 års vattenledningslån, observera det här- för behöfliga, till 2,800 mark beräknade beloppet; och blef framställnin- gen af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Vattenlednings-
utsträckning till
Kanalgatan.

Då Pastorsembetet i stadens svensk-finska lutherska församling hos Drätselkammaren förfrågat sig, huruvida icke enahanda förmån i vatten- omkostnad för bevattnande af planteringarna kring Nya kyrkan kunde medgifvas, som Stadsfullmäktige den 18 September 1891 beviljat för- samlingen beträffande bevattnandet af planteringarna kring Gamla kyr- kan, föreslog ⁴⁾ Drätselkammaren, efter att hafva i ärendet inhemtat Vattenledningskontorets utlåtande: att Stadsfullmäktige ville ur de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof uti årets budget upptagna medel anslå en summa af 1,300 mark för utförande af tvenne bevatt- ningsposter å planet ikring Nya kyrkan; samt tillförsäkra stadens svensk-

Bevattnings-
poster vid Nya
kyrkan.

¹⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 2. — ²⁾ Drks skrf. N:o 207 af den 10 sept. — ³⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 12. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 175 af den 2 juli.

finska lutherska församling rättighet att från dessa poster för bevattnande af ifrågavarande plan få kostnadsfritt begagna vatten från stadens vattenledning till ett högsta belopp af 1,600 kubikmeter årligen. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ dock att ifrågavarande utgift skulle upptagas i förslaget till nästa års budget för vattenledningsarbeten.

Vattenserverin-
gen i Herman-
stad.

På Vattenledningskontorets framställning och i närmaste öfverensstämmelse med den princip för vattenservering i Hermanstad, hvarom Drätselkammaren ordat i sin skrifvelse till Magistraten af den 25 Oktober 1894 N:o 185 (Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 28 för 1894) hade Drätselkammaren vid den 24 Januari 1895 hållet sammanträde beslutit:

- 1:o att vattnet skall försäljas per kontant å 1 penni för 20 liter;
- 2:o att försäljningen bör ega run under söcknedagar 3 och under helgdagar 2 gånger dagligen 1 timme i sender;
- 3:o att afhämtningskärnen engång för alla mätas och stämplas i stadens vattenledningsverkstad; samt
- 4:o att vatten för eldsläckning lemnas gratis.

Dessa bestämmelser iakttogos emellertid endast vid den tidigare i stadsportens närhet inrättade vattenposten, i det Vattenledningskontoret, sedan äfven den å torget i Hermanstad till utförande beslutna vattenposten hunnit blifva färdig, med anledning af den ytterst obetydliga trafiken vid den första posten, ändrade försäljningstiden på sådant sätt, att hvardera posten visserligen hölls öppen 3 gånger hvarje söckendag och 2 gånger hvarje helgdag, men endast $\frac{1}{2}$ timme i sender. Enär vattenförsäljerskan bodde gentemot vattenposten vid stadsporten, hade hon dock från denna post utlemnat vatten under alla tider af dagen.

Som upprepade klagomål öfver vattenbrist i Hermanstad I emellertid till Drätselkammaren inlöpte, anhöll ²⁾ Drätselkammaren, i enlighet med ett af Vattenledningskontoret inlemnadt, alternativt förslag, som medförde en anläggnings kostnad af 700 mark och en årlig driftkostnad å 300 mark, efter att hafva vidtagit åtskilliga provisoriska åtgärder till öfverklagade vattenbrists afhjelpande, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande till sådan anordning af vattenserveringen i Hermanstad: att allt vatten för hushållsbehof skulle utdelas gratis från två fribrunnar med automatiskt stängande ventiler, levererande hvardera högst 30 liter vatten

¹⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 28. — ²⁾ Drks skrf. N:o 189 af den 13 aug. (Stfs tryckta handl. N:o 30).

i minuten; att deremot för industriella behof skulle efter vanligt pris försäljas vatten enligt mätare, om vederbörande konsumenter vilja inrätta egna utkastare invid stadens, i annat fall genom försäljning från de på platsen befintliga vattenposterna och till ett pris af 50 penni per m³; samt att för utförande af dessa tvenne friposter skulle af de till Stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda behof i årets budget upptagna medel anslås en summa af 700 mark. Och godkände ¹⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning, men beslöto tillika anmoda Drätselkammaren att, efter grundlig och mångsidig pröfning, inkomma med yttrande huruvida det vore af stadens intresse påkalladt, att utverka införlifvandet af Gumtäckts område under stadens jurisdiktion.

Med afseende derå, att den för staden fastställda stadsplanen under senaste år icke allenast hade undergått åtskilliga mindre och större förändringar utan ock helt och hållet nya stadsdelar och förstäder tillkommit, hvilka icke ingå på ett och samma kartblad; samt då de kartor öfver staden, hvilka tid efter annan af privata spekulanter utgifvits, beträffande fullständighet och noggrannhet lemnade mycket öfrigt att önska, framställde ²⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige på Byggnadskontorets derom väckta förslag: om ett anslag af 1,600 mark ur de till Fullmäktiges förfogande för oförutsedda behof uti årets budget upptagna medel, på det Byggnadskontoret blefve satt i tillfälle att i en skala af 1: 8,000 och ett format af 75 × 60 centimeter utarbета och ombesörja tryckning i en upplaga af 1,000 exemplar af en fullständig stadsplan öfver Helsingfors och dess förstäder. Försäljningen af kartan skulle sedan öfverlemnas i kommission åt någon af stadens bokhandlare. Framställningen blef af Stadsfullmäktige godkänd ³⁾.

Af Stadsfullmäktige anmodad ⁴⁾ att fordersammast inkomma med vidare utredning beträffande dispositionen af byggnaderna i Ulrikasborgs brunnsparc, hade Drätselkammaren lemnat ärendets behandling åt ett utskott, och framhöll ⁵⁾ Drätselkammaren, som ytterligare befastats i sin tidigare framhållna åsigt i saken att staden borde göra sig af med de förfallna husen i Brunnsparcen, att som Brunnsuset härtills, hvad beträffar underhållet af detsamma, varit utarrenderadt på sådana vilkor, att hvarje både yttre och inre remont — alldeles på enahanda sätt som i privata hyreslokaler — ålegat staden, kunde den nuvarande arrendatorn

Ny karta öfver
Helsingfors.

Brunnsuset och
Badhuset i
Brunnsparcen.

¹⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 19. — ²⁾ Drks skrf. N:o 92 af den 26 mars. — ³⁾ Stfs prot. den 31 mars § 20. — ⁴⁾ Se 1895 års berättelse pg. 46. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 87 af den 19 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 16).

icke åläggas att vid arrendetidens utgång aflemna rummen i något uppsadt skick, utan fölle bekostandet häraf på staden, hvilket, såsom af bemälda utskott riktigt anmärkes, skulle betydligt eller med flere tusen mark höja den af Byggnadskontoret endast för den yttre remonten beräknade, redan nog höga summan af närmare sjutusen mark. Och att på ett gammalt, oändamålsenligt och platsen vanprydande hus nedlägga så stor kostnad, dertill kunde Drätselkammaren icke finna något skäl, så mycket mindre som ändamålet med huset — bedrivande af värdshusrörelse och tillgodoseende af härmed förenade intressen — knappast var ett kommunalt åliggande. Drätselkammaren var derföre ock fullkomligt ense med utskottet derom, att den värdshusrörelse, som i Brunnsparken kan erfordras, framdeles helt och hållet skulle lemnas beroende på privat företagsamhet, samt att det nuvarande Brunns huset, hvars läge i parken för resten icke kan anses så väl valdt, utdömes för att efter utgången af nu bestående arrende försäljas och bortskaffas.

Och hvad som beträffande stadens billiga skyldighet anförts om Brunns huset kunde enligt Drätselkammarens förmenande i det aldramaste äfven tillämpas på Badhuset i Brunnsparken. Visst kunde det samma måhända, såsom det synes hafva föresväfvat utskottet, i den allmänna sundhetens och helsovårdens intresse omfattas med mera hänsyn och tillmötesgående från stadens sida än Brunns huset, men föreföll det Drätselkammaren som Badhuset i Brunnsparken efter tillkomsten af så många nya, mera gouterade badinrättningar i landet i väsentlig mån förlorat sin ursprungliga karaktär af en medicinsk badanstalt och närmast sig vanliga i staden förefintliga varmbads inrättningar.

Då dessa skäl och under förutsättning att vid möjligen yppad privat spekulation i uppförande af nytt värdshus eller badhus i Brunnsparken eller det gamla badhusets ombyggnad få med deraf föranledd framställning inkomma, hemstälde Drätselkammaren om bemyndigande af Stadsfullmäktige: att efter behörig kungörelse på inför Kammaren anställande auktion till den mest bjudande försälja såväl Brunns huset med dertill hörande byggnader som Badhuset i Brunnsparken, med skyldighet för köparen att efter nu bestående arrendetids utgång från platsen undan skaffa byggnaderna, eventuelt på de af Drätselkammaren framhållna vilkoren bibehålla och ombygga Badhuset.

För ärendets vidare beredning tillsatte ¹⁾ Stadsfullmäktige ett sär-

---

¹⁾ Stfs prot. den 31 mars § 13.

skildt utskott; och var också detta utskott af den mening att de ifråga-
varande, förfallna husen uti Brunnsparcken borde ombyggas, samt ansåg
utskottet att, då fritt val af platser för dessa hus härigenom uppstod,
Badhuset lämpligast skulle förläggas ofvanom det ställe, der simhusen för
herrar för närvarande befinna sig, uppfört i samband med dylika simhus,
och Brunns huset på sluttningen öster om vallarna eller ock sydost om
desamma. Utskottet föreslog¹⁾ för den skull, att Stadsfullmäktige ville
besluta: att anmoda Drätselkammaren att söka inleda underhandlingar
med hugade personer om uppförande och öfvertagande af badinrättning
och restauration i Brunnsparcken på de af utskottet ofvan anvisade stäl-
len, för hvilket ändamål finge erbjudas nödig mark arrendefritt under
viss tid, förslagsvis trettio år; samt att bemyndiga Drätselkammaren att
emellertid, på högst tre år, utarrendera Brunns- och Badhusen i Brunns-
parcken äfvensom vidtaga nödig åtgärd för deras underhåll under tiden.

Dessa förslag blefvo af Stadsfullmäktige godkända²⁾, likväl med
det tillägg, att äfven de nuvarande platserna för Bad- och Brunns husen
finge komma i fråga vid underhandlingarna om uppförande af ny bad-
inrättning och restaurationslokal i Brunnsparcken.

Genom utdrag ur Magistratens protokoll för den 31 December 1895
§ 22 hade Drätselkammaren underrättats, att Stadsfullmäktige vid den
27 i sagda månad hållet sammanträde i sammanhang med budgetbehand-
lingen bland annat beslutit anmoda Drätselkammaren att, på grundvalen
af det mellan staden och Gaslysningsaktiebolaget gällande kontrakt, till
Stadsfullmäktige inkomma med utlåtande och förslag såväl angående ett
omedelbart yrkanden hos bemälda bolag på allmänt införande af Auer-
brännare för stadens gatubelysning och en deraf betingad nedsättning i
priset för belysningen, som äfven beträffande anordnandet af gatubelys-
ningen efter den 1 Oktober 1900. Med anledning häraf inledde Drätsel-
kammaren korrespondens med verkställande direktören för berörda Gas-
lysningsbolag samt med Drätselkammaren i Åbo stad, som är egare af
det der befintliga gasverket och sjelf genom en direktion ombesörjer
gatubelysningen, hvarvid Auerbrännare allmänt införts, för införskaffande
af möjlig utredning om det ekonomiska resultatet vid användning af
Auerbrännare. Och föreslog³⁾ Drätselkammaren, då Gaslysningsaktiebo-
laget bestämt motsatt sig hvarje vidare utvidgning af stadens belysning

Införande af
Auerbrännare
vid gatubelys-
ningen.

1) Stfs tryckta handl. N:o 18. — 2) Stfs prot. den 5 maj § 28. — 3) Drks skrf. N:o
190 af den 13 aug. (Stfs tryckta handl. N:o 28).

medels Auerbrännade utan motsvarande ersättning för häraf, enligt bolagets påstående, vållad större kostnad för bolaget, ehuru Drätselkammaren ingalunda ville förneka tillvaron af de missförhållanden stadens gaskontrollör beträffande belysningen af en del af stadens gator framhållit, samt med erkännande af önskvärdheten af desammas snaraste aflägsnande: att frågan om Auerbrännarens införande vid stadens gatubelysning på tvångsväg eller medels underhandling på basen af godtgörelse från stadens sida för denna gång och tillsvidare finge förfalla.

Vid ärendets föredragning hos Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ Fullmäktige emellertid uppdraga åt Drätselkammaren att efter uppgjorda kalkyler rörande det ekonomiska resultatet af auerbelysningen i Helsingfors och sedan annan tilläfventyrs erforderlig utredning erhållits, vidtaga åtgärd om tvistefrågans öfverlemnande till gode mäns pröfning och afgörande samt i sådant afseende främst hos Stadsfullmäktige föreslå två personer, som kunde af stadsmyndigheterna till godemän inkallas. Ärendet hann dock icke under året slutbehandlas.

Hvad deremot angick uppdraget beträffande anordnandet af stadens gatubelysning efter den 1 Oktober 1890, då Gaslysningsaktiebolagets konsession utgår, fingo Stadsfullmäktige emottaga den anmälan att Kammarer för detta ärendes behandling tillsatt en kommission af tio medlemmar.

Senatstorgets
försende med
planteringar.

Det af Stadsfullmäktige för vidare beredning af frågan om Senatstorgets förskönande tillsatta utskottet ²⁾ hade afgifvit sitt utlåtande ³⁾, och utnynnade det deri: att Stadsfullmäktige ville besluta att låta anlägga planteringar å Senatstorget i öfverenstämmelse med Professor Nyströms ritning, dock med de ändringar i ritningen att, der enligt densamma gräsmattorna komme att sträcka sig ända intill körbanan, denna borde afskiljas från planteringarna genom en asfalterad trottoar af vanlig bredd, hvilken trottoar, enligt utskottets tanke, erfordras icke så mycket för publikens bekvämlighets skull, som icke mera för att skydda planteringarna för ohägn i följd af den lifliga rörelsen å Alexandersgatan; äfvensom att bredden 5 meter af de i sned riktning öfver torget dragna promenadvägarna, hvilka syntes utskottet vara altför ringa för den stora trafik, som söker sig öfver torget, skulle ökas till 6 meter; samt att hos Kejs. Senaten utverka den af planteringen betingade ändringen i stadsplanen.

¹⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 17. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 30—32. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 3.

Utskottets förslag blef dock icke af Stadsfullmäktige godkändt, utan beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige uppdraga åt dess beredningsutskott att inkomma med förslag till grunder för utlysande af pristäflan för ifrågavarande torgs försköning. Sådant förslag uppgjordes äfven af beredningsutskottet och antogs ²⁾ med smärre tillägg af Stadsfullmäktige; samt utfäste Stadsfullmäktige härmed en belöning af 3,000 mark för det bästa projektet och tvenne accessit af resp. 1,200 och 800 mark för dernäst förtjenstfulla förslag. De sålunda belönda förslagen skulle blifva stadens egendom; och borde täflingsritningarna vara till Drätselkammaren inlemnade före den 1 Augusti 1896. Och sedan Tekniska föreningens fackklubb för arkitekter lemnats ³⁾ tillfälle att utse tvenne ledamöter i nämnden för bedömande af täflingsprojekten, kompletterades ⁴⁾ denna nämnd af Stadsfullmäktige och kom sålunda att bestå af följande personer: Generalmajoren J. af Lindfors, Artisten F. Wænnerberg, Arkitekterna B. Björnberg och O. Törnqvist samt Trädgårdsarkitekten i Stockholm A. Medin.

Inom den föreskrifna tiden hade inlemnats åtta projekt, men vid bedömandet af dem hade nämnden för sin del icke kunnat tilldela någon af de täflande det af Stadsfullmäktige utfästa priset på 3,000 mark. Nämnden hade väl icke förbisett, att ur ordalydelsen af Stadsfullmäktiges inbjudan den slutsats kunde dragas, att det bland förslagen, hvilket nämnden stälde främst, borde, utan afseende å dess förtjenstfullhet och användbarhet i allmänhet, komma i åtnjutande af priset. Men då icke något af förslagen kunde, utan väsentliga ändringar, tjena till efterföljd, samt ändamålet med ifrågavarande pristäflan och det dervid erbjudna, höga priset måste hafva varit att erhålla en fullt begagnelig plan, emotsåg nämnden att dess förfarande skulle af Stadsfullmäktige godkännas. Men hemstälde ⁵⁾ prisnämnden hos Stadsfullmäktige emellertid: huruvida icke herrar Stadsfullmäktige ville belöna förslagen „1863“ och „Simplex“, det förra med 1,200 och det senare med 800 mark, att utbetalas uppå vilkor som redan i annonsen bestämts eller att förslagen blifva stadens egendom.

Detta prisnämndens förslag godkände ⁶⁾ Stadsfullmäktige och anmodade förty Drätselkammaren att genom annons uppmana de personer,

---

¹⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 9 mars § 8. — ³⁾ D:o d:o den 5 maj § 38. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 maj § 20 och D:o d:o den 16 juni § 20. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34. — ⁶⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 9.

hvilka utfört de till inlösen beslutna projekten att för erhållande af anordning af inlösningssumman anmäla sig å Drätselkammaren, hvarvid ifrågakommande konvolut skulle af Kammarens ordförande öppnas; och skulle utgiften tillsvidare i räkenskaperna observeras såsom förskott och sedermera till afföring anmälas, såsnart beslut fattats om anslag till Senatstorgets förskönande. Dessutom anmodade Stadsfullmäktige Drätselkammaren att på lämpligt sätt utställa samtliga de täflande projekten till allmänhetens beskådande. Tillika beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, då Professor G. Nyström, som redan förut för stadens räkning på begäran uppgjort en plan till Senatstorgets förskönning och af Stadsfullmäktige förklarats berättigad att deltaga i täflan med sagda plan, oförändrad eller i detalj omarbetad, hade till nämnden upplyst att han icke ernade begagna sig af nämnda, honom af Fullmäktige förbehållna rättighet: att det af Professor Nyström uppgjorda försköningsprojektet blefve för stadens räkning inlöst för ett belopp af 1,200 mark; och skulle berörda utgift bokföras på enahanda sätt, som de för inlösen af de tvenne andra projekten i samma syfte anvisade medlen.

För öfrigt blef ärendet i hufvudsak oafgjordt.

Underhåll af
planteringarna
vid Ateneum.

Af Drätselkammaren förordades ²⁾ och af Stadsfullmäktige godkändes ³⁾ bestyrelsens för *Ateneum* hos Drätselkammaren gjorda anhållan, att underhållet af planteringarna vid Ateneum mot en årlig godtgörelse till staden af 200 mark finge af Stadsträdgårdsmästaren från och med år 1896 tillsvidare ombesörjas.

Anstånd med
bebyggande af
tomten N:o 8 vid
3:je linien å
Berghäll.

Hos Stadsfullmäktige hade bestyrelsen för *Arbetshusen för barn* uti en skrift af den 29 November 1895 anhållit om förlängning af den tid, som varit bestämd för bebyggande af den till tomtplats för ett arbetshus i Sörnäs jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 31 maj 1892 upplättna tomten N:o 8 vid tredje linien å Berghäll, samt att under den närmaste framtiden måtte af disponibla utskänkningsmedel beviljas anslag för den tillämnade byggnaden; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande ⁵⁾, att i enlighet dermed bevilja föreningen tre års anstånd med tomtens bebyggande samt att åt det utskott, som komme att tillsättas för frågan om fördelning af utskänknings- och utminuterings aktiebolagens vinstmedel öfverlemna att yttra sig angående föreningens anhållan om bidrag till byggnadsföretagets utförande.

1) Stfs prot. den 8 dec. § 17. — 2) Drks skrf. N:o 153 af den 15 maj. — 3) Stfs prot. den 16 juni § 12. — 4) D:o d:o den 4 febr. § 9. — 5) Drks skrf. N:o 17 af den 16 jan.

I utbyte mot tomten N:o 6 vid Lappviksgatan, hvarå *Fruentimmersföreningens* barnhem, som genom köp ¹⁾ öfvergått till staden, hade föreningen anhållit att erhålla någon af de ännu oförsålda tomterna N:ris 7 och 9 vid Jungfrustigen, men hade Drätselkammaren, hvars yttrande i ärendet af Fullmäktige inforrats, då ifrågavarande tomter var af dem, som eventuelt af staden erbjudits statsverket till tomt för den tillernade museibyggnaden, föreslagit ²⁾: att Stadsfullmäktige ville åt Fruentimmersföreningen öfverlåta tomten N:o 5 vid Jungfrustigen, under förutsättning att vid denna tomt fästades samma vilkor, som häftat vid föreningens tomt vid Lappviksgatan, eller att föreningen skulle besitta densamma endast så länge derstädes uppehöles ett barnhem. Och hade Drätselkammaren i sammanhang härmed anhållit om generelt bemyndigande: att vid afyttrande af tomter i sjunde stadsdelen göra sådana förbehåll beträffande höjden å uppförande hus, som Drätselkammaren med afseende å utsigtens från Observatoriibergen bevarande i hvarje särskildt fall kan pröfva nödigt.

Stadsfullmäktige öfverlemnade emellertid ärendet till ett särskildt tillsatt utskotts vidare beredning samt godkände ³⁾ först, sedan detta utskott inkommit med sitt betänkande och i enlighet med dess förslag Drätselkammarens ofvan framhållna framställning, såvidt den inskränkte sig till nu ifrågavarande tomt, samt med det tillägg, att Fruentimmersföreningen vid tomtens bebyggande borde i fråga om byggnadshöjden ställa sig till efterrättelse de bestämningar, som med afseende å utsigtens från Observatoriibergen bevarande komme att meddelas.

I sammanhang med fastställande af utgiftsstaten för nästföljande år ^{Budget för år 1897.} 1897 beslöto Stadsfullmäktige ⁴⁾ till utförande äfven af några andra allmänna arbeten, än hvarom här tidigare ordats och af hvilka må anföras följande.

Förutom den vanliga posten å 18,000 mark för remont och underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, dammar, maskiner och rörnät ingår i berörda budget tvenne specialposter i hithörande afseende, nämligen för nyläggning af yttre taket i vattenborgen 5,800 mark och för hundra stycken brandposters förseende med nya trädskistor 3,500 mark. Dessa summor äro sjelffallet intagna på grund af Vattenlednings- ^{Nyläggning af yttre taket å vattenborgen och 100 brandposters förseende med nya trädskistor.}

1) Se 1895 års berättelse pg. 25—28. — 2) Drks skrf. N:o 253 af den 12 dec. 1895. —

3) Stfs prot. den 9 mars § 18. — 4) Drks skrf. N:o 231 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 35). Stfs tryckta handl. N:ris 39, 44 och 47. Stfs prot. den 29 dec. § 1.

kontorets i sådant afseende gjorda franställning, och motiverar Vattenledningskontoret den förra af posterna dermed att vid nyligen företagen undersökning af ytter- och mellantak till vattenborgen takläkterna samt delvis äfven åsarna befunnits i så hög grad angripna af röta och svamp, att det syntes kontoret betänkligt att längre lemna taket i sådant skick, att en orkan eller ett starkt snöfall måhända vore tillräckligt för dess förstöring; den senare åter dermed att en stor del af de träkistor, som omgifva stadens till antalet cirka 300 brandposter och som redan under en tid af ända till 20 år varit nedgräfd i jorden, numera så förmultnat, att flere gånger smärre jordras inträffat invid brandposterna.

Anslag för vattenmätare.

I anseende till det växande antalet vattenmätare blef anslaget för reparation och justering af vattenmätare höjdt från 1,500 till 2,000 mark.

Utsträckning af vattenledningen.

Med afseende derå att af länemedel för vattenledningen numera återstod endast 87,050 mark, hade Drätselkammaren i sitt förslag till budget upptagit blott sådana vattenledningsarbeten, som redan till utförande beslutits, såsom ledningen under Östra hamngatan ifrån Kronbergs- till Kanalgatan (se pg. 37) eller som hade omedelbart sammanhang med af Kammarern föreslagna gatuplaneringar. Drätselkammarens förslag godkändes äfven af Stadsfullmäktige med undantag af anslaget för vattenledning under en del af Lotsgatan, som af Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag¹⁾ ökades från 5,400 till 12,000 mark. Och upptogs²⁾ således för vattenledningens utsträckning följande arbeten: för vattenledningar under Östra hamngatan 2,800 mark, under Kanalgatan ifrån Östra hamngatan till adr. N:o 38 — 10,300 mark, under en del af Lotsgatan 12,000 mark, under Köpmansgatan ifrån Kronbergs- till Gördelgatan 13,800 mark, under Aspnäsgatan från Östra chausséen till adr. N:o 1 — 8,900 mark, under fjerde linien å Berghäll mellan Östra chausséen och Porthansgatan andra hälften af kostnaden 7,300 mark, under första linien å Berghäll från Djurgården till tomt N:o 15 (halfva kostnaden) 5,450 mark, under gatan från tomt N:o 15 vid första linien till Alpgatan 8,300 mark, under Vallingsgatan ifrån första till andra linien 6,900 mark, under första linien ifrån tomt N:o 1 till tomt N:o 9 — 8,700 mark, under andra linien ifrån tomt N:o 31 till Vallingsgatan 4,200 mark, under Vallingsgatan från andra till tredje linien 5,700 mark och under tredje linien från tomt N:o 22 till tomt N:o 32 — 11,300 mark, samt således inalles 105,650 mark.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 9. — ²⁾ D:o d:o N:o 47 pg. 26 och Stfs prot. den 29 dec. § 1.

Utom anslaget 1,300 mark, som tidigare (pg. 37) af Stadsfullmäktige beslutits till intagande uti 1897 års utgiftsförslag, observerades deri under rubriken *diverse mindre arbeten* 1,000 mark för två 305 mm afstängningsventiler å vattenledningsröret under Östra chausséen invid andra och fjerde linien å Berghäll; och motiverades ¹⁾ den sednare utgiften dermed, att sedan rörledningen under Östra chausséen tillkommit, ett så stort antal anslutningar till denna rörledning egt rum att en öfverhöfvan stor del af befolkningen måste sakna vatten hvarje gång, då en stängning göres i och för reparationer af brandposter eller nya anslutningar m. m., men skulle genom anbringande af två nya afstängningsventiler emellan de förut befintliga de distrikt, som vid slika tillfällen blefve afskurna från vattenledningen, väsentligt minskas.

Diverse mindre arbeten vid vattenledningen.

Till följd af diverse löneförhöjningar m. m. och emedan kostnaden för hästhoarnas skötsel nu för första gången observerades såsom en utgift, medan å andra sidan upptogs inkomsten från desamma — förut hade endast den beräknade behållningen upptagits — ingick utgiften för vattenlednings förvaltning och drift med ett till 2,443 mark 33 penni förhöjdt belopp eller med 51,390 mark för år 1897 mot 48,946 mark 67 penni för redogörelseåret. Utan att inverka på summans belopp är att observeras att vattenledningsingenjörrens resemedel, hvilka förut ingått i utgiftsstaterna såsom en förslagspost å 400 mark, upptogs nu såsom en fix utgift under vattenledningsingenjörrens öfriga löneförmåner.

Förvaltning och drift af vattenledningen.

Såsom nybyggnader upptogs: för tillbyggnad af Fattiggårdens tvättstuga (pg. 34) 4,000 mark; för tillbyggnad till ekonomiebyggnaden vid Maria sjukhus (pg. 32) 127,000 mark; för anbringande af plättak ²⁾ å gamla träpaviljongen vid Maria sjukhus 2,900 mark; för pissoir å Kamptorget 1,200 mark; för tillbyggnad till växthuset i Fabriksparken 3,230 mark; och för nya simhus eventuellt 5,000 mark eller in summa 143,300 mark. Då sedan flere år bland allmänheten framhållits behovet af nya simhus bland arbetande klassen och motion i sådant syfte äfven framstälts hos Stadsfullmäktige, hade budgetsutskottet, utan att ingå på närmare förslag i saken, förordat införande af sistnämnda post.

Nybyggnader och husremonter.

För diverse reparationer af stadens hus upptogs på grund af Byggnadskontorets i sådant afseende gjorda specialberäkningar 27,300 mark mot 17,000 uti årets budget.

För remont af gator infördes uti budgeten för 1897 följande sten-

Stensättningsarbeten.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35 pg. 53. — ²⁾ D:o d:o N:o 44 pg. 10.

sättningsarbeten, nämligen: stensättning med nubbssten i asfalt af norra Esplanadgatan från N:o 7 till Mariegatan 18,000 mark; stensättning af Mariegatan utanför Kejslerliga slottet 8,300 mark; omläggning af Packhustorget 3,800 mark; samt för påfyllning af asfalt i nubbsstenfogarne å Salutorget 2,400 och för diverse gatureparationer 12,000 mark. Drätselkammaren hade uti sitt förslag till ifrågavarande utgiftsstat upptagit i st. f. den första här relaterade, på förslag ¹⁾ af Magistraten införda posten å 18,000 mark en utgift å 40,000 mark för stensättning med nubbssten i asfalt af delar af Salutorget.

Makadamiseringsarbeten.

För makadamisering af gator och vägar under år 1897 anslogs: 3,100 mark för Parkgatan, 2,400 mark för uppfarten från gatan norrom Åbo kasernen till Kampgatan och 4,400 mark för Djurgårdsvägen från chausseen invid Tölövikens till Alphyddan ²⁾ samt för diverse reparationer af vägar 7,000 mark. Drätselkammaren hade föreslagit makadamisering äfven af Observatoriigatan för en kostnad af 3,000 mark, men blef posten på beredningsutskottets förslag utesluten af Stadsfullmäktige. Utskottet ansåg ³⁾ det arbetena å Observatoriibergen borde koncentreras på den ännu återstående planeringen samt det icke vara ändamålsenligt att, medan denna planering pågår och nödvändiggör körslor på berget, skrida till uppoffringar för Observatoriigatans förbättrande.

Minskningen i ofvan annoterade post å 7,000 mark för diverse reparationer af vägar från 10,000 mark uti innevarande års budget är endast skenbar, i det Drätselkammaren för större redighet i budgetens uppställning öfverfört felande 3,000 mark uppå renhållningen af dessa vägar ⁴⁾.

Regleringsarbeten.

Regleringsarbeten inom den egentliga staden hade Drätselkammaren föreslagit till ett sammanlagdt belopp af 48,300 mark, hvilket dock af Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag ökades till 86,400 mark. För möjliggörande af en fortgående tomtförsäljning å Skatudden hade Byggnadskontoret i sitt budgetförslag upptagit planering af flertalet gator inom denna stadsdel. Till undvikande af öfver höfvan stora kostnader hade likväl Drätselkammaren uteslutit flere bland de förordade arbetena. Erkännande nödvändigheten af en dylik åtgärd trodde dock utskottet att, utöfver de i Drätselkammarens utgiftsförslag upptagna anslagen, ett något större belopp kunde beviljas för Lotsgatans planering, hvarigenom kvarteret N:o 148 möjligen kunde blifva frigjort, samt medel böra an-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 15. — ²⁾ D:o d:o N:o 44 pg. 11. — ³⁾ D:o d:o N:o 44 pg. 10. — ⁴⁾ D:o d:o N:o 35 pg. 57.

visas för planeringen af Kanalkajen och Myntkajen utanför tomterna 1 och 3. Beaktas borde äfven enligt utskottets mening att genom planering å Skatudden erforderlig sten erhöles för de föreslagna kajarbetena derstädes. På grund häraf föreslog¹⁾ utskottet, att anslaget för planering af Lotsgatan skulle ökas till 30,000 mark samt att en post för planering af Kanalkajen och Myntkajen å 14,600 mark infördes.

Då den i förstaden Berghäll bosatta, till största delen af kroppsarbetarefamiljer bestående befolkningen, som af alla stadens invånare hade den längsta vägen till torgplats, icke utan uppoffring af en för densamma dyrbar tid kunde uppköpa sina lifsmedel å stadens salutorg och i följd deraf vore hänvisad att förskaffa sig sina förnödenheter af mellanhandlare, hade Byggnadskontoret, för möjliggörandet i denna del af staden af en direkt lifsmedelshandel, förordat införande i budgeten af en post å Fmk 13,500 för planering af en del af Hagnästorget. Detta anslag hade likväl hvarken af Drätselkammaren eller Magistraten upptagits. Anslutande sig till Byggnadskontorets åsigt föreslog utskottet: att såsom sista post under rubriken Regleringsarbeten måtte införas: Planering af en del af Hagnästorget 13,500 mark.

Ifrågavarande regleringsarbeten kommo alltså att uti 1897 års budget ingå med följande poster: 30,000 mark för planering af en del af Lotsgatan; 11,700 mark för Köpmansgatan; 8,000 mark för reglering af en del af Skatuddsgatan; 14,600 mark för Kanalkajen och Myntkajen utanför tomt 1 et 3; 700 mark för planering af vestra Hamngatan utanför tomt N:o 5; 7,900 mark för Skatudds norra kajen utanför tomt 7—9 och 13,500 mark för planering af en del af Hagnästorget.

För regleringsarbeten uti förstaden Berghäll anslogs dessutom följande belopp för planeringar: af Castréngsgatan mellan andra och tredje linien 7,500 mark; af tredje linien mellan Lönnrots och Vallingsgatorna samt utmed tomt N:o 11 — 24,300 mark; af första linien mellan Castréns- och Alpgatorna 9,880 mark; af andra linien mellan Castréns- och Vallingsgatorna 3,800 mark; af Vallingsgatan mellan första och tredje linierna 9,300 mark eller in summa 54,780 mark.

Som under år 1896 i förstaden Berghäll utarrenderats ett betydligt antal bostadstomter och efterfrågan på tomter derstädes allt fortfarande syntes vara stor, men knappast några tomter der vidare kunde utarrenderas, ifall de icke genom vägregleringar gjordes tillgängliga, hade Drät-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 10.

selkammaren af alla de vägar i Berghäll, för hvilkas planering Byggnadskontoret beräknat en total summa å 79,280 mark, utvalt och till reglering föreslagit ofvanstående, som enligt Kammarens förmenande lemnade det mest ekonomiska resultatet, d. v. s. de begärligaste och till antalet flesta tomter.

Kanalarbeten.

I budgeten för år 1897 upptogs, förutom 2,000 mark för kompletteringsarbeten och 9,000 mark för diverse underhåll: 1,320 mark för ombyggnad af stenkanalen under Lilla Robertsgatan; 1,000 mark för ombyggnad af träkanalen under Fabiansgatan invid Gardeskasernen; för afloppskanal från lägenheten Backas till sjön (pg. 20) 1,400 mark; samt för följande afloppskanaler under de till planering föreslagna gatorna, nämligen: under Lotsgatan 7,000 mark, under Köpmansgatan 8,200 mark, under Kronbergsgatan 14,800 mark, under Kanalgatan 10,700 mark, under första linien i Berghäll (tomt 1—9) 7,100 mark, och under tredje linien (tomt 22—32) 9,500 mark; äfvensom för förlängning af afloppskanalen under Kyrkogårdsgatan 1,000 mark eller in summa för kanalarbeten 83,020 mark.

Chausséer.

Äfven beträffande anslaget för diverse underhåll och renhållning af chausséerna hade den fördelning i budgetförslagets uppställning af Drättselkammaren beaktats, som här nyss ofvan relaterades angående samma utgifter för stadens vägar. Den för chausséerna i Brunnsparken städse intagna posten å 500 mark har endast gällt dessa chausséers renhållning, hvarom skildt kontrakt är uppgjort; posten blef derföre nu placerad under rubriken: Renhållningsväsendet. Som emellertid den uti innevarande års budget sammanslagna utgiftsposten å 15,000 mark för diverse underhåll och renhållning af chausséerna, enligt hvad Byggnadskontoret uppgaf, under de senaste åren visat sig otillräcklig — år 1894 blef densamma öfverskriden med icke mindre än 13,618 mark 21 penni -- hade Byggnadskontoret föreslagit att anslaget för berörda ändamål skulle höjas till 18,000 mark samt deraf för diverse underhåll upptagas 7,000 mark och återstående 11,000 mark föras på renhållningen, och hade Drättselkammaren funnit allt skäl härtill ¹⁾. Utom nämnda 7,000 mark upptogs för stadens chausséer följande anslag: för remont af stora alléen i Brunnsparken intill Brunnshusplanen 2,940 mark och för utvidgning af vestra chausséen vid Fjelldal 3,800 mark.

Såsom ett arbete af icke ringa vigt i den allmänna samfärdselns

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 35 pg. 58.

intresse hade Drätselkammaren ansett den af Byggnadskontoret föreslagna utvidgningen af vestra chausséen vid villan Fjellidal. Körbanan har å detta ställe, hvarest äfven en spårvägsvevling är förlagd, en bredd af endast 8 meter och är derföre, isynnerhet vintertid, svår trafikabel. Genom den föreslagna utvidgningen skulle samma körbana erhålla en bredd af 11,5 meter.

Under rubriken *Hamnar* förekommer, förutom de sedvanliga anslagen för nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna samt diverse reparationer — det senare på grund af under året vunnen erfarenhet förhöjdt från 7,000 till 9,000 — följande nybyggnadsarbeten: slutförande af ombyggnaden af Packhuskajen i norra hamnen 20,000 mark; ombyggnad af ångslupsbryggan i Sandvikens inre hamn 1,110 mark; ombyggnad af trämöljan i Sandviks inre hamn 5,340 mark; ombyggnad af träkajen invid Skeppsvarvet 19,100 mark; höjning och ombyggnad af Packhuskajen 2,600 mark; samt Kajarbeten å Skatudden eventuelt 84,600 mark.

Hamnar.

Härutöfver hade Drätselkammaren uti sitt förslag till budget upptagit 21,600 mark för remont af vestliga landningsbryggan i Sörnäs, men posten utelemnats ¹⁾ från Magistratens förslag. Såsom synes, gälde samteliga föreslagna kajarbeten, med undantag af dem å Skatudden, sådana äldre kajer och lastningsbryggor af trä, som med afseende å materialets förgänglighet periodiskt måste renoveras. Enligt Drätselkammarens åsigt kunde dessa arbeten i den allmänna säkerhetens intresse icke vidare uppskjutas, utan syntes tvärtom uppskofvet med de flesta af dem redan vara nog långt drifvet.

I sitt förslag till budget för 1897 upptog Drätselkammaren resp. anslag för stadens planteringar i närmaste konformité med motsvarande anslag uti innevarande års utgiftsstat. På budgetsutskottets förslag ²⁾ ökades dessa anslag dock i någon mån af Stadsfullmäktige, sålunda anslogs för Observatoriibergens planering 20,000 mark i st. f. föreslagna 15,000, och infördes en ny post å 1,200 mark för ordnande af platsen kring den nedrifna paviljongen i Djurgården (pg. 31). Totala anslaget för stadens planteringar såväl beträffande underhåll som nyanläggningar kom derigenom att uppgå till 70,000 mark.

Planteringar.

Beträffande renhållningsväsendet torde, efter hvad här ofvan anförts, icke vara något vidare att tillägga, än att då anslaget af 6,500 mark för bevattning af stadens gator och chausséer befunnits för lågt, detsamma

Renhållningsväsendet.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 15. — ²⁾ D:o d:o N:o 44 pg. 12.

höjdes till 8,000 mark. I samband härmed må påpekas att också bevattningsmaterielen numera befanns otillräckligt, hvarföre under rubriken: *Arbetsredskap*, upptogs ett anslag af 2,100 mark för inköp af tvenne bevattningstvagnar.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Stadskassans
bokslut för år
1895.

Till Stadsfullmäktige insändes¹⁾ genom Drättselkammaren af Drättselkontoret upprättade och genom dess försorg till tryck befordrade handlingar²⁾ rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1895; och hade detta bokslut i sammandrag följande utseende:

Inkomster.

Enligt stat	<i>Små</i> 4,213,080: 38
Utöfver de	„ 419,757: 45
Besparing å anslag	„ 149,971: 45
Summa <i>Små</i>	4,782,809: 28

Utgifter.

Anslag enligt stat	<i>Små</i> 4,213,080: 38
Anslagen öfverskridna med	„ 135,842: 67
Brist i beräknade inkomster	„ 50,014: 21
Summa <i>Små</i>	4,398,937: 26
Årets resultat: öfverskott	„ 383,872: 02
Summa <i>Små</i>	4,782,809: 28

Året 1894 slutade med ett minussaldo af	<i>Små</i> 438,978: 10
Hvarifrån nu afräknas förestående öfverskott	„ 383,872: 02
Hvadan saldott till år 1896 blir en brist å	<i>Små</i> 55,106: 08

Stadsfullmäktige beslöto³⁾ att låta med ärendets vidare handläggning bero, till dess berättelsen öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för sistlidet år komme under Fullmäktiges behandling.

Ur den till Stadsfullmäktige genom Magistraten insända revisionsberättelsen⁴⁾ för år 1895 framgår bland annat:

Revision af stadens räkenskaper för år 1895 och decharge åt stadens nämnder och styrelser.

¹⁾ Drks skrf. N:o 63 af den 5 mars. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 7. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 19. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 23.

att revisorerne vid inventeringen af stadens löseegendom funnit, att åt densamma egnats all nödig omvårdnad, hvarför, då den äfven befunnits öfverensstämma med inventarieförteckningarna, det var revisorerne ett nöje att för löseegendomens förvaltning och vård afgifva det bästa vitsord;

att Trafikkontorets räkenskaper, hvori förekommit några smärre debiteringsfel, hvilkas belopp emellertid af vederbörande blifvit uppdebiterade och till Trafikkontorets kassa inlevererade, förts med största samvetsgrannhet och ordning;

att vid revisionen af de till Sundhets- och sjukvårds- samt till Fattigvårdsförvaltningen hörande räkenskaper med åtföljande verifikat liksom ock vid genomgåendet af Fattigvårdsstyrelsens protokoller för år 1895 och granskningen af de under Fattigvårdsstyrelsens vård ställda donerade fonder något skäl till anmärkningar icke förekommit;

att revisorerne granskat de särskilda utgiftsposterna för Byggnads- och Vattenledningskontorens förvaltning och räkenskaper samt funnit dem öfverensstämmande med verifikaten;

att Drätselkontorets vidlyftiga räkenskaper blifvit förda med största ordentlighet samt befunnits i det skick, som man af en ordnad bokföring har rätt att vänta; samt

att äfven Drätselkammarens protokoll, staden tillhöriga skuldsedlar, arrendekontrakt och öfriga värdepapper blifvit af revisorerne genomgångna.

Då sålunda stadens drätsel under år 1895 blifvit med omtanke och sakkäunedom förvaltd, föreslå revisorerne hos Stadsfullmäktige, att Drätselverket och stadens öfriga förvaltande myndigheter beviljas ansvarsfrihet för redogörelseåret 1895.

Revisorerne vilja likväl hos stadens förvaltande myndigheter fästa uppmärksamheten å särskilda omständigheter, som vid revisionen icke undgått dem. Så framgår af bokslutet att Helsingfors stads utgifter beräknats till Fmk 4,213,080:38, men att den faktiska utgiften med Fmk 135,842:67 öfverstigit nämnda summa, utgörande en mängd oförutsedda, men icke desto mindre nödvändiga utgifter, hvarföre ej heller med fog, enligt revisorerne mening, någon anmärkning kan mot densamma riktas. Deremot anse revisorerne att, derest ett anslag visar sig otillräckligt, vederbörande förvaltande myndigheter böra hos Stadsfullmäktige härom anmäla och utvärka ett ökadtt sådant.

Som ett önskningsmål för komplettering af sjukhusets i öfrigt nog-

granna redovisningar uttala revisorerne, att i reversalen öfver influtna sjukvårdsafgifter skulle upptagas, utom namn och slutbelopp, äfven patientens yrke, hemort, in- och utskrifningsdag, antalet sjukdagar och dagafgiften, äfvensom en anteckning om anledningen till erhållen friplats, och anse revisorerne på grund af § 9 i sjukhusets stadgar, att dessa reversal i likhet med utgiftsverifikaten böra förseas med Sjukhus-styrelsens vidimering samt bifogas de månatliga redovisningarne, hvaruti slutbeloppet skulle observeras såsom inkomst, i stället för att såsom nu till Drättselkontoret direkt inlevereras.

Som vidare önskningsmål uttala revisorerne att fattigvårdsstyrelsen ställde sig i intim förbindelse med de enskilda å orten förefintliga välgörenhetsinrättningarne och sällskapen, på det att en verksam kontroll erhöles vid beviljandet af fattigunderstöd.

I sammanhang härmed och då f. n. arbetare från landsbygden strömma till hufvudstaden, anse sig revisorerne ej böra lemna obeaktadt, att, då antagligt är, att många af dessa jämte familjer på grund af erhållen vistelsebiljett komma att kvarstanna å orten, kraftiga preventiva åtgärder såväl från fattigvårdsstyrelsen som ock polismaktens sida vidtoges i det syfte, att, innan de i lag stadgade två åren för vinnande af hemorts rätt gått till ända, vederbörande till undvikande af en ytterligare stegring af kommunen betungade hjälpbehöfvande, måtte lagenligt förpassas till sina hemorter, därest skäl till en sådan åtgärd i minsta mån föreläge.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ först i anledning af en del af dessa önskningsmål:

att till vederbörande förvaltande myndigheter affåta en skrifvelse med erindran derom att, i händelse ett å budgeten uppfördt anslag visar sig otillräckligt eller ett i budgeten icke förutsedt behof uppstår, hos Stadsfullmäktige bör göras framställning om tillskottsanslag, innan den ifrågavarande utgiften företages, såvidt förhållandena ej oundgängligt fordra ett omedelbart bestridande af utgiften, i hvilket fall orsakerna till budgetsanslaget öfverskridande i sinom tid bör anmälas; samt

att genom Helsovårdsnämnden inforra Maria sjukhusstyrelses yttrande beträffande den af revisorerne förordade komplettering af de uppgifter, enligt hvilka uppbörden af sjukvårdsafgifter kan bedömas.

---

¹⁾ Stfs prot. den 16 juni § 1.

Derefter beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med revisorerens tillstyrkan, bevilja stadens samteliga förvaltande myndigheter ansvarsfrihet för redogörelseåret 1895.

Emedan antagligt var, att koleran äfven under år 1896 likasom under de närmast föregående åren skulle nödvändiggöra vidtagandet af särskilda skyddsåtgärder emot densamma, samt då Helsovårdsnämnden funnit, att den ena tillsyningsman, nämnden kunde disponera öfver, för uppdraget af handeln med lifsmedel, omöjligen hann tillfredsställande fullgöra detta uppdrag, hade nämnden hos Stadsfullmäktige gjort framställning derom: att helsopolisen till biträde från den 1 Juni mot en aflöning beräknad efter 2,000 mark per år intill årets utgång få anställa en extra tillsyningsman, som intill den 1 nästkommande September egde att kontrollera renhållningen i gårdarna och från sistsagda dag biträda vid kontrollen af försäljningen af lifsmedel; och biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktiges framställning.

Extra tillsyningsman vid Helsopolisen.

Hos Stadsfullmäktige hade *Helsingfors Simsällskap* anhållit om, att ett anslag af 1,000 mark äfven för redogörelseåret måtte tilldelas sällskapet, för att detsamma måtte kunna bereda tillfälle till gratissimning och så långt möjligt simundervisning för stadens folkskoleelever äfvensom medellösa elever från elementarskolorna; och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige tilldela Simsällskapet det begärda anslaget att utgå ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag åt Helsingfors Simsällskap

Med anmälan att med ingången af läseåret 1896—1897 elevantalet i stadens lägre handverksskolor så ökats, att direktionen för dessa skolor nödgats vidtaga åtgärder till skolornas utvidgande, i samma mån elevantalet tilltagit, och med insändande af ett budgetförslag för höstterminen anhöll direktionen för lägre handverksskolorna hos Stadsfullmäktige att i enlighet med det uppgjorda budgetförslaget ett tillskottsanslag af 3,530 mark blefve för dessa skolors underhåll beviljad för höstterminen 1896; och blef denna anhållan bifallen ³⁾ samt skulle det begärda anslaget påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året.

Ökad anslag för lägre handverksskolorna.

Med afseende å en under sensommaren pågående tyfusepidemi i staden, och då stadens sjukhus — Maria sjukhuset — icke kunde inrymma samtliga tillströmmande patienter, hade plats för dem af Helsovårdsnämnden blifvit beredd uti sjukbarackerna å Alkärr, samt hemstälde

Ökad anslag för sjukvård å Maria sjukhus.

¹⁾ Stfs prot. den 16 juni § 16. — ²⁾ D:o d:o den 16 juni § 17. — ³⁾ D:o d:o den 29 sept. § 24.

hos Stadsfullmäktige bemälda nämnd, med närslutande af en kostnadsberäkning, att ett belopp af 2,000 mark per månad blefve för ändamålet stäldt till nämndens förfogande under förslagsvis två månader. Framställningen blef af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾, hvarjemte beslöts att anslaget skulle anvisas å Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Anslag för möblering af klassrum i folkskolorna.

Folkskoledirektionen hade uti skrifvelse af den 29 Oktober hos Stadsfullmäktige anhållit om ett tillskottsanslag af 3,000 mark till folkskolestaten för möblering af trenne med afseende å folkskoleelevernas tillväxt upphyrda skolsalar; och beviljade²⁾ Stadsfullmäktige det begärda anslaget, som skulle anvisas å Fullmäktiges dispositionsmedel.

Tillskott till Helsovårdsnämndens expensemedel.

Med anmälan att dess i årets fastställda budget till 3,000 mark upptagna anslag för expenser voro slutanvända, hvartill orsaken bland annat var den dryga tryckningskostnaden för Helsovårdsnämndens senaste årsberättelse, anhöll bemälda nämnd hos Stadsfullmäktige om ett tillskottsanslag till expensemedlen af 500 mark, hvilket äfven af Fullmäktige beviljades³⁾ och skulle anslaget påföras Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Bidrag till underhåll af Högholmen och Fölisön.

Till Stadsfullmäktige hade direktionen för Helsingfors Utskänkningsaktiebolag aflemnat ett förslag till utgiftsstat för de af bolaget förvaltade Högholmen och Fölisön under instundande år 1897 samt framställning beträffande anslag för desamma. Staten var af följande utseende:

För Högholmen:

Aflöningar för den å holmen anställda tjänstepersonalen	<i>Smk</i>	3,000
Planerings- och remontarbeten å holmen	„	5,700
Arbetslöner	„	8,700
Kostnader för djurens föda och underhåll	„	8,300
Oförutsedda utgifter	„	2,300
	<u>Summa <i>Smk</i></u>	28,000

För Fölisön:

Aflöningar för den å holmen anställda personalen	<i>Smk</i>	2,000
Planerings- och remontarbeten	„	2,700
Arbetslöner	„	7,000
Oförutsedda utgifter	„	1,200
	<u>Summa <i>Smk</i></u>	13,000

¹⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 25. — ²⁾ D:o d:o den 10 nov. § 17. — ³⁾ D:o d:o den 24 nov. § 16.

uppgående således till 41,000 mark för båda holmarna. Och som bolaget af sina trenne gårdar räknade en nettovinst af 16,000 mark, komme de ordinarie utgifterna att öfverstiga inkomsterna med 25,000 mark. Då bolaget vid senaste bolagsstämma dessutom funnit nödvändigt att besluta om uppförande under innevarande år å Högholmen af en vattenborg jemte rörledning till densamma från en å vestra stranden af holmen belägen brunn samt vidare från borgen till värdshuset och särskilda djurinhägnader, för att i någon mån söka afhjälpa den brist på sötvatten, hvaraf holmen härintills lidit, samt kostnaden för denna anläggning beräknats till 10,000 mark, uppgick bolagets behof till in summa 35,000 mark. Bolaget hemställde derföre om beviljande åt bolaget ur dess vinst för året af ett anslag till förenämndt belopp.

Budgetsutskottet, till hvars förberedande behandling Stadsfullmäktige hänskjutit¹⁾ denna ansökan, framhåller visserligen, att bolaget enligt utskottets mening icke bort skrida till ifrågavarande nyanläggningsarbete, innan härför nödiga medel af Stadsfullmäktige beviljats, men föreslår²⁾ dock, då vattenledningen väl vore af behovet påkallad: att Stadsfullmäktige ville af Helsingfors Utskänkningsaktiebolags disponibla vinstmedel för år 1896 anslå åt bolaget 25,000 mark att under år 1897 användas till underhåll af bolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön samt 5,000 mark för det af bolaget redan påbörjade vattenledningsarbetet å Högholmen; hvarjämte bolaget skulle berättigas att af 1897 års inkomster för sistnämnda ändamål såsom förskott anvisa enahanda belopp af 5,000 mark. Och blef utskottets förslag af Stadsfullmäktige godkänt³⁾.

På beredningsutskottets förslag beslöt⁴⁾ Stadsfullmäktige att, i be-
 traktande af den långa tid, hvarunder Stadsfullmäktiges nuvarande sekre-
 terare och notarie med oförändradt arvode handhaft sina befattningar, vid hvilka arbetet tenderar att ständigt tillväxa, höja årsarvodet för desse funktionärer från 2,800 till 3,300 mark; och skulle denna arvodesförhöjning observeras uti 1897 års budget.

Uti en till Drätselkammaren inlemnad skrifvelse hade Trafikkamraren K. H. Lindholm anmält, det han å stadens Tullkammare inhemtat, att i det nyss färdigblifna Warrantmagasinet å Skatudden komme att etableras fullständig tullbehandling, hvarvid författningsenligt äfven våg-

Löneförhöjning
 åt Stadsfullmäktiges sekreterare
 och notarie.

Förhöjning af
 Trafikkontorets
 stat.

¹⁾ Stfs prot. den 8 dec. § 11. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45. — ³⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 dec. § 20.

mästare påräknas från stadens sida, och ansåg Trafikkontoret, att staden måste vara beredd på att senast från 1897 års början kunna aflöna den personal, som staden hade att ställa till Warrantmagasinets betjenande, hvilket nödvändiggjorde en komplettering af Trafikkontorets stat.

Tillika föreslog Trafikkontoret i sådant syfte följande tillägg till ifrågavarande stat:

tillskottsarvode åt ordinarie vågmästaren för tjenstgöring i	
Warrantmagasinet	<i>Smk.</i> 1,200
1 vaktmästare å 75 mark i månaden	” 900
1 springgosse	” 240
nytt biträde å Trafikkontoret	” 300
vågmästarebiträde i Nya Packhuset, tillskott	” 675
” i Gamla d:o, 9 månader	” 1,125
expenser.	” 150
	Summa <i>Smk.</i> 4,590

Och som Drätselkammaren för sin del höll för att stadens trafikanter genom den af Tullkammaren tilltänkta anordningen af varors förtullande i Warrantmagasinet samt derstädes verkställd direkt debitering och uppbörd af tullmedel skulle tillskyndas ej ringa fördel och bekvämlighet, samt då detta klarligen indirekt skulle lända äfven staden till fördel och förökande i all synnerhet af dess hamnintrader, trodde Kammaren att staden icke borde undandraga sig att vidtaga och bekosta alla på staden ankommande åtgärder för det tillernade projektets genomförande. Ut i uppgjort förslag till budget för 1897 observerade Drätselkammaren derföre också ofvanstående för ändamålet föreslagna utgifter, jemte det Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjorde¹⁾ skild hemställan om förslaget pröfvande och godkännande.

Sedan Drätselkammaren lemnats tillfälle att yttra sig²⁾ öfver ett af Stadsfullmäktiges beredningsutskott uppkastadt förslag, att debiteringen och uppbörden af staden vid förtullning af varor uti det nya Warrantmagasinet å Skatudden tillkommande afgifter möjligen kunde ombetras Warrantbolagets direktion, samt afböjt en dylik anordning, hänsköto³⁾ Stadsfullmäktige ärendets vidare beredning till budgetsutskottet och be-

¹⁾ Drks skrf. N:o 230 af den 22 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 38). — ²⁾ Drks skrf. N:o 259 af den 19 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 38). — ³⁾ Stfs prot. den 8 dec. § 6.

slöto ¹⁾ på framställning ²⁾ af detta utskott, som ansåg att tullbehandlingen i Warrantmagasinet under den närmaste framtiden icke skulle nödvändig-göra anordnandet af en särskild expedition derstädes: att i budgeten för år 1897 införa ett anslag i ett för allt af 2,500 mark för anordnande af stadens uppbörd i Warrantmagasinet.

Såsom stadens andel uti Helsingfors Utskänknings- och Helsingfors Utminuterings-aktiebolags vinstmedel för år 1895 hade till stadskassan inlevererats, af det förra bolaget 48,834 mark 82 penni och af det senare 35,723 mark 80 penni eller således sammanlagdt 84,558 mark 62 penni. Som Stadsfullmäktige emellertid af dessa medel tidigare anslagit ³⁾ 20,000 mark till underhåll af Högholmen och Fölisön och 1,700 mark till Arbetareföreningen för upphyrande af lokal för folkhögskolekurser, återstod till disposition för andra ändamål 62,858 mark 62 penni; och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett för uppgörande af förslag till dessa medels fördelning mellan särskilda sökande inkom tillsatt utskotts förord ⁵⁾ anslå:

Fördelning af Utskänknings- och Utminuterings aktiebolagens vinstmedel för år 1895.

till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under instundande Bidrag till svenska teatern. spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar och under lämplig årstid samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 procent af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;

åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål och 6 representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats i galleriet bestämmes till 25 penni;

Bidrag till Finska teatern.

åt aktiebolaget *Helsingfors Filharmoniska Sällskap* 5,000 mark, att under tiden från den 1 oktober 1896 till den 1 maj 1897 utbetalas i månatliga rater mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försäljas främst genom Helsingfors arbetareförening och föreningen Arbetets vänner samt de oförsälda vid ingången;

Bidrag till aktiebolaget *H:fors Filharmoniska Sällskap*.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 1. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 4. — ³⁾ Se 1895 års berättelse pg. 54 et 69. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 maj § 8. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 21.

- Bidrag till *Helsingfors arbetareförening*.   åt *Helsingfors folkhögskolesällskap och Helsingfors arbetareförening* gemensamt 3,000 mark till föranstaltande af finskspråkiga folkhögskolekurser och populära föredrag;
- Bidrag åt *föreningen Arbetets vänner*.   åt föreningen *Arbetets vänner* 3,000 mark till bekostande af enahanda lärokurser och föredrag på svenska språket;
- Bidrag åt *Döfstumsföreningen i Helsingfors*.   åt *Döfstumsföreningen i Helsingfors* 500 mark;
- Bidrag åt *Mariaföreningen*.   åt *Mariaföreningen* 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga kvinnor;
- Bidrag åt bestyrelsen för anordnande af *sommarkolonier*.   åt bestyrelsen för anordnande af *sommarkolonier* för arbetande kvinnor 2,000 mark;
- Anslag åt *Folkskoledirektionen för feriekolonier*.   åt *Folkskoledirektionen* 3,500 mark till *feriekolonier* för folkskolobarn;
- Bidrag åt *Barnavårdsföreningen*.   åt Föreningen för befrämjande af *barnavård* 1,000 mark;
- Anslag åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna*.   åt *direktionen för folkbarnträdgårdarna* i Sörnäs och vid Lappviksgatan 13,800 mark till underhåll af dessa trädgårdar under instundande läsåår;
- Anslag för *folkbarnträdgården i Tölö*.   åt fröken Hanna Wendell 3,245 mark till underhåll af hennes *folkbarnträdgård* i Tölö under läsååret 1896—97;
- Anslag till inköp af skulpturverket *De skeppsbrutne*.   till inköp af skulptören Stigells grupp *De skeppsbrutne* 11,000 mark;
- Bidrag till *Fruentimmersföreningen* för ett arbetshem för ålderstigna kvinnor.   åt *Fruentimmersföreningen* en summa af 2,500 mark såsom bidrag till underhåll af ett af föreningen inrättadt arbetshem för ålderstigna kvinnor; och
- Anslag till *Observatoriibergens förskönnande*.   återstoden af vinstmedlen, 2,013 mark 62 penni till fortsättande af arbetena å *Observatoriiberg*.

Vidare beslöto Stadsfullmäktige, att de sällskap och föreningar, som erhållit bidrag ur vinstmedlen, skulle såsom villkor för anslagens åtnjutande anmodas att till Stadsfullmäktige inkomma med kortfattade berättelser öfver sin verksamhet, särskildt med hänsyn till de nu beviljade anslagens användning.

Deremot afslogo Fullmäktige, äfven på utskottets förslag, de ansökningsom anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af Handtverks- och Fabriksföreningens Fullmäktige, Helsingfors Simsällskap, Nykterhetsföreningen Balder, Föreningen för arbetshuset för barn samt Lärareföreningen för helsovårds- och nykterhetsundervisning.

Brottmålsnotariernas anhållan om löneförhöjning.

I en till Stadsfullmäktige stäld, till Samfälta Rådstufvurätten ingifven skrift af den 30 sistlidne oktober hade brottmålsnotarierna vid stadens Rådstufvurätt framhållit, att ehuru notariernas antal, hvilket i Råd-

stufvurättens aflöningsstat af år 1886 fastställdes till fyra, numera ökats till fem, hvarjemte vid ett brottmålsammansträde i veckan vid fjerde afdelningen af Rådstufvurätten en af Rättens ledamöter förde protokollet, så hade notariernas arbete likväl, i stället för att minskas, år från år stigit. Orsakerna härtill vore stegringen af brottmålsens antal vid Rådstufvurätten, hvilket antal år 1893 utgjorde 992, år 1894 uppgick till 1,174 och år 1895 till den 1 oktober var 1,686, äfvensom den nya strafflagen med dess latitudinära straffbestämningar, de der förutsatte grundligare ransakning än förut. Och anhålla brottmålsnotarierna förnämligast på dessa skäl: att brottmålsnotariernas vid Rådstufvurätten i Helsingfors aflöning måtte skäliggen eller med ett belopp af åtminstone 50 mark i månaden förhöjas.

Då ifrågavarande ansökning vid sammanträde den 12 nyssvikne November föredrogs för Samfälta Rådstufvurätten, om hvars yttrande i ärendet sökandene anhållit, hade flertalet af Samfälta Rådstufvurättens medlemmar funnit ansökningen vara med billighet öfverensstämmande samt förordade bifall till densamma. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ emellertid, på förslag ²⁾ af det utskott, till hvars beredning ärendet remitterats, afböja ansökningen.

Medels Guvernörens i länet resolution af den 18 Januari hade stadens Magistrat anmodats infordra Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida Fullmäktige vore benägna att af stadens medel anslå nödigt belopp till anskaffande af föreslaget vaktkontor i Hermanstad jemte telefon och andra för vaktkontoret oundgängliga inventarier; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva från Drätselkammaren erhållit ⁴⁾ den uppgift, att ett poliskontor med det antal rum som vaktkontoret i Sörnäs samt förlagdt så nära stadsporten som möjligt inom Hermanstads område, kunde inclusive eldning och belysning erhållas för en kostnad af omkring 250 mark per år, hos Guvernören anmäla att lokal för ändamålet, försedd med telefon och nödvändiga inventarier, komme att på stadens bekostnad upplåtas.

Uti skrifvelse af den 20 Maj hade Byggnadskontoret anhållit att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag af 1,500 mark för utförande under året af renhållningen å en del sådana privata gårdsegares och statsverkets gatuandelar, der Poliskammaren förlagt hyrkuskstationer; och föreslog ⁵⁾ med anledning deraf Drätselkammaren att

Polisvaktkontor
i Hermanstad.

Ifrågasatt anslag
för underhåll af
gatuandelar, der
hyrkuskstationer
äro förlagda.

¹⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 12. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36 af 1895. — ³⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 4. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 33 af den 13 febr. — ⁵⁾ D:o d:o N:o 156 af den 21 maj.

Stadsfullmäktige skulle af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda medel för ändamålet anvisa nämnda summa. Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ emellertid att återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan att söka med vederbörande träffa sådan öfverenskommelse om renhållningen och gatuunderhållet, som i gällande förordning förut-sättes.

Lifstidsunder-
stöd åt f. d. real-
skolevaktmästa-
ren Lindqvist.

Hos Drätselkammaren hade rektorn vid realskolan, herr M. Brenner, anhållit det Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige föreslå och utverka att vaktmästaren vid nämnda skola Lindqvist, som är född den 6 Augusti 1829 och allt sedan realskolans stiftande i Augusti 1873 på ett exemplariskt och öfver allt beröm stående sätt skött sina åligganden, från hösten 1896, då skolan komme att upphöra med sin verksamhet och Lindqvist i följd af hög ålder jemte aftagande syn- och kroppskrafter hade svårt att förskaffa sig annan inkomst, blefve tilldelad ett årligt lifstidsunderhåll af förslagsvis 500 mark. Denna anhållan hade af Drätselkam-maren understöds med en modifikation af understödsbeloppet till 400 mark. — Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige på tillstyrkan ³⁾ af det utskott, som behandlade frågan om normer för pensionerande af stadens tjänste-män bevilja Lindqvist en årlig pension af 300 mark.

Understöd åt
värnepligtiges
hustrur och barn.

I enlighet med Fattigvårdsstyrelsen i saken afgifna yttrande bevil-jades ⁴⁾ åt arbetaren Johan Oskar Leppänens hustru och barn ett under-stöd af 20 mark i månaden; åt arbetaren Johan Oskar Malins hustru Maria Alvina ett understöd af 15 mark i månaden; och åt drängen Frans Sigfrid Ojalas hustru Amanda ett understöd af 20 mark i månaden att utgå alla understöden från den 1 November 1895, så länge männen qvar-stode i aktiv krigstjänst, utan att åtnjuta pension utöfver två månader.

Maskinisten Riipinens anhållan
om understöd.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift hade förafskedade maskinisten J. F. Riipinen anhållit art varda hugnad med årlig pension, utmätt efter hans tjenstetid af 16¹/₂ år, men beslöto ⁵⁾ Stadsfullmäktige på förslag ⁶⁾ af Drätselkammaren, som jemte Vattenled-ningskontoret lemnats tillfälle att yttra sig beträffande Riipinens ansökan, att under form af flyttningshjälp tilldela sökanden den af honom olyftade delen, 150 mark, af det personella lönetillskott, som enligt årets budget tillkommit Riipinen, ifall han hela året varit i stadens tjänst.

¹⁾ Stfs prot. den 16 juni § 15. — ²⁾ D:o d:o den 20 okt. § 10. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 32. — ⁴⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 8, 31 mars § 8 och 29 sept. § 21. — ⁵⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 10. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 166 af den 18 juni.

Sedan Stadsfullmäktige provisoriskt tilldelat stadsfiskalerna Adolf Mesterton och Otto Romillo Fredrik Albrecht, på grund af dem frångångna bötesandelar, vissa arvodestillskott¹⁾, uppdrogo Fullmäktige vid den 27 December 1895 hållet sammanträde åt Drätselkammaren att tillse, det staden i sinom tid blefve för omordade utbetalningar behörigen ersatt af det statsanslag, som i berördt afseende kunde komma att vederbörande åklagare beviljas, för så vidt anslaget hänförde sig till de år, för hvilka lönetillskottet utbetalts, och så långt detta anslag skulle förslå. Då sedermera vederlag af statsverket beviljats åklagarene för de dem i anförd måtto frångångna bötesmedel, instälde Drätselkammaren, räknadt från den 1 Juni 1896, utbetalningen af omordade lönetillskott åt åklagarene, hvarhos Kammaren upprättade förslag till liqvid mellan stadskassan och åklagarene på grundvalen af Stadsfullmäktiges nyssnämnda beslut. Drätselkammarens berörda åtgärd äfvensom nämnda liqvid öfverklagades af åklagarene hos Stadsfullmäktige, men blefvo af Fullmäktige godkända²⁾; dock uppdrogo Fullmäktige tillika åt ett särskildt tillsatt utskott, att till Fullmäktige inkomma med yttrande i fråga om slutlig reglering af stadsfiskalernes löneförmåner.

Anförda utskott föreslår³⁾, efter att hafva framställt en uträkning af stadsfiskalernes löneinkomster före och efter den nya strafflagens införande, att Stadsfullmäktige ville besluta: att, jemte det stadsfiskalerna Albrecht och Mesterton bibehållas vid den dem enligt 1886 års stat tillkommande aflöning oförändrad, dem hvardera tillägges i personelt lönetillskott, den förre 1,500 mark och Mesterton 1,000 mark årligen; samt att dessutom garantera åt stadsfiskalerna hvardera, likaledes personelt, en årlig inkomst af 800 mark genom de på grund af 3 § i Nådiga förordningen af den 13 April 1896 dem tillfallande böter och behållning af försäljningspriset för förbrutet dömdt gods.

Ytterligare remitterade⁴⁾ Stadsfullmäktige ärendet till budgetsutskottet och godkände⁵⁾ sedermera på sistnämnda utskotts förslag⁶⁾ här relaterade resolutionsförslag, hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto att löne-regleringen för stadsfiskalerna skulle räknas från den 1 Juni 1896.

---

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 57 & 58. — ²⁾ Stfs prot. den 24 nov. § 7. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 43. — ⁴⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 19. — ⁵⁾ D:o d:o den 29 dec. § 1. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44.

Finska Träd-
gårdsföreningens
anhållan om restitu-
tion af kommunala ut-
skylder.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 31 Mars, bilagd med tvenne debetsedlar öfver kommunala utskylder för åren 1893 och 1894, anhöll bestyrelsen för Finska Trädgårdsföreningen hos Fullmäktige om restitution af de belopp: 340 mark 29 penni och 652 mark 54 penni, föreningen enligt qvittens å nämnda debetsedlar erlagt till stadskassan för anförda år, samt att Stadsfullmäktige derjemte ville medgifva att Trädgårdsföreningen blefve, på sätt redan 1875 beviljades, befriad från kommunala utskylder för tiden till och med 1900. Då föreningen redan tidigare ¹⁾ hos Stadsfullmäktige gjort anhållan i enahanda syfte, hade Fullmäktige ansett sig icke kunna ingå i pröfning af föreningens ansökan, utan anvisat föreningen att på grundvalen af Fullmäktiges den 27 Juni 1875 fattade beslut hos stadens Taxerings- resp. Pröfningsnämnd söka göra sin rätt gällande. Orsaken dertill att föreningen det oaktadt nu hos Stadsfullmäktige förnyat sin ansökan förmodar Drättselkammaren, som lemnats tillfälle att i ärendet yttra ²⁾ sig, vara den att som nyssäberopade nämnder för handläggning af ärenden beträffande kommunalutskylderna för åren 1893 och 1894 redan upphört att fungera vid tiden, då Stadsfullmäktige fattade sitt beslut att icke inlåta sig i närmare pröfning af ärendet, föreningen blifvit nödsakad att äfven för 1894 erlægga kommunal skatt och endast för år 1895, sedan föreningen ingått till sagda års Taxeringsnämnd med framställning i saken; stödjande sig på ofvannämnda Stadsfullmäktiges beslut af den 27 Juni 1875, blifvit befriad för erläggande af kommunala utskylder för år 1895. Något nytt i saken hade Drättselkammaren för resten icke att anföra; och förklarade ³⁾ Stadsfullmäktige att, enär ansökningen afsåg dels restitution af redan erlagda kommunala utskylder, dels befrielse från dylika utskylder för framtiden, Fullmäktige icke hade befogenhet att ansökningen bifalla.

Konsul Pauligs
ansökan om re-
stitution af tra-
fikafgifter.

Uti en till Drättselkammaren inlemnad skrift anhåller Konsul Paulig, biläggande en debetsedel af den 25 April, enligt hvilken han för ett parti säckar amerikanskt hvetemjöl, hvilka enligt jemväl bifogad konnoisement, dat. Lübeck den 8 April, från sistnämnda stad aflastats med ångaren „Linnea“ till hans firma härstädes, debiterats full trafikafgift med Fmk 100:45, hvilket emellertid vore stridande emot Stadsfullmäktiges den 6 Mars 1894, på Drättselkammarens framställning af den 21 Februari samma år fattade och sedermera förnyade beslut att för vintertiden från och med

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 73. — ²⁾ Drks skrf. N:o 130 af den 23 april. — ³⁾ Stfs prot. den 5 maj § 20.

den 15 December till den 1 Maj nedsätta trafikafgifterna med 50 % af deras nu utgående belopp, att Trafikkontoret blefve ålagdt återbära till honom det å ifrågavarande varuparti äfvensom å öfriga till honom med samma ångare aflastade varor för mycket debiterade belopp trafikafgift.

Som Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Trafikkontorets förklaring i ärendet och på dess förslag emellertid fann sig föranlåten att afslå ¹⁾ ansökan, förnyade Herr Paulig densamma hos Stadsfullmäktige, men beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige förklara, hurusom Fullmäktige ej funnit anledning med saken taga annan befattning än att anmoda Drätselkammaren att i god tid, innan den nu gällande tiden för rabatts åtnjutande utgår, till Fullmäktige inkomma med förslag till närmare preciserade bestämningar i ämnet än de för närvarande föreskrifna.

I sådant afseende och under förutsättning att det nu icke gälde att vidare utsträcka den härintills beviljade rabatten i trafik- och hamnumgälder, föreslog ³⁾ Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta: att hamn- och trafikafgifterna under tiden från den 15 December 1896 till den 1 Maj 1897 skola debiteras och uppbäras med 50 % af deras nu utgående belopp:

Nedsättning af trafik och hamnumgälder.

1:o) för fartyg, hvilka under nämnda tid direkte eller med anlöpande af annan hamn hitkomma från Östersjöhamn eller annan aflägsnare belägen hamn, härifrån dock undantagen Stockholms hamn;

2:o) för varor, hvilka under samma tid från Östersjöhamn eller annan aflägsnare hamn, med undantag af Stockholms hamn, hithemtas uti samma fartyg, i hvilka de der inlastats; samt

3:o) för exportvaror, hvilka på direkta konnässement till sistsagda hamnar, Stockholms hamn undantagen, under meranämnda tid härstädes i fartyg inlastas.

Stadsfullmäktige beslöto ⁴⁾ dock, på förslag af ett för ärendets vidare beredning särskildt tillsatt ⁵⁾ utskott:

att för vintertiden från och med den 15 December till den 1 Maj tillsvidare och intill dess derom annorlunda förordnas nedsätta trafikafgifterna för sjöledes inkomna och utgående varor samt hamnumgälderna för fartyg med 50 % af deras för den öfriga tiden af året utgående belopp. Och utsträcktes härmed ifrågasatta nedsättning till alla fartyg, som

¹⁾ Drks prot. den 15 maj § 3 (Stfs tryckta handl. N:o 33). — ²⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 8. — ³⁾ Drks skrf. N:o 270 af den 3 dec. (Stfs tryckta handl. N:o 41). — ⁴⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 7. — ⁵⁾ D:o d:o den 8 dec. § 9.

vintertid trafikera Helsingfors, oberoende deraf, om de inkommit från eller utgå till in- eller utländsk hamn, icke heller Stockholm undantaget, och skulle bestämmelsen om de nedsatta trafikafgifterna och hamnumgålderna icke såsom härtills år efter år till förnyad granskning upptagas, utan blifva bestående till dess derom kunde annorlunda förordnas.

Förvaltningen
af till stadens
folkskolor donerade fonder.

Sedan Folkskoleinspektorn V. Öhberg jemte redovisning för folkskolornas donerade fonder till Drätselkontorets framtida förvaltning öfverlemnat sagda fonders behållning, uppgående in summa till 150,028 mark 85 penni, gjorde ¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige framställning om bemyndigande att genom Drätselkontoret få förvalta desamma i likhet med alla öfriga stadens donerade fonder; och godkändes ²⁾ framställningen.

Anställande af
distriktssjuksköterskor.

Uti skrifvelse af den 17 Oktober 1895 hade Helsovårdsnämnden på uti skrifvelsen närmare framhållna skäl hos Stadsfullmäktige hemställt: att Stadsfullmäktige i afsigt att bereda lämplig sjukvård i hemmen åt fattiga sjuka, ville med Diakonissanstalten uppgöra kontrakt, enligt ett skrifvelsen bilagdt förslag, om anställande till stadens disposition af tvänne sjuksköterskor. Och hade Helsovårdsnämnden derjemte under antagande att detta förslag skulle vinna Stadsfullmäktiges godkännande uppgjort ett äfven bilagdt „förslag till instruktion för de sjuksköterskor, som af diakonissanstalten ställas i Helsingfors stads tjänst“, hvilket förslag nämnden ville insända i afseende å granskning och godkännande samt tillika anhålla att nämnden för sjuksköterskornas förseende med nödigt sjukvårdsmaterial finge ett årligt anslag af 100 mark emot redovisningsskyldighet. Sjelfva sköterskorna hade af Helsovårdsnämnden beräknats komma att kosta staden tillsammans 1,800 mark.

Det utskott, Stadsfullmäktige för frågans beredning tillsatt, föreslog ³⁾ att Stadsfullmäktige ville besluta: att tillsvidare anställa två sjuksköterskor såsom biträden åt distriktsläkarene i södra och Sörnäs distrikt; att uppdraga åt Drätselkammaren att i samråd med Helsovårdsnämnden samt på grundvalen af Nämndens förslag och hvad utskottet i öfrigt förordat uppgöra med Diakonissanstalten kontrakt om sköterskornas antagande; samt att åt Helsovårdsnämnden öfverlemna att utfärda instruktion för sköterskorna och närmare ordna deras verksamhet. Och blef utskottets förslag af Stadsfullmäktige oförändradt godkänt ⁴⁾.

Uti särskild skrifvelse ⁵⁾ anmälte Drätselkammaren sedermera hos

¹⁾ Drks skrf. N:o 32 af den 13 febr. — ²⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 3. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 4. — ⁴⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 11. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 102 af den 9 april.

Stadsfullmäktige, att Kammaren på sådana vilkor afslutat det ifrågasatta kontraktet med Diakonissanstalten, att staden för hvardera diakonissan skulle till anstalten erlægga 300 mark per år och dessutom 50 mark i månaden för kost och rum, hvilket, då diakonissorerna skulle träda i tjensteutföring ifrån och med den 15 April, betingade en utgift för staden under år 1896 af 1,275 mark, samt anhöll Kammaren att Stadsfullmäktige ville härför anvisa medel. Härå erhöll ¹⁾ Drätselkammaren den upplysning, att dessa medel skulle utgå ur posten: *2 kommunala sjuksköterskor 1,800 mark* å VII hufvudtiteln i årets fastställda budget.

Sedan Guvernören i länet på derom gjord ansökning beviljat justitierådsmannen vid Magistraten, Jurisutriusquekandidaten Emil Schybergson afsked från hans omförmälda tjenst, räknadt från den 1 April, hade Magistraten med anmälan härom och enär den med tjensten förenade lönen, utgörande 5,000 mark, skulle komma att för den tid tjensten var obesatt i vakansbesparing tillfalla finska Civilstatens enke- och pupillkassa, och af samtliga med befattningen förenade, å stat upptagna löneförmåner derföre återstod endast 3,000 mark till aflönande af vikarie, men honom enligt Magistratens tanke borde, förutom tjensten åtföljande sportler, i arvode tillkomma åtminstone 350 mark i månaden, hos Stadsfullmäktige uti skrifvelse af den 23 Mars hemställt, huruvida icke för sådant ändamål ett tillskottsanslag af 100 mark i månaden kunde beviljas, att påföras anslaget för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande; och blef hemställdan af Stadsfullmäktige bifallen ²⁾.

Uti en annan skrifvelse af ofvannämnda dag föreslår Magistraten, med afseende derå att den nya utsökningslagen för den 3 December 1895, hvilken komme att tillämpas från den 1 Januari 1897, medförde väsentlig förändring beträffande justitierådsmannens vid Magistraten verksamhet samt jemväl enligt Magistratens tanke vore af beskaffenhet att föranleda till förändrade lönevilkor för bemälda tjänsteman, det Stadsfullmäktige ville å ort, som vederbör, hemställa om sådan förändring i den för Helsingfors stad gällande aflöningsstat, att justitierådsmannen vid Magistraten från ingången af år 1897 egde i årlig lön uppbära 5,000 mark jemte 500 marks förhöjning för fem års tjenstgöring, äfvensom att staden dessutom garanterade honom en årlig sportelinkomst af 5,000 mark, med skyldighet för justitierådsmannen att sjelf bekosta renskrifningen af expeditionerna uti de på hans föredragning ankommande ärenden; äfvensom att Stadsfull-

Anslag för aflönande af vikarie-rådman vid Magistraten.

Förändring af justitierådsmannens vid Magistraten aflönning.

¹⁾ Stfs prot. den 12 april § 8. — ²⁾ D:o d:o den 31 mars § 31.

mäktige ville å vederbörlig ort utverka tillstånd dertill, att justitierådmanstjensten vid Magistraten finge anslås ledig med skyldighet för tillträdaren, som intill utgången af år 1896 egde uppbära de med tjensten för närvarande förenade löneförmåner, att derefter underkasta sig de ändringar i fråga om tjänstgöringsåligganden, som föranleddes ej allenast af ny arbetsordning för Magistraten utan äfven af möjlig öfverföring till Magistratens handläggning af polismål samt auktionskammartvångets och dermed åtföljande sportlers afskaffande. Och blef Magistratens framställning af Stadsfullmäktige godkänd ¹⁾.

Medels Guvernörens i länet resolution af den 30 Maj, åtecknad Hans Kejs. Majestäts skrifvelse till bemälda Guvernör af den 20 i samma månad underrättas ²⁾ sedermera Stadsfullmäktige att Kejs. Senaten vid sistnämnda dag skedd föredragning af Stadsfullmäktiges ofvanberörda förslag till förändrade aflöningsvilkor för justitierådmanen vid Magistraten i Helsingfors pröfvat skäligt förslaget godkänna och till efterrättelse fastställa.

Antagande af
desinfektions-
förmän.

Uti årets fastställda utgiftsstat ingick under en särskild rubrik: *desinfektionsinrättningen*, för denna inrättnings bedrivande en förslagspost å 1,700 mark, och biföllo ³⁾ Stadsfullmäktige på Helsovårdsnämndens uti skrifvelse af den 30 Mars derom gjorda framställning att af detta anslag användes erforderligt belopp till aflönande af en desinfektionsförmän samt att, der så ansågs nödigt, uti förslaget till 1897 års utgiftsstat skulle upptagas ett särskildt anslag för ifrågavarande ändamål. Inrättningen ställdes tillika under inseende af Maria sjukhusets styrelse.

Folkskola i Her-
manstad och
Majstad

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 2 Juni hade stenhug-garen P. J. Svensson m. fl. anhållit om ett årligt understöd af 1,500 mark för en påtänkt folkskola och 400 mark för en söndagsskola i de Helsingfors stad tillhöriga förstäderna Hermanstad och Majstad. I anledning häraf inhemtade Stadsfullmäktige utlåtande såväl af Folkskoledirektionen, som föreslog, att i nämnda förstäder skulle inrättas tvenne lägre folkskolor, den ena med svenskt och den andra med finskt undervisnings-språk, hvilka skulle underhållas af staden och stå under tillsyn af dess folkskoledirektion, äfvensom att det begärda bidraget af 400 mark till underhåll af en å orten inrättad söndagsskola skulle beviljas, som ock af inspektorn för Gumtäckt, Hofrådet C. Nummelin, som för sin del för-

1) Stfs prot. den 31 mars § 30. — 2) D:o d:o den 16 juni § 29. — 3) D:o d:o den 21 april § 11.

ordade, att det ansökta anslaget för den af sökandena tillernade folkskolan icke måtte beviljas, men deremot vid tiden, då Helsinge kommun inrättat å Gumtäckt område en högre folkskola, ett årligt bidrag af 500 mark blefve för densamma anslaget och stäldt till folkskolestyrelsens i Helsinge socken förfogande samt att till plats för denna skola skulle upplåtas tomterna N:ris 3 och 4 i första kvarteret i Majstad eller, derest dessa tomter icke snarligen blefve för ändamålet disponibla, tomten N:o 1 i femtonde kvarteret af Hermanstad II; äfvensom att för anskaffande af slöjdverktyg och undervisningsmateriel för en aftonskola i Hermanstad och Majstad måtte tillsvidare beviljas ett årligt anslag af 400 mark, att utbetalas till kommunalnämnden i Helsinge socken. Men beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige med förkastande i hufvudsak af såväl det ena som andra förslaget att anslå ett belopp af 400 mark om året för den ifrågasatta aftonskolans underhåll samt förklara staden villig att med årliga bidrag understödja folkskoleundervisningen i Hermanstad och Majstad äfvensom att genom Drätselkammaren hos Helsinge kommun anhålla att för Gumtäckts vidkommande få bilda ett särskildt folkskoledistrikt inom kommunen.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrifvelse af den 4 Maj N:o 30 hade Helsovårdsnämnden på skäl, som uti skrifvelsen närmare framhållas, föreslagit att Stadsfullmäktige i och för åstadkommandet af en tillfredsställande kontroll af allt i staden till salu hållet kött ville å vederbörlig ort utverka godkännande af sådan bestämning:

Allmänt införande af köttkontroll i staden.

att enhvar, som vill försälja annorlunda än genom slagtinrättningen härstädes till staden hemtadt kött, vore skyldig framlägga detsamma till undersökning och afstämpling på en af staden inrättad kontrollstation, härvid tillhandahållande inelfvorna af det djur, från hvilket köttet härrör, då köttet är afsedt att såsom färskt torgföras: samt

att Stadsfullmäktige emellertid ville bifalla till införandet af en utaf Helsovårdsnämnden föreslagen provisorisk köttkontroll och bevilja ett anslag af 7,600 mark för inrättandet i sådant syfte af en kontrollstation på Jernvägstorget, samt derutöfver ett årligt anslag af icke blott 6,100 mark för aflönandet af en veterinär jemte 3 biträden, hvilka skulle tillsättas på sätt Helsovårdsnämnden i sin åberopade skrifvelse föreslagit, än ock af 800 mark till betäckande af öfriga med köttkontrollen förbundna utgifter.

¹⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 7.

Ifrågavarande skrifvelse, som var bilagd med en ritning till provi-
sionel köttbesigtninganstalt å Jernvägstorget, ett kostnadsförslag jemte
bilaga till samma anstalts uppförande och ett förslag till utgiftsstat för
den tillernade köttkontrollen, hade Stadsfullmäktiges beredningsutskott
öfversändt till Drätselkammaren med anmodan, att Drätselkammaren ville
inkomma till Fullmäktige med utlåtande i ärendet. Och föreslog ¹⁾ Drät-
selkammaren: att Stadsfullmäktige, för den händelse Fullmäktige i öfrigt
bifalla till Helsovårdsnämndens framställning om inrättande af en provi-
sorisk köttkontrollstation, ville bemyndiga Drätselkammaren att härför,
räknadt från den 1 instundande Oktober, upphyra den södra flygeln af
det gamla badhuset å Wilhelmsbadstomter samt vidtaga nödiga åtgärder
för dess inredning för ändamålet; äfvensom

att Stadsfullmäktige för denna inredningskostnad samt för tre må-
naders hyra under innevarande år ville ur de till Fullmäktiges disposition
för oförutsedda behof i årets budget upptagna anslag bevilja ett belopp
af 2,075 mark.

I anledning häraf fattade Stadsfullmäktige följande beslut ²⁾: att i
stadens tjenst anställas en i köttkontroll kunnig veterinär; att en provi-
sorisk köttkontrollstation å Jernvägstorget uppföres; att allt det kött, som
af veterinär undersökts, skall afstämplas; att Drätselkammaren bemyndi-
gas att för inrättande af en provisorisk köttkontrollstation, räknadt från
den 1 Oktober, upphyra den södra flygeln af gamla badhuset å Wilhelms-
badstomter samt vidtaga nödiga åtgärder för dess inredning för ändamå-
let; att för denna inredningskostnad samt för tre månaders hyra under
innevarande år ur de till Stadsfullmäktiges disposition för oförutsedda
behof upptagna anslag anvisa ett belopp af 2,075 mark; samt att tillsätta
ett af fem personer bestående utskott för att utreda huruvida och på hvad
sätt en obligatorisk köttkontroll kunde i staden införas.

Redovisning för
patientafgifter
vid Maria sjuk-
huset.

På anmodan af Helsovårdsnämnden att afgifva af Stadsfullmäktige
infordradt yttrande beträffande de önskningsmål, revisorerne för stadens
räkenskaper för år 1895 i sin lemnade berättelse uttalat i frågan om re-
dovisningen för de vid Maria sjukhus uppdebiterade legosängsafgifterna,
meddelade styrelsen för Maria sjukhus, att den redan från och med den
1 Juli på försök vidtagit följande förändrade anordning för patientafgif-
ternas redovisning.

¹⁾ Drks skrf. N:o 203 af den 3 sept. (Stfs tryckta handl. N:o 29). — ²⁾ Stfs prot. den
29 sept. § 18.

Då å sjukhuset vårdad patient utskrifves eller aflider, tillhandahåller vederbörande sjukhusläkare sysslomannen en blankett, hvori är ifyllt, utom patientens nummer i den för hvarje dag och i fortlöpande nummerföljd förda sjukhusjournalen, dennes namn, yrke, ålder, vistelseort och bostad vid insjuknandet, kyrkoskrifningsort äfvensom in- och utskrifningsdagar, hvarhos betalningsförbindelse, der sådan aflemnats, samt andra tilläventyrs inkomna, patienten rörande handlingar vidhäftas blanketten. Sysslomannen eger derå uppdebitera legosängsavgiften samt vidtaga åtgärd om uppborlden af densamma, såvidt den utgår, eller ock anskaffa bevis öfver patientens eller den för honom betalningsskyldiges oförmåga att gälda avgiften. Blanketterna, försedda i förra fallet med lätt skönjbar anteckning om avgiftens liqviderande, i det senare åter med medellöshetsintyg, komma att, ordnade i nummerföljd, bifogas den redovisning, som i sammanhang med sjukhusets öfriga räkenskaper kommer att af styrelsen för året särskildt afgifves öfver influtna legosängsavgifter, de der numera icke tid efter annan levereras till stadens Drätselkontor utan uppdebiteras i sjukhusets månadsredovisningar och direkt användas för sjukhusets behof. Denna särskilda redovisning är dessutom afsedd att åtföljas af en förteckning öfver de i sjukhuset qvarliggande patienterna, hvilkas numror sjelffallet icke komma att återfinnas bland de insända blanketterna, samt öfver de jemväl saknade sjuknumror, för hvilka legosängsavgiftens utfående beror på lagsökning eller annan dylik åtgärd.

Och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige, till hvilka Helsovårdsnämnden insändt ofvanstående yttrande, anmoda styrelsen för Maria sjukhuset att med den förändrade anordningen för patientavgifternas redovisning fortfara, till dess erfarenheten visat huruvida dess vidhållande är ändamålsenligt; och skulle tillika såväl Helsovårdsnämnden som Drätselkammaren ²⁾ härom underrättas.

Det utskott, som af Stadsfullmäktige blifvit tillsatt ³⁾ för uppgörande af förslag till normer för pensionering af stadens tjänstemän hade till Fullmäktige inkommit dermed ⁴⁾.

Med afseende å delaktighet i pension ville utskottet främst uppställa den princip, att en uppoffring i berördt syfte från stadens sida bör ifrågakomma endast till förmån för de i stadens tjänst stadda personer, hvilka icke innehafva ett till tiden begränsadt och af omval beroende mandat.

¹⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 14. — ²⁾ Drks prot. den 15 okt. § 29. — ³⁾ Se 1895 års berättelse pg. 142. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 32.

Ej heller ansåg utskottet att de tjänstemän, som äro berättigade till pension på grund af redan förefintliga föreskrifter, böra i nu förevarande fall ånyo ihågkommas, Pensionsbeloppen borde enligt utskottets mening stå i proportion till pensionstagarenes förut innehafda aflöning. Då dessa äro varierande mellan vidt åtskilda gränser, hade icke mindre än sex olika pensionsklasser syntes påkallade för att möjliggöra en rättvis och tillfredsställande indelning. De mot dessa klassers anspråk svarande pensionerna hade utskottet funnit skäligt fixera till följande belopp:

kl. I	pension 4,000 mk.
„ II	„ 3,000 „
„ III	„ 2,000 „
„ IV	„ 1,200 „
„ V	„ 600 „
„ VI	„ 400 „

Inträde i pensionsrättigheter borde bero af a) antalet tjänsteår samt b) ålder, och föreslår utskottet i detta afseende för sin del, att pension kan tilldelas tjänsteman, som i minst 30 år varit i sådan stadens tjänst, som medför pensionsförmån, och uppnått 63 års ålder. Skyldighet att från tjänst afgå, då pensionsrättighet inträdt, syntes dock icke böra föreskrivas. Suspension af någondera af ofvansagda vilkor skulle ankomma efter pröfning på Stadsfullmäktige.

Sedan utskottet uti en tablå upptagit fördelningen af stadens tjänster med afseende å de pensionsklasser, utskottet föreslagit, äfvensom antalet tjänster i hvarje klass, framlägger utskottet till Stadsfullmäktiges bepröfvande lämpligheten af följande grundläggande punkter:

a) de i åberopade förteckning upptagna särskilda stadstjänster tillförsäkrande af pensioner i deri angifna klasser;

b) ålderspensionens utgifvande efter 30 tjänsteår i stadens tjänst då innehafvaren fyllt sitt 63:dje åldersår;

c) pensionernas säkerställande genom inbetalning af de mot den utlofvade pensionen svarande lifräntepremierna till det eller de försäkringsbolag, staden för ändamålet utser, och erläggande af dessa premier samfäldt af staden och resp. tjänstemän, hvilka senare bidraga med ett belopp, motsvarande 2 % af den med tjänsten förenade, å stat upptagna aflöning, hvilket belopp å lönen innehålles.

d) för den tjänsteman, som på grund af sjuklighet från innehafvande befattning afgår, innan han uppnått pensionsålder, tillgodoräknade af de

förmåner, som de af staden gjorda premieinbetalningar kunna medföra, i annat fall stadens förfogande öfver sagda förmåner.

e) erläggande vid befordran till tjenst med högre pension den af den befordrades ålder beroende högre premien efter samma grunder som tidigare, men erläggande af erforderlig tillskottsbetalning för att pensionen skall utfalla 30 år efter det den befordrade i stadens tjenst inträdt af staden.

f) förbindelse för staden att för enhvar af sine nuvarande tjänstemän, som innehafva enligt förslaget pensionsberättigad tjenst, erlægga den för 33 årig person kalkylerade premien, dock under förutsättning att ifrågavarande tjänstemän ikläda sig förbindelse att sjelfva erlægga den tillskottspremie, som kan erfordras för att säkerställa mot tjensten svarande pension vid fyllda 63 år.

Och föreslår utskottet för den händelse dessa förslag i hufvudsak godkännas,

det Stadsfullmäktige ville åt Drätselkammaren uppdraga att skrida till utarbetande af detaljerade förslag till pensioneringsreglemente äfvensom att af under statens kontroll stående försäkringsbolag infordra anbud om eventuellt öfvertagande af ifrågavarande pensionering.

Stadsfullmäktige beslöto ¹⁾ öfversända utskottsbetänkandet till Magistraten med anhållan att Magistraten ville beträffande detsamma inhemta yttrande af särskilda stadens embetsverk och med dessa yttranden junte eget utlåtande till Stadsfullmäktige inkomma.

Uti Magistratens skrifvelse af den 23 Oktober med Guvernörens i länet remiss, åtecknad Ecklesiastikexpeditionens till Guvernören aflåtna brev af den 7 i samma månad, hade Stadsfullmäktiges yttrande infordrats rörande användningen af tvenne, numera indragna realskolan tillhöriga stipendiefonder, nämligen Hans Kejslerliga Majestäts Alexander II:s jubileumsfond, donerad af Helsingfors Stadsfullmäktige och den 1 September 1895 uppgående till 711 mark 42 penni, samt en af Helsingfors Utskänknings aktiebolag donerad, af stadens Drätselkammare förvaltd stipendiefond, utgörande 3,000 mark. Och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige, efter att beträffande den sistnämnda fonden hafva inhemtat yttrande af direktionen för Helsingfors Utskänknings aktiebolag, i till Magistratens aflåtande svar föreslå, att Hans Kejslerliga Majestäts jubileumsfond blefve tilldelad konstflitsföreningens Centralskola och räntorna användas till stipendier åt sko-

Användningen af tvenne f. d. realskolan tillhöriga stipendiefonder.

¹⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 8 dec. § 12.

lans elever, samt att räntorna af den utaf Utskänknings aktiebolaget donerade fonden skulle användas till stipendier för elever i stadens lägre handtverksskola.

Anordning af
stadens utsök-
nings myndig-
heter.

På grund af Guvernörens i länet resolution af den 5 November, åtecknad Justitieexpeditionens i Kejs. Senaten bref till bemälda Guvernör för den 31 föregående Oktober, hvarigenom Guvernören anmodas att till sig infordra Magistratens och Stadsfullmäktiges eller Rådhusstämman uti hvarje af de inom länet belägna städer till Hans Kejs. Majestät ställda underdåniga yttrande rörande den blifvande anordningen af stadens utskökningsmyndigheter samt att med dessa yttranden och eget underdånigt utlåtande i saken senast den 1 instundande December till Kejs. Senaten inkomma. hade Magistraten uti skrifvelse N:o 202 af den 11 November hos Stadsfullmäktige föreslagit ¹⁾, att Stadsfullmäktige ville hos Hans Kejs. Majestät i underdånighet hemställa:

att genom nådig förordning varder stadgadt att från och med år 1897 skola i staden anställas två stadsfogdar, benämnde förste och andre stadsfogde, med sådan fördelning af göromålen, att förste stadsfogden egde ombesörja den verkställighet, som af enskild person på grund af dom eller utslag äskas, med skyldighet derjemte att enligt föreskrift biträda Magistraten vid å denna ankommande indrifning af saköresmedel och annan verkställighet af utslag i brottmål, samt att andre stadsfogden vore utmättningsman i fråga om sådana utskylder, allmänna afgifter, expeditionslösen och dylikt, hvarför utmätning utan dom eller utslag får ega rum;

samt att Stadsfullmäktige ville inom den af Guvernören till den 20 November utsatta tiden icke allenast aflemna till Hans Kejs. Majestät stäldt underdånigt yttrande i frågan, utan ock, jemlikt föreskriften uti 5 § i nådiga förordningen den 31 Oktober 1896 angående stadsfogdes tillsättande och om vilkoren för erhållande af sådan befattning, hos Kejs. Senaten utverka, det förenämnda tvänne stadsfogdar egde i årlig aflöning uppbära femtusen mark, hvaraf tretusen mark beräknades såsom lön och tvåtusen mark såsom arvode, med rättighet för dem till arvodesförhöjning med femhundra mark efter 5 och 10 års tjenst i befattningen.

Hvarjemte Magistraten slutligen anhöll att Stadsfullmäktige ville besluta:

att, med indragning efter utgången af innevarande år af de nuva-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36.

rande för stadens exekutionsverk å staten upptagna 4 stadsfogde-, 3 extra stadsfogde- och 4 exekutionsbetjentssysslor, 7 nya exekutionsbetjentsbefattningar skola från och med år 1897 inrättas med en årlig aflöning: för två betjente, de der egde biträda förste stadsfogden, af tvåtusen fyrahundra mark och för de öfrige, hvilka såsom biträden borde tillhandagå andre stadsfogden, af ettusen sexhundra mark;

att från och med nästkommande år vid Magistratskansliet skall anställas en registrator med en årlig aflöning af tvåtusen fyrahundra mark samt med skyldighet att emottaga och utlemna bref och handlingar äfvensom ombesörja å sagda kansli förefallande diariiföring och andra liknande göromål; samt

att registratorn och exekutionsbetjente skola tillgodokomma förhöjning i aflöningen med tvåhundra mark efter 5 och 10 års tienstgöring, hvarvid den tid, som allaredan tillbragts i likartad syssla uti stadens tienst, finge i afseende å förhöjningen medräknas.

Och blefvo alla dessa förslag af Stadsfullmäktige godkända ¹⁾, endast med den ändring deri, att underdånig hemställan skulle aflåtas derom, att stadsfogdetjensterna finge till en början besättas för en tid af tre år.

På Trafikkontorets och Drätselkammarens derom gjorda framställning ²⁾ beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige att Trafikkontoret icke behöfde utfärda debetsedlar på mindre belopp än 5 penni.

Debetsedlars
minsta belopp.

Dertill föranledd af särskilda Kejs. Senatens utslag, hvarigenom Magistraten ålagts att till Civilstatens enke- och pupillkassa inleverera 266 mark 67 penni, utgörande kassan tillhörande vakansbesparing för April månad 1886 från en genom Politierådmannen A. F. Salins afsättning från tienst då ledig varande politierådmanstienst vid Helsingfors Magistrat, hemställde hos Stadsfullmäktige Magistraten uti skrifvelse af den 25 Juli, huruvida icke omförmälda belopp finge från stadskassan till enke- och pupillkassan inlevereras, emedan Magistraten numera hade en alldeles annan sammansättning än år 1886, hvarjemte äfven dåvarande Magistrat först den 19 April 1886, sedan Rådmannen Salin redan lyftat sin lön för sagda månad, meddelats Justitiedepartementets i Kejs. Senatens utslag af den 27 föregående Mars, hvarmedels Salin dömts tienst förlustig. Och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att, med afseende å de säregna omständigheter, som medfört att medlen icke kunnat i behörig ordning

Civilstatens
enke- och pupill-
kassa tillfallan-
de vakansbespa-
ring för en år
1886 ledig poli-
tierådmans-
tienst.

¹⁾ Stfs prot. den 24 nov. § 4. — ²⁾ Drks skrf. N:o 105 af den 16 april. — ³⁾ Stfs prot den 21 april § 10. — ⁴⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 3.

utgå, anvisa desamma till utbetalning ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel.

Statsverkets bidrag till brandverket.

Vid af Stadsfullmäktige den 27 December förlidet år hållet sammanträde hade Fullmäktige i sammanhang med fastställandet af stadens utgifts- och inkomststat för redogörelseåret bland annat beslutit anmoda Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige införskaffa utredning, huruvida beloppet af statsbidraget till stadens brandverk numera, sedan antalet af kronans byggnader i staden ökats, kan anses motsvara den ursprungligen afsedda proportionen emellan stadens och statens andel i kostnaderna för brandverket. Och föreslog ¹⁾ Drätselkammaren i anledning deraf, efter att hafva inhemtat förslag från Byggnadskontoret, som uppskattat värdet af samtliga fastigheter i staden (församlingarnas och ryska militieverkets undantagna) till följande belopp:

Universitetets	2,6 miljoner
Enskildes	120,0 „
Stadens	3,8 „
Ryska kronans	1,0 „
Finska statsverkets	19,5 „
Summa	146,9 miljoner,

och då utgifterna för brandverkets upprätthållande under de fem senaste åren i medeltal per år belöpte sig till 91,580 mark 22 penni, att såsom årsbidrag till upprätthållande af stadens brandverk skulle beräknas för statsverkets byggnader 12,200 mark, för universitetets 1,600 och för ryska kronans 600 mark. Stadsfullmäktige ansågo ²⁾ emellertid på grund af en utaf beredningsutskottet framställd beräkning dessa bidrag böra utgå med resp. omkring 16,800, 2,000 och 770 mark. Tillika beslöto Stadsfullmäktige, såsom också Drätselkammaren föreslagit, att vid underdånig framställning i ärendet utbedja sig att efter fem år få med ny hemställan i ärendet inkomma.

Generalmajor Galindos kommunala utskyl-der.

Till Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren för den på Fullmäktige i saken ankommande åtgärd anmält ³⁾, att Generalmajoren E. Galindo, som vid kommunaltaxeringen för år 1895 påförts kommunalskatt till belopp af 378 mark 4 penni, men af guvernören i länet, på den grund att han icke är finsk medborgare, nyligen befriats från erläggande af sagda

¹⁾ Drks skrf. N:o 161 af den 11 juni. (Stfs tryckta handl. N:o 27). — ²⁾ Stfs prot. den 20 okt. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 168 af den 18 juni.

utskylder, emellertid till Drätselkontoret inlevererat förenämnda belopp för att enligt Stadsfullmäktiges bestämmande användas för något allmännyttigt behof; och beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige anslå dessa medel till stipendier, att till belopp af högst 50 mark af direktionen för stadens lägre handverksskolor utdelas såsom belöning åt elever vid dessa läroverk.

Sedan Drätselkammaren i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886, att de å den till staden donerade *fonden för dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedel årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjenare och tjenarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlemnade sina ansökningar och sådana till ett antal af 47 inom utsatt tid inkommit, öfversände ²⁾ Drätselkammaren desamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1896 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 500 mark; och beslöto ³⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 50 mark för Katarina Helena Ekman, Matilda Karolina Johansdotter, Johanna Lindell, Sofia Albertina Skogberg, Ulrika Sillman, Elisabeth Wilhelmina Enqvist, Adolf Wilhelm Frisk, Wilhelmina Lindros, Maria Kristina Sjöblom och Helena Sofia Holmström enhvar, hvarom skulle af Drätselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Uti skrifvelse från Guvernören i länet af den 22 Januari anmodas Magistraten att, enär gällande grund för tolagsafgiftens beräkning med år 1898 skulle tilländagå och ny proposition i frågan 1897 sammanträdande ständer föreläggas, affordra Stadsfullmäktige underdånigt yttrande, huruvida bestående beskattningsgrund för tolagens uppbärande efter år 1898 borde bibehållas eller ej; och hade Stadsfullmäktige sedan detta ärende genom Magistraten till Fullmäktige inkommit, infordrat Drätselkammarens yttrande samt beslöto ⁴⁾ i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag ⁵⁾ afgifva det affordrade underdåniga yttrandet derhän, att något skäl icke förefans att frångå den häfdvunna grunden för tolagens uppbärande i landets städer, nämligen vissa procent af tullsatsen, samt att tolagen, så länge städerna äro förpligtigade att anordna

¹⁾ Stfs prot. den 29 sept. § 11. — ²⁾ Drks skrf. N:o 235 af den 5 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 8. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 13. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 56 af den 27 febr.

lokaler och packhus för tullkammare, hålla vågar och vigter för förtullningarna, aflöna vågmästare m. m. och i allmänhet underlätta trafiken, icke kunde undvaras, emedan städerna då ginge förlustiga sitt vederlag för anförda onera, äfvensom att, hvad sjelfva procentsatsen för Helsingfors stads vidkommande angår, det nu fastställda beloppet af 2 % af tullsatsen å slik beskattning underkastad vara vore lämpligt och borde lemnas oförändradt.

Konvertering af
stadens obliga-
tionslån.

Sedan inom Drätselkammaren under förledne höst vid då i allmänhet rådande låg räntefot på penningemarknaden fråga väckts om lämpligheten för staden att gå i författning om upptagande af ett nytt större obligationslån, förnämligast i och för konvertering af stadens äldre, för tiden med jembförelsevis hög ränta löpande enahanda lån af 1876, 1882 och 1892, men äfven för betäckande af en del af stadens sväfvande skuld, såsom lånet för inköp af Gumtäckt allodialsäteri, uppdrog Drätselkammaren vid sammanträdet den 3 Oktober 1895 åt ett utskott, att närmare bereda ärendet och deröfver afgifva utlåtande. Och hade Drätselkammaren den 19 Mars af detta utskott äran emottaga ett betänkande, som Kammarerna tog sig friheten öfversända till Stadsfullmäktiges vidare bepröfvande.

Utskottet hade nämligen ansett att staden borde öfvergifva det härtills följda systemet att tid efter annan upplägga smärre obligationslån med olika amorteringstid och räntetyp och i stället följa det t. ex. af Stockholms stad, Sveriges allmänna hypoteksförening m. fl. inrättningar i Sverige begagnade tillvägagäendet, att med ens förskaffa sig tillstånd att utfärda ett större belopp obligationer af en viss typ, men med rätt att deraf för gången emittera endast ett så stort belopp, som staden pröfvat nödigt och Styrelsen för hvarje gång medgifvit. Ett dylikt förfarande hade för staden den fördel att, då den någon gång behöfde emittera obligationer, dessa då vore färdiga och kunde begagnas vid första lämpliga konjunktur, jemte det staden för dem kunde påräkna bättre pris och lättare afsättning, när de engång vunnit insteg och erkännande på penningemarknaden. Och särskildt skulle fördelarna häraf framträda, om ifrågavarande obligationer, såsom redan skett med 1892 års obligationslån, ställes att lyda jemväl å utländskt mynt och infördes i den utländska marknaden, hvarigenom bland annat priset å desamma vunne i stabilitet.

Emedan kapitalbeloppet af de nu utelöpande obligationslånen för närvarande utgör omkring sju miljoner mark och det för inköpet af

Gumtäckt upptagna temporära lånet, hvilket äfven inom kort måste konsideras, 500,000 mark, samt ju önskligt vore att staden, enligt det ofvan förordade förfarandet, skulle hafva möjlighet att utan andra omgångar än utverkandet af Kejs. Senatens tillstånd disponera öfver en reserv af färdiga obligationer, hade utskottet ansett att staden nu borde utverka sig tillstånd att upptaga ett amorteringslån af inalles *tio miljoner mark*, genom emitterande af obligationer, löpande med $3\frac{1}{2}\%$ ränta och förfallande till inlösen senast inom 50 år, samt, för beredande af möjlighet till partiel uppsägning, fördelade i tio serier af en miljon mark hvarje, äfvensom med rätt för staden att efter tio år från obligationernas utfärdande uppsäga dem till inlösen efter parikurs.

Af detta obligationslån borde då staden förskaffa sig rätt att genast emittera åtminstone fem miljoner mark, för beredande af medel till liqviderande af det ofvan nämnda, för betäckande af Gumtäckts köpeskilling upptagna lånet af 500,000 mark samt för öfrigt till inköp af stadens äldre obligationer, såvidt de i marknaden kunna erhållas till priser, som kunna anses för staden förmånliga.

Och föreslog¹⁾ Drätselkammaren för den händelse Stadsfullmäktige funne skäl att reflektera till detta af Drätselkammaren omfattade förslag om upptagande för stadens räkning af ett nytt obligationslån på tio miljoner mark, då ärendet i sådant fall måste underställas förstärkta Stadsfullmäktiges slutliga afgörande: att Stadsfullmäktige för ärendets vidare behandling och i all synnerhet för inhemtande af fullt bindande anbud å försäljning af obligationer, hörande till stadens äldre lån, utaf innehafvare till större belopp af dylika obligationer, ville inom sig tillsätta ett utskott samt sedan i sinom tid hos Magistraten utverka val af förstärkte Stadsfullmäktige.

På ett för ärendets vidare beredning tillsatt²⁾ utskotts förslag beslöto³⁾ Stadsfullmäktige låta frågan för tillfället förfalla.

Då derpå framställning gjorts om inköp till staden af gården N:o 3 vid Sofiegatan och Drätselkammaren af Fullmäktige anmodats att inkomma med yttrande rörande den finansiela sidan af saken, upptog⁴⁾ Drätselkammaren frågan om ett obligationslån ånyo samt föreslog att tillstånd till ett sådant lån till nominelt belopp af tio miljoner mark skulle af Stadsfullmäktige utverkas, af hvilket lån dock till en början endast

¹⁾ Drks skrf. N:o 94 af den 26 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 14). — ²⁾ Stfs prot. den 21 april § 17. — ³⁾ D:o d:o den 12 maj § 2. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 159 af den 11 juni.

ett belopp af en miljon mark skulle utgifvas till betäckande af stadens sväfvande skuld äfvensom återstoden emitteras i den mån, sådant för nya behof och särskildt för konvertering af de äldre lånen blefve nödigt samt begifvande dertill kunde af Regeringen för hvarje gång särskildt erhållas. Och för att under förnyad ompröfning upptaga detta viktiga låne-ärende tillsatte ¹⁾ Stadsfullmäktige ett nytt utskott, som afgaf betänkande ²⁾ och föreslog:

att Stadsfullmäktige ville hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val till förstärkande af Stadsfullmäktiges ordinarie antal för behandling af frågan om upptagande för stadens räkning af ett lån medels räntebärande obligationer, afsedt för konvertering af skulder och för särskilda allmänna arbeten.

Och ville utskottet hos Förstärkte Stadsfullmäktige hemställa om vidtagandet af följande beslut:

att för stadens räkning skall upptagas ett amorteringslån mot räntebärande obligationer till nominelt belopp af fem miljoner mark, fördeladt i fem serier, en hvar om en miljon mark;

att räntefoten för lånet får af ordinarie Stadsfullmäktige bestämmas antingen till 4 eller till 3,6 procent;

att lånetiden skall fastställas till ungefär 56 år och amorteringen derå, fortgående medels jemna annuiteter, vidtaga redan det första året, med förbehållen rätt för staden att efter tio år öka amorteringen eller uppsäga hela lånet till inlösen;

att lånemedlen skola användas

a) till gäldande af stadens skulder för inköpen af Gumtäckt egendom, gårdarna invid Rådhuset, Barnhemsgården och byggnaderna å villan Hagasund och för en tillernad folkskolebyggnad vid Nikolaigatan, samt för uppförande af Maria sjukhus-byggnader, äfvensom till de ändamål, som enligt 1897 års budget skola medels lån på kortare tid bestridas;

b) till kajbyggnader å Skatudden;

c) till vattenledningens utsträckning och erforderliga nybyggnader för vattenledningsverket ända till 500,000 mark med sådant belopp för hvarje år som ordinarie Stadsfullmäktige ega bestämma; samt

d) till inköp af obligationer hörande till 1876 och 1882 års lån i den mån sådana kunna erhållas till kurser, som ordinarie Stadsfullmäktige

---

¹⁾ Stfs prot. den 16 juni § 36. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 46.

eller af dem bemyndigade delegerade pröfva vara för staden förmånliga; samt

att åt ordinarie Stadsfullmäktige öfverlemna ej mindre de närmare lånevilkorens bestämmande än ock att underställa ifrågavarande beslut Kejs. Senatens pröfning och fastställelse samt att afgöra när låneserierna skola emitteras.

Vid ärendets föredragning inför Stadsfullmäktige blef också utskottets framställning angående de förslag till beslut, som borde förstärkte Stadsfullmäktige föreläggas, godkände ¹⁾, likväl sålunda att särskildt betänkande angående Kajbyggnaderna å Skatudden borde afgifvas af ett för denna frågas behandling tillsatt utskott samt att Drätselkammaren skulle anmodas att, efter Vattenledningskontorets hörande, inkomma med yttrande och approximativ beräkning beträffande de anslag, som under närmast följande fem år kunde behöfvas till vattenledningens utsträckning och erforderliga nybyggnader för vattenledningsverket; och skulle med expeditionen af Fullmäktiges skrifvelse till Magistraten angående val för Stadsfullmäktiges förstärkande bero till dess ofvan anförda betänkanden afgifvits.

Medels skrifvelse af den 29 Augusti meddelade Magistraten, som derom erhållit del genom Guvernörsembetets i länet remissresolution af den 24 i samma månad, att Kejs. Senaten vid den 19 Augusti skedd föredragning funnit godt gilla och fastställa förstärkte Stadsfullmäktiges i lagakraft vunna beslut att upptaga ett amorteringslån om 250,000 mark på längre återbetalningstid än två år, att användas för inköp af gården och tomten N:o 3 vid Sofiegatan i kvarteret Lejonet, hvarom ansökan i vederbörlig ordning blifvit gjord, och beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige härom underrätta Drätselkammaren.

Genom skrifvelse af den 15 Augusti underrättade ³⁾ Magistraten Stadsfullmäktige att, sedan Magistraten till Guvernören i länet insändt Stadsfullmäktiges och eget yttrande i anledning af Drätselkammarens hos Guvernören gjorda framställning derom att antalet hästar vid stadens gästgifveri från den 1 Juni måtte bestämmas till högst sex, Guvernören genom resolution af den 21 föregående Maj fastställt sagda antal hästar vid ifrågavarande gästgifveri under tre års tid, räknadt från den 1 Juni 1896.

Tillstånd till
upptagande af
lån.

Antalet hästar
vid stadens
gästgifveri.

1) Stfs prot. den 29 dec. § 2. — 2) D:o d:o den 8 sept. § 41. — 3) D:o d:o den 8 sept. § 11.

Stadens dekore-
ring i anledning
af Kejsarkrö-
ningen.

På beredningsutskottets förslag hade Stadsfullmäktige anmodat ¹⁾ Drätselkammaren ej mindre att ombesörja dekorerings af stadens förnämsta byggnader å dagen för Deras Kejs. Majestäters kröning den 26 Maj samt för ändamålet använda nödiga penningemedel och i sinom tid anmäla utgiften till afföring ur Stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda behof, än ock att genom stadsträdgårdsmästaren låta på årsdagen af Alexandersstatyns aftäckning, den 29 April, med blommor omgifva monumentet.

Motion om Hel-
singsfors - Åbo
kustbanas full-
ständiga anläg-
gande.

Utskottsbetänkande i anledning af motion om Helsingfors—Åbo kustbanas anläggande ²⁾ äfven till bandelen Helsingfors—Gerknäs hade till Stadsfullmäktige afgifvits ³⁾ och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige i enlighet med utskottets förslag: att ingå till Regeringen med underdänig anhållan derom, att nådig proposition måtte till nästa landtdag aflätas angående byggande för statsverkets räkning af en jernväg från Helsingfors till lämplig punkt å Hangö banan i grannskapet af Gerknäs haltpunkt; samt förklarade derjemte anledning vara förhanden att, för den händelse banan bygges i angifna riktning, tillförbinda Helsingfors stad att under en tid af högst tio år, räknadt från den dag banan belägges med arbete, samt med ett belopp af högst 42,000 mark årligen bidraga till betäckandet af räntan å ett belopp af 1,200,000 mark af banans anläggningskostnad, för så vidt icke banans nettoinkomst förslår till betäckandet af den ränta, statsverket anser sig böra å banans anläggningskapital beräkna.

Dock som ärendet med hänsigt till beskaffenheten af den utgift, som ofvan antydda räntegaranti eventuelt kan medföra för staden, på grund af 25 § i gällande förordning angående kommunalförvaltning i stad, ankommer å behandling af Stadsfullmäktige, förstärkta till det antal sagda paragraf bestämmer, beslöto Stadsfullmäktige hos Magistraten anhålla om föranstaltande af val utaf 24 Stadsfullmäktige för detta ämål. Och godkände sedermera ⁵⁾ Stadsfullmäktige i sålunda tillkommet förstärkt antal utskottets här anförda, af ordinarie Stadsfullmäktige redan omfattade förslag.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1897.

Det utgifts- och inkomstförslag för år 1897, som af Stadsfullmäktige fastställdes ⁶⁾ visade i jmförelse med budgeten för föregående år följande slutsummor:

¹⁾ Stfs prot. den 21 april § 25. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 150. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 maj § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 16 juni § 1. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 231 af den 28 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 35) Magsts skrf. N:o 206 af den 28 nov. (Stfs tryckta handl. N:o 39). Stfs tryckta handl. N:ris 44 och 47. Stfs prot. den 29 dec. § 1.

<i>Utgifter</i>		1897.		1896.
I. Stadens skulder	<i>Små</i>	531,598: 75	<i>Små</i>	531,772: 47
II. Stadens embetsverk	„	206,241: 67	„	198,025: —
III. Kommunalförvaltningen	„	182,400: 67	„	174,223: 34
IV. Gatubelysningen	„	155,002: 70	„	151,881: 99
V. Brandverket	„	91,722: —	„	113,710: —
VI. Polisnrättningen	„	211,470: —	„	208,799: 50
VII. Sundhets- och sjukvården	„	187,038: —	„	160,992: —
VIII. Fattigvården	„	275,730: —	„	264,960: —
IX. Undervisningsväsendet	„	549,225: 60	„	530,929: 07
X. Staden åliggande allmänna onera	„	236,602: 64	„	235,944: 64
XI. Vattenledningen	„	218,640: —	„	150,146: 67
XII. Saluhallen	„	7,050: —	„	7,050: —
XIII. Stadens jordlägenheter	„	6,700: —	„	6,700: —
XIV. Allmänna arbeten	„	766,320: —	„	517,870: 90
XV. Pensioner	„	15,106: 67	„	14,806: 67
XVI. Diverse	„	142,850: —	„	159,150: —
		<hr/> Summa <i>Små</i> 3,783,698: 70		<hr/> <i>Små</i> 3,426,962: 25

<i>Inkomster.</i>		1897.		1896.
Beräknad disponibel behållning	<i>Små</i>	94,800: —	<i>Små</i>	— —
I. Räntor	„	46,700: —	„	55,700: —
II. Tomtlösen	„	215,000: —	„	275,000: —
III. Stadens fasta egendom	„	251,828: 10	„	256,828: 10
IV. Tomtören	„	2,200: —	„	2,200: —
V. Inkomstgifvande rättigheter	„	798,300: —	„	702,550: —
VI. Diverse	„	298,330: 06	„	292,016: 06
VII. Statsbidrag	„	250,360: —	„	248,860: —
VIII. Vattenledningen	„	296,275: —	„	278,450: —
IX. Lån	„	290,250: —	„	148,000: —
X. Uttaxering	„	1,239,655: 54	„	1,167,358: 09
		<hr/> Summa <i>Små</i> 3,783,698: 70		<hr/> <i>Små</i> 3,426,962: 25

Till förklaring af olikheten emellan 1896 och 1897 års budgetsförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande:

Stadens skulder. Med redogörelseåret utgick¹⁾ ur stadens budget: lånen af år 1812, 1863 och 1880. Deremot tillkom²⁾ lånet för inköp och inredning af Barnhemmet å 100,000 mark, samt lånet för inköp af gården N:o 3 vid Sofiegatan (se pag. 26) å 250,000 mark, å hvilka båda lån till räntor efter $4\frac{1}{2}$ % upptogs resp. 4,500 och 11,575 mark.

Stadens embetsverk. I enlighet med Stadsfullmäktiges den 24 November fattade beslut angående anordning af stadens utsökningsmyndigheter blefvo under hufvudtiteln II *stadens embetsverk* af Magistraten³⁾ införda aflöningar för en registrator, två stadsfogdar och sju exekutionsbetjenter, hvaremot från Drättselkammarens förslag utelemnats aflöningen för fyra stadsfogdar, tre extra stadsfogdar och fyra exekutionsbetjenter samt anslaget för „eventuel omorganisation af exekutionsverket“. De under rubriken *Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening* upptagna utgifter blefvo derjemte, för att åstadkomma bättre öfverskådlighet, indelade på tre särskilda rubriker, nämligen: *Åklagare, Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening*, samt *Exekutionsverket*. För kanslisten vid Magistratens kansli, som derstädes varit anställd sedan år 1878 hade jemväl med hänsyn till förökade tienstegöromål Magistraten tillika föreslagit en personlig löneförhöjning af trehundra mark om året. Härigenom och till följd af ändrade löneförmänar för justitierådsmannen i Magistraten uppkommer differensen å 8,216 mark 67 penni å ifrågavarande hufvudtitel under åren 1896 och 1897.

Kommunalförvaltningen.

Till följd af löneförhöjning (pag. 57) för Stadsfullmäktiges sekreterare och notarie hade utgiften för *Stadsfullmäktiges kansli* stigit med 1,000 mark. För *Drättselkammaren* upptogos expensmedlen med 3,000 mark förhöjdt belopp, förnämligast på grund af kostnader för ökade tryckalster i betänkanden och handlingar för Stadsfullmäktige samt allt mera i omfång växande kommunalberättelser. Som den tillfälliga utgiften 1896 för Drättselkontoret af 500 mark för tryckning af talonger till 1876 års obligationslån bortföll, nedgick, oaktadt några obligatoriska löneförhöjningar för en del af Kontorets tienstemen, utgiften för *Drättselkontoret* med 306 mark 67 penni. Emedan Vågmästaren vid Trafikkontoret tilldelades en löneförhöjning af 200 mark för 5 års tienst och 2:ne vaktmästare erhöilo ett personelt lönetillskott af 200 mark enhvar samt anslaget för extra biträden ökades med 350 mark äfvensom för stadens uppörd i warrant-

¹⁾ Se 1895 års berättelse pg. 90. — ²⁾ D:o d:o den 28. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 15.

magasinet upptogs förslagsvis 2,500 mark (pag. 57), hvarjemte kontorets expenser höjdes med 150 mark, skulle utgifterna för *Trafikkontoret* stigit med 3,600 mark, men steg blott med 2,880 mark, då posten 720 mark uti 1896 års budget till hyra för konfiskationsmagasin ansågs kunna bortlemnas. Enär Hamnkaptensens och Hamnkontorsbokhållarens uppbördsprocenter beräknades till resp. 7,728 och 966 mark mot 6,880 och 860 mark för år 1896 samt Hamnkontorets expenser höjdes med 100 mark, utföll utgiften för *Hamnkontoret* med 1,054 mark mera uti 1897 än 1896 års utgiftsstat. Obligatoriska löneförhöjningar för 5 års tjänst åt Stadsingeniören, Arbetschefen och Geodeten höjde utgiften för *Byggnadskontoret* med 550 mark.

Den för år 1897 till något högre belopp än för redogörelse året beräknade utgiften för gatubelysningen beror helt och hållet på ökad antal gatulyktor i och för utsträckning af gatubelysningen.

Gatubelysningen.

Som brandverkets stall ökats med tvenne nya hästar upptogs i 1897 års utgiftsstat kostnaden för *brandstallet* med 687 mark högre belopp än uti 1896 års budget; för *eldning och belysning* beräknades med afseende å stegrade vedpris en 925 mark större utgift än under löpande år; deremot kunde utgiften för *redskap och inventarier* hållas hela 23,600 mark lägre, då den tillfälliga utgiften 1896 å 23,000 mark för en ny ångspruta jemte nödigt slangförråd nu icke kom i fråga.

Brandverket.

Den högre utgiften af 2,670 mark 50 penni uti kostnaden för *Polisrättningen* under år 1897 mot 1896 berodde nästan uteslutande på posten: 2 extra konstaplar för lönnkrögeriets stäffande 2,600 mark, hvarom Stadsfullmäktige fattat beslut den 16 Juni 1896.

Polisrättningen.

Till följd af Stadsfullmäktiges beslut af den 19 December 1895, hvarigenom läkaren vid fattig- och arbetsgårdens dårvårdsanstalt tillerkändes en årlig aflöning af 3,600 mark mot tidigare åtnjutna 2,400, men läkaren i Tölö distrikt, som förut uppburit 3,600 per år, likställdes med öfriga distriktläkare, hvilkas lönevillkor äro 3,000 mark i året, kom totala utgiften för stadens *läkarepersonal* att stiga med 600 mark per år. För *Helsovårdsnämnden* blef anslaget till expenser förhöjdt med 500 mark. För *Maria sjukhusets* icke epidemiska afdelning upptogs uti 1897 års budgetförslag för en nionde sjuksköterska 360 mark och för medicin 2,000 mark eller tillsammans 2,360 mark högre anslag än uti 1896 års fastställda utgiftsstat. Och för samma sjukhus epidemiska afdelning ökades äfven personalen med en sjuksköterska å 360 mark, en städerska med 180 mark, hvarjemte för belysning anslogs 800 mark mot 700 och för

Sundhets- och sjukvården.

inredning af observationspaviljongerna 4,000 mark. Äfven vid Ekonomieafdelningen uppstod en förhöjning af 1,546 mark, nämligen: 200 mark löneförhöjning åt hushållerskan och 60 mark åt bakerskan, samt 2,518 mark för kost. Vid *Helsopolisen* tillkom ett anslag af 2,500 mark för extra tillsyningsmän. Drängens vid *Undersöksstation för lifsmedel* aflöning blef med 80 mark förhöjd. Utgifterna för *Desinfektionsinrättningen* höjdes med 120 mark för bekostande af ett biträde åt förmannen för inrättningen. Såsom en helt och hållet ny underafdelning under Sundhets- och sjukvården infördes i budgeten för 1897 (se pag. 69) *Köttkontrollstation* och beräknades årets kostnader härför till 17,500 mark, hvaraf 10,600 mark till inventarier och 6,900 mark till driftkostnad. För fullständighetens skull må ännu nämnas att tvenne i redogörelseårets budget ingående poster, nämligen en å 1,232 mark för inköp af häst och körredskap och en annan å 300 mark till veterinärarvode och ersättningar för kasseradt kött kunde ifrån 1897 års budgetförslag utelemnas.

Anslag för Poliklinisk ögonafdelning.

Under ifrågavarande hufvudtitel VII ingick uti 1896 års utgiftsstat ett anslag af 6,000 mark för underhåll af en allmän poliklinik. Uti 1897 års stat upptogs häremot ett anslag af endast 2,000 mark för underhåll af en *poliklinisk ögonafdelning*. Uti Helsovårdsnämndens till Drätselkammaren ställda och nämndens förslag till budget för år 1897 åtföljda skrifvelse hade nämnden anmält, att den privata allmänna polikliniken antagligen icke komme att fortsätta sin verksamhet längre än till utgången af redogörelseåret och att något anslag för polikliniken därför icke vidare äskades. Som likväl enligt Helsovårdsnämndens förmenande, särskildt hvad beträffade ögonsjukdomar, en poliklinik i en så stor stad som Helsingfors icke kunde undvaras, föreslog nämnden att för uppehållande af en poliklinisk ögonafdelning vid Maria sjukhus skulle i årsbudgeten upptagas ett skildt anslag af 2,000 mark, hvilket förslag Drätselkammaren för sin del ock godkände.

Sedermera hade Docenten i oftalmologi, Doktor Gustaf Albert Nordman, genom två särskilda skrifvelser, den ena af den 7 December till Helsovårdsnämnden och den andra af den 13 i samma månad till Stadsfullmäktige förklarar sig villig att i sammanhang med det privata sjukhus, han jämte andra läkare ärnade upprätthålla i gården N:o 30 vid Fredriksgatan, underhålla en poliklinik för medellösa ögonsjuka, ifall honom för ändamålet kunde beviljas en subvention af 2,000 mark om året förutom dagafgifter för de fattiga patienter, hvilka från polikliniken komme att intagas i nämnda privata sjukhus. Dessa dagafgifter

skulle enligt Doktor Nordmans framställning eventuelt kunna afdragas från subventionsanslaget, och torde desamma kunna beräknas till omkring 200 mark per år

Då Doktor Nordmans lämplighet att förestå en inrättning af ifrågavarande slag var oomtvistelig samt hans anspråk icke håller kunde anses öfverdrifna förordade budgetsutskottet¹⁾ och godkände Stadsfullmäktige upptagande i budgeten redan nämnda anslag af 2,000 mark.

Uti en till Helsovårdsnämnden insänd och af nämnden jämte bref ^{Anslag för sjukstuga i Sörnäs.} af den 16 November till Stadsfullmäktige öfverlämnad skrivelse hade Distriktsläkaren i Sörnäs distrikt, med tillkännagifvande att enskilda personer för en sjukstuga i distriktet utlofvat en summa af 1,000 mark förutom sjuksängar och sjuksköterska, hemställt om beviljandet af ett anslag af 1,200 mark för underhåll nästkommande år af en dylik inrättning med fyra à 5 sängar. Såsom skäl för behovet af en mindre sjukanstalt i Sörnäs framhölls särskildt det långa afståndet till Maria sjukhus och den till följd häraf ofta synnerligen svåra transporten af patienter dit.

Ehuru hvarje åtgärd, som afser sjukvårdens förbättrande i och för sig är behjärtansvärd, ansåg budgetsutskottet det dock vara mindre lämpligt för staden att ställa sig i spetsen för ett företag af så ringa omfång som det ifrågavarande. Om däremot en sjukstuga i Sörnäs genom enskilda personer komme till stånd, kunde för densammas uppehållande såsom subvention beviljas det nu äskade beloppet. I budgeten observerades förty eventuelt anslag för berörda ändamål med 1,200 mark.

För större öfverskådlighet uti de skilda posterna af utgiftsstaten för ^{Fattigvården.} fattigvården blef denna stat indelad uti följande rubriker nämligen: *Fattigvårdsstyrelsen, Fattiggården och dermed förenade inrättningar, Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningen* samt *Diverse*, äfvensom ytterligare indelad den andra af dessa underrubriker i tre afdelningar: a) Fattiggården, b) Arbetsinrättningen och c) Dårvårdsanstalten. Öfverst under den andra af de uppräknade underrubrikerna upptogs inspektorn för fattig- och arbetsgården samt den dermed i sammanhang stående dårvårdsanstalten, kontorsbiträdet och predikanten äfvensom läkaren vid dårvårdsanstalten, hvars aflöning emellertid redan observerats å behörig plats under nästföregående hufvudtitel. Härvid blefvo de i tidigare budgeter såväl på fattiggården som på arbetsinrättningen fördelade aflöningarna

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 6.

för inspektorn och predikanten sammanslagna till två odelade löneposter, samt öfrig personal och utgifter för alla andra behof behörigen observerade på den inrättning eller anstalt, dit de rätteligen höra.

Utom de förändringar uti personalens vid Fattigvårdens afföningar, hvilka betingades af det nya, från den 1 Juli 1897 i gällande kraft trädande fattigvårdsreglementet¹⁾, höjdes arvudet för tillsyningsmannen vid fattigvårdsstyrelsen från 2,000 till 3,000 mark, i och för beredande af skärpt tillsyn öfver understödstagare. Tillsyningsmannen vid arbetsinrättningen tilldelades ett personelt lönetillskott af 300 mark. Derför utom ansågs följande tillskott till vissa anslag böra observeras, nämligen: 500 mark till anslaget för beklädnad åt patienterna å dårvårdsanstalten; 1,000 mark till anslaget för uppköp af materialier för arbetsinrättningen; 2,000 mark eller inalles för hela inrättningen 11,000 mark mot 9,000 till ved och belysning, emedan värmeinrättningen å dårvårdsanstalten är synnerligen bränsleödande, kräfvande vintertiden omkring en famn i dygnet; 8,000 mark för å landsbygden till försörjning utackorderade äldre personer och minderåriga, om hvilka fattigvården på grund af § 2 i gällande fattigvårdsförordning ovilkorligen måste taga vård och de der antingen till följd af bristande utrymme på fattiggården eller af lämplighets skäl der icke kunna vårdas; samt 2,000 mark för sjukvården och 2,000 mark för dårvården af fattiga utom stadens inrättningar.

Häremot kunde uti förslaget till 1897 års budget följande nedsättningar uti äldre anslag införas: 1,000 mark i anslaget till kost vid fattiggården; 2,000 mark i samma anslag för arbetsinrättningen; 500 mark i anslaget för i staden till helförsörjning utackorderade fattige; 1,200 mark i anslaget för i särskilda inrättningar intagna fattige och minderåriga; 3,000 mark i anslaget för tillfälliga understöd; 340 mark i anslaget för remonter å fattig- och arbetsgården; samt 60 mark för städning af styrelsens lokal, hvilken post ansetts kunna inrymmas i anslaget för diverse, utan att detta anslag derföre behöfde höjas.

Undervisnings-
väsendet.

Då realskolan med senast avslutade läseår indragits, hade dermed äfven alla vidare utgifter för densamma från stadens sida upphört.

Anslagsbeloppen för handtverkskolorna beräknades till 30,805 mark mot 22,147 mark uti 1896 års utgiftsstat.

I förslaget till utgifter under år 1897 för stadens folkskolor uppgår den totala utgiften till aflönande af såväl den ordinarie lärareperso-

¹⁾ Se 1894 års berättelse pg. 100—102.

nalen som till vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal under höstterminen 1897 till 333,240 mark 60 penni mot 319,977 mark 7 penni uti senaste budget och anger således en stegring af 13,263 mark 53 penni. Att denna stegring i väsentligaste mån beror på den ökade ordinarie lärarepersonalen samt denna personal författningsenligt tillkommande löneförhöjningar efter 5, 10 och 15 års tjänst, framgår af en jämförelse mellan den för år 1896 gällande staten för folkskolornas lärarepersonal och förslaget till sådan stat för det kommande året. Speciellt hade dock Folkskoledirektionen uti det insända förslaget till stat anført, att direktionen för erhållande af lämpliga sånglärare ansett aflöningen för sånglärare och lärarinnor böra likställas med de aflöningar andra lärare och lärarinnor, anställda vid den högre folkskolan åtnjuta, och för den skull i budgetförslaget upptagit på antydt sätt förändrade löneförmåner för sånglärare och lärarinnor. Äfven arvodet för läraren i grekisk-rysk troslära hade förhöjts från 600 till 800 mark i året, emedan undervisning i detta läroämne numera meddelas fyra timmar i veckan i stället för tre. — Arvodet för lärarebiträdet i skrädderarbeten, hade höjts från 1,000 till 1,200 mark, då nuvarande innehafvaren af sysslan numera varit 10 år anställd i skolans tjänst och derunder med stor samvetsgrannhet skött sina åligganden. — Slutligen hade det år efter år ökade behovet af lärarevikarier vid sjukdomsfall gjort det nödvändigt att förslagsvis höja posten för vikarier och sannolikt ökad lärarepersonal från 14,000 till 14,500 mark.

Totala utgiften till aflöningar och arvoden åt inspektor, ekonom, sekreterare m. fl. funktionärer äfvensom till arvoden för undervisningen å folkskolornas fortsättningsklasser belöpte sig för år 1896 till 29,960 mark, men visar i förslaget för det instundande året en minskning af 400 mark, i det samma utgift här uppgår till endast 29,560 mark. Som å denna sammanslagna post emellertid ifrågakommer en löneförhöjning å 400 mark åt en vaktmästare; arvoden å 200 mark åt 7 skolföreståndare och föreståndarinnor i st. f. 4 under detta år; samt lön å 600 mark åt en gårdsdräng för den nya skolgården N:o 6 vid Lappviksgatan, skulle posten tvärtom stiga och icke minskas, om ej arvodena för undervisningen å folkskolornas fortsättningsklasser ansetts kunna nedsättas med 2,000 mark, d. v. s. från 12,500 till 10,500 mark.

Under afdelningen *öfriga kostnader* skönjes deremot en förökning, bestående i 1,000 mark till hyror för skollokaler, så att denna post, oakadt ökad utrymme åt folkskolorna beredts i nyssnämnda gård vid Lapp-

viksgatan, likväl kommer att uppgå ända till 27,000 mark; 800 mark till renhållning; samt 500 mark till underhålls- och reparationskostnader, de begge sista förhöjningarna betingade af oftanämnda nya skolgård vid Lappviksgatan. Hela utgiften å denna afdelning, hvarå äfven förekommer en minskning å 140 mark å bidraget till pensionering af landets folkskollärarepersonal, stiger derföre till 112,430 mark mot 110,270 mark för detta år.

Folkbiblioteket
och läsesalen.

Uti staten för folkbiblioteket och läsesalen är, utöfver hvad i redogörelseårets fastställda stat ingick, upptaget för en andra ordinarie ammannuens från den 1 September 300 mark; till ökning af städerskans arvode 40 mark; samt till ved och belysning 500 mark; och således en förhöjning af sammanlagdt 740 mark.

Staden åtgående allmänna
onera.

Emedan antalet skjutshästar nedsatts från 8 till 6, (se pag. 81) kunde utgiften för *skjutshållningen* minskas från 2,960 mark under föregående år till 2,004 mark för år 1897. Deremot upptogs kostnaden för *inquarteringen* för sistnämnda år förslagsvis till 226,345 mark 60 penni mot 225,731 mark 60 penni för redogörelseåret. Emedan *Inquarteringsnämnden* för 5 månader af år 1897 måste inrymmas uti upphyrd lokal, observerades härför en utgift på 1,000 mark.

Diverse utgifter.

Under denna hufudtitel uti budgetsförslaget för 1897 upptogs för eldnings- och belysningsämnen förslagsvis 18,000 mark mot 14,000 under år 1896, dels med afseende å inträdt högre pris å brännved, dels för tillkomsten af flere lokaler för stadens styrelser och nämnder. Häremot nedsattes anslaget för afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster från 60,000 till 40,000 mark, samt minskades arvodet för uppsigt öfver varuskjulet från 1,200 till 900 mark.

Hvad åter beträffar skilnaden i inkomster uti 1896 och 1897 års budgetsförslag, torde följande böra beaktas:

Disponibel be-
hållning.

Såsom disponibel behållning från föregående år kunde upptagas ett belopp af 94,800 mark.

Räntor å tomtlösen.

Emedan räntorna å tomtlösen till följd af förbättrade penningekonjunkturer voro i nedgående, kunde inkomstposten af dylika medel upptagas med endast 30,000 mark mot 39,000 under redogörelseåret.

Tomtlösen.

Ehuru tomtlösen under år 1896 betydligt öfverstigit det beräknade beloppet 275,000 mark och Drätselkammaren derföre äfven i sitt förslag till budget för år 1897 upptagit samma summa, nedsatte Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag¹⁾ denna inkomstpost med 60,000 mark, så att

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 13,

den kom att uppgå till blott 215,000 mark. Under årets senast förflutna månader hade nämligen en uppenbar tendens till minskning i efterfrågan af nya stadstomter kunnat bemärkas och ansågs denna aftagande köplust under det ingående året kunna blifva än mera kännbar.

Äfven inkomsten från stadens jordlägenheter nedsattes med 5,200 mark eller från 43,328 mark 10 penni till 38,128 mark 10 penni, emedan stadens inkomst från Guntäckt egendom varit 5,000 mark för högt upptagen och markegångstaxan för det kommande året var något ogynn- sammare än för det löpande.

Inkomst från stadens jordlägenheter.

Deremot kunde de under rubriken *inkomstgifvande rättigheter* upptagna inkomster betydligt höjas, nämligen tolagsuppbörderna från 130,000 mark uti 1896 års budget till 163,000 mark; trafikafgifterna från 345,000 till 390,000 mark; hamnafgifter af olika slag från 174,000 till 191,000 mark o. s. v. så att totala inkomsten under nämnda rubrik beräknades till 798,300 mark mot 702,550 mark uti inkomststaten för redogörelseåret.

Inkomstgifvande rättigheter.

Under inkomstrubriken *diverse* höjdes nedanstående poster med följande belopp: personel fattigafgift 2,000 mark; för sjukvård i Maria sjukhuset 3,000 mark; boklån 500 mark; och tillkom en ny post: bidrag till underhåll af planteringarna kring Ateneum 200 mark.

Diverse.

Stadens andel af bränvinsskatten hade uti 1896 års budget varit upptagen med 10,000 mark, men kunde i staten för 1897 observeras med 11,500 mark.

Stadens andel af bränvinsskatten.

Med afseende å de betydande anslag, som beviljats för utsträckning af vattenledningens rörnät och den jemt ökade vattenkonsumtionen, upptogs inkomsten för vattenförsäljning till 250,000 mark mot 235,000 uti redogörelseårets inkomstförslag.

Vattenledningen.

För ofvanberörda utsträckning af vattenledningens rörnät hade Drättselkammaren och i enlighet med denna äfven Magistraten på budgetens utgiftssida upptagit sammanlagdt 99,050 mark, hvilka medel erhöles dels genom att af 1892 års $4\frac{1}{2}$ % obligationslån för ändamålet anvisa 87,050 mark, dels genom lån på kortare återbetalningstid än 2 år å 12,000 mark. Då emellertid af de för vatteledningens reserverade lånemedel utöfver berörda 87,050 mark komme att återstå ett belopp af Fmk 795: 81, hvars vidare reserverande vore ändamålslost, och då budgetsutskottet förordat ytterligare anslag om 6,600 mark för arbeten af omordade slag, upptogs af 1892 års lån hela dess återstående belopp 87,845 mark 81 penni samt ökades lånet på kortare återbetalningstid än två år till 17,804 mark 19 penni.

Lån.

För verkställande af den ifrågasatta tillbyggnaden vid Maria sjukhus hade Drätselkammaren föreslagit upptagande af ett lån å 144,000 mark. Men Magistraten, som ansett denna utgift böra bestridas med besparad och inflytande tomtlösen uteslutit berörda lånepost. Enär budgetsutskottet ej blott förordat en icke obetydlig ökning af de uti Magistratens budgetförslag ingående anslagen för nybyggnads- samt reglerings- och planeringsarbeten, de där kunna med influten tomtlösen bekostas, utan ock beräknat inkomsten genom tomtlösen lägre, upptogs för tillbyggnaden vid Maria sjukhus ett lån å 100,000 mark, jämväl på kortare återbetalningstid än två år.

Kajarbeten å
Skatudden.

I likhet med Drätselkammaren och Magistraten ansåg budgetsutskottet ett anslag af 84,600 mark ur återstoden af 1892 års lånemedel böra upptagas för kajarbeten å Skatudden. Men då af sagda lånemedel därefter skulle återstå endast ett belopp af Fmk 63,316:28, som kunde till detta ändamål användas, och då ifrågavarande arbeten voro beräknade att kosta 624,000 mark, förutom varuskjul m. m., var ett nytt lån härtill af nöden, och som det icke kunde upptagas utan förstärkta Stadsfullmäktiges beslut, beslöto Stadsfullmäktige på budgetsutskottets förslag anhålla¹⁾ hos Magistraten om föranstaltande af val till Stadsfullmäktiges förstärkande för handläggning af frågan om upptagande af amorteringslån för utförande af kajarbeten å Skatudden; och uppfördes posten 84,600 mark för kajarbeten å Skatudden endast såsom eventuellt anslag i slutet af titeln IX, Lån.

Uttaxering.

I stöd af det fastställda utgifts- och inkomstförslaget beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, att det belopp, som under instundande år skulle för år 1896 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras, skulle fastställas till 1,239,655 mark 54 penni.

c) Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.

Reorganisation
af konstflitföre-
ningens central-
skola.

Den bas, på hvilken Konstflitföreningens Centralskola i väsentlig mån stödt sin utveckling, har varit den individuella undervisningen i skolans fackämnen. Den frihet i val af ämnen för de enskilda eleverna och det tillfälle till fri utbildning inom hvarje fackämne, hvilka den individuella undervisningen medgifvit, hade visserligen varit gynsamma för

¹⁾ et ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 1.

skolans framgång, hvilket särskildt visat sig i stort elevantal. Då det samma emellertid blifvit så stort, att svårigheter uppstått vid undervisningen i en lokal, som icke medgifver utvidgning, och det för öfrigt syntes lända eleverna till båtнад, att skolans undervisningskurser blefve fastare organiserade, hade föreståndaren för skolan, som ansett tiden vara inne att för de yrken, hvilka med säkerhet fortfarande komma att gifva skolan ett större antal elever, borde inrättas fleråriga kurser med beständare program än härförrinnan, samt till bestyrelsen för föreningen gjort framställning i sådant syfte. För att dock från skolan utgalla element, som icke egentligen höra till henne, var det nödvändigt att inträdesfordringarna höjdes till genomgången folkskolekurs samt att de nu existerande lägre handtvärksskolorna blefve tvååriga. Härigenom vunnes nämligen att en del yrkesarbetare kunde, enligt nuvarande fordringar, blifva gesäller, då de genomgått lägre handtvärksskolan. Dessa slags yrkesarbetare skulle sålunda komma att uteblifva från Centralskolan, som de i vanliga fall besöka endast för att lära sig elementerna i räkning och skrifning. Genom höjande af inträdesfordringarna kunde ur Centralskolans läroprogram utelämnas lektionerna i rättskrifning, lägre aritmetik och enkel bokföring, samt derigenom 12 veckotimmar vinnas för undervisning i geometri, algebra och fysik; och då för yrkesarbetare, som genomgått högre folkskola, en treårig kurs i centralskolan kunde anses tillräcklig, hade bemälde föreståndare för Centralskolan utarbetat för mekaniska och metallarbetare läroprogram för dylika treårskurser och hade bestyrelsen för Konstflitsföreningen, som i allo omfattat antydda förslag och enligt detta ärnade omorganisera Centralskolan, hos Stadsfullmäktige hemställt om, att de nu existerande lägre handtvärksskolorna blefve förvandlade till tvååriga, hvarigenom det blefve en möjlighet att höja inträdesfordringarna och i öfrigt genomföra den föreslagna reformen i enlighet med det inlämnade programmet.

I anledning här af infortrade¹⁾ Stadsfullmäktige kostnadsförslag och utlåtande af direktionen för lägre handtvärksskolorna och beslöto²⁾ i enlighet med dess förslag³⁾: att det af Konstflitsföreningens bestyrelse uppgjorda förslag till omorganisation af Centralskolan för konstflit godkännes; att lägre handtvärksskolorna från början af höstterminen inneva-

¹⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 15. — ²⁾ D:o d:o den 12 maj § 7. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 20.

rande år utvidgas med en andra årskurs; och att för detta ändamål ett tillskottsanslag af Fmk 1,594: — för år 1896 beviljas.

Reglemente för
dårvårdsinrätt-
ningen vid ar-
bets- och fattig-
gården.

Sedan Magistraten i afseende å pröfning och fastställelse till Medicinalstyrelsen insändt ett af Stadsfullmäktige antaget förslag¹⁾ till reglemente för dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården, hade Medicinalstyrelsen uti skrifvelse till Magistraten af den 21 Januari, med återställande af förslaget, förmält, det Medicinalstyrelsen ansett det icke vara lämpligt att, på sätt i § 15 af förslaget finnes bestämdt, öfverlemna åt öfversköterskan²⁾ befogenhet att tillåta intagen patient att aflägsna sig från inrättningen, samt att tillåta och förvägra besök hos de sjuka af personer utom anstalten, hvarföre Medicinalstyrelsen funnit godt till efterrättelse fastställa ifrågavarande förslag med vilkor att orden „eller öfversköterskans“ i § 15 utgå. Och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige, som genom Magistraten fått del af Medicinalstyrelsens skrifvelse, utfärda berörda reglemente med den af Medicinalstyrelsen nödig ansedda ändring af reglementets 15 §, men tillika i protokollet nedlägga reservation emot Medicinalstyrelsens formelt oriktiga behandling af ärendet.

Vattensläpning
till eldsvådor.

I en till Magistraten ingifven, den 27 november 1894 dagtecknad skrift, hade särskilda af stadens formän framhållit, hurusom dem, jemlikt 5 mom. 11 § af den för staden gällande brandordning af den 17 November 1882 samt den derpå grundade föreskriften i 8 § af ordningsreglerna för stadens formän utaf den 10 september 1892, åläge att ombesörja vattensläpningen vid eldsvådor på sätt och i den ordning, derstädes närmare omförmäldes. Dock som denna skyldighet vore för formännen synnerligen betungande samt numera jemväl med hänsigt till den utbredning, vattenledningen erhållit, temligen obehöflig, så hade sökandene anhållit om Magistratens åtgärd derhän att ifrågavarande tunga blefve från formännen i någon mån aflyftad, på sätt att staden sjelf skulle åtaga sig att anskaffa de för vattensläpningen erforderliga vattentunnorna och vattenkaren, hålla desamma förvarade å bestämda platser i olika delar af staden, hvarifrån formännen vid timad eldsvåda kunde afhämta dem och att formännen skulle för hvarje tunna erhålla i lega 50 penni samt att de vid eldsvådor utom brandområdet dejourerande formännens antal blefve minskadt från 50 till 25 äfvensom dejoureringstiden samtidigt nedsatt från fyra månader till en månad. Och hade Magistraten, likasom brandmä-

¹⁾ 1895 års berättelse pg. 135—139. — ²⁾ Obs. tryckfelet i § 15, der i st. f. „öfverläkarens“ bör stå öfversköterskans. — ³⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 17.

staren, hvares åsigt i ärendet Magistraten inhemtat, funnit att det formännen uti ifrågavarande hänseende åliggande besvär vore för dem i hög grad betungande, hvarför detsamma om möjligt borde från formännen aflyftas. Enligt Magistratens åsigt borde vattensläpningen till eldsvåda anordnas på basen af frivillig öfverenskommelse mellan stadens brandverk och ett visst antal formän eller andra personer, hvilka kunde vara hugade att mot skälig ersättning åtaga sig antydda forsling. Men enär beslut angående en förändrad anordning härutinnan förutsatte ärendets närmare beredning af Brandkommissionen samt i hvarje händelse skulle påkalla förökade utgifter för brandverkets underhåll, hade Magistraten, i skrivelse till Stadsfullmäktige af den 22 april 1895, öfverlemnadt ärendet till Fullmäktiges handläggning och afgörande.

Stadsfullmäktige, som remitterat framställningen till Brandkommissionens yttrande och af densamma erfarit att någon öfverenskommelse i det af Magistraten omförmälda syfte icke kunde fås till stånd, öfverlemnade vid sammanträde den 19 November 1895 ärendet till ett särskildt utsedt utskott och beslöto¹⁾ i enlighet med utskottets förslag²⁾:

att för sin del godkänna samt utverka fastställelse å följande ändrade lydelse af 5 mom. 11 § i stadens brandordning af den 17 november 1882:

„Stadens formän åligger att till sådant antal och i den ordning, Magistraten, efter Poliskammarens och brandmästarens hörande, årligen bestämmer, vid eldsvåda, då brandsignal gifves, ofördröjligen uttrycka med vatten till brandstället och med vattensläpningen fortfara så länge branden pågår och brandmästaren förordnar.

För sådant ändamål bör hvarje forman under den tid, han enligt indelning skall vara beredd att fullgöra omförmälda skyldighet, vara försedd med godkänt kärl för vattensläpningen af minst 230 liters rymd jemte dertill hörande uttappningsapparat, åtminstone fyra centimeter i genomskärning.

Forman, som underlåter att ställa sig ofvanstående föreskrifter till efterrättelse, plikte högst 20 mark“; samt

att bestämma ersättningen för vattensläpningen vid eldsvådor till 2 mark för den första och 50 penni för hvarje följande tunna vatten, som af samme forman forslas till brandstället, jemte det premierna för den första, andra och tredje tunnan i ordningen bibehållas oförändrade.

¹⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 16. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2.

I skrifvelse af den 18 April N:o 72 meddelar¹⁾ Magistraten att Guvernörsembetet i länet underrättat Magistraten, att Kejs. Senaten vid fördragning den 30 Mars bifallit till Stadsfullmäktiges ofvananförda framställning samt att Magistraten öfversändt den bilaga, innehållande den fastställda förändrade lydelsen till åberopande stadgande i stadens brandordning, som åtföljt Guvernörsembetets till Magistraten aflåtna skrifvelse, till Brandkommissionen för att å landets båda språk till tryck befordras såsom tillägg till stadens brandordning.

Motion angående åtgärder till arbetareklassens fromma.

Utaf Herrar L. Mechelin, C. E. Holmberg, Gust. Nyström och Rich. Heimberger hade uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 17 Februari väckts motion derom: att en komité af förslagsvis sju medlemmar blefve nedsatt med uppdrag att efter sådan närmare undersökning af förhållandena, som kan finnas erforderlig, till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag angående åtgärder, som vore egnade att, till fromma för den lägre arbetareklassen och den växande ungdom, som saknar anställning i regelbundet arbetee, befordra de i skriften²⁾ framhållna syftemål; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige, med godkännande af motionen i öfrigt, att komitén skulle bestå af 10 medlemmar, hvarjemté komitén berättigades till aflönande af sekreterarebiträde använda nödigt anslag, om hvars belopp komitén i sinom tid egde att till Stadsfullmäktige inkomma med framställning.

Förslag till nytt fattigvårdsreglemente.

Uti remissresolution af den 28 December 1895 hade Guvernören i länet anhållit om Fattigvårdsinspektörens för Finland utlåtande i anledning af nytt fattigvårdsreglemente för Helsingfors stad⁴⁾; och som bemälde inspektör deremot gjort åtskilliga anmärkningar, hade Guvernören genom remissresolution af den 1 April velat lemna Stadsfullmäktige tillfälle att bemöta dessa anmärkningar. Fullmäktige beslöto⁵⁾ derföre att åt det utskott, som senast behandlat ifrågavarande reglemente, uppdraga att till Fullmäktige inkomma med förslag till bemötande; hvilket äfven inlemnades⁶⁾ och af Stadsfullmäktige till alla delar godkändes⁷⁾.

Och sedan Magistratens skrifvelse af den 21 November med Guvernörens i länet den 23 föregående Oktober gifna utslag, hvarigenom fastställelse meddelats å oftanämnda reglemente, delgifvits Stadsfullmäktige, beslöto⁸⁾ Fullmäktige att reglementet skulle träda i tillämpning den 1 Juli 1897, och

¹⁾ Stfs prot. den 5 maj § 2. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 20. — ⁴⁾ 1895 års berättelse pg. 100—116. — ⁵⁾ Stfs prot. den 21 april § 1. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22. — ⁷⁾ Stfs prot. den 16 juni § 18. — ⁸⁾ Stfs prot. den 24 nov. § 15.

skulle det tillställas Fattigvårdsstyrelsen för att genom dess försorg befordras till tryck.

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad ansökan af den 3 Maj 1895 hade Doktor A. A. Granfelt jemte sex andra personer anhållit, att Stadsfullmäktige ville af de under Fullmäktiges förvaltning stående medel anslå en summa, hvilken icke borde understiga 5,000 mark, att tillsvidare årligen, eller åtminstone för ett år framåt, användas till lönkrögeriets bekämpande, särskildt i Sörnäs förstad, sålunda att halfva beloppet öfverlemnas åt stadens polisinsättning med uppmaning att antaga tvenne polismän för att förstärka den i sagda trakt stationerade ordinarie polisen, och andra halfva beloppet lemnas till stadens drätselverk, som anmodas att på anmälan af vederbörande domstol derur i förskott utbetala utdömda vittnesarvodet i krögerimål. Säsom motiv för denna sin anhållan anföra sökandene, att det är en icke endast för ordningsmakten i staden utan äfven af stadens innevånare, särskildt dem i dess utkanter, väl känd sak, att vid sidan af den legaliserade försäljningen af spritdrycker försiggår en illegal sådan i ganska stor utsträckning; att denna smygande, olagliga utskänkning af starka varor, hvilken företrädesvis söker sin kundrets bland samfundets sämsta element och vädjar till dess lägsta passioner, är ett kräftsår, som fordrar att på det kraftigaste bekämpas; samt att, då staden är utbredd öfver en jmförelsevis ganska vidsträckt areal och dessutom befinner sig i stark tillväxt, en stor polispersonal erfordras för att kunna behörigen öfvervaka ordningen och ständigt vara till hands, när någon störning af densamma inträffar. Och hade detta ärende af Stadsfullmäktiges beredningsutskott remitterats till Drätselkammaren med anmodan att utlåtande deri till Fullmäktige afgifva, samt föreslog¹⁾ Drätselkammaren efter att hafva inhemtat Poliskammarens åsigt i saken: att Stadsfullmäktige ville af de till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda medel i och för aflönande under innevarande år af tvenne extra poliskonstaplar, hvilkas förnämsta uppgift blefve att uppdaga och lagligen beifra öfverträdelser emot rusdrycksförordningarna, äfvensom till premier åt polismän, de der ådagalagt synnerlig nit och skicklighet vid stäffandet af lönkrögeriet i staden och dess omgifningar, anslå ett belopp af inalles 2,000 mark.

Stäffande af
lönkrögeriet.

¹⁾ Drks skrf. N:o 106 af den 16 april (Stfs tryckta handl. N:o 17).

Anhållan om förbud mot malt- drycksförsäljning i Sörnäs.

I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, som i ett sammanhang härmed behandlade en af Handlanden K. V. Snellman och Villaegaren J. Grönlund å särskilda i Sörnäs bosatta personers vägnar gjord anhållan om åtgärd i syfte att all försäljning af öl och rusdrycker blefve i Sörnäs förbjuden och hvarom Magistraten afgifvit yttrande²⁾, utmynnande hufvudsakligen i samma förslag som Drätselkammarens här ofvan anförda: att med uteslutande af anslaget för premiering till aflönande af tvenne extra poliskonstaplar med oförmälda uppgift, å Fullmäktiges dispositionsmedel anvisa 1,300 mark för tiden från den 1 Juli till årets utgång. Derjemte beslöto Stadsfullmäktige, i anledning af Magistratens ofvannämnda utlåtande, delgifva maltdrycksutskottet Magistratens uttalande derom att ju längre afläget ett försäljningsställe är beläget, desto större personliga garantier erfordrades för beviljande af försäljningsrättighet.

Tiden för utskänkning af spritdrycker.

I en till Guvernören öfver länet den 15 Februari ingifven skrift hade restauratörerne Karl König, Josef Wolontis, G. A. Wickström, Wasilii Noschis, John Catani och C. F. Nyberg anført, hurusom Guvernören, med föranledande af stadgandet i § 21 af kejsrerliga förordningen den 9 juni 1892 angående, utom annat, försäljning af bränvin, genom utslag af den 10 December samma år meddelat närmare föreskrifter om tiden för utskänkning af spritdrycker å hoteller, konditorier, restaurationer och utskänkningsställen i denna stad samt dervid bland annat förbjudit all dylik utskänkning från kl. 6 på aftonen dagen före sön- eller helgdag till kl. 9 om morgonen påföljande söcknedag, jemte det Guvernören från berörda förbud dock undantagit, förutom klubbar och andra enskilda föreningar,

a) hotell med rum för resande, dock endast på skild ansökan hos Magistraten och under förutsättning, att vederbörande föreständares personliga egenskaper erbjöde fullständig garanti mot skeende missbruk;

b) bufetterna å stadens teatrar; samt

c) stadens utvårdshus, åt hvilkas innehafvare, likaledes på ansökan och i enlighet med ofvan uttalade grunder, finge medgifvas rätt att under månaderna maj till och med september utskänka bränvin och andra spritdrycker vid „måltiderna jemväl under sön- och helgdag samt efter kl. 6 e. m. äfven utan måltid“.

¹⁾ Stfs prot. den 6 juni § 35. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 25.

I öfverensstämmelse med dessa föreskrifter, hvilka delvis hemtats från ett tidigare af Länestyrelsen den 7 juli 1890 utfärdadt förordnande i samma angelägenhet, hade utskänkningsrörelsen bedrifvits här i hufvudstaden under de senaste åren, och medgäfvos sökandene, att den skeddä anordningen visat sig mäktig att i hög grad främja nykterheten på orten jemte en deraf framkallad större sedlighet. Men å andra sidan kunde icke lemnas obeaktadt, att vid genomförandet af systemet enskilda inressen af en icke obetydlig bärvidd skjutits åt sidan. Ty för dem, hvilka här i staden innehade utskänkningsrättighet, men icke kommit i åtnjutande af de genom berörda undantagsstadganden medgifna förmåner, hade det ifrågavarande systemet visat sig i högsta måtto ofördelaktigt och på samma gång också obilligt. Det hade varit egnadt att nog djupt undergräfvat nämnda personers ekonomiska ställning och finansiella beroende, hvarigenom också grunden för deras förmåga att på ett tillfredsställande sätt fylla allmänhetens allt mera stegrade anspråk betydligt försvagats; det hade tillika, åtminstone såsom det tillämpats, framför desse sistbemälda gynnat de privilegierade utskänkningsidkarene på ett sätt, som hvarken af ortsförhållandena eller „näringsställets olika beskaffenhet“ kunde anses betingadt. Till följd häraf hade sökandene — herr Wickström för det af honom innehafda Kajsaniemi värdshus — anhållit att ofta nämnda förbud mot utskänkning af brännvin och andra spritdrycker under lördagsaftnar samt å sön- och helgdagar vid måltider och efter kl. 6 om aftonen måtte beträffande deras af kroppsarbetare nästan aldrig besökta restauranter, hvilka dessutom sköttes utan kvinlig betjening, varietéer eller andra moderna „lockbeten“, upphävas, eller, derest härtill icke bifölles, att sagda förbud utsträcktes såväl till alla, i staden befintliga hotell med rum för resande, dock sålunda att servering af spritdrycker åt dessa sistbemälda finge ske å deras rum och jemväl till måltiderna, som till bufetterna å stadens teatrar; hvarutom sökandene Wolontis, Wickström och Noschis i hvarje fall anhållit att den utskänkningsrättighet, de för närvarande egde, måtte tillförsäkras dem äfven för vintermånaderna; och hade sökandene derhos emotsett att de afsedda, förändrade bestämningarna blefve fastställda att gälla från början af den med nästkommande juni månad ingående perioden för brännvinsutskänkningshärstades.

Öfver förestående ansökan hade Guvernören infordrat äfven Stadsfullmäktiges yttrande, och föreslog¹⁾ det utskott, till hvars förberedande

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 24.

behandling Stadsfullmäktige remitterat ärendet, på anförda skäl: att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till sökandenes anhållan, för så vidt de hemställa om att dem måtte tillåtas att å deras uppgifna värds- hus utskänka spirituosa å tider, då sådan utskänkning är medgifven å hotellen samt bufetterna å stadens teatrar.

Derjemte förordade utskottet att i händelse ansökningen i följd af formel betänklighet eller af annan anledning icke vinner Guvernörens bifall, Fullmäktige ville taga i öfvervägande, huruvida icke ifrågavarande, för utskänkningen i staden utfärdade föreskrifter kunde underkastas om- arbetning i syfte att aflägsna de skäl till anmärkning mot desamma, som, efter hvad i Utskottets betänkande framhållits, förefinnas.

Vid ärendets föredragning beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige godkänna för- sta klämman i utskottets betänkande samt återremittera ärendet till ut- skottet, som egde inkomma med förslag till sådana föreskrifter, som i betänkandets andra kläm afses.

Ordnande af ut-
minuterung och
utskänkning af
spritdrycker för
tiden från den 1
Juni 1896 till
den 1 Juni 1898

Som det på grund af stadgandet i § 6 af Kejs. förordningen den 9 Juni 1892, angående bland annat försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spritdrycker, ankom å Magistraten att under Januari månad öfverlemna åt Stadsfullmäktige att besluta huruvida och till hvil- ket antal rättigheter till utminuterung och utskänkning af spritdrycker böra för tiden mellan den 1 Juni 1896 och den 1 Juni 1898 i staden upp- låtas, äfvensom i hvilka trakter af staden utminuterungs- och utskänk- ningsställen icke få finnas, hade Magistraten, efter att hafva inhemtat Poliskammarens yttrande i ärendet, uti skrifvelse af den 20 Januari för- ordat att gällande bestämningar i hufvudsak fortfarande borde bibehåll- las och föreslår Magistraten för ordnandet af utminuterungen och utskänk- ningen under ifrågavarande tidsperiod, att antalet rättigheter

a) till utminuterung af bränvin och sprit blefve fastställt till fem;
b) till minutförsäljning af andra spritdrycker än bräuvin och sprit till tjugufem; samt

c) till utskänkning af spritdrycker till femtiofem, af hvilka likväl icke alla borde omedelbart utgifvas utan några hållas tillsviidare dispo- nibla för möjligen uppstående behof.

Derjemte öfverlemnar Magistraten till Fullmäktiges bepröfvande, hu- ruvida icke samma anordning som hittills borde följas i fråga om plat- sernas för denna rörelses utöfvande eller att utminuterungs- och utskänk-

¹⁾ Stfs prot. den 16 juni § 19.

ningsställen icke borde få förefinnas inom sjette, sjunde och åttonde stadsdelarne och ej heller uti första stadsdelen norr om Fredsgatan eller vid de delar af fjerde och femte stadsdelarne, som äro belägna vester om Fredrikskatan och icke heller utom stadens tullar; samt att i stadens öfriga delar hvarken utminuterung eller utskänkning af spritdrycker finge bedrifvas i närheten af kyrka, skola, kasern, sjukhus eller sådant ställe, der större tillopp af folk eger rum, likasom ej heller vid Salutorget, Vestra kajen och de till tullarne närmast belägna delar af östra och vestra Henriksgatan, från hvilka undantag likväl borde göras för hotel, belägna vid Salutorget, för platserna Alphyddan, Kajsaniemi, Sörnäs, Blekholmen, Högholmen och Brunnshuset samt för teatrar och klubbar; och blef detta Magistratens förslag af Stadsfullmäktige till alla delar godkändt ¹⁾).

Från sålunda fastställda regler gjordes senare det undantag att Handlanden F. J. F. Sjöblom på Poliskammarens och Magistratens förord berättigades ²⁾ flytta den af honom i gården N:o 2 vid Södra Magasinsgatan bedrifna utminuterung af spritdrycker till sökandens egande gård N:o 6 vid Vestra kajen.

Enligt 10 § i Kejs. förordningen af den 2 April 1883 åligger det Magistrat att inom Januari månad hvartannat år inhemta Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida och till hvilket antal rättigheter till utskänkning af maltdrycker böra för nästinstundande två år upplåtas, äfvensom i hvilken trakt af staden hvarje utskänkingsställe må finnas. Till efterkommande häraf hade Magistraten i skrifvelse af den 20 Januari till Stadsfullmäktige öfverlemnat förslag till ordnande af utskänkningen utaf maltdrycker för tiden från den 1 Juni 1896 till den 1 Juni 1898, jemte det Magistraten tillika insändt Poliskammarens, af Magistraten begärda utlåtande i saken, och utgick Magistratens förslag på oförändradt bibehållande af gällande ordning ³⁾. Stadsfullmäktige beslöto ⁴⁾ på förslag ⁵⁾ af det utskott, som för ärendets beredning utsetts ⁶⁾: att antalet rättigheter till utskänkning af maltdrycker under tiden från den 1 Juni 1896 till den 1 Juni 1898 skulle blifva trettio, förlagda, tre inom första stadsdelen, sex inom andra, fem inom tredje, sex inom hvardera af fjerde och femte stadsdelarne, två inom sjette och lika många inom sjunde stadsdelen; samt att deremot utskänkning af maltdrycker ej finge bedrifvas i åttonde och nionde stadsdelarne samt icke å stadens afhysta område utom stadsplanen.

Ordnande af maltdrycks försäljningen för tiden från den 1 Juni 1896 till den 1 Juni 1898.

¹⁾ Stfs prot. den 21 jan. § 14. — ²⁾ D:o d:o den 10 nov. § 25. — ³⁾ Se 1894 års berättelse pg. 110. — ⁴⁾ Stfs prot. den 18 febr. § 12. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 5. — ⁶⁾ Stfs prot. den 4 febr. § 18.

Derjemte beslöto Stadsfullmäktige att utskänkning af maltdrycker ej heller finge ega rum vid Brunns-gatan och Wilhelmsgatan.

Ordningsregler
för begagnande
af lyftkranen å
Magasinskajen.

På Hamnkontorets framställning om behovet af ordningsregler för begagnande af 25 tons lyftkranen å Magasinskajen föreslog ¹⁾ Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva inhemtat Hamnbyggnadsdelegationens yttrande, med mindre förändringar uti Hamnkontorets förslag, att Stadsfullmäktige ville godkänna följande ordningsregler för ifrågavarande lyftkran:

Då någon önskar begagna lyftkranen, göres derom anmälan på Hamnkontoret och undertecknas på samma gång förbindelse att icke lyfta någon tyngd öfver 25,000 kilogram uti en lyft samt att, i händelse genom öfverträdande häraf skada tillskyndas kranen, ansvara för densamma.

Den som använder kranen anskaffar nödigt arbetsmanskap och så kalladt påslagningsgods d. v. s. stroppar, längor, ketteringar m. m. men Hamnkontoret tillförordnar af sitt folk en person, som gifver nödiga anvisningar för kranens begagnande och håller uppsigt under det arbetet fortgår.

Afgiften för kranens begagnande erlägges å Hamnkontoret efter slutfördt arbete eller senast dagen derpå.

Från ansvar och ersättning för de skador till person eller egendom, som vid kranens begagnande tilläfventyrs kunna inträffa, frisäger sig staden.

Såsom afgift för kranens begagnande föreslog Drätselkammaren 3 mark per hvarje hel timme eller del deraf.

Af sålunda influtna medel skulle den hamnkonstapel, som vid kranens anlåtande ombesörjer uppsigten vid lossning och lastning, tillförsäkras en ersättning af 40 penni i timmen för arbete vid kranen under dagen, räknadt från kl. 6 f. m. till kl. 7 e. m., och 80 penni i timmen under öfrida delar af dygnet.

Och blef ²⁾ Drätselkammarens framställning af Stadsfullmäktige godkänd.

Utredning om
stämpelskattens
belopp.

Sedan Drätselkammaren jemte skrifvelse ³⁾ till Stadsfullmäktige inkommit med statistiska uppgifter ⁴⁾ öfver de belopp, hvilka under tiden från den 1 Juli 1895 till samma dag år 1896 influtit å de viktigaste skattetitlar, gällande stämpelförordning innehåller, och derjemte framhållit

¹⁾ Drks skrf. N:o 133 af den 23 april. — ²⁾ Stfs prot. den 5 maj § 23. — ³⁾ Drks skrf. N:o 196 af den 20 aug. — ⁴⁾ Se 1895 års berättelse pg. 151.

att enligt Drätselkammarens förmenande uti ny nådig stämpelförordning momentet uti § 6 (pg. 46) af bestående förordning i ämnet rörande köpe- eller salu- samt gäfvo- och bytesbref eller annan öfverlåtelsehandling å fast egendom i stad eller på landet borde undergå sådan förtydligande omredigering, att deraf otvetydigt framgick, att bestämmelsen hänför sig äfven till byggnader och anläggningar å arrendemark, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige: att de inlemnade uppgifterna skulle till Magistraten öfversändas och desamma biläggas transumt af Drätselkammarens förenämnda förslag, hvarhos berörda förslag skulle af Stadsfullmäktige till beaktande förordas.

Sedan Guvernören i länet enligt Kejs. Senatens beslut i skrif-
 velse till Magistraten af den 3 Mars låtit affordra Stadsfullmäktige under-
 dånigt utlåtande i anledning af ett utaf en komité utarbetadt förslag till
 förordning om förstäder och andra med dem likartade samhällen, hade
 Stadsfullmäktige lemnat ²⁾ ärendet till beredning utaf ett särskildt utsedt
 utskott, som sammanfattade sina anmärkningar ³⁾ mot förslaget uti föl-
 jande punkter:

Yttrande angående lagförslaget till ordnande af förstäders och liknande samhällens kommunala och andra förhållanden.

att förslaget icke innehåller eller bygger på några utredda och fastställda allmänna principer beträffande organisationen och förvaltningen af ifrågavarande samhällen;

att detsamma tvärtom öfverlemnar frågan härom att lösas in casu uti administrativ väg, närmast af guvernörerne;

att förslaget icke på något säkert och uttömmande sätt besvarar frågan om kommunens, medlemmarnes i samhället och jordegarens inbördes rättigheter och skyldigheter; samt

att förslaget möjliggör öfverhöfvan stora anspråk på samhällsmedlemmarne äfvensom på jordegaren, såväl i ekonomiskt afseende som, hvad särskildt beträffar de förra, med hänsigt till deras förmåga att sköta samhällets angelägenheter.

Och ansåg utskottet vid anförda förhållande, att det icke erfordrades af utskottet att ingå på detaljerna i förslaget, utan föreslog att Stadsfullmäktige ville besluta: att med uttalande af hvad utskottet framhållit i underdånighet endast öfverlemna, huruvida icke föreliggande, svårlösta fråga borde underkastas förnyad beredning.

Detta utskottets förslag blef äfven godkändt ⁴⁾ af Stadsfullmäktige,

¹⁾ Stfs prot. den 8 sept. § 17, — ²⁾ D:o d:o den 9 mars § 23. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 12. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 maj § 3.

som dessutom gjorde speciella anmärkningar emot §§ 1, 2, 3, 4, 7 och 29 uti det af bemälda komité uppgjorda förslaget till förordning.

Utskännings-
aktiebolagets
anhållan om för-
bud mot veloci-
pedåkning å
Fölisön.

I anledning af Magistratens skrifvelse af den 7 December N:o 1,665, hvari Stadsfullmäktiges yttrande infordras i anledning af Helsingfors utskänningsaktiebolags ansökan hos Guvernören i länet om vitesförbud för velocipedåkning å Fölisön, beslöto ¹⁾ Stadsfullmäktige förorda vitesförbud för velocipedåkning å Fölisön endast från kl. 6 e. m. dagen före sön- och helgdagar intill påföljande hvardagsmorgon.

Decharge åt Hel-
singfors utmini-
teringsaktiebo-
lag.

Vid föredragning af Magistratens skrifvelse af den 8 April med berättelse om verkställd revision af Helsingfors utminuteringsaktiebolags räkenskaper för år 1895 beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige bevilja direktionen ansvarsfrihet för handhafvandet af bolagets förvaltning under sagda år.

Ändring i för-
ordningen om
försäljning af
maltdrycker.

Sedan Stadsfullmäktiges beredningsutskott, med afseende å olämpligheten af den i gällande förordning om försäljning af maltdrycker af den 7 Juni 1892 ingående bestämningen derom, att utlåtande bör af Stadsfullmäktige afgifvas rörande vederbörande sökandes lämplighet att handhafva sådan försäljning, i det den för pröfning af dylika frågor erforderliga personalkänedom icke kunde förutsättas hos Stadsfullmäktige uti en stad med så stor folkmängd som Helsingfors, der i de flesta hithörande fall Fullmäktige måste förlita sig på Poliskammarens yttrande, ansett sig böra framhålla såsom önskvärdt att landtdagsmän från Helsingfors skulle vid instundande ständermöte söka verka för en ändring af berörda förordning derhän, att för hufvudstadens vidkommande något yttrande af Stadsfullmäktige icke behöfde i frågor af antydd art inhemtas, förenade sig ³⁾ Stadsfullmäktige enhälligt om detta beredningsutskottets uttalande.

Besättande af
läkaretjensten
vid arbets- och
fattiggårdens
samtliga afdel-
ningar och di-
striktläkaretjen-
sten i Tölö.

På Helsovårdsnämndens derom gjorda framställning beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige, att såväl läkaretjensten vid arbets- och fattiggårdens samtliga afdelningar som ock distriktsläkaretjensten i Tölö, hvilka tvenne tjänster enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 11 Juni 1895 ⁵⁾ voro besatta endast tillsvidare, skulle omedelbart anslås lediga och besättas läkaretjensten vid arbets- och fattiggården på sex år eller till utgången af år 1901 och läkaretjensten i Tölö distrikt till den 1 Juni 1898, med hvilken dag också stadens öfriga distriktsläkares tjenstetid utgår; och gjordes alltså anhållan om tjänsternas ledigansläende hos Magistraten.

Vid föredragning af Magistratens i anledning häraf till Stadsfull-

¹⁾ Stfs prot. den 15 dec. § 4. — ²⁾ D:o d:o den 21 april § 19. — ³⁾ D:o d:o den 15 dec. § 17. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 jan. § 8. — ⁵⁾ Se 1895 års berättelse pg. 70.

mäktige insända ansökningshandlingar jemte skrifvelse af den 28 Mars, utsågo ¹⁾ Stadsfullmäktige, efter att derförinnan hafva inhemtat Helsevårdsnämndens yttrande till läkare vid stadens arbets- och fattiggårds samteliga sjukafdelningar Doktor Emil Hougberg; och till läkare i Tölö distrikt medicinlicentiaten Albert Johan Sundholm.

Sedan Magistraten jemte skrifvelse af den 8 April öfversändt ²⁾ inlemnade ansökningar om läkaretjensten vid Maria sjukhusets epidemiatdelning, valdes ³⁾ härtill Medicinlicentiaten Max Björkstén.

Läkaretjensten vid Maria sjukhusets epidemiska afdelning.

Uti skrifvelse för den 17 Juni underrättar Magistraten emellertid att Medicinlicentiaten Björkstén under samma dag till Magistraten inlemnadt ansökning om entledigande från sin ofvanberörda befattning samt att Magistraten anmodat Helsevårdsnämnden vidtaga åtgärd om tjenstens bestridande tills densamma kunde varda återbesatt. Och beslöto ⁴⁾ Stadsfullmäktige att bevilja det ansökta afskedet samt hos Magistraten anhålla om åtgärd för tjenstens ledigansläende.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 19 November 1895 hade bokhållare-, kassörs- och vågmästarebefattningarna vid stadens Trafikkontor anslagits lediga och hade inom den utsatta ansökningstiden anmält sig såsom sökande: till bokhållaretjensten 10; till kassörsbefattningen 2; och till vågmästareplatsen 9 personer samt utsågo ⁵⁾ Stadsfullmäktige, sedan Drätselkammaren insändt ⁶⁾ ansökningshandlingarna, Trafikkamrereans och eget förslag till tjensternas besättande till bokhållare t. f. bokhållaren Frans Lamminen; till kassör t. f. kassören, fröken Anna Weltingk; och till vågmästare t. f. vågmästaren Ivar Liljeros.

Besättande af tjensterna vid Trafikkontoret.

Sedan Hamnkaptenen i skrifvelse för den 1 Januari anmält, att den nyvalda bokhållaren vid Hamnkontoret, kaptenen P. A. Askolin föregående dag aflidit, hade Drätselkammaren ej mindre vidtagit åtgärd om tjenstens besättande med vikarie än ock i den ordning, § 7 af gällande reglemente för Drätselkammaren innehåller och under förbehåll af 6 månaders ömsesidig uppsägning, anslagit tjensten ledig att inom 30 dagar ansökas; och hade inom den utsatta tiden till Kamraren inlemnats 7 ansökningsskrifter, hvilka jemte Drätselkammarens och Hamnkapteneus yttrande i ärendet till Fullmäktige insändes ⁷⁾; samt utsågs vid af Stadsfullmäktige förrättadt val till befattningen sjökaptenen Julius Hjelt.

Besättande af Hamnkontors-bokhållaretjensten.

¹⁾ Stfs prot. den 21 april § 12. — ²⁾ D:o d:o den 5 maj § 35. — ³⁾ D:o d:o den 12 maj § 9. — ⁴⁾ D:o d:o den 8 sept. § 16. — ⁵⁾ D:o d:o den 18 febr. § 5. — ⁶⁾ Drks skrif. N:o 22 af 30 jan. — ⁷⁾ D:o d:o N:o 31 af den 13 febr.

Finsk medbor-
gareätt och
näringsrätt.

Uti 33 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgerareätt åt utlänningar ¹⁾) och uti 26 fall tillstånd till bedrivande af handel eller annan näring ²⁾).

Äfven tillstyrkte Stadsfullmäktige 1 rättighet till handel med giftiga ämnen ³⁾); samt uti 1 fall rättighet att hålla biljard ⁴⁾) för allmänhetens begagnande.

Handel med
spritdrycker.

I afseende å handeln med spritdrycker förordade Stadsfullmäktige på förslag af det utskott, som tillsatts för beredning af hithörande ärenden, beviljande af rätt till partihandel med bränvin och sprit ⁵⁾) uti 7 fall; rättighet att utminutera ⁶⁾) bränvin uti 2 fall, nämligen åt Helsingfors Utskänknings aktiebolag å tre ställen, eller i gårdarne N:o 5 vid Glogatan, N:o 15 vid Andrégatan och N:o 10 vid Fabiansgatan, samt åt Helsingfors Utminuterings aktiebolag å två ställen, eller i gården N:o 21 vid Alexandersgatan och N:o 27 vid Stora Robertsgatan; rätt att utminutera andra spritvaror än bränvin och sprit uti 26 ⁷⁾) fall, nämligen åt följande personer och handelsfirmor: Nikander, Relander, Turdén, J. C. Maexmontan, Ernst Nyberg & C:o, Hirvonen, Hjelt & Lindgren, Luther & Rudolph, Bergroth, Ahlfors, Holmström, I. H. Wickel, Salin, Bröder Popoff, Pletschikoff, Ekberg, Riedell, Pihlgren, Rohde, Kählman, Palmroos, Sjöblom, Sjöberg, Holmqvist, Jansson samt Eklund & C:o; rättighet att utskänka bränvin och andra spritdrycker uti 43 ⁸⁾) fall, nämligen åt följande sökande: Helsingfors Utskänknings aktiebolag å uppgifna sex utskänkningsställen, Ahlfors, Blomqvist, Blomberg, Catani, Nya teaterhusaktiebolaget, Arbetets Vänner, Suomalainen klubi, Garbatoff, Gummesson, Holappa, Helsingfors Frivilliga Brandkår, Hult, Haglund, Jernvägsmannaföreningen, König, Maexmontan-Knief, Nikolajeff, Nymark, Nyström, Nyländska Jaktklubben, Karl Fredrik Nyberg, Osolin, Pihlgren och Wickel, Piehl, Svenska klubben, Söderström, Tornainen, Wickström i Kaisaniemi och N:o 9

¹⁾ Stfs prot. den 21 febr. § 1; den 4 febr. § 19; den 9 mars §§ 3, 4 och 6; den 31 mars §§ 1, 2, 3, 4, 5, 28 och 29; den 21 april § 20; den 5 maj §§ 4 och 5; den 12 maj § 11; den 16 juni §§ 3, 4, 33 och 40; den 8 sept. §§ 4, 5, 6, 7, 8, 9 och 10; den 29 sept. §§ 5 och 22; den 10 nov. §§ 22 och 23; den 24 nov. §§ 1 och 2. — ²⁾ D:o d:o den 18 febr. § 16; den 9 mars § 2; den 31 mars § 6; den 21 april § 2; den 5 maj §§ 6, 7 och 8; den 16 juni §§ 5, 6, 30 och 31; den 8 sept. §§ 12, 13 och 14; den 29 sept. §§ 2, 3 och 4; den 20 okt. § 1; den 10 nov. §§ 2 och 3; den 24 nov. § 18; den 8 dec. §§ 1, 2 och 3; den 15 dec. §§ 2 och 13; — ³⁾ D:o d:o den 16 juni § 32. — ⁴⁾ D:o d:o den 21 april § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 21 april § 5; den 5 maj §§ 11, 12 och 13; den 16 juni §§ 28 och 34; den 29 sept. § 7. — ⁶⁾ D:o d:o den 31 mars § 22. — ⁷⁾ et ⁸⁾ D:o d:o den 31 mars § 22 och tryckta handl. N:o 11.

vid Östra Henriksgatan, Wolontis, Noschis, Typografernas förening, Bergström, Podvorskij, Natus, Tukiainen, direktionen för Alexandersteatern, Himberg, Finska teaterhusaktiebolaget, Edberg, Finska jagtföreningen ¹⁾, Handegillet ²⁾, Polytekniska föreningen ³⁾. Tillfällig utskänkingsrätt för några dagar vid utställningar, lotterier, cirkusföreställningar m. m. förordades dessutom åt Finska Kennelklubben ⁴⁾, Fiskeriföreningen ⁵⁾, Nyländska studentafdelningen ⁶⁾ och Restauratören N. Håkansson ⁷⁾.

Sedan inom utsatt ansökningstid till Magistraten ingifvits åttioen Handeln med viner och svagare rusdrycker. ansökningar om rättighet att här i staden under tiden från den 1 nästkommande Juni till samma dag år 1898 idka minuthandel med viner och andra svagare rusdrycker, hade Magistraten, efter det Poliskammaren aflemnad infordradt yttrande, uti skrivelse af den 25 Februari insändt berörda handlingar till Stadsfullmäktige äfvensom anhållit om Fullmäktiges yttrande öfver ansökningarna. I anledning häraf beslöto ⁸⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat yttrande och förslag ⁹⁾ af nästofvan anförda utskott, uttala:

att ansökningarna N:ris 58 Tallberg, 33 Person, 41 Hiltunen och 59 Isaksson synts Stadsfullmäktige icke kunna till pröfning upptagas;

att Stadsfullmäktige afstyrka de ansökningar, som inlemnats af N:ris 1 Toivonen, 3 Blomberg, 4 Ekman, 5 Melichoff, 7 Holmberg, 13 Wilén, 14 Kovin, 15 Nikolajeff, 17 hustru Dahlgren, 18 Malmberg, 22 Asp, 26 hustru Eklund, 30 Jaatinen, 36 Fröberg, 38 Olin, 39 Blomqvist, 43 Tilli, 44 Hasselberg, 48 Stenros, 49 Pesola, 51 Outinen, 52 Iljinoff, 53 Lindell, 54 Prehti, 55 August Verner Sundell, 56 Fedosejeff, 60 Tilén, 61 Salminen, 63 Lindfors, 64 Frans Edvard Sundell, 72 Karlsson, 73 Löf, 76 Schincke, 79 Olenius, 80 Himberg och 81 Kuitunen;

men att Fullmäktige deremot förorda minutförsäljningsrättighet åt följande sökande: N:ris 2 Poschner, 6 Jerofejeff, 8 Poschahonoff, 9 Axel Birger Nyberg, 10 Etholén, 11 Lindgren, 12 Lund, 16 Kåhlman, 19 Skogster, 20 Wallin, 21 Wickel, 23 Kullias, 24 Nyberg och Weckström, 25 Långhjelm, 27 Wassholm, 28 Floberg, 29 Fred, 31 Relander, 32 Lauraeus, 34 Helsingfors allmänna konsumtionsförening, 35 Hagelberg, 37 Schkolnoff, 40 hustru Sundman, 42 Hagelin, 45 Johansson, 46 Jääskeläinen, 47

1) Stfs prot. den 31 mars § 35. — 2) D:o d:o den 5 maj § 10. — 3) D:o d:o den 29 sept. § 6. — 4) D:o d:o den 5 maj § 37. — 5) D:o d:o den 16 juni § 26. — 6) D:o d:o den 8 sept. § 21. — 7) D:o d:o den 10 nov. § 8. — 8) D:o d:o den 9 mars § 22 och den 31 mars § 21. — 9) Stfs tryckta handl. N:o 9.

A. W. Eklund & Co, 50 Öhman, 57 Jakob Hesechiel Dahlgrén, 62 Jalonen, 65 Nyman, 66 Hedberg, 67 Isaksson, 68 Tilander, 69 Strömberg, 70 Weckman, 71 Nordfors, 74 Rubzoff, 75 Tollet, 77 Helenius och 78 Frans August Sundman.

Senare under årets lopp förordade Stadsfullmäktige uti ytterligare 6 fall¹⁾ tillstånd till handel med viner och svagare rusdrycker.

Rätt att försälja
maltdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker behandlades af Stadsfullmäktige under året 102 särskilda ansökningar och afgafs dervid efter ärendenas beredning af vederbörande utskott i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Poliskammarens förslag.

Enkefru Sinebrychoffs m. fl. besvär i anledning af Stadsfullmäktiges beslut att upplåta plats för arkeologisk museibyggnad å Jernvägstorget.

Sedan Stadsfullmäktige genom Magistratens skrifvelse af den 28 Januari med Guvernörens i länet den 16 i samma månad gifna utslag å enkekommerserådinnan Anna Sinebrychoffs med fleres besvär öfver Stadsfullmäktiges beslut i fråga om upplåtande till statsverket af tomt för en museibyggnad å Jernvägstorget underrättats, att Guvernören lemnat besvären utan afseende, besvärändene likväl obetaget att, i händelse den ifrågavarande museibyggnaden, på grund af Stadsfullmäktiges till statsverket gjorda anbud komme att å norra ändan af Jernvägstorget uppföras, särskildt, i fall af fog, vid vederbörlig domstol af staden utkräfvat ersättning för den minskning i värde och de öfriga olägenheter besvärändenes egande Wilhelmsbadstomter derigenom tillskyndades, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, med afseende å möjligheten deraf att, sedan museibyggnaden blifvit å ifrågavarande tomt uppförd, ersättningstalan skulle af besvärändene vid vederbörlig domstol väckas, till regeringen ingå med underdånig anmälan att, för den händelse sådan talan väckes och ersättning besvärändene tilldömes, denna icke kunde drabba stadskassan.

Stadsfullmäktige under år 1896.

Stadsfullmäktige under året voro: senatoren L. Mechelin (ordf.), öfversten K. Antell, handlanden J. E. Cronvall, vicehäradshöfdingen F. Jansson, handlanden G. Paulig, professorn J. W. Runeberg, agronomen O. Th. Widerholm, öfverdirektören S. Gripenberg, justitierådmannen A. Nyberg, handlanden K. H. Renlund, boktryckarefaktorn A. Finander, magister E. Nordström, packhusinspektorn V. W. Hongberg, handlanden

¹⁾ Stfs prot. den 12 maj § 15 och den 20 okt. § 11. — ²⁾ D:o d:o den 4 febr. § 2.

N. A. Turdén, pastorn K. T. Broberg, bankdirektören F. K. Nybom, saksföraren K. Castrén, maskinisten V. Sohlman, professorn O. Engström, handlanden H. Schildt, medicinedoktorn A. Holmberg, byggmästaren K. G. Sivenius, handlanden P. Sinebrychoff, öfverintendenten H. Åkerman, ingenjören C. E. Holmberg, referendariesekreteraren F. Stjernvall, apotekaren A. Osberg, filaren J. G. Lindeberg, handlanden M. I. Koroleff, handlanden M. Hallberg, medicinedoktorn E. Juslin, skraddaremästaren O. Olander, protokollssekreteraren T. J. Boisman, vicekonsuln J. N. Carlander, kommerserådet V. Ek, referendariesekreteraren J. A. Nordman, arkitekten M. Schjerfbeck, maskiningeniören K. Söderman, bankdirektörsassistenten A. Granfelt, fabrikanten R. Heimberger, professorn K. G. Nyström, byrådirektören C. B. Federley (viceordf.), filosofiedoktorn A. Ramsay, senatskamreraren R. Erenius, magistern A. R. Frenckell och filosofiekandidaten M. Holmberg.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 17 gånger.

Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 437 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 425.

Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref.

II. Drätselkammaren.

Då de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Försäljning af
tomter.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drätselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga, odisponerade tomter, försälde Drätselkammaren under året nedan upptagne bostads- och fabriks- och tomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillningar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utfärdande af i tomten in-tecknade eller med borgen försedda skuldförbindelser, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades:

Qvarter No	Tomt No	Gata	Köparen	Tomtens areal m ²	Enhets pris Fr ^g	Köpeskil- lingens belopp Fr ^g
139	5	Mynt-	Aktiebolaget „Enen“	1,496,975	23 —	34,430 43
147	7	Hamn-	Handl. J. Tallberg	616,916	25 —	15,422 88
142	2	Kanal-	Bankdirektör A. Norrmén	1,410,624	30 —	42,318 72
186	2, 4, 6	Lökholms-	Handl. G. A. Strömberg	1,091,625	15 34	16,741 —
148	3	Kronbergs-	Bolaget „Åttan“	1,151,400	5 —	5,757 —
130	8	Skeppsredare-	H:fors Elektriska Belysnings Ak- tiebolag	2,355,350	8 —	18,842 80
151	4	Kronbergs-	Handl. J. Tallberg	363,875	17 —	6,186 —
„	6	D:o	Firman Hedman & Ohlsson	363,875	— —	6,186 —
148	1	D:o	Handl. Axel Palmroos	1,570,980	12 73	20,000 —
296	2	Sörnäs strandväg	Kommunalrådet F. W. Grönqvist	8,582,019	3 50	30,037 07
148	5	Kronbergs-	Juristr. kandidat. Kaarlo Castrén	1,158,100	19 —	22,000 —
148	3	Köpmans-	Densamme	1,271	18 29	23,250 —
138	7, 8, 9	Skatudds norra kajen	Entreprenören Sergei Smirnoif	940,014	11 67	10,966 83
143	hela	D:o	Statsverket	5,616	8 66	48,620 —
189	d:o	Myntkajen	H:fors Magasins Aktiebolag	4,294,400	15 —	64,416 —
109	29	Bergmans-	Bleckslagaren G. W. Sohlberg	1,934,275	18 —	34,816 95
299	6 & 8	Broholms-	Aktiebolagdt „Hagnäs hallar“	2,460	17 52	43,100 —

Uttarrenderade
lägenheter.

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

No: a kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrende- tidens utgång	Grundskatta	Arlig pen- ningar- skatt	Smg.
37	<i>Berghäll</i> , bostads- tomt N:o 7 vid 1:sta linien	1,932,000	Byggmästaren J. G. Rosenberg ¹⁾	1926 dec. 31	—	360	—
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 4 vid 2:dra linien	1,817,000	Arbetsledaren W. Taipale ²⁾ . . .	1926 " "	—	340	—
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 6 vid d:o d:o	1,748,000	Föreningen för barnavård ³⁾	1925 " "	—	140	—
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 8 vid d:o d:o	1,932,000	Byggmästaren K. A. Nyberg ⁴⁾ .	1926 " "	—	348	—
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 28 vid 3:dje linien	1,558,000	Handlanden H. J. Ek ⁵⁾	1926 " "	—	285	—
37	<i>D:o</i> hela kvarteret N:o 311 jemte till- stötande del af 2:dra linien	11,519,367	Diakonissanstalten ⁶⁾	1927 " "	—	230	—
131	<i>Edesholmen</i> .	4,190,000	F. d. Ölbryggaren J. Haggren ⁷⁾	1920 " "	—	30	—
—	<i>Grejus</i> hemman, lot- ten N:o 18	68,000,000	Finska Statsverket ⁸⁾	1921 sept. 30	—	400	—
—	<i>Kottby</i> hemman, lot- ten N:o 14	32,400,000	Densamme ⁸⁾	1921 " "	—	125	—
43	<i>Malm</i> , ett område af villan	10,000,000	Byggmästarchustrun W. J. Berg- man ⁹⁾	1926 " "	—	100	—
—	<i>Mcjlans</i> bostadsvilla N:o 18	10,640,000	Ingenjören R. Rosberg ¹⁰⁾	1926 " "	—	125	—
—	<i>Skifferholmen</i>	12,610,000	Helsingfors Segelsällskap ¹¹⁾ . .	1925 " "	—	50	—
—	<i>Stengård</i> , 2:ne om- råden	28,960,000	Trädgårdsmästaren M. Schosch- koff ¹²⁾	Tillsvidare	—	365	—
—	<i>D:o</i> lotten litt. A.	3,820,000	Handl. Matrosoff ¹³⁾	1905 dec. 31	—	750	—
—	<i>D:o</i> d:o d:o D.	3,050,000	Densamme ¹³⁾	" " "	—	120	—
—	<i>D:o</i> d:o d:o E.	1,840,000	Enkefru L. Nilsson ¹³⁾	" " "	—	180	—
—	<i>D:o</i> d:o d:o H.	1,100,000	Snickaren Koski ¹³⁾	" " "	—	160	—
—	<i>D:o</i> d:o d:o I.	1,800,000	Arbetaren Petterson ¹³⁾	" " "	—	150	—
—	<i>D:o</i> d:o d:o K.	1,570,000	<i>D:o</i> Lindroos ¹³⁾	" " "	—	150	—
—	<i>Sörnäs</i> plantagen N:ris 17—20	—	Trädgårdsmästaren M. Schosch- koff ¹⁴⁾	1906 " "	—	700	—
—	<i>Träsk</i> villalägenhet	88,110,000	Finska Statsverket ³⁾	1921 sept. 30	—	207	05

¹⁾ Drks prot. den 23 dec. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 17 dec. § 13. — ³⁾ D:o d:o den 21 maj § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 dec. § 14. — ⁵⁾ D:o d:o den 24 sept. § 23. — ⁶⁾ D:o d:o den 4 juni § 13. — ⁷⁾ D:o d:o den 12 mars § 11. — ⁸⁾ D:o d:o den 24 sept. § 11. — ⁹⁾ D:o d:o den 22 okt. § 25. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 6 febr. § 9. — ¹¹⁾ D:o d:o den 4 juni § 43. — ¹²⁾ D:o d:o den 30 april § 1. — ¹³⁾ D:o d:o den 30 april § 20. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 24 sept. § 21.

— Wanda å, skyddsområde invid	—	Handl. F. J. Nyman ¹⁾	1901	okt.	31	—	175	—
— Ås, fabriksomt å området	6,980,000	Handl. G. Strömberg ²⁾	1906	dec.	31	—	700	—
— Örnholmen vestra	710,000	Snickaren W. Magito ³⁾	1925	"	"	—	95	—
— D:o östra	900,000	Gipsmakaren G. A. Öster ⁴⁾	1925	"	"	—	40	—

Till följd af arrendeaftalen med Finska Statsverket och handlanden G. Strömberg beviljades nedsättning i arrendeafgiften åt följande äldre arrendatorer:

arrendatorn af Kottby hemman, I. V. Saarela 125 mark; arrendatorn af villan Träsk, Trädgårdsmästaren E. J. Johansson 207 mark 5 penni; arrendatorn af Grejus hemman, K. M. Wickström 400 mark; och arrendatorn af N:o 16 a Ås, handlanden K. V. Snellman 33 mark 57 penni.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Arrendeplats	Arrendators namn	Arrendetidens utgång	Arrendeafgiftd Fm ^g .	Anm.
<i>Arkadia</i> upplagsplats invid	Handl. W. Nygren ⁵⁾	1 mån. upps.	7	per månad
<i>Aspnäs</i> , plantage	Trädgårdsm. I. Sokoloff ⁶⁾	—	75	" år
<i>Broholmen</i> , upplagsplats	Byggm. G. Jansson ⁷⁾	2 mån. upps.	15	" "
<i>Docksgatan</i> , tomt N:o 1 vid	Firman Wilcken & Co ⁸⁾	2 " "	135	" "
<i>Esplanaden</i> , automat	Handl. K. F. Winter ⁹⁾	—	30	" "
<i>Fabriksparken</i> , upplagspl.	Byggm. Pekka Halonen ¹⁰⁾	2 mån. upps.	75	" "
<i>Gammelstaden</i> , magasin- tomt	Handl. Nordlin ¹¹⁾	6 " "	20	" "
<i>Gräsviken</i> , upplagsplats	H:fors Asfalt Aktiebolag ¹²⁾	2 " "	15	" månad
<i>Hagnäs torg</i> , tält för skjut- bana	V. W. Björkdahl ¹³⁾	—	15	" vecka
D:o karusell	F. Prüss ¹⁴⁾	—	30	" "
D:o 3:ne tält	V. W. Björkdahl ¹⁵⁾	—	10	" "
<i>Henriksespl.</i> automat	Handl. K. F. Winter ¹⁶⁾	—	30	" år

¹⁾ Drks prot. den 29 okt. § 28. — ²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 16. — ³⁾ D:o d:o den 2 april § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 2 april § 22. — ⁵⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 23 april § 22. — ⁷⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ⁸⁾ D:o d:o den 26 mars § 10. — ⁹⁾ D:o d:o den 30 april § 26. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 30 juli § 2. — ¹¹⁾ D:o d:o den 21 maj § 33. — ¹²⁾ D:o d:o den 17 sept. § 3. — ¹³⁾ D:o d:o den 2 april § 3. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 4 juni § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 22 okt. § 2. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 24 sept. § 17.

<i>Hermanstad</i> , tillskott till tomt 7 i 1:sta qv.	Villaegaren G. Sundqvists konkursmassa ¹⁾	—	—	—	10	per år
” tillskott till tomt N:o 11 i 3:dje qv.	Gustaf Joensuu ²⁾	tillsvidare			5	” ”
” tillskott till tomt N:o 6 i 9:de qv.	Timmermannen J. Nyman ³⁾	d:o			10	” ”
” odlingarna å tomt N:ris 9 b						
” ot 11 i 11:te qv.	K. Willgren ⁴⁾	d:o			8	” ”
” tomt N:o 1 i 16:e qv.	Byggm. J. G. Rajj ⁵⁾	d:o			25	” ”
” tomt N:o 8 i 22:dra qv.	Smeden S. Hägg ⁶⁾	1900	dec.	31	25	” ”
<i>Kampmatmen</i> , upplagsplats	Byggm. K. A. Nyberg ⁷⁾	2 mån.	upps.		120	” ”
” d:o	Handl. W. Hisinger ⁸⁾	4	”	”	350	” ”
” d:o	Gårdsegaren K. Paakkola ⁹⁾	2	”	”	60	” ”
” d:o	Byggm. J. G. Rosenberg ¹⁰⁾	2	”	”	3	” månad
” d:o	D:o K. G. Sivenius ¹¹⁾	2	”	”	10	” ”
” d:o	Densamme ¹¹⁾	2	”	”	7 50	” ”
” d:o	Asfaltören A. Pelander ¹²⁾	2	”	”	300	” år
” d:o	Byggm. J. G. Rosenberg ¹³⁾	2	”	”	180	” ”
<i>Lappviksgatan</i> , d:o						
invid tomt N:o 10 vid	Stenhuggaren K.V. Bergman ¹⁴⁾	4	”	”	30	” ”
<i>Majstad</i> , tomt N:o 6 i 11:te qv.	Landthandl. C. J. Lindström ¹⁵⁾	1900	dec.	31	15	” ”
” tomt N:o 5 i 3:dje qv.	Förmannen C. Skogster ¹⁶⁾	1900	”	31	15	” ”
<i>Mejlans</i> , en smedja	Handl. F. Tulander ¹⁷⁾	6 mån.	upps.		10	” ”
” förra karaktärsbyggnaden	Borgmästar E. Öhman ¹⁸⁾	—	—	—	500	för sommarn
” tomtplats	Villaegare A. Bäckström ¹⁹⁾	1897	nov.	1	50	per år
” lott af s. k. Tullängen	Densamme ¹⁹⁾	”	”	1	32	” ”
” tomtplats	Arbetaren K. G. Dubb ²⁰⁾	”	”	1	60	” ”
” lott af s. k. Tullängen	Densamme ²⁰⁾	”	”	1	32	” ”
” tomtplats	Underofficieren J. Jakobsson ²¹⁾	”	”	1	50	” ”
<i>Sandvikskajen</i> , upplagsplats	Sandviks Aktiebolaget ²²⁾	—	—	—	10	per månad

¹⁾ Drks prot. den 29 okt. § 13. — ²⁾ D:o d:o den 2 april § 31. — ³⁾ D:o d:o den 7 maj § 35. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 nov. § 31. — ⁵⁾ D:o d:o den 2 april § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 12 nov. § 42. — ⁷⁾ D:o d:o den 23 jan. § 26. — ⁸⁾ D:o d:o den 9 jan. § 9. — ⁹⁾ D:o d:o den 5 mars § 6. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ¹¹⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ¹²⁾ D:o d:o den 30 april § 2. — ¹³⁾ D:o d:o den 9 juli § 23. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 19 nov. § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 20 febr. § 32. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 20 febr. § 33. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 23 jan. § 24. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 30 jan. § 18. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 23 april § 7. — ²⁰⁾ D:o d:o den 17 sept. § 10. — ²¹⁾ D:o d:o den 8 okt. § 2. — ²²⁾ D:o d:o den 16 april § 30.

<i>Skatudden</i> , upplagsplats	Arkitekten Hjort af Ornäs ¹⁾	—	—	—	7	—	per månad
” kolupplagsplats	Vicekonsuln V. Ek ²⁾	6	mån.	upps.	357	—	” år
” d:o	Firman Lars Krogius & Co ³⁾	6	”	”	371	40	” ”
” upplagsplats	Byggm. A. Pettersson ⁴⁾	2	”	”	14	—	” månad
” d:o	Föreningsbanken ⁵⁾	2	”	”	448	50	” år
<i>Stengård</i> , 2:ne områden	Trädgårdsm. M. Schoschkoff ⁶⁾	Tillsvidare			365	—	” ”
<i>Wallgård</i> , stenbrott	Arbetare F. Salenius ⁷⁾	1	mån.	upps.	1	—	” månad
” magasinplats	Firman „P. Sidorow Suomalainen Kalustokauppa Osakeyhtiö“ ⁸⁾	2	”	”	60	—	” år
<i>Östra chausséen</i> , en plats för ved vid	Föreningen „Ved åt de fattiga“	—	—	—	10	—	” ”

Förlängning af arrenderätten.

På tidigare framhållna skäl (pg. 18—20) beviljades följande arrendatorer förlängning af deras tidigare erhållna arrenderätt:

N:o	Lägenhetens namn	Arrendator	Förlängd arrendetid				Arrende-afgift Fmg.
			från	till			
	<i>Djurgården</i> , område i	Helsingfors Velocipedklubb ⁹⁾	1903	Jan.	1 1907	dec. 31	80 30
63	<i>Hagasund</i> , villan	Fru A. Karamsin ¹⁰⁾	1898	”	1	Tillsvidare	100 —
61 a	<i>Hesperia</i> , villan	Fru E. Klotschkoff ¹¹⁾	1901	”	1 1925	dec. 31	1,500 —
54 et 55	<i>Humbleberg</i> , lotten N:o 18	Skeppsklareraren J. Dahlberg ¹²⁾	1922	”	1 1931	” 31	187 50
	” N:o 24	Konsuln J. N. Carlander ¹³⁾	1923	”	1 1932	” 31	525 —
	<i>Mejlans</i> , villan N:o 15	Borgmästaren E. Öhman ¹⁴⁾	1922	Nov.	1 1932	nov. 1	240 —
102 b	<i>Ryssholmen</i>	Fiskhandlaren K. A. Holmström ¹⁵⁾	1897	Jan.	1 1901	dec. 31	118 —

Vedgård invid Fabriksparken.

Arrendefritt beviljade¹⁶⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge*, på derom af föreningens bestyrelse gjord framställning, rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från

¹⁾ Drks prot. den 16 april § 30. — ²⁾ D:o d:o den 23 april § 12. — ³⁾ D:o den 23 april § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 23 april § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 nov. § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 30 juli § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 16 jan. § 33. — ⁸⁾ D:o d:o den 19 nov. § 27. — ⁹⁾ D:o d:o den 17 dec. § 17. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 9 april § 10. — ¹¹⁾ D:o d:o den 3 dec. § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 15. — ¹³⁾ D:o d:o den 23 dec. § 17. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 12 nov. § 25. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 17 dec. § 16. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 21 maj § 11.

den 1 Juni, uppå därför tidigare bestämda vilkor¹⁾ disponera den åt föreningen till vedgård upplåttna platsen invid Fabriksparken.

Med afseende å de af Drätselkammaren fastställda bestämmingar²⁾ Uppsägning af rätt till försäljningsstånd, och beviljande af nya platser för sådana. beträffande uppställande af hvarjehanda försäljningsstånd vid stadens chausséer beslöt³⁾ Drätselkammaren låta uppsäga samteliga härintills medgifna rättigheter till försäljning uti dylika stånd med tillsägelse till dessas innehafvare att till den 1 Maj antingen undanskaffa stånden eller hos Drätselkammaren utverka sig nytt tillstånd till deras bibehållande under de förändrade vilkor, som enligt förenämnda bestämmingar blifva gällande, och anhölls hos Poliskammaren om dess bemedling för verkställande af antydda uppsägning.

Under året beviljade⁴⁾ Drätselkammaren sedermera 11 särskilda sökande, mot en årlig afgift från 10 till 15 mark, att tillsvidare få å stadens odisponerade marker uppställa vagnar och skjul för försäljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark⁵⁾ uppläts af Drätselkammaren mot en ersättning af inalles 250 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten⁶⁾ å särskilda odisponerade områden äfvensom vassan⁷⁾ ikring några stadens holmar för sammanlagdt 376 mark. Utlegning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Till följd af gjorda ansökningar och efter förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egenteliga staden belägna lägenheter: Öfverlåtelse af arrenderätt.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
65	<i>Arkadia</i> , villalägenheten	Godsegaren C. E. Pehrman ⁸⁾ .
14	<i>Backas</i> , byggnadstomt å	Stenhuggaren P. J. Svensson ⁹⁾ .
37	<i>Berghäll</i> :	
	Andra linien tomt N:o 5	Sjökaptenen J. M. Liljeström ¹⁰⁾ .
	” ” ” N:o 7	Handlanden A. A. Sitinskij ¹¹⁾ .
	” ” ” N:o 15	Fabrikanten C. W. Beichmann ¹²⁾ .

¹⁾ 1893 års berättelse pg. 114. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 191. — ³⁾ Drks prot. den 5 mars § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 maj § 21, den 21 maj §§ 17—24 och den 4 juli § 38. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 jan. § 14, den 13 febr. § 7, den 20 febr. § 9 och den 4 juni § 29. — ⁶⁾ Drks prot. den 18 juni § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 11 juni § 18 och den 30 juli § 4. — ⁸⁾ D:o d:o den 29 okt. § 2. — ⁹⁾ D:o d:o den 3 dec. § 17. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 jan. § 15. — ¹¹⁾ D:o d:o den 19 mars § 2. — ¹²⁾ D:o d:o den 6 febr. § 2.

	<i>Berghäll:</i>	
	Tredje linien tomt N:o 9 . . .	Jernvägskonduktören O. E. Lund ¹⁾
	” ” ” N:o 17 . . .	Målaremästaren E. L. Wasenius ²⁾ .
	” ” ” N:o 19 . . .	Apotekaren C. A. Ekman ³⁾ .
	” ” ” N:o 20 . . .	Vaktmästaren A. W. Forsbom ⁴⁾ .
	Fjerde ” ” N:o 1 . . .	Sjökaptenen F. S. Fock ⁵⁾ .
	” ” ” N:o 2 . . .	Guldsmeden F. V. Lindroos ⁶⁾ .
	” ” ” N:o 4 . . .	Skräddaren I. Nikolainen ⁷⁾ .
34	<i>Brogård</i> , lotten N:o 3	Fru S. Lindberg ⁸⁾
	<i>Broholmen</i> , en del af	Färgaremästaren W. E. Lindström ⁹⁾ ,
	<i>Djurgårdsvillan</i> , N:o 11	Fru L. A. Michelsson ¹⁰⁾ .
131	<i>Edesholmen</i>	Tapotsraren A. Eliasson ¹¹⁾ .
	<i>Hermanstad:</i>	
	Tomt N:o 1 i I kvart.	Handelsfirman I. Koroleff ¹²⁾ .
	” N:o 7 i I ”	Enkefru I. Bergqvist ¹³⁾ .
	” N:o 1 b i II ”	Handlanden C. A. Lindström ¹⁴⁾ .
	” N:o 1 c i II ”	Arrendatorn Aron Lindström ¹⁵⁾ .
	” N:o 7 i III ”	Handlanden F. A. Bäckström ¹⁶⁾ .
	” N:o 8 i III ”	Maria Lovisa Airaksinen ¹⁷⁾ .
	” N:o 10 i III ”	Fru A. Nyström ¹⁸⁾ .
	” N:o 2 i VI ”	Hushållerskan I. J. Henriksson ¹⁹⁾ .
	” N:o 7 a i XI ”	Helsingfors stad ²⁰⁾ .
	” N:o 1 i XV ”	Densamme ²¹⁾ .
	” N:o 8 i XXII ”	Arrendatorn I. V. Saarela ²²⁾ .
61 a	<i>Hesperia</i> , bostadsvilla	Fru E. Klotskoff ²³⁾ .
	<i>Humbleberg</i> , villalott N:o 3	Arbetsledaren K. Hjerpe ²⁴⁾ .
	<i>Majstad</i> , tomt N:o 7 i IV kvart.	Helsingfors stad ²⁵⁾ .
117	<i>Rönnskär</i> , vestra:	
	Lotten N:o 4, Tjället	Registratorn T. Munck ²⁶⁾ .
	” N:o 2, ”	Kamreraren O. G. Westling ²⁷⁾ .
67 b	<i>Sandudd</i> , fabriksomt N:o 2	Handlandene E. Lundström och C. A. Grünholm ²⁸⁾ .
15	<i>Wallgård</i> , bostadstomt N:o 6	Sörnäs Snickeri Aktiebolag ²⁹⁾ .
26	<i>Ås</i> , bostadstomt N:o 11	Handlanden Joh Pelin ³⁰⁾ .

1) D:o d:o den 30 april § 14. — 2) D:o d:o den 17 sept. § 7. — 3) D:o d:o den 5 nov. § 14. — 4) D:o d:o den 24 sept. § 6. — 5) D:o d:o den 5 nov. § 3. — 6) D:o d:o den 18 juni § 6. — 7) D:o d:o den 7 maj § 19. — 8) D:o d:o den 10 dec. § 11. — 9) D:o d:o den 6 febr. § 12. — 10) D:o d:o den 9 jan. § 5. — 11) D:o d:o den 28 maj § 6. — 12) D:o d:o den 9 jan. § 13. — 13) D:o d:o den 30 jan. § 35. — 14) D:o d:o den 10 sept. § 16. — 15) D:o d:o den 7 maj § 26. — 16) D:o d:o den 26 mars § 14. — 17) D:o d:o den 4 juni § 37. — 18) D:o d:o den 9 jan. § 12. — 19) D:o d:o den 2 jan. § 16. — 20) D:o d:o den 12 mars § 31. — 21) D:o d:o den 17 dec. § 6. — 22) D:o d:o den 12 nov. § 42. — 23) D:o d:o den 12 nov. § 37. — 24) D:o d:o den 3 dec. § 6. — 25) D:o d:o den 17 dec. § 5. — 26) D:o d:o den 23 april § 31. — 27) D:o d:o den 30 april § 8. — 28) D:o d:o den 16 juli § 2. — 29) D:o d:o den 23 juli § 13. — 30) D:o d:o den 15 maj § 1.

Med anledning af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den, för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark, enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktige den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Beviljande af friare dispositionsrätt.

Alkärr, tomt N:o 68 c¹).

Berghäll, kvarteren N:ris 304 och 311²).

„ tomt N:o 31 vid II linien³).

„ „ N:o 19 „ III „⁴).

„ „ N:o 16 „ IV „⁵).

Djurgårdsvillan N:o 11⁶).

Stengård, tomt litt. A.⁷).

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först intecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgörande.

Såvidt innehafvarene af mångleribodar och diskar å Narinken ordentligt erlagt sina hyresafgifter fingo bodar och diskar mot tidigare bestämd lega af förre innehafvare bibehållas. Någon vidare nedsättning af hyresbeloppen för dessa bodar och diskar har ej under året beviljats.

Uthyrning af Narinkbodar och diskar.

Stadens simhus vid Brobergskajen, i Munkholmssundet och vid Aspnäs strand upplätos⁸) af Drätselkammaren för sommaren 1896 mot resp. 203, 122 och 158 marks ersättning till stadskassan åt enkan G. Wasström, vaktmästaren E. T. Söderholm och ogifta qvinnan Sofia Lukander, med skyldighet för entreprenörerna att emot bestämda afgifter hålla simhusen tillgängliga för allmänheten.

Uthyrning af stadens simhus.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid särskilda Kammarens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla till⁹) uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning af 3 st. ledningsstolpar å Högbergsgatan, 10 st. å Fabriksgatan, 4 st. å Ulrikasgatan, 7, st. å Bergmansgatan,

Uppställning af stolpar för elektrisk belysning.

1) Drs prot. den 28 maj § 5. — 2) D:o d:o den 27 aug. § 4. — 3) D:o d:o den 7 maj § 5. — 4) D:o d:o den 30 jan. § 7. — 5) D:o d:o den 30 jan. § 4. — 6) D:o d:o den 27 febr. § 15. — 7) D:o d:o den 7 maj § 2. — 8) D:o d:o den 4 juni § 1. — 9) D:o d:o den 9 jan. § 17, den 21 maj § 10, den 18 juni § 27, den 2 juli § 24, den 30 juli § 14, den 10 sept. § 17, den 8 okt. § 6 och den 5 nov. § 29.

11 st. å Badhusgatan, 5 st. å Norra Kajen, 2 st. å Mariegatan, 2 st. å Sandvikskajen, 7 st. å Stora Robertsgatan, 3 st. å Lappviksgatan och 3 st. å Riddargatan.

Fiskförsäljningshallen vid Hafshamnen.

På derom af fiskaren G. A. Liljeberg gjord anhållan beslöt ¹⁾ Drätselkammaren upplåta åt honom för försäljning af fisk den s. k. fiskförsäljningshallen vid Hafshamnen och skulle sökanden, då väderleksförhållandena sådant påkallade, tillsvidare få deri tillbringa äfven nätterna.

Inköp af gården N:o 24 vid Alexandersgatan.

Den för gården och tomten N:o 3 vid Sofiegatan (adressnummer 24 vid Alexandersgatan) bestämda köpeskillingen ²⁾ 250,000 mark liqviderades på följande sätt: till säljaren Herr A. Ärt, hvilken tidigare fått i afräkning å köpeskillingsbeloppet uppbära 35,000 mark, utanordnades ³⁾ ytterligare såsom kontant afbetalning 50,000 mark äfvensom derutöfver ränta å 5 % å sagda belopp från den 6 Maj, då Ärt af Handlanden W. S. Baranoff tillhandlat sig gården, eller således för 3 månader med 625 mark samt för särskilda utlägg enligt räkning 214 mark 45 penni; och skulle staden till gäldande af återstoden af köpesumman öfvertaga ansvarigheten för såväl Städernas i Finland Hypotekskassa i gården intecknade fordran å 65,000 mark som för den skuldsedel å 100,000 mark med 4 1/2 % årlig ränta, som af Ärt den 6 Maj utfärdats till Handlanden Baranoff. Tillika beslöt Kammarerna att åt Drätselkontoret uppdraga indrifningen af staden från den 1 Juni tillkommande hyror från omförmälda gård, i hvilket afseende förteckning öfver hyresgästerne jemte uppgift å hyresbeloppen för de skilda lokalerna skulle Drätselkontoret tillhandahållas.

Förvaltningen af vattenposterna i Södra hamnen.

På framställning af Hamnkaptenen och efter Vattenkontorets hörande beslöt ⁴⁾ Drätselkammaren rörande anordnandet af vattenförsäljningen från de staden tillhöriga vattenposterna i Södra hamnen, att i frågavarande vattenleverans skulle åligga Hamnkontoret, sålunda att de vid våghuset anstälde tvenne personerna ombetroddes utlevereringen af vatten; och bestämdes att provision för försäljningen tillsvidare skulle utgå med 15 % af försäljningspriset: 30 penni per m², samt borde vid träffandet af aftal med de personer, hvilka antoges till försäljare, göras förbehåll om 2 veckors ömsesidig uppsägning.

Frågan om upprensning af östra grenen af Vanda å.

Till fullgörande af Stadsfullmäktiges härom gifna uppdrag och sedan Vattenledningskontoret lemnats tillfälle att sig i ärendet yttra, ingick ⁵⁾

¹⁾ Drks prot. den 4 juni § 8. — ²⁾ Se pg. 26. — ³⁾ Drks prot. den 6 aug. § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 23 jan. § 15.

Drättselkammaren till Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna med ansökan derom att östra grenen af Vanda å, som efter det storartade rensningsarbeten uti öfra delarne af sagda å under senaste år försiggått och ifrågavarande ågren till följd deraf visat sig hafva för liten genomskärnings area för att om vårarna genomsläppa större vattenmängder, som i sådant fall kunna blifva förstörande för stadens vattenverk i Gammelstaden, måtte på statsverkets bekostnad upprensas.

Emedan Hamnkotoret hos Kammaren anmält om behovet af fullt ^{Upptrellning af stadens hamnar} tillförlitliga plancherter öfver vattendjupet vid de under senaste år utförda kajerna i stadens hamnar äfvensom öfver inlppet till Sörnäs hamn, men hvarken Byggnadskotoret eller Hamnkotoret ansåg sig med förefintlig personal och material kunna åstadkomma desamma, beslöt¹⁾ Drättselkammaren hos Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen göra ansöknin om åtgärd derhän, att ifrågavarande upptrellning blifve verkställd å tid, som för lotsverket fölle sig lämplig. Och meddelades²⁾ Lotsstyrelsen senare på begäran en del gamla djupkartor öfver stadens hamnar samt uppgift om de ställen i hamnarna, hvarest upptrellning tidigast borde verkställas.

Till Stadsfullmäktige hade samteliga gårdsegare vid Parkgatan inlemnat ansöknin derom, att staden måtte i enlighet med de uti Kejs. förordningen den 4 Maj 1896 angifna grunder öfvertaga den bemälda gårdsegare åliggande skyldigheten att underhålla sagda gata; och hade detta ärende remitterats till utlåtaende af Drättselkammaren, som förordnade³⁾ till sådan uppskattning af underhållskostnaderna för öförmälda gata, som förutsattes uti öfvan åberopade förordning. På grund här af tillkommet instrument inlemnades⁴⁾ äfven till Drättselkammaren af synemännen, men blef ärendet icke under året slutbehandladt.

Emedan det med Statsrådet A. af Forselles ingångna entreprenadkontraktet angående uppehållande af gatubelysningen i de delar af staden, der gaslysning ej vore införd, utgick den 15 Maj, hade Drättselkammaren genom kungörelse infortrat⁵⁾ förseglade anbud å uppehållandet af öförmälda gatubelysning under 3 år från nyssberörda dag antingen såsom hittills med s. k. petroleumgaslyktor eller ock delvis eller helt och hållet med elektriska båg- eller glödlampor; men som inom utsatt tid inkommit endast ett anbud om delvis belysning med bågampor, öfverlem-

Parkgatans
iståndsättande.

Gatubelysning
med petroleumlyktor.

¹⁾ Drks prot. den 12 nov. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 17 sept. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 dec. § 12. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 april § 7.

nades¹⁾ åt Byggnadskontoret att uppmana den förre entreprenören, bemålde Statsråd, att äfven inlemna anbud å enahanda belysning som tillförene, hvilket äfven skedde, dock under vilkor att någon stadens belysning med elektriska båg- eller glödlampor å de ställen, hvarest petroleumgaslysning användts icke skulle komma i fråga. På grund häraf och Byggnadskontorets förslag beslöt²⁾ Drätselkammaren upplåta uppehållandet af den ifrågastående gatubelysningen på entreprenad åt Statsrådet af Forselles för en tid af 4 år, eller till den 15 Oktober 1900, då kontraktet om gaslysningen också utginge. Som Statsrådet af Forselles emelertid insjuknade och afled, innan kontrakt i angifvet afseende hunnit af honom undertecknas, afslöt³⁾ Drätselkammaren enahanda kontrakt med Statsrådet af Forselles' son, Medicinedoktorn Artur af Forselles.

Gatubelysning i
Hermanstad.

På anhållan af särskilda tomtarrendatorer i Hermanstad och i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Byggnadskontorets i frågan gjorda förslag, beslöt⁴⁾ Drätselkammaren att för belysning af gatorna i Hermanstad skulle uppställas 10 st. af de i budgeten för året upptagna 20 st. disponibla petroleumgaslyktorna.

Allmänna arbeten.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här främst den af Byggnadskontoret afgifna berättelsen om dess verksamhet, hvilken är af följande lydelse:

Byggnadskontorets personal.

„Byggnadskontorets personal har varit densamma som under närmast föregående år.

Extra ingenjörer och ritare-biträden.

Under större delen af året voro såsom biträden vid särskilda utarbeten samt för utförandet af jordundersökningar och afvägningar äfvensom uppgörandet af ritningar och kostnadsberäkningar vid Kontoret anställda två extra ingenjörer och tvenne ritare.

Material och handtlångare-dagsverken vid mätningar.

Anslaget i budgeten Fmk 5,000 för denna post öfverskreds med Fmk 2,462: 60, beroende på de omfattande jordundersöknings- och afvägningsarbeten hvilka under året blifvit utförda. Sålunda uppgick kostnaderna för undersökningsarbetena i och för en tilltänkt afskärningskloak omkring Tölöviken till Fmk 950. För pejlings- och pliktningensarbeten i Edes- och Gräsviken har åtgått Fmk 510.

Uti den nya byggnadsordningen bestämmes att „kloaks höjdläge invid tomt bör i mätebref antecknas“, hvarför kontoret lätit afväga samtliga kloakinstigningsschakt äfvensom anställt mätningar och efterforsk-

1) Drks prot. den 7 maj § 15. — 2) D:o d:o den 15 maj § 37. — 3) D:o d:o den 9 juli § 8. — 4) D:o d:o den 27 aug. § 19.

ningar i och för bestämmandet af läget af privata anslutningar till stadens kloaknät, för hvilka arbeten kostnaden uppgår till Fmk 750. Dessutom har utförts afvägningar och jordundersökningar för nya stadsplansregleringar m. fl. mindre arbeten.

Kostnaderna för anskaffande af utländsk litteratur med anledning af frågan om belysningens i staden ordnande efter år 1900 samt för anskaffande af ritningar och fotografier i och för pristäflan rörande Senatstorgets plantering hafva ökat utgifterna å denna post, så att årets anslag Fmk 1,500 öfverskreds med Fmk 910. Expenser.

Till remonter uti stadens folkskolebyggnader, verkställda genom Byggnadskontorets försorg, har åtgått Fmk 2,445: 78 samt till renhållning af afträdena i skolgårdarne Fmk 1,008. Folkskolorna.

I Byggnadskontorets böcker har under rubriken: *Saluhallens renhållning m. m.* anoterats Fmk 128: 04, utgörande kostnaden för kvastar, ved m. m. Saluhallens renhållning m. m.

Totalkostnaden för diverse reparationer utförda i stadens samtliga byggnader uppgick till Fmk 24,660: 63 och anslaget för året utgjorde Fmk 17,000; således öfverskreds detta anslag med Fmk 7,660: 63. Att anslaget blifvit öfverskridit med ofvannämnda belopp beror derpå, att under året tillkommit en mängd oförutsedda utgifter, uppgående till Fmk 4,033: 12, hvilka blifvit å ifrågavarande konto bokförda. Byggnader och lägenheter.

„*Inredning af Barnhemsbyggnaden till folkskolehus*“. Den beräknade kostnaden öfverskreds med Fmk 9,967: 53. Detta beroende derpå, att vid rifning af golfven i öfre våningen befunnos de flesta vaslag vara angripna af röta, hvilket nödvändiggjorde insättning af nya vasor med ty åtföljande oförutsedd remont å väggar och tak. Utom kostnadsförslaget lät kontoret dessutom ersätta de befintliga starkt slitna trätrappstegen med dylika af cement äfvensom till det yttre vattrifva och måla byggnaden, hvilket var af behovet påkalladt.

„*För observationspariljongen vid Maria sjukhuset*“ fanns uti budgeten upptaget ett anslag stort Fmk 25,400. Arbetet utfördes på entreprenad.

„*Byggnadsförändringen äfvensom nybyggnaden å Norra brandverks-huset*“ blef icke under året fullbordad. För arbetet åtgick under år 1896 Fmk 29,737: 81. Resten af anslaget öfverfördes till följande år. Arbetet utfördes på entreprenad.

För „*stensättningen med nubbsten i asfalt utaf delar af Salutorget*“ fanns anslaget Fmk 20,000 och vid utförandet uppstod en behållning af Fmk 855: 75. Gator och allmänna platser.

„*Diverse reparationer*“. För underhåll af gator och allmänna platser användes en summa af Fmk 9,332: 25, till remont å barriärer och hägnader Fmk 1,826: 73, till underhåll af broar Fmk 231: 40 samt för diverse arbeten, icke hänförliga till ofvanstående, Fmk 493: 75. Kontot påförda totala kostnaderna uppgå till Fmk 11,884: 13.

„*Nyanläggning*“. Makadamisering af stadens andel af Sandviks norra kajen utfördes till något större bredd än hvad af Kontoret ursprungligen afsetts, hvarföre den anslagna kostnaden öfverskreds med Fmk 1,347: 66.

„*Regleringsarbeten*“. Kostnaden för planeringen af Kanalgatan från Ankargatan söderut öfverskreds med Fmk 531: 53.

För planeringen af Hamngatan var anslaget Fmk 2,375 och uppstod vid arbetets utförande en behållning af Fmk 403: 28.

Planeringen af Skepparebrinken utfördes för en kostnad, som med Fmk 810: 18 understeg anslaget.

Vid planeringen af Aspnäsgatan emellan Östra Chausséen och Dalgatan uppstod en behållning af Fmk 1,049: 87.

Kanaler och af-
loppsdiiken. För komplettering af stadens kloaknät har af anslagna Fmk 2,000 användts Fmk 1,591: 02.

Diverse underhåll. Kostnaden för spolning etc. af kloakerna uppgick till Fmk 2,646: 63, rengöring och remontering af infallsbrunnarna till Fmk 6,486: 43, samt till rengöring af diken och diverse hithörande arbeten åtgick Fmk 1,137: 16.

Nyanläggningar: Kanalen från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövikens utfördes för Fmk 7,805: 81 och den under Castréngsgatan för Fmk 975: 72. Kanalen under 4:de linien å Berghäll mellan Ö. chausséen och Porthansgatan utfördes för Fmk 3,586: 53 med en behållning å anslaget af Fmk 1,513: 47.

Vägar. Anslaget för „*diverse remont och renhållning*“ af vägar Fmk 10,000 öfverskreds med Fmk 2,657: 65, hufvudsakligen på grund af att en omfattande remont blef utförd af den i synnerligt dåligt skick befintliga vägen till slakteriinrättningen vid Edesviken.

Regleringsarbeten. Planeringen af en 6 m bred körväg längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna kräfdde en kostnad af Fmk 6,048: 86, af 4:de linien mellan chausséen och Porthansgatan Fmk 31,802: 69, 3:dje linien mellan Porthansgatan och chausséen Fmk 1,861: 45, 2:dra linien mellan Castréns och Wallingsgatorna Fmk 823: 63 samt Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna Fmk 4,422: 83. Totala kostnaden för dessa

arbeten utgör Fmk 44,959:46 och var anslagssumman Fmk 49,200. En behållning af Fmk 4,240:54 förefanns vid årets slut å detta konto.

Underhåll och renhållning: Vidstående konto har under året öfverskridits med Fmk 10,033:21. Orsaken härtill är dels den under året verkställda grundliga remonten af V. chausséen mellan infarten till Djurgården och den s. k. stadsporten, dels ökning af renhållningspersonalen och den för denna utgående aflöningen. Förhöjningen af aflöningen motiverades af nödvändigheten att vid omordade arbete fästa en trupp vana arbetare och sålunda vinna ett bättre resultat. Den totala, kontot påförda kostnaden uppgår till Fmk 25,033:21, deraf Fmk 11,984:41 belöper sig å diverse underhåll och Fmk 13,048:80 å chaussérenhållningen.

Chausséer.

„Remont och underhåll“. Ombyggnaden af 3 st. mudderprämar, för hvilket årets anslag utgjorde Fmk 8,000, utfördes för en kostnad af Fmk 7,627:24.

Hamnar.

Uppmuddring af Sörnäs hamn blef under året utförd och steg kostnaderna härför till Fmk 15,550:21 (anslaget utgjorde Fmk 15,000).

Till remonten af Packhuskajen i Norra hamnen, afsedd att utföras under förloppet af fyra år, användes anslaget för året Fmk 10,000.

Remonten af ballastkajen i Sörnäs, hvilken påbörjades under föregående år, slutfördes och uppgick kostnaden härför till Fmk 3,844:77.

Kostnaden för anordnandet af nedfartsbroar till isarna m. m. uppgick till Fmk 1,443:78 (behållning 556:22).

Diverse reparationer: De viktigaste posterna af detta konto äro:

Remont af kajer	Fmk	3,895:29
" " bryggor	"	5,608:16
Underhåll af bojar	"	804:95

Dessa jemte särskilda mindre poster bringa upp slutsumman för diverse reparationer till Fmk 12,572:71. Kontot har öfverskridits med Fmk 5,572:71.

Nyanläggning: En öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen blef utförd för en kostnad af Fmk 2,453:88.

Ombyggnad af Kaisaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan, anslaget Fmk 3,400, öfverskreds med Fmk 1,889:16, beroende derpå, att sedan en stor del af staketet blifvit uppfördt, kontoret underrättades om att de järnstolpar som insatts uti staketet åstadkommit missvisningar af instrumenten uti det närbelägna Meteorologiska Observatoriet, hvarefter järnstolparna delvis måste utbytas emot dylika af trä.

Planteringar.

Renhållnings-
väsendet.

För „underhåll af afstjelpningsplatser och bryggor“ användes en summa af Fmk 2,581:81. Å kontot uppstod en behållning af Fmk 218:19. Å anslaget för „Vaktens aflöning“ förefanns vid årets slut en behållning af Fmk 528:08.

Latriner och pissoirer. Kostnaden för remonten af stadens samtliga latriner uppgick under året till Fmk 1,014:54 och för renhållningen af afträdena till Fmk 7,869:82. Motsvarande kostnaden för pissoirer belöpte sig till Fmk 1,107:65 och Fmk 991:45.

Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar har, likasom tidigare år, varit under inseende af en öfveruppsyningsman och fyra förmän samt är fördelad å fyra distrikt.

Kostnaden för renhållningen utgöres af följande poster:

Sopning	Fmk	15,640:15
Transport af sopor	„	6,636:74
„ „ snö	„	2,068:35
Plogning och sandning	„	619:85
Rengöring af isvägar	„	121:60
Sand och kalk	„	1,498:45
Kvastar	„	1,058:22
Arbetsledning	„	2,954:53
Diverse	„	5,881:97
	<u>Summa Fmk</u>	<u>36,479:96</u>

Bevattning af
gator.

Bevattning af gator och vägar har under året verkställts till samma omfång som föregående år och utgjorde kostnaden härför Fmk 9,551:50.

Klappbryggor
och vedmått.

För underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m. har åtgått Fmk 6,038:23.

Riebyggnaden å
Grejus hemman.

Sedan underhandlingarna med arrendatorn af Grejus hemman be-
träffande återuppbyggande af den nedbrunna rian å hemmanet icke ledt
till något resultat, öfverlemnade¹⁾ Kammaren, som tidigare²⁾ uppdragit
åt dess ledamot, gårdsegaren Åström, att införskaffa entreprenadanbud å
utförande af ifrågavarande byggnad efter en af Byggnadskontoret upp-
gjord och af Kammaren godkänd ritning, byggnadsföretaget åt byggmä-
staren G. A. Fallström för en ersättning af i ett för allt 2,200 mark,
hvarvid förutsattes att rieugnarna finge uppmuras af gråsten jemte tegel
samt att all till rian erforderlig stock toges från stadens skogar, men af

¹⁾ Drks prot. den 6 febr. § 34. — ²⁾ D:o d:o den 30 jan. § 33.

entreprenören sjelf afverkades och framforslades till byggnadsplatsen. Under Juli månad afsynades¹⁾ sedermera riebyggnaden och öfverlemnades till begagnande.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse:

	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	
„Vattenledningens värde vid ingången af år 1896	2,969,348	62	Vattenledningens utvidgning och värde.
Inköp af vattenmätare	3,399	48	
Uppförandet af en vattenledningsverkstad	36,704	51	
Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden	2,352	38	
Skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader i Gammelstaden	1,798	21	
Utsträckning af vattenledningen under fjärde linien mellan Ö. Chausséen och Porthansgatan	9,644	87	
Utsträckning af vattenledningen under Östra Hamngatan mellan Kronbergs- och Kanalatorna	2,800	—	
Vattenledningens värde vid utgången af år 1896	3,026,048	07	

Antalet uppsatta *vattenmätare* utgjorde vid årets slut 1,523, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter. Mätarens storlek framgår af följande sammanställning:

Inloppsdiаметer	200	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10 mm
Antal	1	3	4	13	57	117	198	423	593	113	1 st.

Af entreprenören A. Jakobsson uppfördes för ett kontraheradt pris af 32,000 mark en *vattenledningsverkstad* af sten jämte tillhörande större magasinsbyggnad af trä å stadens materialgård. Arbetet, till hvilket ritningarna (med undantag af façadritningen, som härstammar från Björnberg & Aspelins arkitekturbyrå härstädes) blifvit uppgjorda af Vattenledningskontoret, var den 1 Juni slutfördt, hvad själfva verkstadslokalen beträffar, utom hvilken byggnaden innehåller 1 rum och kök för verkmästaren samt 1 rum för en arbetare, hvilka sednare lokaler togos i bruk den 1 Juli. Totalkostnaden 36,704 mark 51 penni innefattar, förutom själfva byggnaderna, uppgörandet af ritningar, arbetets öfvervakande, inrättandet af vatten- och afloppsledning samt flyttning och ordnande af verkstadens materialförråd.

¹⁾ Drks prot. den 9 juni § 24.

Nya damluckor af trä i järnramar, reglerbara medels skrufspindlar och kugghjulsutvexling, anbragtes under sommaren för att ersätta de gamla svårhandterliga och skröpliga pådragsluckorna.

Till skyddande af vattenverkets anläggningar mot öfversvämning vid högt vattenstånd i ån påbyggdes strandskoningarna på ömse sidor om dammen med 1 m höga granitmurar, hvarjämte gångbron höjdes med 90 cm.

Utsträckningar af vattenledningen förekommo under året endast i obetydlig mon, näml. under IV Linien (162 m 152 mm rör, 2 brandposter, 2 afstängningskranar) samt under Ö. Hamngatan mellan Kronbergs- och Kanalatorna (46 m 152 mm rör, 2 brandposter, 4 afstängningskranar). Af det förra arbetet var endast hälften afsedd till utförande under år 1896, men beviljades af Stadsfullmäktige den 29 Februari 1896 ett tillskottsanslag af 7,300 mark för den andra hälften. Det sednare arbetet åter utfördes helt och hållet med af Stadsfullmäktige den 14 Oktober 1896 beviljad extra anslag. Båda dessa anslag skulle upptagas i 1897 års budget.

Rörnätets utsträckning.

Rörnätets utsträckning vid utgången af år 1896 framgår af följande tablå:

	584 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	208 mm rör	152 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afstängningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1895	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,461	29,859	170	1,825	56,484	375	324
Tillkommit år 1896	—	—	—	—	—	—	208	—	—	—	208	4	6
Summa 31 December 1896	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,669	29,859	170	1,825	56,692	379	330

Rörnätets medeldiameter $\left(= \frac{\sum l d + l_1 d_1 + \dots}{\sum l + l_1 + \dots} \right)$ är = 181,25 mm.

Vid slutet af år 1896 funnos i bruk staden tillhöriga 6 st. fribrunnar, 4 st. vattningshoar, af hvilka 2 med vattenvärmsapparater, 7 st. dricksvattenkastare, 14 st. vattenposter för gatubevattning, 32 st. d:o för trädgårdsbevattning samt 1 st. hydraulisk hiss.

Kostnaden för förvaltning, drift, underhåll och diverse framgår af ^{Vattenedn-}
nedanstående tablå: ^{gens förvaltning}
och drift.

A r 1 8 9 6	Fmy.	kl.	Fmy.	kl.
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode	6,960	—		
En bokhållare, d:o	2,400	—		
Expenser	2,086	92	11,446	92
<i>Vattenuppfördringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,375	—		
En andre d:o d:o	1,183	05		
En putsare	904	35		
Eldare- och handtlångaredagsverken	488	63		
Ved till ångpumpverket och maskinhusen, olja, trassel och diverse	5,668	59		
Ved till maskinisternas och putsarens bostäder	168	—		
Remont och underhåll af turbinpumpverket	1,801	65		
Remont och underhåll af ångpumpverket	1,795	15		
Remont och underhåll af maskinisternas och putsarens bostäder	936	50		
Ny elektrisk vattenståndsmätare jämte 2 mottagningsapparater	1,000	—		
Remont af turbinrännan	305	—	16,625	92
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman	1,200	—		
Isning af filtra	1,364	20		
Skumning af filtra	2,062	75		
Sandtvättning, kärning och påfyllning	4,912	05		
Remont af filterbassinerna	1,737	10		
Remont af arbetsredskap och diverse	227	—		
Ved till renvattensbrunnarne och filterförmannens bostad	156	—		
Planering af och stängsel omkring en del af färgeritomten	1,278	—	12,937	10
<i>Rörnätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,000	—		
Skötsel af brand- och vattenposter	3,252	77		
Remont och underhåll af rörnätet	3,009	52		
Remont och underhåll af brandposter, afstängningskranar och vattenposter	2,896	07	12,158	36
<i>Vattenborggen.</i>				
En reservoivakt, arvode	420	—		
Diverse underhåll och remont af vattenborggen, samt ved till reservoivaktens bostad	821	10	1,241	10
Transport	—	—	54,409	40

	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Transport	—	—	54,409	40
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	2,136	67		
Afläsning af vattenmätare och resultatens sammanställande . .	6,000	—	8,136	67
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,654	85		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsinge kommun och telefonafgifter	1,503	60		
Drift och skötsel af vattenvärningsinrättningarna vid hästhoarna	1,889	09		
Arrende för skyddsområde vid Vanda å	190	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	500	—		
Diverse kostnader	1,267	55	7,005	09
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,655	40		
Hyra för verkstadslokal och magasin	1,358	—		
Dagsverken för privata arbeten	18,085	71		
Material för d:o d:o	36,763	21		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	2,413	31	60,275	63
Summa <i>Fmy.</i>	—	—	129,826	79

Utgifterna under titeln *Vattenledningskontoret* innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenafgifter och utförda verkstadsarbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit 227 skriftliga expeditioner, 159 bref, c:a 4,750 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 888 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Vattenuppfordringen. År 1896 uppgick mängden af det uppfordrade vattnet till 1,440,142 m³ och var 38,425 m³ eller 2,6 % mindre än år 1895. Ångpumpverket användes under ovanligt lång tid, nämligen 499 timmar, i följd af erforderliga reponter å vattenrännan och turbinerna, hvarjämte vattenuppfordringen den 5 November, då turbinerna stannade i följd af issörja, under 6 timmar äfvenledes bedrefs med ånga.

Uppfordringskostnaden per m³ vatten utgör i medeltal 1,154 penni. Vattenuppfordringens storlek under de skilda månaderna och dagarna af året framgå af följande tablå och bilagda grafiska tabell N:o 1.

Pumpverket arbetade enligt nedanstående tablå:

Månad	Turbin pumpverket				Ångpumpverket			Summa m ³	Medel- uppford- ring i dyg- net m ³
	Pump- N:o	Antal turbinar	Antal slag	Antal m ³	Antal turbinar	Antal slag	Antal m ³		
Januari	I	360	288,358	106,370	—	—	—	106,370	3,431
	II	343	260,456						
Februari	I	323	250,064	98,721	—	—	—	98,721	3,404
	II	345	260,082						
Mars	I	356	276,707	103,663	—	—	—	103,663	3,344
	II	346	258,333						
April	I	354	292,926	104,238	—	—	—	104,238	3,474
	II	366	244,414						
Maj	I	386	324,070	124,762	—	—	—	124,762	4,025
	II	406	318,456						
Juni	I	420	354,997	131,941	2	2,069	320	132,261	4,409
	II	424	324,877						
Juli	I	268	222,292	88,581	287	365,038	56,588	145,169	4,683
	II	258	198,988						
Augusti	I	242	205,892	91,922	210	243,535	38,892	130,814	4,218
	II	255	212,544						
September	I	355	317,951	122,928	—	—	—	122,928	4,098
	II	346	304,840						
Oktober	I	378	338,647	130,484	—	—	—	130,484	4,209
	II	373	316,148						
November	I	358	308,959	120,442	6	6,193	991	121,433	4,048
	II	343	286,794						
December	I	329	277,597	119,299	—	—	—	119,299	3,848
	II	377	311,316						
Summa	—	8,311	6,755,708	1,343,351	505	616,885	96,791	1,440,142	Medeltal 3,935

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 3,935 m³ (= 45,5 L. i sekunden), i maximum (den 5 November) 6,994 m³ (= 80,9 L. i sekunden) och i minimum (den 5 April) 1,536 m³ (= 18,1 L. i sekunden).

Uti pumpverkets personal inträffade en förändring, i det maskinisten J. F. Riipinen, efter att sedan den 4 April hafva åtnjutit tjänstledighet, afgick från sin befattning den 7 Maj. Till hans vikarie och efterträdare antogs dåvarande verkmästaren vid stadens vattenledningsverkstad K. J. Ollila.

Emedan den elektriska vattenståndsmätaren i vattenborgen blifvit missvisande, anskaffades en ny sådan, jämte tvenne mottagningsapparater, som uppställdes i pumphusen i Gammelstaden, genom firman Dan. Joh. Wadén härstädes. Apparaterna, som härstamma ifrån Ericssons fabrik i Stockholm, trädde under November månad i funktion.

Vattenfiltrering.

Medelkostnaden för filtrernas isning utgör 41,7 penni, för deras skumning 63 penni, för sandtvättning, kärning och påfyllning 1 mark 50 penni, alt per kvadratmeter total filteryta och år. Hela filtreringskostnaden utgör 3 mark 96 penni per kvadratmeter filteryta och 0,899 penni per kubikmeter vatten.

Rensning af filtra verkställes 46 gånger, såsom närmare framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
N:o I	—	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—
" II	1	—	—	1	1	1	1	—	1	1	1	—
" III	1	—	—	2	—	—	—	1	1	1	1	—
" IV	—	—	1	—	2	1	—	—	1	1	1	—
" V	—	—	1	1	1	1	1	1	—	1	1	—
" VI	—	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Summa	2	2	2	5	6	5	3	4	5	6	6	—

Gångtiden under hela året för de särskilda filtrerna utgjorde för N:o I—308, N:o II—223, N:o III—256, N:o IV—317, N:o V—327, och N:o VI—325 dygn. Medelgångtiden emellan 2 rensningar åter utgjorde för N:o I—44, N:o II—27,9, N:o III—32, N:o IV—35,2, N:o V—36,3 och N:o VI—32,5 dygn eller för samtliga filtra 34,7 dygn. Längsta gångtiden uppvisar filtret I med 90 dygn ($\frac{16}{XII}$ 95— $\frac{14}{III}$ 96), kortaste tiden filtret N:o III med 13 dygn ($\frac{27}{X}$ — $\frac{8}{XI}$ 96).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filtra 41, i de öfverbyggda 9 cm i maximum. Lägsta temperaturen i de öfverbyggda filtra var $-1,5^{\circ}$ C.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och resultaten därpå lämna följande sammanställning.

	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet mm i tim- men			Genomskinlighet cm						Antal bakteriekolonier per cm ³								
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvattnet			Vattenled- ningsvattnet			Åvattnet			Vattenled- ningsvattnet					
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari . . .	2,610	2,610	2,610	55	120	34	40	40	40	75	75	75	421	814	170	35	67	20			
Februari . . .	2,647	2,805	2,610	53	66	35	40	40	40	75	75	75	702	1,217	338	35	61	18			
Mars . . .	2,660	2,805	2,610	52	65	34	39	40	33	75	75	75	3,626	7,436	418	258	533	36			
April . . .	2,558	3,273	2,142	59	138	25	21	40	5	74	75	65	5,083	10,500	1,245	107	194	33			
Maj . . .	2,017	2,142	1,599	82	190	53	31	40	15	75	75	73	560	904	366	44	58	37			
Juni . . .	2,140	2,610	1,794	86	115	42	40	40	40	75	75	75	189	312	94	17	22	12			
Juli . . .	2,441	2,805	2,142	76	126	38	30	40	7	75	75	70	191	450	79	17	20	10			
Augusti . . .	2,593	2,925	2,142	64	130	24	25	41	5	75	75	74	641	1,350	71	26	40	8			
September . . .	2,747	2,805	2,610	62	130	41	12	20	7	74	75	73	1,835	3,330	374	30	41	14			
Oktober . . .	2,638	2,925	1,947	67	124	42	13	23	5	75	75	74	2,203	4,520	1,260	98	232	34			
November . . .	2,615	2,925	2,142	64	200	39	25	37	7	75	75	75	922	1,568	580	149	284	85			
December . . .	3,077	3,273	2,610	53	82	31	35	40	17	75	75	75	832	2,000	226	65	144	24			
För hela året . . .	2,562	3,273	1,599	61	200	24	29	41	5	74	75	65	1,434	10,500	71	73	533	8			

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt i medeltal förminskats med 94,9 % och genomskinligheten ökat med mer än 200 %.

Anmärkas bör att den apparat, medelst hvilken vattnets genomskinlighet bestämmes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre belopp.

Å rörnätet reparerades 10 läckor (hvaraf 9 på det gamla 305 mm tryckröret) eller en läcka på 5,7 kilometers rörlängd. Större remonter utfördes å 64 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 8 mark 58 penni. Rörnätet spolades under året 14 ggr mer eller mindre fullständigt. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 214 mark 46 penni per kilometer rörlängd och till 0,844 penni per m³ vatten.

Vattenborgen rengjordes 2 ggr, vid hvilka tillfällen vattenståndet var 0. Eljes har lägsta vattenståndet utgjort 1,4 m. motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 641 m³. Vattenborgen.

Antalet rengjorda, reparerade och justerade vattenmätare utgjorde 542 eller c:a 36 % af totala antalet. Under året verkställdes c:a 18,000 särskilda afläsningar af vattenmätare för en kostnad af 6,000 mark, incl. resultatens sammanställande. Totalkostnaden för vattenmätarena utgjorde Vattenmätare.

per år och stycke: 5 mark 34 penni för underhåll och afläsning, 10 mark 27 penni ränta och amortisation eller inalles 15 mark 61 penni. De in-flutna vattenmätarehyrorna åter utgöra 12 mark 9 penni per år och stycke i medeltal.

År 1896 provvades 5 mätare på begäran af resp. konsumenter med följande resultat:

1 mätare visade	4,5 %	för litet
1 „ „	7 %	„ „
1 „ „	3,7 %	för mycket
1 „ „	12 %	för litet
1 „ „		var fullkomligt missvisande i följd af kuggbrott.

Verkstaden.

Öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, som af verkstaden för privat räkning utförts, lämnar följande approximativa kalkyl upplysning.

Inkomster.

Inkomster under år 1896 för privata arbeten . . . *Små* 65,827:31

Utgifter.

En verkmästare, arvode	<i>Små</i>	1,655: 40
Hyra för verkstadslokal och magasin till		
1 Juni 1896	„	1,358: —
5 1/2 % ränta och afskrifning å kostna-		
derna för verkstadsbyggnaden från		
1 Juni 1896	„	1,177: 60
Remont och underhåll af verkstadens ar-		
betsredskap	„	2,413: 31
Lagerränta och brandförsäkrings premier	„	1,500: —
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner .	„	500: —
		8,604: 31
2/3 häraf för privata arbeten (resten för		
stadens)	„	5,736: 20
Dagsverken för privata arbeten	„	18,085: 71
Material för „ „	„	36,763: 21
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för		
räkningsbeloppens indrifning etc. .	„	1,000: —
För eventuella gratisreparationer under		
loppet af 2 år reserveras	„	1,000: —
För räntor å fordringar och möjligen oob-		
serverade utgifter	„	742: 19
		„ 63,327: 31
		Saldo nettovinst <i>Små</i> 2,500: —

Till verkmästare antogs i stället för K. J. Ollila, hvilken såsom förut nämnts, öfverflyttades till pumpverket, förste maskinisten K. Westerholm från den 1 Juni 1896.

Beträffande vattenledningsarbetena under år 1896 må ännu nämnas, att antalet dagsverkare utgjorde i minimum 48, i medeltal 61 och i maximum 75, samt att antalet personer med månadslön utgjorde 7.

Priset för hvarje m³ vatten utgör:

	Antalet dags- verken vid Vat- tenledningen.
	Priset per m ³ vatten.
	penni.
Om endast filtreringskostnaden tages i betraktande	0,899
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	2,053
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2,897
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningens administration och för vattenmätarena	4,257
Om härtill lägges öfriga drift- och underhållskostnader (utom verk- staden)	4,829
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningskapitalet	15,336
Om härtill lägges 1 % afskrifning af anläggningskapitalet	17,439

Inkomsten för hvarje m³ vatten framgår af följande sammanställning:

	Inkomsten per m ³ vatten.
Influtna vattenavgifter	Fmf. 251,827: 85
Inkomst från hästhoarna	,, 1,911: 60
Förhöjning för sentida inbetalning af vat- tenkonsumtionsavgifter	,, <u>557: 85</u> 254,297: 30
Vattenmätarehyror	,, — — 18,414: 50
Summa Fmf.	— — 272,711: 80

hvidan medelinkomsten per m³ vatten utgör 18,94 penni.

Inkomsterna för vatten och mätarehyror voro tillsammans 12,641 mark 68 penni större än under år 1895 och 19,261 mark 80 penni större än i budgetförslaget förutsatts.

Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1896 1,187 och har mot 1895 ökat med 14.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp under år 1896: I stadsdelen — 112,998, II — 159,259, III — 52,300, IV — 159,818, V — 126,543, VI — 62,382, VII — 59,640, VIII — 11,457, IX — 8,327, samt utom staden 145,664 eller tillsammans 898,388 m³. I medeltal har för hvarje försäld m³ vatten influtit 28,3 penni.

Enär den uppfordrade vattenmängden utgjorde 1,440,142 m³ och den försålda 898,388 m³, återstår såsom gratis utdelade 541,754 m³, efter ett enhetspris af 17,439 penni motsvarande ett penningebelopp af 94,476 mark 48 penni och utgörande vattenbehovet för eldsläckning, stadens bekvämlighetsinrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar samt för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar.

Incl. verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1896 utgjort 208,711 mark 70 penni; lägges härtill det nyss beräknade värdet af vatten för allmänna behof, stiger summan till 303,188 mark 18 penni och afdrages från denna summa 6 % ränta och afskrifning å anläggningskapitalet, utgörande 181,562 mark 88 penni, blifver resten 121,625 mark 30 penni, hvilken, oafsedt räntor å arbetsredskapen och det löpande förrådet af vattenledningsmaterialier samt den förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första 6 å 7 åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1896.

Rabatten för vattenafgifter.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 m³ i qvartalet samt för utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 17,688 mark 55 penni.

Afstängning af vattenledning.

För indrifning af oguldna afgifter för vatten och af verkstaden utförda arbeten erfordrades under år 1896 endast en gång afstängning af privat servisledning. Sedan år 1894 återstå två konsumenter, hvilkas ledningar fortfarande äro afstängda för en sammanlagd skuld af 44 mark 83 penni.

Vattenståndet i Wanda å.

Vattenståndet i Wanda å var år 1896:

Månad	Medeltal m	Maximum m	Minimum m
Januari	+ 0,16	+ 0,20	+ 0,14
Februari	+ 0,14	+ 0,21	+ 0,07
Mars	+ 0,22	+ 0,58	+ 0,07
April	+ 0,78	+ 1,30	+ 0,27
Maj	+ 0,37	+ 0,95	+ 0,10
Juni	+ 0,05	+ 0,09	- 0,17
Juli	+ 0,09	+ 0,13	- 0,12
Augusti	+ 0,12	+ 0,35	+ 0,06
September	+ 0,34	+ 0,60	+ 0,04
Oktober	+ 0,64	+ 1,10	+ 0,30
November	+ 0,35	+ 0,72	+ 0,17
December	+ 0,16	+ 0,23	+ 0,11
För hela året 1896	+ 0,30	+ 0,21	- 0,17

Islossningen inträffade den 19 April.

De denna berättelse åtföljande tabellbilagorna förete, jemförda med Tabellbilagor. föregående års, särskilda förändringar och tillökningar. Sålunda har i tabellen „Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1896“ i st. f. antalet anslutningar införts antalet konsumenter vid beträffande års slut, såsom lämnande en sannare bild af den utsträckning, i hvilken vattenledningen anlitas. Äfven den per dygn uppfordrade vattenmängden har hänförs till antalet konsumenter. Bruttoinkomsten per anslutning och år har, såsom varande af mindre intresse, bortlämnats, men i stället uppfordringen per individ och dygn, under de sednaste åren fördelad efter privat konsumtion och sådan för allmänna behof, blifvit införd. Till grund för beräkningen har lagts endast den kyrkskrifna folkmängden i brist på säkrare uppgifter; de angifna medelvärdena äro altså något för stora.

Tabellen „inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet“ har från och med 1891 innefattat äfven inkomsterna från och utgifterna för verkstaden. Då detta ansenligt försvårar en jämförelse emellan inkomster och utgifter före och efter år 1891, har ifrågavarande tabell ersatts med två andra, den förra utvisande de ekonomiska resultaten excl., den sednare incl. verkstadsdriften.

Då slutligen för de 6 år, som verkstaden varit i bruk, en del statistiskt material, som i framtiden måhända icke kommer att sakna intresse, föreligger, har detta blifvit ordnad i en särskild ny tabell öfver endast verkstadsdriften.“

Med föranledande af särskilda frågor rörande vattenledningens förvaltning, hvilka Vattenledningskontoret under särskilda tider redan sedan år 1891 ställt till Drätselkammarens besvarande, hade Kammararen inom sig tillsatt ett utskott för ärendenas beredning och afgaf detta utskott under året yttrande och förslag deri.

Vattenledningskontoret hade föreslagit, att staden skulle bereda vattenkonsumenter tillfälle att genom erläggande till staden af en viss försäkringsafgift säkerställa sig för den förlust, som kan uppkomma derigenom, att till följd af läckor i konsumentens privatledning vatten i större mängd bortrinner utan användning. Men då ett rationellt anordnande af en dylik speciel försäkring vore förenadt med stora svårigheter samt staden redan i betydlig mån utan särskild ersättning säkerställt samvetsgranne konsumenter genom den i § 16 af vattenledningsreglementet ingående bestämningen, att nedsättning med 50 % af konsumtionsafgiften kan beviljas för vattenförlust, som genom läcka å enskild servisledning uppstått

Försäkring mot förlust genom läckor i vattenledningen.

af orsak, hvilken ej kunnat af konsumenten genom vanlig vård förekommas eller omedelbart upptäckas, ansåg utskottet och i likhet dermed Drätselkammaren någon särskild åtgärd uti det föreslagna syftet ej böra ifrågakomma.

Vattenlednings-
afgiftens indrif-
vande i händelse
af konsumentens
konkurs.

Då enligt § 24 i vattenledningsreglementet staden är berättigad att afstänga vattentillförseln för konsument vid bristande betalning för vattenkonsumtion, hade Vattenledningskontoret ifrågasatt möjligheten för staden att med tillämpning af denna § genom afstängning af ledningen för konsument, som gjort konkurs, tvinga konkursmassan att utan bevakning ersätta staden för det vatten, konsumenten före sitt iråkade obestånd förbrukat.

Omförmälda utskott ansåg emellertid staden på grund af gällande lagbud icke kunna tillvälla sig en dylik rätt, och föreslog därför att Vattenledningskontoret skulle anmodas att — såsom härtills förfarits — vid inträffad konkurs hos vattenkonsument omedelbart låta konstatera den till konkursens början inträffade vattenförbrukningen, uppgöra nytt kontrakt med konkursförvaltningen för framtiden samt, der denna ej kan förmås att gälda den före konkursen skedda konsumtionen, bevaka beloppet i gäldenärens konkurs. Och omfattades detta förslag af Drätselkammaren.

Utfärdande af
vitesbestäm-
ningar för pri-
vata vattenled-
ningsinstalla-
tioner.

Vattenledningskontorets förslag att staden skulle medgifva rätt att utföra vattenledningsarbeten endast åt sådana personer eller verkstäder, som genom undertecknande af särskilda kontrakt vid vitesbestämningar förpligtat sig att till alla delar iakttaga föreskrifterna i vattenledningsreglementet, hade gjorts på en tid, då nämnda reglemente nyligen trädtt i gällande kraft och bestämningarna i detsamma ännu icke till fullo uppfattats af vederbörande. Då emellertid på senare tider några vidare anmärkningar af den art, som egenteligen framkallat förslaget, icke vidare ifrågakommit, borde enligt oftanämnda utskotts tanke bestämmelsen få förfalla och möjligen förekommande klagomål hänskjutas af Vattenledningskontoret till Drätselkammarens afgörande efter pröfning in casu. Äfven detta utskottets förslag godkände Kammaren.

Föreskrifter för
inrättandet och
begagnandet af
brandposter.

De af Vattenledningskontoret i detta afseende föreslagna och af Brandkommissionen tillstyrkta föreskrifterna voro enligt samma utskotts mening väl motiverade och syntes kunna af Drätselkammaren godkännas. För att dock undvika omgångarne med ett officiellt fastställande af de föreslagna vitesbestämningarna, syntes det utskottet och äfven Drätselkammaren vara lämpligast, att ifrågavarande föreskrifter fullständigt upp-

tagas i hvarje med staden upprättadt kontrakt om anordnandet af brandkranar eller brandposter, i hvilket fall de genom kontrahentens frivilliga åtagande blifva mot honom gällande.

Och blefvo alla dessa Drättselkammarens beslut för behörigt iakttagande meddelade ¹⁾ Vattenledningskontoret.

Angående arbeten under år 1896 rörande stadens planteringar har stadsträdgårdsmästaren afgifvit följande berättelse:

„Arbetena i stadsplanteringarna ha under året framskridit jämförelsevis raskt, särskildt hvad beträffar planerings- och planeringsarbetena i Kajsaniemi, der hela området omkring den s. k. svandammen iordningställdes med planteringar och insåddes, efter att det blifvit väl afplaneradt, med gräsfrö. Äfven planerades och insåddes gräsplanerna med gräsfrö å området mellan körvägen och stora sandplanen i sträckning österut längs det staket, som omgifver Botaniska trädgården till ett der befintligt uthus.

Arbetena i
Kajsaniemi.

Några planteringar af träd kunde ej å sistnämnda del verkställas till följd af att årstiden redan var långt framskriden, då arbetena hunno afslutas derstädes.

Å den förra delen anlades dessutom tvenne breda och bekväma promenadgångar och å den senare trenne sådana.

För åstadkommandet af riklig skugga för körvägen, som anlitas mycket äfven af promenerande, planterades längs densamma utefter omnämnda sandplans västra sida ett 20-tal lindträd, hvilka mäta i höjd cirka 8 meter med yfviga väl formade kronor. Samma väg makadamiserades och försågs med rännstenar, från stigningen mot Mikaelsgatan till Paciistodens omedelbara närhet.

Den mindre dammen inom parkens östra del igenfylldes fullständigt med sten och sandfyllning, som erhöles från skilda byggnadstomter gratis på platsen.

Att så mycket arbete kunde åstadkommas för ett så ringa belopp som härför beviljats, nämligen 5,000 mark, berodde i främsta rummet derpå, att fyllnadsmaterialet, som erfordrades härför, kunde på förmånliga villkor erhållas från de vid Alexandersgatan belägna tomter, hvilka under året bebyggdes. Äfven den omständigheten, att det å Kampmalmen upplagda gatsopsförrådet kunde i så stor mängd användas för detta ändamål, bidrog ej obetydligt till det goda resultatet.

¹⁾ Drks prot. den 30 dec. § 21.

Af ofvannämnda anslag uppstod en behållning af Fmk 18: 68.

Önskligt vore därför att gatsoporna från stadens samtliga gator upplades i komposthögar på lämpliga platser för planteringarnas behof, emedan den mylla, som i vanliga fall står till buds att få inom stadens byggnadstomter, är af så dålig beskaffenhet, att den enbart använd, ej innehåller de nödiga näringsämnen, som erfordras för en snabb och frodig växtlighet, men genom en tillsats af nämnda kompostjord kan derutaf en näringsrik mylla erhållas.

Arbetena å Observatoriiber-
gen.

I följd af att de äldre förråden af fyllning och mylla å Observatoriiber-
gen totalt förbrukats och något nytt förråd ej i tid på lämpligt sätt kunnat anskaffas, har anslaget för året Fmk 17,869: 27 till största delen användts för inköp och transport af dylika materialier. Genom oförutsedda omständigheter öfverskreds anslaget med Fmk 1,447: 43, nämligen för planerandet af den plats, som uppstod genom kronomagasinets bortflyttning från bergets norra del. Äfvenså blefvo kostnaderna för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön något större än som beräknadt var, derigenom att på flere ställen bergklackar måste undansprängas för att bereda tillräckligt utrymme för det lager sten, som erfordras för vägens fasthet och hållbarhet, samt för nedläggandet af infallsbrunnar och rörledningar för afledande af det vatten, hvilket i stor mängd tillströmmar från de närliggande höjderna.

Den intill Observatoriet å norra sidan belägna fördjupningen närmast Unionsgatan, som sträcker sig i riktning västerut omkring en därvarande uthusbyggnad, dränerades och planerades. För att undanskydda såväl nämnda byggnad som den mur, hvilken begränsar Observatoriets gårdsplan, planterades derstädes ett i buskagesform sammanställt växtparti, och insåddes ytan dessutom med gräsfrö.

Arbetena i
Brunnsparken.

Försköningen af Brunnsparken har under året bestått i diverse arbeten. Så ha i parkens nordvestra del nya gångar utstakats och planerats samt de fält, som uppstått deremellan, påförts jordfyllning. Dock kunde ej den större gräsplanen, som är belägen ungefär i midten af nämnda område, färdigplaneras, till följd af brist på lämpligt material, utan afjemnades ytan så mycket att insåning af gräsfrö kunde verkställas. Deremot blef den från föregående år påbörjade promenadgången, hvilken leder igenom nämnda parkområde till den längre söderut belägna plats, som är afsedd till lekplan, färdiglagd. Äfvenså blef en annan promenadgång, som skär igenom parken från allén öfver jernvägsbanken och är afsedd att förmedla trafiken till Park- och Rådmansgatorna, planerad.

Emedan järnvägsbanken höjer sig betydligt öfver markens nivå, måste, för undvikandet af en större påfyllning, en stentrappa uppföras invid densamma. Vidare försågs den från föregående år planerade gräsplanen längs hamnbanan med trädplanteringar samt planterades dessutom en häck af *Crataegus* utefter järnvägslinien för att som stängsel afskilja banområdet från parken.

Af anslaget för ofvannämnda arbeten, som uppgick till Fmk 5,000, uppstod en behållning af Fmk 76: 90.

Utförandet af påfyllning omkring träden i Henriksallén omöjliggjordes genom att lämplig mylla härför ej kunde anskaffas, utan öfverfördes anslaget Fmk 1,000 på nästkommande år för samma ändamål.

Jordfyllning
omkring träden
i Henriksallén.

Genom den torra väderlek, som var rådande under en längre tid på försommaren, kan denna omnämnas vara den mest ogynnsamma, som inträffat för underhållet af stadsplanteringarna härstädes under de senaste åtta åren. Detta hade till följd, att en större arbetsstyrka än vanligt ständigt måste vara sysselsatt med bevattningen af gräsplanerna, för att dessa ej helt och hållet skulle beröfvas sin annars så behagliga grönska. En skild omkostnad erfordrades äfven för de träd och buskar, som planterades på våren, för att underhålla dem med nödig fuktighet, ty som känt äro de alltid ömtåligast för torr väderlek under den första sommaren efter planteringen.

Underhåll af
andra stadens
planteringar.

De olägenheter, som försommaren medförde för växtligheten, afhjelpes till en del genom den ovanligt långvariga vackra väderleken på hösten, så att årsskotten på de nyplanterade träden hunno efter omständigheterna en god utbildning och mogning, hvaraf man kan hoppas ett godt resultat af öfvervintringen.

Någon särskild förändring angående planteringarnas skötsel har ej förekommit, utan i likhet med föregående år all möjlig uppmärksamhet egnats åt de olika planteringarna för att hålla dem i bästa möjliga skick. Anslaget härför, hvilket uppgick till Fmk 41,000 blef genom ofvannämnda ogynnsamma omständigheter öfverskridet med Fmk 349: 04.

Vidare kan omnämnas att de under flere år pågående planerings- och planteringsarbetena å Maria sjukhus område nu äro fullständigt afslutade, så att alla de delar, som voro afsedda till planteringar, iordningstälts.

Planteringarna
å Maria sjukhus
område.

Träd och buskar, som under året utplanterats dels å de nyanlagda områdena, dels för kompletteringar i de äldre planteringarna, ha uppgått: de förra till ett antal af 432 och de senare till 1,378 st.

Blomsterplanter-
ingar i Rune-
bergs esplanad.

Beträffande blomsterplanteringen gjordes den förändringen inom Runebergsesplanaden, att stamfuchsior och stamchrysantemum placerades fristående å gräsplanerna utmed ömse sidor af midtelgången.

För öfrigt voro blomsterarrangemangen i de andra planteringarna ungefär desamma som föregående år, om man undantager den omständigheten, att gröfre blomsterväxter mera kommo till allmän användning än förut. Derigenom blef äfven antalet utplanterade exemplar något mindre än förut.

Växthusen och
drifbänkarna.

Antalet växter, som under året förökades i växthusen och drifbänkarna, uppgick till 49,300 st. Af dessa utplanterades 35,065 st. De öfriga ställdes på tillväxt för kommande behof.

Af blomsterlökar utplanterades på hösten 14,200 st. för vårblomning kommande år.

Kostnaderna för
planteringarnas
underhåll.

Kostnaderna för skötsel och vård af nedannämnda planteringar ha under året uppgått till följande belopp:

Ateneum	<i>Tryck</i>	105: 95
Brandtornet	”	2: 52
Brunnsparken	”	5,653: —
Brunnsplanen	”	648: 87
Djurgården	”	1,296: 60
Elisabetstorget	”	678: 17
Esplanaderna	”	6,842: 34
Fabriksparken	”	221: 58
Fredrikstorget	”	118: 19
Grafvarna å kyrkogården	”	111: 75
Hesperia park	”	109: 01
Kajsaniemi park	”	6,077: 31
Kyrkotorget	”	277: 38
Maria sjukhus	”	1,685: 78
Materialgården	”	418: 59
Mullgården	”	422: 68
Observatoriibergen	”	3,845: 45
Plantskolan	”	1,464: 44
Sqvären vid Finlands Bank	”	346: 07
” ” Ridarhuset	”	438: 81
” ” Ständerhuset	”	839: 21

Transport *Tryck* 31,603: 70

	Transport <i>Fmk</i>	31,603: 70
Soffor	„	881: 17
Trekanten	„	664: 35
Växthusen	„	5,172: 19
Diverse	„	3,027: 63
	<u>Summa <i>Fmk</i></u>	<u>41,349: 04</u>

Soffor till ett antal af 50 st. inköptes för det härför beviljade an- Inköp af soffor. slaget 1,000 mark.

Af anslaget för inköp af träd och buskar, Fmk 400, användes Fmk 379: 49, hufvudsakligast för inköp af sådana trädslag, som med fördel icke kunna uppdragas här på platsen eller som från annat håll inom landet kunna anskaffas.

För underhåll af hägnaderna omkring planteringarna uppgick kostnaderna till Fmk 1,926: 26. Således öfverskreds det egentliga anslaget med icke mindre än Fmk 926: 66, detta dock beroende derpå att en räkning för hägnadsmaterial under 1895 inkommit så sent, att utgiften för dess liqvidering måste påföras 1896 års anslag för detta ändamål.

Underhåll af hägnader.

Arbetsstyrkan för ofvannämnda arbetens utförande har vexlat under vintermånaderna mellan 9 och 27 samt under sommarmånaderna mellan 26 och 109 personer, hvilka dagligen varit sysselsatta.“

Arbetsstyrkan vid stadens planteringar.

Den för tillsyn öfver stadens skogskultur anlitade fortsmannen, Forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

Vården om stadens skogar.

„Under år 1896 har hufvudintresset fortsättningsvis riktats på kultivering af kalmarkerna å Gumtäckt egendom. I sådant syfte har till dessa marker under året från plantskolan utflyttats 11,700 tall- och 14,350 granplantor. Härförutom har såsom hjälpkulturer utplanterats å Grejus andelen 1,750 granar, Mejlans 5,950 granar, djurgården 11 lärkträd och 11 pichta granar samt vid vägen till Fölisön 4 lärkträd och 4 pichta granar. In summa har således utplanterats 33,780 plantor. Dessutom hafva 25 plantor blifvit försålda.

Skogssådd och -plantering.

I sammanhang härmed torde böra anmärkas att en mängd af de i djurgården och vid allmänna vägar tidigare utsatta plantorna (sibiriska lärkträd och pichta granar) blifvit antingen afbrutna eller helt och hållet uppryckta af okynniga personer. Ett större antal vitestaflor skulle helt säkert verka välgörande på de i detta afseende förvirrade rättsbegreppen.

I plantskolan har utsåtts 5,50 kg tall-, 0,50 kg pichta gran-, 0,50 kg

Plantskolan

cembra tall-, 2 kg alm- och 1 kg askfrö samt 0,40 kg hästkastanjer. Den ihållande torkan under våren samt den sämre grobarheten hos årets frö förorsakade dock att ett jembförelsevis mindre antal tallplantor uppspirat.

Då den yppiga gräsväxten i stadens skogar tyckes förqväfva icke allenast direkte genom sådd uppkomna plantor, utan äfven från plantskola utflyttade mindre sådana, har arbete nedlagts på uppdragning af större plantor, med afseende hvarå något vidlyftigare omskolnings-arbeten verkstälts i plantskolan.

Skogstaxering. Förutom särskilda rödning- och rensningsarbeten samt hjälpgallringar hafva skogarna å Guntäckt och Kottby underlydande marker under året blifvit taxerade. Dervid befans att antalet tinmerträäd, som vid brösthöjd innehafva en diameter af 20 centimeter och deröfver, utgör inalles 4,875 stammar, deraf 3,340 äro tallar och 1,535 granar.

Skogseld. Å trenne ställen alledes invid stadens skogsegor utbröt under sommaren skogseld, men afvärjdes genom skyndsam släckning från att tränga sig in på stadens sida.

Kostnader. Kostnaderna för året hafva utgjort:

För skogskulturer	<i>Smk</i>	240: 18
„ plantskolan	„	191: 17
„ skogsrodjningar m. m.	„	497: 47
„ hjälpgallring m. m.	„	61: 48
„ skogstaxering	„	26: 48
„ extra bevakning	„	164: 98
	Summa <i>Smk</i>	1,181: 71

Afgår för försålda plantor under åren 1895 och 1896 från plantskolan 34 mark.“

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Stadskassans utgifter och inkomster. Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1896 samt jembförelser emellan den fastställda bugeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor.

Stadens lösa inventarier. Genom införskaffande från de skilda nämnderna, bestyrelserna och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats

och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje kvartal försiggått i föreskrifven ordning, liksom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit. Inventeringar af stadskassan.

På Drätselkammarens hos Föreningensbanken i Finland och Nordiska Aktiebankens för handel och industri kontor härstädes gjorda förfrågan angående de vilkor, hvarunder det för staden under året behöfliga kassakreditivet å 700,000 mark kunde erhållas, hade från hvardera omförmälda banker anbud inlemnats, och beslöt ¹⁾ Drätselkammaren antaga det af Föreningsbanken gjorda anbudet, såsom det för staden fördelaktigaste. Sistsagda bank hade nämligen erbjudit sig att för ett år framåt öppna för staden en ny kontokurant, innebärande rätt för staden att derå uttaga ända till 700,000 mark provisionsfritt, mot fyra (4) procents ränta pro anno å de af staden disponerade belopp, hvarjemte staden såsom härintills komme att godtgöras den hos banken för löpande räkning gällande ränta å de belopp, staden komme att hafva till godo å kontokuranten. Stadens största skuld å detta kreditiv utgjorde den 1 September 645,700 mark samt var stadens största tillgodohafvande 73,300 mark den 30 April; totala kassakreditivräntan för året uppgick till 3,718 mark 97 penni. Kassakreditiv.

Härutöfver hade för betäckande af större utgifter under året, bland annat för reglerandet af stadens skuld å 500,000 mark för köpeskillingen för Gumtäckt egendom, upptagits ²⁾ tvenne lån, det ena å 300,000 och det andra å 500,000 mark, hvardera uti Föreningsbanken i Finland mot 4 $\frac{1}{2}$ procent årlig ränta och med rättighet för Kammaren att lyfta lånebeloppen uti rater af 100,000 mark. Totala räntan för dessa lån uppgick till 23,750 mark. Lån å kortare betalningstid.

Vid den 2 Maj verkställd utlottning af tvenne partialförskrifningar, hörande till det i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 19 Mars 1894 upptagna lån å 650,000 mark ³⁾ för bestridande af utgifter för stadens sjukhus och dånvårdsbyggnader äfvensom för inköp af den med stadens rådhus numera förenade gården N:o 22 vid Alexandersgatorna utföllo ⁴⁾ N:ris 9 och 11. Utlottning af partialförskrifningar å 650,000 marks lånet.

¹⁾ Drks prot. den 30 jan. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 5 mars § 36 och den 11 juni § 38 — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 55. — ⁴⁾ Drks prot. den 7 maj § 32.

Utlottning af
obligationer.

Vid den 2 November 1896 verkställd utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt $4\frac{1}{2}$ % obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen ¹⁾:

Vattenledningslånet af 1876.

Serien Litt. A. N:ris 82, 175, 198, 255, 271, 383, 493.

„ „ B. „ 1, 76, 122, 124, 179, 202, 287, 363, 438, 667, 811,
818, 997, 1,053, 1,168, 1,268, 1,401, 1,475, 1,477, 1,492.

„ „ C. „ 166, 208, 233, 308, 435, 557, 570, 577, 625, 672, 738,
742, 978, 1,113, 1,168, 1,211.

Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien Litt. A. N:ris 11, 12, 61, 111.

„ „ B. „ 18, 36, 97, 125, 199, 251, 261, 271, 381, 426, 427,
489, 491, 518, 527, 547, 565, 569, 675.

„ „ C. „ 5, 65, 112, 159, 163, 194, 319, 374, 390, 411, 416,
487, 516, 611, 625, 657, 685, 697, 759, 762.

$4\frac{1}{2}$ % Obligationslånet af 1892.

Serien Litt. A. N:ris 74, 205.

„ „ B. „ 469, 528, 723, 786, 815.

„ „ C. „ 113, 1,275, 1,477, 1,484, 1,501, 1,807, 1,983.

Inköp af en
obligation.

I stöd af Stadsfullmäktiges vid den 5 Mars hållet sammanträde Drättselkammaren lemnade bemyndigande lät Kammaren inlösa ²⁾ af enkefru Wilhelmina Nordström låneobligationen N:o 491 litt. B. af H:fors stads lån af år 1882, lydande å 1,000 mark, hvars talongblad förkommit, och ställdes härvid borgen för den förlust som kunde tillskyndas staden genom möjlig inlösen af härefter förfallna kuponger, hörande till samma obligation.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkamreraren afgifna berättelse om Trafikkontorets verksamhet samt uppborlden af trafik- m. fl. afgifter:

¹⁾ Drks prot. den 12 nov. § 17. — ²⁾ D:o d:o den 17 sept. § 9.

„Året 1896 rättfärdigade i allo de förväntningar man ställt på det- Tolags- och trafik-
samma; ja det gaf betydligt mer än man räknat på. I budgeten hade afgifterna
tolagen kalkylerats till 125,000 mark; året gaf Fmk 160,943: 77. I trafik- m. m.
afgifter hade man gjort sig räkning på 345,000 mk; året slutade med
Fmk 372,367: 58. — De små debiteringsposterna, mätningafgifterna och
transitomagasinshyran, höllo sig tämmeligen nära de kalkylerade beloppen;
den förra, beräknad att gifva 2,500 mark, gaf 2,369: 86; den senare, upp-
tagen i budgeten till 500 mark, kom upp till Fmk 700: 25. Slutsumman
för 1896 ställde sig på hela Fmk 536,381: 46. — Nästföregående år hade
haft att uppvisa en slutsiffra på 489,592: 31 eller med bortlemnande af
debetsedelafgiften på Fmk 488,429: 27. Ökningen för 1896 utgör således
icke mindre än Fmk 47,952: 19.

Denna ökning i intrader har naturligtvis äfven fört med sig en stark
ökning i arbetet, såsom man kan sluta däraf, att antalet inlagor som upp-
debiterats gått upp till mer än 35,000 stycken. År 1895 utgjorde antalet
29,000 stycken. År 1895 hade vi endast 21,103 inlagor att uppdebitera.

Debiteringen under de olika månaderna 1896 framgår af medföljande Debitering och
tablå: uppörd.

Tablå öfver Helsingfors Trafikkontors debitering under de olika må-
naderna 1896.

	Tolag		Trafikafgift		Mätning- afgift		Transito- gasinshyra		Summa	
	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.
Januari	8,722	92	5,324	56	—	—	23	13	14,070	61
Februari	7,311	24	2,535	66	—	—	34	55	9,881	45
Mars	9,150	—	5,599	55	—	—	54	71	14,804	26
April	12,168	69	14,106	25	—	—	53	52	26,323	46
Maj	16,462	17	31,154	07	906	84	57	03	48,580	11
Juni	11,987	70	43,470	09	677	72	40	62	56,176	13
Juli	16,255	24	45,468	99	622	18	193	15	62,539	56
Augusti	10,959	68	37,144	80	—	—	32	40	48,136	88
September	17,154	99	44,319	63	163	12	54	23	61,691	97
Oktober	20,412	45	74,520	92	—	—	34	25	94,967	62
November	16,545	26	44,194	71	—	—	84	22	60,824	19
December	13,813	43	24,528	35	—	—	38	44	38,380	22
Summa	160,943	77	372,367	58	2,369	86	700	25	536,381	46

Af hela debiteringssumman för 1896, stor Fmk 536,381: 46, uppbars Reser och resti-
under årets lopp Fmk 528,729: 75. Vid årets slut utestodo Fmk 7,651: 71 tutioner.
bestickande sig nästan helt och hållet i restlängderna för November och

December. I slutet af Februari 1897, sedan resterna indrifvits, utestod af hela den stora debiteringen endast Fmk 157:70. Från föregående år utbalanserade till 1896 inalles Fmk 9,391:04. Häraf uppbars under 1896 Fmk 8,643:41; af Drätselkammaren afkortades Fmk 365:— till 1897 kom sålunda att balansera endast Fmk 382:63.

Tolag för varor till uppstad. De tolagsafgifter, som tillfalla staden Helsingfors för varor, destinerade till uppstad, redovisas af Drätselkontoret direkte; de inflyta ock som känt direkte till Drätselkontoret“.

Hamnkontorets uppboörd. Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande:

Hamnkaptenen och Hamnkontorsbokhållaren tillkommande uppboördsprocent. Af årets uppboörd, utgörande brutto 243,373 mark 11 penni, och med 40 à 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångare 189,447 mark 85 penni, har tillkommit i uppboördsprocent: Hamnkaptenen efter 4 % — 7,577 mark 91 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter, 0,5 % — 947 mark 24 penni.

Parmmätare, packare och vräkare. I enlighet med bestämmelserna i gällande trafiktaxa för staden, som föreskrifver att vid Hamnkontoret skall antagas ett bestämdt antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfve ega uppbara dem tillkommande arvode, hafva under året varit anstälde en älderman och femton parmmätare samt har deras verksamhet och inkomster utfallit sålunda, att för uppmätta 47,974 famnar ved à 30 pennis medelpris uppburits 14,392 mark 20 penni, hvilket fördeladt på sexton man gör 899 mark 51 penni för hvarochen. För packning och vräkning hafva två personer funnits vid Hamnkontoret anställda, och hafva under året 603 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket à 15 penni per tunna gör 90 mark 45 penni eller 45 mark 22 penni för hvardera vräkaren.

Laurells stipendiifond. Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 122 mark 19 penni uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan Finska reallyceum och privata Svenska flickskolan.

Skjutshållningen vid stadens gästgifveri. Emedan kontraktet angående skjutshållningen vid stadens gästgifveri med åtta hästar skulle utgå den 1 Juni, hade Drätselkammaren anhållit om Poliskammarens yttrande beträffande framtida anordnandet af denna skjutshållning och på dess förslag till Guvernören i länet ingått ²⁾ med framställning om nedsättning af antalet hästar för närmast kommande tre år till sex stycken, hvilket äfven bifölls ³⁾. Tillika hade Drätselkam-

¹⁾ Drks prot. den 2 april § 17. — ²⁾ D:o d:o den 5 mars § 9. — ³⁾ D:o d:o den 13 aug. § 12.

maren genom kungörelse af hugade entreprenörer infortrat anbud å åtagandet att under tre år från den 1 Juni 1896 uppehålla gästgifveri och skjutshållningen i staden samt sålunda erhållit¹⁾ fyra anbud, af hvilka den förre entreprenören, Stadsbetjenten A. F. Fagerholms anbud, såsom det lägsta och fordrande en ersättning af 334 om året för hvarje häst, af Drättselkammaren antogs.

c) *Särskilda andra af Drättselkammaren handlagda ärenden.*

Sedan Drättselkammaren beslutit²⁾ att den efter skogvakten Eriks-sons död lediga yngre skogvaktssysslan skulle från den 1 Juni åter ordinariter besättas samt genom kungörelse uppmanat hugade sökande till tjänsten att ansöka densamma, hade inom utsatt tid till Drättselkammaren inlemnats 21 särskilda ansökningar; och utsåg Drättselkammaren, efter att hafva inhemtat³⁾ Byggnadskontorets yttrande och förslag, till befattningen⁴⁾ skogvakten å Otava jordbruksskola, Johan Kallio, som från den 1 Juni, då platsen borde tillträdas, finge åtnjuta dermed förenade löneför-
måner.

Besättande af yngre skogvaktarsysslan.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande deri af skedda förändringar, hvarjemte stadens säkerhetshandlingar granskades och nödiga åtgärder till bevarande af stadens rätt i förekommande fall vidtogos.

Komplettering af fastighetsboken.

Granskning af säkerhetshandlingar.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndighets anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drättselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose.

Bevakande af stadens rätt i rättegångar, konkurser och taxeringsärenden m. m.

Uti sammanlagdt 35 fall godkände Drättselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemark, nämligen för 12 byggnadsföretag å Berghäll, 5 å Djurgårdsvillorna och Alppaviljongen, 4 å Wallgård, 4 å Humleberg, 2 å Mejlans, 1 å Alkärr, Arabia, Edesholmen, Fågelvik, Grejus, Hagnäs, Kaavi, Malm, Miramaa, Slagtinrättningen, Skeppdockan, Stora Bässen, Strörmstenska plantaget, Södervik, Sörnäs, Tölö sockerbruk och Ås äfvensom 1 å ett område invid Lappviksgatan.

Godkända byggnadsritningar.

¹⁾ Drks prot. den 21 maj § 3. — ²⁾ D:o d:o den 2 april § 5. — ³⁾ D:o d:o den 30 april § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 maj § 38.

Godkända borgesförbindelser.

Under året godkände Drätselkammaren inalles 35 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 5 för leverans- och entreprenadkontrakt, 1 för uppbörd af trafikmedel och 1 för köpeskillingen för försåld tomt erläggande.

Utverkade och förnyade inteckningar.

Uti in summa 34 fall utverkade sig Drätselkammaren inteckning uti tomter och byggnader, nämligen uti 32 fall för ingångna arrendeaftal och uti 2 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försålda tomter.

Drätselkammarens medlemmar.

Drätselkammaren bestod under året af Statsrådet G. M. von Christierson (ordf.), Hofrådet C. Nummelin (viceordf.), Bankdirektören L. von Pfaler, Bandirektörsassistenten Th. Frosterus, Grefve C. Mannerheim och Gårdsegaren K. R. Åström. Suppleanter voro Konsuln L. Krogius, Sekreteraren i Skolstyrelsen O. Svibergson och Byggmästaren K. A. Nyberg.

Drätselkammarens sammanträden, antal ärenden m. m.

Drätselkammaren hade under året 59 sammanträden, af hvilka 53 ordinarie och 6 extra. Dervid handlades 1,209 diariförda ärenden, af hvilka 127 voro beroende från de föregående åren samt 1,082 nya. Af dessa blefvo 1,097 befördrade till slut samt 112 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,168. Paragrafantalet i Kammarens protokoll uppgick till 1,739 samt breffnummern till 295. Kontrakt affattades inalles 36, af hvilka 25 gälde legoaftal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 3 förvärfvande af eganderätt till fastighet, 4 byggnadsentreprenader, 1 särskilda materialleveranser, 1 belysning och 2 andra åtaganden.

III. Fattigvårdsstyrelsen.

Den af Fattigvårdsstyrelsen till Drätselkammaren afgifna redogörelsen för dess verksamhet under år 1896 är, med uteslutande af några, bland bilagorna i hufvudsak intagna tabeller af följande lydelse:

„Den styrelse, som under loppet af år 1896 handhaft stadens fattigvård, har utgjorts af följande, af Stadsfullmäktige dertill utsedda personer, nämligen ordförande tjänstförrättande kyrkoherden F. L. Bengelsdorff, ledamöter underpolismästaren, kollegiiassessorn O. A. Ståhlberg, muraremästaren A. Ärt, bankkamreraren Ö. G. Westling, arkitekten C. G. Hjort af Ornäs, fröken F. Palmén och senatsregistratorn W. von Hausen äfvensom suppleanter handlanden A. L. Mellin och protokollssekreteraren A. Aminoff.

Fattigvårdsstyrelsens medlemmar och tjänstemän

De presterliga förrättningarna vid arbets- och fattiggården hafva utöfvats af pastorn Emil Murén. Inspektorsbefattningen vid sagda inrättning har innehafts af kommunalrådet C. E. Degerholm. Såsom sekreterare vid Styrelsen har tjänstgjort senatsregistratorn von Hausen. För fattigvårdens utgifter erforderliga medel hafva, på Styrelsens requisition, lyftats å Drätselkontoret af kommunalrådet Degerholm, som öfver de uppburna medlen vid hvarje månads utgång afgifvit redovisning öfver inkomster och utgifter, hvilken derå, efter verkställd granskning, öfverlemnats till Drätselkammaren.

Antalet af dem, som genom Fattigvårdsstyrelsens försorg blifvit vårdade under år 1896 har utgjorts af:

Antalet fattige, som vårdats på kommunens bekostnad.

a) Intagna i arbets- och fattiggården 587 personer, deraf:	
högsta antalet på en gång	294
(emot 284 år 1895)	
i medeltal	270
(emot 262 år 1895) och	
minsta antalet	246
(emot 240 år 1895).	
b) Utackorderade inom staden	111
(emot 101 år 1895),	
af dem:	
äldre personer	17
barn under 15 år	94

- c) Utackorderade på landet 431
 (emot 427 år 1895)
 af dem:
 äldre personer 161
 barn under 15 år 270
- d) Understödda med ständiga månatliga bidrag hafva blifvit,
 dels hela familjer dels enskilda medlemmar, till ett antal
 af. . . . . 863 personer
 (emot 865 år 1895,
 deraf:
 äldre personer 403
 barn under 15 år 460
- e) Pensionerade med räntorna å donerade kapital 72 personer.
- f) Tillfällig hjälp har utdelats åt 638 personer (emot 739 år 1895)
 uti 4,017 skilda poster (emot 3,738 år 1895), deraf i medeltal per månad
 under Januari, Februari, Mars, Oktober, November och December 401
 (emot 468 år 1895) samt under April, Maj, Juni, Juli, Augusti och Sep-
 tember 268 (emot 154 år 1895).

Då antalet af dem, som åtnjutit fattigunderstöd eller hjälp år 1895
 uppgick till 2,727 och summan af här ofvan uppräknade understödstagare
 och vårdade hjälpbehöfvande utgör 2,702, har antalet under året minskats
 med 25 personer.

Af ständiga understöd hafva under år 1896 indragits:

i följd af dödsfall	31
för uppnådda 15 år	25
af särskilda andra orsaker	67
och utgifvits:	
till äldre personer	61
för barn	125

I fattiggården
 intagna per-
 soner.

De i fattiggården under året intagna hafva utgjorts af ålderstigna,
 bräckliga och sinnessjuka personer, hvilka sistnämndas antal uppgick till
 150, äfvensom af sådana barn, hvilka blifvit värlösa eller vanvårdade i
 dåliga hem; och hafva de qvarhållits en tid för att sedan kunna genom
 utackordering öfverlemnas till enskilda för att vårdas och uppfostras. Att
 de hos de flesta mera eller mindre brutna krafterna blifvit till arbete an-
 vända framgår af den härhos bilagda arbetsförteckningen samt deraf att
 inrättningens behof af skodon, kläder, vedhuggning, rummens renhållning,

tvätt, en del remontarbeten med mera äfvensom renhållning af inrättningens vägar och område genom hjonen ombesörjts.

Af förenämnda i fattiggården intagna 150 sinnessvaga personer hafva de, som erfordrat strängare bevakning, vårdats i celler och utgjort inalles 36. Högsta antalet på en gång vårdade sinnessjuka har utgjort 73, i medeltal 67 och minsta antalet 62. Bland utackorderade fattiga hafva förekommit 27 sinnessvaga. Dessutom hafva på fattigvårdens bekostnad i särskilda dårvårdsanstalter vårdats 56 sinnessjuka. Samtliga under året af fattigvården försörjda sinnessjuka personer utgjorde således 233.

Kosthållningen vid arbets- och fattiggården har ombesörjts, under inspektorns närmaste tillsyn, af en hushållerska med biträde af nödig tjänstepersonal och lemnat det resultat, att kostnaden för hvarje dagportion eller en fullvuxen persons uppehälle för dagen utgjort i fattiggården omkring 25 penni och i arbetsinrättningen, der rikligare portioner utdelats, 35 penni.

Följande räkning utvisar fattigvårdens inkomster och utgifter för år 1896.

	<i>Fråk.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>ni.</i>
Debet.				
<i>Inkomster.</i>				
Behållning från 1895	—	—	5,104	11
Ersättning för fattigas underhåll	5,345	23		
Fattigvården tillfallna arfsmedel	19	—		
För arbeten, verkställda af hjonen	254	08		
För do do af i arbetsinrättningen intagna personer	10,841	84		
För försålda svinkreatur	658	—		
För försåldt affall vid kosthållningen	52	65		
Återburna sjukvårdskostnader för personer som affidit	67	50		
Återburna medel från kosthållningen	36	—		
För försåld spillning	41	20	16,815	50
Lyftadt å Drätselkontoret	—	—	257,060	34
Summa <i>Fråk.</i>	—	—	279,479	95
Kredit.				
<i>Utgifter.</i>				
Fattigvårdsstyrelsen:				
Aflöningar	5,800	—		
Arvoden åt tillsyningsmännen	2,100	—		
För inspektionsresor	664	40		
För städning af embetslokaler	41	05	8,605	45
Transport	—	—	8,605	45

	<i>Fmg.</i>	<i>7u.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>7u.</i>
Transport	—	—	8,605	45
Fattiggården:				
Aflöningar	13,218	33		
Beklädnad för de fattige	9,146	88		
Kost för d:o	24,852	75		
Läkemedel	3,319	25		
Inventarier	2,464	59		
Materialier	825	04		
Ved och belysning	10,579	96		
Hästfoder	900	49		
Remontarbeten	6,736	79	72,044	08
Arbetsinrättningen:				
Aflöningar	4,540	—		
Ved och belysning	1,125	88		
Kost	5,987	85		
Beklädnad	1,415	29		
Materialier	5,723	83		
Inventarier	487	97		
Flitpenningar	763	25		
Remontarbeten	280	05	20,324	12
Understöd och kostnaden för fattige utom inrättningen:				
Ständiga understöd: Litt. B	43,161	10		
” ” Litt. C	9,645	33		
” ” Litt. D	53,782	03	106,588	46
I särskilda inrättningar intagne	4,974	84		
Tillfälliga understöd	19,210	05		
Understöd åt värnepliktiges hustrnr	1,760	—		
Sjukvård	11,818	21		
Kostnader för sinnessjuka, vårdade i särskilda anstalter	16,237	—		
Läkemedel	10,928	05	171,516	61
Diverse utgifter	—	—	6,489	69
Bokförda, men icke uppburna inkomster ¹⁾	—	—	500	—
Summa <i>Fmg.</i>	—	—	279,479	95

¹⁾ Pension för f. d. stadsträdgårdsmästaren L. A. Jernström — 500 mark.

Följande tablå utvisar skillnaden emellan de särskilda utgifterna för Jemförelse mellan åren 1895 och 1896.

	Utgifter		Under år 1896	
	år 1896	år 1895	Utgifterna	
			ökade	minskade
Afföningar	19,018 33	20,930 —	—	1,911 67
Städning	41 05	40 25	80	—
Tillsyningsmännens arvoden	2,100 —	2,100 —	—	—
Inspektionsresor	664 40	720 95	—	56 55
Ständiga understöd	¹⁾ 111,563 30	112,543 85	—	¹⁾ 986 55
Tillfälliga d:o	19,210 05	18,759 31	450 74	—
Understöd åt värnepligtiges hustrur	1,760 —	1,850 —	—	90 —
Beklädnad	9,146 88	10,426 28	—	1,279 40
Kost	24,852 75	23,219 96	1,632 79	—
Sjukvård	11,818 21	12,623 60	—	805 39
Därvård	16,237 —	14,862 45	1,374 55	—
Läkemedel	14,247 30	10,143 06	4,104 24	—
Inventarier	2,464 59	2,654 31	—	189 72
Materialier	825 04	613 95	211 09	—
Ved och belysning	10,579 96	8,444 29	2,135 67	—
Hästfoder	900 49	921 70	—	21 21
Remontarbeten	6,736 79	4,242 48	2,494 31	—
Diverse	6,489 69	6,751 79	—	262 10
Arbetsinrättningen	20,324 12	22,287 72	—	1,963 60
Bokförda, men icke uppburna inkomster	500 —	1,492 50	—	992 50
Summa	279,479 95	275,628 45	12,404 19	8,552 69

Tablå, utvisande skillnaden emellan budgeten och utgifterna för Jemförelse mellan budgeten och de faktiska utgifterna.

	Enligt budgeten	Utgifterna	Ökade	Minskade
Afföningar	19,160 —	19,018 32	—	141 67
Tillsyningsmännen	2,100 —	2,100 —	—	—
Inspektionskostnader	800 —	664 40	—	135 60
Städning	60 —	41 05	—	18 95
Ständiga understöd	106,200 —	111,563 30	5,363 30	—
Tillfälliga d:o	21,000 —	19,210 05	—	1,789 95
Värnepligtiges hustrur	1,500 —	1,760 —	260 —	—
Beklädnad	9,000 —	9,146 88	146 88	—
Kost	25,000 —	24,852 75	—	147 25
Transport	184,820 —	188,356 76	5,770 18	2,233 42

¹⁾ I detta belopp ingår äfven utgifterna för personer, vårdade i särskilda anstalter.

	Enligt budgeten	Utgifterna	Ökade	Minskade
Transport	184,820	188,356 76	5,770 18	2,233 42
Sjukvård	10,000	11,818 21	1,818 21	—
Dårvård	12,000	16,237 —	4,237 —	—
Läkemedel	10,500	14,247 30	3,747 30	—
Inventarier	2,000	2,464 59	464 59	—
Materialier	700	825 04	125 04	—
Ved och belysning	8,000	10,579 96	2,579 96	—
Hästrfoder	900	900 49	— 49	—
Remontarbeten	5,800	6,736 79	936 79	—
Diverse	7,000	6,489 69	—	510 31
Bokförda, men icke uppburna inkomster	—	500 —	500 —	—
Arbetsinrättningen	23,240	20,324 12	—	2,915 88
Summa	264,960	279,479 95	20,179 56	5,659 61

Då utgifterna uppgått till . . . . . *Fmk* 279,479: 95
och summan af anslagen utgör . . . . . „ 264,960: —
så har uppstått en skilnad af . . . . . *Fmk* 14,519: 95

Som likväl de af Fattigvårdsstyrelsen

uppburna inkomsterna utgjorde . *Fmk* 16,815: 50
emot i inkomstförslaget beräknade . „ 14,400: —
utvisande ett öfverskott af . . . . . *Fmk* 2,415: 50
så bör från skilnaden afdragas sistnämnda belopp med „ 2,415: 50
och framgår deraf att differensen emellan utgifterna
och budgeten för år 1896 egentligen utgör . . . *Fmk* 12,104: 45

Såsom af ofvanstående synes, har för stadens fattigvård tagits i anspråk *Fmk* 12,104: 45 utöfver det beräknade anslaget af *Fmk* 264,960: — De betydligare skiljaktigheterna emellan de särskilda anslagsposterna i budgeten och de använda beloppen hänföra sig till utgifterna för ständiga understöd, sjukvård, dårvård, läkemedel samt ved och belysning, hvilka utgiftsposter, såsom äfven af tidigare berättelser framgår, visat sig omöjliga att på förhand beräkna. Då emellertid totala beloppet af utgifterna för fattigvården uppgår till icke mindre än inemot 280,000 mark, torde skilnaden emellan budgeten och sagda utgifter i förhållande till totalsumman icke kunna anses öfverhöfvan hög.

I *Arbetsinrättningen* voro intagna inalles 177 hjon, deraf:

högsta antalet på en gång	97
i medeltal	58
minsta antalet	19

I arbetsinrättningen intagna personer.

De intagna personernas ålder utgjorde:

från 15 till 20 år	18
„ 20 „ 30 „	19
„ 30 „ 40 „	33
„ 40 „ 50 „	39
„ 50 „ 60 „	40
„ 60 „ 70 „	27
„ 70 „ 80 „	<u>1</u>
	177.

Enligt medföljande tablå hafva dessa personer under vistelsen i inrättningen verkställt särskilda arbeten,

hvaraf förtjensten utgjort	<i>Tmf.</i>	11,159: 69
och dessutom till fattiggården, arbetsinrättningen och därvårdsafdelningen	„	6,312: 90
	Summa <i>Tmf.</i>	<u>17,472: 59</u>

I afseende å utdelning af räntorna å särskilda till fattiggården do- Utdelning af till
nerade och af Drätselkammaren förvaldade kapital har utanordnats och fattiggården do-
genom anvisningar å Drätselkontoret utbetalts: nerade räntor.

i februari 1896	<i>Tmf.</i>	1,746: 47
i maj „	„	698: 46
i december „	„	964: 11
	Summa <i>Tmf.</i>	<u>3,409: 04</u>

Dessa donationssummor hafva utbetalts åt särskilda personer enligt följande uträkning:

i februari 1896 räntan å Alexandras fond	<i>Tmf.</i>	200: —
d:o d:o å Elgs „	„	632: 50
d:o d:o å Hanells „	„	292: 02
d:o d:o å Gripenbergs „	„	621: 95
		<u>1,746: 47</u>
i maj d:o å Sierckens „	„	170: 72
d:o d:o å Brobergs m. fl. „	„	527: 74
		698: 46
i december d:o å Gardbergs „	„	56: 45
d:o d:o å Siercks „	„	430: 15
d:o d:o å Lampas „	„	477: 51
		<u>964: 11</u>
	Summa <i>Tmf.</i>	— — 3,409: 04

Asyler och anstalter för vanartade, andesvaga, lytta, blinda m. m.

Öfver fröken Maria Kristina Bergmans och bokhållareenkan Helena Kristina Åkermans testamentsfonder, hvilka förvaltas af Fattigvårdsstyrelsen och af hvilka räntan å fröken Bergmans fond under år 1896 utdelats med Fmk 500, hafva redovisningar för sagda år afgifvits till Drätselkammaren. likasom äfven öfver de medel, som lyftats för asylerna i Lojo för vanartiga gossar från Helsingfors. I denna asyl hafva 28 elever under läsåret varit intagna samt åtnjutit undervisning och tillsyn af vid asylerna anstälde läraren Emil Lassinen. Öfver denna asyls verksamhet under läsåret 1895—1896 bifogas särskild årsberättelse.

I Mörskom asyl för vanartade ynglingar hafva 23 personer med understöd från Helsingfors fattigvård varit intagne.

Genom fattigvårdens försorg och på dess bekostnad hafva under år 1896 varit intagne i Koivula uppfostringsanstalt 9 gossar, hvilka dels varit hemfallne till brott dels visat svårare vanart, Berttula anstalt för andesvaga 3 elever, i Skolan för lytta 5 elever, i Vuorela uppfostringsanstalt 2 elever, hvarjemte under läsåret 1895—1896 på fattigvårdens bekostnad underhållits i Blindskolan i Helsingfors 6 elever, i Döfstumsskolan i Jakobstad 2 elever och i Döfstumsskolan i Borgå 3 elever. I sammanhang härmed anser sig Fattigvårdsstyrelsen böra framhålla en förmån, som bereds fattigvården af Koivula anstalt, nämligen derutinnan att, utöfver ofvanberörda 9 elever, i anstalten varit intagne vid årets ingång 18 och vid dess slut 15 gossar från denna stad, hvilka, sedan fattigvården tidigare under 3 år erlagt afgifter för dem till anstalten, under året åtnjutit kostnadsfri vård och undervisning derstädes.

Medeltalen af utdelade understöd.

För närmare klagörande af storleken utaf de af Fattigvårdsstyrelsen till ofvanuppgifne understödstagare utgifna belopp har följande beräkning uppgjorts, utvisande i medeltal för person den lemnade fattighjelpen:

åt dem som åtnjuta ständiga fattigunderstöd, utgörande inalles 1,405 personer, 75 mark för person och år eller per månad 6 mark 25 penni samt åt personer, som tilldelats tillfällig hjälp, ungefär 30 mark per person eller, beräknadt efter 4,017 särskilda poster, omkring 4 mark 80 penni per gång.

Inspektorns för arbets- och fattiggården bilagor.

Följande af inspektorn, kommunalrådet C. E. Degerholm afgifna uppgifter rörande stadens arbets- och fattiggård bifogas härmed:

1:o Förteckning öfver till kosthållningen levererade produkter jemte uppgift å kostnaden för en hel dagportion.

- 2:o) D:o öfver å fattiggården verkställda arbeten utom de för kontant betalning.
- 3:o) D:o öfver antalet intagna hjon under år 1896.
- 4:o) Tablå öfver huru personantalet vexlat under år 1896.
- 5:o) Sammandrag af dagsverkslistorna förda å arbetsinrättningen under år 1896.
- 6:o) Uppgift öfver verksamheten vid Helsingfors stads arbetsinrättning under år 1896.
- 7:o) Lagerförteckning vid Helsingfors stads arbetsinrättning den 31 december 1896.
- 8:o) Förteckning öfver vid Helsingfors stads arbetsinrättning kvarstående material vid utgången af år 1896.
- 9:) D:o öfver förändringar i kroppsvigten hos manskapet vid arbetsinrättningen under år 1896.
- 10:o) Uppgift öfver antalet intagna hjon jemte deras ålder.
- 11:o) D:o öfver afstraffade hjon, intagne i arbetsinrättningen under år 1896.“

Ur dessa bilagor må här anföras följande:

Kontanta inkomster från fattiggården under år 1896 utgjorde endast 254 mark 8 penni, beroende derpå att hjonen nästan alla voro bräckliga, ålderstigna och sjuka. Förutom att inrättningens äldre linne- och gångkläder blifvit erforderligen underhållna, hafva likväl följande arbeten för inrättningens behof blifvit verkställda: *Spånad*: 27 kilo matträning; *Väfnad*: 60 meter trasmattor; *Sömnad*: 68 lakan, 123 skjortor, 118 d:o för barn, 341 linnen, 36 d:o för barn, 131 madrasser, 62 dynöfvertåg, 91 handdukar, 127 klädningar, 99 underkjolar, 94 stoppade koftor, 49 förkläden, 24 barntröjor, 40 barnmössor, 46 par barnkalsonger, 36 barnlifstycken, 26 barnblusar, 25 barnkoltar, 12 lindanband; *Skrädderiarbeten*: 260 rockar, 321 par benkläder, 179 västar, 27 mössor, en mängd lappningar af äldre kläder; *Strumpstickning*: 83 par ullstrumpor, 98 par linne d:o, 74 par bomulls d:o, 25 par vantar, en mängd skarfvade; *Snickeriarbeten*: 15 st. likkistor samt diverse arbeten för inrättningens behof. Transport till likstationen af 263 lik efter afidna medellösa personer. En del förekommande arbeten vid skötseln af den öppna jorden och inhöstandet af: 480 metr. L $\bar{r}$ hö, 50 hl kålrötter, 24 hl morötter, 1,500 st. kål, 1 $\frac{1}{2}$ hl silleri, 2 $\frac{1}{2}$ hl palsternackor, 4 hl rödbetor m. m.

Uppgift öfver de vid fattiggården verkställda arbeten.

Af de i Helsingfors stads Arbetsinrättning under år 1896 intagna hjon voro afstraffade för *stöld*: 1:sta resan 12, 2:dra resan 9, 3:dje resan 3, 4:de resan 1; för *snatteri*: 1:sta resan 17, 2:dra resan 5; för *inbrott*:

I arbetsinrättningen intagna hjons tidigare vandel.

1:sta resan 3, 2:dra resan 1; för *fylleri*: 1:sta resan 28, 2:dra resan 8, 3:dje resan 5, 4:de resan 1, 5:te resan 2, 6:te resan 1; för *sabbatsbrott* 6; för *olåftig öl- och brännvinsförsäljning* 6; för *olaga näring* 1; för *förfalskning* 3; för *döljande af förskringrat gods* 1; för *ficktjufnad* 1; för *innehafvande af dyrk* 1; för *oljud å gata* 3; för *slagsmål* 2; för *svordom* 1; för *lösdrifveri* 8; för *misshandel å person* 5; för *olofligt tillgrepp* 2; för *hustjufnad* 1; för *nidingsstöld* 1. Hvarjemte 26 hjon tidigare varit insatta å korrektionshus.

Sinnessjuka vid
fattiggården
samt utackorde-
rade.

Af sinnessjuka vid fattiggården vårdades i den äldre inrättningen 36 personer, deraf 8 män och 28 qvinnor, 20 af dem höllos i cell. I den nya sinnessjukanstalten voro intagna 111 sjuka, deraf 53 män och 58 qvinnor. I celler höllos 36 eller 18 män och 18 qvinnor. Högsta antalet på en gång i anstalten vårdade sinnessjuka var under året 73, minsta antalet 62 samt i medeltal 67. Antalet af de utaf Fattigvårdsstyrelsen utackorderade sinnessjuka uppgick till 27, deraf 8 män, 18 qvinnor och 1 barn.

IV. Inqvarteringsnämnden.

Inqvarteringsnämndens till Drätselkammaren afgifna årsberättelse för 1896 är af följande lydelse:

„I enlighet med föreskriften i § 8 af det för Inqvarteringsnämnden fastställda reglemente af den 25 Januari 1878, får Nämnden härmed äran afgifva en kort redogörelse om Nämndens verksamhet under förlidet år 1896.

Vid den 19 December 1895 anställt val hafva Stadsfullmäktige utsett till ordförande i Inqvarteringsnämnden för 1896 Öfverstelöjtnanten G. E. M. af Enehjelm och till ledamot efter Hofrådet G. Toppelius, hvilken undanbedt sig återval, Körnsären A. Lundqvist samt till suppleanter Bankbokhållaren W. Cederholm och Bankkassören L. Jägerskjöld, hvarhos från föregående år qvarstod som ledamot i Nämnden Öfversten A. Moberg. Sekreterare- och kamreraregöromålen hafva fortfarande bestridts af Kollegiassessorn B. Sirén, Qvartermästarebefattningen af Universitetsnotarien E. af Forselles samt translatörsgöromålen, efter det Generalmajoren A. Tavaststjerna med döden afgått, af Kollegiiregistratorn A. Dittmar.

Nämndens ledamöter och tjänstemän.

Under år 1896 har till Nämnden inkommit 286 skrivelser och remisser från Kommandanten, 1 från Guvernören i länet, 5 från Magistraten och 2 från Drätselkammaren, eller sålunda inalles 294 skrivelser. För handläggning af dessa och öfriga å Nämnden ankommande åtgärder har Nämndens ordförande, Sekreteraren och Qvartermästaren under en timmes tid hvarje söckendag uppvaktat å Nämndens embetslokal, hvarförutom Nämnden sammanträdt 12 gånger, vid hvilka sammankomster antalet paragrafer uppgått till inalles 278 eller i medeltal omkring 23 ärenden på hvarje sammanträde.

Antalet ärenden.

De utgångna expeditionerna, förutom requisitioner och anordningar, uppgingo under året till 96.

Då Nämndens räkenskaper och utgiftsstat är beräknad och avslutas för kalenderåret, har Nämnden, ehuru väl de för natura inqvarteringen behöfliga qvarteren äro upphyrdas för hyresåret, här upptagit kostnaden för desamma till så stor del, som under året i verkligheten för dessa qvarter utbetalts. Och utvisar nedanstående tablå och beräkning ej mindre antalet personer och militära inrättningar, som åtnjutit natura inqvarte-

ring, än för dem upphyrda rum. Hyresmedlen i stället för natura kvarter deremot utanordnas vid utgången af hvarje månad, i grund af Kommandantens afgifna förteckningar. För större åskådlighet äro dessa utgifter sammanställda i följande tabellariska form.

Utanordnade
hyresmedel.

A. *Hyresmedel.* Inqvarteringsnämnden har åt nedanstående antal militärpersoner och militära inrättningar vid den härstädes förlagda ryska militär under år 1896 utanordnat hyresmedel, enligt faststald tariff, till följande belopp, nemligen:

	A n t a l							Fmk.	pt.	
	Generaler		Stabs- och öfverofficerare samt deras vederlikar		Underbefäl och manskap		Militära inrättningar och kanscher			
	gifta	ogifta	gifta	ogifta	gifta	ogifta				
För Januari månad	5	1	67	53	18	54	8	15,921	65	
” Februari ”	5	1	69	51	20	48	8	15,762	86	
” Mars ”	5	1	68	52	20	50	8	15,777	21	
” April ”	5	1	69	52	19	49	8	15,771	66	
” Maj ”	5	1	70	53	19	48	8	16,076	63	
” Juni ”	6	2	71	93	16	53	8	18,463	16	
” Juli ”	5	3	70	80	20	52	8	18,076	51	
” Augusti ”	5	2	70	92	20	53	8	17,938	90	
” September ”	5	2	66	46	16	56	8	15,661	90	
” Oktober ”	5	3	67	59	17	57	8	16,954	67	
” November ”	5	2	67	47	17	56	8	16,077	70	
” December ”	5	3	65	51	16	55	8	16,052	71	
	Summa								198,535	56

Af de utbetalta hyresmedlen har vederbörande befäl till Nämnden återburit för mycket utreqvirerade belopp för särskilda officerare m. fl. med inalles Fmk 907: 59 hvilka medel blifvit till Drätselkontoret inlevererade medelst skilda reversal.

Anmärkning: Möjligen hafva några poster direkte från trupperna återburits till Drätselkontoret, ehuru Nämnden derom icke blifvit underlättad.

De för år 1896 utbetalta hyresmedlen torde alltså rätteligen utgöra Fmk 197,627: 97.

Natura kvarter
och kostnaden
härför.

B. *Qvarter i stället för hyresmedel.* Åt följande antal militärpersoner och militära inrättningar vid ryska militären har Nämnden under år 1896 anvisat kvarter, enligt gällande inqvarteringsreglemente:

	Öfverbefäl		Underbefäl och manskap		Militära bönhus	Bonings- och embestrum	Rum för befjäring och kök
	gifta	ogifta	gifta	ogifta			
Under tiden 1 Januari—1 Juni 1896 . .	—	—	9	38	2	23	11
Under tiden 1 Juni till och med 31 December 1896.	—	—	13	25	2	25	13

Dessutom har Nämnden under 1896 anvisat bostad åt följande i tillfälliga tjensteuppdrag till Helsingfors för kortare tid kommenderade militärpersoner:

	Generaler.	Stabs- och öfver-officerare samt deras vederlikar.
I den för ändamålet aftalade lokal i Societetshuset . .	3	29

Kostnaden för natura inqvarteringen utgjorde för år 1896:

I hyror för lokaler	<i>Fmk</i> 7,059: 90
D:o d:o d:o för tillfällig inqvartering	„ 341: 60
För björkved till eldning af boningsrum m. fl.	„ 871: 76
„ barrved till matkokning och brödbakning.	„ 95: 27
„ ljus.	„ 191: 29
„ halm till bäddar åt underbefäl och manskap.	„ 124: 10
	<u>Summa <i>Fmk</i> 8,683: 92</u>

Från denna summa bör dock afdragas den del af kostnaden för ved och ljus under år 1895, uppgående till 400 mark 87 penni, hvarå räkningar först under år 1896 ingifvits och betalts, hvarföre natura inqvarteringen sålunda för sislidet år rätteligen kostat 8,283 mark 5 penni. Då härifrån afdrages den ersättning, som requirerats af ryska Riksskattkammaren med 6,863 mark 50 penni, uppstår en skilnad af *Fmk* 1,419: 55, som således utgör stadens förlust å natura inqvarteringen. Denna förlust har uppstått dels däraf, att Mohamedanska bönehuset indragits från 15 Augusti 1896, men hyran för lokalen, som i grund af tidigare requisition var upphörd per år, måste erläggas till 1 December samma år, dels äfven däraf att den fastställda tariffen för gift underbefäl och gendarmunderofficerare upptager endast 16 mark för de förra och 15 mark för gendarmunderofficer, hvilka belopp äro alldeles för ringa för upp-

hyrande af ett rum med del i kök, som i verkligheten icke kan erhållas under 25 mark per månad, hvartill ännu kommer ved.

Kostnaderna för Nämnden.	C. <i>Diverse kostnader.</i> Arvoden för Inqvarteringsnämndens tjänstemän och vaktmästare för år 1896	<i>Tmf.</i> 7,200: —
	Kansliexpenser och under året uppköpta inventarier för Nämnden	„ 300: —
		<u>Summa <i>Tmf.</i> 7,500: —</u>

Sammandrag af kostnaderna för ryska militärens inqvartering i Helsingfors under år 1896:

A. Utbetalta hyresmedel	<i>Tmf.</i> 197,627: 97
B. Kostnaden för anvisade kvarter i stället för hyresmedel	„ 8,283: 05
C. <i>Diverse kostnader.</i>	„ 7,500: —
	<u>Summa <i>Tmf.</i> 213,411: 02</u>

Derifrån afgår:

Ryska Riksskattkammarens ersättning:	
för utbetalta hyresmedel	197,627: 97
„ anvisade kvarter i stället för hyresmedel	6,863: 50
samt å expenseanslaget vid årets slut återburna	79: 60
	<u>204,571: 07</u>

Den kostnad, som kommunen fått vidkännas för hela inqvarteringen under år 1896 utgör alltså . . . . . *Tmf.* 8,839: 95“

V. Förmyndarenämnden.

Förmyndarenämndens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för år 1896 är af följande innehåll:

„Angående sin verksamhet under sistlidna år 1896 får Förmyndarenämnden till Herrar Stadsfullmäktige härhos afgifva följande berättelse:

1:o) De å Nämnden ankommande göromål hafva varit emellan Nämndens ledamöter fördelade på enahanda sätt som under föregående år. Nämndens arbetsfördelning.

2:o) Nämndens förteckningar för året hafva upptagit 206 tillförordnade förmyndare, 24 kuratorer och 103 s. k. naturliga förmyndare. Antalet förmyndare och kuratorer.

3:o) De under året från pastorsembetet i stadens svensk-finska evangelisk-lutherska församling ankomna förteckningar öfver, till församlingen hörande, aflidna personer, för hvilkas efterlemnade omyndiga och oförsörjda barn förmyndare torde böra utses, omfattande fjerde kvartalet af år 1895 och förra hälften af 1896, samt enahanda förteckning från stadens tyska församling för senare halfåret 1895 upptaga 35 sådana personer; och hafva af sterbhusen efter dem 25 af nämnden ansetts ega den förmögenhet, att redovisning öfver de omyndigas tillgångar borde afgifvas. Pastorsembetet i den grekisk-ryska församlingen har detta år likasom äfven härförinnan försummat afgifva dylik förteckning. Antalet sterbhus och omyndiga barn.

4:o) Nämnden har utverkat eller blifvit hörd öfver tillförordnade af förmyndare i 28 och kuratorer i 10 fall samt öfver 8 myndiga personers ställande under förmyndareinseende och 4 under dylikt inseende ställda personers befriande derifrån äfvensom afgifvit yttranden i 12 särskilda frågor rörande försäljning och 19 frågor beträffande inteckning af omyndigs fastighet. Förmyndareförordnanden.

5:o) Af tillförordnade förmyndare hafva 36, af kuratorer 10 och af naturliga förmyndare 38, ehuru genom kungörelse i stadens tidningar derom erinrade, icke inom lagstadgad tid eller före April månads utgång upptett bevis öfver fullgjord redovisningsskyldighet för år 1895, hvarföre de försumlige blifvit härom särskildt erinrade. Derefter hafva de flesta fullgjort sin berörda skyldighet eller af Nämnden utverkat sig anstånd dermed, så att endast 5 tillförordnade förmyndare lemnat påminnelsen helt och hållet obeaktad. Då till följd häraf stemming om de försumligas lagliga förpligtande att omförmälda skyldighet fullgöra blifvit uttagen, hafva de öfriga rätt för sig gjort, så att stemmingstalan fullföljdes endast mot 2 förmyndare“. Förmyndares redovisningsskyldighet.

VI. Helsovårdsnämnden.

Då såväl den af Helsovårdsnämnden afgifna årsberättelsen för 1896 som ock en af öfverläkaren vid Maria sjukhuset, D:r Sievers utarbetad berättelse för sagda sjukhus under samma tid blifvit särskildt till tryck befordrade, intagas här från desamma bland efterföljande tabellbilagor endast en del statistiska och ekonomiska uppgifter.

VII. Folkskoledirektionen.

Den af Folkskoledirektionen afgifna berättelsen för läsåret 1895—1896 angående folkskoleväsendet i Helsingfors är med undantag af tabellbilagorna, hvilka meddelas längre fram, af följande lydelse:

Läsårets längd samt skoldagarnas och lärotimmarnas antal.	Höstterminens				Vårterminens				Antal läsårsveckor, jul-, påsk- och pingstiderna oberoändade	Antal verkliga läsedagar, alla lördagar borträknade	Antal läsetimmar i veckan
	början		slut		början		slut				
	månad	dag	månad	dag	månad	dag	månad	dag			
	„I den egentliga folkskolan	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj			
I skolan för försummade barn	Sept.	1	Dec.	18	Jan.	8	Maj	30	36	194	24
I fortsättningsskolan . .									36	194	14—16

Skolornas antal och art samt förändringar deri.

Staden hade under läsåret 1895—96 folkskolor till följande antal: högre 5, lägre 57, förberedande 2 och fortsättningsskolor 4. De högre skolorna, 2 finska (1 för gossar och 1 för flickor) och 2 svenska (1 för gossar och 1 för flickor) samt 1 med finskt och svenskt undervisningspråk (för gossar och flickor gemensam) räknade tillsammans 88 skilda afdelningar, af hvilka 15 tillhörde fjärde eller högsta klassen, 21 tredje, 25 andra och 27 första klassen. Af dessa afdelningar voro 44 finska, 41 svenska och 3 svensk-finska. En afdelning, finsk, var ny för året. Af de lägre skolorna voro 32 finska, 25 svenska och 1 svensk-finsk. Under

året hade tre af de finska tillkommit. Den ena förberedande skolan var svensk, den andra finsk. Två af fortsättningsskolorna, en för gossar och en för flickor, voro svenska, de två andra, en för gossar och en för flickor, finska.

Vid läsårets början trädde i skolornas tjänst följande nya lärare och lärarinnor: magister Frans Gabriel Valdemar Sippel och seminaristen Ivar Magnus Sirelius, seminaristen, fröken Valborg Idestam (vid högre skola), studenten Jenny Elisabeth Hedengren, seminaristerna Aldyt Beda Gisela Hultin, Anna Koljonen, Agnes Viktoria Vivika v. Konow, Lydia Rosanne Leinberg, Kaino Matilda Pantsar, Irene Vilhelmina Charlotta Rosenlindt och Elin Matilda Vikman (vid lägre skolor) samt fru Anna Julia Studd, född Forsström (vid förberedande skola).

Förändringar
inom lärareper-
sonalen

Från skolorna afgingo till annan värksamhet ordinarie lärarinnan Johanna Charlotta Strömberg, f. Erling, ordinarie läraren Tuure Gottlieb Saarnio och biträdande läraren Tuomas Raussi samt genom döden ordinarie lärarinnan Alexandra Tscherkoff och biträdande lärarinnan Saima Linea Schöneman.

Tjenstledighet åtnjöto: för enskilda angelägenheter lärarinnan Maria Elisabet Friberg (under hela året), lärarinnan Anna Molander (under höstterminen), lärarene Henrik Lennart Appelberg och Abraham Kohonen (under höstterminen); för sjuklighet lärarene Valdemar Möller (under större delen af året) och Vilho Reiman (under vårterminen), fröken Fanny Rosberg (under större delen af året) och Anna Maria Cantell (under höstterminen). Läraren Karl Frejborg blef den 1 oktober 1895 för dåligt uppförande på ett års tid suspenderad från sin tjänst.

Vikarier vid skolorna voro: seminaristerna Phebe Vilhelmina Candolin (7 månader), Hanna Hoffrén (5 månader), Erika Vilhelmina Lindroos (3 månader), Karin Stenius (5 månader) och Adèle Gustafsson (par månader), Maria Adolfin Södergren och Anni Alvina Vikstén (under hela läsåret), fröknarna Hilma Kjellin (3 månader), Fanny Ossia Schöneman (7 månader) och Ida Elisabet Vatanen (hela året), fru Hanna Naponen (3 månader), magistrarna Anders Leander Biskop (7 månader) och fröken Elin Frosterus (4 månader) samt studenten Edvard Lehto (par månader).

Vid läsårets slut antogos till biträdande lärare och lärarinnor: magistrarna Anders Leander Biskop och Matti Paksula, studenten Karl Fridolf Vikstedt, Ida Karolina Blomqvist, Edla Josefina Segerström, Anni Alvina Viksten och Dagmar Hildur Müller, hvarjemte från lägre till högre skola transporterades lärarinnorna Aina Johansson och Anna Koljonen.

Elevernas uppförande och hälsotillstånd.

Åtskilliga elever (15) ha för dåligt uppförande måst från skolorna uteslutas, och hafva deras föräldrar och målsmän uppmanats att söka få dem intagna i förbättringsanstalt.

Kroppsstraff har icke användts.

Hälsotillståndet har varit godt.

Gåfvor och premier.

Fru Kommerserådinnan A. Sinebrychoff skänkte åter till julen åt fattiga folkskoleelever flere hundra klädes- och skoplagg. Vid läsårets slut utlofvades åt fyra från de högre flickskolorna dimitterade elever hemgiftsbelopp å 500 mark från Karamsinska hemgiftsfonden samt åt 29 andra utdimitterade, såväl gossar som flickor, insättningar i sparbank till ett sammanlagdt belopp af 1,930 mark.

Folkskoledirektionen.

Direktionen har utgjorts af: professorn F. Gustafsson, ordförande, lektorn E. Lagerblad, sekreterare, arkitekten T. Höijer, handlanden A. L. Mellin, professorn K. R. Vahlfors och slaktaremästaren C. F. Vikström, valda af Stadsfullmäktige, samt lärarinnan fröken Alma Hallberg, vald af skolornas lärarepersonal. I april afled ledamoten Vikström, som vid läsårets slut skulle jämte handlanden Mellin varit i tur att ur direktionen afgå. Herr Mellin återvaldes, och efter Vikström invaldes doktor P. Nordmann“.

VIII. Brandkommissionen.

Brandkommissionens till Stadsfullmäktige afgifna berättelse öfver brandverkets i Helsingfors tillstånd och förvaltning under år 1896 är med uteslutning af tabellerna, hvilka i hufvudsak återgifvas bland bilagorna, af följande lydelse:

„Brandkåren har under året alarmerats 61 gånger, nemligen 37 gånger med anledning af verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika, 9 gånger för soteldar, 9 gånger till följd af fel i brandtelegrafan, 3 gånger af okynne, 2 gånger i anledning af brandrök och 1 gång af missförstånd.

Antalet alarmeringar och verkliga eldsvådor.

Af nämnda 37 verkliga eldsvådor eller tillbud till dylika hafva 3 inträffat i 1:sta, 7 i 2:dra, 3 i 3:dje, 4 i 4:de, 5 i 5:te, 2 i 6:te och 2 i 7:de stadsdelen, 2 i förstaden Bärghäll, 5 i Sörnäs, 3 i Tölö och 1 i Helsinges socken (Hermanstad) eller således 28 inom brandområdet och 9 utom detsamma; 24 uppstått i trä- och 13 i stenhus, 5 timat i Januari, 3 i Februari, 2 i Mars, 3 i Maj, 2 i Juni, 2 i Juli, 3 i Augusti, 2 i September, 3 i Oktober, 6 i November och 6 i December; 5 utbrutit på söndagar, 4 på måndagar, 4 på tisdagar, 7 på onsdagar, 7 på torsdagar, 4 på fredagar och 6 på lördagar samt 21 yppats nattetid, räknadt från klockan 6 e. m. till klockan 6 f. m., och 16 på dagen.

Den första underrättelsen om eldens löskomst har i 21 fall anländt med brandtelegrafan, i 13 fall med telefon och i 3 fall genom muntliga bud.

Orsaken till eldens löskomst har i 10 fall varit ovarsamt handterande af ljus, lampa eller tändstickor, i 4 eldblandad aska, placerad i förvaringskärl af trä, i 3 vårdslös tobaksrökning, i 3 ur eldstad fallen brand, i 2 bristfällig rökledning, i 1 för stark upphettning af eldstad, i 1 vårdslös handtering af eldfarlig olja och i 1 fall för nära eldstad upphängdt draperi. I 12 fall har orsaken till eldens löskomst icke blifvit fullt utredd.

Orsaken till eldens löskomst.

Af dessa eldsvådor hafva 7 varit stora, sådana att två eller flera slangledningningar från brandposter eller större handkraftssprutor kommit till användning vid eldens dämpande, 11 medelstora, sådana att en slangledning från brandpost eller handkraftsspruta varit nog för eldens släckande; samt 19 små, hvilka dämpats med vatten från pyttssprutor eller varit släckta vid brandkårens ankomst.

Förutom ofvanberörda eldsvådor hafva i 29 fall mindre afdelningar af brandkåren, 2 å 3 man, ryckt ut för släckande af soteldar.

Frivilliga brandkårens biträde vid eldsvådor.

Frivilliga brandkårens biträde har icke tagits i anspråk för släckande af eldsvådor inom brandområdet, hvaremot nämnda kår deltagit i släckning af par eldsvådor utom staden.

Värdet eller försäkringsbeloppet af skadad egendom.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den egendom inom brandområdet, som till större eller mindre del skadats af elden, utgjorde:

för fast egendom	<i>Tmf.</i> 2,294,500: —	
„ löseegendom	„ 1,248,950: —	3,543,450: —

Skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp åter steg till:

för fast egendom	<i>Tmf.</i> 7,823: 36	
„ löseegendom	„ 16,374: 76	24,198: 12

således 0,68 % af egendomsvärdet.

Värdet eller försäkringsbeloppet för den å stadens mark utom brandområdet genom eldsvådor till större eller mindre del skadade egendomen uppgick till:

för fast egendom	<i>Tmf.</i> 105,480: —	
„ löseegendom	„ 72,900: —	178,380: —

medan skadans storlek eller brandskadeersättningens belopp utgjorde:

för fast egendom	<i>Tmf.</i> 3,766: 50	
„ löseegendom	„ 3,366: 60	7,133: 10

således 4 % af egendomsvärdet.

Brandskadeersättningarna hafva erlagts af utländska bolag med 18,496 mark 43 penni och af inhemska med 10,984 mark 79 penni. Värdet af den genom elden förstörda oförsäkrade egendomen uppgick till 1,850 mark.

För öfrigt hänvisas till de tabellariska sammandrag, hvilka äro bifogade denna berättelse.

Brandmanskapets öfning.

Öfningarna med brandmanskapet hafva försiggått på samma sätt som förut, 2 å 3 timmar dagligen, utom under lördagarne, hvilka varit anslagna till rengöring af logementen samt badstugugång.

Uti brandkårens verkstäder, hvarest 1 sergeant och 2 korpraler varit ständigt sysselsatta, hafva förnämligast verkstälts remontarbeten å redskapsmaterielen.

Skoningen af brandverkets hästar har försiggått å egen verkstad samt underhållet af brandtelegrafan handhafts af brandkårspersonalen.

För särskilda af brandmanskabet begångna fel och förseelser har i 26 fall straff, bestående i penningböter, kommit till användning. Bötesbeloppen hafva inlevererats till stadskassan. Brandmanska-
pets bestraff-
ning.

Manskapets helsotillstånd har under året varit tillfredsställande. Brandmanska-
pets helsotill-
stånd.

Eldsläckningsmaterielen har ökats med, bland annat, en ny ångspruta jemte slangkärria och nödigt slangförråd. Brandkårens slangförråd uppgår för närvarande till 3,365 meter. Eldsläcknings-
redskapens till-
ökning.

Den staden tillhöriga löseghedom, som Brandkommissionen har i sin vård, har tillökts för ett värde af 29,311 mark 60 penni, medan inventarier afskrifvits för 4,370 mark, och uppgick värdet af berörda löseghedom den 2 Januari innevarande år till 101,272 mark 85 penni.

Det länge närda önskningsmålet att få norra brandstationen ombyggd har under året förverkligats, och presenterar densamma sig nu såsom en tidsenlig och praktiskt inredd brandstation. Norra brandsta-
tionens ombygg-
nad.

Såsom erkännande och uppmuntran för släckningsarbeten vid eldsvådor har brandkåren af 4 enskilda personer fått emottaga gratifikationer. Brandkårens
gratifikationer.

Brandkommissionen har under året haft 12 sammanträden. Brandkommis-
sionens sam-
manträden.

IX. Styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen.

Den af styrelsen för folkbiblioteket och läsesalen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen för år 1896 är, med undantag af en längre fram intagen tabell, af följande innehåll:

Bibliotekets
öppenställande.

„*Biblioteket* har under år 1896 varit tillgängligt för allmänheten hvarje dag, med undantag af långfredagen, Deras Kejslerliga Majestäters kröningsdag den 26 Maj, julaftonen och juldagen samt tiden från den 1 till 15 Juni, då inventering af bokförrådet egde rum, äfvensom tiden från den 15 Juni till den 15 Augusti, då Biblioteket efter vanligheten om somrarna hölls öppet endast onsdagar och lördagar. Den dagliga utlåningstiden har varit densamma som under de närmast föregående åren: söcknedagar klockan 5—8 e. m. (sommartid, från den 15 Juni till den 15 Augusti, kl. 6—9 e. m.) samt sön- och helgdagar äfvensom helgaftnar kl. 4—7 e. m.

Lånerörelsen.

Boklårens antal uppgick under året till 78,338, eller 2,243 färre än år 1895. Medeltalet lån per dag var emellertid 258, mot endast 253 under år 1895, detta beroende på att i anledning af den under året företagna inventeringen antalet utlåningsdagar utgjorde endast 304, mot 319 under föregående år. Af de olika månaderna företer Mars det högsta medeltalet: 340 lån per dag. — Af de utlånade böckerna voro 51,705 (66 %) svenska och 26,633 (34 %) finska. Motsvarande procenttal under år 1895 voro 67,15 och 32,85. — En detaljerad statistisk tablå öfver utlåningen medföljer denna berättelse.

Af de under året utgifna boklåren äro endast 18 ännu icke återställda, nämligen: från Februari månad 1, April 5, Maj 5, Juli 1, September 1, Oktober 2, November 2 och December 1.

Bokförrådets
förändringar.

Bokförrådet har under året undergått följande förändringar: tillkommit ha 1,446 volymer, afskrifvits 696; ökningen utgör sålunda 750. Vid årets slut omfattade boklagret 17,882 volymer, såsom af nedanstående tablå närmare framgår:

Afdelning	A n t a l v o l y m e r				
	Den 1 jan. 1896	Afskrifna 1896	Tillkomna 1896	Ökning 1896	Den 1 jan. 1897
Svenska	11,459	441	881	440	11,899
Finska	5,673	255	565	310	5,983
Summa	17,132	696	1,446	750	17,882

På de af Stadsfullmäktige utsedde inventeringsmännens förslag af skrefvos samtliga under åren 1891—1893 utlånade, men ännu icke återställda böcker, äfvensom ett antal sedan föregående inventering förkomna volymer. — Med gåfvor har Biblioteket ihågkommit af Industristyrelsen, Poststyrelsen, Medicinalrådet J. A. Florin och Kamrer R. Jacobson.

Af trycket ha under året utgifvits en ny upplaga af den äldre finska katalogen samt särskilda smärre förteckningar öfver till Biblioteket anskaffad nyutkommen literatur. Böckernas katalogisering.

Inkomsten af lånerörelsen vid Biblioteket har varit följande:

Inkomster.

Under januari månad	<i>Små</i>	483: 40
„ februari „	„	432: 30
„ mars „	„	515: 05
„ april „	„	390: 30
„ maj „	„	257: 25
„ juni „	„	88: —
„ juli „	„	150: 30
„ augusti „	„	239: 70
„ september „	„	357: 85
„ oktober „	„	470: 65
„ november „	„	484: 70
„ december „	„	406: 05
	Summa <i>Små</i>	4,275: 55

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

49,773 lån bet. för gång å 5 p.	<i>Små</i>	2,488: 65
779 halfårsabonnement å 1 mk.	„	779: —
332 månadsabonnement å 25 p.	„	83: —
1,269 plikter, erlagda å 50 p.	„	634: 50
257 svenska kataloger, sålda å 25 p.	„	64: 25
181 finska „ „ å 15 p.	„	27: 15
Extra inkomst	„	199: —
	Summa <i>Små</i>	4,275: 55

Under år 1895 utgjorde inkomsten *Små* 4,362: 05.

Läsesalarna hafva under året varit tillgängliga för allmänheten hvarje dag, med undantag af Deras Majestäters kröningsdag, midsommaraftons-, midsommars-, julaftons-, och juldagen samt tiden från den 30 maj Läsesalarnas öppenhållande.

till den 6 juni, då öfre läsesalen hölls stängd i anledning af derstädes pågående inventering. Såsom förut har den nedre eller tidningssalen öppenhålits från kl. 10 f. m. till kl. 9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar till kl. 8 e. m.), den öfre åter kl. 5—9 e. m. (sön- och helgdagar samt helgaftnar kl. 4—8 e. m.; sommartid 6—9).

Antalet besök i läsesalarna.

Antalet besök i läsesalarna har under år 1896 uppgått till sammanlagdt c:a 161,295, mot c:a 167,543 under år 1895. Af dessa har tidningssalen fått emottaga c:a 81,340 besök mot c:a 89,610 under 1895, öfre läsesalen åter 79,955 mot 77,933 föregående år. En tablå öfver frekvensen å läsesalarna åtföljer denna berättelse.

Bibliotekets styrelse.

Inrättningsens styrelse har under året utgjorts af herrar d:r R. Sievers (ordförande), prof. Fredr. Elfving och pastor K. T. Broberg såsom ordinarie medlemmar samt herrar d:r R. Hult, kammarförvandt N. B. Grotenfelt och hofrådet W. Westzynthius såsom suppleanter.

Personalens förändringar.

Med afseende å inrättningsens personal har under året ingen förändring inträffat.

X. Bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs.

Den af bestyrelsen för biblioteket och läsesalen i Sörnäs till Stadsfullmäktige afgifna berättelse för året är, med undantag af tvenne längre fram intagna tabeller, af följande innehåll:

„*Biblioteket* har under år 1896 hållits tillgängligt för allmänheten, likasom förut, större delen af året alla söckendagar, utom onsdagar, kl. 4—7 e. m.; men till följe af den mindre freqvensen under sommaren från den 1 Juni till slutet af Augusti endast tre gånger i veckan tisdagar, torsdagar och lördagar. Stängdt har biblioteket varit endast under större högtidsdagar.

Bibliotekets
öppenhållande.

Rörelsen i biblioteket har varit jämförelsevis lika liflig som under föregående år, om ock låntagarna hvarje år betydligt vexla. Med de begränsade medel, som stå biblioteket till buds och hvaraf år för år en allt större andel måste användas till reparation af det gamla bokförrådet, kan biblioteket ej tillfyllas motsvara de kraf en alltjemt ökad läselust hos den närboende allmänheten ställer på detsamma, utan händer det ofta att låntagare måste hänvisas till det i staden befintliga folkbiblioteket. Under årets lopp hafva 6,965 boklån utgifvits, af hvilka 2,915 (41,9 % varit svenska och 4,050 (58,1 %) finska. Föregående år utgjorde motsvarande siffror: 7,309, 3,064 (41,9 %) och 4,245 (58,1 %). Medeltalet utgifna lån per dag utgör detta år 26 emot föregående år 27. Under Mars var medeltalet högst 32. En tablå, närmare utvisande freqvensen i biblioteket, är bilagd denna berättelse.

Boklåneansantal.

Af under året utgifna boklån äro ännu 25 utestående, nämligen för Januari 2, Februari 1, Mars 5, April 2, Maj 4, Juni 2, Juli 1, September 1, Oktober 1, November 3, December 3.

Bokförrådet har under året undergått följande förändringar: nytillkomna 320 band, afskrifna 2, motsvarande sålunda en ökning af 318 band. Vid årets slut omfattade boklagret 2,571 volymer. Med gåfvor har biblioteket ihågkommit af fröken Falck samt af hrr M. Helenius, E. Reimann och E. Wickberg.

Bokförrådets
förändringar.

Inkomsterna.

Inkomsterna af lånerörelsen vid biblioteket framgå ur åtföljande tablå:

Tablå öfver inkomsterna af lånerörelsen vid Biblioteket i Sörnäs år 1896.

<i>Januari månad.</i>		<i>Små. ni.</i>
652 lån per gång à 5 p.		32: 60
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
4 månadsabonnement à 25 p.		1: —
7 plikter influtna à 50 p.		3: 50
	Summa	38: 10

<i>Februari månad.</i>		
617 lån per gång à 5 p.		30: 85
4 halfårsabonnement à 1 mk		4: —
8 månadsabonnement à 25 p.		2: —
6 plikter influtna à 50 p.		3: —
	Summa	39: 85

<i>Mars månad.</i>		
711 lån per gång à 5 p.		35: 55
4 halfårsabonnement à 1 mk		4: —
3 månadsabonnement à 25 p.		—: 75
4 plikter influtna à 50 p.		2: —
	Summa	42: 30

<i>April månad.</i>		
565 lån per gång à 5 p.		28: 25
3 halfårsabonnement à 1 mk		3: —
1 månadsabonnement à 25 p.		—: 25
1 plikt influten à 50 p.		—: 50
	Summa	32: —

<i>Maj månad.</i>		
435 lån per gång à 5 p.		21: 75
1 halfårsabonnement à 1 mk		1: —
3 månadsabonnement à 25 p.		—: 75
7 plikter influtna à 50 p.		3: 50
	Summa	27: —

<i>Juni månad.</i>		
243 lån per gång à 5 p.		12: 15
4 halfårsabonnement à 1 mk		4: —
1 månadsabonnement à 25 p.		—: 25
1 plikt influten à 50 p.		—: 50
	Summa	16: 90

Juli månad.

202 lån per gång à 5 p.	10: 10
1 månadsabonnement à 25 p.	—: 25
9 plikter influtna à 50 p.	4: 50
	<hr/>
Summa	18: 85

Augusti månad.

213 lån per gång à 5 p.	10: 65
3 halfårsabonnement à 1 mk	3: —
9 plikter influtna à 50 p.	4: 50
	<hr/>
Summa	18: 15

September månad.

396 lån per gång à 5 p.	19: 80
1 halfårsabonnement à 1 mk	1: —
1 månadsabonnement à 25 p.	—: 25
16 plikter influtna à 50 p.	8: —
	<hr/>
Summa	29: 05

Oktober månad.

518 lån per gång à 5 p.	25: 90
4 halfårsabonnement à 1 mk	4: —
1 månadsabonnement à 25 p.	—: 25
3 plikter influtna à 50 p.	1: 50
	<hr/>
Summa	31: 65

November månad.

665 lån per gång à 5 p.	33: 25
6 halfårsabonnement à 1 mk	6: —
3 månadsabonnement à 25 p.	—: 75
	<hr/>
Summa	40: —

December månad.

606 lån per gång à 5 p.	30: 30
2 halfårsabonnement à 1 mk	2: —
2 månadsabonnement à 25 p.	—: 50
3 plikter influtna à 50 p.	1: 50
	<hr/>
Summa	34: 30

Inalles har sålunda under år 1896 influtit 364 mk 15 p. nämligen:

i januari månad	38: 10
„ februari „	39: 85
„ mars „	42: 30
„ april „	32: —
„ maj „	27: —
	<hr/>
Transport	179: 25

		<i>Fmg. ni.</i>
		Transport 179: 25
i juni	månad	16: 90
” juli	”	14: 85
” augusti	”	18: 15
” september	”	29: 05
” oktober	”	31: 65
” november	”	40: —
” december	”	34: 30
		<hr/> Summa 364: 15

Denna summa fördelar sig på följande hufvudposter:

5,823 lån per gång à 5 p.	291: 15
33 halfårsabonnement à 1 mk.	33: —
28 månadsabonnement à 25 p.	7: —
66 plikter influtna à 50 p.	33: —
	<hr/> Summa 364: 15

Läsesalarnas
öppenhållande.

Läsesalen har under det gångna året varit tillgänglig för allmänheten, såsom förut, alla söckendagar kl. 4—9 e. m. samt sön- och helgdagar kl. 8 f. m.—7 e. m. Den s. k. *Barnensläsesal* har hållits öppen samma dagar som biblioteket, söckendagarna kl. 5—8 e. m. och söndagarna kl. 4—7 e. m., utom sommartiden, då den varit stängd samt under maj och september månader, då den varit inrymd i biblioteksrummet och öppenhållits samma timmar som biblioteket.

Besöket af läse-
salarna.

Läsesalarna hafva fortfarande varit särdeles lifligt besökta. Antalet besökande i tidningsläsesalen kan ej med bestämdhet uppgifvas, men förefaller att hafva varit större än föregående år. Inalles hafva derstädes hållits tillgängliga för allmänheten 56 tidningar och tidskrifter, af hvilka 22 svenska och 34 finska. Redaktionerna af Lördagsqvällen och Uusi Suometar hafva gratis tillsänt läsesalen 1 ex. af hvar sin tidning. Antalet boklån i Barnens läsesal utgjorde under året 39,534 emot föregående år 36,896. Bokförrådet i Barnens läsesal ökades under årets lopp med endast 7 band och omfattar nu inalles 252 volymer. Som gåfva har Barnens läsesal af herr J. Muide fått emottaga några illustrerade tidskrifter.

Festsalens an-
vändning.

Festsalen med dertill hörande rum har under årets lopp begagnats så mycket tid och utrymme tillåtit. Följande föreningar hafva der regelbundet åtnjutit fördelen af gratis-lokal för sina sammanträden och öfningar: Sörnäs kristliga ungdomsförening, Sörnäs arbetareförening och dess nykterhetsafdelning, nykterhetsföreningen Valo, Filarefackföreningen,

Helsingfors fotsportförening, barnaföreningarna Hoppets Här och Toivon Liitto, Sörnäs andliga sångkör, Sörnäs arbetareförenings sångkör, Sörnäs musikförening, hvarjemte Sörnäs folkhögskolekurser hafva hållits derstädes äfvensom rum upplåtits för lärokurser för arbetare. Alla söckendagar har lokalen ända till kl. 2 varit ställd till Sörnäs barnträdgårds förfogande. Söndagsmorgnarna har, såvidt möjligt, gudstjenst hållits; på söndagskvällarna hafva de till Folketshem hörande föreningarna anordnat samkväm med inträdesafgift, hvar förutom i regeln en gång i månaden föranstaltats afgiftsfria sådana, vanligtvis med religiöst program.

Inrättningens bestyrelse har under året utgjorts af d:r A. A. Granfelt såsom ordförande, samt d:r A. G. Fontell, prof. F. Elfving, mag. W. Hagelstam, professorskan Elna Pipping, fröken Helena Westermarck och fröken Alli Trygg.

Inrättningens
bestyrelse.

Såsom bibliotekarie har fungerat studeranden U. L. Lehtonen och till hans biträde i barnens läsesal utsåg bestyrelsen, sedan hr Valfrid Trygg den 1 september afgått från denna befattning, folkskoleläraren hr J. Muide. Såsom vaktmästare har arbetaren Optatus Niilonen varit anställd“.

Personalen.

XI. Direktionen för Sedmigradskys småbarnsskola och Marias asyl.

Den af direktionen till Stadsfullmäktige afgifna berättelsen är af följande lydelse:

Sedmigradskys
småbarnsskola.

„*Sedmigradskys småbarnsskola*, hvori arbetet för året började den 15 Januari, hade ferier från den 9 Juni till den 1 September och tillslöts för julen den 18 December. I skolan hade då undervisats 109 dagar under vår- och 86 dagar under höstterminen. Elevantalet i skolan uppgick hvardera terminen till 96. Under vårterminen voro eleverna fördelade sålunda: på skolafdelningen 36 (15 gossar och 21 flickor), på högre barnträdgårdsafdelningen 30 (14 gossar och 16 flickor) och på lägre barnträdgårdsafdelningen jämväl 30 (18 gossar och 12 flickor). — På skolafdelningen undervisades 26 timmar och på hvardera barnträdgårdsafdelningen 18 timmar i veckan. Undervisningsämnen voro: å skolafdelningen troslära, läsning, skrifning, hufvudräkning, ritning, handarbete, sång och gymnastik samt uti barnträdgården memorering, skrifning, ritning, handarbeten, sång och rörelselekar. — Skolförsummelserna uppgingo under våren på skolafdelningen till ungefär 3 % och i barnträdgården till inemot 6 % af lästimmarna. — Skolafgift, en mark i månaden, erlades af föräldrar eller målsmän för 30 elever (15 gossar och 15 flickor).

Under höstterminen var elevfördelningen följande: å skolafdelningen 36 barn (17 gossar och 19 flickor) å högre barnträdgårdsafdelningen 30 barn (18 gossar och 12 flickor) samt å den lägre också 30 barn (14 gossar och 16 flickor). — Skolförsummelserna utgjorde då på skolafdelningen ungefär 2 % och på barnträdgårdsafdelningarna 4 % af lästiden. — För 29 barn (15 gossar och 14 flickor) erlades af anhöriga skolafgift.

Barnens ålder under året var: å barnträdgårdsafdelningarna 6—8 år och på skolafdelningen 8—10 år.

Vid vårterminens slut dimitterades från skolafdelningen 29 elever (12 gossar och 17 flickor). Af gossarne gingo 10 till högre folkskola och 2 till förberedande klasser af andra skolor. Af flickorna kommo 13 i högre folkskola, 2 till svensk fruntimmersskola, 1 till finsk fruntimmersskola och 1 till svensk samskola. — I höstterminens början intogos i lägre barnträdgårdsafdelningen 30 nya elever. — Vid den luciefest, hvarmed arbetet i skolan den 18 December afslöts, lät fru kommersse-

rådinnan A. Sinebrychoff, i likhet med hvad hon under många föregående år gjort, utdela åt medellösa elever en omgång kläder och åt de mindre behöfvande en bok. — För något öfver 100 mark af skolans medel köptes skoplagg åt de fattigaste barnen.

Föreståndarinna för anstalten var enkepastorskan Emmy Skogman. Jämte henne undervisade i skolan fröknarna Nanny Lagerblad och Elin Skogman samt lärarinnebiträdet Hilja Sjöstedt.

Marias asyl var, beträffande lästid, undervisningsämnen, och elevernas ålder, i det allra närmaste lik barnträdgården vid Sedmigradskys småbarnsskola. Under våren hade Marias asyl 71 elever (32 gossar och 39 flickor) och under hösten 80 elever (34 gossar och 45 flickor). — För vårterminen uppgingo skolförsummelserna till omkring 6 % och för höstterminen till 2 %. — Skolafgift, en mark i månaden, erlades hvardera terminen för 27 barn. — Åt de fattigaste eleverna anskaffades för 100 mark skoplagg, som åt dem öfverlämnades till luciefesten i December.

Marias asyl.

Föreståndarinna för anstalten var fröken Maria Hertz, biträdande lärarinna fröken Hilja Lagerman.

Både i Marias asyl och Sedmigradskys småbarnsskola gafs, såsom äfven förut varit fallet, hvar läsdag ett mål varm mat åt de fattigaste af skolornas elever.“

XII Förlikningsnämnden.

Berättelsen öfver fattigsakförarens i Helsingfors stad verksamhet under år 1896 är af följande innehåll:

„Jämlikt den af Förlikningsnämnden i Helsingfors den 1 Juni 1891 fastställda instruktionen för fattigsakföraren härstädes åligger det honom att hvarje år innan Februari månads utgång till Förlikningsnämnden aflemna fullständig redogörelse och berättelse öfver sin verksamhet under föregående år. Till fullgörande af denna föreskrift öfverlemnas härmed redogörelse för fattigsakförarens verksamhet under år 1896.

Sättet för utöfvandet af fattigsakförarens verksamhet.

Uti de berättelser mina företrädare i befattningen afgifvit hafva de redogjort för de grundsatser, som vid utöfvandet af fattigsakförarens åligganden af dem följts. För såvidt jag nu efter den jämförelsevis korta tid, jag skött desamma, kan bedöma, synas dessa grundsatser mig fullt riktiga och ändamålsenliga. Dock anser jag mig här böra något närmare redogöra för det sätt, hvarpå befattningen af mig skötts. — Då en person påkallat mitt biträde i något ärende, har jag städse först kommunicerat mig med motparten, innan jag vidtagit några vidare åtgärder i detsamma. Ofta hafva andra tillgöranden från min sida icke heller påkallats, utan saken blifvit parterne emellan bilagd. Men i de fall då vidare åtgärder befunnits nödiga, har jag innan stämmingsmemorial utgifvits sökt kontrollera sökandens uppgifter genom afhörande af personer, hvilka parterne uppgifvit kunna lemna upplysningar i saken. Har målet icke varit fullkomligt enkelt och klart, har jag sedan själf alltid biträdt i rättegången. — Att för öfrigt såvidt möjligt söka förlika tvistande parter och afråda dem från onödiga och om utgången ovissa rättegångar har varit ledande princip för mig vid utöfvandet af denna sakförareverksamhet. Följden häraf har äfven varit att jämförelsevis få mål blifvit dragna inför domstol.

Fattigsakförareinstitutionens betydelse.

Fattigsakförareinstitutionens största betydelse ligger dock, enligt min tanke, hvarken uti de förlikningar, som avslutas inför fattigsakföraren eller uti de rättegångar, som af honom för obemedlade parter utföras, ehuru visserligen ej heller fördelen af dessa bör förbises utan, såsom äfven i en tidigare berättelse fullkomligt riktigt framhållits, uti den trygghet befattningens blotta tillvaro skänker obemedlade parters anspråk. Ty månget berättigadt yrkande, hvilket, då det framställes af en obe-

medlad part, lemnas obeaktadt, vinner ett annat tillmötesgående, då det samma förmedlas af en utaf kommunen tillsatt tjensteman sådan som fattigsakföraren.

De diariiförda ärendena under år 1896 hafva utgjort 151. Af dessa Diariieförda ärendens antal. hafva inkommit

under januari	månad	17
„ februari	„	13
„ mars	„	16
„ april	„	15
„ maj	„	10
„ juni	„	10
„ juli	„	9
„ augusti	„	7
„ september	„	8
„ oktober	„	12
„ november	„	20
„ december	„	14
	<u>Summa</u>	151

Beskaffenheten af dessa ärenden äfvensom de åtgärder, hvartill de samma föränledt, framgår af följande tablå; dock ingår icke i densamma de till antalet mycket betydande fall, hvilka icke föränledt till annan åtgärd än lemnande af råd och upplysningar; och hvilka ärenden icke heller finnas diariiförda“.

TABELLBILAGOR.

Tab. N:o 1. Helsingfors stads yttinnehåll vid utgången af år 1896.

	Bebygda tomter	Obebygda tomter	Gator och allmänna platser	Öfrig mark inom staden	Summa land
K v a d r a t m e t e r					
Första stadsdelen	311,052	6,816	180,432	2,619	500,919
Andra ”	228,678	—	250,632	185,307 ¹⁾	664,617
Tredje ”	140,394	3,432	157,380	—	301,206
Fjerde ”	483,591	5,313	197,321	—	686,225
Femte ”	228,341	—	57,477	—	285,818
Sjette ”	163,148	156,642	140,522	—	460,312
Sjunde ”	222,985	163,417	163,920	79,919	630,241
Åttonde ”	28,090	121,049	128,736	—	277,875
Nionde ” ³⁾	111,965	—	—	215,443 ²⁾	327,408
Tionde ”	42,796	—	6,750	243,054	292,600
==	1,961,040	456,669	1,283,170	726,342	4,427,221
Stadens jurisdiktion under- lydande mark utom den egentliga staden	—	—	—	—	10,458,423
Summa	—	—	—	—	14,885,644

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

¹⁾ Inclusive Kaisaniemi och Botaniska trädgården. — ²⁾ Inclusive Brunnsparken. — ³⁾ Broholmen samt villorna Hagnäs, Necken, Aspäs, Fågelvik och en del af Hörneberg.

Tab. No 2. Antalet gårdar och byggnader i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Antal gårdar	Antal boningsbus och andra hus med uppvärmningsapparater, uppförda af				Antal uthusbyggnader			Summa byggnader	Gårdar tillhörande											
		sten eller tegel	nedre våning af sten o. öfre af trä	trä m. m.	Summa	af sten eller tegel	af trä m. m.	Summa		Finska kronan	Ryska kronan	Staden	Särskilda korporationer och bolag	enskilda							alla andra
														ombets- och tjänstemän samt deras enkor	in- och utrikes handlande	fabrikanter o. handverkare	öfriga näringsidkare	sjöfarande	öfriga		
Första	165	174	9	210	393	107	132	239	632	16	3	6	9	28	17	12	2	—	72		
Andra	108	140	13	146	299	70	98	168	467	6	5	5	10	12	14	15	3	1	37		
Tredje	109	93	8	138	239	55	99	154	393	6	—	8	8	16	15	17	—	—	39		
Fjärde	283	157	42	479	678	102	272	374	1,052	4	5	6	37	31	30	49	26	2	93		
Femte	158	80	17	241	338	47	111	158	496	5	—	2	23	16	17	25	13	3	54		
Sjette	96	15	32	171	218	58	53	111	329	—	—	2	5	4	5	9	15	2	54		
Sjunde	121	58	31	148	237	41	76	117	354	4	—	1	5	14	26	14	19	4	34		
Åttonde	12	20	—	6	26	19	14	33	59	3	2	—	1	1	1	1	1	—	2		
Broholmarne	37	5	6	58	69	5	58	63	132	1	—	2	2	15	8	2	1	—	6		
Nionde	12	5	7	12	24	3	12	15	39	—	—	—	—	2	2	1	4	—	3		
Området öster om östra chausseén	20	10	6	48	64	1	66	67	131	2	—	—	1	2	5	2	3	—	5		
„ vester om östra chausseén och öster om jernvägen	108	4	34	130	168	7	136	143	311	2	—	4	3	10	21	12	30	—	26		
„ mellan vestra chausseén och jernvägen	22	11	5	60	76	7	58	65	141	1	—	2	2	3	4	1	4	—	5		
„ vester om vestra chausseén	93	11	16	144	171	7	129	136	307	—	2	1	6	3	23	9	18	2	29		
Holmar och hamnar	24	4	4	22	60	2	55	57	117	1	—	—	3	5	6	3	1	1	4		
Summa	1,368	787	230	2,043	3,060	531	1,369	1,900	4,960	51	17	39	115	162	194	172	140	15	463		

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 3. Antalet boningshus och rum i Helsingfors, vid folkräkningen den 1 December 1890.

Stadsdel	Boningshus af sten eller tegel							Boningshus med nedre våningen af sten och öfre af trä	Boningshus af trä				Antal rum med upp- värmningsapparater		
	1 vånings	2 vånings	3 vånings	4 vånings	5 vånings	6 vånings	Summa		1 vånings	2 vånings	3 vånings	Summa	i stenhus	i trähus	Summa
Första	27	71	56	18	2	—	174	9	195	15	—	210	5,226	1,522	6,748
Andra	17	55	46	13	8	1	140	13	141	5	—	146	4,308	1,187	5,495
Tredje	16	41	28	4	4	—	93	8	87	51	—	138	2,223	1,316	3,539
Fjerde	42	63	29	16	6	—	156	42	467	14	—	481	3,942	4,734	8,679
Femte	19	22	23	10	5	—	79	17	235	7	—	242	1,920	1,721	3,641
Sjette	3	5	4	3	—	—	15	32	175	—	—	175	610	1,620	2,230
Sjunde	14	31	8	2	3	—	58	31	146	2	—	148	1,401	1,568	2,969
Åttonde	7	7	5	—	1	—	20	—	6	—	—	6	565	31	596
Nionde	1	4	1	—	—	—	6	6	35	23	—	58	105	710	815
Broholmarna	1	4	—	—	—	—	5	7	8	4	—	12	110	275	385
Området öster om östra chaussén	3	6	1	—	—	—	10	6	41	6	1	48	114	480	594
„ vester om östra chaussén och öster om jernvägen	4	—	—	—	—	—	4	34	66	61	3	130	246	1,912	2,158
„ mellan vestra chaussén och jern- vägen	7	3	1	—	—	—	11	5	57	3	—	60	114	339	453
„ vester om vestra chaussén	7	4	—	—	—	—	11	16	110	33	1	144	133	1,302	1,435
Holmar och hamnar	3	—	1	—	—	—	4	6	43	9	—	52	19	230	249
Summa	171	316	203	66	29	1	786	232	1,812	233	5	2,050	21,039	18,947	30,986

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 4. Antalet boningsrum i Helsingfors vid folkräkningen den 1 December 1890, fördeladt efter storleken af de lokaler de tillhöra.

Antal boningsrum i lokalen	Antal boningsrum											Summa boningsrum	
	Första stadsdelen	Andra stadsdelen	Tredje stadsdelen	Fjärde stadsdelen	Femte stadsdelen	Sjätte stadsdelen	Sjunde stadsdelen	Åttonde stadsdelen	Nionde stadsdelen	Sörnäs med Bröholmen	Töls		Holmarna
1 rum	499	319	232	1,487	452	930	504	17	65	1,500	644	18	6,667
2 "	594	422	256	1,452	544	506	402	28	68	610	342	36	5,260
3 "	411	387	252	732	414	210	366	42	54	180	108	15	3,171
4 "	544	368	320	864	404	172	236	24	76	184	96	8	3,296
5 "	585	495	290	710	315	65	255	5	90	105	105	10	3,030
6 "	552	552	384	648	294	24	234	18	120	78	42	—	2,946
7 "	483	427	259	364	196	7	147	14	63	63	—	—	2,072
8 "	352	344	192	224	112	8	152	16	32	40	49	—	1,504
9 "	261	225	243	198	81	—	99	—	72	18	32	—	1,215
10 "	140	150	100	100	30	—	10	20	70	10	18	—	650
11 "	187	220	99	66	22	—	22	22	22	11	20	11	726
12 "	48	60	60	12	12	—	24	—	12	36	22	—	264
flere än 12 rum	117	338	39	182	26	13	39	52	13	28	28	—	875
Summa	4,773	4,307	2,726	7,039	2,902	1,957	2,490	258	757	2,863	1,506	98	31,676

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 5. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter belägenheten af de lokaler de bebo.

Stadsdel	Antal hushåll, som bebo							Summa hushåll
	ford- eller källarvåning	1:sta vån- gen	2:dra vån- gen	3:dje vån- gen	4:de vån- gen	5:te vån- gen	6:te vån- gen	
Första stadsdelen	108	850	326	166	73	18	1	1,542
Andra "	62	464	267	186	105	64	26	1,174
Tredje "	43	370	238	75	21	29	1	777
Fjärde "	147	2,306	447	157	62	44	—	3,163
Femte "	55	871	184	85	37	15	—	1,247
Sjätte "	50	1,014	243	33	25	—	—	1,365
Sjunde "	82	828	166	36	13	9	1	1,135
Åttonde "	—	44	10	12	6	2	—	74
Nionde "	24	145	44	—	—	—	—	213
Sörnäs med Bröholmen	69	1,314	738	88	2	—	—	2,211
Töls	37	678	226	5	—	—	—	946
Holmar och hamnar	—	48	—	—	—	—	—	46
Summa	677	8,930	2,889	843	341	181	29	11,893

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Tab. N:o 6. Antalet hushåll vid folkräkningen i Helsingfors den 1 December 1890, fördeladt efter medlemsantal och storleken af de lokaler, som de bebo.

A) Själfständigt boende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af:																			Summa hushåll	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		20 och flere
	medlemmar																				
1 rum	811	1,219	1,133	1,087	856	606	391	146	70	16	6	3	2	—	—	—	—	—	—	6,346	
2 "	167	373	387	398	340	300	228	129	75	43	24	5	6	3	—	—	—	—	—	2,478	
3 "	43	144	157	149	112	116	73	54	34	33	14	14	—	1	—	—	—	—	1	945	
4 "	15	69	133	157	111	78	68	46	29	27	8	7	3	2	2	4	—	1	—	760	
5 "	11	31	96	93	89	75	63	50	23	15	18	8	2	5	4	1	—	1	2	589	
6 "	7	17	44	60	56	74	61	45	41	25	18	18	10	1	3	1	—	1	—	482	
7 "	2	12	14	25	40	40	38	40	23	22	16	5	7	6	1	—	—	2	—	293	
8 "	—	7	7	13	8	18	28	15	21	22	15	12	7	6	1	—	1	2	—	185	
9 "	—	2	1	8	17	10	16	14	21	12	10	10	2	2	1	1	4	1	—	135	
10 "	—	—	2	1	2	8	7	10	6	6	5	4	5	3	3	1	1	—	—	64	
11 "	—	—	1	2	6	5	6	4	7	9	10	3	4	3	—	2	1	—	—	65	
12 "	—	1	—	—	—	—	1	2	4	2	4	2	1	—	—	2	—	1	—	22	
flere än 12 rum	—	—	1	3	3	2	4	3	4	8	7	2	2	4	3	5	—	3	—	67	
Summa	1,056	1,875	1,976	1,996	1,640	1,332	984	553	358	240	155	93	51	35	19	15	9	11	3	25	12,431

B) Samboende hushåll.

Antal rum	Antal hushåll bestående af																Summa hushåll			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
	medlemmar																			
1 rum	364	189	106	81	33	23	11	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	814
2 "	79	124	106	66	65	37	17	9	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	509
3 "	12	18	15	16	15	6	8	5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	99
4 "	—	3	5	6	3	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	23
5 "	—	—	2	1	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
6 "	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
7 "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
8 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 "	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Summa	455	334	234	170	119	72	40	25	4	4	2	—	—	2	—	—	—	—	1	1,462

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

Fortsättning.

N a m n	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings- och planeringsytornas areal																								
			t. o. m. 1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896		Totalareal		
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	planer.	
47) Hagasundsgatan	148,09	14,85	26,740	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,357,13	—
48) Helenegatan	109,76	8,91	11,091	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	977,67	—
49) Henriksgatan, vestra	660,03	14,85	120,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,626,48	—
50) " östra	599,77	14,85	83,040	*	14,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,554,08	—
51) Henrikspanaderna	—	—	—	1)	98,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1) 8,713,63
52) Högbergsgatan	940,12	14,85	155,825	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,735,97
53) Högvakstorget jemte kanal- kajen	—	—	55,550	*	17,950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,896,73
54) Jernvägstorget	—	—	308,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 1,582,29
55) Jungfrustigen	402,30	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27,185,46
56) Jägaregatan	229,80	11,58	—	—	—	10,000	—	—	—	—	32,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,065,00
57) Kampgatan	144,59	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,543,44
58) Kampstorget	—	—	5,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,065,00
59) Kanalkajen	190,02	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,684,78
60) Kanaltorget	—	—	39,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,256,64
61) Kappelplanaden	—	—	—	1)	54,600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,256,64
62) Kaptensgatan	483,06	17,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,145,95
63) Kaserngatan	815,02	14,85	138,505	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,291,90
64) Kaserntorget	—	—	48,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,820,80
65) Katrinegatan	109,41	8,91	11,055	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,437,85
66) Kejsargrunds-kajen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
67) Konstantinsgatan	637,77	14,85	102,155	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
68) Kristiansgatan	232,32	11,88	29,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
69) Kronbergsgatan	365,19	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70) Kronhagsgatan	72,47	11,88	9,764	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
71) Kvarnvägen	100,0	6,0	600	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
72) Kyrkogatan	584,80	14,85	91,985	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73) Kyrkogårdsgatan	93,65	18,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
74) Kyrkotorget	365,00	9,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
75) Lappviksgatan	—	—	24,151	1)	12,210	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76) Ludvigsgatan	511,86	11,88	68,960	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77) Magasinsgatan, norra	92,54	14,85	15,585	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78) " södra	245,48	14,85	38,590	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
79) Magasinskajen	245,42	14,85	38,580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80) Malmbrinken	—	—	47,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81) Malmgatan	89,07	8,91	9,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82) Manogegatan	217,33	14,85	16,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83) Marijegatan	249,25	14,85	40,725	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
84) Mauritzgatan	601,25	17,81	115,956	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
85) Mellangatan	279,38	14,85	45,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
86) Mikaelsgatan	25,24	11,88	3,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
87) Munkholmögatan	570,82	14,85	94,005	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
88) "	91,45	29,69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
89) Myntgatan	130,64	8,91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
90) Nedfart till Magasinskajen .	103,92	14,85	17,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91) Nikolaigatan	17,81	8,91	1,800	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
92) Norra hamnens kajarm	652,73	17,81	126,660	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
93) "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94) Nylandsgatan	500,87	14,85	84,350	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95) Observatoriegatan	35,63	11,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96) Parkgatan	623,24	14,85	91,830	9,070	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
97) Petersgatan	277,96	11,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
98) Regeringsgatan	390,72	11,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99) Riddaregatan	187,05	14,85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100) Riddarhustorget	614,49	14,85	97,235	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Fortsättning.

N a m n	Längd i meter	Bredd i meter	Stenläggnings- och									
			t. o. m. 1886		1887		1888		1889		1890	
			st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.
101) Richardsgatan	89,07	14,85	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	
102) Robertsgatan, lilla	199,51	14,85	33,600	—	—	—	—	—	—	—	—	
103) " stora	543,62	14,85	80,075	9,600	—	—	—	9,600	—	—	—	
104) Runebergssplanaden	—	—	—	1)140,700	—	—	—	—	—	—	—	
105) Rådmansgatan	148,45	11,88	—	20,000	—	—	—	—	—	—	—	
106) Rödbergsgatan	482,76	14,85	65,540	17,060	—	—	17,060	—	—	—	—	
107) Röddäldsgatan	89,66	11,88	—	12,080	—	—	—	—	12,080	—	—	
108) Salutorget och Kajarmarna	—	—	172,810	8,140	—	—	—	—	—	—	—	
109) Sandviksgatan	353,79	14,85	—	20,575	16,425	—	—	15,205	11,075	—	—	
110) Sandvikskajen, södra	—	—	—	43,500	—	—	—	33,500	15,000	—	—	
111) " norra	—	—	—	40,288	—	—	—	—	—	—	—	
112) Sandvikstorget	—	—	—	143,112	—	—	—	13,013	—	31,013	—	
113) Senatstorget	—	—	104,400	—	—	—	—	—	—	—	—	
114) Simonsgatan	231,82	14,85	39,663	—	—	—	—	—	—	—	—	
115) Sjömansgatan	559,23	11,88	56,324	13,200	—	—	—	—	—	—	—	
116) Skarpskyttegatan	339,44	14,85	58,915	—	—	—	—	—	—	—	—	
117) Skatudds Norra kajen	112,82	7,43	—	9,500	—	—	—	—	—	—	—	
118) Skepparebrinken	58,20	19,92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
119) Skepparegatan: östra delen från Skarpskytte- till Bürgmansgatan	171,01	8,91	—	—	—	—	8,700	—	—	—	—	
västra delen från Båtsmans- till Fabriksgatan	326,59	17,81	—	—	—	21,000	—	45,000	—	—	—	
120) Skeppsredaregatan	142,51	11,88	—	—	—	—	—	19,200	—	—	—	
121) Skilnadstorget	—	—	54,400	—	—	—	—	—	—	—	—	
122) Skilnadsgatan	256,82	14,85	—	—	—	—	—	43,275	—	15,050	15,050	
123) Skolgränden	38,12	12,77	—	—	—	—	—	5,521	5,521	—	—	
124) Smedsgatan	400,82	11,88	—	—	—	15,200	—	38,800	—	—	—	
125) Sofiegatan	109,68	8,91	11,028	—	—	—	—	—	4,112,10	—	—	
126) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	1) 26,250	—	—	—	—	—	—	—	
127) Stenhuggaregatan	83,73	11,88	—	11,286	—	—	—	11,286	—	—	—	
128) Strandgatan	169,23	8,91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
129) Styrmansgatan	251,24	14,85	—	41,560	—	—	—	16,520	—	11,375	—	
130) Trädgårdsgatan	160,33	14,85	28,250	—	—	—	—	—	—	—	—	
131) Teateresplanaden	—	—	18,450	1) 97,050	—	—	—	—	—	—	—	
132) Trekanten, torg	—	—	6,600	1) 15,400	—	—	—	—	—	—	—	
133) Tvärgatan längs Manegen emellan Kasern- och Fa- biansgatorna	89,66	11,88	12,080	—	—	—	—	—	—	—	—	
134) Tvärgatan mellan Mynt- och Kanalgatan	68,29	68,91	—	6,900	—	—	—	—	—	—	—	
135) Ulrikasgatan jämte tillstü- tande öppna platser	—	—	44,070	44,070	—	—	—	—	—	—	—	
136) Ulrikasborgsgatan	90,08	11,88	12,136	—	—	—	—	—	—	—	—	
137) Unionsgatan	1,439,37 97,98	17,81 8,91	288,480	—	—	—	—	—	—	—	—	
138) Västra Hamngatan	114,31	23,75	—	30,800	—	—	—	—	—	—	—	
139) Västra Kajen m. kajarmarna	—	—	231,620	* 11,100	—	—	—	11,100	—	—	26,550	
140) Vilhelmsgatan	338,76	14,85	57,050	—	—	—	—	—	—	—	—	
141) Villavägen	293,93	4,75	—	* 15,840	—	—	—	—	—	—	—	
142) Vinkelgatan	153,09	11,88	20,640	—	—	—	—	—	—	—	—	
143) Väfvarogatan	147,02	14,85	—	—	—	—	—	10,875	—	14,035	—	
144) Vladimirsgratan	1,128,54	14,85	142,610	—	—	—	—	39,845	—	—	—	
145) Öppna platsen emellan Si- monsg. och Ryska kasernen	164,02	—	—	78,400	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	45,338,11	—	6,005,406	2,083,783	28,945,89,525	40,510	279866	378685	480146	233941	386601	

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

planeringsytornas areal

1891		1892		1893		1894		1895		1896		Totalareal		
st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	st.	pl.	stenl.	planer.	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,322,25	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,961,84	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,904,85	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1)12402,71	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,763,00	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,281,19	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,064,85	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,950,74	—	
8,140	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,601,87	—	
16,150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,201,99	—	9,101,39	800,00	
—	—	—	—	—	—	6,510,00	5,550,0	—	—	—	—	1,322,25	6,985,30	
—	—	—	—	—	—	1,520,0	—	—	—	—	—	8,201,48	4,413,85	
40,288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,202,86	—	
31,014	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,496,29	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,964,96	1,615,02	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	451,44	—	—	5,193,36	—	
9,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	837,48	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,159,34	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	582,00	1,159,34	577,34	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	703,87	756,55	
—	—	—	—	—	—	756,55	418,75	—	285,12	—	—	1,808,00	4,010,00	
—	—	—	—	—	—	—	1,808,0	—	—	—	—	—	1,642,98	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,795,36	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,141,35	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	486,68	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,112,10	648,00	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	976,88	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1) 2,313,94	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	994,86	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,507,36	
—	17,100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,663,51	—	
13,615	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,490,24	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,626,37	1) 8,554,96	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	581,79	1) 1,357,51	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,064,85	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	608,23	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,884,77	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,069,79	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25,429,51	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,715,02	—	
26,550	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,736,15	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,028,96	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	* 1,396,29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,819,42	—	
10,875	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	958,63	1,237,19	
—	—	1,730,34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,301,41	1,782,00	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,910,96	
Summa	354,922	253,608	7,782,88	4,196,55	9,762,60	21,048,50	10,880,89	8,589,50	2,380,00	14,840,94	12,369,61	577,34	669,440,40	215,524,13

Tab. N:o 8. Uppgift öfver Finska och Ryska statsverkens, Universitetets, Allmänna byggnaders, Stadens och privata fastigheters gatuandelar uti Helsingfors stad.

Gatu namn	Finska stats- verkens	Ryska stats- verkens	Universi- tets	Allmänna byggnadernas	Stadens	Privata fastigheters	Total areal
1) Abrahamsgatan	659,72	—	—	—	961,60	4 217,43	5 841,75
2) Albertsgatan	—	224,45	—	—	765,37	13 209,38	14 199,20
3) Alexandersgatan	2 139,11	—	673,37	—	872,82	14 271,65	17 956,95
4) Alléen stora	—	—	—	—	7 272,38	—	7 272,38
5) ” vestra	—	—	—	—	3 913,86	—	3 913,86
6) ” östra	—	—	—	—	4 090,16	—	4 090,16
7) Andrégatan	1 197,81	—	—	1 057,42	504,56	11 683,59	14 443,38
8) Annegatan	—	—	—	1 146,24	830,74	10 793,85	12 770,83
9) Arbetaregatan	—	—	—	—	—	1 934,96	1 934,96
10) Badhusgatan	—	—	—	—	7 406,20	3 037,30	10 444,50
11) Bangatan	727,16	—	—	—	—	4 645,58	5 372,74
12) Barnhemsgatan	—	—	—	—	—	2 721,63	2 721,63
13) Berggatan	133,56	336,20	—	—	—	4 735,50	5 205,26
14) Bergmangsgatan	—	—	2 077,60	—	1 632,40	6 172,45	9 882,45
15) Boulevardsgatan	1 883,23	1 049,84	—	2 063,90	1 505,40	13 404,66	19 912,03
16) Bernhardsgatan	593,60	—	—	—	—	1 400,79	1 994,39
17) Brobergsgatan	—	—	—	—	1 134,75	1 212,50	2 347,25
18) Brobergskajen	—	937,50	—	—	7 021,48	432,90	8 391,88
19) Broholmsgatan	—	—	—	—	4 256,00	1 056,00	5 312,00
20) Brovägen	—	—	—	—	—	719,30	719,30
21) Brunngatan	1 821,83	—	—	—	1 187,20	2 792,12	5 801,15
22) Båtsmansgatan	—	—	—	—	—	9 088,27	9 088,27
23) Docksgatan (vestra)	—	—	—	—	960,53	962,02	1 922,55
24) ” (östra)	—	—	—	—	779,51	2 703,30	3 482,81
25) Elisabetsgatan	2 928,10	478,29	—	—	934,50	6 406,36	10 747,25
26) Elisabetstorget	—	—	—	—	12 170,50	—	12 170,50
27) Eriksgatan	—	—	—	—	593,60	13 565,49	14 159,09
28) Esplanadgatan (norra)	361,28	—	—	—	6 269,75	5 660,17	12 291,20
29) ” (södra)	277,80	—	—	—	4 914,12	2 164,20	7 356,12
30) Estnäsgatan	—	—	—	—	110,11	3 741,16	3 851,27
31) Fabiansgatan	2 143,04	2 534,60	1 209,24	—	1 595,30	8 489,28	15 971,46
32) Fabriksgatan (stora)	—	551,80	2 803,50	—	15 611,60	1 713,09	20 679,99
33) ” (lilla)	664,80	—	—	—	2 382,19	—	3 049,99
34) Fredriksgatan	—	—	—	—	1 409,80	12 483,52	13 893,32
35) Fredrikstorg	—	—	—	—	1 074,11	—	1 074,11
36) Fredsgatan	2 186,45	343,69	—	—	—	4 874,46	7 404,60
37) Främlingsgatan	—	—	—	—	—	987,28	987,28
38) Gasverksgatan	—	—	—	—	—	1 597,72	1 597,72
39) Gengatan	—	—	—	—	297,00	2 308,36	2 605,36
40) Georgsgatan	315,05	—	—	881,20	816,20	9 661,26	11 673,71
41) Glogatan	—	—	—	—	—	3 057,92	3 057,92
42) Gräsviksgatan	—	—	—	—	539,51	6 913,57	7 453,08
43) Gräsvikskajen	—	—	—	—	9 018,93	2 233,12	11 252,05
44) Hafsgatan	—	—	—	—	2 448,60	1 154,53	3 603,13
45) Hafstorget	—	—	—	—	3 314,44	—	3 314,44
46) Hagasundsgatan	604,73	—	—	—	—	1 752,40	2 357,13
47) Helenegatan	251,02	—	—	—	—	726,58	977,60
48) Henriksgatan (östra)	—	—	—	—	4 748,80	3 805,28	8 554,08
49) ” (vestra)	—	200,26	—	—	5 936,00	4 490,22	10 626,48
50) Högbergsgatan	393,26	—	—	1 202,04	3 909,37	8 231,30	13 735,97
51) Högvaktstorget jämte Kanalkajen	763,80	—	—	—	5 715,22	—	6 479,02
52) Jernvägstorget	1 425,00	—	—	—	25 760,46	—	27 185,46
53) Jungfrustigen	—	—	964,60	—	3 421,40	1 222,44	5 608,44
Transport	21 478,35	6 656,63	7 728,31	6 350,80	158 089,47	218 434,89	418 738,45

Fortsättning.

Gatunamn	Finska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Universi- tets	Allmänna byggnaders	Stadens	Privata fastighetens	Total areal
Transport	21,487,35	6,656,63	7,728,31	6,350,80	158,089,47	218,434,89	418,738,45
54) Jägaregatan	—	—	—	—	—	2,684,78	2,684,78
55) Kampgatan	—	—	—	—	907,47	1,349,17	2,256,64
56) Kamporget	—	—	—	—	3,437,85	—	3,437,85
57) Kanalkajen (å Skatudden)	—	—	—	—	2,820,80	—	2,820,80
58) Kanaltorget	—	—	—	—	2,866,50	571,35	3,437,85
59) Kaptensgatan	338,20	—	—	—	7,843,88	—	8,182,08
60) Kaserngatan	3,392,72	—	—	—	1,562,80	7,253,70	12,209,22
61) Kaserntorget	—	—	—	—	7,422,23	—	7,422,23
62) Katrinegatan	—	—	—	—	285,38	689,12	974,50
63) Konstantinsgatan	—	—	—	—	237,88	8,767,08	9,004,96
64) Kristiansgatan	—	—	—	—	—	2,626,87	2,626,87
65) Kronbergsgatan	—	—	—	—	5,421,23	—	5,421,23
66) Kronohagsgatan	—	—	—	—	—	890,70	860,70
67) Kyrkogatan	1,523,25	955,02	619,72	1,030,80	—	3,971,69	8,108,48
68) Kyrkogårdsgatan	—	—	—	—	5,089,50	—	5,089,50
69) Kyrkotorget	—	—	—	—	2,560,74	644,48	3,205,22
70) Lappviksgatan	—	—	—	—	1,306,80	4,772,02	6,078,82
71) Ludvigsgatan	—	—	—	—	—	1,373,82	1,343,82
72) Magasinsgatan (norra)	—	280,25	—	—	572,75	2,518,71	3,471,71
73) " (södra)	687,54	—	—	—	1,073,38	1,639,91	3,400,83
74) Magasinskajen	—	—	—	—	10,215,12	1,575,00	11,790,12
75) Malibrinken	—	—	—	—	—	793,35	793,35
76) Malmgatan	—	—	—	—	1,613,14	1,613,15	3,226,29
77) Manogegatan	442,38	—	—	—	482,30	2,665,23	3,589,91
78) Mariegatan	3,172,76	—	—	—	945,89	6,102,87	10,221,52
79) Mauritzgatan	1,363,28	—	—	—	645,54	2,006,41	4,015,23
80) Mellangatan	—	—	—	—	—	299,71	299,71
81) Mikaelsgatan	393,26	—	—	—	1,877,26	6,016,02	8,286,54
82) Munkholmsgatan	—	—	—	—	1,057,68	2,820,92	3,878,60
83) Myntgatan	—	—	—	—	771,31	771,32	1,542,63
84) Nedfart till Magasinskajen	—	—	—	—	881,50	—	881,50
85) Nedfarter (2 st.) till Magasinsk.	—	—	—	—	—	528,90	528,90
86) Nikolaigatan	5,070,15	—	—	—	1,365,88	5,419,65	11,855,68
87) Norra hamnens kajarm	—	—	—	—	5,218,48	—	5,218,48
88) Norra kajen	—	—	—	—	4,510,45	2,925,00	7,435,45
89) Nykyrkobrinken	—	—	—	—	—	423,12	423,12
90) Nylandsgatan	—	—	—	—	378,42	8,515,91	8,894,33
91) Observatoriigatan	546,72	—	—	—	1,341,40	1,412,92	3,301,04
92) Parkgatan	—	—	—	—	1,366,20	3,278,07	4,644,27
93) Petersgatan	—	—	—	—	2,668,30	—	2,668,30
94) Regeringsgatan	1,189,28	—	1,670,17	—	—	5,711,82	8,571,27
95) Riddaregatan	1,130,39	—	—	—	—	1,034,13	2,164,52
96) Riddarhustorget	2,221,38	—	—	—	—	—	2,221,38
97) Richardsgatan	—	—	—	—	350,94	962,31	1,322,25
98) Robertsgatan Lilla	—	—	—	—	—	2,961,84	2,961,84
99) " Stora	—	—	—	—	—	7,904,85	7,904,85
100) Rådmanngatan	—	—	—	—	909,19	853,81	1,763,00
101) Rödbergsgatan	—	—	—	—	979,44	6,301,75	7,281,19
102) Röddäldsgatan	—	—	—	—	266,21	798,64	1,064,85
103) Salutorget och kajarmarna	—	—	—	—	15,950,74	—	15,950,74
104) Sandviksgatan	734,65	—	—	—	579,43	3,287,79	4,601,87
105) Sandvikskajen Södra	—	—	—	—	7,651,39	2,250,00	9,901,39
106) " Norra	—	—	—	—	6,582,55	1,725,00	8,307,55
107) Sandvikstorget	—	—	—	—	12,615,33	—	12,615,33
Transport	43,684,31	7,891,90	10,018,20	7,389,60	282,731,75	339,147,78	690,863,54

Fortsättning.

Gatunamn	Finska stats- verkets	Ryska stats- verkets	Universi- tets	Allmänna byggnaders	Stadens	Privata fastigheters	Total areal
Transport	43,684,31	7,891,90	10,018,20	7,389,60	282,731,75	339,147,78	690,863,54
108) Senatstorget	—	—	—	—	9,202,86	—	9,202,86
109) Simonsgatan	—	—	—	—	1,736,28	1,760,01	3,496,29
110) Sjömansgatan	—	—	—	—	504,90	5,623,64	6,128,54
111) Skarpskyttegatan	—	—	—	—	—	5,193,36	5,193,36
112) Skatudds norra kajen	—	—	—	—	429,33	408,10	837,43
113) Skepparegatan östra delen från Skarpskytte- till Bergmansgatan västra delen från Båtsmans- till Fabriksgatan	—	—	—	—	730,21	730,21	1,460,42
114) Skepparebrinken	—	—	—	—	5,079,30	738,70	5,818,00
115) Skeppsredaregatan	—	—	—	—	—	1,159,34	1,159,34
116) Skilnadstorget	—	—	—	—	—	1,692,48	1,692,48
117) Skilnadsgatan	—	—	—	—	4,252,06	543,30	4,795,36
118) Skolgränden	—	—	—	—	3,137,95	2,003,40	5,141,35
119) Smedsgatan	—	—	—	—	243,34	243,34	486,68
120) Sofiegatan	—	—	—	—	2,380,00	2,380,10	4,760,10
121) Stenhuggaregatan	—	—	—	—	—	976,88	976,88
122) Strandgatan	—	—	—	—	—	994,86	994,86
123) Styrmansgatan	—	—	—	—	1,507,36	—	1,507,36
124) Trädgårdsgatan	—	—	—	—	519,40	3,144,11	3,663,51
125) Tvärgatan längs Manegen emell- an Kasern- och Fabiansgatan	1,064,85	—	—	—	—	—	1,064,85
126) Tvärgatan emellan Mynt- och Kanalgatan	—	—	—	—	608,23	—	608,23
127) Ulrikasgatan jämte tillstötande öppna platser	—	390,00	853,30	—	2,122,07	519,40	3,884,77
128) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	—	267,45	802,34	1,069,79
129) Unionsgatan	3,084,74	2,885,47	2,352,27	934,50	4,133,34	12,039,19	25,429,51
130) Västra Hamngatan	—	—	—	—	2,715,02	—	2,715,02
131) Västra kajen med kajarmarna	—	—	—	—	22,461,15	1,275,00	23,736,15
132) Vilhelmsgatan	—	585,59	—	—	964,60	3,478,77	5,028,96
133) Villavägen	—	—	—	—	—	1,396,29	1,396,29
134) Vinkelgatan	—	—	—	—	—	1,819,42	1,819,42
135) Väfvarogatan	—	—	—	—	—	2,195,82	2,195,82
136) Vladimirsgatan	836,08	—	—	—	—	15,247,33	16,083,41
137) Öppna platsen mellan Simons- gatan och Ryska kasernen	—	1,140,00	—	—	5,770,96	—	6,910,96
<i>Planteringar:</i>							
138) Henriksplanaden	—	—	—	—	8,713,63	—	8,713,63
139) Kapellesplanaden	—	—	—	—	4,812,99	—	4,812,98
140) Runebergsgatan	—	—	—	—	12,402,71	—	12,402,71
141) Skvären vid Lappviksgatan	—	—	—	—	2,313,94	—	2,313,94
142) Teaterplanaden	—	—	—	—	10,181,33	—	10,181,33
143) Trekanten	—	—	—	—	1,939,30	—	1,939,30
Summa	48,669,98	12,892,96	13,223,77	8,324,10	393,106,58	406,758,29	882,975,68

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 9. Uppgift å Helsingfors stads allmänna afloppskanaler jämte infallsbrunnar, vid utgången af år 1896.

	Glaserade lerrör						Murade kanaler typ					Af betong och slagfogel	Gråstenskanaler	Träkanaler	Infallsbrunnar	
	125 mm	203 mm	228 mm	303 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	C.	G.	E.					F.
1) Abrahamsgatan	—	—	—	68,29	—	—	—	101,84	—	—	—	—	—	—	—	—
2) Albertsgatan	—	—	80,00	173,61	—	—	—	80,16	118,76	—	—	—	—	—	—	4
3) Alexandersgatan	—	111,34	28,00	445,35	—	—	—	136,30	—	—	—	—	—	—	—	16
4) Andregatan	—	95,01	148,45	738,09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
5) Annegatan	—	44,53	—	252,37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
6) Arbetaregatan	—	—	—	69,77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7) Badhusgatan & Magasins- kajen	—	—	89,07	270,80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8) Bangatan	—	—	—	353,31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9) Barnbems-gatan	—	—	—	161,81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
10) Berggatan	—	68,29	154,39	38,60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11) Bergmansgatan	—	—	139,54	316,49	146,97	—	—	—	—	—	—	—	103,92	—	—	5
12) Boulevardsgatan	—	—	—	615,77	—	—	—	—	319,17	—	—	—	—	—	—	5
13) Brobergsgatan	—	—	10,39	179,63	—	—	—	—	—	—	—	—	5,94	—	—	—
14) Brunnsgatan	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
15) Brunnsparken	—	—	—	644,27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16) Båtsmansgatan	—	—	—	555,20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
17) Docksgatan	—	—	—	193,76	—	—	—	—	—	299,78	—	—	—	—	—	—
18) Elisabetsgatan	—	—	103,92	353,31	166,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
19) Eriksgatan	—	—	108,37	706,62	5,94	—	—	95,01	118,76	—	—	—	—	—	—	3
20) Esplanadgatan, norra	—	—	—	195,95	—	—	103,92	—	89,07	—	—	—	—	—	—	12
21) " södra	—	—	89,07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	341,44	—	—	10
22) Estnäsgatan	—	—	—	132,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
23) Fabiansgatan	69,77	207,83	222,68	353,31	—	—	—	134,20	—	—	—	—	—	—	53,44	3
24) Fabriksgatan stora & Munk- holm-gatan	—	—	—	347,34	—	—	—	—	—	213,77	—	130,64	—	—	—	—
25) Fabriksgatan, lilla	—	—	—	—	—	—	—	—	221,19	—	—	—	—	—	—	2
26) Fredriks-gatan	—	59,38	—	290,96	59,36	—	—	65,32	74,25	—	—	—	—	—	—	2
27) Främlingsgatan	—	—	—	120,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28) Fabriksparken	—	—	—	—	—	—	—	—	215,25	—	—	—	—	—	—	—
29) Fredsgatan	—	—	47,50	121,73	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30) Gasverksgatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118,76	—	—
31) Gengatan	—	—	—	157,36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
32) Georgsgatan	—	—	—	—	148,45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33) Glogatan	—	—	—	106,88	—	—	89,07	63,83	—	—	62,35	—	—	—	—	—
34) Gräsviksgatan	—	71,25	—	192,99	—	257,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
35) Hafsgatan	—	—	—	86,10	97,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
36) Hagasundsgatan	—	—	—	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2

	Glaserade lerrör						Murade kanaler typ					Af betong och släggtegel	Gråstenskanaler	Träkanaler	Infällsprimar	
	152 mm	203 mm	228 mm	305 mm	381 mm	457 mm	610 mm	B.	C.	G.	E.					F.
37) Helenegatan	—	92,04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38) Henriksgatan, vestra	—	—	—	65,32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
39) " östra	—	—	—	—	—	—	—	96,49	663,57	—	—	—	—	—	—	5
40) Högbergsgatan	—	—	95,01	578,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
41) Jernvägstorget och Kajsa- niemi	—	—	118,76	—	—	—	—	480,98	460,19	—	133,61	—	—	—	—	2
42) Jungfrustigen	—	—	—	29,69	136,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
43) Jägaregatan	—	—	—	192,99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
44) Kajsaniemi från Nikolaigat. 45) Kanal genom Maria sjuk- husets tomt från Arbetaregat. 46) Kanal genom Hagasund	—	—	—	—	—	—	—	230,10	178,14	—	—	—	—	—	—	—
47) " från Åbo kasern till V. Chausséen	—	—	—	118,76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
48) Kaptensgatan	—	—	—	393,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
49) Kaserngatan	—	—	95,01	653,18	—	54,93	—	—	234,55	—	—	—	—	—	—	4
50) Katrinegatan	—	—	—	22,27	81,65	70,96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51) Konstantinsgatan	—	—	84,62	114,31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
52) Kristiansgatan	—	—	35,63	163,30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
53) Kyrkogatan	—	—	—	178,14	102,43	99,46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
54) Kyrkogårdsgatan	—	—	—	170,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
55) Lappviksgatan o. Barnhem- met	—	—	53,44	282,06	152,90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
56) Ludvigsgatan	—	—	81,64	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57) Magasinsgatan, norra	—	—	118,76	89,07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
58) " södra	—	—	—	—	—	111,34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
59) Malmgatan	—	—	—	184,08	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
60) Manégegatan	—	—	—	154,39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
61) Mariasjukhuset	—	—	112,23	21,97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
62) Mariegatan	—	—	—	253,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
63) Mauritsgatan	—	—	—	141,02	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
64) Mellangatan	—	—	—	29,69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
65) Mikaelsgatan	—	—	74,23	—	65,32	—	—	228,61	—	—	—	—	—	—	—	—
66) Munkholmsgatan	—	—	204,86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,94	—	—
67) Nikolaigatan	—	—	—	353,90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
68) Nylandsgatan	—	—	8,91	163,30	—	172,20	—	219,71	172,20	—	—	—	—	—	—	9
69) Packhusstorget. S. Magasins- gatskajen	—	—	—	—	—	237,52	—	—	89,07	—	—	—	—	—	—	—
70) Parkgatan	—	—	74,23	53,44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,93	—	3
71) Petersgatan	—	—	—	59,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
72) Kvarteret 127 Kaptensgat. 73) Regeringsgatan	—	—	—	65,32	—	—	—	—	264,24	—	—	—	—	—	—	—
74) Repslagaregatan	—	—	—	71,26	—	—	—	117,27	—	—	—	—	—	—	—	—
75) Riddaregatan	—	59,38	—	75,12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
76) Richardsgatan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
77) Robertsgatan, lilla	—	—	—	112,82	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
78) " stora	—	—	—	264,83	152,90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
79) Rådmansgatan	—	—	—	106,88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
80) Rödbergsgatan	—	—	74,23	356,28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
81) Salutorget	—	—	63,83	46,61	—	—	—	—	237,52	1)140	141,02	—	—	11,88	—	—
82) Sandviksgatan	—	—	—	121,73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
83) Sandvikskajen, norra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	224,56	—	—	—
84) Sandvikstorget	—	—	—	—	—	—	—	—	239,01	—	—	—	—	—	—	—
85) Simonsgatan	—	—	—	108,36	136,58	—	—	38,60	—	—	—	—	—	—	—	1
86) Sjömansgatan — Skeppare- brinken	—	—	—	157,36	215,25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
87) Sjömansgat. & Dockstorget 88) Skarpskyttegatan	—	—	—	430,50	—	80,00	—	—	—	—	—	—	—	100,00	—	3
89) Skepparegatan	—	—	—	197,44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
90) Skilnaden & Trekanten	—	—	—	174,70	—	—	—	—	95,01	—	—	—	—	—	—	1
91) Smedsgatan	—	47,50	60,44	120,24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
92) Sofiegatan	—	—	—	210,80	—	—	—	—	118,76	—	—	—	—	—	—	3
93) Strandgatan	—	—	—	71,26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
94) Stenhuggaregatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
95) Styrmansgatan	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96) Unionsgatan	—	—	—	100,95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
97) Ulrikasborgsgatan	—	—	—	192,99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
98) Västra kajen	—	—	—	59,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99) Vilhelmsgatan	—	—	—	241,38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100) Vinkelgatan	—	—	—	77,78	—	—	—	—	92,04	—	—	—	—	—	—	7
101) Vladimirsgatan	—	—	192,98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
" & Gräsviks- kajen	—	—	184,08	561,74	235,74	—	—	—	195,95	—	—	—	—	—	—	11
102) Väfvaregatan	—	—	35,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
103) Östra Chausséen	—	—	—	41,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
104) Berghäll, 2:dra linien	—	—	—	151,42	—	—	—	103,92	—	—	—	—	—	—	—	2
105) " 3:dje linien & Ta- vastgatan till 2:dra linien	—	—	—	537,91	—	—	—	23,75	—	—	—	—	—	—	—	2
106) Berghäll, 4:de linien	—	—	—	106,88	344,41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
107) " Porthansgatan	—	—	—	270,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
108) " Lännrotsgatan	—	—	—	(¹) 75,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
109) " från 1:sta linien till Tölövikens	—	—	—	—	182,59	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
110) " Castrengsgatan	—	—	—	1) 285,00 1) 50,00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa löpande meter	69,77	856,55	2,989,27	18,536,82	2,567,89	1,083,82	192,99	2,335,13	4,327,32	653,55	274,63	62,35	355,20	640,36	172,20	220

Källa: Uppgifter från byggnadskontoret.

¹) Kloaker utförda under år 1896.

Tab. N:o 10. Längder och ytor af Helsingfors stads kajer jämte vattendjupet invid desamma.

N a m n	Kajlängd l. m.	Kajyta m ²	Vatten- djup m	S u m m a			
				Kajlängd l. m.	Kajyta m ²		
I Södra hamnen:							
<i>för större fartyg:</i>							
Slottskajen	93	651	3 à 4,5	885	12,621		
Kejsargrunds-kajen	120	2,000	3,0				
Norra kajarmen	68	1,020	5 à 5,5				
" " "	30		4,5 à 5,0				
Södra kajarmen	90	900	4,5 à 5,3				
Nedanom packhustorget	106	1,950	4,5				
Magasinskajen	288	5,000	6,0				
" " "	90	1,100	5,0				
<i>för ångslupar & båtar:</i>							
Båthamnen nedanom Slottet	190	735	1 à 3,0			490	2,575
Kejsargrunds-kajen	25	500	2,5				
Utanför norra båthamnen	66	330	3 à 4,0				
I norra båthamnen	104	520	1 à 3,0				
I södra " "	70	350	3 à 4,5				
" " "	35	140	1,5				
<i>trappkajer:</i>							
Nedanom Salutorget	37	—	1,5 à 2,0	223	—		
I norra båthamnen	95	—	1,5 à 2,0				
I södra " "	93	—	2,0				
I Sandvikshamnen:							
<i>för större fartyg:</i>							
Järnvägsmolan	80	480	7,0	185	1,775		
Sandviks södra kajen	35	350	6,0				
" " "	35	420	5,0				
" " "	35	525	4,0				
<i>för mindre skutor & båtar:</i>							
Vinkelformiga träkajarmen	26	130	3 à 4,5	139	550		
" " "	84	420	1 à 3,0				
Trappkaj	29	—	1,0				
I Sörnäs hamn:							
<i>för större fartyg:</i>							
Vestra piren	112,5	810	4 à 4,7	337,5	2,675		
" " "	18,1		5,0				
Östra piren	107,1	915	4 à 5,6				
" " "	21,1		5,6 à 6,0				
Statsjärnvägarnas pir	50,5	950	3 à 6,5				
" " "	28,2		6,5				
<i>för mindre skutor & pråmar:</i>							
Ballastkajen	174	696	3,5			174	696
I Norra hamnen:							
<i>för ångslupar & större skutor:</i>							
Nedanom Kanaltorget	170	960	3,0	656,5	5,036		
T-formiga kajarmen	374	4,076	2 à 3,0				
Skatudds norra kajen, afstjälpningsbrygga	70,3	—	3,0				
" " " provisorisk bro	42,2	—	3,0				
<i>för roddbåtar:</i>							
Längs norra kajen och Elisabets torg	445	1,335	0,5 à 1,5	587	2,618,4		
T-formiga kajarmen	142	1,283,4	0,5 à 3,0				
I Brobergs hamnen:							
Brobergs kajen, provisorisk bro	195,5	—	2,5 à 3,0	231,1	—		
Broholmen " "	35,6	—	1,0				
Summa	—	—	—	3,908,1	28,546,4		

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 11. Uppgifter angående stadens renhållningsdistrikt.

Distriktets nummer	Allmänna platser, gator, kajer och vägar m. m.	Areal m ²
I	Jernvägstorget, Vestra och Östra Henriksgatorna, Skilnaden, Trekanten, Esplanad-, Mickaels- och Fabiansgatorna	77,034
II	Norra kajen, Kanaltorget, gatuandelarna kring Auktionskammaren, Skatudds v. kajen, Högvakstorget, Skatudds bron och vägarne till häktet och Flottska kasernen, Vestra kajen och kajarmarna, gatuandelarne omkring Tullhustomten, Pæckhusgården, Kaserntorget, Magasinskajen, Badhusvägen, andelar af Park- och Hafsgatorna, Observatoriegatan och vägarne å Observatoriibergen, Brunnsarkens Stora och Vestra alléer äfvensom en tredjedel af Salutorget	101,670
III & IV	Gatuandelarne kring Skoltorget, andelar i Ban-, Fredriks-, Smeds-, Skeppare-, Docks-, Munkholms-, Bergmans-, Fabriks- och Kaptensgatorna samt uti Nykyrkobrinken och Jungfrustigen, gatuandelarne norr om Åbo kasernen, andel i Kampgatan och vägarne till exercisplatsen, Narinken, andel i Folkskolegatan, Kamporget, andelar i Lappviksgatan och Lappvikssvären samt Gräsviksgatan, gångarne genom gamla Kyrkogården, Kyrkotorget, Sandvikstorg, Gräsviks- och Sandvikskajerna, gatuandelarne omkring Dockstorg äfvensom en tredjedel af Salutorget	92,740
V	Broholmogatan och Långa bron, Brobergskajen, andelar i Gen-, Unions- och Trädgårdsgatan, Kajsaniemi, Elisabetstorg, Norra kajen och T-formiga kajarmen, Senatstorg, gatuandelarne omkring planteringarne vid Finlands bank, andel i Nikolaigatan samt en tredjedel af Salutorget	61,691

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 12. Uppgift öfver tomter i Helsingfors, som vid utgången af 1896 voro till försäljning disponibla, samt deras areal och försäljningsvärde.

Kvart. N:o	Tomt N:o	Gatans namn.	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads	Fabriks	Fr _y .	kl.	Fr _y .	kl.
22	4	Gengatan	2,085	—	20	—	41,700	—
24	5	Vinkelgatan	1,547	—	10	—	15,470	—
25	4	Konstantinsgatan	1,047	—	12	—	12,564	—
131	4	Gengatan	1,002	—	20	—	20,080	—
166	13	Gräsviksgatan	2,970	—	28	—	83,160	—
109	31	Bergmansgatan	1,981	—	20	—	38,620	—
"	33	"	2,045	—	20	—	40,900	—
"	35	"	2,059	—	21	—	43,239	—
126	10	"	2,274	—	22	—	50,028	—
"	12	"	1,798	—	20	—	35,960	—
"	14	"	1,798	—	20	—	35,960	—
"	16	"	1,798	—	16	—	28,768	—
"	18	"	1,798	—	16	—	28,768	—
"	11	Fabriksgatan	1,859	—	20	—	37,180	—
"	13	"	2,145	—	20	—	42,900	—
"	15	"	2,145	—	20	—	42,900	—
"	17	"	2,156	—	20	—	43,120	—
"	19	"	2,170	—	18	—	39,060	—
127	3	"	1,756	—	25	—	43,900	—
"	5	"	1,717	—	18	—	30,906	—
"	7	"	1,717	—	18	—	30,906	—
"	9	"	1,783	—	23	—	41,009	—
128	14	"	1,650	—	22	—	36,300	—
"	16	"	1,691	—	13	—	21,983	—
"	18	"	1,801	—	13	—	23,413	—
"	20	"	1,910	—	13	—	24,830	—
"	22	"	1,870	—	20	—	37,400	—
134	8	"	2,097	—	22	—	46,034	—
"	10	"	2,005	—	20	—	40,100	—
"	12	"	2,039	—	22	—	44,858	—
"	1	Petersgatan	2,238	—	20	—	44,760	—
"	3	"	2,238	—	20	—	44,760	—
"	5	"	2,337	—	20	—	46,740	—
135	4	"	2,320	—	18	—	41,760	—
"	3	Jungfrustigen	2,840	—	18	—	51,120	—
Transport			—	—	—	—	1,331,156	—

Kvart. N:o	Tomt N:o	Gatans namn	Areal i m ²		Enhetspris		Försäljningsvärde	
			Bostads	Fabriks	Fmk.	pk.	Fmk.	pk.
		Transport	—	—	—	—	1,331,156	—
136	4	Fabriksgatan	2,060	—	20	—	41,200	—
	6	"	2,217	—	22	—	48,774	—
179	32	"	—	6,417	6	—	38,502	—
"	34	"	—	6,417	6	—	38,502	—
180	24	"	—	4,875	6	—	29,250	—
183	22	Petersgatan	—	5,556	6	—	33,336	—
	1	Strandgatan	—	5,236	6	—	31,416	—
	3	"	—	5,390	6	—	32,340	—
139	4	Vestra Hamngatan	1,836	—	20	—	36,720	—
147	11	" "	962	—	22	—	21,164	—
161	7	Kronbergsgatan	1,440	—	24	—	34,560	—
	9	"	1,262	—	24	—	30,240	—
		Magasins						
151	8—18	"	—	2,183	15	—	32,745	—
152	20—34	"	—	2,886	15	—	43,290	—
186	8—16	Lökholmsgatan	—	1,819	15	—	27,285	—
187	8—22	Kanalgatan	—	4,294	15	—	64,410	—
188	18—32	Lökholmsgatan	—	2,886	15	—	43,290	—
300	3	Broholmsgatan	1,268	—	17	—	21,556	—
"	5	"	1,272	—	17	—	21,624	—
		Fabriks						
294	6 ¹⁾	Östra Chausséen	—	17,457	3	—	52,371	—
	8 ¹⁾	" "	—	3,510	5	—	17,550	—
	3 ²⁾	Aspnäsgatan	—	3,507	5	—	17,535	—
	9	Sörnäs strandvägen	—	3,942	5	—	19,710	—
		Summa Fmk.	—	—	—	—	2,108,526	—

1) Lösas med förmånsrätt.

2) Kan intill utgången af 1897 lösas endast af arrendator.

Anm.: Arealen dels uppmätt, dels uttagen från karta enligt skala, åsatta pris approximativa i förhållande till tomtornas inbördes läge och beskaffenhet.

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 13. Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1896.

Å r	Antal betalande konsumenter	Uppförad vattengärdet per dygn och konsument m ³	Medeltal timmar i dygnet för pumparnas verksamhet		Medeltal af pumparnas slag i minuten		Vattenuppföring per dygn i medeltal m ³			Medelkonsumtion per individ och dygn l.		
			Turbinpumpverket	Ångpumpverket	Turbinpumpverket	Ångpumpverket	Turbinpumpverket	Ångpumpverket	Summa	För privata behof	För allmänna behof	Summa
1879	176	4,58	10 tim. 20 m.	—	—	—	801	—	801	—	—	20
1880	252	4,06	12 " 10 "	—	8,06	—	1,023	—	1,023	—	—	24
1881	353	4,01	15 " 32 "	—	9,41	—	1,417	—	1,417	—	—	32
1882	434	3,57	19 " 5 "	—	8,70	—	1,548	—	1,548	—	—	34
1883	526	3,90	24 " 40 "	—	8,09	—	2,051	—	2,051	—	—	44
1884	619	3,60	26 " 40 "	—	8,05	—	2,228	—	2,228	—	—	47
1885	693	3,10	25 " 35 "	—	8,05	—	2,151	—	2,151	—	—	44
1886	777	2,98	27 " 28 "	—	8,06	—	2,314	—	2,314	—	—	45
1887	841	2,95	26 " 47 "	—	8,86	—	2,478	—	2,478	—	—	46
1888	925	3,67	33 " 48 "	—	9,05	—	3,393	—	3,393	—	—	61
1889	1,025	3,83	36 " 21 "	—	10,33	—	3,930	—	3,930	—	—	67
1890	1,131	3,39	26 " 28 "	4 tim. 40 m.	10,31	21,04	2,848	986	3,834	—	—	62
1891	1,142	3,53	20 " 56 "	1 " " 48	14,20	19,02	3,777	250	4,027	—	—	62
1892	1,140	3,18	21 " 2 "	1 " 10 "	12,36	19,51	3,407	218	3,625	—	—	54
1893	1,156	3,80	25 " 58 "	0 " 20 "	12,88	19,09	4,335	62	4,397	31	33	64
1894	1,161	3,22	22 " 22 "	0 " 47 "	13,21	19,14	3,599	139	3,738	31	22	53
1895	1,173	3,45	24 " 31 "	0 " 34 "	13,49	22,32	3,932	119	4,051	31	24	55
1896	1,187	3,32	22 " 42 "	1 " 23 "	13,50	20,36	3,670	265	3,935	32	19	51

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 14. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet under åren 1879—1896.

(Utom verkstadsdriften).

Å r	Inkomsten oakortad				Drift och underhållskostnad			Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaderna			
	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		per m ³	Totalbelopp		per m ³	% af anläggningskapitalet
	Fm̄.	ni.	ni.		Fm̄.	ni.	ni.	Fm̄.	ni.	ni.	
1879	42,872	90	14,88	—	32,400	—	—	10,472	90	—	—
1880	56,994	87	15,22	—	24,435	35	5,42	32,559	72	9,80	—
1881	72,591	10	14,04	6,2	22,792	36	3,64	50,158	74	10,40	4,2
1882	91,002	26	16,02	7,6	26,234	49	4,62	64,767	77	11,40	5,4
1883	104,127	53	13,83	8,1	20,793	10	2,76	83,334	43	11,07	6,5
1884	120,440	05	14,70	9,1	20,704	65	2,53	99,735	40	12,17	7,5
1885	140,480	26	17,81	10,0	31,705	57	4,02	108,774	69	13,79	7,8
1886	160,732	12	18,95	11,1	26,702	27	3,15	134,079	85	15,80	9,3
1887	183,294	48	20,17	11,9	21,711	51	3,39	161,582	97	17,78	10,5
1888	194,992	84	15,70	11,6	41,349	50	3,33	153,643	34	12,37	9,2
1889	229,681	08	16,01	11,9	46,826	23	3,26	182,854	85	12,75	9,5
1890	257,576	03	18,41	10,8	63,302	20	4,52	194,273	83	15,89	8,1
1891	255,031	41	17,35	10,1	81,684	44	5,56	173,346	97	11,79	6,8
1892	244,890	03	18,45	9,2	64,239	06	4,87	180,650	97	13,58	6,8
1893	243,767	42	15,19	9,1	72,773	24	4,53	170,994	18	10,66	6,4
1894	249,602	82	18,29	8,9	61,621	35	4,51	187,981	47	13,78	6,7
1895	260,070	12	17,59	8,8	62,221	78	4,21	197,848	34	13,38	6,7
1896	272,711	18	18,94	8,8	69,551	16	4,83	203,160	02	14,11	6,7

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 15. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen under åren 1891—1896.

(Jänte verkstadsdriften).

Å r	Inkomsten oafkortad			Drift- och underhållskostnad		Inkomsten med afdrag af drift- och underhållskostnaden		
	Totalbelopp		% af anläggningskapitalet	Totalbelopp		Totalbelopp		% af anläggningskapitalet
	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>		<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	
1891	297,792	87	11,8	126,029	73	171,763	14	6,8
1892	311,372	40	11,6	129,036	85	182,335	55	6,8
1893	343,555	32	12,8	159,162	31	184,393	01	6,9
1894	284,978	06	10,2	96,191	04	188,787	02	6,7
1895	307,511	36	10,4	105,319	23	202,192	13	6,8
1896	338,538	49	11,2	129,826	79	208,711	70	6,9

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 16. Inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för stadens vattenledningsverkstad under åren 1891—1896.

Å r	Antal utfärdade räkningar	Inkomster för utförda privata arbeten		Utgifter						Summa	
				Material för privata arbeten		Dagsverken för privata arbeten		Förvaltnings- och underhållskostnad för privata och allmänna arbeten			
		<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>	<i>Frnc.</i>	<i>ni.</i>
1891	572	42,761	46	27,033	—	9,076	40	8,235	89	44,345	29
1892	1,007	66,482	37	38,684	41	20,529	47	5,583	91	64,797	79
1893	1,490	99,787	90	46,973	60	29,915	47	9,500	—	86,389	07
1894	1,271	35,375	24	19,612	78	8,993	26	5,963	65	34,569	69
1895	1,343	47,441	24	25,483	58	11,839	45	5,774	42	43,097	45
1896	888	65,827	31	36,763	21	18,085	71	5,426	71	60,275	63
Summa	6,499	357,675	52	194,550	58	98,439	76	40,484	58	333,474	92

Källa: Vattenledningskontorets årsberättelser.

Tab. N:o 17. Gaskonsumtionen i Helsingfors åren 1885—1896.

		Privat belysning kub. fot	Gatu- belysning kub. fot	Summa kub. fot
Januari	månad	3,650,876	1,658,075	5,338,951
Februari	"	3,173,036	1,309,072	4,482,108
Mars	"	2,440,742	1,186,065	3,626,807
April—Maj	"	3,334,329	914,206	4,248,535
Juni—Augusti	"	1,933,439	719,658	2,653,097
September	"	1,982,392	1,127,304	3,109,696
Oktober	"	3,138,941	1,474,615	4,613,556
November	"	3,694,362	1,663,124	5,357,486
December	"	4,061,378	1,834,714	5,896,092
Summa för år 1896		27,439,495	11,886,833	39,326,328
" " " 1895		26,989,656	11,585,925	38,575,581
" " " 1894		27,347,780	11,983,502	39,331,282
" " " 1893		25,182,258	11,757,939	36,940,197
" " " 1892		25,514,782	11,650,560,99	37,165,342,99
" " " 1891		26,572,977	10,121,923,36	36,694,900,36
" " " 1890		25,400,962	8,696,099,69	34,097,061,69
" " " 1889		25,591,661,15	7,749,162,54	33,340,823,69
" " " 1888		24,960,477,12	6,861,293,04	31,821,770,16
" " " 1887		21,701,238,18	6,660,317,31	28,361,555,49
" " " 1886		20,527,651,38	6,281,506,56	26,809,157,94
" " " 1885		19,873,333,14	5,701,569,17	25,574,902,31

Källa: Gaslysningsaktiebolagets årliga uppgifter till stadsmyndigheterna.

Tab. N:o 18. Lysgasens medelstyrka i Helsingfors under lysåren 1887—1896.

	1887—1888 normalljus ¹⁾	1888—1889 normalljus ¹⁾	1889—1890 normalljus ¹⁾	1890—1891 Hefnerljus ²⁾	1891—1892 Hefnerljus ²⁾	1892—1893 Hefnerljus ²⁾	1893—1894 Hefnerljus ²⁾	1894—1895 Hefnerljus ²⁾	1895—1896 Hefnerljus ²⁾
Augusti . . .	12,19	12,40	12,38	15,03	13,10	14,33	14,18	13,63	14,14
September . .	11,40	11,84	12,46	14,55	13,39	14,39	14,31	14,40	13,92
Oktober . . .	11,48	11,25	11,81	14,11	13,46	14,37	13,69	14,33	14,19
November . . .	11,16	11,26	11,44	15,12	13,18	13,77	13,84	14,47	13,91
December . . .	10,66	11,17	10,50	14,37	13,96	13,75	14,11	13,54	14,19
Januari	9,85	10,70	11,89	14,18	13,63	13,70	14,01	13,87	13,88
Februari	10,71	11,41	13,03	14,26	13,45	13,27	14,19	14,10	14,03
Mars	10,26	12,77	12,53	13,68	13,62	13,86	13,88	14,02	14,31
April	9,92	12,05	12,37	15,04	13,78	13,66	14,17	14,48	13,66
Maj (förra hälften	11,00	11,55	12,47	14,69	14,75	13,66	14,19	14,00	14,40
Medelljusstyr- ka för året	10,86	11,46	12,07	14,49	13,57	13,89	14,05	14,09	13,98

Källa: Gaskontrollörens årsberättelse.

¹⁾ Enligt gaslysningskontraktet vaxljus af $\frac{1}{6}$ skålp. vigt och 13 tums längd samt förtärande $\frac{3}{8}$ lod vax i timmen. Vid kontrollen användas dock med bolagets bifall såsom normalljus engelska spermaetijus. — ²⁾ Enligt tillägg till gaslysningskontraktet af år 1891 användes för mätande af ljusstyrkan s. k. Hefnerljus, eller v. Hefner-Altenecks amylocetatlampan.

Tab. No 19. Väderleksförhållandena i Helsingfors året 1896,

År 1896	Temperaturen i Celcii°				Barometern reducerad till 0° C	Fuktighets trycket	Relativa fuktigheten i medeltal	
	i medeltal	högst		lågst				
		° C	datum	° C				datum
Januari	— 2,99	+ 4,6	Jan. 11	— 17,2	Jan. 16	758,10	3,36	87,6
Februari	— 4,84	+ 4,4	Febr. 6	— 16,1	Febr. 15	763,33	2,80	84,2
Mars	— 2,93	+ 3,6	Mars 20	— 12,5	Mars 31	757,31	3,39	87,6
April	+ 1,08	+ 9,8	April 30	— 8,6	April 1	760,38	4,19	82,0
Maj	+ 8,62	+ 22,0	Maj 27	— 1,7	Maj 13	759,97	5,66	67,6
Juni	+ 17,22	+ 26,5	Juni 17	+ 6,1	Juni 1	758,47	10,08	69,6
Juli	+ 19,08	+ 27,4	Juli 14	+ 11,4	Juli 21	758,74	11,52	70,9
Augusti	+ 15,45	+ 28,6	Aug. 3	+ 6,5	Aug. 14	758,15	10,54	80,2
September	+ 10,99	+ 18,4	Sept. 3	+ 2,2	Sept. 7	758,52	8,46	85,9
Oktober	+ 7,64	+ 14,0	Okt. 11	— 0,9	Okt. 14	758,92	7,09	89,5
November	— 1,13	+ 6,2	Nov. 6	— 13,6	Nov. 30	761,13	3,82	85,5
December	— 3,48	+ 2,2	Dec. 30	— 11,3	Dec. 5 & 6	761,60	3,31	91,4
Hela året	+ 5,39	+ 28,6	Aug. 3	— 17,2	Jan. 16	759,55	6,18	81,8
År 1895	+ 4,30	+ 25,6	Juni 22	— 24,9	Febr. 4 & 5	753,37	5,91	81,7
„ 1894	+ 5,69	+ 26,4	Juni 19	— 19,2	Jan. 3	758,30	6,05	81,4
„ 1893	+ 2,84	+ 24,4	Juli 8 Aug. 1	— 29,1	Jan. 17	757,23	5,38	80,7
„ 1892	+ 3,32	+ 24,8	Aug. 26	— 27,0	Jan. 23, 24, 26	757,94	5,62	84,2
„ 1891	+ 4,82	+ 27,6	Juni 24	— 25,4	Jan. 7	758,91	5,83	81,2
„ 1890	+ 5,53	+ 23,6	Juni 7	— 20,7	Nov. 25	758,35	6,21	83,8
„ 1889	+ 4,76	+ 26,8	Juli 2	— 26,0	Mars 6	758,75	5,95	81,7
„ 1888	+ 2,57	+ 25,6	Juni 21	— 29,6	Jan. 30	757,48	5,13	78,4
„ 1887	+ 5,18	+ 26,6	Juli 17	— 24,8	Dec. 27	756,68	5,72	77,5
„ 1886	+ 4,76	+ 27,1	Juli 19	— 22,2	Febr. 26	758,79	5,94	80,4

Medeldata för första snöfallet om hösten är enligt 62-åriga observationer den 24 Oktober $\pm 1,276$ första snöfallet eller den 29 November $\pm 1,98$ dagar. — *Isläggningen* i södra hamnen äger rum i medeltal 215.

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

jämförda med de under åren 1886—1895 rådande.

Vindens styrka: i medel pro sekund, medeltal	Molnmängd				Nederbörd			
	i medeltal Skala 0—10	antal dagar ¹⁾			hela nederbördsmängden i mm	största nederbördsmängden på en dag		antalet nederbördsdagar ²⁾
		klara	halfklara	mulna		mm	datum	
9,5	7,0	3	10	18	61,3	10,8	Jan. 17	19
7,5	6,0	6	12	11	13,2	4,6	Febr. 9	7
9,1	8,0	3	5	23	50,0	9,2	Mars 20	20
5,6	6,0	6	13	11	38,3	9,7	April 23	14
6,4	5,5	4	19	8	18,2	3,7	Maj 30	12
5,5	3,7	9	20	1	19,9	7,0	Juni 24	11
5,9	4,9	8	19	4	31,1	10,8	Juli 2	11
7,3	6,1	4	17	10	127,5	37,2	Aug. 12	19
6,8	5,7	6	15	9	90,6	12,2	Sept. 22	23
7,8	6,8	3	12	16	147,0	21,3	Okt. 12	25
7,5	6,4	5	13	12	10,2	2,2	Nov. 2	13
9,2	8,6	2	4	25	94,4	16,7	Dec. 17	21
7,3	6,2	59	159	148	701,7	37,2	Aug. 12	195
6,9	6,3	60	147	158	728,4	40,0	Aug. 5	194
7,7	6,5	49	165	151	659,5	31,1	Juni 5	189
7,4	6,4	39	175	151	635,0	37,9	Aug. 7	201
7,1	6,8	32	142	190	755,1	38,2	Juli 16	213
7,2	6,0	66	157	142	646,0	30,0	Sept. 5	162
6,6	6,6	49	146	170	638,6	31,6	Aug. 3	189
6,9	6,1	68	152	145	602,7	29,3	Aug. 10	175
6,6	6,0	63	167	136	549,9	34,9	Aug. 4	156
7,7	6,0	48	185	132	498,3	23,9	Aug. 16	162
6,7	5,8	71	165	129	529,0	23,2	Juli 16	152

dagar. — *Första slödföret* om hösten inträffar i medeltal enligt samma observationsserie 36 dagar efter tal den 4 December $\pm 2,3$ dagar, *islossningen* den 2 Maj $\pm 0,9$ dagar; antalet isfria dagar utgör således

¹⁾ Klar dag betecknar att himlen varit betäckt från 0,0—2,5 delar.
halfklar dag " " " " " " 2,6—7,5 " " " " " " 7,6—10,0 " " " " " " hvarvid då 0 betecknar fullständigt molnfri, 10 betecknar fullständigt molnbetäckt himmel. — ²⁾ Säsom nederbördsdagar hafva upptagits endast de dagar, då nederbörden varit så stor att den kunnat uppmätas: minst 0,1 mm.

Tab. No 20. Luftens medeltemperatur i Helsingfors för hvarje månad år 1895, jemförd med medeltal af månadernas medeltemperatur under föregående 10-års perioder.¹⁾

År	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Årsmedeltal	10-års medeltal
1895	— 6,82	— 13,16	— 5,13	+ 1,53	+ 11,49	+ 16,00	+ 16,06	+ 15,55	+ 10,65	+ 6,12	+ 1,81	— 2,55	+ 4,30	
1894—85	— 5,87	— 6,56	— 3,99	+ 2,42	+ 8,45	+ 13,66	+ 16,47	+ 15,04	+ 10,22	+ 5,02	+ 0,59	— 2,86	—	+ 4,38
1884—75	— 7,13	— 6,11	— 4,12	+ 1,65	+ 6,93	+ 14,08	+ 16,13	+ 15,28	+ 11,34	+ 4,70	— 0,16	— 5,56	—	+ 3,88
1874—65	— 5,26	— 8,11	— 3,92	+ 1,54	+ 6,69	+ 13,23	+ 16,93	+ 15,18	+ 10,76	+ 5,77	— 0,26	— 5,08	—	+ 3,95
1864—55	— 6,94	— 6,46	— 3,79	+ 1,38	+ 7,11	+ 13,77	+ 16,81	+ 14,94	+ 10,75	+ 5,57	— 1,39	— 3,97	—	+ 3,98
1854—45	— 7,19	— 8,11	— 4,75	+ 0,53	+ 7,67	+ 13,74	+ 16,34	+ 16,42	+ 10,92	+ 5,47	+ 0,86	— 2,66	—	+ 4,10
1839—1829	— 7,86	— 5,93	— 4,55	+ 0,99	+ 7,63	+ 13,62	+ 16,19	+ 14,77	+ 10,77	+ 5,92	+ 0,07	— 4,68	—	+ 3,94 ²⁾
Allmänt medeltal (61 år)	— 6,74	— 6,88	— 4,19	+ 1,32	+ 7,41	+ 13,73	+ 16,48	+ 15,27	+ 10,79	+ 5,41	— 0,05	— 4,12	—	+ 4,04

Källa: Uppgifter från meteorologiska centralanstalten, meddelade af assistenten A. Heinrichs.

¹⁾ Temperaturobservationerna från åren 1840—44 äro ofullständiga: de som förefinnas äro ej bearbetade. — ²⁾ Perioden omfattar 11 år.

Tab. N:o 21. Helsingfors stads kyrkskrifna folkmängd för hvar femte eller tionde år från 1810—1895 samt för år 1896.

	Män		Kvinnor		Summa befolkning
	Antal	% af hela folkmängden	Antal	% af hela folkmängden	
Den 31 december 1810	2,109	51,88	1,956	48,12	4,065
" " " 1815	2,374	49,43	2,427	50,55	4,801
" " " 1820	4,415	54,01	3,759	45,99	8,174
" " " 1825	5,217	52,87	4,650	47,13	9,867
" " " 1830	5,253	48,00	5,690	52,00	10,943
" " " 1835	7,321	53,46	6,374	46,54	13,695
" " " 1840	8,932	54,01	7,604	45,99	16,536
" " " 1845	11,042	56,03	8,666	43,97	19,708
" " " 1850	10,711	54,05	9,107	45,95	19,818
" " " 1855	8,616	50,35	8,494	49,65	17,110
" " " 1860	10,882	51,74	10,150	48,26	21,032
" " " 1865	11,650	48,90	12,173	51,10	23,823
" " " 1870	14,066	49,32	14,453	50,68	28,519
" " " 1875	16,142	48,83	16,915	51,17	33,057
" " " 1880	21,132	48,76	22,202	51,24	43,334
" " " 1890	28,542	46,39	32,988	53,61	61,530
" " " 1895	33,729	45,78	40,028	54,22	73,820
" " " 1896	35,476	45,82	41,945	54,18	77,421

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade å kvinkvinnii- och decennitabellerna; för åren 1895 och 1896 på beräkning enligt mortalitetstabellerna samt in- och utflyttningar.

Tab. N:o 22. Helsingfors stads mantalsskrifna och mantalspenningar betalande befolkning åren 1893—1896.

Stadsdel	1893		1894		1895		1896	
	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande	Mantals-skrifna	Mantals-penningar betalande
Första stadsdelen	5,893	4,168	6,060	4,306	6,141	4,333	6,379	4,513
Andra "	5,076	3,744	5,099	3,735	5,191	3,790	5,263	3,839
Tredje "	3,671	2,666	3,917	2,828	4,066	2,942	4,128	2,996
Fjerde "	11,525	7,758	12,079	8,106	12,181	8,117	12,540	8,375
Femte "	5,074	3,486	5,305	3,731	5,384	3,718	5,571	3,911
Sjette "	6,166	3,864	6,493	3,995	6,639	4,028	6,955	4,238
Sjunde "	4,396	2,901	4,413	2,929	4,441	2,945	4,450	2,998
Attonde "							356	193
Nionde "							790	558
Tionde "							1,503	932
Villor och holmar							14,226	8,255
Öfriga här mantals-skrifna personer	—	—	—	—	4,913	1,104	5,492	1,234
Summa	57,210	37,528	58,637	38,502	64,554	40,189	67,653	42,042

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. No 23. Helsingfors stads ekonomiska och faktiska folkmängd vid folkräkningen den 1 december 1890, jemfördt med förhållandet vid folkräkningen den 1 oktober 1880 och den 1 mars 1870.

Stadsdel	Ekonomisk befolkning			Faktisk befolkning			Faktisk befolkning den 1 okt. 1880	Faktisk befolkning den 1 mars 1870
	m.	kv.	summa	m.	kv.	summa		
Första stadsdelen	3,456	3,993	7,449	3,487	4,069	7,556	5,785	5,346
Andra "	2,669	3,246	5,915	2,713	3,269	6,009	4,284	4,268
Tredje "	1,932	2,075	4,007	1,919	2,086	4,005	3,755	3,633
Fjerde "	7,563	7,643	15,206	7,567	7,698	15,265	9,520	7,090
Femte "	2,478	2,926	5,404	2,467	2,955	5,422	4,275	3,789
Sjette "	2,982	3,024	6,006	2,986	3,043	6,029	2,678	1,654
Sjunde "	2,273	2,672	4,945	2,258	2,700	4,958	2,897	2,108
Åttonde "	782	265	1,047	783	276	1,059	1,091	1,479
Nionde "	393	537	930	380	542	922	680	— ¹⁾
Tölo och villorna vid vestra chausséen	2,347	2,153	4,500	2,376	2,165	4,541	2,833	1,601
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,893	2,423	9,316	4,916	4,435	9,351	3,989	1,090
Holmarna	166	97	213	305	112	418	1,355	55
Summa	31,884	33,054	64,938	32,158	33,377	65,535	43,142	32,113

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Inräknad uti 6:te och 7:de stadsdelarnes folkmängd.

Tab. No 24. Helsingfors stads befolkning, fördelad efter modersmål och bildningsgrad, vid folkräkningen den 1 december 1890.

Modersmål	Läs- och skrif-kunnige			Endast läs-kunnige			Öfver 10 år och icke läs-kunnige			Öfriga icke läs-kunniga barn under 10 år			Hela befolkningen		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	summa
Finska	9,605	8,359	17,964	2,837	4,329	7,166	73	115	188	2,294	2,175	4,469	14,809	14,978	29,787
Svenska	9,899	11,543	21,442	1,319	2,732	4,051	53	83	136	2,150	2,081	4,231	13,421	16,439	29,860
Ryska	1,846	770	2,616	124	65	189	388	86	474	183	194	377	2,541	1,115	3,656
Tyska	365	366	731	10	9	19	18	2	20	23	25	40	416	402	818
Öfr. språk	536	238	774	65	22	87	290	74	364	72	92	164	963	426	1,389
Summa	22,251	21,276	43,527	4,355	7,157	11,512	822	360	1,182	4,722	4,567	9,289	32,150	33,360	65,510 ¹⁾

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ För 8 män 17 kvinnor saknas uppgift om modersmålet.

Tab. N:o 25. Helsingfors stads folkmängd, fördelad efter religionsbekännelse, vid folkräkningen den 1 december 1890.

S t a d s d e l	Lutheraner			Öfrige protestanter			Grekisk-ortodoxe			Grekiske dissidenters			Romersk-katolske			Israeliter			Mohamedaner			S u m m a		
	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a	m.	kv.	s:a
Första stadsdelen	3,185	3,824	7,009	8	9	17	249	209	458	—	—	—	40	23	63	—	3	3	—	—	—	3,482	4,068	7,550
Andra ”	2,462	3,187	5,649	2	4	6	200	90	290	—	—	—	38	12	50	10	3	13	1	—	1	2,713	3,296	6,009
Tredje ”	1,803	1,988	3,791	1	3	4	96	82	178	1	—	1	14	8	22	4	5	9	—	—	—	1,919	2,086	4,005
Fjerde ”	6,083	7,086	13,169	6	5	11	989	350	1,339	—	—	—	205	21	226	273	220	493	8	10	8	7,564	7,682	15,246
Femte ”	2,360	2,846	5,206	4	9	13	63	81	144	—	—	—	17	3	20	18	6	24	5	—	15	2,467	2,955	5,422
Sjette ”	2,888	2,964	5,852	—	—	—	61	49	110	—	—	—	10	5	15	27	25	52	—	—	—	2,986	3,043	6,029
Sjunde ”	2,161	2,610	4,771	1	2	3	83	80	163	—	—	—	12	8	20	1	—	1	—	—	—	2,258	2,700	4,958
Åttonde ”	196	221	417	—	—	—	460	51	511	—	—	—	97	4	101	29	—	29	1	—	1	783	276	1,059
Nionde ”	360	511	817	1	2	3	16	23	39	—	—	—	3	6	9	—	—	—	—	—	—	380	542	922
Broholmen och villorna vid östra chausséen	4,725	4,304	9,029	1	—	1	159	112	271	—	—	—	20	11	31	8	8	16	3	—	3	4,916	4,435	9,351
Fölö och villorna vid västra chausséen	2,067	2,016	4,083	1	—	1	233	119	352	—	—	—	73	30	103	2	—	2	—	—	—	2,376	2,165	4,541
Holmarne	296	108	404	—	—	—	7	4	11	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—	306	112	418
Summa	28,586	31,665	60,251	25	34	59	2,616	1,250	3,866	1	—	1	532	131	663	372	270	642	13	10	28	32,150	33,360	65,510 ¹⁾
Summa vid folkräkningen den 1 december 1880	18,468	19,209	37,677	40	52	92	3,249	1,077	4,326	1	1	2	471	123	594	226	215	441	7	3	10	22,462	20,680	43,142

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Dessutom 25 personer, hvilkas trosbekännelse ej blifvit uppgifven.

Tab. No 26. Födde och döde i Helsingfors för hvarje kvinkvennum

Å r	Födde									
	Lefvande födde									Död- födde
	Inom äktenskap		Utom äktenskap		Summa	Män		Kvinnor		
	Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde		Antal	I % af levfande födde	Antal	I % af levfande födde	
1811—1815 ¹⁾	604	78,85	162	21,15	766	402	52,48	364	47,52	29
1816—1820 ¹⁾	909	86,49	142	13,51	1,051	482	45,86	569	54,14	47
1821—1825 . . .	1,221	85,50	207	14,50	1,428	701	49,09	727	50,91	44
1826—1830 . . .	1,119	80,97	263	19,03	1,382	711	51,45	671	48,55	64
1831—1835 . . .	1,685	80,74	402	19,26	2,087	1,054	50,50	1,033	49,50	66
1836—1840 . . .	2,105	78,57	574	21,43	2,679	1,432	53,45	1,247	46,55	101
1841—1845 . . .	2,457	77,43	716	22,57	3,173	1,637	51,59	1,536	48,41	126
1846—1850 ²⁾										
1851—1855 ²⁾			Uppgifter		saknas					
1856—1860 . . .	2,828	76,58	865	23,42	3,693	1,881	50,93	1,812	49,07	121
1861—1865 . . .	3,714	79,85	937	20,15	4,651	2,453	52,74	2,198	47,26	117
1866—1870 ³⁾	3,575	80,35	874	19,65	4,449	—	—	—	—	176
1871—1875 . . .	3,992	82,06	873	17,94	4,865	2,491	51,20	2,374	48,80	154
1876—1880 ³⁾	4,813	82,94	990	17,06	5,803	—	—	—	—	180
1881—1885 . . .	5,596	82,93	1,150	17,07	6,746	3,416	50,64	3,330	49,36	231
1886	1,339	84,59	244	15,41	1,583	788	49,78	795	50,22	54
1887	1,386	84,72	250	15,28	1,636	851	52,02	785	47,98	61
1888	1,502	84,57	274	15,43	1,776	928	52,25	848	47,75	49
1889	1,585	86,43	249	13,57	1,834	951	51,85	883	48,15	50
1890	1,661	86,69	255	13,31	1,916	992	51,77	924	48,23	70
1891	1,883	87,42	271	12,58	2,154	1,086	50,42	1,068	49,58	73
1892	1,876	86,02	305	13,98	2,181	1,156	53,00	1,025	47,00	73
1893	1,703	75,02	300	14,98	2,003	1,035	51,67	968	48,33	81
1894	1,728	87,05	257	12,95	1,985	981	49,42	1,004	50,58	74
1895	1,785	85,90	293	14,10	2,078	1,015	48,85	1,063	51,15	59
1896	1,846	86,54	287	13,46	2,133	1,118	52,41	1,015	47,59	76

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån, grundade på presterskapets uppgifter, till hvilka luckor

¹⁾ Uppgifter från 1814 och 1818 saknas, hvarför medeltalen för perioderna beräknats på grund af och då de öfriga församlingarne i förhållande till denna äro obetydliga, hafva alla uppgifter för dessa

från 1811—1885 samt för hvarje af åren 1886—1896.

Å r	Döde								Flere döde än födde	Flere födde än döde	Å r
	Naturlig död	Våldsam död utom sjelfmord	Sjelf- mord	Summa	Män		Kvinnor				
					Antal	I % af alla döde	Antal	I % af alla döde			
1811—1815	1,021	28	—	1,049	633	60,34	416	39,66	283	—	1811—1815
1816—1820	1,296	49	2	1,347	777	57,69	570	42,31	296	—	1816—1820
1821—1825	1,184	47	—	1,231	705	57,27	526	42,73	—	197	1821—1825
1826—1830	1,317	63	6	1,386	842	60,75	544	39,25	4	—	1826—1830
1831—1835	3,220	49	15	3,284	2,047	62,33	1,237	37,67	1,197	—	1831—1835
1836—1840	2,678	62	11	2,751	1,675	60,89	1,076	39,11	72	—	1836—1840
1841—1845	2,798	100	15	2,913	1,808	82,07	1,105	37,93	—	260	1841—1845
1846—1850											1846—1850
1851—1855					Uppgifter		saknas				1851—1855
1856—1860	3,380	88	12	3,480	1,988	57,13	1,492	42,87	—	213	1856—1860
1861—1865	3,437	95	9	3,541	1,896	53,54	1,645	46,46	—	1,110	1861—1865
1866—1870	4,242	90	11	4,343	—	—	—	—	—	106	1866—1870
1871—1875	4,147	121	12	4,280	2,357	55,07	1,923	44,93	—	585	1871—1875
1876—1880	4,618	113	23	4,754	—	—	—	—	—	1,049	1876—1880
1881—1885	5,026	130	20	5,176	2,762	53,32	2,414	46,68	—	1,570	1881—1885
1886	1,139	20	3	1,162	637	54,82	525	45,18	—	421	1886
1887	930	20	6	956	506	52,93	450	47,07	—	680	1887
1888	1,114	27	6	1,147	621	54,14	526	45,86	—	629	1888
1889	1,170	32	7	1,209	650	53,76	559	46,24	—	625	1889
1890	1,236	27	5	1,268	686	54,10	582	45,90	—	648	1890
1891	1,696	24	6	1,726	909	52,67	817	47,33	—	428	1891
1892	1,347	58	13	1,418	726	51,20	692	48,80	—	663	1892
1893	1,162	29	6	1,197	647	54,05	550	45,95	—	809	1893
1894	1,128	38	9	1,175	622	52,94	553	47,06	—	810	1894
1895	1,308	38	14	1,360	721	53,01	639	46,99	—	718	1895
1896	1,306	34	8	1,348	748	55,49	600	44,51	—	785	1896

dock förefinnas, i det att för åtskilliga år uppgift saknas från en eller annan församling.

de fyra öfriga årens siffror. — ²⁾ Uppgifter saknas från svensk-finska församlingen för åren 1846—1854 tvänne perioder utelämnats. — ³⁾ Uppgifterna ofullständiga.

Tab. N:o 27. Förhållandet mellan äktenskapen och barnfödseln i Helsingfors åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	Summa	Procent af hela an- talet
Äktenskap:												
<i>ingångna</i> mellan:												
två ogifta	396	453	488	548	594	471	483	484	579	650	5,146	87,79
enkling och ogift	29	33	31	46	28	37	39	42	46	36	367	6,26
enka och ogift	19	33	25	36	21	33	23	25	22	39	276	4,71
enkling och enka	3	10	8	5	3	8	10	11	6	9	73	1,24
Summa	447	529	552	635	646	549	555	562	653	734	5,862	100,00
<i>upplösta</i> genom:												
mannens död	130	165	173	159	158	171	177	161	215	195	1,704	62,19
kvinnans död	82	94	108	96	120	127	92	101	114	94	1,028	37,46
laga skilnad	2	1	—	—	—	2	—	7	—	—	12	0,44
Summa	214	260	281	255	278	300	269	269	329	289	2,744	100,00
Barnföderskor:												
som födt:												
ott foster	1,646	1,782	1,828	1,934	2,169	2,187	2,044	2,001	2,093	2,137	19,821	98,67
tvillingar	24	20	28	26	29	32	20	29	19	34	261	1,30
trillingar	1	1	—	—	—	1	—	—	2	—	5	0,02
fyrlingar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0,01
Summa	1,671	1,803	1,856	1,960	2,198	2,220	2,064	2,030	2,114	2,172	20,088	100,00
deraf utom äktenskap	264	287	252	265	290	319	317	266	302	306	2,868	—
utgörande i procent af hela antalet	15,79	15,92	13,58	13,52	13,19	14,37	15,36	13,10	14,29	14,09	14,28	—
Barn:												
födde:												
dödfödde	61	49	50	70	73	73	81	74	59	76	666	3,27
levvande	1,636	1,776	1,834	1,916	2,154	2,181	2,003	1,985	2,078	2,133	19,696	96,73
Summa	1,697	1,825	1,884	1,986	2,227	2,254	2,084	2,059	2,137	2,209	20,362	100,00
deraf döde under första året ¹⁾	311	395	375	422	517	449	360	353	397	459	4,038	—
utgörande i procent af döde utaf hela folkmängden ¹⁾ .	32,53	34,43	31,01	31,28	29,95	31,66	30,08	30,04	29,19	34,05	31,54	—

Källa: Uppgifter från Statistiska centralbyrån.

¹⁾ Uppgifterna omfatta den till församlingarne i Helsingfors och Sveaborg hörande befolkningen, hvaremot utsocknebor, som i Helsingfors ingått äktenskap eller födt barn, icke äro inberäknade.

Tab. N:o 28. Antalet till Helsingfors inflyttade och derifrån utflyttade personer under åren 1886—1896, fördelade efter församlingar.

År	Svensk-finska församlingen				Gardesförsamlingen				Tyska församlingen				Grekisk-ryska församlingen				Romersk-katolska församlingen				Sveaborgs församling				Metodist-episkopala församlingen				Summa inflyttade			Summa utflyttade			Personer in-än utflyttade			
	Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Inflyttade		Utflyttade		Summa inflyttade			Summa utflyttade										
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	s:ma	m.	kv.	s:ma								
1886	1,266	1,445	396	457	16	17	62	43	13	8	9	7	2	6	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,297	1,476	2,773	479	527	1,006	1,767
1887	1,384	1,488	516	557	23	10	79	39	7	7	4	11	—	4	—	2	1	6	2	3	14	16	23	34	—	—	—	—	—	—	—	1,429	1,531	2,960	624	646	1,270	1,690
1888	1,579	1,739	452	523	14	7	160 ¹⁾	177 ¹⁾	12	20	4	5	1	2	1	9	3	2	—	—	6	5	8	18	—	—	—	—	—	—	—	1,615	1,775	3,390	625	732	1,357	2,033
1889	1,713	2,020	569	597	24	8	40	13	28	40	8	9	6	8	—	2	3	—	—	—	4	7	13	18	—	—	—	—	—	—	—	1,778	2,083	3,861	630	637	1,267	2,594
1890	1,872	2,099	602	645	13	2	27	19	21	25	10	9	—	—	—	3	2	2	1	3	8	3	16	—	—	—	—	—	—	—	—	1,912	2,136	4,048	644	680	1,324	2,724
1891	1,969	2,187	705	742	13	2	27	17	17	14	6	7	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	6	6	—	—	—	—	—	—	—	1,999	2,205	4,204	745	776	1,521	2,683
1892	1,384	1,712	871	944	11	6	11	10	14	18	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	6	2	5	10	15	—	—	—	—	—	1,427	1,757	3,184	893	961	1,854	1,330
1893	1,337	1,734	769	836	16	9	14	5	8	6	10	6	—	—	—	—	5	3	—	—	2	6	4	3	—	4	—	—	—	—	—	1,368	1,762	3,130	797	850	1,647	1,483
1894	1,294	1,686	909	938	9	6	10	6	21	25	13	12	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	4	3	1	3	2	—	—	—	1,329	1,719	3,048	937	962	1,899	1,149
1895	1,689	2,222	843	962	9	8	22	11	23	20	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1,723	2,253	3,976	873	985	1,858	2,118
1896	2,107	2,396	742	919	8	5	13	8	13	20	6	8	—	—	—	—	4	3	1	—	6	6	3	2	4	9	—	—	—	—	—	2,142	2,439	4,581	765	937	1,702	2,879

Källa: Bidrag till Finlands officiella statistik och uppgifter från statistiska centralbyrån.

¹⁾ Till största delen afgående värnepliktige jemte deras hustrur.

Tab. No 29. De i Helsingfors åren 1887—1896 döde,

	1887						1888					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	121	23,91	109	24,22	230	24,06	151	24,32	108	20,53	259	22,58
6—12 "	41	8,10	40	8,89	81	8,47	68	10,95	68	12,93	136	11,86
1—5 år . . .	76	15,02	61	13,56	137	14,33	83	13,37	76	14,45	159	13,86
5—10 " . . .	14	2,77	11	2,45	25	2,61	10	1,61	12	2,28	22	1,92
10—20 " . . .	14	2,77	14	3,11	18	2,93	15	2,41	22	4,18	37	3,22
20—40 " . . .	116	22,92	81	18,06	197	20,61	137	22,06	84	15,97	221	19,27
40—60 " . . .	84	16,61	51	11,33	135	14,12	104	16,75	67	12,74	171	14,91
60—80 " . . .	39	7,71	69	15,33	108	11,30	49	7,89	71	13,50	120	10,46
Öfver 80 år . .	1	0,19	14	3,11	15	1,57	4	0,64	18	3,42	22	1,92
Summa	506	100	450	100	956	100	621	100	526	100	1,147	100

	1892						1893					
	Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Under 6 månader	172	23,66	152	22,00	324	22,85	129	19,94	108	19,64	237	19,80
6—12 "	56	7,70	69	9,99	125	8,82	74	11,44	49	8,91	123	10,27
1—5 år . . .	113	15,54	110	15,92	223	15,73	96	14,83	101	18,36	197	16,46
5—10 " . . .	24	3,30	20	2,89	44	3,10	15	2,32	11	2,00	26	2,17
10—20 " . . .	24	3,30	17	2,46	41	2,89	26	4,02	16	2,91	42	3,51
20—40 " . . .	162	22,39	114	16,50	276	19,46	132	20,40	85	15,45	217	18,13
40—60 " . . .	115	15,82	88	12,73	203	14,32	112	17,31	71	12,91	183	15,29
60—80 " . . .	60	8,25	94	13,60	154	10,86	56	8,66	91	16,55	147	12,28
Öfver 80 år . .	1	0,04	27	3,91	28	1,97	7	1,08	18	3,27	25	2,09
Summa	727	100	691	100	1,418	100	647	100	550	100	1,197	100

Källa: Uppgifter från Statistiska Centralbyrån.

1) Uppgifterna äro grundade på presterskapets förteckningar samt hänföra sig till hela den till församlingen eller ej.

ordnade efter kön och åldersklasser 1).

1889						1890						1891					
Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
132	19,88	120	20,94	252	20,37	157	22,89	125	21,48	282	22,24	195	21,45	153	18,73	348	20,16
68	10,24	55	9,60	123	9,94	78	11,37	62	10,65	140	11,04	86	9,46	83	10,16	169	9,79
88	13,52	82	14,31	170	13,74	103	15,02	121	20,79	224	17,67	251	27,62	200	24,48	451	26,13
13	1,96	16	2,79	29	2,35	17	2,48	17	2,92	34	2,68	32	3,52	53	6,49	85	4,93
18	2,71	12	2,10	30	2,43	25	3,64	11	1,89	36	2,84	30	3,30	29	3,55	59	3,42
165	24,85	102	17,80	267	21,58	139	40,26	94	16,15	233	18,38	134	14,74	102	12,48	236	13,67
134	20,18	88	15,36	222	17,95	116	16,91	75	12,89	191	15,06	114	12,54	94	11,50	208	12,05
46	6,93	73	12,74	119	9,62	47	6,85	64	11,00	111	8,75	59	6,49	83	10,16	142	8,23
—	—	25	4,36	25	2,02	4	0,58	13	2,23	17	1,34	8	0,88	20	2,45	28	1,62
664	100	573	100	1,237	100	686	100	582	100	1,268	100	909	100	817	100	1,726	100

1894						1895						1896					
Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa		Mankön		Kvinkön		Summa	
Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%	Ant.	%
138	22,19	126	22,79	264	22,47	152	21,08	113	17,68	265	19,49	193	25,80	148	24,67	341	25,30
38	6,11	51	9,22	89	7,58	67	9,29	65	10,17	132	9,70	66	8,82	52	8,67	118	8,75
93	14,95	78	14,10	171	14,55	99	13,73	83	12,99	182	13,38	86	11,50	78	13,00	164	12,17
9	1,45	10	1,81	19	1,62	18	2,50	15	2,35	33	2,43	7	0,93	7	1,16	14	1,04
24	3,86	20	3,62	44	3,74	19	2,64	24	3,75	43	3,16	28	3,74	25	4,17	53	3,93
124	19,93	86	15,55	210	17,87	141	19,56	100	15,65	241	17,72	148	19,79	97	16,17	245	18,17
129	20,74	87	15,73	216	18,38	143	19,83	89	13,93	232	17,06	132	17,65	80	13,33	212	15,73
58	9,32	74	13,38	132	11,24	76	10,54	123	19,25	199	14,63	80	10,70	84	14,00	164	12,17
9	1,45	21	3,80	30	2,55	6	0,83	27	4,23	33	2,43	8	1,07	29	4,83	37	2,74
622	100	553	100	1,175	100	721	100	639	100	1,360	100	748	100	600	100	1,348	100

samlingarne i Helsingfors och å Sveaborg hörande befolkningen, oafsedt huruvida dödsfallen inträffat

Tab. N:o 30. Antalet dödsfall inom evangelisk-lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1887—1896 fördeladt på månader och kvartal.¹⁾

År	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Kvartal				Summa		
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	1:sta	2:dra	3:dje	4:de	m.	kv.	sum
1887	98	9,40	95	9,10	89	8,53	107	10,26	89	8,53	90	8,63	65	6,23	84	8,06	76	7,29	72	6,90	82	7,86	96	9,21	282	286	225	250	542	501	1,043
1888	85	7,30	97	8,32	100	8,58	112	9,60	110	9,43	110	9,43	91	7,80	101	8,66	106	9,10	79	6,77	95	8,15	80	6,86	282	332	298	254	625	541	1,166
1889	102	7,80	96	7,34	102	7,80	96	7,34	114	8,72	117	8,94	136	10,40	121	9,25	83	6,35	78	5,96	86	6,57	177	13,53	300	327	340	341	704	604	1,308
1890	107	8,05	93	7,00	108	8,12	111	8,35	115	8,65	103	7,82	111	8,35	129	9,70	110	8,27	110	8,27	106	7,94	126	9,48	308	329	350	342	730	599	1,329
1891	200	10,72	152	8,15	181	9,70	183	9,81	184	9,86	159	8,53	134	7,18	154	8,26	117	6,27	136	7,29	139	7,45	126	6,76	533	526	405	401	982	883	1,865
1892	126	9,13	125	9,06	128	9,27	116	8,40	109	7,89	94	6,81	81	5,86	102	7,39	109	7,89	115	8,33	122	8,84	153	11,18	379	319	292	390	710	670	1,380
1893	110	6,62	99	7,96	116	9,09	125	9,80	109	8,54	97	7,60	94	7,37	138	10,81	114	8,93	94	7,37	92	7,21	88	6,89	325	331	346	274	681	585	1,276
1894	99	8,01	113	9,15	87	7,04	114	9,23	123	9,96	82	6,64	106	8,59	105	8,50	87	7,05	94	7,61	117	9,47	108	8,75	299	319	298	319	655	580	1,235
1895	100	7,49	110	8,24	121	9,06	106	7,94	119	8,91	104	7,79	126	9,44	114	8,54	97	7,19	101	7,56	98	7,35	140	10,49	331	329	336	339	689	646	1,325
1896	107	7,83	100	7,32	127	9,30	111	8,13	115	8,42	124	9,07	134	9,81	148	10,83	95	6,96	79	5,79	102	7,47	124	9,07	334	350	377	305	740	626	1,366

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Dödfödde inberäknade; likaså utsocknebor, som affidit i Helsingfors, hvaremot bortlemnats i staden kyrkskrifne personer, som dött på annan ort.

Tab. N:o 31. Barndödligheten bland lutherska trosbekännare i Helsingfors åren 1887—1896.

År	Årets totalamortalitet	Åldern 0—1 år ²⁾		Summa	% af hela mortaliteten	Ålder 1—5 år		Summa	% af hela mortaliteten	Summa 0—5 år	% af hela mortaliteten
		mankön	kvinkön			mankön	kvinkön				
1887	973	182	163	345	35,5	72	70	142	14,6	487	50,1
1888	1,106	218	183	401	36,3	72	74	146	13,2	547	49,5
1889	1,252	209	176	385	30,7	86	84	170	13,6	555	44,3
1890	1,255	243	187	430	34,3	104	116	220	17,5	650	51,8
1891	1,778	286	269	555	31,2	252	205	457	25,7	1,012	56,9
1892	1,229	218	211	429	33,2	106	100	206	16,7	635	51,6
1893	1,199	196	171	367	30,6	106	91	197	16,4	564	47,0
1894	1,166	186	177	363	31,1	90	72	162	13,9	525	45,0
1895	1,269	188	180	368	29,0	75	72	147	11,5	515	40,5
1896	1,287	237	186	423	32,9	79	78	157	12,2	580	45,1

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom staden affidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifna personer, hvilka dött på annan ort, utelemnade. — ²⁾ Dödfödde oberäknade.

Tab. N:o 32. Dödligheten bland lutherska befolkningen i Helsingfors åren 1887—1896 uti några talrikast¹⁾ förekommande sjukdomar, jämförda med totalmortaliteten.

Å r	Medelbefolkning för året ²⁾	Mortalitet på 1,000 invånare (excl. dödfödda)	Tuberkulösa sjukdomar			Mag- och tarmkatarrh			Akuta lungsjukdomar			Infektionssjukdomar		
			Antal dödsfall	‰ af befolk.	‰ af hela mortalit.	Antal dödsfall	‰ af befolk.	‰ af hela mortalit.	Antal dödsfall	‰ af befolk.	‰ af hela mortalit.	Antal dödsfall	‰ af befolk.	‰ af hela mortalit.
1887	49,951	19,5	245	4,9	25,3	149	3,0	15,4	131	2,6	13,4	96	1,9	9,8
1888	52,672	21,0	270	5,1	24,4	195	3,7	17,6	201	3,8	18,2	87	1,7	7,9
1889	55,707	22,5	336	6,0	26,8	237	4,3	18,9	187	3,4	15,0	93	1,7	7,4
1890	58,945	21,3	288	4,9	22,9	225	3,8	17,9	125	2,1	10,0	139	2,4	11,0
1891	62,093	28,6	345	5,5	19,4	234	3,8	13,2	311	5,0	17,5	416	6,7	23,4
1892	65,103	20,0	304	4,7	24,7	209	3,2	17,0	177	2,7	14,4	186	2,9	15,1
1893	67,526	17,8	274	4,9	22,0	222	3,7	18,5	190	2,8	15,8	111	1,6	9,3
1894	68,497	17,0	254	3,7	21,8	188	2,7	16,3	167	2,4	14,3	126	1,8	10,8
1895	70,825	17,9	294	4,1	23,2	182	2,6	14,3	177	2,5	14,0	144	2,0	11,4
1896	74,002	17,4	285	3,8	22,1	259	3,5	20,1	205	2,5	15,9	103	1,4	8,0
Summa dödsfall		—	2,895	—	—	2,100	—	—	1,871	—	—	1,501	—	—
Årligt medeltal dödsfall på 1,000 invånare . . .		20,2	—	4,8	—	—	3,4	—	—	3,0	—	—	2,4	—

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Inom standen aflidne utsocknebor äro inberäknade, men i staden kyrkskrifne personer, hvilka dött på annan ort, äro utlemnade. —
²⁾ Beräknad sålunda att till de vid folkräkningarna 1880 och 1890 erhållna siffrorna årligen lagts halfva tillväxten i den kyrkskrifna folkmängden.

Tab. N:o 34. Af distrikts-(fattig-)läkarene i Helsingfors behandlade sjukdomsfall under åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
1:sta stadsdelen	396	416	427	476	463	449	469	459	463	601
2:dra "	201	299	332	402	374	357	270	259	244	300
3:dje "	106	131	135	144	169	130	185	138	117	171
4:de "	965	1,107	1,145	942	1,093	1,089	961	939	1,156	1,277
5:te "	415	432	436	360	332	328	321	259	214	671
6:te "	504	429	445	453	704	774	860	808	764	1,685
7:de "	360	392	402	330	469	381	419	336	258	558
9:de "					62	31	27	19	11	35
8:de "	6	6	6	16	12	4	23	18	10	16
Området vid östra chausséen	1,029	1,301	2,314	2,761	2,629	2,630	2,861	2,687	2,840	3,333
" " vestra "	294	397	628	685	974	803	895	1,181	1,044	1,479
Hermanstad	—	—	—	—	—	—	317	239	358	388
Ouppgifna adresser	—	—	—	—	—	—	—	205	82	110
Summa	4,276	4,910	6,270	6,627	7,281	6,976	7,608	7,547	7,561	10,624

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 35. Antalet akuta sjukdomsfall i Helsingfors, anmälda under 1896 hos Helsovårdsnämnden ¹⁾, jemfördt med åren 1883—1895.

	Januari	Februari	Mars	April	May	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Morbilli	151	78	72	76	29	5	1	—	—	—	—	—	412
Scarlatina	5	6	7	3	9	—	3	3	3	8	10	17	74
Rubeola	1	1	2	1	2	1	2	—	—	1	—	—	11
Varicellae	9	13	11	13	17	10	8	7	3	26	37	33	187
Typhus abdominalis	3	—	3	6	3	8	4	28	99	66	18	7	245
Febris remitt.	19	12	9	18	39	52	33	17	176	183	78	51	687
Influenza	255	563	308	140	127	44	31	8	25	29	92	502	2,124
Febris interm.	—	3	1	4	15	9	6	4	4	3	1	3	53
Meningitis cerebro-spin.	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
Febris puerperalis	—	1	—	1	—	1	—	—	2	—	2	1	8
Erysipelas	7	11	8	7	5	5	10	3	1	4	5	7	73
Rheumatism. acutus	16	23	12	14	25	14	12	13	12	23	14	13	191
Dysenteria	—	—	—	—	—	—	1	4	—	1	—	—	6
Cholera nostras	—	—	4	—	—	—	3	2	—	—	—	—	9
Diphtheria	4	3	1	1	5	2	1	2	3	5	6	7	40
Croup	5	2	2	2	1	—	—	—	—	1	1	4	18
Pertussis	50	57	53	62	49	32	26	25	15	15	28	33	445
Angina	120	158	94	80	96	60	27	45	60	101	127	142	1,113
Laryngo-bronch.	501	561	333	357	466	410	277	220	199	328	384	433	4,469
Pneumonia acuta	62	63	44	45	66	44	18	15	15	14	46	61	493
Pleuritis	8	13	8	8	18	9	7	8	2	7	5	14	107
Gastro-enteritis	232	303	222	232	306	328	555	1,221	391	372	283	285	4,730
Peritonitis & Perityphl.	1	—	2	1	1	2	—	—	—	6	3	1	17
Parotitis	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	5
Urethritis ac.	21	30	17	17	31	20	23	35	32	50	30	50	356
Syphilis recens.	9	10	8	18	10	9	16	22	7	8	9	11	137
Septicopyämi	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	4
Ulsus molle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	8	13
Summa år 1896	1,483	1,912	1,223	1,106	1,320	1,066	1,064	1,683	1,051	1,254	1,184	1,636	16,032
” 1895	1,213	1,294	2,358	1,403	957	998	772	995	811	876	1,186	1,257	14,120
” 1894	1,338	1,386	1,450	1,215	1,204	981	943	915	1,122	953	1,133	1,452	14,097
” 1893	1,080	1,121	1,292	1,491	993	825	913	1,791	1,410	1,027	999	3,107	16,049
” 1892	2,123	1,510	1,099	1,120	879	623	762	752	1,173	1,791	1,577	1,556	14,964
” 1891	1,758	1,506	1,465	1,438	1,712	1,100	882	1,309	954	1,267	1,208	1,675	16,274
” 1890	1,386	921	1,087	1,680	1,032	687	1,012	976	1,258	1,053	1,035	1,754	13,881
” 1889	926	1,005	1,234	1,025	1,039	1,006	1,174	1,207	708	630	1,103	4,125	15,232
” 1888	715	601	793	837	925	1,301	613	763	1,043	685	809	964	10,079
” 1887	648	805	905	998	801	611	549	558	664	709	725	1,045	9,018
” 1886	808	959	962	1,042	1,290	605	752	865	614	689	682	749	10,025
” 1885	795	921	1,156	774	766	445	397	852	518	649	586	930	8,789
” 1884	746	636	854	620	700	337	445	686	564	477	708	613	7,386
” 1883	748	704	944	607	494	397	275	401	467	495	503	879	6,914

¹⁾ Uppgifterna äro aflemnade vid utgången af hvarje vecka för hela veckan och angifva därför icke noggrant förhållande per månad.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 36. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för icke epidemiska sjukdomar behandlade sjuksdomsfall under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895.

Sjukdomar	Antal fall			Fyllkrånade	Furkåtråde	Läke botade	Döde	Kvarliggande till 1897
	Män	Kvinnor	Summa					
Akuta infektions sjukdomar	111	99	210	182	—	4	8	16
Kroniska " "	163	78	241	—	107	32	69	33
Konstitutionella "	3	25	28	14	11	—	2	1
Kroniska förgiftnings sjukdomar	2	4	6	—	2	3	—	1
Akuta förgiftningar	2	—	2	2	—	—	—	—
Sinnes sjukdomar	1	3	4	—	1	3	—	—
Andnings organens sjukdomar	129	46	175	94	33	2	31	15
Cirkulations " "	23	19	42	—	26	8	5	3
Matsmältnings " "	35	73	108	68	24	4	7	5
Nervsystemets "	34	39	73	5	42	9	10	7
Rörelseorganens "	14	33	47	29	14	3	—	1
Urinorganens "	13	14	27	4	10	2	8	3
Kvinliga könsorganens "	—	13	13	11	1	1	—	—
Svulster	11	6	17	—	1	8	6	2
Hudsjukdomar	1	3	4	3	1	—	—	—
Öfriga sjukdomar	2	5	7	2	1	2	1	1
Summa år 1896	544	460	1,004	414	274	81	147	88
" 1895	408	353	761	287	221	59	124	70
" 1894	199	185	384	156	65	25	76	62

Sjukvårdsdagar år 1896 29,090

" " 1895 23,816

" " 1894 13,722

Medeltal sjuke per dag år 1896 79,5

" " " " 1895 65,3

" " " " 1894 37,6

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1896 28,9

" " " " " " 1895 31,3

" " " " " " 1894 35,7

Källa: Tryckta årsberättelser för Maria sjukhuset.

Tab. No 37. Antalet och beskaffenheten af de å Maria sjukhusets afdelning för epidemiska sjukdomar behandlade sjukdomsfall under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895.

Sjukdomar	Antal fall				Tillfrisknade	Förbättrade och obehandlade	Døde	Kvarliggande till 1897
	Män	Kvinnor	Barn	Summa				
Morbilli	9	11	57	77	73	1	3	—
Scarlatina	4	9	51	64	49	—	3	12
Diphtheria faucium	3	6	16	25	24	—	1	—
Diphtheria faucium et laryngis	—	1	10	11	8	—	2	1
Laryngitis crouposa	—	1	3	4	3	—	—	1
Angina	1	13	1	15	15	—	—	—
Rhinitis & laryngitis ac	—	—	1	1	—	1	—	—
Rubeola	—	—	2	2	2	—	—	—
Varicellæ	—	—	2	2	2	—	—	—
Erysipelas	1	4	2	7	6	—	1	—
Erythema	—	—	2	2	1	1	—	—
Miliaria	—	—	3	3	3	—	—	—
Urticaria	—	1	—	1	1	—	—	—
Eczema	—	—	1	1	1	—	—	—
Typhus abdominalis	—	—	1	1	1	—	—	—
Febricula	1	—	2	3	3	—	—	—
Syphilis	—	1	—	1	—	1	—	—
Anhöriga och vårdarinnor	2	30	—	32	—	32	—	—
Summa år 1896	21	77	154	252	192	36	10	14
” ” 1895	21	58	327	406	355	8	31	12
” ” 1894 ¹⁾	18	52	107	177	125	2	31	19

Sjukvårdsdagar år 1896 4,735

” ” 1895 7,434

” ” 1894 4,025

Medeltal sjuke per dag år 1896 12,9

” ” ” ” 1895 20,4

” ” ” ” 1894 11,0

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1896 18,8

” ” ” ” ” ” 1895 19,9

” ” ” ” ” ” 1894 27,3

¹⁾ Både å provisoriska epidemisjukhuset och epidemiafdelningen vid Maria sjukhuset tillsammans.

Tab. N:o 38. Sammanställning af vårdade sjuke och sjukdomar vid Maria sjukhus' annex å villan Alkärr år 1896.

S j u k d o m a r	Öfverförde från Maria sjukhus		Inkomna		Summa vårdade		A f f ö r d e								Öfverförde till Maria sjukhus	
	män	kv.	män	kv.	män	kv.	Friska		Förbittrade		Öfverbittrade		Döde		män	kv.
	—	4	20	21	20	25	14	22	1	3	—	—	2	—	3	—
Summa	4		41		45		36		4		—		2		3	
	45						45									
Typhus abdominalis	—	4	15	12	15	16	12	16	—	—	—	—	1	—	2	—
Febris remittens	—	—	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Febricula	—	—	—	4	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumonia acuta	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Paraphimosis, gangræna præputii	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Anæmia perniciosa	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Neurasthenia	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Hysteria	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Carcinoma ventriculi, hepatis et peritonei	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	4	20	21	20	25	14	22	1	3	—	—	2	—	3	—

Källa: Tryckt årsberättelse för Maria sjukhuset.

Tab. N:o 39. Antalet och beskaffenheten af de å vårdanstalten för sinnessjuka vid stadens arbets- och fattiggård behandlade sjukdomsformerna under år 1896, jemfördt med år 1895.

Sjukdomsformer	A n t a l			Tillfrisknade	Utskrifna	Döde	Kvarliggande till 1897
	Män	Kvinnor	Summa				
Tungsinne	3	10	13	3	8	1	4
Ursinne	7	8	15	5	8	3	4
Vansinne	4	10	14	—	7	—	7
Förrykthet	24	24	48	—	15	—	33
Blötsinne	2	4	6	—	2	1	3
Allmän förlamning	6	2	8	—	1	1	6
Sinnessjukdom med fallandesot	7	—	7	—	—	1	6
Summa år 1896	53	58	111	8	41	7	63
” ” 1895	56	41	97	9	35	4	58

Sjukvårdsdagar år 1896 24,502

” ” 1895 21,250

Medeltal sjuke per dag år 1896 67,0

” ” ” ” ” 1895 58,2

Medeltal sjukvårdsdagar på hvarje patient år 1896 214,9

” ” ” ” ” 1895 219,0

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 40. Antalet sinnessvaga och sinnessjuka personer, som vårdats genom Helsingfors stads fattigvårdsförmedling under år 1896, jemfördt med åren 1894 och 1895.

	Män	Kvinnor	Barn	Summa
I fattiggården intagna	61	86	—	147
Å landet utackorderade	8	18	1	27
Summa år 1896	69	104	1	174
” ” 1895	77	88	1	166
” ” 1894	54	75	2	131

Källa: Helsevårdsnämndens och Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. No 41. Antalet af de å lasarettet vid Helsingfors arbets- och fattiggård vårdade sjuke under åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Kvarliggande från föregående år	37	40	41	37	39	36	34	43	31	29
Under året intagne	128	108	130	95	117	155	166	118	133	157
Summa	165	148	171	132	156	191	200	161	164	186
Af desse utskrifne som friske eller förbättrade	65	61	56	45	66	67	82	69	78	74
Af desse utskrifne som obotade	19	7	13	10	11	37	37	19	18	17
” ” ” ” ” døde	41	39	65	38	43	53	38	42	39	47
” ” kvarliggande till följande år	40	41	37	39	36	34	43	31	29	48
Summa	165	148	171	132	156	191	200	161	164	186
De vårdade ledo af:										
nervsystemets sjukdomar	37	28	26	15	13	22	25	45	36	26
respirationsorganens ”	49	58	74	46	50	28	64	31	40	43
digestionsorganens ”	13	14	8	8	7	3	11	9	8	10
cirkulationsorganens ”	1	5	12	9	12	12	8	6	7	16
urogenitalorganens ”	9	7	7	6	8	20	13	13	5	5
konstitutionella ”	24	18	21	21	27	29	31	29	30	47
akuta febrila ”	3	—	—	2	2	11	—	8	15	10
ögon- ”	5	3	4	4	3	—	—	—	—	—
öfriga ”	22	14	16	21	34	63	48	20	23	29
obestämda ”	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—
Summa	165	148	171	132	156	191	200	161	164	186

Sjukvårdsdagarnas antal för 1896 utgjorde 12,780 och medeltal sjuka per dag 15.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. No 42. Antalet af de å Helsingfors allmänna poliklinik behandlade sjukdomsfall jemte antalet polikliniska sjukbesök under åren 1894—1896.

A f d e l n i n g	1 8 9 4				1 8 9 5				1 8 9 6			
	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag	Sjukdomsfall	Sjukbesök	Mottagningsdagar	Medeltal besök per dag
För invertes sjukdomar	467	641	113	5,6	607	935	154	6,1	421	654	126	5,5
” barn ”	1,279	1,661	193	8,6	1,012	1,348	182	7,4	670	884	170	5,2
” kvinno- ”	161	323	146	2,2	138	275	134	2,1	102	154	127	1,2
” hud- ”	242	421	88	4,8	194	258	91	2,8	72	110	33	3,6
” ögon- ”	501	3,565	91	39,2	456	2,778	91	30,5	542	3,390	86	39,4
Summa	2,650	6,611	631	—	2,407	5,594	652	8,6	1,807	5,192	542	11,0

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 43. Antalet af de å enskilda sjukvårdsanstalter i Helsingfors vårdade sjuke under år 1896, jämfördt med åren 1894 och 1895.

	H. förs. allmänna poliklinisks sjukvårdsafdelning	Diakoniss-anstalten	P. Sinebrychoffs privata sjukhus ¹⁾	Fru Lybeck's privata sjukhus	Prof. Engeströms gynnekologiska klinik ²⁾	Garnisons sjukhusets kirurgiska poliklinik	Hemmet för obotligt sjuka	Fru Ida Basiliers privata sjukhus
Kvarliggande från föregående år	1	28	3	20	13	—	36	6
Under året intagna	65	318	41	90	447	1,180	9	142
Summa	66	346	44	110	460	1,180	45	148
Af dessa utskrifna som friska eller förbättrade	62	265	37	48	—	—	—	—
” ” ” ” obotade	1	29	6	15	—	—	3	—
” ” ” ” döde	—	22	1	1	—	—	7	—
” ” öfverflyttade till andra sjukhus	—	—	—	11	—	—	—	—
” ” kvarliggande till följande år	3	30	—	35	—	—	35	—
Summa år 1896	66	346	44	110	460	1,180	45	148
” ” 1895	53	297	54	98	497	857	46	168
” ” 1894	—	332	86	97	153	793	39	71
Antal sjukvårdsdagar år 1896	1,647	10,472	432	10,505	7,213	—	12,018	—
” ” ” ” 1895	1,083	10,438	589	9,741	6,878	—	10,963	—
Medeltal sjukvårdsdagar per patient år 1896	24,9	30,2	9,8	95,5	15,7	—	267	—
” ” ” ” 1895	20,8	35,1	10,9	99,4	13	—	238,2	—
” sjuke per dag år 1896	4,5	28,7	1,2	28,8	19,7	—	32,8	—
” ” ” ” 1895	3	28,6	1,6	26,7	18,9	—	30,0	—

¹⁾ Härmed är förenad en poliklinisk anstalt, hvarvid sjukbesökens antal under året uppgått till 1,908 eller 6,4 per dag.

²⁾ ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” 1,497 ” 4,1 ” ”

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 44. Antalet stadsboar intagna å samt polikliniskt behandlade vid sjukhusen i staden.

	I sjukhuset intagna	Polikliniskt behandlade
Allmänna sjukhusets medicinska afdelning	205	2,318
" " patologisk-anatomiska afdelning	19	—
" " oftalmologiska afdelning	41	1,545
" " syfilitiska "	388	1,099
" " kirurgiska "	308	4,012
" " accouchements "	745	—
" " gynäkologiska "	96	180
" " barnafdelning	135	2,304
Lappviks centralanstalt för sinnessjuka	61	—
Maria sjukhuset	1,238	—
Lasarettet vid stadens arbets- och fattiggård	224	700
Vårdanstalten för sinnessjuka vid stadens arbets- och fattiggård	114	—
Helsingfors allmänna poliklinik	—	1,807
" " polikliniks sjukafdelning	66	—
Diakonissanstalten	151	—
Sinebrychoffs privata sjukhus	22	999
Lybecks privata sjukhem	36	—
Professor Engströms gynäkologiska klinik	166	825
Garnisonssjukhusets kirurgiska poliklinik	—	1,180 ¹⁾
Hemmet för obotligt sjuka	45	—
Fru Basiliers privata sjukhem	26	—
	Summa	4,086 16,969
Å statens sjukhus	1,998	= 48,9 %
Å stadens "	1,642	= 40,2 %
Å privata "	446	= 10,9 %

¹⁾ Ett fåtal af dessa voro landsboar, hvarför denna siffra icke är fullt exakt.

Källa: Helsovårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 45. Antalet patienter¹⁾ insända genom veneriska besigtningssbyrån till syfilitiska afdelningen under år 1896, jämfördt med åren 1894 och 1895.

	S y f i l i s					Mjuk chanker		Drüppel		Hudsjukdomar m. fl.		Summa intagna
	Recens		Recidiv		Summa	mk.	kvk.	mk.	kvk.	mk.	kvk.	
	mk.	kvk.	mk.	kvk.								
Besiktningsskvinnor	—	—	—	3	3	—	15	—	19	—	6	43
Extra besiktigade personer . .	—	6	3	23	32	2	20	2	42	1	3	102
Summa år 1896	—	6	3	26	35	2	35	2	61	1	9	145
” ” 1895	5	12	1	33	51	16	17	4	23	1	3	125
” ” 1894	2	13	3	31	49	—	11	4	15	1	6	86

¹⁾ Vid årets ingång voro 52 kvinnor underkastade regelbunden besiktning och utgjorde antalet vid årets slut 48.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 46. Antalet af de å undersökningsstationen för lifsmedel verkställda undersökningar under åren 1889—1896.

	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Å svinkött	3,209	2,785	2,581	1,811	1,459	1,876	1,415	1,725
” öfriga slag af kött	13	15	17	19	25	17	11	15
” mjölk	48	600	373	330	265	218	126	117
” vatten	79	388	125	169	170	245	111	83
” öfriga slag af lifsmedel	27	21	28	50	63	53	45	70
Arsenikprof	75	78	56	101	57	202	119	75
Öfriga undersökningar	8	16	9	18	53	31	36	34
Summa	3,459	3,912	3,189	2,498	2,092	2,642	1,863	2,119
Af dessa hafva myndigheter föranledt	88	841	363	375	338	319	223	195
” ” ” enskilda personer föranledt . .	3,371	3,071	2,826	2,123	1,754	2,323	1,640	1,924

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 47. Antalet af de utaf helsopolisen i Helsingfors verkställda syner, besigtningar m. m. under år 1896, jemfördt med åren 1891—1895.

Ställen, där syner, m. m. verkstälts	Stadsdelar											Summa		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Summas	Toto		Her- man- stad	Gam- melst.
Gårdar	428	310	287	293	149	276	399	10	118	227	418	2	—	2,917
Bostäder	3	2	1	17	5	4	1	—	1	5	1	—	—	40
Hotel och värdshus	5	—	1	6	—	2	—	—	—	—	—	—	—	14
Fabriker och handtvärkerier	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	4
Salutorg	—	69	300	319	—	—	—	—	—	3	—	—	—	691
Saluhallar	—	—	299	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	319
Slakthus och korfmakerier	—	—	19	25	1	—	29	—	—	10	341	—	—	425
Köttbutiker	137	77	286	97	84	81	33	—	—	85	9	—	—	889
Salubodar	112	92	105	291	167	215	98	1	—	218	44	—	—	1,343
Mjölkbutiker	255	138	174	487	239	291	120	—	—	280	74	—	—	2,058
Bagerier och konditorier	60	19	27	64	33	39	18	—	—	37	24	—	—	321
Förvaringsrum för födoämnen	—	—	34	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	35
Afträden	414	435	329	191	85	222	386	9	97	213	412	2	—	2,795
Slaskbrunnar	280	178	159	240	111	174	267	2	52	151	154	—	—	1,768
Pissoirer	2	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	6
Stall för hästar, nöt och svin	113	74	49	133	56	74	93	1	26	89	255	—	—	963
Syner med anledning af anmälda sjukdomsfall	75	57	31	164	42	72	55	6	4	144	37	6	—	693
Besök i fosterbarns hem	17	6	6	27	3	25	10	—	—	43	8	2	—	147
Besök med anledning af anmälda fall af tuberkulos	26	20	16	84	39	63	31	1	—	64	17	6	—	367
Desinfektioner i bostäder	32	20	10	80	15	26	19	3	3	54	15	—	—	277
Desinfektioner å inrättningen	—	—	—	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	159
Latrindesinfektioner	15	9	7	27	8	18	19	1	2	7	4	3	—	120
Ångfartygsbesiktningar	—	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
Brunnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Vattenprof.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	50
Mjolk- och gräddprof	2	—	72	21	—	—	—	—	—	10	—	—	—	105
Mjölprof	—	—	108	1	—	—	13	—	—	—	—	—	—	122
Teprof	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	6
Badstugor	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Diverse	5	3	7	4	1	1	—	1	—	1	—	—	—	23
Summa år 1896	1,983	1,514	2,348	2,732	1,039	1,588	1,591	35	303	1,663	1,815	21	50	16,682
” ” 1895	2,160	1,367	2,434	3,240	1,824	1,630	1,262	49	230	1,777	567	65	60	16,665
” ” 1894	3,011	2,480	2,854	4,493	2,208	2,465	1,981	97	393	2,754	1,157	5475	—	29,368
” ” 1893	2,722	3,331	2,222	6,157	2,923	3,843	2,069	267	800	3,922	3,087	—	—	31,343
” ” 1892	1,079	1,103	1,707	2,879	1,207	1,540	745	9	118	1,681	1,126	—	—	13,194
” ” 1891	899	833	1,162	3,339	878	1,037	688	7	66	1,524	789	—	—	11,222

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 48. Resultaten af de kemiska undersökningarna af Helsingfors vattenledningsvatten under år 1896.

Månad	Dag	N:o	Fasta ämnen	Oorganiska ämnen	Gjeldingsförlust	Syreförbrukning	Klor	Ammoniak	Salpetersyrighet	Salpetersyra	Fysikalisk beskaffenhet
Jan.	10	I	8,80	5,32	3,48	5,36	0,52	spår	0	sv. spår	Nästan klart, gulfärgadt.
"	10	II	8,00	4,52	3,48	5,12	0,52	"	0	"	Klart, "
"	24	I	9,12	5,80	3,32	4,98	0,64	"	0	"	Något oklart, "
"	24	II	7,00	4,36	2,64	4,37	0,64	"	0	"	Klart, "
Febr.	5	I	8,20	4,88	3,32	4,82	0,62	"	0	ytt.sv.spår	Klart, svagt "
"	5	II	7,20	4,44	2,76	4,47	0,62	"	0	"	" "
"	19	I	9,08	5,96	3,12	4,88	0,62	"	0	"	Något oklart, "
"	19	II	7,84	4,76	3,08	4,79	0,60	"	0	"	Klart, "
Mars	5	I	8,72	5,52	3,20	4,58	0,65	"	0	sv. spår	Nästan klart, "
"	5	II	8,00	4,96	3,04	3,98	0,65	"	0	"	Klart, "
"	21	I	7,48	4,68	2,80	4,58	0,62	"	0	"	Nästan klart, "
"	21	II	7,84	4,68	3,16	4,22	0,61	"	0	"	Klart, "
April	2	I	7,00	4,12	2,88	4,54	0,61	sv. spår	0	"	Oklart, "
"	2	II	6,72	3,84	2,88	4,22	0,60	"	0	"	Klart, "
"	16	I	8,64	6,16	2,48	4,26	0,60	spår	0	"	Grumligt, "
"	16	II	6,04	3,80	2,24	3,50	0,58	"	0	"	Något oklart, "
"	29	I	8,04	4,88	3,16	4,79	0,60	"	0	ytt.sv.spår	Oklart, "
"	29	II	6,28	3,52	2,76	4,01	0,58	"	0	"	Något oklart, "
Maj	15	I	7,16	3,84	3,32	4,88	0,57	"	0	"	" "
"	15	II	6,48	3,36	3,12	4,72	0,57	"	0	"	Klart, "
"	29	I	7,04	4,16	2,88	5,12	0,60	"	0	"	" "
"	29	II	6,04	3,20	2,84	4,57	0,58	"	0	"	" "
Juni	11	I	6,80	3,64	3,16	4,43	0,61	sv. spår	0	sv. spår	Nästan klart, "
"	11	II	6,40	3,96	2,44	3,88	0,60	"	0	"	Klart, "
"	25	I	7,68	5,20	2,48	3,43	0,61	"	0	ytt.sv.spår	Nästan klart, "
"	25	II	6,80	4,56	2,24	3,19	0,60	"	0	"	Klart, ytterst svagt gulfärgadt.
Juli	24	I	8,72	5,64	3,08	4,45	0,65	"	0	"	Något oklart, "
"	24	II	7,20	4,64	2,56	3,19	0,61	"	0	"	Klart, "
Aug.	10	I	8,64	5,68	2,96	3,05	0,68	spår	0	"	Något oklart, "
"	10	II	6,32	4,00	2,32	2,38	0,66	"	0	"	Klart, "
"	28	I	11,52	7,76	3,76	4,14	0,64	"	0	sv. spår	Oklart, "
"	28	II	8,88	6,00	2,88	3,59	0,64	"	0	"	Nästan klart, "
Sept.	14	I	11,40	6,60	4,80	6,78	0,65	"	0	"	Oklart, "
"	14	II	9,68	5,68	4,00	5,54	0,62	"	0	"	Något oklart, svagt "
Okt.	3	I	12,16	6,56	5,60	7,07	0,70	"	0	ytt.sv.spår	Oklart, "
"	3	II	9,64	5,44	4,20	6,43	0,70	"	0	"	Något oklart, "
"	17	I	14,76	10,24	4,52	7,27	0,70	"	0	"	Grumligt, "
"	17	II	9,92	5,56	4,36	7,04	0,68	"	0	"	Något oklart, "
"	31	I	10,72	6,56	4,16	6,84	0,60	"	0	sv. spår	Oklart, "
"	31	II	8,88	5,04	3,84	5,92	0,58	"	0	"	Något oklart, "
Nov.	20	I	7,80	4,72	3,08	6,06	0,61	"	0	"	Oklart, "
"	20	II	7,08	3,96	3,12	5,31	0,60	"	0	"	Klart, "
Dec.	10	I	9,32	5,48	3,84	6,29	0,65	"	0	"	Oklart, "
"	10	II	8,96	5,36	3,60	5,27	0,62	"	0	"	Något oklart, "
"	30	I	8,80	5,52	3,28	5,06	0,65	"	0	sv. spår	Nästan klart, "
"	30	II	8,40	5,16	3,24	4,68	0,62	"	0	"	Klart, "

I anger ofiltreradt åvatten. — II anger filteradt vatten. — Talen ange gram å 100 liter vatten.

Källa: Helsingfors stadsnämndens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 49. Medeltalen af alla kemiska analyser af Helsingfors vattenledningsvatten under åren 1890—1896.

År	Ofiltrerad vatten					Filtrerad vatten					Antal prof
	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Glödningsförlust	Syreförbrukning	Klor	Fasta ämnen	Organiska ämnen	Glödningsförlust	Syreförbrukning	Klor	
1890	9,35	5,37	3,98	5,50	0,63	8,90	4,60	3,60	5,09	0,62	47
1891	9,02	5,49	3,53	5,47	0,59	8,48	5,20	3,37	5,16	0,56	47
1892	10,06	5,67	4,39	5,30	0,61	8,68	4,78	3,90	4,86	0,60	52
1893	10,35	6,79	3,56	4,80	0,61	8,49	5,34	3,15	4,20	0,58	43
1894	10,65	7,00	3,65	5,61	0,61	8,29	4,97	3,32	4,97	0,58	50
1895	9,78	6,01	3,77	5,60	0,61	8,27	5,07	3,20	4,83	0,60	48
1896	9,03	5,61	3,42	5,12	0,63	7,63	4,55	3,08	4,54	0,61	46

Anm. Talen ange gram å 100 liter vatten.

Källa: Helsevårdsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 50. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten år 1896.

Undersökningsdag	Åvatten		Filtrerad vatten		Vattenståndet i ån i förhållande till damträskeln (meter)							
	Temp. i ° C.	Antal bakt. kolon. i 1 cm ³	Temp. i ° C.	Antal bakt. kolon. i 1 cm ³	onsdag	torsdag	fredag	lördag	söndag	måndag	tisdag	datum
jan. 3	0,8	287	0,8	20	0,20	0,19	0,18	0,16	0,16	0,16	0,16	1—7/1
” 8	0,8	314	0,8	28	0,15	0,14	0,14	0,14	0,14	0,18	0,18	8—14/1
” 15	0,6	170	0,8	25	0,20	0,17	0,18	0,17	0,16	0,15	0,16	15—21/1
” 22	0,8	814	0,8	67	0,16	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,14	22—28/1
” 29	0,8	522	0,6	36	0,14	0,14	0,15	0,14	0,14	0,13	0,13	29/1—4/2
febr. 5	0,8	552	0,6	25	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14	0,18	0,20	5—11/2
” 12	0,4	—	0,6	212	0,21	0,21	0,19	0,19	0,21	0,20	0,15	12—18/2
” 20	0,4	1,217	0,6	61	0,15	0,14	0,13	0,11	0,11	0,11	0,10	19—25/2
” 27	0,7	338	0,6	18	0,10	0,09	0,09	0,07	0,08	0,09	0,07	26/2—3/3
mars 5	0,4	418	0,6	36	0,08	0,09	0,12	0,15	0,17	0,17	0,14	4—10/3
” 12	0,4	7,436	0,6	533	0,14	0,14	0,13	0,13	0,13	0,13	0,11	11—17/3
” 19	0,4	3,702	0,6	106	0,12	0,11	0,18	0,25	0,28	0,32	0,36	18—24/3
” 26	0,4	2,952	0,6	358	0,41	0,44	0,50	0,58	0,49	0,41	0,42	25—31/3
april 2	0,4	4,142	0,6	81	0,41	0,40	0,45	0,31	0,29	0,28	0,27	1—7/4
” 9	0,4	7,660	0,6	33	0,30	0,28	0,30	0,38	0,48	0,52	0,61	8—14/4
” 16	0,4	10,500	0,6	190	0,92	1,10	1,12	1,26	1,30	1,20	1,28	15—21/4
” 24	1,4	1,868	1,2	194	1,25	1,20	1,30	1,17	1,09	1,10	1,04	22—28/4
” 30	4,0	1,245	3,6	35	1,01	0,95	0,95	0,93	0,80	0,70	0,65	29/4—5/5
maj 7	7,8	904	7,6	58	0,66	0,61	0,52	0,45	0,42	0,38	0,34	6—12/5
” 15	7,0	540	6,8	38	0,33	0,32	0,31	0,27	0,27	0,26	0,24	13—19/5
” 22	8,4	429	8,0	44	0,24	0,23	0,22	0,18	0,19	0,16	0,16	20—26/5
” 29	15,8	366	15,2	37	0,13	0,12	0,07	0,16	0,13	0,09	0,06	27/5—2/6
juni 4	16,4	312	16,2	22	0,06	0,05	0,05	0,04	0,01	0,03	0,05	3—9/6
” 18	22,0	94	21,6	12	0,00	0,01	0,04	0,00	0,06	0,08	0,05	17—23/6
” 25	19,6	161	19,4	18	0,09	0,07	0,06	0,17	0,08	0,07	0,08	24—30/6
juli 2	21,2	144	21,0	19	0,05	0,09	0,06	0,24	0,22	0,18	0,15	1—7/7
” 9	18,2	450	18,0	20	0,10	0,08	0,07	0,07	0,10	0,02	0,04	8—14/7
” 16	21,2	79	21,0	16	0,01	0,01	0,05	0,12	0,11	0,13	0,13	15—21/7
” 25	21,0	129	20,6	15	0,13	0,12	0,12	0,11	0,11	0,11	0,11	22—28/7
” 30	20,8	154	20,6	10	0,11	0,13	0,06	0,07	0,09	0,08	0,08	29/7—4/8
aug. 7	19,6	71	19,4	8	0,09	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	5—11/8
” 13	16,2	1,350	16,0	12	0,08	0,35	0,25	0,13	0,15	0,11	0,13	12—18/8
” 20	16,0	873	15,8	40	0,11	0,11	0,10	0,09	0,08	0,07	0,08	19—25/8
” 27	16,4	268	16,2	32	0,06	0,17	0,27	0,17	0,17	0,10	0,10	26/8—1/9
sept. 3	15,8	374	15,6	14	0,10	0,06	0,04	0,03	0,41	0,37	0,29	2—5/9
” 11	9,6	1,520	9,4	29	0,27	0,35	0,35	0,28	0,25	0,20	0,18	9—15/9
” 18	11,4	2,116	11,2	41	0,22	0,33	0,37	0,42	0,46	0,45	0,57	16—22/9
” 25	9,8	3,330	9,6	36	0,59	0,51	0,53	0,60	0,48	0,44	0,51	23—29/9
okt. 1	10,2	1,260	10,0	34	0,45	0,38	0,36	0,30	0,37	0,35	0,53	30/9—6/10
” 10	9,2	1,560	9,0	54	0,65	0,78	0,64	0,51	0,45	0,43	1,12	7—13/10
” 16	4,4	1,950	4,2	100	0,89	0,65	0,55	0,53	0,55	0,55	0,57	14—20/10
” 23	6,4	4,528	6,2	232	1,10	1,07	0,82	0,70	0,70	0,62	0,57	21—27/10
” 30	4,8	1,724	4,6	68	0,62	0,72	0,75	0,90	0,90	0,72	0,63	28/10—3/11
nov. 5	0,4	692	0,2	100	0,50	0,32	0,50	0,47	0,41	0,35	0,33	4—10/11
” 13	0,4	580	0,2	85	0,30	0,27	0,27	0,26	0,27	0,25	0,24	11—17/11
” 20	0,4	828	0,2	118	0,23	0,23	0,22	0,22	0,23	0,24	0,31	18—24/11
” 27	0,4	1,568	0,2	284	0,39	0,43	0,43	0,30	0,17	0,21	0,19	25/11—1/12
dec. 4	0,4	2,000	0,2	144	0,19	0,17	0,17	0,19	0,18	0,15	0,15	2—8/12
” 11	0,4	270	0,2	28	0,15	0,15	0,15	0,13	0,16	0,13	0,13	9—15/12
” 18	0,4	226	0,2	24	0,13	0,13	0,12	0,14	0,11	0,12	0,13	16—22/12

Källa: Helsingfors stads vattenledningsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 51. Resultaten af de bakteriologiska undersökningarna af Helsingfors stads vattenledningsvatten från skilda filtra år 1896.

Undersökningsdag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcentimeter vatten.							Undersökningsdag	Antal bakteriekolonier i 1 kubikcentimeter vatten								
	Vatten	Filtroadt vatten	Filtrum						Vatten	Filtroadt vatten	Filtrum						
			I	II	III	IV	V				VI	I	II	III	IV	V	VI
3 jan.	287	20	26	—	10	16	16	16	2 juli	144	19	—	8	20	—	—	—
8 "	314	28	31	46	27	36	48	38	9 "	450	20	148	12	16	16	15	14
15 "	170	25	16	91	25	16	25	16	16 "	79	16	18	18	80	18	12	—
22 "	814	67	49	76	—	32	46	34	25 "	129	—	15	—	18	14	122	24
29 "	522	36	26	36	32	21	29	20	30 "	154	—	9	—	11	8	64	12
5 febr.	552	25	36	44	31	16	29	28	7 aug.	71	8	8	—	9	11	5	3
12 "	—	212	141	—	186	67	96	68	13 "	1,350	12	5	35	18	10	6	10
20 "	1,217	61	67	99	44	30	61	74	20 "	873	40	31	18	10	30	58	317
27 "	338	18	23	—	22	20	25	21	27 "	268	32	13	25	—	10	20	42
5 mars	418	36	17	43	18	18	34	9	3 sept.	374	14	22	8	17	8	19	18
12 "	7,436	533	482	337	114	616	533	382	11 "	1,520	29	22	20	24	18	16	38
19 "	3,702	106	55	41	38	136	140	98	18 "	2,116	41	263	103	70	34	60	66
26 "	2,952	358	283	—	116	216	480	317	25 "	3,330	36	88	60	75	26	25	35
2 april	4,142	81	93	—	43	57	82	64	1 okt.	1,260	34	25	21	96	12	37	48
9 "	7,660	33	32	48	—	34	39	57	10 "	1,560	54	14	32	102	16	—	25
16 "	10,500	190	162	132	335	162	112	181	16 "	1,950	100	60	28	44	160	215	93
24 "	1,868	194	194	226	—	98	56	—	23 "	4,528	232	254	39	—	84	176	236
30 "	1,245	35	40	36	—	21	40	33	30 "	1,724	68	82	163	156	26	37	41
7 maj	904	58	—	46	—	48	42	68	5 nov.	692	100	110	118	96	59	61	104
15 "	540	38	55	—	—	14	—	33	13 "	580	85	126	91	250	46	48	—
22 "	429	44	34	—	—	24	29	20	20 "	828	118	106	—	238	80	117	111
29 "	366	37	28	23	—	21	11	20	27 "	1,568	284	302	210	348	263	280	498
4 juni	312	22	24	18	—	11	13	26	4 dec.	2,000	144	136	215	244	171	80	169
18 "	94	12	—	22	34	13	19	10	11 "	270	28	26	18	28	14	29	32
25 "	161	18	—	64	36	10	12	14	18 "	226	24	7	14	8	12	6	26

Obs! De inom klammer inneslutna siffrorna angifva bakteriehalten hos det af de resp. filtra under de första dagarna efter deras igångsättning levererade vattnet, som icke användes för vattenledningens behof utan fick borttrinna.

Källa: Helsingfors stads vattenledningsnämndens tryckta årsberättelse.

Tab. N:o 52. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Kejserliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1887, 1887—1890, 1890—1893 och 1893—1896.

	1884—87	1887—90	1890—93	1893—96
Ordinarie professioner	32 ¹⁾	32 ⁴⁾	33 ⁷⁾	34 ¹⁰⁾
Extra ordinarie d:o, på stat	3 ²⁾	5 ³⁾	5 ⁸⁾	6 ¹¹⁾
D:o „ d:o, personelt utsedde	10	9	10	10
Adjunkter	2 ³⁾	4	4 ⁹⁾	5 ¹²⁾
Assistent vid teol. fakulteten	1	—	1	1
Lärare i tandläkarekonst	—	—	1	1
Docenturer	36	39	37	43
Lektorer, fast anställda	6	7 ⁶⁾	7	7
D:o personelt d:o	3	3	2	3
Summa	93	99	100	110
Exercitiemästare	5	6	6	7

¹⁾ 3 vakanta. — ²⁾ 2 vakanta. — ³⁾ 2 vakanta. — ⁴⁾ 4 vakanta. — ⁵⁾ 3 vakanta. — ⁶⁾ 1 vakant. — ⁷⁾ 3 vakanta. — ⁸⁾ 2 vakanta. — ⁹⁾ 1 vakant. — ¹⁰⁾ 2 vakanta. — ¹¹⁾ 1 vakant. — ¹²⁾ 1 vakant.

Källa: Rektors treårs berättelser.

Tab. N:o 53. Uppgifter angående den studerande ungdomen vid Kejserliga Alexanders universitetet för läsåren 1884—1896.

	1884—85	1885—86	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96
<i>Inskriftens</i> antal studerande	262	245	260	298	267	295	278	333	321	323	351	393
Summa under treårs perioderna	767			860			932			1,067		
medeltal under " "	256			287			311			356		
medel-tillökning under treårs perioderna	43			31			24			45		
<i>Aflagda examina:</i>												
Teologie kand. examen	1	2	2	1	1	—	—	—	2	1	—	2
" lic. "	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	2
Jur. utr. kand. "	5	4	9	7	3	10	10	5	3	12	5	1
" " lic. "	—	1	—	1	—	—	—	2	—	1	—	—
Medicine kand. "	14	7	8	14	21	18	32	23	35	14	21	13
" lic. "	6	13	17	13	12	12	12	15	15	19	14	29
Filos. kand. " vid hist. fil. sekt	22	43	20	32	38	50	38	37	32	66	27	31
" lic. " " " " " "	4	5	9	7	4	7	9	5	8	5	5	3
Filos. kand. " " fys. mat. "	28	63	30	48	40	40	25	14	14	14	12	19
" lic. " " " " " "	3	3	1	4	2	4	6	4	1	5	3	3
Lärare kand. "	1	1	1	1	3	—	3	4	1	—	2	1
Pedagogie "	5	26	22	39	12	11	27	30	14	10	22	8
Teol. dimissions- "	39	37	39	38	24	24	17	33	42	16	36	30
Allmän rätts- "	24	28	39	28	42	37	36	53	49	20	21	15
Högre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	19
Domare- "	4	5	6	3	5	4	4	7	3	8	8	—
Lägre förvaltnings "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	11
Kameral- "	8	15	18	29	46	59	51	60	36	46	9	—
Förberedande jur. kand. examen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Bergs- examen	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Teol. preliminär "	—	—	—	18	32	29	28	41	32	31	33	33
Medicinsk " "	—	—	—	—	—	18	21	24	13	21	25	29
Tandläkare kand. "	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—
Summa	164	254	222	283	285	324	319	358	304	290	267	261

Källa: Rektors treårs berättelser.

Tab. No 54. Uppgifter angående Polytekniska institutets i Finland lärare och elever under läseåren 1886—1887 t. o. m. 1895—1896.

	A n t a l									
	1886—87	1887—88	1888—89	1889—90	1890—91	1891—92	1892—93	1893—94	1894—95	1895—96
Ordinarie lärare	12	12	13	12	13	12	13	13	13	13
Extra lärare	12	16	15	15	16	16	16	16	17	18
Vikarierande lärare	1	1	2	1	—	1	—	2	1	—
Biträdande lärare för undervisning på finska språket	—	—	2	2	2	1	2	2	2	3
Summa	25	29	32	30	31	30	31	33	33	34
Högsta antalet under läseåret inskrifna elever:										
i fackskolan för ingenjörväsende	55	50	37	34	28	26	26	34	54	60
i " " maskinbyggnad	15	18	17	21	28	31	29	34	46	53
i " " arkitektur	30	42	35	30	30	29	20	19	18	18
i " " kemisk teknologi	7	11	19	13	18	21	27	33	26	28
i " " landtmäteri	36	33	24	15	24	53	29	35	32	25
Summa	143	154	132	113	128	130	131	155	176	184
Häraf med svenskt modersmål	—	111	103	87	93	97	93	113	125	125
" " finskt "	—	39	26	25	35	33	38	42	51	59
" " annat "	—	4	3	1	—	—	—	—	—	—
Summa	—	154	132	113	128	130	131	155	176	184
Häraf manliga elever	—	142	129	110	125	127	128	152	173	182
" qvinliga "	—	12	3	3	3	3	3	3	3	2
Summa	—	—	132	113	128	130	131	155	176	184
Häraf ordinarie elever	—	142	109	140	116	116	122	146	165	174
" extra "	—	12	23	9	12	14	9	9	11	10
Summa	—	154	132	113	128	130	131	155	176	184
Elevernars högsta ålder	—	30	33	28	29	29	30	28	34	34
" medel- "	—	21,57	22,12	22,47	22,12	22,74	22,23	21,79	22,16	22,05
" lägsta "	—	17	18	19	18	18	18	18	18	18
Utdimenterade efter fulländad kurs:										
i fackskolan för ingenjörväsende	10	7	3	8	6	5	1	2	7	4
i " " maskinbyggnad	4	2	3	2	2	6	4	6	6	11
i " " arkitektur	5	4	5	7	8	3	1	2	2	3
i " " kemisk teknologi	1	—	1	2	—	2	3	5	6	4
i " " landtmäteri	8	15	15	10	9	6	13	12	16	11
Summa	28	28	27	29	25	22	22	27	37	33

Källa: Direktors årsberättelser.

Tab. N:o 55. Uppgifter angående elementarläro-

Benämning	Läseår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Statens läroverk.					
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1886—87	8	21	220	—
" "	1887—88	8	20	207	—
" "	1888—89	8	20	203	—
" "	1889—90	8	19	193	—
" "	1890—91	8	21	179	—
" "	1891—92	8	20	180	—
" "	1892—93	8	19	149	—
" "	1893—94	8	21	145	—
" "	1894—95	8	18	148	—
" "	1895—96	8	20	146	—
<i>Helsingfors Normallyceum</i>	1887—88	8	26	301	—
" "	1888—89	8	22	294	—
" "	1889—90	8	21	293	—
" "	1890—91	8	24	291	—
" "	1891—92	8	20	252	—
" "	1892—93	8	16	223	—
" "	1893—94	8	14	206	—
" "	1894—95	8	14	198	—
" "	1895—96	8	15	177	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1886—87	8	18	163	—
" "	1887—88	8	18	134	—
" "	1888—89	8	20	109	—
" "	1889—90	8	18	119	—
" "	1890—91	8	18	123	—
" "	1891—92	8	16	112	—
" "	1892—93	8	16	119	—
" "	1893—94	8	17	131	—
" "	1894—95	8	18	150	—
" "	1895—96	8	17	174	—
<i>Helsingfors Reallyceum</i>	1891—92	1	7	40	—
" "	1892—93	2	6	100	—
" "	1893—94	3	9	159	—
" "	1894—95	4	14	220	—
" "	1895—96	5	14	281	—
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1886—87	7	25	—	286
" "	1887—88	7	19	—	283
" "	1888—89	7	17	—	287
" "	1889—90	7	19	—	277
" "	1890—91	7	18	—	276
" "	1891—92	7	23	—	272
" "	1892—93	7	19	—	257
" "	1893—94	7	16	—	266
" "	1894—95	7	21	—	276
" "	1895—96	7	22	—	289
<i>Helsingfors Fruntimmersskola</i>	1886—87	7	19	—	251
" "	1887—88	7	19	—	268
" "	1888—89	7	19	—	283
" "	1889—90	7	17	—	263
" "	1890—91	7	20	—	255
" "	1891—92	7	20	—	250
" "	1892—93	7	20	—	226
" "	1893—94	7	21	—	221
" "	1894—95	7	20	—	237
" "	1895—96	7	20	—	235

1) Med undantag af läroverken med ryskt undervisningsspråk, i brist på fullständiga uppgifter.

verken 1) i Helsingfors under läseåren 1886—1896.

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Fmk.
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmk.	p.	
— — — — —	Svenska	198	11	11	96,464	68	—
— — — — —	"	185	11	11	97,773	73	—
— — — — —	"	181	11	11	94,864	71	—
— — — — —	"	175	11	7	97,243	91	—
— — — — —	"	165	8	6	94,763	15	—
— — — — —	"	168	5	7	95,321	37	—
— — — — —	"	140	5	4	98,378	32	—
— — — — —	"	138	4	3	96,637	65	—
— — — — —	"	141	4	3	98,456	91	—
— — — — —	"	140	3	3	100,646	65	—
— — — — —	Finska	69	231	1	98,120	—	—
— — — — —	"	68	224	2	99,855	21	—
— — — — —	"	58	233	2	103,901	11	—
— — — — —	"	50	239	2	100,143	59	—
— — — — —	"	41	209	2	99,132	05	—
— — — — —	"	37	183	3	84,996	73	—
— — — — —	"	38	165	3	88,502	94	—
— — — — —	"	30	165	3	91,297	72	—
— — — — —	"	26	149	2	92,531	53	—
— — — — —	Svenska	163	—	—	64,800	—	—
— — — — —	"	134	—	—	66,400	—	—
— — — — —	"	103	1	5	56,700	—	—
— — — — —	"	111	3	5	65,785	50	—
— — — — —	"	119	2	2	66,586	—	—
— — — — —	"	104	5	3	71,120	—	—
— — — — —	"	110	5	4	72,615	55	—
— — — — —	"	124	3	4	73,093	33	—
— — — — —	"	145	2	3	74,041	34	—
— — — — —	"	169	1	4	75,200	—	—
— — — — —	Finska	8	32	—	8,647	38	—
— — — — —	"	15	85	—	17,050	—	—
— — — — —	"	21	138	—	27,420	—	—
— — — — —	"	24	196	—	36,640	—	—
— — — — —	"	28	253	—	49,740	—	—
— — — — —	Svenska	274	1	11	56,983	62	—
— — — — —	"	269	1	13	56,859	99	—
— — — — —	"	271	1	15	55,359	99	—
— — — — —	"	264	1	12	55,536	67	—
— — — — —	"	256	1	19	55,173	33	—
— — — — —	"	250	—	22	57,993	30	—
— — — — —	"	235	—	22	57,993	23	—
— — — — —	"	243	—	23	58,712	—	—
— — — — —	"	254	—	22	56,899	33	—
— — — — —	"	272	—	17	57,007	51	—
— — — — —	Finska	37	214	—	32,678	66	—
— — — — —	"	36	232	—	42,950	—	—
— — — — —	"	27	256	—	40,384	58	—
— — — — —	"	19	244	—	42,950	—	—
— — — — —	"	26	228	1	43,700	—	—
— — — — —	"	38	211	1	44,678	90	—
— — — — —	"	31	195	—	47,755	—	—
— — — — —	"	25	195	1	46,879	70	—
— — — — —	"	25	211	1	47,508	73	—
— — — — —	"	30	204	1	47,931	25	—

Fortsättning.

Benämning	Läseår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
<i>Helsingfors Realskola</i>	1886—87	4	11	87	—
" "	1887—88	4	11	72	—
" "	1888—89	4	11	59	—
" "	1889—90	4	11	53	—
" "	1890—91	4	11	40	—
" "	1891—92	4	11	34	—
" "	1892—93	4	11	24	—
" "	1893—94	3	10	17	—
" "	1894—95	1	11	12	—
" "	1895—96	1	9	3	—
Privata läroverk.					
<i>Helsingfors Lyceum jemte förskola</i>	1886—87	9	25	119	—
" " " "	1887—88	7	23	92	—
" " " "	1888—89	5	20	68	—
" " " "	1889—90	2	12	27	—
" " " "	1890—91	1	9	7	—
<i>Helsingfors Elementarläroverk</i>	1886—87	9	22	287	—
<i>Nya svenska läroverket</i>	1886—87	6	18	160	—
" " " "	1887—88	7	20	212	—
" " " "	1888—89	9	24	249	—
" " " "	1889—90	9	23	270	—
" " " "	1890—91	9	21	278	—
" " " "	1891—92	9	20	283	—
" " " "	1892—93	9	18	282	—
" " " "	1893—94	9	18	280	—
" " " "	1894—95	9	19	277	—
" " " "	1895—96	9	21	269	—
<i>Läroverket för gossar och flickor</i>	1886—87	6	19	54	89
" " " "	1887—88	7	21	71	110
" " " "	1888—89	8	30	90	118
" " " "	1889—90	9	31	117	143
" " " "	1890—91	9	29	128	160
" " " "	1891—92	10	31	145	176
" " " "	1892—93	10	29	147	177
" " " "	1893—94	10	31	140	189
" " " "	1894—95	9	27	140	191
" " " "	1895—96	9	30	140	199
<i>Lyceum för gossar och flickor</i>	1886—87	2	10	24	27
" " " "	1887—88	3	16	36	52
" " " "	1888—89	4	18	54	66
" " " "	1889—90	5	19	73	87
" " " "	1890—91	6	20	85	96
" " " "	1891—92	7	23	87	100
" " " "	1892—93	8	27	92	102
" " " "	1893—94	7	23	95	91
" " " "	1894—95	6	23	88	82
" " " "	1895—96	5	20	73	71
<i>Helsingfors Samskola</i>	1886—87	2	8	35	20
" "	1887—88	2	8	28	22
" "	1888—89	3	10	48	32
" "	1889—90	4	12	66	52
" "	1890—91	5	14	101	81
" "	1891—92	6	19	116	94

Föreståndarens eller föreständarinnans namn	Undervisnings språk	Elevernas modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Smk
		Svenska	Finska	Något annat språk	Smk	pi.	
— — — — —	Svenska	87	—	—	31,778	10	—
— — — — —	"	72	—	—	31,816	20	—
— — — — —	"	58	1	—	35,794	51	—
— — — — —	"	52	1	—	35,090	65	—
— — — — —	"	38	2	—	31,848	40	—
— — — — —	"	32	1	1	32,913	69	—
— — — — —	"	23	—	1	32,789	24	—
— — — — —	"	16	—	1	30,149	72	—
— — — — —	"	10	1	1	26,999	55	—
— — — — —	"	3	—	—	24,373	79	—
E. Böök	Svenska	107	5	7	—	—	23,000
"	"	81	6	5	—	—	20,500
"	"	61	2	5	—	—	15,000
"	"	27	—	—	—	—	6,000
"	"	7	—	—	—	—	3,000
A. Streng	Finska	54	232	1	—	—	40,000
A. Ramsay	Svenska	142	3	15	—	—	10,500
"	"	191	3	18	—	—	13,000
"	"	227	2	20	—	—	15,500
"	"	252	—	18	—	—	18,000
"	"	264	—	14	—	—	18,000
"	"	271	2	10	—	—	18,000
"	"	266	4	12	—	—	18,000
"	"	258	2	20	—	—	18,000
"	"	252	2	23	—	—	18,000
A. Arrhenius	"	252	2	15	—	—	18,000
K. T. Broberg	Svenska	133	—	10	—	—	—
"	"	174	1	6	—	—	—
"	"	201	1	6	—	—	—
"	"	252	1	7	—	—	6,000
"	"	280	1	7	—	—	6,000
"	"	308	1	12	—	—	6,000
"	"	317	2	5	—	—	6,000
"	"	321	1	7	—	—	12,000
"	"	326	1	4	—	—	12,000
"	"	335	1	3	—	—	12,000
Augusta Pipping	Svenska	50	—	1	—	—	—
"	"	82	—	6	—	—	—
"	"	112	—	8	—	—	6,000
"	"	150	—	10	—	—	6,000
"	"	166	—	15	—	—	6,000
"	"	168	—	19	—	—	6,000
"	"	177	—	17	—	—	6,000
"	"	165	—	21	—	—	6,000
"	"	156	—	14	—	—	13,500
"	"	130	—	14	—	—	11,500
Lucina Hagman	Finska	8	45	2	—	—	—
"	"	9	41	—	—	—	—
"	"	22	57	1	—	—	—
"	"	47	69	2	—	—	4,500
"	"	52	130	—	—	—	6,000
"	"	61	149	—	—	—	6,000

Fortsättning.

Benämning	Läsåår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	clever	
				gossar	flickor
<i>Helsingfors Samskola</i>	1892—93	7	23	127	126
" "	1893—94	8	25	136	141
" "	1894—95	9	26	149	155
" "	1895—96	9	26	144	157
<i>Nya svenska samskolan</i>	1888—89	6	21	25	28
" "	1889—90	7	25	43	51
" "	1890—91	7	22	67	72
" "	1891—92	7	19	84	91
" "	1892—93	8	22	95	122
" "	1893—94	9	24	112	137
" "	1894—95	9	24	121	143
" "	1895—96	9	27	127	154
<i>Fruentimmersskola</i>	1886—87	8	20	14	115
"	1887—88	8	21	17	128
"	1888—89	8	18	11	148
"	1889—90	8	19	14	153
"	1890—91	9	19	14	150
"	1891—92	9	17	17	147
"	1892—93	9	17	14	122
"	1893—94	8	16	16	111
"	1894—95	7	15	14	86
"	1895—96	7	17	11	77
<i>Fruentimmersskola</i>	1886—87	9	15	—	132
"	1887—88	9	16	—	124
"	1888—89	9	14	—	108
"	1889—90	7	12	—	68
"	1890—91	2	10	—	18
<i>Fruentimmersskola</i>	1886—87	7	12	8	85
"	1887—88	8	13	10	92
"	1888—89	8	17	9	93
"	1889—90	8	17	6	85
"	1890—91	10	24	13	84
"	1891—92	11	27	12	97
"	1892—93	11	27	16	102
"	1893—94	11	23	21	99
"	1894—95	12	21	29	107
"	1895—96	7	20	25	91
<i>Förskola till normallyceum</i>	1886—87	1	4	28	—
" "	1887—88	1	3	28	—
" "	1888—89	1	3	23	—
" "	1889—90	1	4	23	—
" "	1890—91	1	4	23	—
" "	1891—92	1	4	18	—
" "	1892—93	1	4	20	—
" "	1893—94	1	4	15	—
" "	1894—95	1	4	13	—
<i>Förskola till reallyceum</i>	1886—87	1	4	28	—
" "	1887—88	1	4	34	—
" "	1888—89	1	3	29	—
<i>Primärskola</i>	1886—87	2	2	22	24
"	1887—88	2	2	17	21
"	1888—89	2	2	22	42
"	1889—90	2	2	25	26

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevens modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmf.	pi.	
							Fmf.
Lucina Hagman	Finska	72	180	1	—	—	6,000
" "	"	85	190	2	—	—	12,000
" "	"	93	209	2	—	—	12,000
" "	"	70	229	2	—	—	12,000
A. Lönnbeck	Svenska	48	3	2	—	—	—
" "	"	87	3	4	—	—	—
" "	"	127	2	10	—	—	—
" "	"	166	3	6	—	—	—
" "	"	307	2	8	—	—	6,000
" "	"	233	2	14	—	—	6,000
" "	"	255	2	7	—	—	12,000
" "	"	270	—	11	—	—	12,000
H. Tavaststjerna	Svenska	121	—	8	—	—	9,000
" "	"	134	2	9	—	—	9,000
" "	"	148	3	8	—	—	9,000
" "	"	152	3	12	—	—	9,000
" "	"	151	4	9	—	—	9,000
" "	"	154	—	10	—	—	9,000
" "	"	124	1	11	—	—	9,000
" "	"	122	3	2	—	—	9,000
" "	"	98	1	1	—	—	9,000
" "	"	85	1	2	—	—	9,000
F. H. Paersch	Sv. o. Tyska	114	8	10	—	—	8,500
" "	"	102	8	14	—	—	8,500
" "	"	92	9	7	—	—	8,500
" "	"	43	11	14	—	—	8,500
" "	"	14	3	1	—	—	2,600
J. M. Sahlberg	Svenska	93	—	—	—	—	7,000
" "	"	98	1	3	—	—	7,000
I. Bergroth	"	99	2	1	—	—	7,000
" "	"	89	2	—	—	—	7,000
Victoria Laurell	"	92	5	—	—	—	8,000
" "	"	102	5	2	—	—	8,000
" "	"	110	6	2	—	—	8,000
" "	"	112	5	3	—	—	8,000
" "	"	122	9	5	—	—	8,000
" "	"	105	6	5	—	—	8,000
V. R. Kockström	Svenska	28	—	—	—	—	—
Elis Lagerblad	"	24	4	—	—	—	—
" "	"	20	1	2	—	—	—
" "	"	23	—	—	—	—	—
" "	"	23	—	—	—	—	—
" "	"	15	2	1	—	—	—
" "	"	20	—	—	—	—	—
" "	"	15	—	—	—	—	—
" "	"	13	—	—	—	—	—
Th. Crusell	Svenska	28	—	—	—	—	—
" "	"	34	—	—	—	—	—
" "	"	29	—	—	—	—	—
K. T. Broberg	Svenska	44	—	2	—	—	—
" "	"	38	—	—	—	—	—
" "	"	42	—	2	—	—	—
" "	"	49	2	—	—	—	—

Fortsättning.

Benämning	Läseår	A n t a l			
		klasser	lärare och lärarinnor	elever	
				gossar	flickor
Primärskola	1890—91	2	2	28	31
"	1891—92	3	3	23	33
"	1892—93	3	3	30	49
"	1893—94	3	4	29	34
"	1894—95	3	4	28	31
"	1895—96	3	4	26	29
Småskola	1893—94	2	4	23	19
"	1894—95	2	4	20	21
"	1895—96	2	3	20	27
Småbarnsskola	1886—87	3	6	52	39
"	1887—88	3	5	27	27
"	1888—89	3	5	28	24
"	1889—90	3	5	29	20
Förberedande skola	1887—88	3	5	57	51
"	1888—89	3	5	63	32
"	1889—90	3	5	55	35
"	1890—91	3	4	55	32
"	1891—92	3	4	48	25
"	1892—93	3	3	39	10
"	1893—94	3	3	31	13
"	1894—95	3	4	23	15
"	1895—96	3	4	34	17
Småbarnsskola	1888—89	3	7	30	60
"	1889—90	4	8	34	54
"	1890—91	4	7	42	39
"	1891—92	4	5	14	45
"	1892—93	3	5	40	40
"	1893—94	3	6	40	28
Småbarnsskola	1890—91	3	5	14	44
"	1891—92	3	5	14	45
"	1892—93	3	4	15	37
"	1893—94	2	4	13	29
"	1894—95	2	4	5	29
"	1895—96	2	4	11	21
Flickskola	1890—91	4	14	—	70
"	1891—92	5	15	—	87
"	1892—93	5	16	—	88
"	1893—94	6	18	—	127
"	1894—95	7	23	—	150
"	1895—96	8	24	—	171
Förskola till svenska reallyceum	1890—91	2	3	19	—
"	1891—92	2	3	22	—
"	1892—93	2	2	18	—
"	1893—94	2	2	20	—
"	1894—95	2	2	35	—
"	1895—96	2	2	38	—
Småbarnsskola	1894—95	3	3	27	24
"	1895—96	3	3	28	15
Sammandrag af samtliga läroverk	1886—87	102	247	1,338	1,108
"	1887—88	103	270	1,343	1,178
"	1888—89	115	306	1,414	1,301
"	1889—90	114	299	1,440	1,314
"	1890—91	119	319	1,507	1,408
"	1891—92	123	311	1,475	1,462
"	1892—93	126	307	1,550	1,448
"	1893—94	128	313	1,629	1,505
"	1894—95	127	319	1,697	1,547
"	1895—96	124	325	1,750	1,575

Källa: Statistisk öfversigt af elementarläroverkens i Finland tillstånd och verksamhet.

Föreståndarens eller föreståndarinnans namn	Undervisnings språk	Elevens modersmål			Läroverkets stat		Statsanslag Fmg
		Svenska	Finska	Något annat språk	Fmg	pi	
					Fmg	pi	
K. T. Broberg	Svenska	57	1	1	—	—	—
"	"	53	1	2	—	—	—
"	"	63	—	3	—	—	—
"	"	66	—	1	—	—	—
"	"	59	—	—	—	—	—
"	"	55	—	—	—	—	—
August Ramsay	Svenska	42	—	—	—	—	—
"	"	38	—	3	—	—	—
Anna Nordman	"	47	—	—	—	—	—
Rosa Helsingius	Svenska	61	—	10	—	—	—
"	"	54	—	—	—	—	—
"	"	40	2	2	—	—	—
"	"	44	2	3	—	—	—
Lydia Stenbäck	Finska	16	91	1	—	—	—
"	"	13	82	—	—	—	—
"	"	16	74	—	—	—	—
"	"	14	72	1	—	—	—
"	"	7	66	—	—	—	—
"	"	7	42	—	—	—	—
Elli Hertz	"	8	36	—	—	—	—
"	"	9	29	—	—	—	—
"	"	9	42	—	—	—	—
N. Wulisma	Svenska	80	2	8	—	—	—
"	"	80	4	4	—	—	—
"	"	79	2	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	78	—	2	—	—	—
"	"	68	—	—	—	—	—
Lydia Eichinger	Svenska	55	3	—	—	—	—
"	"	53	6	—	—	—	—
"	"	48	4	—	—	—	—
"	"	40	2	—	—	—	—
"	"	29	4	1	—	—	—
"	"	26	6	—	—	—	—
Bertha Hermansson	Svenska	64	—	6	—	—	—
"	"	82	—	5	—	—	6,000
"	"	78	—	10	—	—	6,000
Ernst Lagus	"	117	—	10	—	—	7,500
"	"	135	—	15	—	—	9,000
"	"	153	1	17	—	—	10,500
Emil Lindgren	Svenska	19	—	—	—	—	—
"	"	21	—	1	—	—	—
"	"	18	—	—	—	—	—
"	"	20	—	—	—	—	—
"	"	35	—	—	—	—	—
"	"	38	—	—	—	—	—
Thyra Albrecht	Svenska	46	1	4	—	—	—
"	"	40	—	3	—	—	—
—	—	1,749	608	81	282,705	06	98,000
—	—	1,802	638	81	393,882	82	58,000
—	—	1,950	660	105	382,959	—	67,000
—	—	1,990	664	100	400,507	84	65,000
—	—	2,118	703	94	392,214	47	58,600
—	—	2,135	702	100	409,806	69	59,000
—	—	2,189	714	95	363,823	07	65,000
—	—	2,273	746	115	421,395	34	78,500
—	—	2,295	837	112	431,843	58	93,500
—	—	2,303	923	99	447,430	73	93,000

Tab. N:o 56. Uppgifter angående Handelsinstitutets i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1896—1897.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever ¹⁾								Utdiminerade elever	Statsanslag Fmk.	Bidrag af Helsingfors stad		
			Manliga				Qvinliga						Summa	Fmk.	Fmk.
			svensk afd.		finsk afd.		svensk afdelning	finsk afdelning	Svensk-finsk förberedande kurs						
			I kl.	II kl.	I kl.	II kl.									
Helsingfors handelsinstitut	1888—89	22	27	16	22	13	42	11		3	134	47	19,000	3,687	50
” ”	1889—90	21	20	28	22	16	62	20	5	173	87	19,000	4,000	—	
” ”	1890—91	20	29	17	17	15	33	19	—	130	50	19,000	4,000	—	
” ”	1891—92	20	13	15	23	17	27	27	—	122	48	19,000	4,000	—	
” ”	1892—93	20	20	12	14	20	26	27	—	119	52	19,000	4,000	—	
” ”	1893—94	19	15	10	15	10	29	24	—	103	45	19,000	4,000	—	
” ”	1894—95	19	16	11	10	12	27	22	—	98	32	19,000	4,000	—	
” ”	1895—96	20	13	14	16	9	27	22	—	101	36	19,000	4,000	—	
” ”	1896—97	19	12	12	17	10	25	20	—	96 ²⁾	—	19,000	4,000	—	

¹⁾ Härutöver har åt extra elever lemnats undervisning i bokföring m. m. — ²⁾ Uppgift öfver det antal elever, som under läsåret utdimineras, meddelas i nästa årsberättelse.

Källa: Föreståndarens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 57. Uppgifter angående Navigationsskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1887—1888 t. o. m. 1896—97.

	Läsåret	Antal lärare	Antal inskrifna elever					Antal utexaminerade elever								
			Sjökaptens afdelningen	Styrmans afdelningen	Kofferdiskpare afdeln.	Understyrmans afdeln.	Summa	Sjökaptens afdelningen		Styrmans afdelningen		Kofferdiskpare afdeln.		Understyrmans afdeln.		Summa
								Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	Antal	Medel-ålder	
Navigationsskolan i Helsingfors	1887—88	9	1	5	—	—	6	1	42	2	29	—	—	2	26,5	5
" "	1888—89	8	4	5	1	—	10	4	30,5	2	24,5	1	31	1	27	8
" "	1889—90	8	5	4	2	—	11	1	33	1	25	1	36	—	—	3
" "	1890—91	8	4	6	—	—	10	4	34,8	2	23	—	—	—	—	6
" "	1891—92	7	3	7	—	—	10	1	30	1	20	—	—	1	42	3
" "	1892—93	7	2	2	—	9	13	2	31,5	2	28	—	—	3	27	7
" "	1893—94	7	2	2	—	2	6	1	27	1	23	—	—	1	23	3
" "	1894—95	7	2	10	—	7	19	2	29,5	7	27,7	—	—	5	22,4	14
" "	1895—96	7	4	11	—	4	19	4	27,8	8	26	—	—	2	27	14
" "	1896—97	7	5	7	—	6	18	4	27	4	32,3	—	—	2	23,5	9

Källa: Matrikel för Navigationsskolorna i Finland.

Tab. N:o 58. Uppgifter angående Industriskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1887—88 t. o. m. 1895—96.

Läsåret	Undervisningspråk	Lärarepersonal			Antal elever vid läsårets utgång							Elever fördelade efter hemort			Utdiminerade efter fulländad kurs	Efter afädda maskinist-examina	Elevernas ålder			Beloppet af inlufna teminsafgifter Fmk.		
		Ordinarie och på prof tillförordnade	Tjenstförrättande och timlärare	Summa	Ordinarie elever				Extra elever	Special kurser			Från Helsingfors	Från Nylands län			Från andra delar af landet	Högsta ålder	Lägst ålder		Medelålder	
					Å byggnads-afdelningen	Å mekaniska afdelningen	Å bro- och väg-byggnadsafdeln.	Å kemiska afdelningen		Summa	Maskinist	Fortsättning										Elektro-teknisk
1887—88	Svenska	3	5	8	17	6	—	—	23	1	—	—	8	19	5	9	9	—	38	19	21,20	680
	Finska	—	6	6	16	6	—	—	22	9	—	—	4	5	6	24	12	—	41	18	25,90	700
1888—89	Svenska	3	5	8	20	10	—	—	30	3	—	—	9	21	8	13	10	—	39	17	23,15	800
	Finska	—	7	7	29	2	—	—	31	—	—	—	12	16	6	21	8	—	43	19	26,13	900
1889—90	Svenska	3	6	9	20	8	—	2	30	4	—	—	15	31	7	11	8	—	40	17	24,39	940
	Finska	—	8	8	22	2	—	—	24	7	—	—	16	9	2	36	11	—	46	19	27,83	960
1890—91	Svenska	3	5	8	21	7	—	—	28	3	—	—	12	25	7	11	7	—	35	18	25,00	900
	Finska	—	8	8	27	8	—	2	37	2	—	—	16	20	5	30	5	—	49	17	26,30	1,080
1891—92	Svenska	3	5	8	20	23	—	3	46	4	—	—	10	25	6	15	11	11	36	17	24,24	900
	Finska	—	7	7	29	24	—	2	55	—	—	—	15	15	6	34	8	6	50	17	27,18	1,200
1892—93	Svenska	3	6	9	14	11	—	8	33	—	—	—	18	28	11	18	12	11	43	18	22,50	1,040
	Finska	—	8	8	14	9	—	1	24	—	—	12	17	23	1	24	10	9	42	18	26,40	1,060
1893—94	Svenska	3	7	10	9	15	4	5	33	4	5	5	9	23	8	17	9	11	36	18	23,60	980
	Finska	—	7	7	10	10	2	—	22	—	—	11	10	23	—	24	7	9	44	18	27,10	880
1894—95	Svenska	3	7	10	11	13	2	4	30	6	5	5	16	23	13	16	11	20	49	18	24,80	980
	Finska	—	10	10	14	13	5	1	33	1	6	5	16	26	6	27	12	11	40	18	24,70	980
1895—96	Svenska	3	6	9	7	9	1	4	21	6	8	3	15	27	10	10	6	16	50	19	26,02	840
	Finska	—	10	10	11	15	2	1	29	2	9	5	21	24	4	36	11	32	44	20	25,65	1,020

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 59. Uppgifter angående Högre handverksskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1890—91 t. o. m. 1896—97.

Skolans benämning	Läsåret	Skolans undervisnings-språk är			Antal lärare och lärarinnor	Antal elever vid utgången af						Elevernas förkunnskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag	
		Finska	Svenska	Finska och svenska		höst-terminen			vår-terminen			Genomgången folkskolens	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans	Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Fmk.</i>	Af kommun-nahmedel <i>Fmk.</i>
						med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främmande språk till modersmål	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främmande språk till modersmål								
Helsingfors Centralskola för konstflit	1890—91	—	—	1	24	189	175	—	143	160	—	126	62	115	38	13	19	9,257	14,504
D:o d:o	1891—92	—	—	1	24	197	197	—	131	187	—	166	89	39	36	13	18	9,257	14,504
D:o d:o	1892—93	—	—	1	23	179	161	—	173	124	—	125	136	79	43	14	19,5	11,382	15,278
D:o d:o	1893—94	—	—	1	24	136	205	—	106	170	—	187	103	51	43	13	19	10,084	16,254
D:o d:o	1894—95	—	—	1	22	125	183	—	114	184	—	142	94	72	38	13	18	10,084	16,254
D:o d:o	1895—96	—	—	1	22	189	213	—	151	216	—	177	144	81	41	13	20	10,084	17,554
D:o d:o	1896—97	—	—	1	21	186	249	—	154	224	—	261	174	—	51	13	19,9	9,930	16,974

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 60. Uppgifter angående Lägre handtverkskolans i Helsingfors lärare och elever under läsåren 1888—1889 t. o. m. 1896—1897.

Orten	Läsåret	Skolans undervisnings-språk är			Antal elever vid utgången af		Elevernas för-kunskaper			Elevernas ålder			Beloppet af det till skolornas underhåll utgående årsanslag							
		Finska	Svenska	Finska och svenska	Antal lärare och lärarinnor		höst-terminen		vår-terminen			Högsta ålder	Lägst ålder	Medelålder	Af statens medel <i>Fmk.</i>	Af kommun-nalmedel <i>Fmk.</i>				
					Antal lärare och lärarinnor	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främmande språk till modersmål	med finska till modersmål	med svenska till modersmål	med något främmande språk till modersmål						Genomgången folkskolekurs	Högre mått af kunskaper än folkskolans	Lägre mått af kunskaper än folkskolans	
Helsingfors	1888—89	—	—	1	8	55	29	—	82	48	—	51	—	79	29	13	—	1,904	—	2,904
”	1889—90	—	—	1	8	82	25	—	77	21	—	—	—	105	29	13	20	1,136	—	2,136
”	1890—91	—	—	1	8	73	15	—	64	19	—	—	—	83	36	13	19	1,496	—	2,336
”	1891—92	—	—	1	9	58	21	—	46	19	—	—	—	79	29	13	17	1,496	—	2,336
”	1892—93	—	—	2	19	48	11	—	33	8	—	—	—	62	37	13	21	2,704	—	4,404
”	1893—94	—	—	2	11	29	11	—	41	10	—	10	1	54	39	12	20	2,704	—	4,404
”	1894—95	1	—	1	10	56	6	—	51	7	1	10	15	95	34	13	19	2,078	—	3,478
”	1895—96	—	—	2	11	79	29	—	75	23	2	10	—	109	48	12	20	3,718	—	5,593
”	1896—97	—	—	2	16	169	47	—	137	42	1	27	7	—	40	13	19,9	6,637	75	15,367

Källa: Industristyrelsens tryckta meddelanden och särskildt lemnade uppgifter.

Tab. N:o 61. Uppgifter angående lärarepersonalen vid Helsingfors folkskolor under läseåret 1895—96, jämfördt med den under läsåren 1892—93 t. o. m. 1894—95.

	Antal lärare och lärarinnor						Af förestående antal undervisade								
	stadfästade i fänsten	på proför antagna	fänstföretande o. interimslikare	Summa	genomgått seminarium	icke genomgått seminarium	Summa	ä den egentliga folkskolan						i skolan för församade barn	i fortsättnings-skola
								I klass	II klass	III klass	IV klass	V klass	VI klass		
Föreståndare och ordinarie lärare	25	—	—	25	13	12	25	—	—	10	9	4	5	—	6
Biträdande lärare med fast anställning	—	21	—	21	18	3	21	—	—	3	4	5	4	—	3
Timlärare och tillfälligt biträdande lärare	—	—	2	2	1	1	2	—	—	2	—	1	—	—	—
Föreståndarinnor och ordinarie lärarinnor	75	—	—	75	38	37	75	19	20	12	14	10	7	—	16
Biträdande lärarinnor med fast anställning	—	34	—	34	24	10	34	6	6	3	—	—	2	—	1
Timlärarinnor och tillfälligt biträdande lärarinnor	—	—	12	12	6	6	12	3	—	1	1	3	—	2	2
Summa år 1895—96	100	55	14	169	100	69	169	28	26	31	28	23	18	2	28 ¹⁾
„ „ 1894—95	95	47	28	170	103	67	170	31	29	31	38	30	23	3	30 ¹⁾
„ „ 1893—94	93	51	17	161	94	67	161	26	28	36	31	26	21	2	23 ¹⁾
„ „ 1892—93	90	44	25	159	86	73	159	27	25	26	33	25	21	2	28 ¹⁾

¹⁾ I fortsättningsskolorna hafva de vid de egentliga folkskolorna anställda lärarna och lärarinnorna för rosten öfvertagit och sig emellan fördelat undervisningen.

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

Tab. N:o 62. Antalet i Helsingfors stads folkskolor skolklasser äfvensom antalet elever i skolorna, från skolorna utdimitrade, föräldrarnes stånd m. m. under läsåren 1891—92 t. o. m. 1895—96.

	Antalet klasser i stadens folkskolor	Skolans hela elevantal			Vid läsårets slut erhållit dminstionsbetyg	Barn till						Elever i första läsåret i skolan	Elever i andra läsåret i skolan	Elever i tredje läsåret i skolan	Elever i fjärde läsåret i skolan	Elever i femte läsåret i skolan	Elever i sjätte läsåret i skolan	Elever i sjunde läsåret i skolan	Elever i skolan siff. 8de läsåret eller demutlärer	Summa	Elever som odlade skolafgift
		Elever gvarstående i skolorna från föregående läsåret	Elever som nystret vid läsårets början eller under dess lopp nystret i skolorna nya elever	Summa		obesutten almoge, sijnän, arbetare m. H.	yrkeslösa, fabriksarbetare, betänings vid post- och kommuniktationsanstaltarna, vakansstare m. H.	besutten almoge, gårdsegarer, landhandlande, m. m.	enbets- och tjänstemän, fabrikanter, handlande, possessionärer m. H.	Summa	Summa										
<i>Iden egentliga folkskolan:</i>																					
Läsåret 1891—92: Summa	—	1,141	3,319	4,460	369	106	67	1,660	2,627	4,460	1,141	765	780	661	508	446	139	20	4,460	1,118	
” 1892—93: ”	—	1,019	3,576	4,595	389	100	72	1,782	2,641	4,595	1,019	1,258	757	573	464	335	151	38	4,595	1,040	
<i>Läsåret 1893—94:</i>																					
Gossar	—	583	1,754	2,337	205	25	41	947	1,324	2,337	489	423	614	416	137	168	72	18	2,337	534	
Flickor	—	572	1,882	2,454	306	14	46	955	1,439	2,454	499	437	539	428	249	224	59	19	2,454	656	
Summa	—	1,155	3,636	4,791	408	39	87	1,902	2,763	4,791	988	860	1,153	844	386	392	131	37	4,791	1,190	
<i>Läsåret 1894—95:</i>																					
Gossar	40	576	1,906	2,482	233	64	36	899	1,483	2,482	602	361	490	401	306	224	73	25	2,482	329	
Flickor	44	569	2,032	2,601	270	49	77	886	1,589	2,601	553	367	513	446	360	259	92	11	2,601	355	
Gemensamma för gossar och flickor	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	141	1,145	3,938	5,083	503	113	113	1,785	3,072	5,083	1,155	728	1,003	847	666	483	165	36	5,083	684 ¹⁾	
<i>Läsåret 1895—96:</i>																					
Gossar	41	611	2,016	2,627	222	27	66	933	1,601	2,627	633	488	430	400	343	256	63	14	2,627	42	
Flickor	44	580	2,129	2,709	264	23	97	906	1,683	2,709	610	490	437	411	362	302	74	23	2,709	61	
Gemensamma för gossar och flickor	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Summa	145	1,191	4,145	5,336	486	50	163	1,839	3,284	5,336	1,243	978	867	811	705	558	137	37	5,336	103 ¹⁾	

<i>I skola för försummade barn:</i>																					
Läsåret 1891—92: Summa	4	24	27	51	20	—	1	9	41	51	24	16	9	2	—	—	—	—	51	—	
” 1892—93: ”	4	30	—	75	30	1	2	12	60	75	51	19	4	1	—	—	—	—	75	3	
<i>Läsåret 1893—94:</i>																					
Gossar	2	15	30	45	22	—	—	9	36	45	25	16	3	1	—	—	—	—	45	—	
Flickor	2	8	12	20	14	1	—	4	15	20	11	6	1	1	1	—	—	—	20	—	
Summa	4	23	42	65	36	1	—	13	51	65	36	22	4	2	1	—	—	—	65	—	
<i>Läsåret 1894—95:</i>																					
Gossar	2	25	25	50	20	—	1	12	37	50	36	9	4	1	—	—	—	—	50	—	
Flickor	2	15	5	20	6	—	1	5	14	20	16	3	—	1	—	—	—	—	20	—	
Summa	4	40	30	70	26	—	2	17	51	70	52	12	4	2	—	—	—	—	70	—	
<i>Läsåret 1895—96:</i>																					
Gossar	1	16	31	47	—	—	—	11	36	47	29	15	2	—	1	—	—	—	47	—	
Flickor	1	14	10	24	—	—	2	8	14	24	15	9	—	—	—	—	—	—	24	—	
Summa	2	30	41	71	—	—	2	19	50	71	44	24	2	—	1	—	—	—	71	—	
<i>I fortsättningskola:</i>																					
Läsåret 1891—92: Flickor	2	55	—	55	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läsåret 1892—93:	4	106	—	106	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
<i>Läsåret 1893—94:</i>																					
Gossar	1	25	—	25	18	1	1	13	10	25	—	—	—	1	2	19	3	—	25	—	
Flickor	2	56	—	56	52	1	2	29	24	56	—	—	—	—	—	56	—	—	56	55	
Summa	3	81	—	81	70	2	3	42	34	81	—	—	—	—	2	75	3	—	81	55	
<i>Läsåret 1894—95:</i>																					
Gossar	2	—	46	46	—	1	—	25	20	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Flickor	2	—	55	55	—	2	4	23	26	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	
Summa	4	—	101	101	—	3	4	48	46	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	
<i>Läsåret 1895—96:</i>																					
Gossar	1	—	—	36	—	—	—	14	22	36	—	—	—	—	—	—	—	2	34	36	
Flickor	3	—	—	77	—	1	2	33	41	77	—	—	—	—	—	—	—	7	70	77	
Summa	4	—	—	113	—	1	2	47	63	113	—	—	—	—	—	—	—	9	104	113	

1) Genom ett af Stadsfullmäktige hösten 1894 fattadt beslut befriades alla Helsingfors kommun tillhörande folkskolbarn från skyldigheten att erlägga skolafgift.

Tab. N:o 63. De i Helsingfors stads egentliga folkskolor inskrifna
1892—93 t. o. m.

Klass	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan				
	finnska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa
Läsåret 1892—93.								
I Gossar	283	227	510	11	19	10	470	510
I Flickor	258	211	469	13	13	10	433	469
II Gossar	243	173	416	6	9	15	386	416
II Flickor	264	209	473	8	6	15	444	473
III Gossar	241	220	461	7	19	8	427	461
III Flickor	246	253	499	10	10	14	465	499
IV Gossar	173	180	353	10	11	6	326	353
IV Flickor	200	231	431	16	5	10	400	431
V Gossar	112	175	287	5	3	7	272	287
V Flickor	115	144	259	5	12	6	236	259
VI Gossar	92	126	217	7	2	1	207	217
VI Flickor	112	108	220	2	—	2	216	220
Summa	2,333	2,257	4,595	100	109	104	4,282	4,595
Läsåret 1893—94								
I Gossar	257	212	469	12	7	13	437	469
I Flickor	259	196	455	25	7	5	418	455
II Gossar	255	216	471	9	4	6	452	471
II Flickor	253	196	449	4	2	8	435	449
III Gossar	296	211	507	9	5	13	480	507
III Flickor	294	248	542	13	13	9	507	542
IV Gossar	190	180	370	11	2	7	350	370
IV Flickor	219	237	456	10	6	7	433	456
V Gossar	133	157	290	10	8	5	267	290
V Flickor	166	178	344	8	4	4	328	344
VI Gossar	86	144	230	2	1	6	221	230
VI Flickor	101	107	208	5	2	—	201	208
Summa	2,509	2,282	4,791	118	61	83	4,529	4,791
Läsåret 1894—95								
I Gossar	330	229	559	23	13	11	512	559
I Flickor	280	210	490	9	6	13	462	490
II Gossar	239	190	429	5	6	13	405	429
II Flickor	257	178	435	8	10	2	415	435
III Gossar	271	248	519	5	11	6	497	519
III Flickor	283	272	555	11	14	12	518	555
IV Gossar	252	183	435	11	3	9	412	435
IV Flickor	257	244	501	8	9	5	479	501
V Gossar	136	156	292	4	4	7	277	292
V Flickor	162	169	331	5	2	2	322	331
VI Gossar	126	122	248	3	2	1	242	248
VI Flickor	145	144	289	1	1	1	286	289
Summa	2,738	2,345	5,083	93	81	82	4,827	5,083
Läsåret 1895—96								
I Gossar	345	230	575	12	14	11	538	575
I Flickor	295	215	510	17	5	12	476	510
II Gossar	292	199	491	8	4	10	465	491
II Flickor	287	210	497	10	13	4	470	497
III Gossar	266	234	500	12	13	10	465	500
III Flickor	273	218	491	6	7	10	468	491
IV Gossar	242	229	471	11	9	4	447	471
IV Flickor	253	242	495	6	17	6	466	495
V Gossar	182	155	337	7	4	4	322	337
V Flickor	219	210	429	4	7	4	414	429
VI Gossar	117	136	253	2	7	2	242	253
VI Flickor	139	148	287	6	2	5	274	287
Summa	2,910	2,426	5,336	101	102	82	5,057	5,336

Källa: Folkskoleinspektorns årsberättelser.

elevers undervisningspråk samt skolgång och ålder under läsåren
1895—96.

Antal närvarande elever:				Under läsårets lopp afgångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan.		
vid höstterminens		vid vårterminens		utskilda utan någon anmärkning	utskilda på grund af föräldrars eller målsammans önskan	utskilda på grund af förselsor och oseder	döde	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
högst	slut	högst	slut								
482	481	483	474	2	28	1	3	34	7,5	7	11
463	455	454	439	5	27	—	2	34	7,6	7	12
399	404	403	396	2	16	4	1	20	8,6	7	14
451	452	465	459	1	12	—	—	13	8,5	7	13
441	437	443	422	5	29	2	2	38	10,0	8	14
491	484	481	472	5	22	—	—	27	10,0	8	14
349	340	338	328	4	20	1	—	25	11,1	9	16
424	412	411	400	1	30	—	—	31	11,2	9	16
275	277	280	273	2	12	—	—	14	12,2	10	16
257	253	243	230	—	29	—	—	29	12,1	10	15
216	208	209	202	1	14	—	—	15	12,8	11	17
219	218	217	215	—	5	—	—	5	12,8	11	17
4,467	4,421	4,427	4,310	28	244	5	8	285	—	—	7
449	451	455	435	4	26	1	1	32	7,5	7	12
427	427	429	420	2	30	—	1	33	7,5	7	11
462	456	459	450	6	11	1	—	18	8,6	8	14
441	439	442	437	1	12	—	—	13	8,6	8	13
499	491	499	472	10	23	2	—	35	10,1	9	15
525	524	524	506	3	31	1	1	36	9,9	9	13
368	357	358	344	5	26	1	—	32	10,9	9	15
451	441	443	429	3	18	—	—	21	11,0	9	14
285	273	277	269	2	18	2	1	23	12,0	10	15
334	334	336	332	1	11	—	—	12	12,1	10	16
227	227	227	221	2	7	—	—	9	13,0	11	16
207	202	203	201	—	7	—	—	7	13,1	11	17
1,675	1,622	1,652	1,516	39	220	8	4	271	—	—	—
537	529	517	497	3	36	4	2	45	7,7	7	12
479	475	480	468	5	16	—	1	22	7,5	7	14
423	419	420	408	1	16	2	1	20	8,6	8	13
430	419	421	415	—	20	—	1	21	8,6	8	13
504	502	502	484	13	19	—	1	33	10	9	15
535	526	531	521	1	24	—	2	27	10	9	17
421	413	417	402	5	27	—	1	33	11	9	15
488	481	478	465	—	24	—	1	25	11	9	15
287	282	284	277	1	12	—	2	15	12	10	17
329	325	326	321	1	8	—	1	10	12	10	15
239	243	243	240	—	8	—	—	8	13	11	16
286	288	289	285	—	4	—	—	4	13	12	18
4,958	4,902	4,908	4,783	30	214	6	13	263	—	—	—
558	550	556	542	3	27	4	—	34	7,6	7	10
497	489	493	484	2	22	—	1	25	7,5	7	12
484	476	479	473	1	15	1	1	18	8,7	7	13
491	483	481	475	1	21	—	—	22	8,7	7	12
491	482	487	463	3	30	3	1	37	10	8	15
481	477	483	472	1	17	1	1	20	10	8	16
465	453	452	441	6	21	2	1	30	11	9	15
487	482	477	466	—	29	—	—	29	11	9	16
332	325	329	312	1	21	3	—	25	12,1	10	16
425	422	421	416	—	14	—	1	15	12	10	16
251	249	245	235	3	15	—	—	18	12,9	11	18
286	281	279	275	1	7	1	—	9	12,9	11	19
5,248	5,169	5,182	5,054	22	239	15	6	282	—	—	—

Tab. N:o 64. De i Helsingfors stads folkskolor för försummade barn och fortsättningsskola inskrifna elevers undervisningspråk samt skolgång och ålder under läsåren 1891—92 t. o. m. 1895—96.

	Antalet elever undervisade på			Antal elever, som under läsåret besökte skolan					Antal närvarande elever:				Under läsårets lopp afgångna elever					Förestående elevers ålder enligt förhållandet d. 1 jan.			
	finska	svenska	Summa	högst 90 dagar	91—120 dagar	121—150 dagar	mer än 150 dagar	Summa	början	slut	början	slut	någon annåtänning	utöflina utan målsätans önskan	skilda på grund af föräldrars eller mäsätans önskan	skilda på grund af förselser och oseder	döde	Summa	medelåldern	högsta åldersåret	högsta åldersåret
<i>I skolan för försummade barn.</i>																					
Läsåret 1891—92: Summa	26	25	51	2	1	3	45	51	45	43	45	48	1	4	2	—	7	—	—	—	
Läsåret 1892—93: ”	40	35	75	5	2	2	66	75	68	67	71	65	—	9	1	—	10	—	—	—	
Läsåret 1893—94:																					
Gossar	20	25	45	1	—	3	41	45	36	36	45	39	1	4	1	—	6	11,5	9	15	
Flickor	10	10	20	—	—	2	18	20	18	19	19	18	—	2	—	—	2	11,5	9	15	
Summa	30	35	65	1	—	5	59	65	54	55	64	57	1	6	1	—	8	—	—	—	
Läsåret 1894—95:																					
Gossar	26	24	50	1	3	6	40	50	46	45	43	42	—	6	1	1	8	11	9	15	
Flickor	10	10	20	2	—	3	15	20	16	14	18	16	—	4	—	—	4	11	8	14	
Summa	36	31	70	3	3	9	55	70	62	59	61	58	—	10	1	1	12	—	—	—	
Läsåret 1895—96:																					
Gossar	26	21	47	—	4	3	40	47	44	43	43	43	1	4	1	—	6	11	8	15	
Flickor	10	14	24	—	—	4	20	24	18	19	22	22	—	2	—	—	2	10,8	9	14	
Summa	36	35	71	—	4	7	60	71	62	62	65	65	1	6	1	—	8	—	—	—	
<i>I fortsättningsskolan.</i>																					
Läsåret 1891—92: Summa	25	30	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läsåret 1892—93: ”	55	51	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läsåret 1893—94:																					
Gossar	—	25	25	6	—	—	19	25	25	19	19	19	1	5	—	—	6	13,5	13	18	
Flickor	31	25	56	4	1	—	51	56	55	54	52	52	—	3	—	1	4	13,5	12	15	
Summa	31	50	81	10	1	—	70	81	80	73	71	71	1	8	—	1	10	—	—	—	
Läsåret 1894—95:																					
Gossar	18	28	46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	12	22	
Flickor	27	28	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	12	17	
Summa	45	56	101	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Läsåret 1895—96:																					
Gossar	17	19	36	6	6	7	17	36	35	26	22	17	—	18	1	—	19	13,4	12	17	
Flickor	37	40	77	10	—	1	66	77	77	75	67	66	—	11	—	—	11	13,7	12	16	
Summa	54	59	113	16	6	8	83	113	112	101	89	83	—	29	1	—	30	—	—	—	

Tab. N:o 65. Anlitandet af folkbiblioteket och läsesalen åren 1887—1896.

	Antal dagar	Lån betalda för gången		Lån abonnerade		Summa		Summa summanum	Medeltal per dag			Allmänna läsesalen			Nya läserummet			Sammanlagdt		
		Svenska	Finska	Svenska	Finska	Svenska	Finska		Svenska	Finska	Summa	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal dagar	Antal besök	Medeltal per dag	Antal besök	Medeltal per dag	
1896																				
Januari	31	3,683	2,426	2,487	1,303	6,170	3,729	9,899	199	120	319	31	8,745	232	31	8,066	260	16,811	542	
Februari	29	3,625	2,318	2,435	1,320	6,060	3,638	9,698	209	125	334	29	8,520	294	29	7,054	243	15,574	537	
Mars	31	4,043	2,535	2,798	1,150	6,841	3,685	10,526	221	119	340	31	9,335	301	31	10,336	333	19,671	634	
April	29	3,041	1,826	2,011	777	5,052	2,603	7,655	174	90	264	30	8,175	272	30	6,772	226	14,947	498	
Maj	30	2,075	898	1,329	354	3,404	1,252	4,656	113	42	155	30	5,830	194	28	2,600	93	8,430	287	
Juni	4	463	182	338	77	801	259	1,060	200	65	265	28	3,395	121	22	269	12	3,664	133	
Juli	9	977	415	830	150	1,807	565	2,372	201	63	264	31	3,910	126	31	610	20	4,520	146	
Augusti	21	1,526	689	1,005	247	2,531	936	3,467	120	45	165	31	4,145	134	31	2,285	74	6,430	208	
September	30	2,269	1,128	1,261	421	3,530	1,549	5,079	118	51	169	30	4,935	165	30	6,850	228	11,785	393	
Oktober	31	3,141	1,814	1,781	618	4,922	2,432	7,354	159	78	237	31	6,405	207	31	12,016	387	18,421	594	
November	30	3,433	2,163	2,100	916	5,533	3,079	8,612	184	103	287	30	8,775	293	30	14,142	471	22,917	764	
December	29	3,120	1,983	1,934	923	5,054	2,906	7,960	174	100	274	29	9,170	316	29	8,955	309	18,125	625	
Summa för år 1896	304	31,396	18,377	20,309	8,256	51,705	26,633	78,338	170	88	258	361	81,340	225	353	79,955	227	161,295	452	
” ” ” 1895	319	32,317	18,605	21,791	7,868	54,108	26,473	80,581	170	83	253	361	89,610	248	361	77,933	216	167,543	464	
” ” ” 1894	301	30,378	18,196	20,122	7,633	50,500	25,829	76,329	168	86	253	359	114,860	320	330	99,606	302	214,466	622	
” ” ” 1893	292	29,168	16,703	18,268	7,690	47,436	24,303	71,739	162	83	245	361	86,215	239	361	80,628	233	166,843	462	
” ” ” 1892	306	27,267	14,471	19,942	6,057	47,209	20,528	67,737	154	67	221	362	64,852	179	362	52,010	144	116,862	323	
” ” ” 1891	302	24,448	11,422	20,026	5,570	44,464	16,992	61,466	147	57	204	362	49,169	136	348	35,503	102	84,672	238	
” ” ” 1890	317	20,488	10,268	14,881	5,008	35,369	15,266	50,635	112	48	160	361	71,235	197	—	—	—	—	—	
” ” ” 1889	317	18,300	8,800	11,522	3,890	29,822	12,690	32,512	94	40	134	361	65,930	183	—	—	—	—	—	
” ” ” 1888	316	16,996	6,738	7,732	2,360	24,728	9,098	33,826	79	23	107	360	47,283	131	—	—	—	—	—	
” ” ” 1887	297	19,552	7,503	20,085	6,970	27,055	68	23	91	338	30,016	89	—	—	—	—	—	—	—	

Källa: Styrelsens för folkbiblioteket och läsesalen årsberättelser.

Tab. No 66. Anlitaudet af biblioteket och läsesalen i Sörnäs under åren 1894--1896.

Månad	Antal dagar	A n t a l l å n												Medeltal lån per dag					
		betalta för gången			för halfårsabonne- ment			för månadsabonne- ment			Summa			betalt för gången	på halfårsabonne- ment	på månadsabonne- ment	Svenska	Finska	Summa
		Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa	Svenska	Finska	Summa						
Januari	26	272	380	652	34	35	69	22	20	42	328	435	763	25	2	2	12	17	29
Februari	25	247	370	617	32	45	77	13	52	65	292	467	759	25	3	2	12	18	30
Mars	27	260	451	711	51	48	99	12	34	46	323	533	856	26	4	2	12	20	32
April	23	188	377	565	28	37	65	3	12	15	219	426	645	24	3	1	10	18	28
Maj	25	171	264	435	42	30	72	9	3	12	222	297	519	17	3	1	9	12	21
Juni	13	106	137	243	37	24	61	23	—	23	166	161	327	18	5	2	13	12	25
Juli	13	88	114	202	36	8	44	8	—	8	132	122	254	15	3	1	10	9	19
Augusti	13	97	116	213	36	20	56	1	—	1	134	136	270	16	4	—	10	10	20
September	25	159	237	396	48	22	70	—	—	—	207	259	466	16	2	—	8	10	18
Oktober	27	218	300	518	46	37	83	3	—	3	267	337	604	19	3	—	10	12	22
November	26	262	403	665	58	39	97	5	6	11	325	448	773	25	4	—	12	17	29
December	25	229	377	606	69	45	114	2	7	9	300	429	729	24	5	—	12	17	29
Summa år 1896	268	2,297	3,526	5,823	517	390	907	101	134	235	2,915	4,050	6,965	22	3	1	11	15	26
„ „ 1895	269	2,543	3,606	6,149	332	419	751	179	230	409	3,064	4,245	7,309	23	3	1	11	16	27
„ „ 1894	274	2,395	3,739	6,134	571	674	1,245	298	315	613	3,264	4,728	7,992	22	5	2	12	17	29

Källa: Bestyrelsens för biblioteket i Sörnäs årsberättelser.

Tab. N:o 67. Besöken i barnens läsesal i
Sörnäs under åren 1894—1896.

M å n a d	Antal dagar	Antal besök i barnens Läsesal	Medeltal per dag
Januari	26	4,994	192
Februari	25	5,359	214
Mars	27	4,846	172
April	23	2,262	98
Maj	25	614	25
Juni	—	—	—
Juli	—	—	—
Augusti	—	—	—
September	25	1,386	57
Oktober	27	6,798	251
November	26	7,263	279
December	25	6,012	240
Summa år 1896	229	39,534	172
” ” 1895	229	36,896	160
” ” 1894	274	22,625	82

Källa: Bestyrelsens för biblioteket och läsesalen i Sörnäs årsberättelser.

Tab. N:o 68. Antalet civila mål och ärenden, afgjorda af Helsingfors rådstufvurätt under åren 1885—1895.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895
Konkursmål	56	101	87	99	130	127	141	226	309	180	144
Mål angående boskilnad	2	—	2	3	8	5	—	5	9	6	9
Vexelmål	323	416	375	501	439	541	535	788	510	307	264
Sjörättsmål	9	3	8	4	5	1	5	6	14	8	7
Lagfartsärenden	47	38	84	120	137	166	285	173	169	159	171
Inteckningsärenden	319	356	402	520	611	613	641	629	476	544	748
Förmyndarskapsärenden	83	96	98	81	128	116	103	140	123	109	145
Äktenskapsärenden	14	16	13	33	39	46	25	32	37	38	32
Öfriga civila mål	634	911	433	361	1,193	1,166	1,504 ¹⁾	2,106 ¹⁾	2,207 ¹⁾	1,999 ¹⁾	1,467 ¹⁾
Summa	1,487	1,937	1,502	1,722	2,690	2,784	3,239	4,105	3,854	3,350	2,987

Källa: Prokuratorsombetets i Kejsorliga Senaten tryckta årsberättelser och särskildt meddelade uppgifter.

¹⁾ Inclusive samtliga ansöknings- och anmälningsärenden.

Tab. No 69. Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors åren 1885—1894.

	1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894	
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren
Antal mål:																				
äldre	78	—	101	—	84	—	31	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	61	—
nya	1,324	1,770	1,118	1,759	1,312	1,585	1,369	1,273	1,503	1,613	1,363	1,737	1,231	2,318	1,107	2,273	1,070	1,763	1,355	978
Summa	1,402	1,770	1,219	1,759	1,396	1,585	1,403	1,273	1,552	1,613	1,455	1,737	1,301	2,318	1,173	2,273	1,126	1,763	1,416	978
Af dessa afgjorda	1,301	1,770	1,135	1,759	1,362	1,585	1,354	1,273	1,460	1,613	1,385	1,737	1,235	2,318	1,117	2,273	1,072	1,763	1,371	978
uppskjutna	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	54	—	45	—
Antalet angifna personer:																				
män	1,309	1,953	1,068	1,828	1,181	1,903	1,264	1,400	1,419	1,919	1,398	2,250	1,245	2,602	1,075	2,264	974	2,176	1,148	852
kvinnor	422	208	384	114	387	60	328	66	354	82	318	99	260	117	276	116	256	122	252	58
Summa	1,731	2,161	1,452	1,942	1,568	1,963	1,592	1,466	1,773	2,001	1,716	2,349	1,305	2,719	1,351 ³⁾	2,380	1,230 ³⁾	2,298	1,400	910
Af dessa sakfälda	942	2,052	814	1,883	1,049	1,834	1,091	1,376	1,181	1,902	1,010	2,233	926	2,533	826	2,323	777	2,202	862	856
frikände ¹⁾	631	109	533	59	476	129	445	90	477	99	609	116	379	91	165	57	157	96	144	54
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit	158	—	105	—	43	—	56	—	115	—	97	—		5 ³⁾	360 ⁴⁾	—	296 ⁴⁾	—	394 ⁴⁾	—

Källa: Prokuratörsombetets i Kejsarliga Senaten tryckta årsberättelser och särskildt lämnade uppgifter.

¹⁾ Innefattande dem, som ej kunnat åt saken fallas. — ²⁾ Förviste till annan domstol. — ³⁾ I de mål, i hvilka utslag fallit under redogörelseåret. — ⁴⁾ De anklagade, emot hvilka åtalet ej fullföljts.

Tab. No 70. Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af rådstufvurätten och poliskammaren i Helsingfors under åren 1835—1893.

	1835	1836	1837	1838	1839	1840	1841	1842	1843
Gröfre brott:									
Majestätsbrott	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Mord eller dråp	—	1	2	—	4	3	4	—	1
Barnamord eller fosters lönnläggning	1	—	2	3	2	2	2	4	2
Rån	—	—	1	1	3	3	2	4	1
Mordbrand	—	1	1	—	1	1	—	—	—
Stöld och inbrott	169	155	174	176	196	133	188	182	222
Kyrkotjufnad eller annan kvalificerad stöld	34	19	18	28	32	39	55	58	55
Förskingring af anförtrodda medel eller gods	6	2	4	8	5	15	—	5	7
Tillverkning eller utprängling af falskt mynt	2	—	—	1	4	2	—	—	1
Förfalskningsbrott	6	9	6	7	9	18	13	10	16
Mened eller falskt vittnesmål	—	—	1	3	1	—	—	—	—
Falsk angivelse, ärekränkning och smädelse	2	2	—	1	3	4	5	9	6
Tidelag eller försök dertill	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Blodskam	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Hor	—	4	13	10	2	11	3	12	6
Våldtäkt eller lägersmål med öfvermaga	—	2	—	1	1	2	1	—	1
Koppleri eller skörlefnad	5	5	7	1	1	1	—	6	3
Fridsbrott	—	—	1	1	—	2	3	—	1
Ocker	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Vårdslöshet eller lättsinnighet mot borgenärer	—	—	1	3	3	11	7	10	10
Dödsvallande	—	2	—	2	—	3	2	2	—
Misshandel å person	—	8	13	—	—	20	11	23	27
Summa sakfälda för gröfre brott	225	210	244	249	267	274	296	325	359
Mindre brott:									
Fylleri	76	125	203	261	279	355	320	229	129
Lurendrejari, tullförnintlings- eller seglationsbrott	3	2	2	1	—	6	13	6	9
Andra förbrytelser	2,690	2,361	2,433	1,956	2,537	2,557	2,830	2,352	2,820
Summa sakfälda för mindre brott	2,769	2,488	2,638	2,218	2,816	2,918	3,163	2,587	2,958
Summa	2,994	2,698	2,882	2,467	3,083	3,192	3,459	2,912	3,317

Källa: Prokuratorsembetets i Kejs. Senaten tryckta årsberättelser och särskildt meddelade uppgifter.

Tab. N:o 71. Antalet och beskaffenheten af de utaf fattigsakförelaren i Helsingfors handlagda mål under år 1896, jemfördt med åren 1889—1895.

Målens beskaffenhet	Såvidt på fattigsakförelarens åtgärd ankommer slutligen afgjorda och afförda									Summa afgjorda och afförda	Ecke slutligen afgjorda				Summa beroende	Summa ärenden
	Afgjorda genom förklaring	Af sänkskilda orsaker lemnade	Afgjorda genom rätttegång	Vägradt biträde	Mål, i hvilka inlagor gifvits	Hänvisade till aktör	Mål, i hvilka bref affäts för mera än 3 månader sedan	Mål, i hvilka stämning uttagits för mera än 3 månader sedan	Beroende			Mål, i hvilka stämning uttagits efter den 1/10 1896	Mål, i hvilka bref affäts efter den 1/10 1896			
									på åtgärd		på rätttegång			på inlämning af upplysningar		
Ersättningstvister	3	1	—	—	—	—	3	1	8	—	—	—	4	—	4	12
Tvister om arbetslön	13	3	1	2	—	—	24	3	46	—	—	—	5	1	6	52
Andra fordringsmål	—	—	—	—	—	—	5	—	7	—	—	—	—	1	3	10
Arfstvister	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tvister med husbonde eller arbetsgifvare	1	—	—	1	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Hyrestvister	1	1	—	—	—	—	2	—	4	—	—	—	2	—	2	6
Äktenskapstvister	1	—	2	—	—	—	—	2	5	—	—	1	—	—	1	6
Barnaunderhåll	2	—	4	—	—	—	4	11	21	—	—	—	2	2	4	25
Misshandel och ärekränkning	—	—	—	2	—	—	5	2	9	—	—	—	3	—	3	12
Andra brottmål	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	1	2
Redovisningstvister	1	—	1	—	—	—	6	—	8	—	—	—	1	—	1	9
Besvärinlagor, ansökningar m. m.	—	—	—	—	30	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	30
Diverse	—	1	—	—	3	—	4	—	8	—	—	—	—	—	—	8
Summa år 1896	22	6	10	5	33	—	55	20	151	—	—	1	20	4	25	176
” ” 1895	44	5	22	7	42	1	45	33	199	—	—	1	17	7	25	224
” ” 1894	36	13	30	7	26	—	52	36	200	1	5	1	13	7	27	227
” ” 1892—1893	116	84	55	19	60	1	162	56	553	—	3	—	10	13	26	579
” ” 1891 ¹⁾	20	34	7	6	4	1	6	6	84	4	3	18	9	17	51	135
” ” 1890	28	14	10	3	13	1	—	8	186	—	1	19	—	—	20	206
” ” 1889	40	17	12	7	15	1	56	21	225	—	5	13	—	—	18	243

Källa: Fattigsakförelarens årsberättelser.

¹⁾ Uppgifterna för 1891 omfatta endast tiden från den 1 Juni—31 Dec., hvaremot uppgifter för årets fem första månader saknas.

Tab. No 72. Antalet af de genom detektiva polisafdelningen i Helsingfors upptäckta brott och värdet af den genom dess försorg tillrättaskaffade egendom under åren 1889—1896.

År	Antal brott	Upptäckta brott		Antalet brottslingar	Förkommen egendom <i>Fin.</i>	Tillrättaskaffad	
		Antal	% af de anmälda			egendom <i>Fin.</i>	% af den förkomna
1889	1,426	822	57,64 %	575	46,225	33,419	72,12 %
1890	1,409	796	56,49 %	566	47,538	33,379	70,22 %
1891	1,986	997	50,20 %	698	84,790	51,379	60,59 %
1892	1,809	957	52,90 %	659	125,471	96,224	76,70 %
1893	1,697	1,006	59,22 %	621	172,719	140,877	81,56 %
1894	1,215	712	58,60 %	655	37,701	24,755	65,66 %
1895	1,155	718	62,16 %	540	40,681	25,865	63,58 %
1896	1,147	772	67,30 %	574	47,814	43,750	91,57 %

Källa: Poliskammarrens tryckta årsberättelser.

Tab. No 73. Polispersonalens i Helsingfors antal, bildningsgrad, ålder m. m. åren 1893—1896.

	1893				1894				1895				1896			
	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa	Överkon- staplar	Konstaplar	Extra kon- staplar	Summa
Vid årets ingång voro anstälde	10	118	15	143	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142
Af dessa afgingo under året:																
genom döden	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—
afskod på egen begäran	1	4	—	5	—	5	—	5	1	10	2	13	—	8	2	10
" för olämplighet eller dåligt uppförande	—	9	5	12	—	7	2	9	—	5	4	9	1	2	2	5
Däremot antogos eller befordrades un- der året	1	13	6	18	—	12	2	14	2	16	6	24	1	10	7	18
Vid årets utgång voro därför anstälde .	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145
<i>Yrke före inträdet i polistjänst:</i>																
militärer	5	62	10	77	4	65	6	75	6	64	8	78	6	60	7	73
handtvärkare	3	18	—	21	3	13	3	19	2	23	2	27	2	14	1	17
sjömän	—	3	—	3	—	3	—	3	—	5	—	5	—	3	—	3
landtbrukare	—	4	1	5	—	4	1	5	1	5	—	6	—	—	—	—
bro- och skalfogdar	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1	—	1	3	4
särskilda andra yrken	1	31	2	34	2	33	3	38	1	21	3	25	3	40	3	46
Summa	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145
<i>Åtnjuten undervisning:</i>																
vid Universitetet	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" lyceum eller gymnasium	1	—	—	1	—	2	—	2	—	1	1	2	—	1	1	2
" elementar- eller realskola	—	4	—	4	—	5	2	7	1	6	1	8	1	5	1	7
" högre folkskola	4	38	3	45	5	36	3	44	6	49	6	61	5	39	5	49
" lägre "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" söndagsskola	4	60	9	73	4	43	6	53	3	44	2	49	2	46	2	50
" yrkesskolor, privatundervisning " underofficers- eller militärskola .	1	16	1	18	1	32	2	35	1	18	3	22	3	25	6	34
Summa	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145
<i>Ålder:</i>																
mellan 20 och 25 år	1	11	7	19	—	9	5	14	—	5	2	7	—	3	3	6
" 25 " 30 "	1	42	3	46	1	43	5	49	1	44	10	55	1	41	11	53
" 30 " 35 "	2	39	2	43	2	28	2	32	3	33	—	36	2	39	2	43
" 35 " 40 "	2	7	1	10	1	21	—	22	2	20	—	22	3	19	—	22
" 40 " 45 "	2	7	—	9	3	3	—	6	3	4	—	7	3	5	—	8
" 45 " 50 "	—	4	—	4	1	5	—	6	—	6	—	6	—	4	—	4
öfver 50 år	2	8	—	10	2	9	1	12	2	6	1	9	2	7	—	9
Summa	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145
<i>Familjeförhållanden:</i>																
gifte	9	86	4	99	9	88	4	101	9	98	5	112	10	97	5	112
ogifte	1	27	9	37	1	28	9	38	2	19	8	29	1	19	10	30
enklingar	—	5	—	5	—	2	—	2	—	1	—	1	—	2	1	3
Summa	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145
<i>Antal tjänstear vid polisinrättningen:</i>																
1 år	1	8	12	21	—	22	11	33	—	6	8	14	—	4	13	17
2 "	—	36	1	37	—	20	1	21	—	7	3	10	—	14	3	17
3 "	—	19	—	19	—	16	—	16	—	10	—	10	—	7	—	7
4 "	1	5	—	6	1	10	—	11	—	31	1	32	—	15	—	15
5 "	—	1	—	1	—	3	—	3	—	12	—	12	1	24	—	25
5—10 år	1	27	—	28	2	24	—	26	5	31	1	37	4	30	—	34
10—15 "	3	14	—	17	1	13	—	14	1	10	—	11	1	14	—	15
15—20 "	2	5	—	7	4	7	1	12	3	8	—	11	3	8	—	11
20—25 "	2	3	—	5	1	3	—	4	1	2	—	3	—	1	—	1
öfver 25 år	—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	—	2	2	1	—	3
Summa	10	118	13	141	10	118	13	141	11	118	13	142	11	118	16	145

Källa: Anteckningar förda vid polisinrättningen.

Tab. N:o 74. Antalet personer hvilka såsom druckne blifvit af polisen i Helsingfors tillvaratagne åren 1887—1896.

	Första polisdistriktet ¹⁾		Andra polisdistriktet ²⁾		S u m m a		Summa personer
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
1887	2,031	81	3,182	352	5,213	433	5,646
1888	2,063	146	3,591	320	5,674	466	6,140
1889	2,664	208	3,369	259	6,013	467	6,480
1890	—	—	—	—	5,708	407	6,115
1891	3,151	161	3,060	242	6,211	403	6,614
1892	2,607	159	2,455	224	5,062	383	5,445
1893	2,245	163	2,010	157	4,255	320	4,575
1894	1,730	171	1,981	170	3,711	341	4,052
1895	2,122	200	1,512	182	3,634	382	4,016
1896	2,393	206	1,888	168	4,281	374	4,655

Källa: Anteckningar förda vid polisinnrättningen.

¹⁾ Omfattande staden norr och öster om esplanaderna och järnvägslinjen. — ²⁾ Omfattande staden söder och väster om esplanaderna och järnvägslinjen.

Tab. N:o 75. Beviljade, förnyade och dödade in-teckningar i Helsingfors samt värdet af försälda fastigheter, å hvilka lagfart beviljats under åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
In-teckningar:										
Beviljade å <i>Frk</i>	7,185,986 13	7,433,643 72	13,627,173 40	13,735,713 96	11,964,535 55	11,396,128 44	6,822,693 54	6,382,288 07	16,677,896 36	12,889,566 08
Förnyade „ „	428,524 45 ¹⁾	702,674 34 ¹⁾	1,761,174 03 ⁴⁾	2,360,823 08 ⁵⁾	2,624,042 73	1,550,471 02	2,988,626 27	5,229,043 27	3,859,090 54	3,934,295 —
Dödade „ „	3,077,402 — ²⁾	2,031,724 43	2,730,764 25 ³⁾	4,206,106 47 ⁷⁾	2,929,669 22	2,850,924 94	5,998,577 24	9,322,063 72	10,989,923 58	7,845,670 33
Lagfarter:										
Beviljade å fastigheter till ett värde af <i>Frk</i>	3,287,572 71	5,486,075 36	9,344,442 10	9,719,949 03	9,227,281 40	2,613,182 53	2,309,799 11	6,651,215 98	8,669,949 89	12,610,843 17

Källa: Förteckningar förda vid Rådstufvurättens första afdelning.

¹⁾ Samt 7,700 rubel. — ²⁾ Samt 16,450 rubel. — ³⁾ Samt 8,857 rubel. — ⁴⁾ Samt 24,600 rubel. — ⁵⁾ Samt 12,700 rubel. — ⁶⁾ Samt 12,570 rubel. — ⁷⁾ Samt 6,650 rubel.

Tab. No 76. Eldsvådorna i Helsingfors åren 1887—1896.

A: där brandkåren påkallats	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	Medeltal													
	A B	A B	A B	A B	A B	A B	A B	A B	A B	A B	A	B	Alla eldsvådor antal	procent										
Tiden för eldsvådorna:																								
<i>Månad:</i> Januari	3	9	2	9	2	3	2	3	2	7	3	7	2	3	—	9	1	7	6	6,0	2,0	8,0	12,4	
Februari	3	4	1	5	3	2	1	1	1	1	5	1	12	5	13	2	7	4	5,3	1,9	7,2	11,2		
Mars	3	4	—	2	1	2	2	6	1	4	2	6	3	7	2	3	2	3	4	4,0	1,7	5,7	8,9	
April	5	2	1	6	2	5	—	4	2	6	1	3	1	5	3	7	2	1	3	4,4	1,5	5,9	9,2	
Maj	1	—	2	1	2	—	3	2	5	1	—	1	4	1	8	1	7	1	7	1	3,9	0,9	4,8	7,4
Juni	2	—	3	—	9	1	3	—	—	1	—	2	5	1	1	1	10	1	4	1	3,7	0,8	4,5	7,0
Juli	2	—	2	—	2	—	1	—	3	1	—	—	4	—	—	1	4	2	2	1	2,0	0,5	2,5	3,9
Augusti	4	—	3	1	—	—	2	—	3	1	3	—	4	—	4	—	6	1	6	—	3,5	0,3	3,8	5,9
September	—	—	2	1	4	—	2	—	2	—	1	—	2	3	3	1	7	—	3	3	2,6	0,8	3,4	5,3
Oktober	1	—	1	1	1	—	3	1	2	1	1	1	3	3	9	1	11	5	5	2	3,7	1,5	5,2	8,1
November	1	—	2	2	5	—	3	1	6	—	2	1	3	4	4	1	4	2	9	4	3,9	1,5	5,4	8,4
December	—	—	2	3	8	2	2	1	7	3	6	1	5	—	15	5	4	4	7	4	5,6	2,3	7,9	12,3
Summa	25	—	36	13	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	71	21	85	23	61	33	48,6	15,7	64,3	100,0
	25	—	49	—	64	—	41	—	56	—	44	—	70	—	92	—	108	—	94	—				
<i>Dag:</i> Söndag	6	—	5	1	12	—	1	1	4	4	10	—	8	3	9	3	11	2	6	4	7,2	1,8	9,0	14,0
Måndag	3	—	4	1	7	1	4	2	11	1	2	2	10	3	12	3	10	1	8	4	7,1	1,8	8,9	13,9
Tisdag	4	—	6	5	6	2	6	2	7	2	5	4	9	3	10	4	16	5	5	10	7,4	3,7	11,1	17,3
Onsdag	1	—	4	—	5	—	4	1	2	1	3	2	7	4	8	3	11	4	14	4	5,9	1,9	7,8	12,1
Torsdag	2	—	8	1	5	3	8	2	4	4	4	2	6	—	13	4	11	3	7	2	6,8	2,1	8,9	13,8
Fredag	3	—	4	2	6	1	4	2	10	1	3	2	6	4	11	2	13	4	12	8	7,2	2,6	9,8	15,2
Lördag	6	—	5	3	12	4	4	—	4	1	4	1	5	2	8	2	13	4	9	1	7,0	1,8	8,8	13,7
Summa	25	—	36	13	53	11	31	10	42	14	31	13	51	19	71	21	85	23	61	33	48,6	15,7	64,3	100,0
<i>Timme:</i> kl. 12—3 f. m.	6	—	11	—	4	—	4	—	6	—	8	—	6	—	10	—	10	—	10	—	7,5	—	—	15,4
” 3—6 ”	2	—	3	—	4	—	3	—	6	—	—	—	—	—	8	—	7	—	4	—	3,7	—	—	7,6
” 6—9 ”	1	—	1	—	3	—	1	—	3	—	6	—	8	—	5	—	3	—	6	—	3,7	—	—	7,6
” 9—12 ”	1	—	3	—	11	—	3	—	6	—	2	—	3	—	6	—	8	—	6	—	4,9	—	—	10,1
” 12—3 e. m.	3	—	5	—	10	—	7	—	1	—	5	—	6	—	7	—	15	—	10	—	6,9	—	—	14,2
” 3—6 ”	2	—	4	—	5	—	2	—	8	—	2	—	10	—	7	—	10	—	5	—	5,5	—	—	11,3
” 6—9 ”	5	—	4	—	12	—	4	—	9	—	7	—	8	—	13	—	20	—	10	—	9,2	—	—	19,0
” 9—12 ”	5	—	5	—	4	—	7	—	3	—	1	—	10	—	15	—	12	—	10	—	7,2	—	—	14,8
Summa	25	—	36	—	53	—	31	—	42	—	31	—	51	—	71	—	85	—	61	—	48,6	—	—	100,0

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 77. Försäkrings- och ersättningsbelopp för egendom, som tagit skada vid eldsvådorna i Helsingfors åren 1887—1896.

	Skadans storlek eller brandskade- ersättnings belopp						Värdet eller hela försäkringsbeloppet för den egendom, som till större eller mindre del skadats						Ersättningen i % af hela försäkrings- beloppet
	för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		för lös egen- dom <i>Fmk.</i>		för fast egen- dom <i>Fmk.</i>		Summa <i>Fmk.</i>		
1887	126,266	54	56,598	—	182,864	54	813,500	—	1,398,989	80	2,212,489	80	8,27
1888	93,395	24	68,664	50	162,059	74	480,725	—	1,766,950	—	2,247,675	—	7,21
1889	46,300	18	93,276	76	139,576	94	—	—	—	—	1,029,620	—	13,55
1890	47,990	36	51,350	37	99,340	73	513,500	—	2,299,800	—	2,813,300	—	3,53
1891	41,554	05	54,264	80	95,818	85	525,625	—	1,152,795	—	1,678,420	—	5,70
1892	35,049	15	31,262	56	66,311	71	412,800	—	987,900	—	1,400,700	—	4,73
1893	32,089	76	60,697	66	92,787	42	433,955	—	3,566,323	—	4,000,278	—	2,32
1894	96,104	08	77,038	46	173,142	54	524,757	—	1,156,872	—	1,681,629	—	10,29
1895	87,083	49	76,576	67	163,660	16	698,850	—	1,614,700	—	2,313,550	—	7,07
1896	19,741	36	11,589	86	31,331	22	1,321,850	—	2,399,980	—	3,721,830	—	0,84

Källa: Brandkommissionens årsberättelser.

Tab. N:o 78. Antalet personer, intagna i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1887—1896, fördeladt efter månader.

	Jan.		Febr.		Mars		April		Maj		Juni		Juli		Aug.		Sept.		Okt.		Nov.		Dec.		Summa	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	män	kv.
Från 1 till 10 års ålder	8	16	13	18	13	13	10	9	17	9	11	12	14	9	18	9	11	12	17	14	17	15	9	14	158	150
” 10 ” 20 ” ”	12	3	10	3	11	3	10	3	10	5	7	4	10	4	8	4	7	4	9	4	16	4	16	3	126	44
” 20 ” 40 ” ”	60	33	59	33	59	39	52	35	40	37	40	35	38	34	42	37	40	39	51	38	61	35	71	36	613	431
” 40 ” 50 ” ”	48	21	46	18	43	21	37	21	30	20	31	21	27	22	28	18	31	21	35	23	37	24	40	23	433	253
” 50 ” 70 ” ”	99	58	100	58	97	56	85	58	77	54	68	53	65	48	64	48	68	45	73	46	79	45	93	51	968	620
” 70 ” 80 ” ”	20	15	20	15	23	17	22	15	20	15	20	18	20	18	21	19	19	20	19	20	21	22	20	22	245	216
Öfver 80 år	3	7	2	8	1	8	1	6	1	6	1	7	1	8	1	7	1	7	1	7	2	6	2	6	17	83
Summa för år 1896	250	153	250	153	247	157	217	147	195	146	178	150	175	143	182	142	177	148	205	152	233	151	251	155	2,560	1,797
” ” ” 1895	244	131	258	136	262	142	262	143	220	135	176	130	166	132	169	129	173	135	188	171	229	150	253	149	2,600	1,683
” ” ” 1894	268	144	265	144	255	135	249	139	200	133	192	125	179	122	167	115	176	119	191	108	215	113	226	120	2,583	1,517
” ” ” 1893	279	142	277	139	282	143	266	138	207	124	182	130	176	136	169	125	173	120	193	118	219	128	250	133	2,673	1,576
” ” ” 1892	222	134	236	143	235	133	220	133	212	135	182	118	184	128	191	132	203	123	217	123	245	128	264	131	2,611	1,561
” ” ” 1891	221	117	213	127	210	124	207	122	179	114	154	110	154	103	147	107	153	109	154	116	171	114	185	116	2,148	1,379
” ” ” 1890	198	105	190	101	212	105	207	110	186	105	178	100	151	95	163	102	173	98	190	111	220	118	220	119	2,288	1,269
” ” ” 1889	152	91	159	93	158	93	158	94	156	90	151	95	148	82	140	85	147	90	155	99	157	105	169	111	1,850	1,128
” ” ” 1888	141	83	151	81	148	83	142	88	133	84	128	96	125	76	132	77	128	79	137	82	134	49	139	84	1,633	1,002
” ” ” 1887	130	99	133	98	138	99	136	92	129	96	126	96	114	104	116	100	118	95	122	95	130	102	134	104	1,526	1,180

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

Tab. N:o 79. Antalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg utackor-
derade personer under åren 1877—1896.

Å r	Inom staden		På landet		Summa	
	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn	Äldre personer	Barn
1877	8	61	69	112	77	173
1878	7	61	78	101	85	162
1879	6	61	91	95	97	156
1880	5	52	100	85	105	137
1881	5	44	104	86	109	130
1882	6	57	112	104	118	161
1883	8	55	119	100	127	155
1884	10	69	140	117	150	186
1885	7	74	162	136	169	210
1886	12	79	154	140	166	219
1887	15	73	141	121	156	194
1888	17	73	134	131	151	204
1889	18	92	130	140	148	232
1890	16	104	146	149	162	253
1891	26	113	161	170	187	283
1892	25	112	162	173	187	285
1893	37	105	202	227	239	332
1894	35	104	203	259	236	363
1895	17	84	176	251	193	335
1896	17	94	161	270	178	364
Summa	295	1,567	2,745	2,967	3,040	4,534
Medeltal för åren 1877—1896	14,8	78,4	137,3	148,4	152,0	226,7

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

**Tab. N:o 80. Totalantalet af genom Helsingfors fattigvårds försorg
vårdade och understödda personer jemte utgifterna härför
under åren 1877—1896.**

År	Antal intagna personer i arbets- och fattiggården				Antal understöds- tagare				Kontant utbetalning för kost- hållningen <i>Fr.</i>		Understöd				Fattigvård- dens samt- liga ordina- rie utgifter <i>Fr.</i>	
	Totalantalet	Högsta antalet på en gång	I medeltal	Minsta antalet på en gång	sina understöd	som själve fått uppbära	utackorderade i staden	utackorderade på landet			tillfälligt hjälp	ständiga <i>Fr.</i>	tillfälliga <i>Fr.</i>			
1877	211	128	114	98	307	69	181	253	17,187	79	37,375	31	3,040	22	109,734	53
1878	246	141	110	97	298	68	179	252	17,494	74	37,744	51	3,130	—	95,293	35
1879	270	171	142	118	285	67	186	241	17,688	27	39,169	03	3,477	30	95,134	61
1880	258	164	135	112	284	57	185	229	17,987	61	37,090	46	2,433	80	93,629	29
1881	288	172	146	120	237	49	190	293	21,453	53	42,178	53	3,078	30	106,810	71
1882	318	174	147	123	309	63	216	332	20,851	42	40,316	33	3,780	—	105,622	09
1883	354	186	160	145	301	63	219	289	17,906	59	44,171	80	3,936	17	108,251	43
1884	402	205	181	158	331	79	257	287	19,848	11	47,232	93	4,329	12	112,141	99
1885	398	209	180	160	351	81	298	314	20,761	27	50,012	70	5,166	07	115,160	60
1886	395	212	192	172	385	91	294	321	19,336	66	51,295	41	5,439	12	118,102	04
1887	390	220	202	184	457	88	262	370	17,337	77	52,680	14	6,668	17	122,656	40
1888	358	223	200	185	557	90	265	397	16,540	93	57,884	59	6,355	—	128,164	11
1889	426	227	205	184	588	118	270	434	19,535	73	60,672	51	7,643	50	149,255	40 ¹⁾
1890	442	281	248	215	580	120	295	475	21,330	73	64,053	12	8,404	76	184,794	36
1891	439	278	249	220	727	139	331	599	26,225	20	73,059	85	10,314	75	214,207	31
1892	554	309	280	250	853	137	335	1,053	33,494	22	85,306	18	20,270	52	244,665	57
1893	562	307	280	252	906	142	429	1,135	29,761	69	101,396	04	25,799	50	272,364	22
1894	505	280	260	240	982	137	462	858	25,057	35	109,967	55	19,265	30	278,994	61
1895	509	284	262	240	865	101	427	739	30,577	90	105,773	81	18,759	31	275,628	45
1896	587	294	270	246	863	111	431	638	30,840	60	106,588	46	19,210	05	279,479	95

Källa: Fattigvårdsstyrelsens årsberättelser.

¹⁾ Incl. 3,145 mk 64 p. organisationskostnader för arbetsinrättningen.

Tab. N:o 81. Uppgifter öfver kosthållningen i Helsingfors stads arbets- och fattiggård under åren 1885—1896.

Å r	Antal utdelade dagportioner	Summa kostnad		Kostnad för hel dagportion
		<i>Fmg.</i>		<i>ni.</i>
1885	64,500	20,761	27	32,18
1886	64,810	19,336	66	29,84
1887	68,596	17,337	77	25,27
1888	70,505	16,540	93	23,46
1889	72,573 $\frac{1}{2}$	19,535	73	26,92
1890	98,509 $\frac{1}{2}$	26,146	49	26,50
1891	100,252 $\frac{3}{4}$	33,166	10	33,08
1892	114,548	47,363	35	41,34
1893	118,857	37,479	73	31,61
1894	115,962 $\frac{1}{4}$	31,519	92	27,19
1895	119,811	31,153	10	26,00
1896	122,577	32,544	83	26,55

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelser.

Tab. N:o 82. Verksamheten vid stadens arbetsinrättning för män under år 1896.

Hela antalet intagna hjon 177		Dagliga medeltalet hjon 58						
<i>Hjonens ålder.</i>		Högsta antalet på en gång 97						
Från 15—20 år . . . . . Antal 18		Lägsta " " " " 19						
" 20—30 " . . . . . " 19		<i>Utspisningskostnaden</i> . . . . . Fmk 5,987,85						
" 30—40 " . . . . . " 33		i medeltal dagligen per hjon . . . " 0,35						
" 40—50 " . . . . . " 39		<i>Hela underhållskostnaden</i> . . . . . " 20,324,12						
" 50—60 " . . . . . " 40		i medeltal dagligen per hjon . . . " 0,96						
" 60—70 " . . . . . " 27		motsvarande för hela året . . . . . " 351,36						
" 70—80 " . . . . . " 1 177								
Antalet utgjorda dagsverken	Dagsverken	Inkomst af hjonens dagsverken inberäknadt materialierna						Medelvärde per dag
		Influtit i konstant		Utförda till arbetsinrättningen och fattiggården		Summa		
		Fmk		Fmk		Fmk		Fmk
Smedverkstaden	810	1,188	55	266	75	1,455	30	1 79
Skomakareverkstaden	3,061	6,474	27 ¹⁾	1,397	20	7,871	47	2 57
Skräddareverkstaden	1,506	322	05	306	—	628	05	0 41
Snickareverkstaden	1,960	1,605	34	972	45	2,577	79	1 31
Målareverkstaden	873	801	10	430	90	1,232	—	1 41
Diverse arbeten	6,581	768	38	2,939	60	3,707	98	0 56
Summa	14,791	11,159	69	6,312	90	17,472	59	1 18

¹⁾ Till stadens folkskolor 1,022 par träskor Fmk 3,321,17 och 769 par kängor Fmk 3,460,50.

Källa: Inspektorns för arbets- och fattiggården redogörelse.

Tab. N:o 83. Fabriker och handtverkerier i Helsingfors år 1895, jämförda med åren 1889—1894.

	Antal	Produktionens bruttovärde <i>Fm.</i>	Arbetspersonal, däri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Asfaltfabrik	1	155,000	1	—	1	—	30	1	32	1
Asfaltfiltfabrik	2	143,735	—	—	—	—	24	—	24	—
Badinrättning	29	139,160	—	—	1	—	19	135	20	135
Bageri	46	1,285,000	—	—	12	1	170	115	182	116
Benmjölsfabrik	1	121,486	—	—	—	—	17	12	17	12
Bleckslagare	12	349,000	—	—	23	—	95	1	118	1
Bokbinderi	14	148,430	—	—	4	27	54	51	58	78
Boktryckeri	11	1,748,045	3	—	74	35	371	162	448	197
Borstbinderi	2	64,585	—	—	1	—	13	11	14	11
Bundtmakeri	4	180,400	—	—	2	—	17	31	19	31
Båtbyggeri	1	35,000	—	—	—	—	30	—	30	—
Chokoladfabrik	2	33,500	—	—	3	4	13	—	16	4
Cementgjuteri	1	93,000	—	—	3	—	42	—	45	—
Dynamofabrik	1	80,000	—	—	3	—	15	1	18	1
Elektrisk belysningsanstalt	1	128,000	—	—	—	—	14	—	14	—
Entreprenörer, byggnads	19	2,064,400	6	—	108	32	1,251	209	1,365	241
Finsmideri	1	1,414	—	—	—	—	2	—	2	—
Fotografisk atelier	8	173,160	—	—	2	6	12	30	14	36
Färgeri	3	24,895	—	—	—	—	8	5	8	5
Färgfabrik	1	90,000	—	—	—	—	6	2	6	2
Förgylleri, försilfreri, förnickleri	2	28,600	—	—	3	—	5	—	8	—
Garfveri	4	108,555	—	—	—	—	34	—	34	—
Gasverk	1	370,000	—	—	—	—	60	—	60	—
Gatläggaremästare	2	104,039	—	—	6	—	118	2	124	2
Gipsgjuteri	3	7,550	—	—	—	—	5	—	5	—
Gelbgjuteri	5	22,750	—	—	2	—	13	—	15	—
Glasmästare	6	36,800	—	—	1	—	10	1	11	1
Guld- & silfversmeder	7	149,140	2	—	5	—	43	12	50	12
Gummifabrik	2	2,200	—	—	—	—	2	—	2	—
Gravör	2	8,140	—	—	1	—	3	—	4	—
Hofslageri	1	6,000	—	—	—	—	5	—	5	—
Hattfabrik	2	246,000	—	—	2	—	20	60	22	60
Instrumentmakeri	4	16,950	1	—	3	—	8	—	12	—
Kaffesurrogatfabrik	2	110,000	—	—	—	—	8	43	8	43
Kakelfabrik	1	80,000	—	—	2	—	45	5	47	5
Kalkbruk	1	114,970	—	—	1	—	25	—	26	—
Kammakeri	1	500	—	—	—	—	1	—	1	—
Karamellfabrik	1	31,000	—	—	—	—	4	2	4	2
Kautschukstämpelfabrik	1	25,000	1	—	1	—	2	—	4	—
Konditori	4	168,640	—	—	3	—	29	18	32	18
Kopparslageri	3	119,480	—	—	3	—	35	—	38	—
Korgmakeri	1	8,414	—	—	—	1	5	2	5	3
Korfmakeri	9	310,130	—	—	6	—	37	12	43	12
Korsettmakeri	1	992	—	—	—	—	—	2	—	2
Lack- och polityrfabrik	1	27,000	—	—	2	—	2	—	4	—
Likkistfabrik	2	43,650	—	1	—	—	9	6	9	7
Litografiskt tryckeri	2	89,000	3	—	8	—	25	6	36	6
Murare	3	7,680	—	—	—	—	9	1	9	1
Murbruksfabrik	1	30,650	—	—	—	—	5	—	5	—
Mineralvatten- och läskdrycksfabrik	6	158,120	—	—	—	—	35	11	35	11
Målare	35	398,070	1	—	28	—	229	—	258	—
Mössfabrik	4	4,750	—	—	1	—	4	13	5	13
Optiker	3	38,000	—	—	3	—	6	1	9	1

Fortsättning.

	Antal	Produktionsvärde <i>Fmg.</i>	Arbetspersonal, deri inbegripne mästare och kontorspersonal							
			Under 15 år		Mellan 15 och 18 år		Öfver 18 år		Summa	
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Paraplymakeri	1	32,000	—	—	1	1	2	6	3	7
Porukmakeri	15	58,800	1	—	4	—	41	6	46	6
Plåtslageri	2	31,506	—	—	2	—	14	—	16	—
Pås- och kuvertfabrik	1	31,000	—	—	1	2	4	10	5	12
Repslageri	2	13,250	—	—	—	—	5	4	5	4
Rullgardinfabrik	1	9,000	—	—	1	—	3	5	4	5
Sadelmakeri	6	41,320	—	—	4	—	14	—	18	—
Skeppsdocka, mekaniska verkstäder och båtvarf	9	4,647,747	—	—	96	—	1,403	—	1,499	—
Skjortfabrik	1	26,530	—	—	—	—	1	12	1	12
Skomakeri	119	416,242	—	—	15	—	312	—	327	—
Skorstensfejare	7	43,530	—	—	3	—	23	2	26	2
Skrädderi, mans-	61	836,364	3	—	14	1	276	5	293	6
Skrädderi, fruntimmers	22	192,580	—	—	—	13	—	84	—	97
Slakteri	37	445,612	—	—	1	—	56	1	57	1
Smedjor	7	75,100	—	—	2	—	43	—	45	—
Snickeri	27	481,120	—	—	11	—	212	1	223	1
Snörmakeri	1	38,000	—	3	2	10	3	7	5	20
Socketbruk	1	4,607,700	—	—	11	—	139	3	150	3
Spritfabrik	4	1,737,522	—	—	—	—	21	—	21	—
Stenhuggeri & sliperi	6	110,340	—	—	—	—	52	—	52	—
Stilgjuteri	1	7,350	—	—	1	—	2	—	3	—
Svarfveri	5	10,037	—	—	2	—	7	—	9	—
Sågverk	3	1,192,230	—	—	3	—	228	42	231	42
Tapetfabrik	1	343,000	—	—	2	1	28	7	30	8
Tapetserare	9	98,685	—	—	7	—	35	3	42	3
Teknokemisk fabrik	1	25,000	—	—	—	—	1	—	1	—
Tobaksfabrik	4	1,599,873	1	—	2	2	36	383	39	385
Tunnbinderi	2	26,000	—	—	2	—	5	—	7	—
Tvålfabrik	2	147,647	—	—	—	—	11	1	11	1
Urmakeri	9	49,144	1	—	3	—	25	1	29	1
Vaddfabrik	1	14,400	—	—	—	—	1	7	1	7
Vapensmed	1	800	—	—	—	—	1	—	1	—
Vattenledningsaffär	1	185,000	—	—	—	—	57	1	57	1
Vin- & punschfabrik	1	455,000	—	—	2	—	9	10	11	10
Xylografisk atelier	2	3,100	—	—	—	—	2	1	2	1
Åkdonfabrik	6	199,343	—	—	5	—	88	2	93	2
Ättiksfabrik	1	30,000	—	—	—	—	2	—	2	—
Öl- och porterbryggeri	3	1,626,216	—	—	1	—	193	90	194	90
Summa för 1895	666	29,819,068	24	4	516	136	6,399	1,657	6,939	1,797
” ” 1894	664	25,541,000	38	7	353	98	5,318	1,448	5,709	1,553
” ” 1893	637	25,379,571	30	6	372	91	5,421	1,291	5,823	1,388
” ” 1892	621	26,722,805	31	6	392	156	5,150	1,420	5,573	1,582
” ” 1891	655	29,339,508	117	10	575	180	6,966	1,491	7,658	1,681
” ” 1890	553	25,660,853	99	12	511	125	5,779	1,280	6,389	1,417
” ” 1889	577	21,565,365	112	21	435	133	5,167	1,128	5,714	1,282

Källa: Industristyrelsens tryckta publikationer och enskilda meddelanden.

Tab. N:o 84. Värdet af Helsingfors stads

	1 8 9 4			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg	
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Importerade varor:				
Apoteksvaror och färdiga läkemedel	160,064	7,453	8,054	175,571
Asfalt	50,124	—	—	50,124
Barnleksaker	36,091	—	—	36,091
Beck och Beckolja	—	—	—	—
Bennmjöl	—	54,513	—	54,513
Boktryckeristilar och -svärta	68,334	—	—	68,334
Bomull och bomullsvadd	34,456	—	1,245	35,701
Cement	103,362	—	—	103,362
Cikorie och andra kaffesurrogater	78	63,499	—	63,577
” rötter	60,617	14,011	—	74,628
Fartyg och båtar	—	—	—	—
Fajans och porslin	59,898	20,457	6,002	86,357
Fisk, inlagd	71,411	1,051	371	72,779
” färsk och torkad äfvensom gräsidor eller sey	73,672	331	65	74,068
” saltad eller rökt	112,399	2,653	1,006	116,058
Fruktar och bär	469,775	51,334	9,860	530,969
Frö, alla slag	199,291	29,708	14	229,013
Färger och färgämnen samt krita	731,058	158	4,180	735,396
Garn, alla slag	241,720	3,165	54,230	229,115
Glas- och kristallarbeten	132,499	1,450	1,556	135,505
Grönsaker och jordfrukter	—	—	—	—
Guano och öfriga ej särskildt nämnda gödnings- ämnen	63,401	—	—	63,401
Gummi, kåda och hartz	49,008	—	—	49,008
Hudar, råa	80,087	—	—	80,087
” beredda och tillverkningar	44,632	2,905	14,229	64,766
Instrumenter, äfven musikaliska	—	—	—	—
Jern: bleckplåt och jerntråd samt galv. plåt	26,208	—	—	26,208
” arbeten af do d.o.	55,880	2,088	2,511	60,479
” gröfre arbeten af gjut- och smidjern samt plåt	347,724	37	—	347,761
” filadt smide, finsmidensarbeten och klenare gjutgods	274,621	3,877	1,874	280,372
” jern- och stålplåt, svart	348,287	—	—	348,287
” jernmalm och tackjern	54,489	—	—	54,489
” jernvägsskenor	358,971	—	—	358,971
” spik	30,783	2,733	1,403	34,919
” stångjern, finjern, tuber och rör	64,145	984	—	65,129
” öfriga jern- och stålartiklar	—	4,255	10,183	14,438
Kaffe	2,330,485	—	—	2,330,485
Kemikalier	290,381	5,371	954	296,706
Kläder, färdiga	467,653	6,150	305,988	779,791
Krydder	221,117	5,459	716	227,292
Kött och fisk samt ladugårdsprodukter	—	—	—	—
Literatur och konst samt skriftmaterial	324,841	1,584	14,684	341,109
Ljus	—	124,218	44	124,262
Maltdrycker	4,562	5	18	4,585
Manufaktur-, korta- och galanterivaror	2,362,493	359,195	845,294	3,566,982
Maskinfilt och pressduk	91,792	—	—	91,792
Maskiner äfvensom jordbruks- och brandredskap	1,679,395	1,489	5,420	1,686,304
Metaller samt arbeten deraf utom jern	504,457	4,187	15,238	523,862
Mineralier, arbetade och oarbetade	—	—	—	—
Oljekakor och mjöl deraf	4,275	9,583	—	13,858
Oljor och fettarter	525,279	242,629	9,321	777,229

import och export under åren 1894—1896.

	1 8 9 5				1 8 9 6			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg					
	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>	
	117,826	325	3,783	121,934	181,788	90	16,897	198,775
	101,609	862	—	102,471	63,336	—	—	63,336
	41,247	517	13,336	55,100	—	—	—	—
	172,920	—	—	172,920	—	—	—	—
	—	71,044	—	71,044	—	—	—	—
	89,819	—	—	89,819	108,444	—	—	108,444
	227,799	153	1,818	229,770	527,511	—	319	527,860
	172,697	—	—	172,697	265,360	—	—	265,360
	1	39,202	3,763	42,966	—	—	—	—
	66,159	22,664	3,161	91,984	140,951	67,684	6,443	215,078
	—	—	—	—	24,199,944	1,008,699	2,231,724	27,440,367
	62,788	2,680	16,069	81,537	2,194,342	—	—	2,194,342
	41,963	1,256	1,498	44,717	—	—	—	—
	61,362	760	14,363	76,485	165,899	1,423	8,821	176,143
	116,986	1,652	12,833	131,471	—	—	—	—
	410,765	112,515	37,500	560,780	488,315	92,568	36,054	616,937
	268,455	15,212	5,674	289,341	238,948	6,227	78,271	323,446
	627,845	59	1,220	629,124	721,970	641	1,254	723,865
	324,369	6,788	73,452	404,609	624,935	35,940	49,880	710,815
	169,985	845	2,960	173,790	—	—	—	—
	98,975	71,867	24,629	95,471	24,651	85,866	8,941	119,458
	91,197	60	2,582	93,839	164,541	—	6,375	170,916
	85,438	5,106	281	90,825	336,355	273,981	219,228	829,564
	191,628	26	—	191,654	—	—	—	—
	173,318	5,534	50,315	229,167	798,535	—	—	798,535
	342,602	885	29,025	372,512	904,454	—	12,000	916,454
	318,296	283	1,124	319,703	—	—	—	—
	71,660	8,798	7,300	87,758	—	—	—	—
	96,966	—	7,518	104,484	203,494	1,553	—	205,047
	384,465	5,923	2,773	393,161	221,621	—	—	221,621
	302,783	142	153	303,078	834,031	—	2,464	836,495
	205,465	—	—	205,465	196,058	—	—	196,058
	841,775	—	—	841,775	809,419	—	—	809,419
	38,596	2,009	909	41,514	—	—	—	—
	497,363	—	68	497,431	447,529	2,457	—	449,986
	12,173	—	45	12,218	542,943	—	—	542,943
	2,474,144	—	—	2,474,144	3,228,427	—	—	3,228,427
	401,983	32,518	2,445	439,946	404,100	1,198	8,047	413,345
	563,945	4,061	369,456	937,462	817,041	4,715	151,363	973,119
	209,314	11,973	3,262	224,549	—	—	—	—
	507,255	32,418	93,733	633,406	44,047	89,810	258,313	392,170
	22,456	2,389	10,568	35,413	495,257	6,221	26,000	527,478
	2,968	96,616	1,999	101,585	—	—	—	—
	10,932	—	—	10,932	83,207	228	5,174	88,609
	2,436,516	125,569	1,291,541	3,853,626	2,764,805	24,927	1,176,198	3,965,930
	77,352	—	—	77,352	—	—	—	—
	2,140,124	1,247	28,643	2,170,014	2,443,912	2,676	10,001	2,456,589
	572,184	7,993	43,430	623,607	1,536,952	27,779	14,621	1,579,352
	754,419	521	1,020	755,960	816,825	5,504	24,459	846,788
	11,016	3,733	762	15,511	—	—	—	—
	380,777	215,431	33,539	629,747	359,881	277,211	110,571	747,663

Fortsättning.

	1 8 9 4			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg	
<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	
Ost	17,406	13,296	7,998	38,700
Papper, papp, tapeter och andra papperstillverk- ningar	202,144	3,867	16,277	222,288
Petroleum	536	604,306	136	604,978
Potatis	—	—	—	—
Rep och tåg	50,095	44,210	198	94,503
Salt	161,964	—	—	161,964
Skoplagg	94,769	5,824	45,332	145,925
Socker, rå	1,911,159	—	—	1,911,159
” raffineradt	744,456	8,860	4,669	757,985
” sirap	22,510	1,661	841	25,012
” tillverkningar	10,250	81,207	81,431	172,888
Spanmål, råg	94	55,880	—	55,974
” korn	293,180	96,971	—	390,151
” hafre	539	2,883	—	3,422
” ärter	10,064	44,570	—	54,634
” mais	—	—	—	—
” öfriga slag	12,231	223,181 ¹⁾	—	235,412
” malen, hvete	516,624	946,751	4,529	1,467,904
” ” råg och malt	1,137,184	593,290	—	1,730,474
” ” hafre	1,213	—	—	1,213
” ” öfriga slag	1,160	2,266	—	3,426
” ” kli och andra kraftfoder	5,765	150,782	—	156,547
” gryner, ris och hirs	22,835	3,088	—	25,923
” ” öfriga slag	120,204	40,548	3,651	164,403
” bakverk, jäst och stärkelse	—	—	—	—
Spirituosa i fat	191,161	—	—	191,161
” i buteljer	192,212	—	—	192,212
Stenkol	659,118	—	—	659,118
Stenkolstjära	102,240	48	—	102,288
Talg	—	—	—	—
Tegel, lera och dräneringsrör	132,872	—	—	132,872
Thé	151,328	—	—	151,328
Tobak, oarbetad	179,618	107,564	11,009	298,191
” arbetad	56,069	160	27,620	83,849
Träarbeten och trävirke	125,572	18,127	20,016	163,715
Tvål och såpa	—	3,668	120	3,787
Urnakeriarbeten	183,454	—	—	183,454
Viner, ej mouserande, i fat	799,911	1,001	1,037	801,949
” ” ” i buteljer	53,778	876	2,544	57,198
” ” mouserande i buteljer	57,650	—	—	57,650
Ägg	12	143,405	98,614	242,011
Öfriga varor	1,268,785	246,655	104,127	1,619,567 ²⁾
Summa	22,699,957	4,474,476	1,744,555	28,928,988

¹⁾ Mais. — ²⁾ Häribland grönsaker och jordfrukter för 152,429; kött och fläsk för 60,792; potäter tåg. — ³⁾ Häri ingår äfven urnakeriarbeten.

	1 8 9 5				1 8 9 6			
	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa	Från utlan- det sjöledes	Från Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg			sjöledes	per jernväg	
<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	
	19,496	14,979	14,652	49,127	—	—	—	—
	302,179	4,771	37,330	344,280	403,361	2,161	17,861	423,383
	666	755,947	22,608	779,216	864	875,070	2,834	878,768
	104	20,636	—	20,740	46	32,457	—	32,503
	53,206	31,150	17,669	102,025	—	—	—	—
	164,545	—	—	164,545	166,046	—	—	166,046
	120,411	200,697	177,163	498,271	153,649	6,608	267,120	427,377
	1,648,091	—	—	1,648,091	1,979,923	54,334	—	2,034,257
	459,616	—	12,525	472,141	576,642	2,464	—	579,106
	32,155	1,032	474	33,661	30,247	1,307	—	31,554
	20,815	93,381	91,617	205,813	20,049	91,092	7,067	118,208
	27,338	84,601	—	111,939	60	128,706	—	128,766
	291,291	117,434	109	408,834	293,307	169,109	3,381	465,797
	360	2,692	—	3,052	—	—	—	—
	12,471	28,377	8,950	49,798	—	—	—	—
	2	85,601	—	85,603	782	190,092	—	190,874
	1,593	363	83	2,039	—	—	—	—
	775,422	888,572	87,914	1,751,908	670,264	828,949	126,425	1,625,638
	989,184	520,453	28,298	1,537,935	833,105	610,039	5,638	1,448,782
	1,439	—	—	1,439	—	—	—	—
	887	3,384	162	4,433	197,256	75,072	26,139	298,467
	8,426	107,613	14,657	130,696	8,655	147,808	1,695	158,158
	9,412	8,800	3,080	21,292	—	—	—	—
	137,041	28,504	4,609	170,154	—	—	—	—
	40,117	3,995	8,314	52,426	—	—	—	—
	180,034	146	—	180,180	—	—	—	—
	222,486	321	29	222,836	450,543	93	—	450,636
	617,327	—	—	617,327	704,074	1	—	704,075
	118,300	1,624	104	120,028	142,160	—	—	142,160
	740,944	—	922	741,866	149,902	30,048	807	180,757
	125,159	4,273	—	129,432	—	—	—	—
	97,035	—	57,573	154,608	94,878	—	—	94,878
	169,336	119,131	29,612	318,079	151,004	130,804	—	281,808
	41,898	56	33,175	75,129	130,683	4,078	142,979	277,740
	117,560	23,342	215,004	360,906	195,242	101,957	173,360	470,559
	17,355	4,339	5,445	27,139	—	—	—	—
	209,442	—	29,832	239,274	—	—	—	—
	843,293	3,213	792	847,298	—	—	—	—
	72,576	42	3,687	76,305	968,092	823	—	968,915
	71,115	—	400	71,515	85,215	—	—	85,215
	16	211,852	154,174	366,042	—	—	—	—
	705,123	163,138	164,797	1,038,058	1,751,462	814,300	653,981	3,219,743
	26,860,996	4,456,095	3,424,305	34,741,396	34,021,100	5,032,090	3,441,783	42,494,973

för 27,062; bakverk, jäst och stärkelse för 64,352, samt talg för 455,716 mark. — ³⁾ Häribland rep och

Fortsättning.

	1894			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
Exporterade varor:				
Böcker och konstalster	62,212	10,145	18,864	91,181
Djur och kreatur, lefvande	40	410	22,020	22,490
Fajans och porslin	43	1,117	50,083	51,243
Fisk	5,870	37,980	7,534	51,384
Fruktar och bär	5,922	70	—	5,992
Garn och väfnader	14,067	388,837	166,110	569,064
Hudar, läder, skinn och tillverkningar	9,708	960	6,116	16,784
Höfrö	25,223	—	—	25,223
Instrumenter och urmakararbeten	2,065	60	11,277	13,402
Jern, stål och metallarbeten	3,694	57,324	93,480	154,498
Kläder	3,112	590	51,898	55,600
Kolonialvaror och krydder	—	—	—	—
Konserver och ätbara skaldjur	—	—	—	—
Kummin	17,957	75	—	18,032
Kött och fläsk och andra ladugårdsprodukter	2,673	462	1,862	4,997
Lim	—	34,552	23,616	58,168
Manufakturvaror	—	—	—	—
Maskiner, jordbruks- och mejeriredskap	26,889	33,871	53,497	114,257
Mineralier och tillverkningar deraf	—	—	—	—
Papper och papp	1,166,141	92,248	20,375	1,278,764
Smör	92,931	144	1,089	94,164
Spanmål, hafre	62,681	—	326	63,007
” korn	—	—	—	—
” råg	39,097	170	—	39,267
” öfriga slag	—	—	—	—
” malen hvete	—	—	—	—
” gryner alla slag	—	—	—	—
” bakverk	—	—	—	—
Säckar, toma	—	—	—	—
Tjära	44,982	4,760	—	49,742
Trådullor	128,563	—	—	128,563
Trämassa	53,270	3,285	—	56,555
Trävaror	4,359,252	—	—	4,359,252
Tunnbinderi- och snickeriarbeten	235,352	650	2,298	238,300
Tvål	7,560	244,654	138,189	390,403
Åkdon	—	8,850	4,284	13,134
Ång- och segelfartyg	240	25	—	265
Diverse varor	75,754	183,839	117,426	337,019 ¹⁾
Summa	6,445,618	1,105,088	790,344	8,341,050

1) Härifland mineralier och tillverkningar deraf för 181,059 mark.

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

Anm.: Värdeuppskattningen, tillkommen på enskild väg, gäller för importen cif-pris, för exporten fob-pris

	1895				1896			
	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa	Till utlan- det sjöledes	Till Ryssland		Summa
		sjöledes	per jernväg			sjöledes	per jernväg	
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	
	67,822	545	29,379	97,746	57,130	290	37,980	95,400
	—	360	27,760	28,120	576	—	8,300	8,876
	5	12,859	112,733	125,597	—	—	—	—
	1,117	27,337	5,018	33,472	4,886	44,287	4,072	53,245
	6,468	876	122	7,466	3,225	450	528	4,203
	54,101	342,436	426,138	822,675	444	1,168	1,931	3,543
	14,405	136	10,895	25,436	30,182	12,963	12,943	56,088
	—	—	—	—	—	—	—	—
	4,150	10,605	14,819	29,574	2,715	75	4,064	6,854
	4,178	29,044	178,830	212,052	5,717	81,003	45,315	132,035
	5,860	830	32,764	39,454	4,024	1,250	45,496	50,770
	—	—	—	—	63,855	1,065	2,374	67,294
	—	—	—	—	49,237	18	—	49,255
	22,138	—	—	22,138	—	—	—	—
	158	276	1,960	2,394	50,203	620	10,003	60,826
	334	67,520	42,160	110,014	—	—	—	—
	—	—	—	—	43,793	344,585	567,072	955,450
	30,107	46,710	233,618	310,435	49,260	29,106	162,875	241,241
	802	68,178	18,288	87,268	3,699	59,343	63,426	126,468
	1,090,858	45,728	40,727	1,177,313	1,026,939	47,413	37,470	1,111,822
	—	402	6,765	28,674	—	—	—	—
	34,304	—	—	34,304	—	—	—	—
	—	8,160	—	8,160	—	—	—	—
	31,497	825	9	32,331	11,394	560	35	11,989
	40	—	—	40	1,151	6,391	2,078	9,620
	12,284	—	—	12,284	—	—	—	—
	263	143	155	561	—	—	—	—
	87	68	5,543	5,698	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—
	13,314	9,072	378	22,764	—	—	—	—
	98,260	—	—	98,260	—	—	—	—
	43,800	—	—	43,800	4,368	—	—	4,368
	3,689,910	2,957	—	3,692,867	4,565,756	—	—	4,565,756
	104,777	41,960	12,228	158,965	334,059	3,680	140,932	478,671
	54	754,137	420,031	1,171,222	—	—	—	—
	—	265	84,250	84,515	1,100	—	26,400	27,500
	—	146,300	—	146,300	70	136,350	—	136,420
	123,653	68,770	103,647	296,070	109,916	197,672	234,268	541,856
	5,485,253	1,686,499	1,808,217	8,979,969	6,423,699	968,289	1,407,562	8,799,550

Tab. N:o 85. Uppgift öfver några artiklar, som sjöledes inkommit

	1885	1886	1887	1888	1889
Bräder, tolfter	1)	34,055	3,260	11,234	20,579
Kalk, h.liter	139,879	135,279	130,664	128,989	108,689
Strömming, h.liter	14,604	16,615	13,471	16,441	14,147
Tegel, sycken	4,792,950	3,798,855	5,617,750	5,990,300	7,558,200
Ved, m.famnar	23,366	28,318	34,864	36,200	32,975

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Uppgift saknas.

Tab. N:o 86. Helsingfors stads import och export samt uppbor den vid

	I m p o r t		E x p o r t		T u l l u p p b ö r d e n	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1877	149,202,342	38,291,690	104,582,405	8,507,296	13,326,759	3,124,652
1878	128,349,782	35,593,051	88,347,123	10,600,268	10,910,353	2,741,199
1879	114,627,564	28,068,591	94,114,270	6,002,152	10,154,643	2,332,565
1880	138,764,650	35,512,808	123,075,627	8,000,665	12,930,338	2,643,367
1881	154,842,529	37,403,203	107,270,449	7,922,272	13,598,734	3,318,937
1882	167,054,388	40,066,065	119,873,130	10,897,130	15,319,519	3,655,971
1883	148,106,864	34,188,392	115,673,544	6,864,903	15,151,200 ¹⁾	3,721,424
1884	137,701,413	28,707,226	112,746,805	6,249,628	16,777,476 ²⁾	3,732,936
1885	108,775,775	24,687,409	89,852,956	5,021,431	15,495,931 ³⁾	3,636,366
1886	98,300,355	25,370,857	77,368,230	4,546,286	14,996,936 ⁴⁾	3,756,260

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m.

1) Förutom Rbl 165,043:30. — 2) D:o d:o 178,388:07. — 3) D:o d:o 76,014:72. — 4) D:o d:o 121:60.

till Helsingfors från inhemska orter under åren 1885—1896.

1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
16,123 ^{1/2}	17,733 ^{1/2}	11,514 ^{1/2}	10,953	19,348	22,684	35,628
131,723	133,852	85,304	26,300	28,522	45,212	109,511
16,767	14,271	12,966	12,841	12,156	13,124	13,521
9,369,900	10,946,500	4,330,100	2,527,700	2,644,500	4,223,815	9,489,600
33,437	32,242	36,957	37,213	37,428	29,268	34,287

dess tullkammare i förhållande till hela landets under åren 1877—1896.

	I m p o r t		E x p o r t		T u l l u p p b ö r d e n	
	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors	Hela landets	Helsingfors
	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>	<i>Fm.</i>
1887	185,865,873	24,605,247	77,066,434	4,957,511	16,403,869 ⁵⁾	4,795,087
1888	112,218,884	27,264,795	90,484,386	6,572,688	18,818,953 ⁶⁾	4,821,816
1889	133,479,685	32,620,965	102,737,123	7,596,728	20,016,521 ⁷⁾	5,814,109
1890	140,602,428	32,489,016	92,420,941	5,944,614	23,301,253 ⁸⁾	6,501,951
1891	146,526,720	34,993,808	104,198,133	6,227,238	22,466,653	6,201,292
1892	145,650,569	34,800,948	93,683,125	6,216,790	20,109,086	5,871,612
1893	126,244,437	29,890,084	114,777,476	8,038,700	19,687,124	5,438,774
1894	138,702,635	28,919,885	135,965,234	8,341,050	23,023,413	6,017,424
1895	150,345,661	34,741,396	142,934,771	8,979,969	25,146,920	6,906,378
1896	172,641,557	42,494,973	158,942,428	8,799,550	29,085,797	8,635,966

— 5) D:o d:o 73:01. — 6) D:o d:o 56:65. — 7) D:o d:o 27:24. — 8) D:o d:o 25:44.

Tab. N:o 87. Helsingfors stads trävaruexport ¹⁾ under åren 1894--1896.

Till	Sågtillverkningar					Sågtimmer och osågadt virke			Värde <i>Frk.</i>	
	Af minst 2 m. längd	Stäf	Plank- och brädstamp	Björk och fyrkärpar	Ribbor	Holländsk hjelk	Props	Brännved		
	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³	m ³		
1894	Alger	1,614	—	—	—	—	—	—	40,350	
	Belgien	29,823	—	23	—	—	3,345	—	762,819	
	Danmark	6,253	359	—	—	—	—	—	168,531	
	England	46,171	3,855	6,806	4,208	1,807	—	5,182	1,538,583	
	Frankrike	20,048	—	—	—	—	—	31,956	664,176	
	Holland	9,152	—	—	—	324	—	10,076	279,066	
	Ryssland	1,228	—	—	—	107	—	1,524	40,816	
	Spanien	24,081	—	—	—	—	—	—	602,025	
	Sverige	587	—	—	—	—	—	2,029	65,274	
	Tyskland	7,713	—	—	—	2	—	934	197,612	
Summa	146,670	4,214	6,829	4,208	2,240	—	55,046	5,016	—	
Värde <i>Frk.</i>	3,666,750	126,572	54,632	159,904	26,880	—	309,882	14,632	4,359,252	
1895	Belgien	16,301	1,566	280	599	—	—	—	—	493,317
	Danmark	2,850	—	—	—	—	—	—	—	76,950
	England	37,187	4,204	5,570	5,028	1,155	—	2,135	—	1,388,461
	Frankrike	6,104	—	—	—	—	—	12,188	—	221,196
	Holland	14,442	—	—	—	323	2,157	2,855	—	443,263
	Ryssland	—	—	—	—	192	—	—	301	2,957
	Spanien	30,597	—	—	17	—	—	—	—	826,765
	Sverige	—	—	—	—	—	—	—	814	2,442
	Tyskland	8,796	—	—	—	2	—	—	—	237,516
	Summa	116,277	5,770	5,850	5,644	1,672	2,157	17,171	1,115	—
Värde <i>Frk.</i>	3,139,479	152,228	46,800	214,472	20,097	37,748	78,981	3,062	3,692,867	
1896	Belgien	23,998	—	—	—	16	—	—	—	838,824
	Danmark	1,853	148	49	—	—	—	—	—	55,902
	England	66,360	3,146	3,214	5,006	1,620	—	4,404	—	2,313,806
	Frankrike	7,045	—	—	697	3	—	5,274	—	258,723
	Holland	11,018	—	—	—	533	131	2,450	—	352,536
	Ryssland	9	—	—	—	140	—	—	118	2,249
	Spanien	15,215	—	—	—	—	—	—	—	527,399
	Sverige	3	—	—	—	—	—	—	1,958	12,252
	Tyskland	6,865	1	—	—	—	—	—	26	204,065
	Summa	137,366	3,295	3,263	5,703	2,312	131	12,128	2,102	—
Värde <i>Frk.</i>	4,117,223	103,423	26,104	216,714	27,744	2,293	59,403	12,852	4,565,756	

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export, m. m.

¹⁾ Värdeuppskattningen tillkommen på enskild väg, afser fob-pris.

Tab. N:o 88. Antalet af vid Helsingfors hamnkontor inklarerade fartyg under år 1896, jemfördt med åren 1888—1895.

	Främmande farkoster betalande för resa						Stadens farkoster									Summa antal	
							betalande för resan						betalande för vecka 15 p. per ton		beta- lande för år		
	å 20 p. per ton		å 40 p. per ton		å 60 p. per ton		å 20 p. per ton		å 40 p. per ton		å 60 p. per ton		antal	ton		antal	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton	antal	ton			antal		
Januari	—	—	—	—	1	319	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Februari	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Mars	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
April	26	72	5	89	6	2,893	1	1	3	964	7	4,048	—	—	16	64	
Maj	631	17,900	128	11,971	40	12,661	32	382	45	12,641	14	6,551	—	—	248	1,138	
Juni	864	25,929	165	20,566	34	11,781	39	431	63	19,366	18	9,247	—	—	125	1,308	
Juli	881	25,262	143	17,807	49	19,048	123	4,194	58	17,641	16	8,637	—	—	40	1,310	
Augusti	761	23,241	126	18,796	34	12,473	61	1,197	59	18,070	21	11,330	—	—	9	1,071	
September	742	21,290	138	14,189	27	10,710	34	356	49	14,314	18	8,758	1	504	1	1,010	
Oktober	756	22,328	140	14,132	37	11,745	15	284	54	15,536	20	10,840	—	—	1	10,23	
November	417	12,973	90	10,528	21	7,217	294	9,499	31	8,097	16	8,246	12	3,107	—	881	
December	32	750	9	1,331	10	3,961	219	5,611	11	2,329	13	7,054	19	9,936	—	313	
Summa för år 1896	5,110	149,745	945	109,410	259	92,808	819	21,963	373	108,958	143	74,711	32	13,547	440	8,121	
” ” ” 1895	3,622	136,323	861	104,880	214	86,470	168	14,040	352	99,674	127	60,205	26	9,515	200	5,590	
” ” ” 1894	3,734	133,090	1,071	117,529	234	89,317	342	15,899	362	102,579	116	58,731	27	11,036	239	6,125	
” ” ” 1893	3,387	120,594	961	79,909,4	226	80,691	140	15,639	368	106,218	109	50,671	28	10,013	244	5,463	
” ” ” 1892	3,552	124,273	1,122	89,008	230	85,183	106	12,694	303	87,194	119	52,863	30	10,864	266	5,728	
” ” ” 1891	4,245	122,721	1,167	135,677	214	79,637	190	21,052	151	26,362	90	41,431	30	9,356	295	6,409	
” ” ” 1890	4,680	123,460	1,270	154,963	230	78,073	202	14,694	126	21,021	91	38,883	29	9,172	303	6,931	
” ” ” 1889	4,768	114,043	1,086	137,825	225	79,799	272	13,559	120	27,551	84	33,000	25	7,366	198	6,778	
” ” ” 1888	4,506	103,460	1,022	113,639	200	70,659	187	14,588	108	25,842	55	20,991	26	6,665	232	6,336	

Källa: Uppgifter från Hamnkoretet.

Tab. N:o 89. Antalet af i Helsingfors hemmahörande fartyg under åren 1887—1896.

	Ångare		Segelfartyg		Summa	
	antal	ton	antal	ton	antal	ton
1887	32	3,127,45	18	2,376,17	50	5,503,62
1888	36	4,071,99	22	2,462,30	58	6,534,29
1889	40	6,613,99	18	1,673,06	58	8,287,05
1890	43	6,819,00	12	1,673,00	55	8,492,00
1891	48	8,609,00	32	2,887,00	80	11,496,00
1892	35	11,020,23	38	2,583,12	93	13,603,35
1893	60	11,495,51	45	2,870,44	105	14,365,96
1894	61	11,793,12	47	2,692,52	108	14,485,64
1895	63	11,900,96	46	2,365,92	109	14,266,88
1896	69	17,117,97	63	3,192,47	132	20,310,44

Källa: Uppgifter från Hamnkontoret.

Tab. N:o 90. Antalet fartyg af främmande nationalitet, som besökt Helsingfors under åren 1894—1896.

	1894						1895						1896					
	Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa		Ångare		Seglare		Summa	
	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons	antal	tons
Franska	1	154	—	—	1	154	1	803	1	202	2	1,005	2	1,591	—	—	2	1,591
Ryska	8	3,624	26	3,406	34	7,030	8	4,171	11	1,178	19	5,349	14	5,632	17	1,651	31	7,283
Tyska	56	24,776	3	495	59	25,271	51	20,455	4	1,236	55	21,691	48	18,662	7	1,642	55	20,304
Svenska	17	3,950	30	5,977	47	9,927	11	4,100	41	6,334	52	10,434	17	7,761	73	8,776	90	16,537
Norska	12	8,037	20	5,878	32	13,915	8	7,361	5	1,575	13	8,936	16	12,517	12	2,761	28	15,278
Engelska	50	36,534	—	—	50	36,534	57	48,251	3	1,729	60	49,980	49	39,174	—	—	49	39,174
Danska	10	6,628	11	1,803	21	8,431	9	8,376	15	2,922	24	11,298	9	9,000	14	2,450	23	11,450
Holländska	3	1,895	4	1,520	7	3,395	3	2,536	3	691	6	3,227	3	2,608	3	593	6	3,201
Belgiska	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	5,113	—	—	6	5,113
Italienska	—	—	2	1,243	2	1,243	2	1,377	1	682	3	2,059	—	—	1	829	1	829
Spanska	2	1,808	—	—	2	1,808	1	754	—	—	1	754	5	4,019	—	—	5	4,019
Österrikiska	1	1,207	—	1,916	2	3,123	—	—	1	589	1	589	—	—	—	—	—	—
Summa	160	88,593	99	22,238	259	110,831	151	98,184	85	17,138	236	115,322	169	106,077	127	18,702	296	124,779

Källa: Helsingfors Köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors import och export m. m.

Tab. N:o 91. Passagerarerörelsen å Helsingfors bangård åren 1892—1896.

	1 8 9 2	1 8 9 3	1 8 9 4	1 8 9 5	1 8 9 6
Anlände passagerare ¹⁾					
I klass	730	616	702	696	836
II "	26,784	25,733	25,788	27,111	30,567
III "	115,308	108,569	115,823	118,371	134,650
Summa	142,822	134,918	142,313	146,178	166,053
Afgångne passagerare: ¹⁾					
I klass	711	599	668	682	785
II "	25,399	24,775	24,695	26,339	29,310
III "	113,505	107,643	110,693	111,639	125,633
Summa	139,615	113,017	136,056	138,660	155,728
Summa person-kilometer för anlände och afgående passagerare	35,463,070	29,433,879	31,393,472	33,121,471	38,236,946
hvilket af samtliga statsjernvägars	255,917,870	238,561,986	248,018,704	274,691,984	321,770,624
utgör i procent	13,86	12,34	12,66	12,06	11,89
Inkomst af passageraretrafiken å Helsingfors station Fmk	686,233,23	724,925,23	727,894,84	845,175,75	998,985,95
utgörande af samtliga statsjernvägars Fmk	4,031,275,64	5,256,634,83	5,253,844,87	6,069,759,27	7,193,761,38
i procent	13,91	13,79	13,85	13,92	13,89

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Förutom trupper och fångar.

Tab. N:o 92. Godsrörelsen å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer åren 1892—1896.

	1 8 9 2			1 8 9 3			1 8 9 4		
	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa	H:fors	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram	155,819,402	73,552,431	299,371,833	136,089,853	78,161,444	214,251,297	117,148,023	80,323,909	197,471,932
Afgånget „ „	35,533,146	29,782,222	65,315,368	38,428,794	35,241,103	73,669,897	38,866,221	21,389,627	60,255,848
Summa tonkilometer för ankommet gods	13,175,773	8,776,425	21,952,198	11,988,341	9,947,913	21,936,254	10,078,616	10,532,017	20,610,633
Summa tonkilometer för afsändt gods	5,912,853	4,700,868	10,613,721	6,518,012	6,512,168	13,030,180	6,647,746	2,822,526	9,470,272
Summa	19,088,626	13,477,293	32,565,919	18,506,353	16,460,081	34,966,434	16,726,362	13,354,543	30,080,905
hvilket af samtl. statsjernvägars . .	—	—	252,177,298	—	—	291,004,826	—	—	299,543,398
utgör i procent	—	—	12,89	—	—	12,02	—	—	10,04
Inkomst af godstrafiken. . . . . <i>Fr.</i>	563,264,11	234,952,45	798,216,56	588,892,46	279,441,54	868,334,00	680,081,03	158,965,63	839,046,66
hvilket af samtl. statsjernvägars <i>Fr.</i>	—	—	7,067,902,47	—	—	7,989,854,13	—	—	8,655,939,72
utgör i procent	—	—	11,13	—	—	10,80	—	—	9,69
Totalinkomsten ¹⁾ . . . . . <i>Fr.</i>	1,285,684,47	238,916,40	1,524,600,87	1,326,376,81	284,379,59	1,610,756,40	1,446,287,02	165,085,29	1,611,372,31
hvilket af samtl. statsjernvägars <i>Fr.</i>	—	—	12,286,373,64	—	—	13,404,258,88	—	—	14,301,049,84
utgör i procent	—	—	11,92	—	—	12,02	—	—	11,27

	1 8 9 5				1 8 9 6			
	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa	H:fors	H:fors hamn	Sörnäs	Summa
Ankommet gods, kilogram	130,664,000	34,244,000	79,991,000	244,899,000	139,286,000	65,698,000	99,619,000	304,603,000
Afgånget " "	31,896,000	22,341,000	15,731,000	69,968,000	39,568,000	26,213,000	24,326,000	90,107,000
Summa tonkilometer för ankommet gods	12,494,795	2,671,359	10,258,933	25,425,087	14,331,519	4,864,318	12,462,774	31,658,611
Summa tonkilometer för afsändt gods	6,235,810	3,225,033	2,022,447	11,483,290	7,390,769	4,396,328	3,582,135	15,369,232
Summa	18,730,605	5,896,392	12,281,380	36,908,377	21,722,288	9,260,646	16,044,909	47,027,843
hvilket af samtl. statsjernvägars . . .	—	—	—	314,882,934	—	—	—	357,450,928
utgör i procent	—	—	—	11,09	—	—	—	13,43
Inkomst af godstrafiken . . . . . <i>Fmg</i>	848,513,83		109,787,01	958,300,81	1,023,760,25		154,015,31	1,177,775,56
hvilket af samtliga statsjernvägars <i>Fmg</i>	—	—	—	9,212,557,79	—	—	—	10,483,494,91
utgör i procent	—	—	—	10,40	—	—	—	11,23
Totalinkomsten ¹⁾ . . . . . <i>Fmg</i>	1,706,096,03		115,730,21	1,821,826,24	2,035,193,98		160,951,91	2,196,145,89
hvilket af samtl. statsjernvägars <i>Fmg</i>	—	—	—	15,456,284,14	—	—	—	17,867,386,25
utgör i procent	—	—	—	11,80	—	—	—	12,29

Källa: Jernvägsstyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Omfattande såväl inkomsten från person- och godstrafiken som diverse inkomster utom trafiken.

Tab. N:o 93. Anmälda resande i Helsingfors åren 1888—1896.

	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Januari	992	952	942	1,005	911	713	1,138	1,094	1,527
Februari	726	768	732	993	877	860	1,052	1,008	1,419
Mars	891	898	976	1,101	1,047	1,090	1,369	1,187	1,476
April	887	926	1,003	1,129	1,080	1,082	1,259	1,281	1,609
Maj	923	1,117	1,103	1,079	1,032	1,119	1,247	1,334	1,738
Juni	1,122	1,125	1,486	1,199	1,109	1,418	1,348	1,678	1,727
Juli	1,119	1,238	1,309	1,218	1,181	1,229	1,383	1,635	1,700
Augusti	1,250	1,447	1,360	1,379	1,292	1,493	1,592	1,979	2,045
September	1,221	1,390	1,469	1,541	1,385	1,476	1,486	2,314	2,585
Oktober	1,117	1,162	1,142	1,118	1,267	1,377	1,281	1,879	1,935
November	854	982	988	996	930	1,091	1,060	1,388	1,249
December	828	845	924	902	843	1,089	999	1,222	1,413
Summa	11,930	12,940	13,434	13,660	12,954	14,067	15,214	17,999	20,423

Källa: Uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 94. Antagna hyrkuskar, landt- och sjöformän i
Helsingfors åren 1887—1896.

Å r	Hyrkuskar	Landtformän	Sjöformän
1887	364	199	22
1888	387	203	20
1889	410	213	27
1890	419	215	33
1891	468	281	35
1892	378	180	35
1893	423	258	32
1894	437	278	31
1895	451	241	29
1896	484	277	26

Källa: Magistratens notariatförteckningar och uppgifter från Poliskammaren.

Tab. N:o 95. Spårvägstrafiken i Helsingfors under år 1896,

Månad	Linjelängd	Antal				Inkomster ¹⁾		Antal	
		Trafikdagar	Vagn-dagar	Häst-dagar	Passage-rare	Fmk	ni	Vagn-kilometer	Häst-kilometer
Januari	8,504,5	31	403	1,829	84,881	11,943	70	47,175,8	47,175,4
Februari	8,504,5	29	377	1,711	81,345	11,385	72	44,132,5	44,132,2
Mars	8,504,5	31	403	1,835	100,472	14,069	32	47,175,8	47,242,4
April	8,504,5	30	390	1,770	113,109	15,921	25	45,654,0	45,654,0
Maj	8,504,5	31	403	1,829	142,923	20,312	80	48,440,9	48,440,9
Juni	8,504,5	30	390	1,770	137,498	19,559	32	47,175,0	47,175,0
Juli	8,504,5	31	403	1,829	138,173	19,672	49	48,747,5	48,747,5
Augusti	8,504,5	31	403	1,829	137,728	19,669	68	48,747,5	48,747,5
September	8,504,5	30	390	1,770	137,304	19,448	2	46,824,6	46,824,6
Oktober	8,504,5	31	403	1,829	137,102	19,402	92	47,473,4	47,473,4
November	8,504,5	30	390	1,770	112,432	15,833	70	45,942,0	45,942,0
December	8,504,5	31	403	1,875	101,954	14,401	84	45,251,4	46,797,3
<i>Häraf på linien:</i>	8,504,5	366	4,758	21,646	1,424,921	201,660	76	562,740,1	564,352,6
Sörnäs—Lappviksgatan . . .	4,800,0	366	2,562	12,856	921,420	131,657	35	325,230,7	326,776,6
Tölö—Brunnsparken	3,704,5	366	2,196	8,790	503,501	70,003	41	237,509,4	237,576,0
1895	8,504,5	366	4,758	21,646	1,424,921	201,660	76	562,740,1	564,352,6
1894	8,504,5	365	4,745	21,557	1,299,651	183,322	07	561,110,2	561,740,0
1893	8,478,13	365	4,745	21,582	1,275,631	179,902	47	560,983,8	561,964,2
1892	8,486,53	365	4,729	21,532	1,224,345	172,305	44	554,362,1	554,362,1
1891	8,456,18	365	4,758	21,656	1,383,079	194,915	62	552,154,8	552,154,8
1891	8,456,18	365	4,589	22,175	1,392,339	200,375	10	503,655,8	553,643,1

¹⁾ Statistiken utvisar Fmk 1,128,39 lägre inkomst än den hvilken verkligen infutit och beror detta stadens kvartermän erlagts med Fmk 800.

Källa: Direktionens för Helsingfors Spårvägs- och Omnibusaktiebolags årsberättelser.

jämförd med samma trafik åren 1891—1895.

Medeltal																			
Vagnar			Hästar					Passagerare pr dag	Inkomster						Genomlupna pr dag				
i trafik	under reparation	i reserv	i rede	i spann	i reserv och div. korslor	sinka	per vagn och dag		pr häst och dag	pr 100 vagnkilomet.	pr 100 hästkilometer	Vagnkilometer	Hästkilometer	Kilometer af vagn	Kilometer af häst				
							Fmk ni.	Fmk ni.	Fmk ni.	Fmk ni.									
13	0,8	5,2	59,0	21,0	17,5	2,0	2,738	23	63	6	53	25	32	25	32	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,4	5,6	59,0	21,0	16,8	2,2	2,805	30	20	6	65	25	80	25	80	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,7	5,3	59,2	21,0	11,8	5,6	3,241	34	91	7	67	29	82	29	78	1,521,8	1,523,9	117,1	25,7
13	0,6	5,4	59,2	21,0	15,0	3,6	3,770	40	82	9	—	34	87	34	87	1,521,8	1,521,8	117,1	25,8
13	0,7	5,3	59,0	20,4	12,5	4,9	4,610	50	40	11	11	41	93	41	93	1,562,6	1,562,8	120,2	26,5
13	2,1	3,9	59,0	21,0	12,9	3,9	4,583	50	15	11	05	41	46	41	46	1,572,5	1,572,5	121,0	26,7
13	1,4	4,6	59,0	21,0	10,9	6,3	4,457	48	82	10	76	40	36	40	36	1,572,5	1,572,5	121,0	26,7
13	2,0	4,0	59,0	21,0	11,5	5,0	4,443	48	81	10	75	40	35	40	35	1,572,5	1,572,5	121,0	26,7
13	1,4	4,6	59,0	21,0	11,7	5,1	4,577	49	97	11	01	41	62	41	62	1,560,8	1,560,8	120,1	26,5
13	0,8	5,2	59,0	21,0	17,1	4,8	4,423	48	15	10	61	40	87	40	87	1,531,4	1,531,4	117,8	26,0
13	0,4	5,6	59,0	21,0	16,6	2,9	3,748	40	60	8	95	34	46	34	46	1,531,4	1,531,4	117,8	26,0
13	0,6	5,4	60,5	19,2	15,4	3,9	3,289	35	74	7	68	31	83	30	77	1,459,7	1,509,6	112,3	25,0
13	1,0	5,0	59,2	20,8	14,1	4,2	3,893	42	38	9	32	35	83	35	73	1,537,6	1,541,9	120,4	26,1
7	0,6	2,4	35,2	20,8	4,1	2,2	2,517	51	39	10	24	40	48	40	03	883,6	892,8	126,9	25,4
6	0,4	2,6	24,0	—	10,0	2,0	1,376	31	88	7	96	29	48	29	38	649,0	649,1	108,2	27,0
13	1,0	5,0	59,2	20,8	14,1	4,2	3,893	42	38	9	32	35	83	35	73	1,537,6	1,541,9	120,4	26,1
13	0,9	5,0	59,0	33,5	4,1	3,561	38	63	8	50	32	67	32	63	1,537,3	1,539,0	118,3	26,0	
13	0,6	5,0	59,0	33,8	4,3	3,495	37	91	8	33	32	07	32	01	1,536,9	1,539,6	118,2	26,0	
13	0,6	5,0	59,0	32,9	4,5	3,354	36	43	8	—	31	08	31	08	1,518,8	1,518,8	117,2	25,7	
13	0,9	5,0	59,0	29,6	5,7	3,779	40	97	9	—	35	30	35	30	1,508,6	1,508,6	116,0	25,5	
13	0,8	5,0	61,0	22,0	6,0	3,822	43	67	9	34	39	78	36	37	1,380,0	1,516,8	109,7	25,8	

deraf, att icke alla försålda rabattpoletterna infutit äfvensom af att afgiften för postiljoner och två af

Tab. N:o 96. Telegramvexling å Helsingfors telegrafstation åren 1888—1896.

	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Telegram till och ifrån orter inom Finland och Ryssland.									
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	35,302	34,761	36,890	36,235	35,736	36,656	36,510	32,729	33,639
" obetalda " { meteorologiska . .	712	2,815	712	3,120	761	795	781	780	734
" " { tjenste-	2,080		2,387		2,163	2,388	2,494	2,318	2,735
Summa	38,184	37,576	39,989	39,355	38,660	39,839	39,785	35,827	37,108
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	37,706	38,818	39,884	38,303	40,448	39,361	39,430	38,686	40,435
" obetalda " { meteorologiska . .	4,272	7,410	4,272	7,183	7,717	7,696	8,288	8,413	8,776
" " { tjenste-	3,339		3,327		7,717	7,696	8,288	8,413	8,776
Summa	45,317	46,228	47,483	45,486	48,165	47,057	47,718	47,099	49,211
Telegram till och ifrån utlandet.									
<i>Afgångna:</i> betalda telegram	9,676	11,510	12,317	12,758	12,683	15,659	17,580	17,995	20,445
" obetalda " { meteorologiska . .	356	518	356	594	449	427	432	420	429
" " { tjenste-	139		173		219	172	174	216	260
Summa	10,171	12,028	12,846	13,352	13,351	16,258	18,186	18,631	21,134
<i>Ankomna:</i> betalda telegram	9,573	11,615	12,819	13,521	15,132	16,873	17,939	18,441	20,914
" obetalda " { meteorologiska . .	712	2,128	712	2,541	2,302	2,119	1,994	1,963	1,921
" " { tjenste-	934		1,835		257	244	237	290	389
Summa	11,219	13,743	15,366	16,062	17,691	19,236	20,170	20,694	23,224
<i>Genomgående telegram:</i> emottagna och afgina å Helsingfors station	157,458	160,700	149,789	150,659	168,468	169,504	164,683	176,720	190,313
Hela antalet telegram	162,349	270,275	265,473	264,914	286,335	291,894	290,542	298,971	320,990

Källa: Uppgifter från Telegrafstyrelsen.

Tab. N:o 97. Antal samtal och abonnenter i Helsingfors telefonförening under åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895 ¹⁾	1896 ¹⁾
Antal samtal.										
Januari	211,416	303,970	358,688	581,844	549,998	589,938	611,222	737,252	313,395	434,572
Februari	214,456	343,960	376,440	467,110	500,446	597,852	557,364	689,322	309,639	444,032
Mars	240,202	363,230	436,718	522,234	559,750	703,032	612,412	726,484	374,879	462,964
April	244,436	351,990	454,880	510,908	567,568	637,478	633,108	733,378	382,303	486,764
Maj	258,061	398,712	520,002	507,124	602,772	713,588	698,216	710,474	418,141	411,911
Juni	232,958	345,270	420,966	460,030	450,198	589,196	593,702	542,400	308,823	403,400
Juli	223,980	291,002	346,914	468,142	341,312	410,648	338,490	411,598	263,598	311,831
Augusti	232,008	296,564	363,854	360,948	349,882	458,516	340,912	400,822	265,135	343,783
September	280,084	279,888	449,704	515,856	514,962	594,494	536,638	594,698	353,035	485,064
Oktober	270,538	365,262	545,178	523,666	588,788	652,898	644,776	651,996	433,756	543,073
November	296,302	343,260	536,966	517,082	593,002	627,630	644,738	643,590	410,528	390,292
December	229,098	348,916	504,820	546,980	621,218	628,556	690,172	614,374	435,054	499,233
Summa	2,933,539	4,032,024	5,315,130	5,974,974	6,238,896	7,203,826	6,901,750	7,456,388	4,268,286	5,216,913
Antal abonnenter.										
Vid årets början	742	924	1,106	1,402	1,606	1,755	1,864	1,980	2,007	2,243
Tillkomna under året	227	244	373	305	279	294	267	276	315	464
Afgångna under året	45	62	77	101	130	185	151	179	149	161

Källa: Uppgifter från Telefonkontoret.

¹⁾ Antal samtal, hvilka förut beräknats efter antal uppringningar från abonnenterna, hafva från den 1 januari 1895 sålunda förändrats, att 2:ne uppringningar räknats till ett samtal.

Tab. N:o 98. Rörelsen vid Helsingfors postkontor åren 1886—1895.

	1886		1887		1888		1889	
	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
Fribref och paket	76,880	23,721	74,707	23,748	101,567	33,822	114,202	32,131
Enkla privata bref	607,898	690,562	—	483,170	—	521,638	—	589,160
Postkort	73,885	64,844	—	90,090	—	100,906	—	90,142
Bandförsändelser	222,216	181,896	—	232,487	—	244,462	—	227,448
Prenumererade tidningar och tidskrifter (antal nr) ²⁾ . . .	178,098	3,185,526	220,570	3,434,873	203,251	293,899 ¹⁾	206,886	314,879 ¹⁾
Rekommenderade och assure- rade försändelser	130,944	37,184	65,031	40,230	91,214	78,096	93,566	76,176
Varupaket	11,230	15,255	6,411	14,820	13,712	17,058	13,452	17,211
Innehållet i afgångna assure- rade försändelser	<i>Fmk</i> 35,534,189,00	<i>Fmk</i> 32,215,404,75	<i>Fmk</i> 29,599,919,26	<i>Fmk</i> 31,148,408,35				
utgörande af i landet afsända i procent	” 91,743,972,00	” 93,612,067,18	” 94,265,781,51	” 108,961,251,48				
Uppbörden	<i>Fmk</i> 269,556,96	<i>Fmk</i> 272,132,94	<i>Fmk</i> 299,765,05	<i>Fmk</i> 325,727,12				
utgörande af totaluppbörden i procent	” 1,084,077,76	” 1,154,132,91	” 1,263,105,02	” 1,414,055,61				

Källa: Poststyrelsens tryckta årsberättelser.

¹⁾ Endast ryska. — ²⁾ Uppgiften omfattar Helsingfors kontor jemte underlydande poststationer samt tidnings-

postkontor åren 1886—1895.

	1890		1891		1892		1893		1894		1895	
	ankomna	afsända	an- komna	afsända	an- komna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända	ankomna	afsända
	13,851 ¹⁾	111,559	—	123,453	—	141,563	—	154,217	—	158,398	—	195,444
	—	1,007,604	—	880,490	—	1,103,054	—	1,216,512	—	1,214,538	—	1,294,467
	—	77,642	—	110,370	—	161,294	—	206,100	—	200,156	—	220,267
	—	188,132	—	223,788	—	343,735	—	443,092	—	450,130	—	460,702
	238,848 ¹⁾	4,118,620	—	311,760 ¹⁾	33,592	321,176 ¹⁾	230,999	4,603,957	217,229	4,392,651	246,404	4,408,380
	45,426	137,978	—	104,818	—	108,572	—	113,348	—	101,137	—	130,892
	—	11,274	—	27,156	—	22,984	—	27,783	—	29,054	—	32,928
	<i>Fmk</i> 12,972,950,76	<i>Fmk</i> 10,434,820,96	<i>Fmk</i> 10,537,309,64	<i>Fmk</i> 12,341,915,78	<i>Fmk</i> 10,080,813,62	<i>Fmk</i> 13,617,018,22						
	” 61,119,868,74	” 56,739,757,65	” 60,417,115,21	” 63,197,782,58	” 69,793,383,41	” 68,982,527,89						
	21,22	18,39	17,44	19,53	14,01	19,74						
	<i>Fmk</i> 385,395,04	<i>Fmk</i> 348,853,10	<i>Fmk</i> 348,648,64	<i>Fmk</i> 361,313,60	<i>Fmk</i> 381,511,08	<i>Fmk</i> 420,498,04						
	” 1,609,444,25	” 1,738,824,01	” 1,808,899,87	” 1,900,038,94	” 1,987,789,74	” 2,171,089,60						
	23,97	20,05	19,27	19,02	19,19	19,36						

expeditionen vid poststyrelsen.

Tab. N:o 99. Insättningar och uttagningar vid Helsingfors sparbank under åren 1887—1896.

Å r	Insättningar		Uttagningar		Mera insättningar än uttagningar		Mera uttagningar än insättningar		Insättarenes fordran vid årets utgång				
	Antal nya böcker	Belopp i <i>Fmg.</i>	Antal inlösta böcker	Belopp i <i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>		<i>Fmg.</i>		Antal böcker	Belopp i <i>Fmg.</i>			
1887	2,020	1,108,849	—	1,159	744,156	57	364,692	43	—	—	8,827	4,166,542	67
1888	2,218	1,171,259	—	1,407	923,335	52	247,923	48	—	—	9,638	4,583,572	30
1889	2,326	1,268,635	—	1,550	988,094	20	288,540	—	—	—	10,414	4,056,093	51
1890	2,366	1,332,563	—	1,623	1,127,208	97	205,352	03	—	—	11,157	5,460,522	25
1891	2,039	1,232,640	—	2,127	1,509,823	78	—	—	277,183	78	11,069	5,393,369	67
1892	1,840	1,103,168	—	2,104	1,649,033	88	—	—	545,865	88	10,769	5,046,548	77
1893	2,661	1,546,388	—	1,739	1,117,204	62	429,183	38	—	—	11,691	5,734,847	84
1894	2,540	1,472,737	—	1,622	1,172,287	53	300,449	47	—	—	12,609	6,326,620	61
1895	2,824	1,682,680	—	1,732	1,357,469	91	325,210	09	—	—	13,701	6,904,473	14
1896	3,412	1,877,605	—	1,942	1,395,672	60	481,932	40	—	—	15,171	7,667,935	71

Källa: Sparbankens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 100. Insättningar i Kapital- och Lifränteförsäkringsanstalten i Helsingfors under åren 1887—1896.

Å r	För beredande af kapital		För beredande af lifränta		Delegerares behållning vid årets utgång <i>Fmg.</i>	Räntevinst å delegerares medel	Årsvinst å insättningar utan förbehåll					
	Med förbehåll	Utan förbehåll	Med förbehåll	Utan förbehåll								
	om medlens återbetalning vid dödsfall		om medlens återbetalning vid dödsfall									
1887	25,981	—	1,441	—	3,614	—	11,966	—	473,957	74	5,3 %	0,2 %
1888	21,247	—	915	—	3,233	—	10,780	—	513,960	23	5,5 "	0,4 "
1889	30,247	—	745	—	3,731	—	8,231	—	560,851	50	5,4 "	0,3 "
1890	32,269	—	1,271	—	3,297	—	6,575	—	613,711	88	5,4 "	0,5 "
1891	29,874	—	1,022	—	4,545	—	7,410	—	661,892	67	5,4 "	1,0 "
1892	22,990	—	1,561	—	5,875	—	7,303	—	694,851	65	5,4 "	1,1 "
1893	21,951	—	1,670	—	4,685	—	8,094	—	732,041	79	5,2 "	0,1 "
1894	21,967	—	2,545	—	4,229	—	7,879	—	726,282	20	5,3 "	0,2 "
1895	39,700	—	2,220	—	5,213	—	7,557	—	753,547	15	5,1 "	0,1 "
1896	49,376	—	4,808	—	7,634	—	9,214	—	804,358	71	4,9 "	1,2 "

Källa: Anstaltens tryckta årsberättelser.

Tab. N:o 101. Uppgift öfver de i Helsingfors å stadens trafikkontor uppdebiterade och uppburna afgifter under år 1896, jemförda med åren 1888—1895.

	Debet- sedel- avgift		Tolag		Trafik- avgift		Mättnings- avgift		Transito- magasins- hyra		Summa debiterade avgifter		Summa uppburna avgifter	
	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>	<i>Från</i>	<i>til</i>
Januari	—	—	8,722	92	5,324	56	—	—	23	13	14,070	61	—	—
Februari	—	—	7,311	24	2,535	66	—	—	34	55	9,881	45	—	—
Mars	—	—	9,150	—	5,599	55	—	—	54	71	14,804	26	—	—
April	—	—	12,168	69	14,106	25	—	—	53	52	26,328	46	—	—
Maj	—	—	16,462	17	31,154	07	906	84	57	03	48,580	11	—	—
Juni	—	—	11,987	70	43,470	09	677	72	40	62	56,176	13	—	—
Juli	—	—	16,255	24	45,468	99	622	18	193	15	62,539	56	—	—
Augusti	—	—	10,959	68	37,144	80	—	—	32	49	48,136	88	—	—
September	—	—	17,154	99	44,319	63	163	12	54	23	61,691	97	—	—
Oktober	—	—	20,412	45	74,520	92	—	—	34	25	94,967	62	—	—
November	—	—	16,545	26	44,194	71	—	—	84	22	60,824	19	—	—
December	—	—	13,813	43	24,528	35	—	—	38	44	38,380	22	—	—
Summa år 1896	—	—	160,943	77	372,367	58	2,369	86	700	25	536,381	46	528,729	75
„ „ 1895	1,163	04	130,430	51	335,046	02	2,428	61	524	13	489,592	31	480,763	54
„ „ 1894	1,017	12	113,632	32	309,772	96	2,691	41	756	21	427,900	02	428,112	96
„ „ 1893	844	12	101,626	13	300,192	33	2,655	62	1,017	97	406,336	17	401,366	17
„ „ 1892	883	40	110,704	63	288,424	31	2,270	25	610	20	402,892	79	400,312	84
„ „ 1891	963	96	113,333	02	288,879	79	3,141	86	771	90	407,090	53	402,356	64
„ „ 1890	932	40	117,986	97	286,670	48	3,357	68	258	42	409,205	95	404,647	67
„ „ 1889	845	60	104,407	29	270,519	84	3,380	93	51	88	379,205	54	370,626	85
„ „ 1888	753	08	91,649	74	229,544	79	2,815	43	182	40	324,945	44	—	—

Källa: Trafikkontorets årsberättelser.

Tab. N:o 102. Uppgift öfver trafikens åhvälfda afgifter i Helsingfors under åren 1887—1896.

	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Tolag . . . . . ✓	79,739 66	98,350 56	109,250 14	124,180 07	119,762 97	115,962 37	106,157 54	120,135 16	137,439 80	170,754 33
Trafikafgift . . . . . ✓	231,152 55	299,544 79 ¹⁾	270,519 84	286,670 48	288,879 79	288,424 31	300,192 33	309,772 96	355,046 02	372,367 58
Mätningafgift	1,233 30	2,815 43	3,380 93	3,357 63	3,141 86	2,270 25	2,655 62	2,691 41	2,428 61	2,369 86
Transitomagasinshyra ✓	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1,017 97	756 21	524 13	700 25
Hamnafgift . . . . . ✓	108,919 78	110,832 63	130,870 02	139,441 28	137,092 28	143,727 24	143,437 17	160,584 36	156,813 43	170,746 99
Broafgift . . . . . ✓	7,348 56	8,421 76	8,386 28	9,520 81	9,823 21	7,810 18	15,294 08	9,311 50	6,596 66	10,729 62
Ballastafgift . . . . . ✓	881 40	722 —	740 —	408 80	615 40	656 —	655 60	486 70	766 80	491 —
Summa	429,275 25	450,869 57	523,147 21	563,579 12	559,315 51	558,850 53	569,410 31	603,738 30	659,615 45	728,159 63

Källa: Helsingfors köpmannamötes tryckta tabeller öfver Helsingfors stads import och export m. m. samt Trafik- och Hamnkontorets uppgifter.

¹⁾ Ny taxa med nedsatta satser tillämpad hela detta år.

Tab. N:o 103. Helsingfors Hamnkontors uppbörd under år 1896, jämförd med den under åren 1890—95.

	A f g i f t e r																			
	Våg-		Kokhus-		Hamn-		Bro-		Närings-		Marknads-		Fiske-		Ballast-		Beviljad		Summa	
	Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.		Fmg.	
Januari	226	44	—	—	193	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	95	70	396	74
Februari	244	25	—	—	—	40	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	246	65
Mars	245	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	395	61
April	207	45	—	—	4,616	40	—	12	15	—	—	—	—	—	—	—	2,733	66	3,043	31
Maj	200	49	—	—	25,276	40	676	13	668	62	—	—	—	—	53	20	6,759	34	20,461	70
Juni	111	51	—	—	33,986	60	1,283	63	447	41	—	—	—	75	80	—	7,836	40	28,134	35
Juli	168	96	—	—	36,721	40	1,615	68	301	95	—	—	—	133	60	—	7,257	80	31,793	79
Augusti	218	72	—	—	33,924	80	1,081	19	129	11	—	—	—	38	—	—	8,150	88	27,302	54
September	266	51	—	—	27,487	80	1,123	41	267	24	—	—	—	62	80	—	6,557	44	22,665	12
Oktober	349	50	—	—	29,941	60	1,266	93	405	39	—	—	—	72	60	—	7,090	98	24,970	24
November	362	50	—	—	21,688	25	1,432	95	367	76	—	—	—	50	—	—	4,118	88	19,790	38
December	354	87	—	—	10,835	60	2,249	38	89	75	—	—	—	5	—	—	3,324	18	10,247	42
Summa år 1896	2,956	81	—	—	224,672	25	10,729	62	2,693	23	—	—	—	491	—	—	53,925	26	189,447	85
år 1895	2,538	45	—	—	201,546	45	6,596	66	2,332	87	—	—	—	766	80	—	44,733	02	170,893	21
år 1894	2,441	76	46	35	160,584	36	9,311	50	2,421	65	—	—	—	486	70	—	47,979	84	177,031	32
år 1893	2,662	85	134	35	182,260	71	15,294	08	2,470	77	—	—	—	655	—	—	38,823	54	166,467	83
år 1892	2,813	64	195	05	182,651	40	7,810	18	3,130	57	—	—	—	656	—	—	38,924	16	159,712	68
år 1891	3,670	79	219	10	167,909	40	9,823	21	1,769	65	2,384	40	—	615	40	—	30,871	12	156,749	83
år 1890	2,751	78	219	95	169,876	80	9,520	81	1,162	94	1,586	80	—	408	80	—	30,435	52	156,303	76

Källa: Uppgifter från Hamnkotoret.

Tab. N:o 104. Sammandrag af taxerings- og oppbördsläng-
(till fyllande af behof-

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår					Återstående			
	för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa	af Pröfningsnämnden nedsatta skattören					för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	
					för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa					
Å r													
Första stadsdelen . . .	2,700	4,626	8,686	15,422	22	51	199	273	2,687	4,575	8,487		
Andra " . . .	3,534	7,565	6,908	17,398	57	403	502	961	3,477	7,162	6,406		
Tredje " . . .	1,947	3,695	4,914	10,173	1	46	68	117	1,946	3,649	4,846		
Fjerde " . . .	3,324	4,202	7,288	13,604	28	84	261	376	3,296	4,118	7,027		
Femte " . . .	1,603	2,083	2,402	5,700	19	74	51	144	1,584	2,009	2,351		
Sjette " . . .	525	576	436	1,353	1	6 ¹⁾	44	14	524	607	392		
Sjunde " . . .	923	1,180	2,018	3,778	—	12	126	138	923	1,168	1,892		
Åttonde " . . .	153	31	451	611	—	—	—	—	153	31	451		
Nionde " . . .	315	396	1,354	2,019	—	—	116	116	315	396	1,238		
Villor och holmar . . .	1,543	2,296	1,570	5,042	41	80	60	185	1,502	2,216	1,510		
Summa	16,567	26,650	36,027	75,100	169	719	1,427	2,324	16,398	25,931	34,600		
Å r													
Första stadsdelen . . .	2,901	5,039	8,575	15,932	64	79	117	258	2,837	4,960	8,458		
Andra " . . .	3,869	8,843	5,897	18,045	53	506	141	699	3,816	8,337	5,756		
Tredje " . . .	1,930	4,271	4,236	10,088	29	269	104	404	1,951	4,002	4,132		
Fjerde " . . .	3,253	3,854	6,768	12,743	—	27	68	98	3,253	3,827	6,700		
Femte " . . .	1,640	2,199	2,880	6,270	17	10	120	149	1,623	2,189	2,760		
Sjette " . . .	645	609	533	1,551	—	26	—	27	645	533	533		
Sjunde " . . .	1,126	1,620	2,788	5,119	15	2	36	54	1,111	1,618	2,752		
Åttonde " . . .	153	48	468	652	—	—	5	5	153	48	463		
Nionde " . . .	343	415	1,202	1,908	—	—	2	2	343	415	1,200		
Villor och holmar . . .	1,686	2,669	5,010	8,710	8	2	5	16	1,678	2,667	5,005		
Summa	17,596	29,567	38,357	81,018	186	921	598	1,712	17,410	28,646	37,759		
Å r													
Första stadsdelen . . .	3,004	5,922	9,035	17,358	1	162	186	349	3,003	5,760	8,869		
Andra " . . .	4,107	9,346	6,198	19,133	94	403	142	640	4,013	8,943	6,056		
Tredje " . . .	2,106	4,030	4,525	10,308	35	103	96	230	2,071	3,927	4,429		
Fjerde " . . .	3,383	3,955	7,267	13,388	23	12	152	193	3,360	3,943	7,115		
Femte " . . .	1,673	2,527	2,980	6,715	10	4	12	28	1,663	2,523	2,968		
Sjette " . . .	838	622	859	1,935	7	—	3	9	831	622	856		
Sjunde " . . .	1,148	1,660	2,471	4,842	5	50	34	90	1,143	1,610	2,437		
Åttonde " . . .	154	51	460	640	—	—	2	2	154	51	458		
Nionde " . . .	357	447	1,405	2,163	—	—	—	—	357	447	1,405		
Villor och holmar . . .	1,797	2,837	1,979	5,856	4	7	63	78	1,793	2,828	1,916		
Summa	18,567	31,397	37,199	82,338	179	743	690	1,619	18,388	30,654	36,509		
Å r													
Första stadsdelen . . .	3,047	5,102	9,588	17,182	110	187	114	414	2,937	4,915	9,474		
Andra " . . .	4,240	9,375	6,372	19,577	54	898	219	1,172	4,186	8,477	6,153		
Tredje " . . .	2,287	4,356	5,517	11,842	93	146	203	444	2,194	4,210	5,314		
Fjerde " . . .	3,621	4,370	8,244	15,055	72	312	301	688	3,549	4,058	7,943		
Femte " . . .	1,802	2,460	3,527	7,352	27	49	57	134	1,775	2,411	3,470		
Sjette " . . .	921	793	907	2,224	50	15	10	72	871	778	897		
Sjunde " . . .	1,192	1,584	2,835	5,370	7	51	36	94	1,185	1,533	2,849		
Åttonde " . . .	164	44	516	704	—	—	8	8	164	44	508		
Nionde " . . .	352	296	1,183	1,785	—	—	11	12	352	296	1,172		
Villor och holmar . . .	1,851	2,856	2,144	6,145	74	86	108	271	1,777	2,770	2,036		
Summa	19,477	31,236	40,833	87,236	487	1,744	1,067	3,309	18,990	29,492	39,816		

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Tillkommer af Pröfningsnämnden åsatta 37 skattören.

derna för kommunala utskylder m. m. för åren 1839—1896
ven för 1890—1897).

skattören	Uttaxerad belopp												Tomtören		Debetedel- avgifter		Summa	
	Summa						å priviligerade skattören		å från inkravning behörande skattören		Summa		Fm. g.	Ni.	Fm. g.	Ni.	Fm. g.	Ni.
	privilegerade	kvartals- belopp	från in- kravning	opriviligerade	betalande	Skattören	Fm. g.	Ni.	Fm. g.	Ni.	Fm. g.	Ni.						
1 8 8 9																		
260	109	14,780	15,149	1,976	—	1,049	67	144,252	80	147,278	47	339	70	46	52	147,664	69	
304	153	15,980	16,437	2,310	40	1,473	39	155,964	80	159,748	59	315	03	47	88	160,111	50	
280	70	9,756	10,050	1,748	—	674	10	93,218	56	97,640	66	204	58	32	—	97,877	24	
172	172	12,884	13,228	1,307	20	1,656	36	123,747	84	128,711	40	520	37	76	12	129,307	89	
85	120	5,351	5,556	646	—	1,155	60	52,225	76	54,027	36	249	22	28	—	54,304	50	
—	—	1,339	1,339	—	—	—	—	13,068	64	13,068	64	85	59	11	12	13,165	35	
—	—	3,640	3,640	—	—	—	—	35,526	40	35,526	40	180	97	22	24	35,729	61	
—	—	611	611	—	—	—	—	5,963	36	5,963	36	6	26	2	08	5,971	70	
29	—	1,874	1,903	220	40	—	—	18,290	24	18,510	64	—	—	5	28	18,515	92	
—	—	4,857	4,857	—	—	—	—	47,404	32	47,404	32	—	—	26	88	47,431	20	
1,080	624	71,072	72,776	8,208	—	6,009	12	693,662	72	707,879	84	1,901	72	298	12	710,079	68	
1 8 9 0																		
229	109	15,336	15,674	1,919	82	1,071	47	153,360	—	156,350	49	346	09	47	80	156,744	38	
288	420	16,638	17,346	2,413	44	4,128	60	166,380	—	172,922	04	312	22	46	84	173,281	10	
119	70	9,495	9,684	997	22	688	10	94,950	—	96,635	32	204	58	32	68	96,872	58	
167	33	12,445	12,645	1,399	46	324	39	124,450	—	126,173	85	643	66	73	68	126,891	19	
85	8	6,028	6,121	712	30	78	64	60,280	—	61,070	94	293	62	31	12	61,395	68	
—	—	1,524	1,524	—	—	—	—	15,240	—	15,240	—	162	80	14	12	15,416	92	
—	—	5,065	5,065	—	—	—	—	50,650	—	50,650	—	234	23	27	36	50,911	59	
—	—	647	647	—	—	—	—	6,470	—	6,470	—	6	26	1	96	6,478	22	
23	—	1,883	1,906	192	74	—	—	18,830	—	19,022	74	—	—	5	84	19,028	58	
—	—	8,694	8,694	—	—	—	—	86,940	—	86,940	—	—	—	39	88	86,979	88	
911	640	77,755	79,306	7,634	18	6,291	20	777,550	—	791,475	38	2,203	46	321	28	794,000	12	
1 8 9 1																		
206	106	16,697	17,009	2,043	52	1,171	30	187,006	40	190,221	22	340	18	50	28	190,611	68	
288	387	17,818	18,493	2,856	96	4,276	35	199,561	60	206,694	91	307	98	46	32	207,049	21	
115	70	9,893	10,078	1,140	80	773	50	110,801	60	112,715	90	204	58	31	—	112,951	48	
172	33	12,990	13,195	1,706	24	364	65	145,488	—	147,558	89	642	33	79	16	148,250	38	
65	8	6,614	6,687	644	80	88	40	74,076	80	74,810	—	292	29	32	96	75,135	25	
—	—	1,926	1,926	—	—	—	—	21,571	20	21,571	20	162	80	21	20	21,755	20	
—	—	4,752	4,752	—	—	—	—	53,222	40	53,222	40	234	23	27	92	53,484	55	
—	—	638	638	—	—	—	—	7,145	60	7,145	60	6	26	2	16	7,154	02	
—	—	2,163	2,163	—	—	—	—	24,225	60	24,225	60	—	—	5	76	24,231	36	
—	—	5,778	5,778	—	—	—	—	64,713	60	64,713	60	—	—	43	88	64,757	48	
846	604	79,269	80,719	8,392	32	6,674	20	887,812	80	902,879	32	2,190	65	340	64	905,410	61	
1 8 9 2																		
228	106	16,434	16,768	2,302	80	1,127	84	176,829	84	180,260	48	337	14	49	04	180,646	66	
266	380	17,759	18,405	2,686	60	4,043	20	191,086	84	197,816	64	312	22	43	44	198,172	30	
109	51	11,238	11,398	1,100	90	542	64	120,920	88	122,564	12	204	58	31	52	122,800		

Stadsdel	Af Taxeringsnämnden påförda skattören				Afgår				Återstående		
	för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst	Summa	af Pröfningsnämnden nedsatta ärenden				för fastighet	för näring	för lön eller annan inkomst
					för fastighet	för näring	inkomst	Summa			
Å r											
Första stadsdelen	2,879	4,418	10,353	17,066	49	108	411	563	2,830	4,310	9,942
Andra "	4,123	9,005	6,476	19,180	113	352	159	628	4,010	8,653	6,317
Tredje "	2,228	4,632	8,319	14,833	55	205	349	612	2,173	4,427	7,970
Fjerde "	3,554	3,607	7,400	13,763	133	212	260	610	3,421	3,395	7,140
Femte "	1,856	2,732	3,877	8,125	99	77	87	266	1,757	2,665	3,790
Sjette "	828	686	751	2,030	41	16	44	102	787	670	707
Sjunde "	1,054	1,258	2,833	4,859	24	28	40	92	1,030	1,210	2,793
Åttonde "	127	6	560	672	—	—	7	7	127	6	553
Nionde "	333	396	1,352	2,026	16	—	111	148	319	375	1,241
Villor och holmar	1,757	4,288	1,930	7,473	51	245	31	323	1,706	4,043	1,809
Summa	18,741	31,028	43,851	90,029	581	1,264	1,499	3,354	18,168	29,764	42,352
Å r											
Första stadsdelen	2,797	4,299	9,697	16,222	47	248	192	493	2,750	4,051	9,505
Andra "	3,967	9,463	6,302	19,264	103	766	140	1,007	3,864	8,697	6,162
Tredje "	2,286	5,234	5,631	12,793	27	218	140	384	2,259	5,066	5,491
Fjerde "	3,413	3,263	8,030	13,880	85	252	169	506	3,328	3,011	7,861
Femte "	1,779	3,152	4,179	8,728	54	312	79	445	1,725	2,840	4,100
Sjette "	757	603	626	1,758	33	187	27	246	724	416	599
Sjunde "	1,055	677	2,674	4,120	10	6	57	62	1,045	683	2,617
Åttonde "	127	14	478	601	—	—	8	8	127	14	470
Nionde "	327	320	3,173	1,777	—	10	43	52	327	310	1,130
Tionde " jemte villor och holmar . . .	1,728	3,618	2,181	6,860	32	692	57	778	1,096	2,926	2,124
Summa	18,236	30,693	40,971	86,005	391	2,679	912	3,981	17,845	28,014	40,059
Å r											
Första stadsdelen	2,789	4,130	9,399	15,727	45	59	70	180	2,744	4,071	9,329
Andra "	4,089	9,891	6,683	20,203	63	226	119	408	4,026	9,665	6,564
Tredje "	2,352	4,542	5,743	12,218	43	381	185	609	2,309	4,161	5,558
Fjerde "	3,425	2,967	7,674	13,302	33	85	111	228	3,392	2,882	7,563
Femte "	1,878	3,176	4,532	9,239	60	28	89	175	1,818	3,148	4,443
Sjette "	820	467	629	1,679	19	21	5	48	801	446	624
Sjunde "	1,089	1,275	3,045	5,107	59	37	69	163	1,030	1,238	2,976
Åttonde "	131	14	487	615	—	—	—	131	14	487	—
Nionde "	336	298	1,393	1,985	2	—	89	91	334	298	1,304
Tionde " jemte villor och holmar . .	1,806	2,986	2,065	6,299	61	551	80	686	1,745	2,435	1,985
Summa	18,715	29,746	41,650	86,374	385	1,388	817	2,588	18,330	28,358	40,833
Å r											
Första stadsdelen	2,796	12,803	9,818	24,815	13	293	197	503	2,783	12,510	9,621
Andra "	4,112	11,517	7,676	22,839	111	436	561	1,107	4,001	11,081	7,115
Tredje "	2,420	5,027	7,726	14,763	14	203	781	998	2,406	4,824	6,945
Fjerde "	3,761	3,321	8,646	14,952	77	87	459	622	3,684	3,234	8,187
Femte "	1,937	3,444	5,267	10,296	5	23	167	193	1,932	3,421	5,100
Sjette "	853	496	819	1,904	11	25	5	38	842	471	814
Sjunde "	1,083	2,049	3,208	5,986	55	7	35	93	1,028	2,042	3,173
Åttonde "	146	29	475	630	—	—	—	146	29	475	—
Nionde "	434	235	1,535	2,154	—	—	15	15	434	235	1,520
Tionde " jemte villor och holmar . .	1,965	3,487	2,485	7,315	28	96	37	162	1,937	3,391	2,448
Summa	19,507	42,408	47,655	105,654	314	1,170	2,257	3,731	19,193	41,238	45,398

skattören	Uttaxerad belopp												Tomtron		Dobetsdel-afgifter		Summa	
	Summa						a privilage skattören	a privilage skattören	a från in-kvartering bebyggade skattören	Summa		Fm. F.	Fm. F.	Fm. F.	Fm. F.	Fm. F.	Fm. F.	
	privilege-rade	privilege-rade	privilege-rade	privilege-rade	privilege-rade	Fm. F.				Fm. F.								
1 8 9 3																		
221	81	16,201	16,503	2,833	22	1,092	69	220,495	61	224,421	52	337	14	50	60	224,809	26	
251	379	17,922	18,552	3,217	82	5,112	71	243,918	42	252,248	95	312	22	44	76	252,605	93	
99	51	14,071	14,211	1,269	18	687	99	191,506	31	193,463	48	204	58	33	88	193,701	94	
93	19	13,033	13,155	1,192	26	256	31	177,515	23	178,963	80	647	40	63	48	179,674	98	
60	8	7,791	7,859	769	20	107	92	106,035	51	106,912	63	301	01	30	28	107,243	92	
—	—	1,928	1,928	—	—	—	—	26,240	08	26,240	08	198	28	15	08	26,453	44	
—	—	4,767	4,767	—	—	—	—	64,878	87	64,878	87	231	83	23	40	65,134	10	
—	—	665	665	—	—	—	—	9,050	65	9,050	65	6	26	2	08	9,058	99	
1	—	1,877	1,878	12	82	—	—	25,545	97	25,558	79	—	—	—	6	28	25,565	07
—	—	7,147	7,147	—	—	—	—	97,270	67	97,270	67	—	—	—	34	28	97,304	95
725	588	85,412	86,675	9,294	50	7,257	62	1,162,457	32	1,179,009	44	2,238	72	304	12	1,181,552	28	
1 8 9 4																		
231	14	15,484	15,729	3,143	91	201	18	224,518	—	227,863	09	335	26	50	88	228,249	23	
90	321	17,846	18,257	1,224	90	4,612	77	258,767	—	264,604	67	312	22	45	40	264,962	39	
80	45	12,286	12,411	1,088	80	646	65	178,147	—	179,882	45	204	58	37	—	180,124	03	
92	23	13,259	13,374	1,252	12	330	51	192,255	50	193,838	13	656	81	63	92	194,558	86	
60	8	8,215	8,283	816	60	114	96	119,117	50	120,049	06	301	01	32	52	120,382	59	
—	—	1,512	1,512	—	—	—	—	21,924	—	21,924	—	198	28	14	84	22,137	12	
—	—	4,053	4,058	—	—	—	—	58,841	—	58,841	—	231	83	22	32	59,095	15	
—	—	593	593	—	—	—	—	8,598	50	8,598	50	6	26	1	80	8,606	56	
9	—	1,716	1,725	122	49	—	—	24,882	—	25,004	49	—	—	—	5	56	25,010	05
—	—	6,082	6,082	—	—	—	—	88,189	—	88,189	—	—	—	—	40	40	88,229	40
562	411	81,051	82,024	7,648	82	5,906	07	1,175,239	50	1,188,794	39	2,246	25	314	64	1,191,355	28	
1 8 9 5																		
225	14	15,308	15,547	2,875	50	193	90	214,312	—	217,381	40	335	26	50	84	217,767	50	
51	296	19,449	19,796	651	78	4,099	60	272,286	—	277,037	38	312	22	46	28	277,395	88	
54	45	11,510	11,609	690	12	623	25	161,140	—	162,453	37	204	58	37	28	162,695	23	
100	23	12,951	13,074	1,278	—	318	55	181,314	—	182,910	55	656	81	60	68	183,628	04	
56	8	9,000	9,064	715	68	110	80	126,000	—	126,826	48	301	01	31	36	127,158	85	
—	—	1,631	1,631	—	—	—	—	22,834	—	22,834	—	202	68	15	88	23,052	56	
—	—	4,944	4,944	—	—	—	—	69,216	—	69,216	—	231	83	23	64	69,471	47	
—	—	615	615	—	—	—	—	8,610	—	8,610	—	6	26	1	88	8,618	14	
—	—	1,894	1,894	—	—	—	—	26,516	—	26,516	—	—	—	—	5	76	26,521	76
—	—	5,613	5,613	—	—	—	—	78,582	—	78,582	—	—	—	—	34	24	78,618	24
486	386	82,915	83,787	6,211	08	5,346	10	1,160,810	—	1,172,367	18	2,250	65	307	84	1,174,925	67	
1 8 9 6																		
281	14	24,017	24,312	3,150	01	169	26	293,007	40	296,326	67	335	26	52	—	296,713	93	
306	249	21,177	21,732	3,430	26	3,010	41	258,359	40	264,800	07	312	22	48	—	265,160	29	
204	—	13,561	13,765	2,286	84	—	—	165,444	20	167,731	04	204	58	38	76	167,974	38	
111	23	14,196	14,330	1,244	31	278	07	173,191	20	174,713	58	656	81	62	92	175,433	31	
49	8	10,046	10,103	519	29	96	72	122,561	20	123,207	21	301	01	32	28	123,540	50	
—	—	1,866	1,866	—	—	—	—	22,765	20	22,765	20	202	68	16	96	22,984	84	
40	—	5,853	5,893	448	40	—	—	71,406	60	71,855	—	245	13	25	72	72,125	85	
—	—	630	630	—	—	—	—	7,686	—	7,686	—	6	26	2	16	7,694	42	
15	—	2,124	2,139	168	15													

Tab. N:o 105. Helsingfors stadskassas inkom-

Inkomster:	1887		1888		1889		1890	
Räntor	23,559	09	40,805	14	54,689	37	63,753	23
Tomtlösen	241,819	40	856,613	98	526,974	48	484,740	99
Stadens fasta egendom	171,946	72	179,299	36	191,607	07	205,988	29
Tomtören	—	—	1,795	56	1,900	—	1,901	72
Inkomstgivande rättigheter	487,808	22	508,699	28	580,399	99	630,943	80
Diverse och inkomster utom bud- get	43,888	93	79,837	88	84,052	37	184,832	95
Ersatt inkvartering	244,756	29	247,822	39	248,132	87	255,156	90
Statsbidrag	145,897	57	156,838	76	173,936	38	166,372	51
Vattenledning	183,294	48	194,992	84	229,681	08	257,576	03
Uttaxering	677,109	22	613,738	02	611,615	62	706,623	65
Lån	633,303	93 ²⁾	—	—	452,054	70 ¹⁾	1,449,270 ¹⁾	—
Summa	2,853,383	85	2,880,493	21	3,155,043	96	4,407,163	07
Utgifter:								
Stadens skulder	211,499	20	212,472	32	216,721	—	253,544	25
D:o embetsverk	169,746	86	168,523	17	168,886	85	171,796	17
Kommunalförvaltningen	144,094	75	149,336	72	151,518	01	155,080	97
Gatubelysningen	78,820	57	90,079	28	98,111	27	102,061	61
Brandverket	63,206	57	56,527	05	65,384	59	70,021	34
Polis- och fångvården	164,649	41	164,102	90	157,731	37	159,056	07
Sundhets- och sjukvården	38,395	22	41,987	37	41,026	85	63,124	69
Fattigvården	125,515	40	128,961	61	145,994	76	184,829	21 ³⁾
Undervisningsväsendet	283,290	78	296,118	15	319,834	01	353,795	73
Staden åliggande allmänna onera	250,203	33	260,320	58	252,641	96	266,771	24
Vattenledningen	180,507	47	52,243	42	579,468	96	595,842	67
Saluhallen	—	—	—	—	2,162	28	9,524	71
Stadens jordlägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—
Allmänna arbeten	748,446	—	318,017	74	553,195	87	1,324,489	07 ³⁾
Pensioner	4,540	01	4,306	68	4,026	68	5,376	69
Diverse	357,898	13 ⁴⁾	540,028	85 ⁵⁾	132,944	53	555,064	14
Summa	2,820,613	70	2,474,025	84	2,889,640	99	3,970,378	56

Källa: Årliga revisionsberättelserna jemte uppgifter från Drätselkontoret.

1) Förskottrade utgifter, bestämda att täckas genom framdeles upptagande lån. — 2) Deraf för kajarbeten med Fmk 249,800:—. — 3) Incl. inlösen af Brunnsparken med Fmk 287,000:—. — 4) Deraf 1887 års stadsplan Fmk 272,288:30. — 5) 1892 års obligationslån. — 6) Ingår hammbyggnadsarbeten, å lånet för Maria sjukhusets byggnader m. m. Fmk 76,670:—.

ster och utgifter under åren 1887—1896.

1891		1892		1893		1894		1895		1896	
66,521	26	103,840	40	115,085	41	70,222	78	63,455	76	50,354	45
139,070	14	303,173	12	121,332	—	139,727	28	342,020	29	436,099	53
206,815	47	222,614	39	228,296	58	260,140	47	253,570	50	255,812	41
2,203	46	2,109	65	2,241	95	2,238	72	2,246	25	2,250	65
640,432	39	644,439	97	630,085	32	677,337	11	715,840	10	779,442	19
70,965	24	156,118	03	117,898	07	69,908	98	289,530	39	297,709	04
242,762	94	249,806	89	203,492	29	216,778	64	202,289	25	—	—
172,273	35	166,860	—	214,376	44	208,152	81	296,104	52	250,837	85
297,792	87	310,676	83	343,358	48	285,222	12	305,543	05	336,650	02
789,592	21	902,698	29	901,051	94	1,176,428	70	1,188,168	26	1,172,367	18
193,300 ¹⁾	—	—	—	984,000 ⁶⁾	—	1,438,630 ⁸⁾	—	904,055	25	148,000	—
2,821,729	33	3,062,418	57	3,861,218	48	4,544,787	61	4,562,823	62	3,729,523	32
406,115	54	467,603	63	425,628	55	474,544	78	538,782	87	527,262	67
169,648	77	183,103	52	179,796	64	183,230	20	191,927	70	192,934	17
160,906	33	161,680	73	162,367	10	168,690	81	174,401	37	179,340	39
112,236	97	139,982	98	138,477	65	140,501	55	151,293	40	146,173	52
80,180	25	83,585	88	81,071	32	85,820	07	90,035	90	113,007	52
158,304	97	181,326	90	204,944	35	206,634	04	204,016	33	206,905	85
71,396	48	78,352	05	170,882	49	153,467	42	148,270	04	159,890	38
222,292	76	250,275	59	273,314	72	278,482	61	274,135	95	278,876	45
396,052	63	423,425	76	443,193	12	456,493	30	480,012	94	505,521	10
253,775	98	260,966	53	214,438	21	226,991	60	212,502	21	214,146	81
435,621	83	188,128	34	171,507	28	206,629	02	272,412	75	184,192	28
7,051	55	8,448	55	9,377	12	6,013	13	5,948	58	5,980	89
—	—	—	—	—	—	513,867	35	5,093	14	5,498	12
741,819	87	778,133	05	1,187,818	84 ⁷⁾	1,074,341	60	1,271,436	49	565,996	50
6,975	01	6,621	68	9,755	—	14,423	35	14,666	68	14,806	68
250,907	76	208,647	40	218,619	16	149,169	80	128,750	59	147,253	53
3,473,286	70	3,420,282	59	3,891,191	55	4,339,350	63	4,163,686	94	3,447,786	86

arbetsinrättningen Fmk 22,694: 66. — ³⁾ Deribland byggnad för brandverket med Fmk 294,000: — samt ibland för inlösen af f. d. Lagus'ska gården Fmk 132,000: — samt för regleringsarbeten till genomförande — ⁸⁾ Å 1892 års obligationslån Fmk 861,960: —; å lånen för inköp af Gumtäckt Fmk 500,000: —; samt

Tab. N:o 106. Antalet betalande skattören, uttaxering per skattöre samt summa uttaxering åren 1884—1896.

Å r	Antal betalande skattören	Uttaxering per skattöre ¹⁾		Summa uttaxering	
1884	62,818	12	22	767,402	36
1885	63,613	10	26	652,357	62
1886	62,745	11	—	689,651	10
1887	61,396	11	—	674,857	40
1888	65,961	9	45	622,186	83
1889	68,458	9	10	622,065	18
1890	72,776	9	76	707,879	84
1891	79,306	10	—	791,475	38
1892	80,719	11	20	902,579	32
1893	83,927	10	76	902,467	12
1894	86,675	13	61	1,179,009	44
1895	82,024	14	50	1,188,794	39
1896	83,787	14	—	1,172,367	18

Medeltal uttaxering per skattöre¹⁾ åren 1884—1896 Fmk 11: 30.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

¹⁾ Afser oprivilegeradt skattöre.

Tab. N:o 107. Helsingfors stads konsoliderade gäld, enligt boksluten för åren 1884—1896.

Å r	Obligationslån		Andra lån		Summa	
1884	3,190,350	—	173,064	66	3,363,414	66
1885	3,160,300	—	158,369	64	3,318,669	64
1886	3,142,131	25	143,364	24	3,285,495	49
1887	3,106,218	75	128,114	33	3,234,333	08
1888	3,067,447	50	114,961	08	3,192,408	58
1889	3,028,781	25	101,453	02	3,130,234	27
1890	2,983,332	50	887,573	94	3,870,906	44
1891	2,939,878	75	2,087,256	78	5,027,135	53
1892	7,383,640	—	58,634	17	7,447,274	17
1893	7,304,900	—	43,537	17	7,348,437	17
1894	7,234,900	—	1,177,996	50	8,412,896	50
1895	7,111,600	—	1,111,991	85	8,223,591	85
1896	7,035,300	—	550,000	—	7,585,300	—

Källa: De årliga revisionsberättelserna.

**Tab. N:o 108. Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1896,
jmförda med fastställd stat**

Utgifter:	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
I. Stadens skulder.				
Å lånet för stadens reglering, amortering	4,840 —	4,840 —	—	—
Å lånet för chausséerna, ränta	237 91	237 91	—	—
amortering	5,947 74	5,947 74	—	—
Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, ränta	60 21	60 20	—	01
amortering	1,204 11	1,204 11	—	—
Å chausséobligationerna, ränta	2,160 —	2,160 —	—	—
amortering	6,000 —	6,000 —	—	—
Å vattenledningslånet af år 1876, ränta	67,672 50	67,672 50	—	—
amortering	19,300 —	19,300 —	—	—
Å nybyggnads- och regleringslånet af år 1882, ränta	54,798 75	54,798 75	—	—
amortering	39,500 —	39,500 —	—	—
Å obligationslånet af år 1892, ränta	199,901 25	199,901 25	—	—
amortering	17,500 —	17,500 —	—	—
provisioner & kursdifferenser	900 —	671 24	—	228 76
Å lån för inköp af Gumtäck, ränta	23,750 —	23,750 —	—	—
Å lån för rådhusannexet och kommunala sjukhuset, ränta	30,000 —	30,000 —	—	—
amortering	50,000 —	50,000 —	—	—
Å kassakreditiv, provision och ränta	8,000 —	3,718 97	—	4,281 03
II. Stadens embetsverk.				
Magistratens och Rådstufvurättens aflöningar	185,825 —	179,995 13	—	5,829 87
Renskrifning af protokoll i hemställda mål samt å aktorena	1,700 —	970 15	—	729 85
Expenser	10,500 —	11,968 89	1,468 89	—
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktiges kansli	11,400 —	11,908 72	508 72	—
Drätselkammaren, aflöningar	23,300 —	22,619 96	—	680 04
expenser	7,000 —	9,033 28	2,033 28	—
Drätselkontoret, aflöningar	31,793 34	31,705 61	—	87 73
arvode för debetsedel distribucering	1,000 —	1,000 —	—	—
tryckning af talonger till 1876 års obligationslån	500 —	507 15	—	173 08
expenser	2,900 —	2,719 77	—	—
Trafikkontoret, aflöningar	19,450 —	19,196 19	—	253 81
arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500 —	500 —	—	—
mätarearvoden	1,500 —	1,354 20	—	145 80
hyra för konfiskationsmagasin	720 —	480 —	—	—
expenser	1,350 —	1,013 95	—	576 05
Hamnkontoret, aflöningar	27,640 —	28,424 99	784 99	—
ängslupslega för inspektionsresor	200 —	22 —	—	132 77
expenser	400 —	445 23	—	—
Byggnadskontoret, aflöningar	32,070 —	31,889 76	—	180 24
extra ingenjör och ritarebiträden	4,000 —	4,346 —	346 —	—
skogsvaktbiträden och skogskultur	2,000 —	1,865 58	—	134 42
material och handtlångaredagsverken vid mätningar	5,000 —	7,897 84	2,897 84	—
expenser	1,500 —	2,410 16	910 16	—
Transport	904,020 81	899,537 23	8,949 88	13,433 46

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat	Kostnad en- ligt böckerna	Anslaget öfverskrifdet	Besparing å anslaget
Transport	904,020 81	893,537 23	8,949 88	13,433 46
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysningen	96,437 04	94,818 84	— —	1,618 20
Petroleumbelysningen	47,953 20	44,716 44	— —	3,236 76
Elektrisk belysning	7,491 75	6,638 24	— —	853 51
V. Brandverket.				
Aflöningar och andra förmåner	61,460 —	61,460 04	— 04	— —
Brandstallet	6,750 —	6,199 61	— —	550 39
Eldning och belysning	6,150 —	6,006 62	— —	143 38
Redskap och inventarier	31,000 —	30,959 55	— —	40 45
Diverse	3,350 —	3,381 70	31 70	— —
Anslag åt Frivilliga brandkåren	5,000 —	5,000 —	— —	— —
VI. Polisnrättningen.				
Aflöningar	178,120 —	177,413 —	— —	707 —
Polisstallet	3,329 50	2,676 13	— —	653 37
Diverse	27,350 —	26,816 72	— —	533 28
VII. Sundhets- och Sjukvården.				
Läkarepersonal	44,100 —	43,616 53	— —	483 47
Helsovårdsnämnden	5,500 —	5,731 73	231 73	— —
Maria sjukhuset, icke epidemiska afdelningen	20,820 —	26,598 22	5,778 22	— —
epidemiafdelningen	11,740 —	13,782 42	2,042 42	— —
ekonomiafdelningen	55,152 —	47,331 36	— —	7,820 64
Kolerabaracker	600 —	247 —	— —	353 —
Underhåll af en poliklinik	6,000 —	6,000 —	— —	— —
Helsopolisen	10,860 —	10,508 72	— —	351 28
Undersökningsstation för lifsmedel	4,520 —	4,431 90	— —	88 10
Desinfektionsnrättningen	1,700 —	1,642 50	— —	57 50
VIII. Fattigvården.				
Fattigvårdsstyrelsen	8,760 —	8,605 45	— —	154 55
Fattiggården och dårvårdsanstalten å Stengård	67,260 —	72,008 08	4,748 08	— —
Arbetsnrättningen	23,240 —	20,324 12	— —	2,915 88
Understöd, ständiga	106,200 —	111,263 30	5,063 30	— —
” tillfälliga	22,500 —	21,270 05	— —	1,229 95
Sjukvård	10,000 —	11,750 71	1,750 71	— —
Kostnad för sinnesrubbade personer intagna i dår- vårdsanstalt	12,000 —	16,237 —	4,237 —	— —
Läkemedel	8,000 —	10,928 05	2,928 05	— —
Diverse	7,000 —	6,489 69	— —	510 31
IX. Undervisningsväsendet.				
Navigationsskolan	2,800 —	2,834 52	34 52	— —
Realskolan	6,125 —	5,103 91	— —	1,021 09
Handverksskolorna	22,147 —	21,817 45	— —	329 55
Handelsinstitutet	4,000 —	4,000 —	— —	— —
Skolan för andesvaga barn	4,500 —	3,900 —	— —	600 —
Transport	1,843,936 30	1,842,046 83	35,795 65	37,685 12

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	1,843,936 30	1,842,046 83	35,795 65	37,685 12
Folkskolorna, aflöningar	349,937 07	333,306 83	— —	16,630 24
hyror	26,000 —	26,935 20	935 20	— —
undervisningsmateriel	7,500 —	6,960 15	— —	539 85
material för handarbeten	4,700 —	3,432 23	— —	1,267 79
ny skolmöbel och reparation af gammal	5,500 —	6,403 15	903 15	— —
ved och vedhuggning	15,500 —	12,740 09	— —	2,759 91
belysning	15,000 —	10,742 55	— —	4,257 45
beklädnadshjelp	9,700 —	9,692 —	— —	8 —
renhållning	8,700 —	8,682 59	— —	17 41
expenser	2,000 —	1,273 89	— —	726 11
underhålls och reparationskostnader för gårdar och lokaler	10,500 —	11,923 75	1,423 75	— —
bidrag till folkskollärarepersonalens pensionering	5,170 —	5,030 —	— —	140 —
Folkbiblioteket och läsesalen	23,360 —	22,952 79	— —	407 21
Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs	7,790 —	7,790 —	— —	— —
X. Staden åliggande allmänna onera.				
Skjutshållning	2,960 —	2,402 30	— —	557 70
Kronoutlagor	53 04	53 04	— —	— —
Inkvartering	225,731 60	204,491 47	— —	21,240 13
Inkvarteringsnämnden	7,200 —	7,200 —	— —	— —
XI. Vattenledningen.				
<i>Förvaltning och drift.</i>				
Aflöningar	20,246 67	20,097 80	— —	148 87
Drifftkostnad för pumpverket	6,000 —	7,068 59	1,068 59	— —
Do för filtrerna	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Afläsning och kontroll af vattenmätare	6,000 —	6,000 —	— —	— —
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500 —	1,654 85	154 85	— —
Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsinges kommun	1,700 —	1,503 60	— —	196 40
Arrende för skyddsområde invid Vanda å	600 —	190 —	— —	410 —
Resemedel	400 —	— —	— —	400 —
Expenser	2,000 —	2,086 92	86 92	— —
Kostnader för distribuering och indrifning af debetsedlar och räkningar	500 —	500 —	— —	— —
Kostnader för privata anslutningar och uppsättningar af vattenmätare	23,678 —	57,262 23	33,584 23	— —
Hyra för verkstadslokal	1,322 —	1,358 —	36 —	— —
<i>Underhåll och remont.</i>				
Remont och underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, dammar, maskiner och rörligt	18,000 —	18,079 04	79 04	— —
Reparation och justering af vattenmätare	1,500 —	2,136 67	636 67	— —
Uppförande af en vattenledningsverkstad jämte magasin	36,000 —	36,704 51	704 51	— —
Transport	2,700,684 68	2,688,701 07	75,408 56	87,392 17

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	2,700,684 68	2,688,701 07	75,408 56	87,392 17
<i>Utsträckning af rörr nätet samt inköp af vattenmätare.</i>				
Vattenledning under fjerde linien å Berghäll mellan Ö. Chausséen och Porthansgatan	7,300 —	7,300 —	— —	— —
Vattenledning under Castréngsgatan mellan I och II linien å Berghäll	2,600 —	2,600 —	— —	— —
Vattenledning till Observatoriiberget	2,100 —	2,100 —	— —	— —
Inköp af vattenmätare	5,000 —	3,399 48	— —	1,600 52
<i>Diverse mindre arbeten.</i>				
Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden	2,200 —	2,352 38	152 38	— —
Skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader i Gammelstaden	1,500 —	1,798 21	298 21	— —
XII. Saluhallen.				
Uppsyningsman, aflöning	1,350 —	1,350 —	} — —	1,069 11
Belysning	4,500 —	3,662 85		
Renhållning, m. m.	1,200 —	968 04		
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Gumtäck, förvaltningskostnader m. m.	6,000 —	5,212 46	— —	787 54
Mejlans, utskylder m. m.	700 —	285 66	— —	414 34
XIV. Allmänna arbeten.				
1:o. <i>Byggnader och lägenheter.</i>				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Diverse reparationer	17,000 —	24,656 63	7,656 63	— —
b) <i>Ny byggnader.</i>				
Inköp af Barnhemmet samt förändring af husets inredning	101,495 90	111,463 43	9,967 53	— —
Observationspaviljong vid Maria sjukhuset	25,400 —	25,575 —	175 —	— —
Byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra brandverkshuset	43,500 —	43,500 —	— —	— —
Ny stormvarningssignal å Observatoriiberget	450 —	450 —	— —	— —
Nytt afträde invid formansstationen norrom Åbo kasern	600 —	972 17	372 17	— —
Nytt redskaps- och vagnsskjul å Maria sjukhusets tomt	800 —	897 71	97 71	— —
2:o. <i>Gator och allmänna platser.</i>				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Stensättning med nubbssten i asfalt utaf delar af Salutorget	20,000 —	19,144 25	— —	855 75
Diverse reparationer	9,000 —	11,884 13	2,884 13	— —
Transport	2,953,380 58	2,958,273 47	97,012 32	92,119 45

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat	Kostnad en- ligt bückerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	2,953,380 58	2,958,273 47	97,012 32	92,119 43
<i>b) Nyläggning.</i>				
Makadamisering af stadens andel af Sandviks Norra kajen midtemot tomterna N:o 11 och 13	1,350 —	2,697 66	1,347 66	— —
<i>c) Regleringsarbeten.</i>				
Planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut	5,000 —	5,531 53	531 53	— —
Planering af Hamngatan	2,375 —	1,971 72	— —	403 28
Planering af Skepparebrinken till sin halfva bredd	1,500 —	689 82	— —	810 18
Planering af Aspnäs-gatan mellan Östra chausséen och Dalgatan	4,000 —	2,950 13	— —	1,049 87
<i>3:o. Kanaler och afloppsdikey.</i>				
<i>a) Remont och underhåll.</i>				
Kompletteringsarbeten	2,000 —	1,591 02	— —	408 98
Diverse underhåll	9,000 —	10,270 22	1,270 22	— —
<i>b) Nyanläggningar.</i>				
Kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djur- gårdsvillan N:o 4 till Tölövikén	7,300 —	7,805 81	505 81	— —
Kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	880 —	975 72	95 72	— —
Kanal under fjerde linien å Berghäll mellan Ö. Chausséen och Porthansgatan, halfva kost- naden	2,550 —	3,586 53	1,036 53	— —
<i>4:o. Vägar.</i>				
<i>a) Remont och underhåll.</i>				
Diverse reparationer och renhållning	10,000 —	12,657 65	2,657 65	— —
<i>b) Regleringsarbeten.</i>				
Planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	5,400 —	6,048 86	648 86	— —
Planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan	30,350 —	31,802 69	1,452 69	— —
Planering af 3:dje linien mellan Porthansgatan och Ö. Chausséen	3,000 —	1,861 45	— —	1,138 55
Fullbordandet af planeringen utaf 2:dra linien mel- lan Castréns- och Wallingsatorna	2,750 —	823 63	— —	1,926 37
Planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna	7,700 —	4,422 83	— —	3,277 17
<i>5:o. Chausséer.</i>				
<i>Remont och underhåll.</i>				
Chausséerna i Brunnsparken	500 —	232 62	— —	267 38
Diverse underhåll och renhållning	15,000 —	25,033 21	10,033 21	— —
Transport	3,064,035 58	3,079,226 57	116,592 20	101,401 21

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	3,064,035 58	3,079,226 57	116,592 20	101,401 21
6:o. <i>Hamnar.</i>				
a) Remont och underhåll.				
Remont af 3 st. mudderpråmar	8,000 —	7,697 24	— —	302 76
Nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna	2,000 —	1,443 78	— —	556 22
Muddring i Sörnäs hamn	15,000 —	15,550 21	550 21	— —
Ombyggnad af Päckhuskajen i Norra hamnen . .	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,470 —	3,844 77	374 77	— —
Diverse reparationer	7,000 —	12,572 71	5,572 71	— —
b) Nyanläggning.				
Öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen	2,400 —	2,453 88	53 88	— —
7:o. <i>Planteringar.</i>				
a) Remont och underhåll.				
Underhåll af planteringar och trädskolor	41,000 —	41,349 04	349 04	— —
Underhåll och hägnader	1,000 —	1,926 66	926 66	— —
Ombyggnad af Kajsaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan	3,400 —	5,289 16	1,889 16	— —
b) Nyanläggningar.				
Observatoriibergens planering	15,000 —	16,447 43	1,447 43	— —
Planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparken	5,000 —	4,923 10	— —	76 90
D:o i Kajsaniemi	5,000 —	4,981 32	— —	18 68
Jordfyllning till Henriksplanaden	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Inköp af soffor	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Inköp af träd och buskar	400 —	379 49	— —	20 51
8:o. <i>Renhållningsväsendet.</i>				
Remont och underhåll.				
Underhåll af afstjelningsplatser och bryggor . .	2,800 —	2,581 81	— —	218 19
Vakters aflöning	4,500 —	3,971 92	— —	528 08
Latiner och pissoirer, renhållning	10,000 —	10,983 43	983 43	— —
Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	32,000 —	36,479 96	4,479 96	— —
Rengöring af hamnar och kajer	1,500 —	564 45	— —	935 55
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	6,500 —	9,551 50	3,051 50	— —
9:o. <i>Arbetsredskap.</i>				
Diverse inköp och remont	5,000 —	5,469 99	469 99	— —
10:o. <i>Diverse.</i>				
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m. samt oförutsedda utgifter	6,000 —	6,038 23	38 23	— —
Transport	3,253,005 58	3,285,726 65	136,779 17	104,058 10

Fortsättning.

	Anslag enligt stat	Kostnad enligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport	3,253,005 58	3,285,726 65	136,779 17	104,058 10
XV. Pensioner	14,806 67	14,806 68	— 01	— —
XVI. Diverse.				
Taxerings- och pröfningsnämnden, sekreterarsarvode	2,000	2,000 —	}	41 43
expenser	1,400 —	1,358 57		
Revision af stadens räkenskaper	4,100 —	4,100 —	— —	— —
Eldnings- och lysningsämnen	14,000 —	17,049 05	3,049 05	— —
Anslag för signalering af middagstimmen	300 —	300 —	— —	200 —
Stormvarningstelegram	250 —	50 —	— —	— —
Brandstodsafgifter	7,500 —	7,727 72	227 72	— —
Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000 —	2,000 —	— —	— —
D:o åt byggnadsinspektör	2,400 —	2,400 —	— —	— —
Arvode åt en elektrotekniker	800 —	800 04	— 04	— —
D:o åt fiskeritillsyningsmän	600 —	619 95	19 95	— —
D:o åt uppsyningsman vid varuskjulet	1,200 —	1,200 —	— —	— —
Bidrag till länefängelsets ombyggnad	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Utskrifning af vallängden jemte register	1,000 —	1,000 —	— —	— —
Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500 —	2,524 96	24 96	— —
Anslag till fängelseföreningens skyddshärberge	600 —	600 —	— —	— —
Inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering	4,000 —	963 65	— —	3,036 35
Telefonafgifter	4,500 —	4,291 50	— —	208 50
Afkortning och rostitution å uttaxerade medel och andra inkomster	60,000 —	35,443 15	— —	24,556 85
<i>För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande:</i>				
II. Stadens embetsverk.				
Anslag till vikariatsarvode för justitierådmanstjensten vid Magistraten 900:—	— —	900 —	— —	— —
VI. Polisrättningen.				
Anslag till aflönande af två extra poliskonstaplar för lönnkrügeriets städfjande . . . . . 1,300:—	— —	1,300 —	— —	— —
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Anslag för en extra tillsyningsman vid helsopolisen 1,166: 67	— —	1,000 02	— —	166 65
Anslag för tillskottsarvode åt läkaren vid fattiggården . . . . . 350:—	— —	350 —	— —	— —
Anslag för inrättande af en köttkontrollstation . . . . . 2,075:—	— —	2,075 —	— —	— —
Anslag för sjukvård åt tyfuspatienter i kolerabarackerna . . . . . 4,000:—	— —	1,911 91	— —	2,088 09
Tillskottsanslag för Helsovårdsnämndens expenser . . . . . 500:—	— —	500 —	— —	— —
Transport 10,291: 67	3,386,962 25	3,402,998 85	140,100 90	134,355 97

Fortsättning.

	Anslag en- ligt stat	Kostnad en- ligt böckerna	Anslaget öfverskridet	Besparing å anslaget
Transport 10,291: 67	3,386,962 25	3,402,998 85	140,100 90	134,355 97
IV. Undervisningsväsendet.				
Anslag för utvidgning af lägre handt- verksskolorna	1,594: —	1,594 —	—	—
Tillskottsanslag åt lägre handtverkssko- lorna	3,530: —	3,530 —	—	—
Anslag för aftonskola i Hermanstad . .	400: —	400 —	—	—
Anslag för inventering af folkbibliote- kets bokförråd	40: —	40 —	—	—
Anslag för inköp af möbler till folksko- lorna	3,000: —	3,000 —	—	—
XI. Vattenledningen.				
Anslag för uppställande af tvenne vat- tenposter i Hermanstad	700: —	700 —	—	—
XIV. Allmänna arbeten.				
Anslag för afloppskanal under fjerde li- nien å Berghäll	2,550: —	2,550 —	—	—
XV. Pensioner.				
Anslag till pension åt förre Realskole- vaktmästaren F. V. Lindqvist . .	100: —	100 —	—	—
XVI. Diverse.				
Anslag för inlösen af ett område af tom- ten N:o 1 vid Bergmansgatan i kvarteret N:o 100 a	3,500: —	3,500 —	—	—
Anslag för utarbetande och tryckning af fullständig stadsplan	1,600: —	1,600 —	—	—
Anslag till Helsingfors simsällskap . .	1,000: —	1,000 —	—	—
Anslag för vakansbesparing till Civil- statens enke- och pupillkassa . .	266: 67	266 67	—	—
Anslag för kostnader i anledning af De- ras Kejsers Majestäters kröning	14,377: 08	14,377 08	—	—
Anslag för projekt till Senatstorgets för- skönande	3,376: 78	3,376 78	—	—
<i>Fmy.</i> 46,326: 20	40,000 —	—	6,326 20	—
<i>Utgifter ej i staten observerade.</i>				
Uppförande af ny riobyggnad å Grejus hemman K. G. Sivenius	—	2,200 —	2,200 —	—
Gården N:o 3 vid Sofiegatan	—	5,000 —	5,000 —	—
Fattigvårdens ekonomiebyggnads tillbyggnad . .	—	553 48	553 48	—
Saldo från år 1895	—	1,000 —	1,000 —	—
		55.106 08	—	—
Saldo till år 1897	—	3,502.892 94	—	—
		226.630 38	—	—
Summa	3,426,962 25	3,729,523 32	155,180 58	134,355 97

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Inkomster:				
<i>Disponibel behållning</i>	—	—	—	—
I. Räkter.				
Å chaussecobligationer	1,900	1,989	—	89
Å tomtlösen	39,000	33,688	5,311	—
Å donationsfonder	14,300	13,789	510	—
Diverse räntor	500	887	—	387
II. Tomtlösen.				
Försäljning af tomter och amortering af köpeskillingen för försålda tomter	275,000	436,099	—	161,099
III. Stadens fasta egendom.				
a) <i>Räntor från donerade hemman</i>	1,800	1,765	34	—
b) <i>Stadens afhysta område.</i>				
Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan	16,000	15,969	5,472	—
Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan	115,000	109,558		
Arrenden från Brunnsparksområdet	6,000	10,394	—	4,394
Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Kasern-torgen	18,000	18,500	—	500
Hyra för lokaler i Folkbibliotekshuset	2,300	2,360	—	60
Hyra för bodar och diskar	4,000	4,404	—	404
Hyra för stånd i saluhallen	40,000	40,850	—	850
Simhusafgifter	600	483	117	—
Fiskevattensafgifter	1,500	1,544	—	44
Hütägt	200	376	—	176
Mulbetesafgifter	100	250	—	150
Tillfälliga arrenden och planhyror	8,000	7,991	8	—
c) <i>Stadens jordlägenheter.</i>				
Forsby, arrende	4,100	4,059	1,962	—
Grejus, do	2,300	2,161		
Gumtäck, do	30,000	27,989		
Mejlans, do	6,000	6,227		
Do amortering å köpeskillingen för byggnader	828	828		
Reimars, arrende	100	100	—	—
IV. Tomtören				
	2,200	2,250	—	50
V. Inkomstgivande rättigheter.				
Tolag för till Helsingfors destinerade varor	125,000	160,943	—	35,943
Tolag för till Helsingfors sjöledes inkomna varor, destinerade till uppstad	5,000	9,810	—	4,810
Transport	719,728	915,271	13,417	208,960

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Transport	719,728 10	915,271 37	13,417 48	208,960 75
Trafikaafgifter	345,000 —	372,367 58	— —	27,367 58
Mätningsafgifter	2,500 —	2,369 86	130 14	— —
Transitomagasinshyra	500 —	700 25	— —	200 25
Hamnaafgifter	165,000 —	170,746 99	— —	5,746 99
Broafgifter	6,500 —	10,729 62	— —	4,229 62
Ballastafgifter	500 —	491 —	9 —	— —
Vägningsafgifter	2,000 —	2,956 81	— —	956 81
Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast	1,500 —	2,693 23	— —	1,193 23
Auktionsprovision	4,000 —	2,652 73	1,347 27	— —
Biljardafgifter	450 —	552 —	— —	102 —
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	32,000 —	27,327 49	— —	— —
D:o stadens fattiges andel	8,000 —	9,838 20	2,834 31	— —
Kollektmedel	300 —	300 76	— —	— 76
Diverse böter	200 —	562 —	— —	362 —
Arrende för Gammelstadskvarnen	3,500 —	3,500 —	— —	— —
Börsprovision	600 —	899 34	— —	299 34
VI. Diverse				
Personel fattigafgift	28,000 —	28,636 50	— —	636 50
För sjukvård i Maria sjukhuset	5,000 —	10,597 —	— —	5,597 —
Inkomst från desinfektionsinrättningen	300 —	528 —	— —	228 —
Fattighjorns arbeten	800 —	254 08	545 92	— —
Inkomst från arbetsinrättningen	10,000 —	10,841 84	— —	841 84
Jordafkastning från fattiggården	600 —	751 85	— —	151 85
Ersättning för underhåll af fattiga	3,000 —	5,364 23	— —	2,364 23
Elevers i folkskolan afgifter	100 —	485 90	— —	385 90
Elevers i folkskolan handarbeten	600 —	718 20	— —	118 20
Boklån	3,500 —	4,275 55	— —	775 55
Hundskatt	9,000 —	17,130 —	— —	8,130 —
Afgift från klosetterna	3,500 —	4,740 41	— —	1,240 41
Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184 46	184 46	— —	— —
Bidrag till underhåll af Riddarhuskvären	300 —	300 —	— —	— —
Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset	600 —	600 —	— —	— —
Bidrag till gatubelysningen: af Finlands bank . . . . . 275:—	— —	— —	— —	— —
af Ständerhuset . . . . . 525:—	800 —	800 —	— —	— —
Ersatta inkvarteringskostnader	225,731 60	204,491 47	21,240 13	— —
VII. Statsbidrag.				
Till folkskolorna	111,000 —	111,000 —	— —	— —
” polisnrättningen	104,480 —	104,480 —	— —	— —
” gatubelysningen	15,170 —	15,170 —	— —	— —
” brandverket	8,210 —	8,210 —	— —	— —
Stadens andel af bränvinsskatten	10,000 —	11,977 85	— —	1,977 85
VIII. Vattenledningen.				
För vattenförsäljning	235,000 —	251,827 85	— —	17,242 35
Hyra för vattenmätare	18,000 —	18,414 50	— —	— —
Transport	2,086,154 16	2,335,738 92	39,524 25	289,109 01

Fortsättning.

	Beräknad inkomst enligt stat	Inkomst enligt böckerna	Brist	Öfverskott
Transport	2,086,154 16	2,335,738 92	39,524 25	289,109 01
Afgifter från hästhoarne	150 —	22 51	127 49	— —
Förhöjning vid sentida betalning af vattenkonsumtionsafgifter	300 —	557 85	— —	257 85
Ersättning för verkställda anslutningar m. m.	25,000 —	65,827 31	— —	40,827 31
IX. Lån.				
a) Å 1892 års obligationslån anvisadt:				
För uppförande af verkstad och magasin för vattenledningen	36,000 —	36,000 —	— —	— —
För vattenledningens utsträckning	12,000 —	12,000 —	— —	— —
b) Lån på kortare återbetalningstid än två år:				
För inköp af Barnhemmet och inredning af dotteramma	100,000 —	100,000 —	— —	— —
X. Uttaxering.				
Kommunala utskylder	1,167,358 09	1,172,367 18	— —	5,009 09
<i>Inkomster ej i staten observerade:</i>				
Præskriberade kuponger	— —	41 20	— —	41 20
Priset för försälda afstjelpningsprämar, m. m.	— —	6,114 15	— —	6,114 15
Lyftkransafgifter	— —	286 20	— —	286 20
Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ate-neum	— —	200 —	— —	200 —
Tull- och källarfrihets ersättning	— —	368 —	— —	368 —
Summa <i>Fmg.</i>	3,426,962 25	3,729,523 32	39,651 74	342,212 81

Sammandrag af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1896.

H u f v u d t i t e l	Enligt stat		Enligt böckerna	
Utgifter.				
Saldo från år 1895	—	—	55,106	08
I. Stadens skulder	531,772	47	527,262	67
II. Stadens embetsverk	198,025	—	192,934	17
III. Kommunalförvaltningen	174,223	34	179,340	39
IV. Gatubelysningen	151,881	99	146,173	52
V. Brandverket	113,710	—	113,007	52
VI. Polisnrättningen	208,799	50	206,905	85
VII. Sundhets- och sjukvården	160,992	—	159,890	38
VIII. Fattigvården	264,960	—	278,876	45
IX. Undervisningsväsendet	530,929	07	505,521	10
X. Staden åliggande allmänna onera	235,944	64	214,146	81
XI. Vattenledningen	150,146	67	184,192	28
XII. Saluhallen	7,050	—	5,980	89
XIII. Stadens jordlägenheter	6,700	—	5,498	12
XIV. Allmänna arbeten	517,870	90	565,996	50
XV. Pensioner	14,806	67	14,806	68
XVI. Diverse	159,150	—	138,500	05
Utgifter ej observerade i staten	—	—	8,753	48
Behållning till år 1897	—	—	226,630	38
Summa <i>Fmç</i>	3,426,962	25	3,729,523	32
Inkomster.				
I. Räntor	55,700	—	50,354	45
II. Tomtlösen	275,000	—	436,099	53
III. Stadens fasta egendom	256,828	10	255,812	41
IV. Tomtören	2,200	—	2,250	65
V. Inkomstgifvande rättigheter	702,550	—	779,442	19
VI. Diverse	292,016	06	290,699	49
VII. Statsbidrag	248,860	—	250,837	85
VIII. Vattenledningen	278,450	—	336,650	02
IX. Lån	148,000	—	148,000	—
X. Uttaxering	1,167,358	09	1,172,367	18
Inkomster ej observerade i staten	—	—	7,009	55
Summa <i>Fmç</i>	3,426,962	25	3,729,523	32

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

**Tab. N:o 109. Helsingfors stadskassas ställning den 31 December
år 1896.**

	<i>Fmg.</i>	<i>Fmg.</i>
Aktiva.		
Kassa	109,605 38	
Trafikkontorets uppbördskonto	1,829 26	
Obligationer	55,300 —	
Aktier	64,500 —	
Byggnadsmaterialier	64,510 83	
Vattenledningsmaterialier	164,963 51	460,708 98
Olyftade statsbidrag.		
Inkvarteringskostnader	8,271 61	
Tull- och källarfrihetsersättning	368 —	8,639 61
Förskotter mot redovisningsskyldighet.		
Furuhjelm, Elis	1,490 17	
Loo, Edvard	206 50	
Åberg, K. H.	2,517 20	
Drejler, G.	1,665 97	
Hjelt, J. G.	268 80	6,148 64
Utestående rester.		
Räntor å tomtlösen	15,571 54	
Tomtlösen	31,495 45	
" från Brunnsparken	691 85	
Kollektmedel	300 76	
Arrende för Gammelstadskvarnen	875 —	
Ersättning för sjukvård i Maria sjukhuset	1,812 50	
" " desinfektioner	360 50	
" " verkställda vattenlednings anslutningar m. m.	11,265 20	
" " underhåll af chausséerna i Brunnsparken	718 22	
Boklån	406 05	
Tolags- och trafikafgifter för år 1896	8,672 27	
Vattenkonsumtionsafgifter för år 1896	75,701 77	
Diverse rester	69,787 52	217,658 63
Diverse debitorer.		
Förskotterade inkvarteringskostnader	1,962 27	
" landtdagskostnader	1,619 67	
" länemedel	910,000 —	
Polisinrättningens aföningar	700 —	
Handverksskolorna	329 55	
Vattenledningens tullafgifter	347 36	
Jansson, G.	1,905 76	
Neovius, Th.	20 —	
Albrecht, O. R. F.	1,166 66	
Mesterton, A.	2,487 49	920,538 76
Bestridda utgifter, för hvilka medel anvisas år 1897.		
Nybyggnads- och regleringslånet af 1882, inlöst ej förfallen obligation	1,000 —	
Brandverkets ved och lyse	1,137 65	
Vattenledning under 4:de linien å Berghäll mellan Ö. chausséen och Portthansgatan	2,344 87	
Vattenledning under östra Hamngatan	2,800 —	
Underhåll af stadens hus och byggnader	1,162 85	
Ombyggnad af Packhuskajen i norra hamnen	5,156 58	13,601 95
Summa	—	1,627,296 57

Fortsättning.

	<i>Fm. f.</i>	<i>Fm. f.</i>
Passiva.		
Utelöpande, förfallna obligationer.		
Till chaussécobligationslånet	100 —	
” vattenledningslånet af år 1876	910 —	
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	17,645 —	18,655 —
Utelöpande, förfallna kuponger.		
Till chaussécobligationslånet	300 60	
” vattenledningslånet af år 1876	2,955 —	
” nybyggnads- och regleringslånet af år 1882	4,387 50	7,643 10
Olyftade anslag.		
Polikliniken	3,000 —	
Vattenledning under Castréngsgatan mellan I och II linien å Berghäll	2,600 —	
” till Observatoriiberget	2,100 —	
Norra brandverkshusets ombyggnad	13,762 19	
Ny stormvarningssignal å Observatoriiberget	450 —	
Jordfyllning till Henriksplanaden	1,000 —	
Uppförande af stallsbyggnad å Forsby	5,725 —	
Munkholmsgatans nyläggning	3,816 —	
Ritningar och undersökning af platser för saluhallar	1,339 25	
Aflopskanal under 4:de linien å Berghäll	2,550 —	
Hambanan	30,795 39	
Inlösen af Brunnsparken	11,299 45	
Anslag för utarbetande och tryckning af fullständig stadsplan	1,600 —	
” för inrättande af en köttkontrollstation	1,967 55	
” åt aktiebolaget Helsingfors filharmoniska sällskap	3,600 —	
” åt svenska teatern	4,000 —	
” åt finska teatern	3,333 34	
” åt barnträdgårdarne	7,800 —	
” för inköp af skulptören Rob. Stigells grupp „De skeppsbrutna“	9,000 —	109,738 17
Diverse kreditorer.		
Föreningsbanken i Finland, konto-kurant räkning	592,000 —	
Odisponerade lånemedel	220,641 45	
1896 års olikviderade räkningar	273,619 28	
Förskottsbetalningar	3,188 20	
Hundskatt för år 1896	840 —	
Chaussécobligationernas amorteringsfond	6,000 —	
Degerholm, C. E.	60 34	
Zilliacus, A.	111 90	
Städernas i Finland Hypotekskassa	64,918 75	
Baranoff, W. S.	100,000 —	
Jakobsson, And.	3,250 —	1,264,629 92
Summa	—	1,400,666 19
Behållning till år 1897	—	226,630 38
Summa	—	1,627,296 57

Sammandrag af utestående, icke förfallna fordringar den 31 December 1896.

Tomtlösen	<i>Fm. f.</i> 687,911: 66
” från Brunnsparksområdet	” 136,748: 55
Löseskilling för åbyggnader å Mejlsans	” 4,968: 60

Summa *Fm. f.* 829,628: 84

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. No 110. Helsingfors stads donerade fonder år 1896.

	Balans från år 1895	Under året 1896		Balans till år 1897
		Inkomst	Utgift	
A) Fonder förvaltade af Drätsel- verket.				
1. Till förmån för fattigvården donerade fonder.				
Joh. Sederholms arfvingsars fond	2,057 14	—	—	2,057 14
Nath. Heidenstrauchs fond	1,028 57	—	—	1,028 57
C. I. Nordenstams fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Jacob Daniel Weckströms fond	4,800 —	—	—	4,800 —
Finska Frimurarlogernas fond	8,160 —	—	—	8,160 —
Medborgarkassans fond	4,828 57	—	—	4,828 57
Helsingfors kyrofattiggkassas fond	2,148 57	—	—	2,148 57
Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrätt- nings fond	8,022 86	—	—	8,022 86
Lars Sederholms fond	571 43	—	—	571 43
Carl Otto af Forselles fond	1,142 86	—	—	1,142 86
Joh. Mobergs fond	1,708 57	—	—	1,708 57
I. A. Ehrenströms fond	1,142 86	—	—	1,142 86
H. K. M. Nikolai I:s fond	22,800 —	—	—	22,800 —
D. K. M. Nikolai I:s och hans gemåls fond	9,142 86	—	—	9,142 86
Carolina Charlotta Schulins fond	2,000 —	—	—	2,000 —
Adolf Ekholms fond	3,702 85	—	—	3,702 85
Karolina Nyströms fond	4,000 —	—	—	4,000 —
ränta	5,227 12	6,946 44	—	2,746 44
utbetalt till stadskassan	—	—	9,427 12 ¹⁾	—
2. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.				
H. K. H. Nikolai Alexandrowitsch fond	10,000 —	—	—	10,000 —
Eugenie Soltikoffs fond	2,500 —	—	—	2,500 —
ränta	680 87	617 46	—	617 46
utbetalt till stadskassan	—	—	680 87	—
3. Till förmån för folkskolorna donerade fonder.				
Wilhelm Elgs fond för en fattigskola	34,200 —	—	—	34,200 —
Dansällskapets i Helsingfors fond	9,200 —	—	—	9,200 —
ränta	1,862 —	3,369 35	—	1,689 35
utbetalt till stadskassan	—	—	3,542 —	—
4. Fattigvårdens fonder utan uppgifvet ändamål.				
Carl Gustaf Hanells fond	5,200 —	—	—	5,200 —
ränta	292 02	256 86	—	256 86
Gustava Katarina Brobergs fond	571 44	—	—	571 44
Paul Demidoffs fond	2,765 71	—	—	2,765 71
Ottiliana Palmblads fond	1,451 43	—	—	1,451 43
Lovisa Oikelins fond	452 —	—	—	452 —
Maria Kristina Mattheizens fond	4,000 —	—	—	4,000 —
Christina Othmans fond	159 42	—	—	159 42
ränta	527 74	464 33	—	464 33
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer (Hanells fond)	—	—	292 02	—
Utbetalt till 13 medellösa fruntimmer i understöd från 60 till 30 mark	—	—	527 74	—
Transport	157,489 75	11,654 44	14,469 75	154,674 44

¹⁾ I denna post ingå Fmk 2,200 från tidigare år balancerade rester, som numera influtit.

Fortsättning.

	Balans	Under året 1896		Balans
	från år 1895	Inkomst	Utgift	till år 1897
Transport	157,489 75	11,654 44	14,469 75	154,674 44
5. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.				
Wilhelm Elgs fond pour les pauvres honteux . . .	10,000 —	— —	— —	10,000 —
ränta	632 50	508 79	— —	508 79
Utbetalt i understöd åt nio särskilda personer . . .	— —	— —	632 50	— —
Carl Sierckens fond	2,800 —	— —	— —	2,800 —
ränta	170 72	138 31	— —	138 31
Utbetalt till tre medellösa handlandeenor	— —	— —	170 72	— —
Elsa Maria Lampas fond	10,740 —	— —	— —	10,870 —
ränta	477 51	530 51	— —	400 51
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	— —	— —	477 51	— —
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	11,200 —	— —	— —	11,200 —
ränta	631 95	553 25	— —	563 25
Utbetalt till tio medellösa fruntimmer	— —	— —	621 95	— —
Alexandras understöds fond	4,413 55	— —	— —	4,431 57
ränta	200 —	218 02	— —	200 —
Utbetalt till tvenne personer i understöd	— —	— —	200 —	— —
Lisette Gardbergs fond	1,000 —	— —	— —	1,000 —
ränta	56 45	49 40	— —	49 40
Utbetalt till en medellös handlandecka	— —	— —	56 45	— —
Adolf Fredrik Siercks fond	7,000 —	— —	— —	7,000 —
ränta	430 15	345 77	— —	345 77
Utbetalt i sju särskilda understöd åt medellösa fruntimmer	— —	— —	430 15	— —
6. I. P. Chrogelii barnhusinrättnings fond . . .	2,300 —	— —	— —	2,300 —
Ränta	138 51	113 61	— —	113 61
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	— —	— —	138 51	— —
7. Folkskolornas beklädnadsfonder.				
J. H. Lindroos fond	20,000 —	— —	— —	20,000 —
J. E. Ollonqvists fond	12,000 —	— —	— —	12,000 —
Mindre handelsborgaresocietets fond	4,500 —	— —	— —	4,500 —
Cronstedts, Gutofskys och Nybergs fond	2,900 —	— —	— —	2,900 —
ränta	1,781 67	1,946 23	— —	1,946 22
Utbetalt åt Folkskoleekonomen till beklädnad åt medellösa elever	— —	— —	1,731 67	— —
Depositionsafgift till Finlands bank	— —	— —	50 —	— —
8. Hedvig Arnells fond	18,300 —	— —	— —	18,300 —
Ränta	1,021 44	903 95	— —	903 99
Utbetalt till Fruntimmersföreningen	— —	— —	621 44	— —
Utbetalt till trojnenarinnan Wilhelmina Backström	— —	— —	400 —	— —
9. Fonder donerade till en asyl för vanartade barn.				
Hedvig Charlotta Gripenbergs fond	2,500 —	— —	— —	3,000 —
Helsingfors Utskänkningsaktiebolags fond	47,500 —	— —	— —	50,000 —
Helsingfors Utminuterings aktiebolags fond	25,000 —	— —	— —	27,000 —
ränta	8,599 37	3,704 75	— —	3,392 1
Utbetalt till Fattigvårdsstyrelsen för underhåll af asylen för vanartade barn i Lojo socken	— —	— —	3,912 —	— —
Transport	353,783 57	20,667 03	23,912 65	350,537 9

Fortsättning.

	Balans		Under året 1896		Balans			
	från år 1895		Inkomst	Utgift	till år 1897			
Transport	353,783	57	20,667	03	23,912	65	350,537	95
10. Folkskolornas stipendiifonder.								
Helsingfors sparbanks fond	6,000	—	—	—	—	—	6,000	—
Helsingfors Utskännings aktiebolags fond	16,000	—	—	—	—	—	16,000	—
H. K. M. Alexander II:s stipendii fond	28,000	—	—	—	—	—	28,000	—
Räntor	3,830	11	2,469	82	—	—	2,509	93
Återbetalte stipendier	—	—	90	—	—	—	—	—
Insatt i sparbank till stipendier för 57 folkskole- elever	—	—	—	—	3,830	—	—	—
Depositionsavgift till Finlands bank	—	—	—	—	50	—	—	—
11. Klara Wilhelmina Törmäläs fond	39,573	99	—	—	—	—	41,528	80
Ränta	—	—	1,954	81	—	—	—	—
12. Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande	10,100	—	—	—	—	—	10,100	—
Räntor	26	26	498	90	—	—	25	16
Insatt å sparbanksbok för tio tjenare	—	—	—	—	500	—	—	—
13. Realskolans stipendiifonder.								
H. K. M. Alexander II:s fond	1,300	—	—	—	—	—	1,300	—
Helsingfors Utskänningsaktiebolags fond	3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
ränta	240	98	212	40	—	—	212	40
Utbetalt åt Realskolans föreståndare till stipendier åt elever	—	—	—	—	240	98	—	—
14. Anna Sara Arosins testamentsfond	65,850	—	—	—	—	—	65,850	—
Ränta	3,563	50	3,310	78	—	—	3,987	28
Utbetalt i lifstidsunderstöd om 100 mk till 30 obemedlade, ogifta fruntimmer	—	—	—	—	2,850	—	—	—
Utbetalt depositionsavgift till Finlands bank m. m.	—	—	—	—	37	—	—	—
15. I. A. I. Pippingskiölds fond	100,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Ränta	4,867	30	4,939	65	—	—	4,939	65
Utbetalt till Föreningen för barnavården	—	—	—	—	4,867	30	—	—
16. Axel Fredrik Laurells stipendiifond	3,088	86	—	—	—	—	3,088	86
Ränta	122	19	113	43	—	—	113	62
Utbetalt till privata svenska flickskolan	—	—	—	—	61	—	—	—
utbetalt till finska reallyceum	—	—	—	—	61	—	—	—
17. Carl Rosengrens fond	12,964	21	—	—	—	—	13,604	60
Ränta	—	—	640	39	—	—	—	—
18. Helsingfors aftonskolas fond	18,250	—	—	—	—	—	18,250	—
Ränta	1,013	69	901	49	—	—	901	49
Utbetalt till Föreningen för konstfliten i Finland till stipendier	—	—	—	—	1,013	69	—	—
Transport	671,574	66	35,798	70	37,423	62	669,949	74

Fortsättning.

	Balans		Under året 1896		Balans			
	från år 1895		Inkomst	Utgift		till år 1897		
Transport	671,574	66	35,798	70	37,423	62	669,949	74
19. Alexandra Kiseleffs fond	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
Ränta	555	16	493	96	—	—	493	96
Utbetalt till Stadsbokhållaren Oskar Paldani	—	—	—	—	555	16	—	—
20. Maria Charlotta Olanders fond	73,552	23	—	—	—	—	77,042	43
Ränta	—	—	1,657	36	—	—	—	—
Afkastning från fastigheten	—	—	1,832	84	—	—	—	—
21. Senatorskan Julie Thiléns fond	250,000	—	—	—	—	—	250,000	—
Ränta	9,384	97	13,933	49	—	—	11,298	15
Utbetalt till fru Adolfinia Mallén	—	—	—	—	100	—	—	—
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	—	—	—	—	9,000	—	—	—
Utbetalt till Guvernören i S:t Michels län till under- stöd åt medellösa fruntimmer därstädes	—	—	—	—	2,968	83	—	—
Remisskostnad	—	—	—	—	1	48	—	—
22. Makarne Silfvius' donationsfond	87,000	—	—	—	—	—	87,000	—
Ränta	5,739	21	4,297	50	—	—	4,297	50
Utbetalt till trotjänarinnan Ulrika Lovisa Holm- berg	—	—	—	—	1,200	—	—	—
Utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	4,539	21	—	—
23. Fr. J. von Beckers fond	310,162	32	—	—	—	—	310,105	20
Ränta	4,120	68	5,575	29	—	—	5,168	86
Afkastning från fastigheten	—	—	5,649	60	—	—	—	—
Utbetalt i pensioner till Professor A. von Becker, Litteratören H. von Becker och fröken Augusta von Becker	—	—	—	—	10,200	—	—	—
Rättegångskostnader	—	—	—	—	33	88	—	—
24. Adolf Holmgrens donationsfond för värlösa mödrar och barn	20,000	—	—	—	—	—	20,000	—
Ränta	1,969	47	987	93	—	—	1,957	40
Utbetalt till fru M. Thölgren	—	—	—	—	500	—	—	—
Utbetalt till fröken Gustava Holmgren	—	—	—	—	500	—	—	—
25. Understödsfonden för affidne poliskonstaplars enkor och barn	98,000	—	—	—	—	—	100,000	—
Ränta	2,859	32	4,840	83	—	—	3,045	15
Utbetalt i understöd åt affidne poliskonstaplars enkor och barn 23 särskilda pensioner till- samman	—	—	—	—	2,655	—	—	—
Transport	1,544,918	02	75,117	50	69,677	13	1,550,358	39

1) Häri ingå Fmk 2,200, tidigare på konkursutredning beroende rester, hvilka numera influtit.

Fortsättning.

	Balans		Under året 1896		Balans			
	från år 1895		Inkomst	Utgift	till år 1897			
Transport	1,544,918	02	75,117	50	69,677	13	1,550,358	39
26. Emilia Olivia Gustavsons och Athalida Wilhelmina Ingmans donationsfond	5,494	07	—	—	—	—	5,765	46
Ränta	—	—	271	39	—	—	—	—
27. Lina Borgströms donationsfonder.								
Fonden för folkskolebarns bespisande	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Ränta	1,430	67	740	94	—	—	740	94
Fonden för pauvres honteux	5,000	—	—	—	—	—	5,000	—
Ränta	153	63	246	98	—	—	135	01
Utbetalt i understöd till tvenne obemedlade fruntimmer	—	—	—	—	265	60	—	—
Utbetalt till Föreningen för arbetshusen	—	—	—	—	1,430	67	—	—
28. Emilia Olivia Gustavsons fond	25,500	—	—	—	—	—	25,500	—
Ränta	316	44	1,156	—	—	—	172	44
Utbetalt i understöd om 100 mark till 13 obemedlade fruntimmer	—	—	—	—	1,300	—	—	—
29. H. K. M. Kejsarinnan Alexandras fond för understödjande af ett barnhårbärge	10,200	—	—	—	—	—	10,200	—
Ränta	352	11	503	84	—	—	503	84
Utbetalt till Föreningen för barnavården	—	—	—	—	352	11	—	—
30. Aurora Demidoffs hemgiftsfond.								
Besparadt kapital	67,070	57	—	—	—	—	70,457	20
Innestående hemgiftsbelopp	29,214	29	—	—	—	—	27,928	58
räntor å hemgiftsbref	968	04	—	—	—	—	1,053	76
Fru Å. Karamsin inbetalt	—	—	2,284	—	—	—	—	—
Räntor	—	—	4,366	38	—	—	—	—
Utbetalta hemgiftsbelopp	—	—	—	—	3,285	70	—	—
räntor å hemgiftsbref	—	—	—	—	1,134	04	—	—
Depositionsafgift till Finlands bank	—	—	—	—	44	—	—	—
31. Tidningskolportörernas julklappsfond	487	82	—	—	—	—	511	91
Räntor	—	—	24	09	—	—	—	—
Summa	1,706,105	66	84,711	12	77,489	25	1,713,327	53

Fortsättning.

	Balans		Under året 1896		Balans	
	från år 1895		Inkomst	Utgift		till år 1897
B) Af Fattigvårdsstyrelsen förvaldade fonder.						
1. Maria Bergmans testamentsfond	10,000	—	—	—	—	10,000
Ränta	194	44	500	—	—	194 44
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer	—	—	—	500	—	—
2. Helena Kristina Åkermans fond	9,841	37	—	—	—	10,246 09
Ränta	—	—	404	72	—	—
Summa	20,035	81	904	72	500	20,440 53

Sammandrag af Helsingfors stads donerade fonder år 1896.

Af Drätselvärdet förvaldade fonder	1,706,105	66	84,711	12	77,489	25	1,713,327	53
Af Fattigvårdsstyrelsen förvaldade fonder	20,033	81	904	72	500	—	20,440	53
Summa	1,726,141	47	85,615	84	77,989	25	1,733,768	06

Källa: Drätselkontorets berättelse öfver stadens bokslut.

Tab. N:o 111. Kapitalbeloppet af Helsingfors stads donerade fonder, enligt boksluten för åren 1883—1896.

Å r	Fonder, förval- tade af Drätsel- verket		Fonder, förval- tade af Fattig- vårdsstyrelsen		Fonder, förval- tade af Folksko- ledirektionen ¹⁾		Summa	
1883	301,749	27	—	—	148,315	61	450,064	88
1884	370,099	69	10,096	12	146,314	28	526,510	09
1885	373,530	51	10,150	—	120,362	22	504,042	73
1886	388,473	16	10,150	—	123,331	59	521,954	75
1887	416,542	87	10,150	—	125,720	95	552,413	82
1888	440,659	88	10,194	44	126,793	05	577,647	37
1889	481,638	75	17,576	07	130,472	88	629,687	70
1890	740,929	55	17,912	50	138,477	11	897,319	16
1891	882,275	50	18,113	34	139,221	82	1,039,610	66
1892	1,049,067	07	18,510	20	146,475	11	1,214,052	38
1893	1,443,662	46	19,135	62	148,552	76	1,611,350	84
1894	1,526,671	26	19,608	40	154,343	91	1,700,623	57
1895	1,553,583	32	20,035	81	158,752	34	1,732,371	47
1896	1,713,327	53	20,440	53	— ²⁾	—	1,733,768	06

¹⁾ I uppgifterna beträffande dessa fonder ingår äfven den vid årsskiftet upplupna ränta. — ²⁾ Förvaltas numera af Drätselkontoret.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 112. Kostnader för folkskoleväsendet i Helsingfors åren 1885—1896.

	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
Löner och arvoden	127,436 66	143,294 22	168,198 16	183,365 56	200,187 26	215,679 50	250,927 48	270,047 31	281,634 20	279,824 93	310,215 27	333,306 83
Undervisningsmateriel	691 06	8,349 80	11,101 77	7,703 83	6,911 49	8,139 61	5,303 68	6,827 66	6,339 77	5,012 27	6,683 —	6,960 15
Material för handarbeten	934 70	378 80	1,369 27	2,193 54	3,716 16	1,801 24	2,514 16	3,372 84	3,230 29	1,123 04	2,396 89	3,432 23
Möbler och inventarier	3,559 40	8,940 70	3,301 03	4,248 94	6,079 54	7,161 35	4,269 05	5,205 54	3,013 05	2,899 16	6,828 32	6,403 15
Beklädnad åt medellösa elever	14,571 67	4,011 71	4,710 25	4,471 10	5,017 20	5,922 65	6,668 —	7,818 23	9,378 30	9,546 45	9,393 98	9,692 —
Hyror	3,496 16	14,728 35	12,968 34	14,213 13	17,533 —	20,310 —	20,123 33	21,890 —	22,865 —	23,315 —	25,665 —	26,935 20
Ved och belysning	7,456 44	11,118 85	12,847 30	15,435 20	15,789 50	19,752 70	17,183 72	18,582 10	24,557 78	19,409 81	20,011 49	23,482 64
Renhållning	2,154 77	4,682 98	4,669 77	4,548 38	5,117 60	5,513 61	4,934 06	6,620 19	7,109 17	7,375 32	8,442 32	8,682 59
Remont af skolmassegnårdar och hyrda lokaler	5,330 52	17,148 88	4,876 07	6,437 21	4,078 33	6,371 43	5,105 67	7,479 48	8,734 09	12,184 02	12,551 62	11,923 45
Pensioner	666 67	800 —	1,860 —	4,270 —	3,500 —	3,590 —	3,920 —	5,160 —	4,140 —	4,610 —	5,040 —	5,030 —
Diverse	1,609 74	900 —	— —	— —	— —	845 30	1,550 65	912 65	1,897 88	2,356 20	2,189 88	1,273 89
Summa	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,687 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43
Deraf betäckta:												
1) genom statsbidrag	32,000 —	32,000 —	32,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	52,000 —	77,333 34	71,000 —	111,000 —	111,000 —
2) genom räntor å donerade medel	1,532 07	3,285 —	1,532 07	1,532 07	3,059 —	2,594 84	2,516 75	3,310 —	3,161 —	3,321 —	3,481 —	3,542 —
3) genom inbet. skolafgifter	3,756 90	4,017 25	4,346 85	4,415 05	4,857 35	5,050 85	5,179 25	4,866 75	4,628 75	5,414 30	379 20	485 90
4) genom försälda handarbeten	409 35	390 38	393 41	291 49	406 62	489 73	451 90	583 74	600 85	708 93	476 08	718 20
5) genom uttaxerade medel	130,209 47	174,667 66	187,629 63	188,648 28	207,607 11	234,951 97	262,351 91	293,155 51	287,177 59	305,211 97	294,081 49	321,376 33
Summa	167,907 79	214,354 29	225,901 96	246,886 89	267,930 08	295,687 39	322,499 80	353,916 —	372,901 53	385,656 20	409,417 77	437,122 43

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. N:o 113. Uppgifter öfver kostnader för de arbeten, som genom Helsingfors stads Byggnadskontor blifvit utförda under år 1896.

	Kostnad	Anslag	Behållning	Brist
Extra ingenjörer och ritarebiträden	4,346 —	4,000 —	— —	346 —
Skogvaktarebiträden och skogskultur	1,865 58	2,000 —	134 42	— —
Material- och handtlångaredagsverken vid mätningar	7,897 84	5,000 —	— —	2,897 84
Expenser	2,410 16	1,500 —	— —	910 16
Folkskolornas renhållning	1,008 —	1,008 —	— —	— —
D:o underhålls- och reparationskostnader	2,445 78	2,445 78	— —	— —
Saluhallens renhållning	128 04	128 04	— —	— —
Byggnaders och lägenheters underhåll:				
Rådhuset	1,611: 57			
Tull- & packhuset	3,264: 69			
Auktionskammaren	1,493: 67			
Norra Brandtornet	74: 69			
Södra do	1,427: 91			
Brandstationer	402: 20			
Branddepåten å Kampen	475: 20			
Brunnhuset	289: 22			
Kaisaniemi vårdshus	263: 49			
Polishäkten	164: 57			
Badhuset i Brunnsparcken	115: 28			
Simhusen vid do	941: 86			
D:o " Brobergskajen	215: 25			
D:o " Munkholmen	50: 70			
D:o " Aspnäs	126: 54			
Materialgården	28: 60			
Mångleribodarna	241: 79			
Afrådet i teateresplanaden	3: 50			
D:o å Rådhusomtten	7: 80			
Skogvaktarebostäderna	471: 66			
Parkvaktare- do	594: 18			
Politiekarlens bostad	489: 80			
Varuskjulet å N. kajarmen	20: —			
D:o å S. do	446: 10			
Gamla packhuset	314: 40			
Varuskjul å Magasinskajen	661: 24			
Maria sjukhus	2,543: 57			
Desinfektionshuset	7: 35			
Folkbiblioteket	444: 54			
Saluhallen	2,466: 39			
Byggnaderna å Mejlans	52: 21			
Rådhusannexet	644: 57			
Kvarnen i Gammelstaden	152: 73			
Väntpaviljongen å Slottskajen	20: 90			
Saluhallen vid Hafstorget	37: 58			
Poliskontor i Hermanstad	760: 56			
Byggnaderna å Grejus	283: 31			
f. d. Baranoffska gården	910: 21			
Hesperia byggnader	9: 54			
Kolerabaraekerna	1,495: 90			
Diverse	635: 36			
	24,660 63	17,000 —	— —	7,660 63
Barnhemmets förändring och inredning	31,463 43	21,495 90	— —	9,967 53
Observationspaviljong vid Maria sjukhus	25,575 —	25,400 —	— —	175 —
Byggnadsförändring & nybyggnad å Norra brand-				
verkshuset	29,737 81	43,500 —	13,762 19	— —
Ny stormvarningssignal å Observatoriiberger	— —	450 —	450 —	— —
Nytt afträde norr om Åbo kasern	972 17	600 —	— —	372 17
Nytt redskaps- och varuskjul å Maria sjukhus tomt	897 71	800 —	— —	97 71
Transport	133,408 15	125,327 72	14,346 61	22,427 04

Fortsättning.

	Kostnad	Anslag	Behållning	Brist
Transport	133,408 15	125,327 72	14,346 61	22,427 04
Stensättning med nubbssten å Salutorgot	19,144 25	20,000 —	855 75	— —
Gator och allmänna platser, diverse reparationer .	11,884 13	9,000 —	— —	2,884 13
Nyläggning af Munkholmsgatan	— —	3,816 —	3,816 —	— —
Makadamisering af Sandvikskajen	2,697 66	1,350 —	— —	1,347 66
Planering af Skepparebrinken	689 82	1,500 —	810 18	— —
D:o af Kanalgatan	5,531 53	5,000 —	— —	531 53
D:o af Aspnäsgatan	2,950 13	4,000 —	1,049 87	— —
D:o af Hamngatan	1,971 72	2,375 —	403 28	— —
Kanaler och afloppsdikeyn, kompletteringsarbeten .	1,591 02	2,000 —	408 98	— —
D:o d:o diverse underhåll	10,270 22	9,000 —	— —	1,270 22
Kanal genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölöviken	7,805 81	7,300 —	— —	505 81
D:o under Castréngsgatan	975 72	880 —	— —	95 72
D:o under 4:de linien	3,586 53	5,100 —	1,513 47	— —
Vägar, diverse reparationer	12,657 65	10,000 —	— —	2,657 65
Planering af Castréngsgatan	6,048 86	5,400 —	— —	648 86
D:o af 4:de linien	31,802 69	30,350 —	— —	1,452 69
D:o af 3:dje „	1,861 45	3,000 —	1,138 55	— —
D:o af 2:dra „	823 63	2,750 —	1,926 37	— —
D:o af Lönnrotsgatan	4,422 83	7,700 —	3,277 17	— —
Chausséerna i Brunnsparcken	75 84	75 84	— —	— —
Chausséer, diverse underhåll och renhållning . . .	25,033 21	15,000 —	— —	10,033 21
Remont af 3 st. mudderprämar	7,697 24	8,000 —	302 76	— —
Muddring i Sörnäs hamn	15,550 21	15,000 —	— —	550 21
Ombyggnad af Packhuskajen vid Norra hamnen .	10,000 —	10,000 —	— —	— —
Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna	1,443 78	2,000 —	556 22	— —
Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,844 77	3,470 —	— —	374 77
Hamnar, diverse reparationer	12,572 71	7,000 —	— —	5,572 71
Öfverbyggd klappbrygga vid Broholmen	2,453 88	2,400 —	— —	53 88
Kajbyggnader i Södra hamnen	54,144 21	68,333 37	14,189 16	— —
Hamnbanan	66 20	30,861 59	30,795 39	— —
Planteringar och trädskolor, underhåll	41,349 04	41,000 —	— —	349 04
Hägnader kring planteringar, underhåll	1,926 66	1,000 —	— —	926 66
Ombyggnad af Kaisaniemi parks staket mot Träd- gårdsgatan	5,289 16	3,400 —	— —	1,889 16
Observatoriibergens planering	19,316 70	17,869 27	— —	1,447 43
Planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparcken	4,923 10	5,000 —	76 90	— —
D:o d:o i Kaisaniemi	4,981 32	5,000 —	18 68	— —
Jordfyllning i Henriksplanaden	— —	1,000 —	1,000 —	— —
Inköp af soffor	1,000 —	1,000 —	— —	— —
D:o af träd och buskar	379 49	400 —	20 51	— —
Underhåll af afstjelningsplatser och bryggor . . .	2,581 81	2,800 —	218 19	— —
Vakters aflöning	3,971 92	4,500 —	528 08	— —
Latriners och pissoirers renhållning	10,983 43	10,000 —	— —	983 43
Renhållning af stadens allmänna platser och gatu- andelar	36,479 96	32,000 —	— —	4,479 96
Rengöring af hamnar och kajer	39 45	39 45	— —	— —
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan, chausséerna i Brunnsparcken samt östra och vestra chusséerna	9,551 50	6,500 —	— —	3,051 50
Inköp och remont af arbetsredskap	4,254 60	4,254 60	— —	— —
Underhåll af klappbryggor, vedmått	6,038 23	6,000 —	— —	38 23
Inventarier till särskilda stadens hus	547 75	547 75	— —	— —
Dekorering af staden 26 Maj	14,377 08	14,377 08	— —	— —
Mejlans utskylder	88 —	88 —	— —	— —
Utarbetande af ny stadsplan	— —	1,600 —	1,600 —	— —
Inredning af ny köttkontrollstation	107 45	2,075 —	1,967 55	— —
Ritning och undersökning af plats för saluhallar .	— —	1,339 25	1,339 25	— —
Summa <i>Fin.</i>	561,192 50	579,779 92	82,158 92	63,571 50

Källa: Uppgifter från Byggnadskontoret.

Tab. N:o 114. Ekonomisk öfversigt af utgifterna vid Maria sjukhuset år 1896, jemförda med år 1895.

M å n a d	Aföningar		Medicinalier		Ved & cokes		Belysning		Kost		Underhåll af inventarier		Oförutsedda utgifter		Summa	
	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.	Fmk.	nl.
Januari	996	07	71	45	—	—	196	20	2,846	31	453	98	486	10	5,050	11
Februari	998	37	289	95	492	—	338	76	2,860	33	762	50	1,257	66	6,999	57
Mars	1,028	37	1,496	34	170	—	87	84	3,684	91	532	56	—	—	7,000	02
April	1,028	37	50	65	750	50	129	72	3,254	57	1,407	25	1,118	22	7,739	28
Maj	1,108	03	45	35	1,279	25	—	—	2,932	27	358	25	287	60	6,010	75
Juni	1,092	97	1,964	76	970	—	—	—	2,604	79	812	59	578	05	8,023	16
Juli	1,043	37	910	85	2,343	10	10	—	3,156	24	123	16	206	10	7,792	82
Augusti	1,103	39	105	10	1,270	30	34	26	3,151	54	770	09	249	65	6,684	33
September	1,065	08	337	50	—	—	151	74	3,335	74	462	41	42	95	5,356	56
Oktober	1,058	38	26	12	—	—	—	—	3,258	93	207	63	30	—	4,619	97
November	1,058	38	32	75	—	—	176	46	3,166	—	262	16	27	25	4,723	—
December	1,182	06	4,000	97	—	—	—	—	1,097	40	—	—	—	—	6,280	43
Tillfälliga utgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,732	—	—	—	2,732	—
Tjänstemännens löner lyftade å stadens Drätselkontor	8,700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,700	—
Summa år 1896	21,462	84	9,331	79	7,275	15	1,124	98	35,349	03	8,864	63	4,283	58	87,712	—
„ „ 1895	20,448	19	7,764	86	9,313	63	957	45	32,673	73	5,497	92	6,223	35	82,878	95

Källa: Årsberättelser från Maria sjukhus.

Tab. No 115. Tablå visande resp. afdelningars vid Maria sjukhuset om kostnader i förhållande till hvarandra år 1896, jemförda med år 1895.

M å n a d	Icke epide- miska afdel- ningen		Epidemiska afdelningen		Ekonomi- afdelningen		Summa	
	<i>Fr̄m̄</i>	<i>pi.</i>	<i>Fr̄m̄</i>	<i>pi.</i>	<i>Fr̄m̄</i>	<i>pi.</i>	<i>Fr̄m̄</i>	<i>pi.</i>
Januari	1,187	37	413	05	3,410	83	5,011	25
Februari	1,130	89	1,058	84	4,809	84	6,999	57
Mars	2,124	19	607	49	4,268	34	7,000	02
April	3,065	64	823	69	3,849	95	7,739	28
Maj	902	36	1,437	69	3,670	70	6,010	75
Juni	3,584	02	896	36	3,542	78	8,023	16
Juli	3,551	25	425	89	3,815	68	7,792	82
Augusti	1,702	45	932	33	4,049	55	6,684	33
September	984	47	419	33	3,991	62	5,395	42
Oktober	506	47	289	09	3,824	41	4,619	97
November	470	60	405	44	3,846	96	4,723	—
December	7,388	51 ¹⁾	6,073	22 ¹⁾	4,250	70 ¹⁾	17,712	43
Summa år 1896	26,593	22	13,782	42	47,331	36	87,712	—
„ „ 1895	20,282	31	7,987	57	45,909	07	74,178	95

Källa: Årberättelser för Maria sjukhus.

¹⁾ Häri ingår tjänstemännens aflöning för hela året.

Tab. N:o 116. Utvisande spiskostnaderna vid Maria sjukhuset under år 1896, jämförda med år 1895.

M å n a d	Dagantalet	Kostpenning- anslag för dag		Sjukvårdsdagarnas antal		Utgifter under de särskilda månaderna				Totalsumman under hvarje månad	
		sjuk	betjening	Icke epid. (medicin- ska) af- delningen	Epidemi- ska afdel- ningen	Sjuka		Betjening		Sjuka och be- tjening	
		ni.	Frk.			Frk.	ni.	Frk.	ni.	Frk.	ni.
Januari	31	70	1	2,425	556	1,823	31	1,023	—	2,846	31
Februari	29	„	„	2,328	453	1,903	33	957	—	2,860	33
Mars	31	„	„	2,713	503	2,661	91	1,023	—	3,684	91
April	30	„	„	2,448	503	2,264	57	990	—	3,254	57
Maj	31	„	„	2,477	318	1,909	27	1,023	—	2,932	27
Juni	30	„	„	2,256	261	1,614	79	990	—	2,604	79
Juli	31	„	„	2,038	279	2,133	24	1,023	—	3,156	24
Augusti	31	„	„	2,497	234	2,128	54	1,023	—	3,151	54
September	30	„	„	2,648	268	2,345	74	990	—	3,335	74
Oktober	31	„	„	2,593	315	2,235	93	1,023	—	3,258	93
November	30	„	„	2,483	489	2,176	—	990	—	3,166	—
December	31	„	„	2,184	556	74	40	1,023	—	1,097	40
Summa för år 1896	366	70	1	29,090	4,735	23,271	03	12,078	—	35,349	03
„ „ „ 1895	365	70	1	28,816	7,434	22,088	73	10,585	—	32,673	73

Källa: Årsberättelser för Maria sjukhus.

Tab. N:o 117. Försäkringsbeloppet af Helsingfors stads byggnader vid utgången af år 1896 jemte oppgift å försäkringsgifvarene.

Byggnader	Försäkrings- belopp	Försäkringsgifvare
Rådhusbyggnaden	262,000	—
Kajsanienbyggnaderna	21,000	—
Gamla packhuset	57,200	—
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	40,000	—
Byggnader i Hesperia	35,000	—
Narinkbodarna	31,000	—
Folkskolegården, Kaserngatan N:o 7	100,400	—
D:o Nikolaigatan N:o 10	16,650	—
D:o Rüdbergsgatan N:ris 8 & 10	40,200	—
D:o vid Malmgatan	310,000	—
D:o å Berghäll	51,400	—
Folkbiblioteksbyggnaden	176,500	—
Brandverks huset vid Högbergsgatan	300,000	—
D:o vid Konstantinsgatan	20,850	—
Arbets- och fattiggården å villan Edet	493,450	—
Arbetsinrättningen	76,650	—
Badhuset i Brunnsparken	35,000	—
Brandstation å Kamptorget	26,000	—
Folkskolan å Pjelldal	10,000	—
D:o vid Lappviksgatan	112,000	—
Materialgården å Kampmalm	59,000	—
Rådhusannexet (Alexandersgatan 22)	104,200	—
Öppna varuskjulet å Vestra Kajen	6,600	—
Maria sjukhus	400,000	—
Vattenledningens pumphus	29,000	—
Gammelstadskvarnen	20,000	—
Varuskjulet å vestra kajen	27,000	—
Byggnader i Brunnsparken	28,500	—
Tull- och packhuset	180,000	—
Kolerabaracker å Sandnäs	35,000	—
Växthus i Fabriksparken	8,000	—
Varumagasin å Magasinskajen	140,000	—
Restaurationsbyggnad i Esplanaden	100,000	—
Folkbiblioteksbyggnaden	75,000	—
Arbets- och Fattiggården å villan Edet	18,000	—
Politiekarlsbostaden	4,800	—
Saluhallen	170,000	—
Afträde i Teateresplanaden	9,000	—
Folkskolegården å Berghäll	26,000	—
Pump- och ångpannehus i Gammelstaden	166,300	—
Brandredskapsliden i Tölö	1,000	—
Badhuset i Brunnsparken	35,000	—
Riebyggnad å Grejus	3,500	—
Byggnader å Mejlans	15,000	—
Vattenledningens filteröfverbyggnader	41,000	—
D:o skjul i Gammelstaden	1,300	—
Skogsvaktarbostad å Grejus	5,000	—
Östra parkvaktstugan i Djurgården	4,500	—
Vestra d:o i d:o	2,500	—
Brandstation vid östra chausséen	6,000	—
Brunnshuset	79,900	—
Simhus vid Brobergskajen	7,500	—
D:o å Aspås	5,000	—
Paviljong vid Hafshamnen	6,000	—
Klappbygga vid d:o	1,200	—
D:o vid Brobergskajen	3,000	—
D:o vid Elisabetstorg	1,200	—
D:o vid Skatuddskajen	1,200	—
D:o vid Munkholmen	3,000	—
Pulsometerliden i Brunnsparken	1,000	—
Klappbygga vid Gräsviken	1,200	—
D:o vid Djurgårdsviken	1,200	—
Summa	4,047,900	—

Städ. Allm. Brandstodsbol. i Finland.

Försäkrings Aktiebolaget Skandia.

Phoenix Fire Insurance Company.

Brandförsäkrings Aktiebolaget Fennia.

Källa: Uppgifter från Drätselkontoret.

Tab. No 118. Värdet af Helsingfors stads lösegenom under åren 1888—1896.

	1888		1889		1890		1891		1892		1893		1894		1895		1896	
Rådhuset	37,976	27	39,348	07	42,097	67	41,114	72	44,146	32	46,412	73	48,106	37	52,371	85	51,044	70
Trafikkontoret	8,557	66	9,967	01	9,999	16	12,570	56	13,001	08	13,533	38	13,494	13	8,623	90	7,681	10
Tolagskontoret	2,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hamnkontoret, våg- och kokhuset	5,725	06	6,108	06	6,285	35	5,555	30	3,103	—	2,900	—	2,649	35	2,435	45	2,353	60
Byggnadskontoret	180,337	32	237,734	94	378,337	49	289,952	54	270,647	57	276,355	72	317,273	52	278,605	59	294,349	60
Vattenledningskontoret							338,452	79	318,052	40	347,274	10	378,576	56	352,605	32	362,131	20
Brandverket	77,057	31	78,678	31	79,145	81	72,948	85	77,718	85	79,269	05	73,495	65	76,331	25	101,272	85
Andra polisvaktkontoret	3,677	25	3,978	—	4,178	50	3,903	—	3,921	—	4,033	75	4,042	50	1,516	25	1,616	25
Tölö vaktkontoret	—	—	—	—	—	—	254	25	254	25	265	95	276	20	262	20	262	20
Sörnäs d:o	—	—	—	—	—	—	314	—	333	—	333	75	320	75	323	75	366	75
Hermanstads d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148	25
Maria sjukhuset	10,795	13	10,546	33	9,917	84	11,979	01	11,391	56	15,126	36	41,792	76	47,565	87	54,809	76
Helsovårdsnämnden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,926	—	1,986	70	2,043	80	2,113	80
Kolerabaraekerna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,223	10	5,604	95	5,604	95
Sanitätsstationen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,007	79	1,937	79	—	—
Obduktionshuset	49	55	49	55	47	65	47	65	47	65	50	90	—	—	—	—	—	—
Undersökningsstationen för lifsmedel	2,980	50	3,883	45	3,960	46	3,933	87	4,109	53	4,212	58	4,338	68	4,564	18	4,716	28
Fattigvården	30,602	53	40,087	29	45,266	05	48,509	48	51,476	27	54,007	49	74,480	10	82,037	75	82,458	28
Realskolan	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	3,417	40	2,522	40	2,179	40	a f g å r	—	—	—
Folkskolorna	33,192	90	38,623	65	41,277	15	41,277	15	45,940	10	49,325	55	51,889	50	58,339	80	66,166	60
Folkbiblioteket	10,130	55	10,114	55	10,370	55	10,307	10	10,582	—	11,845	75	12,362	05	12,428	—	12,686	—
Inkvarteringsnämnden	1,687	09	1,647	32	1,565	71	1,503	43	1,480	25	1,278	04	1,254	03	1,130	02	1,102	18
Brunnsparken	10,835	32	16,835	32	10,835	32	10,835	32	6,874	75	6,874	75	6,332	—	6,332	—	6,392	—
Auktionskammaren	—	—	—	—	—	—	411	05	425	85	418	55	394	85	361	20	327	70
Gaspröfningsrummet	—	—	—	—	—	—	1,160	20	1,235	20	1,260	20	1,124	60	1,149	70	1,174	70
Summa	419,834	84	495,019	25	646,702	13	897,898	67	868,727	03	919,254	—	1,044,600	49	996,572	60	1,058,778	75

Källa: Inventeringslängderna.

Tab. No 119. Landtdagsmannavalen i Helsingfors åren 1887, 1890, 1893 och 1896.

	1887 (Den 15 September)					1890 (Den 15 September)					1893 (Den 4 Oktober)					1896 (Den 12 Oktober)						
	Valkrets				Hela staden	Valkrets				Hela staden	Valkrets					Hela staden	Valkrets				Hela staden	
	I	II	III	IV		I	II	III	IV		I	II	III	IV	V		I	II	III	IV		V
Antal landtdagsmän, som skulle väljas	—	—	—	—	8	—	—	—	—	10	—	—	—	—	11	—	—	—	—	12		
Aflemnade röstsedlar	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709
Af de röstande voro:																						
Arkitekter, artister, ingenjörer, literatörer, tidningsutgifvare, läkare, lärare	15	14	17	29	75	22	26	34	51	133	31	37	34	14	18	161	30	42	33	30	24	159
Arbetsföreståndare, gesäller & arbetare	1	4	—	2	7	11	34	21	141	207	6	74	18	121	46	265	16	135	36	109	50	346
Bokhållare, handelsbetjente	8	17	15	17	57	6	15	6	11	38	10	28	18	15	13	84	26	54	26	27	15	148
Bruksägare, landbrukare & husägare .	2	6	3	32	46	9	10	10	57	86	3	7	5	12	6	33	5	11	4	14	17	51
Bolags-, korporations-, kommunens tjänstemän	17	17	29	17	80	27	27	20	9	83	21	24	19	17	11	92	20	15	24	20	10	89
Civile & militäre tjänstemän	55	56	53	51	215	57	49	41	59	206	75	44	63	55	28	265	73	64	95	56	39	327
Fabrikanter & handlande	24	51	40	41	156	28	66	33	38	165	24	66	35	33	16	174	24	79	48	30	14	193
Handverkare	30	57	43	99	229	19	34	33	46	132	28	61	34	41	28	192	26	69	40	58	37	230
Sakförare, agenter, kommissionärer . .	3	—	—	1	4	3	3	1	2	9	1	9	4	7	2	23	3	19	3	4	1	30
Näringsidkare utom ofvan angifna . .	6	14	11	26	57	8	22	10	17	57	2	4	4	—	—	10	12	28	17	37	22	116
Underbefäl, poliskommissarier & konstaplar m. fl.	I	4	11	4	20	12	10	15	6	43	7	9	3	5	3	27	4	6	2	5	2	19
Obekante	1	2	1	1	5	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Summa	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709
Af de röstande egde:																						
1 röst	5	6	19	28	61	21	35	28	85	169	14	60	15	90	27	206	33	134	48	110	35	360
2 röster	10	19	12	32	73	20	27	14	62	123	15	43	18	33	20	129	28	60	31	52	43	214
3 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4 "	8	18	10	30	66	14	22	20	34	90	10	29	21	23	21	104	17	33	21	32	20	123
5 "	12	14	10	26	62	10	16	8	27	61	15	19	14	21	6	75	8	27	17	22	19	93
6 "	7	13	10	13	43	9	20	3	19	51	12	14	9	8	11	54	9	22	10	11	15	67
7 "	9	10	10	21	50	6	6	10	18	40	10	9	4	9	7	39	10	19	8	9	13	59
8 "	8	7	8	16	39	5	9	8	16	38	8	10	7	12	7	44	7	9	10	12	5	43
9 "	1	2	5	9	17	5	1	3	7	16	6	4	4	6	1	21	5	4	7	6	3	25
10 "	12	13	23	23	71	15	13	11	22	61	13	15	19	19	8	74	9	25	16	20	9	79
11 "	1	4	3	5	13	1	6	3	5	15	4	2	1	1	2	10	6	6	5	5	6	28
12 "	5	10	9	13	37	5	10	7	18	40	7	8	10	13	8	46	14	16	12	8	5	55
13 "	2	3	3	3	11	—	1	4	7	12	2	3	3	5	3	16	1	3	4	5	3	16
14 "	2	—	1	3	6	2	2	1	4	9	1	2	5	5	4	17	4	5	6	2	2	19
15 "	8	13	7	11	39	13	18	12	16	59	12	17	12	18	8	67	12	17	17	16	6	68
16 "	4	7	3	6	20	1	5	1	6	13	7	8	2	5	1	23	3	5	5	3	3	19
17 "	2	4	3	6	15	5	3	3	5	16	5	6	6	—	3	20	2	5	8	1	3	19
18 "	6	5	2	2	15	4	4	3	5	16	1	5	6	3	1	16	3	11	3	7	5	29
19 "	2	1	3	4	10	1	3	1	2	7	2	—	—	1	—	3	1	3	2	3	1	10
20 "	8	10	16	9	43	6	16	9	11	42	10	23	10	8	3	54	7	13	12	7	6	45
21 "	2	1	1	4	8	—	1	3	6	10	—	2	2	3	3	10	—	2	3	1	1	7
22 "	3	1	2	1	7	2	2	2	4	10	1	2	2	4	1	10	1	3	6	2	2	14
23 "	2	2	—	4	8	1	3	2	5	11	2	4	1	1	1	9	1	3	1	2	2	9
24 "	—	3	1	4	8	1	1	—	5	7	1	—	1	1	1	4	—	1	1	2	1	5
25 "	44	73	62	56	229	55	72	68	51	246	50	78	65	58	24	275	58	95	75	52	23	303
Summa	163	242	223	323	951	202	296	224	440	1,162	208	363	237	347	171	1,326	239	521	328	390	231	1,709
Högsta röstetal hvarmed landtdagsman blifvit vald	—	—	—	—	8,853	—	—	—	—	9,096	—	—	—	—	—	10,789	—	—	—	—	—	12,762
Lägst d:o d:o	—	—	—	—	7,257	—	—	—	—	7,694	—	—	—	—	—	8,552	—	—	—	—	—	12,492
Dens röstetal, som varit närmast att väljas	—	—	—	—	5,223	—	—	—	—	5,451	—	—	—	—	—	4,317	—	—	—	—	—	4,397
Antal personer som erhållit röster . .	—	—	—	—	49	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	51	—	—	—	—	—	55
" " " " mindre än 100 röster	—	—	—	—	29	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	27	—	—	—	—	—	29

Källa: Magistratens protokoll och vallängderna.

Sakregister.

	Sid.
<i>Aflopskanaler</i> och infallsbrunnar i staden, statistik öfver	17*—19*.
<i>Afstängning</i> af vattenledningen	134.
<i>Alarmeringar</i> och verkliga eldsvådor, antalet af	167.
<i>Alexanders universitetet</i> , uppgifter angående	59*, 60*.
<i>Allmänna arbeten</i> , ...	120.
" " kostnaden för stadens	155*.
<i>Arbetareföreningens</i> anhållan om kostnadsfri tomt	24.
<i>Arbeten</i> , verkställda vid fattiggården	157.
<i>Arbetsstyrkan</i> vid stadens planteringar	141.
„ <i>Arbetets vinnere</i> “ ansökan om plats för arbetarbostäder i fabrikskvarteret N:o 179	24.
„ <i>Arbetets vinnere</i> “, bidrag till föreningen	60.
<i>Arrendetomten</i> N:o 13 vid Bergmangatan, försäljning af	12.
<i>Asyler</i> och anstalter för vanvårdade, andesvaga, lytta, blinda m. m.	156.
<i>Auerbrännare</i> vid gatubelysningen, införande af	41.
<i>Backas</i> , förlängning af arrendet till ett område å lägenheten	20.
<i>Barnvårdsföreningen</i> , bidrag åt	60.
<i>Bebyggande</i> af tomten N:o 8 vid 3:dje linien å Berghäll, anstånd med	44.
<i>Berghäll</i> , utarrendering af tomt N:o 7 vid 1:sta linien å	15.
" " " " N:o 4 " 2:dra " "	15.
" " " " N:o 8 " 2:dra " "	15.
" " " " N:o 28 " 3:dje " "	15.
" vatten- och aflopsledning under en del af 4:de linien å	36.
" utarrendering af kvarteret N:o 311 m. m. å	18.
<i>Bevakande</i> af stadens rätt i rättegångar, konkurser m. m.	147.
<i>Bevattning</i> af gator	124.
<i>Bibliotekets</i> i Sörnäs inkomster	174.
" " " öppenhållande	173.
<i>Blindskola</i> , tomtplats för	6.
<i>Blomsterplanteringarna</i> i Runebergs esplanad	140.
<i>Bokförrådets</i> i Sörnäs bibliotek förändringar	173.
<i>Boklåncens</i> " " " antal	173.
<i>Boningshus</i> och rum i staden, statistik öfver	5*.
<i>Borgesförbindelser</i> godkända	148.

<i>Botaniska trädgården, eganderätten till</i>	27.
<i>Brandkommissionens sammanträden</i>	169.
<i>Brandkårens bestraffning</i>	169.
" <i>gratifikationer</i>	169.
" <i>helsotillstånd</i>	169.
" <i>öfning</i>	169.
<i>Brandposter, föreskrifter för inrättande och begagnande af</i>	136.
<i>Brandposters förseende med nya trækistor</i>	45.
<i>Brandverket</i>	85.
" <i>statsverkets bidrag till</i>	76.
<i>Broholmen vid Gammelstaden, utarrendering af delar af</i>	13.
<i>Brottmålsnotariernas anhållan om löneförhöjning</i>	60.
<i>Brottmål, statistik öfver</i>	85*, 86*, 88*.
<i>Brunnshuset och badhuset i Brunnsparken</i>	39.
<i>Brunnsparken, arbetena i</i>	138.
" <i>fråga om inlösen af villalotterna i dess vestra område</i>	24.
<i>Brygga i Sörnäs hamn för lossning af petroleumångare</i>	29.
<i>Brännvinsskatten, stadens andel af</i>	91.
<i>Budget för år 1897</i>	45.
<i>Byggnader och lägenheter</i>	121.
<i>Byggnadskontorets personal</i>	120.
<i>Byggnadsritningar, godkända</i>	147.
<i>Chausséer</i>	50, 123.
<i>Civila mål, statistik öfver</i>	84*, 87*.
<i>Civilstatens enke- och pupillkassa tillfallande vakansbesparing</i>	75.
<i>Consoliderad gäld, stadens, statistik öfver</i>	132*.
<i>Debetsdylars minsta belopp</i>	75.
<i>Decharge åt Helsingfors utminuteringsaktiebolag</i>	104.
" <i>åt stadens nämnder och styrelser</i>	52.
<i>Dekorering stadens, i anledning af Kejsarkröningen</i>	82.
<i>„De Skeppsbrutne“, anslag för inköp af skulpturverket</i>	60.
<i>Desinfektionsförman, antagande af</i>	68.
<i>Disponibel behållning</i>	90.
<i>Distriktssjuksköterskor, anställande af</i>	66.
<i>Diverse inkomster</i>	91.
<i>Diverse utgifter</i>	90.
<i>Donerade fonder, förvaltning af till stadens folkskolor</i>	66.
" " <i>stadens, uppgift öfver</i>	147*—153*.
<i>Druckne, statistik öfver</i>	90*.
<i>Drätselkammarens medlemmar</i>	148.
" <i>sammanträden, antal ärenden m. m.</i>	148.
<i>Dygdigt tjenstefolks belönande</i>	77.

<i>Dödlighet</i> och dödsorsakerna i Helsingfors, statistik öfver	40*—42*.
<i>Döfstumsföreningen</i> i Helsingfors, bidrag åt	60.
<i>Edesholmen</i> , utarrendering af	14.
<i>Ekonomiebyggnaden</i> å Maria sjukhuset, utvidgning af	32.
<i>Eldens</i> löskomst, orsaken till	167.
<i>Eldsläckningsredskapens</i> tillökning	169.
<i>Eldsvådorna</i> i Helsingfors, statistik öfver	91*, 92*.
<i>Elementarlärovärderna</i> i Helsingfors, statistik öfver	62*.
<i>Embetsverk</i> stadens	84.
<i>Expenser</i> , Byggnadskontorets	121.
<i>Extra ingenjörer</i> och ritare	120.
<i>Extra tillsyningsman</i> vid helsopolisen	55.
<i>Fabriker</i> och handtverkerier, statistik öfver	98*.
<i>Fabrikstomten</i> N:o 2 vid Sörnäs strandväg, försäljning af	4.
" N:o 7 vid Neckens gränd	5.
<i>Fabriksqvarteret</i> N:o 179, „Arbetets vänners“ ansökan om tomtplats derstädes för arbetarebostäder	24.
<i>Fartyg</i> , inklarerade till Helsingfors, statistik öfver	109*—110*.
<i>Fattige</i> , intagna i fattiggården	150.
" , som vårdats på kommunens bekostnad	149.
<i>Fattiggården</i>	87.
" donerade räntor, utdelning af dem	155.
<i>Fattiggårdens</i> inkomster och utgifter	151.
<i>Fattiggårdsreglemente</i> , förslag till nytt	96.
<i>Fattiggård</i> , statistik öfver stadens	93*—97*.
<i>Fattiggårdsstyrelsens</i> medlemmar och tjänstemän	149.
<i>Feriekolonier</i> , anslag för	60.
<i>Festsalens</i> i Sörnäs bibliotek användning	176.
<i>Finsk medborgarvärd</i>	106.
<i>Finska teatern</i> , bidrag till	59.
" " tomtplats för	9.
<i>Finska Trädgårdsföreningens</i> anhållan om restitution af kommunala utskylder	64.
<i>Fiskförsäljningshallen</i> vid Hafshammen	118.
<i>Folkbarntvädgårdar</i> , anslag för	60.
" i Tölö, anslag för	60.
<i>Folkbiblioteket</i> och läsesalen	90.
<i>Folkbiblioteken</i> och läsesalarna, statistik öfver	81*—83*.
<i>Folkbibliotekets</i> bokförrådsförändringar, katalogisering m. m.	170.
<i>Folkbibliotekspersonalens</i> förändringar	172.
<i>Folkbibliotekets</i> styrelse	172.
" i Sörnäs bestyrelse och personal	177.
<i>Folkmängden</i> i Helsingfors, statistik öfver	31*, 33*, 37*.

<i>Folkskolebyggnaden</i> vid Nikolaigatan	30.
<i>Folkskolorna</i>	164—166.
” af Byggnadskontoret verksälda reparationer å	121.
” anslag för möblering af klassrum i	56.
” i Helsingfors, statistik angående	75*—80*.
<i>Folkskoleväsendet</i> , stadens, kostnader för	93*—97*.
<i>Friare dispositionsrätt</i> , beviljande af	117.
<i>Frivilliga brandkårens</i> biträde vid eldsvådor	168.
<i>Fruntimmersföreningen</i> , bidrag till	60.
<i>Fruntimmersföreningens</i> barnhem, tomt för	45.
<i>Födde</i> och døde i Helsingfors, statistik öfver	34*, 38*.
<i>Fölisön</i> , bidrag till underhåll af	56.
<i>Föreningen</i> för barnavård, tomtplats för	12.
<i>Förlikningsnämnden</i>	180—181.
<i>Förlängning</i> af arrenderätten	114.
<i>Förmyndarenämndens</i> arbetsfördelning	163.
<i>Förmyndareförordnanden</i>	163.
<i>Förmyndare</i> och kuratorer, antalet af	163.
<i>Förmyndares</i> redovisningsskyldighet	163.
<i>Förståders</i> m. m. kommunala förhållanden, ordnande af	103.
<i>Försäkringsbeloppet</i> af stadens fastigheter	160*.
<i>Försäkring</i> mot förlust genom läckor i vattenledningen	135.
<i>Försäljning</i> af tomter	110.
<i>Försäljningsstånd</i> , smärre	115.
<i>Galindos</i> , generalmajor, kommunala utskylder	76.
<i>Gaskonsumtion</i> i Helsingfors, statistik öfver	27*.
<i>Gator</i> och allmänna platser	121.
” ” ” ” i staden, statistik angående	8*—16*.
<i>Gatuandelar</i> , der hyrkuskar stå, ifrågasatt anslag för underhåll af	61.
<i>Gatubelysningen</i>	85.
” med petroleumlyktor	119.
” i Hermanstad	120.
<i>Godsrörelsen</i> å Helsingfors och Sörnäs jernvägsstationer	112*.
<i>Gräsväxt</i> och vassa, rätt till afbergning af	115.
<i>Gården</i> N:o 24 vid Alexandersgatan, inköp af	26, 118.
<i>Gårdar</i> och byggnader i staden, statistik öfver	4*.
<i>Gästgifveri</i> , antal hästar vid stadens	81.
<i>Hagasund</i> , disposition af villan	23.
<i>Hammagifter</i> i Helsingfors, uppgift öfver	125*.
<i>Hambanan</i> mellan Magasinskajen och Skatudden, afsyning af	28.
” sidospår till densamma vid Hafsgatan	32.
<i>Hamnar</i>	51, 123.

<i>Hamnkaptens</i> och Hamnkontorsbokhållarens uppbördsprocent	146.
<i>Hamnkontorsbokhållare</i> tjenstens besättande	105.
<i>Hamnkonto</i> rets uppbörd	146.
<i>Handel</i> med viner och svagare rusdrycker	107.
” med spritdrycker	106.
<i>Handelsinstit</i> utet i Helsingfors, statistik öfver	70*.
<i>Handtverks</i> skolorna i Helsingfors, statistik angående	73*, 74*.
” ökad t anslag för lägre	55.
<i>Helsingfors</i> Arbetareförening, bidrag till	60.
” Filharmoniska sällskap, bidrag till	59.
” Simsällskap, anslag åt	55.
” Åbo kustbanas fullständiga anläggande, motion om	82.
<i>Helsopolisens</i> i Helsingfors verksamhet, statistik öfver	54*.
<i>Helsovårds</i> nämndens expensemedel, tillskott till	56.
<i>Henriksallén</i> , jordfyllning omkring träden i	139.
<i>Hjonens</i> i arbetsinrättningen tidigare vandel	157.
<i>Humleberg</i> , förlängning af arrendet till villalotten N:o 18	19.
” ” ” ” ” N:o 24	20.
<i>Hushåll</i> i staden, statistik öfver	6*.
<i>Hysesmedel</i> , vid inqvarteringen utanordnade	160.
<i>Hyre</i> käskar, landt- och sjöformän i Helsingfors, uppgift öfver	70*.
<i>Hägnader</i> , underhåll af	141.
<i>Högholmen</i> och Fölisön, bidrag till underhåll af	56.
<i>Import</i> och export, statistik öfver	100*—108*.
<i>Industriskolan</i> i Helsingfors, statistik angående	72*.
<i>Inkomsten</i> per m ³ vatten	133.
<i>Inkomst</i> gifvande rättigheter	91.
<i>Inqvarterings</i> nämndens ledamöter och tjänstemän	159.
” ärenden, antalet af	159.
<i>Inspektors</i> för arbets- och fattiggården bilagor	156.
<i>Inteckningar</i> , beviljade och förnyade	90*.
” utverkade och förnyade	148.
<i>Inventarier</i> , stadens lösa	142.
<i>Inventeringar</i> af stads-kassan	143.
<i>Justitieråd</i> smannens vid Magistraten aflöning och vikarie	67.
<i>Kajanläggning</i> , provisionel vid Skatuddens södra strand	30.
<i>Kajarbetena</i> å Skatudden	92.
<i>Kajer</i> i Helsingfors stad, statistik öfver	20*.
<i>Kajsaniemi</i> arbeten i	137.
” upplåtande af ett område deraf för statsjernvägarnes behof	26.
<i>Kanalarbeten</i>	50.

<i>Kanalgatan</i> , vattenledningens utsträckning till	37.
<i>Kanaler</i> och afloppsdiken	122.
<i>Karta</i> öfver Helsingfors, ny	39.
<i>Kassakreditiv</i>	143.
<i>Klappbryggor</i> och vedmätt	124.
<i>Kommunala utskylder</i> , statistik angående	127*, 132*.
<i>Kommunalförvaltningen</i>	84.
<i>Konvertering</i> af stadens obligationslån	78.
<i>Kosthållningen</i> vid arbets- och fattiggården	151.
<i>Kostnader</i> vid inqvarteringen	162.
" " stadens skogsvård	142.
<i>Köttkontroll</i> i staden, allmänt införande af	69.
<i>Landningsbrygga</i> vid stranden af Humleviken	29.
<i>Landtdagsmannavalen</i> i Helsingfors, statistik öfver	163*.
<i>Laurells</i> stipendiifond	146.
<i>Lindqvist</i> , pension åt f. d. realskolevaktmästaren	62.
<i>Lyftkranen</i> å Magasinskajen, ordningsregler för begagnande af	102.
<i>Lysgasens</i> medelstyrka i Helsingfors, statistik öfver	27*.
<i>Lån</i> , inkomst genom	91.
" på kortare återbetalningstid	143*.
" tillstånd till upptagande af	81.
<i>Läkarbetjensters</i> besittande	104, 105.
<i>Läsesalarnas</i> i folkbiblioteket besök och öppenhållande	171.
" i Sörnäs " " " " " " " " " "	176.
<i>Lönnkrögeriets</i> stärfjande	97.
<i>Löseghedom</i> , värdet af stadens	161*.
<i>Magistratens</i> embetslokal, ändring af	35.
<i>Makadamiseringsarbeten</i>	48.
<i>Malm</i> , utarrendering af ett område å lägenheten	15.
<i>Maltdrycker</i> , ändring i förordningen om försäljning af	104.
" rätt att försälja	108.
<i>Maltdrycksförsäljningens</i> ordnande för tiden från 1 juni 1896 till 1 juni 1898	101.
<i>Maltdrycksförsäljning</i> i Sörnäs, anhållan om förbud mot	98.
<i>Marias</i> asyl	179.
<i>Maria</i> föreningen, bidrag åt	60.
<i>Maria</i> sjukhusets ekonomi, statistik öfver	157*, 159*.
" " redovisning för patientafgifter	70.
<i>Maria</i> sjukhus, ökad anslag för sjukvård å	55.
<i>Material- och handtlangaredagsverken</i> vid mätningar	120.
<i>Mejlans</i> villalott N:o 15, förlängd arrenderätt till	19.
" " N:o 18, utarrendering af	14.
<i>Metodistförsamlingens</i> anhållan om tomtplats	24.

<i>Militära skjutbanan</i> i Fredriksberg, tillskottsområde för	22.
<i>Motion</i> angående åtgärder till arbetareklassens fromma	96.
<i>Mulbetesmark</i> , utlegning af	115.
<i>Myntverkets tomt</i>	3.
<i>Museibyggnad</i> , plats för.	7.
<i>Narinkbodar</i> och diskar, uthyrning af	117.
<i>Natura kvarter</i> vid inqvarteringen	160.
<i>Navigationsskolan</i> i Helsingfors, statistik öfver	71*.
<i>Necken</i> och Pannkakan, förlängning af arrenderätten till	21.
<i>Norra brandtornet</i> , nybyggnad af.	35, 169.
<i>Nybyggnader</i> och husremonter	47.
<i>Nya kyrkan</i> , bevakningsposter vid	37.
<i>Näringsrätt</i>	106.
<i>Obligation</i> , inköp af en	144.
<i>Obligationer</i> , utlottning af	144.
<i>Observatoriibergen</i> , arbetena å	138.
<i>Observatoriibergens</i> förskönande, anslag till	60.
<i>Parkgatans</i> istandsättande	119.
<i>Parmmätare</i> , packare och vräkare	146.
<i>Partialförskrifningar</i> å 650,000 marks lånet, utlottning af	143.
<i>Pauligs</i> ansökan om restitution af trafikavgifter	64.
<i>Paviljongen</i> i Djurgården, undanskaffande af	31.
<i>Passagerarerörelsen</i> å Helsingfors jernvägsstation, statistik öfver	111*.
<i>Pensionering</i> af stadens tjänstemän, normer för	71.
<i>Personer</i> intagna i stadens arbetsinrättning	155.
<i>Planteringar</i>	51, 123.
<i>Planteringarna</i> vid Ateneum, underhåll af	44.
" å Maria sjukhusets tomt.	139.
<i>Planteringarnas</i> underhåll, kostnaderna för	140.
<i>Plantskola</i> , stadens	141.
<i>Poliklinisk ögonafdelning</i>	86.
<i>Polisinrättningen</i>	85.
<i>Polispersonalen</i> , uppgifter angående	89*.
<i>Polisvaktkontor</i> i Hermanstad	61.
<i>Polytekniska institutet</i> , statistik angående	61*.
<i>Poststyrelsen</i> i Helsingfors, statistik öfver.	120*.
<i>Priset</i> per m ³ vatten	133.
<i>Quarteret</i> N:o 143 å Skatudden, försäljning af	3.
<i>Rabatten</i> för vattenavgifter	134.
<i>Realskolan</i> tillhöriga stipendiifonder, användning af	73.

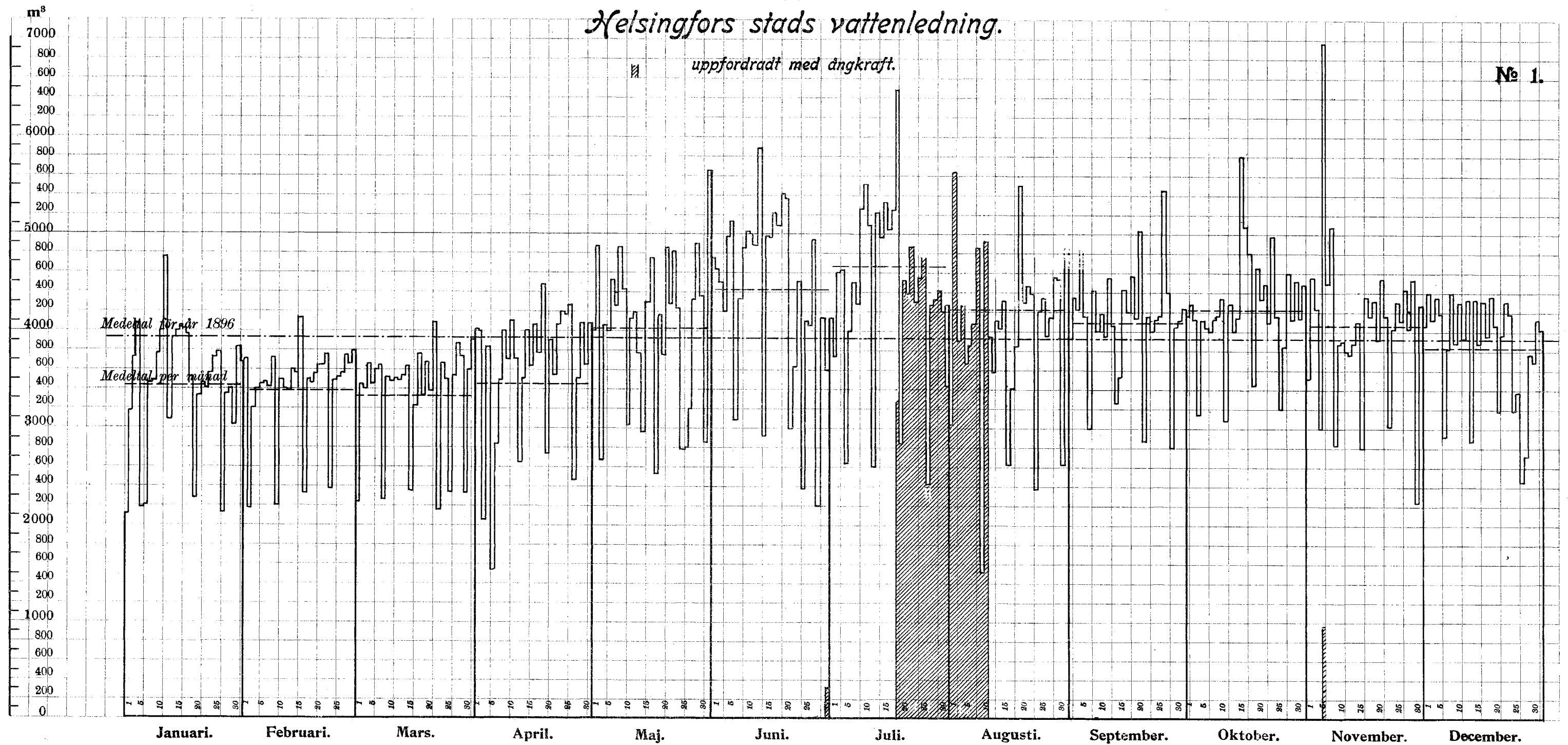
<i>Reglemente för dårvårdsinrättningen vid arbets- och fattiggården</i>	94.
<i>Regleringsarbeten</i>	48.
<i>Renhållningsdistrikt, uppgift angående stadens</i>	21*
<i>Renhållningsväsendet</i>	51, 124.
<i>Reorganisation af konstföreningens centralskola</i>	92.
<i>Resande i Helsingfors, uppgift öfver antalet</i>	114*
<i>Revision af stadens räkenskaper för år 1895</i>	52.
<i>Riebyggnaden å Grejus hemman</i>	124.
<i>Riipinens anhållan om understöd</i>	62.
<i>Ryssholmen, förlängning af arrendet å</i>	18.
<i>Räntor å tomtlösen</i>	90.
<i>Rörnätets vid vattenledningen reparationer</i>	131.
" " " utsträckning	126.
<i>Saluhallens renhållning</i>	121.
<i>Sedmigradskys småbarnsskola</i>	178.
<i>Senatstorgets förscende mod planteringar</i>	42.
<i>Skatudden, utarrendering af 2:ne kolupplagsplatser å</i>	17.
<i>Skifferholmen, utarrendering af</i>	14.
<i>Skjutshållningen vid stadens gästgifveri</i>	146.
<i>Skogseld</i>	142.
<i>Skogstaxering</i>	142.
<i>Skogssådd och plantering</i>	141.
<i>Skogvaktareysslan, besättande af yngre</i>	147.
<i>Skulder, stadens</i>	84.
<i>Sinebrychoffs, enkefru, besvär angående museihusets förläggande å Jernvägstorget</i>	108.
<i>Sinnessjuka vid fattiggården samt utackorderade</i>	158.
<i>Sjukdomsfall, statistik öfver</i>	44*, 53*
<i>Sjukstuga i Sörnäs, anslag för</i>	87.
<i>Soffor, inköp af</i>	141.
<i>Sommarkolonier, bidrag för anordnande af</i>	60.
<i>Sparbanksrörelsen i Helsingfors</i>	122*
<i>Spårvägstrafiken</i>	116*
<i>Stadens fastighetsbok, komplettering af</i>	147.
" jordlägenheter, inkomst af	91.
" planteringar, underhåll af	139.
" skogar, vården om	141.
" simhus, uthyrning af	117.
" säkerhetshandlingar, granskning af	147.
<i>Staden åliggande allmänna onera</i>	90.
<i>Stadsfiskalernas löne reglering</i>	63.
<i>Stadsfullmäktiges sammanträden, protokoll och bref</i>	109.
" sekreterare och notarie, löneförhöjning åt	27.
<i>Stadsfullmäktige under år 1896</i>	108.

<i>Stadshus</i> för Helsingfors, fråga om nytt	33.
<i>Stadskassans</i> bokslut för år 1895	52.
" inkomster och utgifter samt ställning	130*, 133*, 145*.
<i>Stadsplan</i> för 6:te och 7:de stadsdelarna, ändring af	1.
<i>Stengård</i> , disposition af lägenheten	16.
<i>Stensättningsarbeten</i>	47.
<i>Sterbhus</i> och omyndiga barn, antalet af	163.
<i>Stolpar</i> för elektrisk belysning, uppställning af	117.
<i>Stämpelskattens</i> belopp, utredning om	102.
<i>Sundhets-</i> och sjukvården	85.
<i>Svenska teatern</i> , bidrag till	59.
<i>Sörnäs plantagen</i> N:ris 17—20, utarrendering af	15.
<i>Telefon</i> , antalet samtal och abonnenter	119*.
<i>Telegramväxling</i> å Helsingfors station	118*.
<i>Tiden</i> för utskänkning af spritdrycker	98.
<i>Tolagsafgiftens</i> beräkande, grunden för	77.
<i>Tolags-</i> och trafikafgifterna m. m.	145.
" " " i Helsingfors, statistik öfver	123*, 124*.
<i>Tolag</i> för varor till uppstad	146.
<i>Tomten</i> N:o 1 vid Bergmansgatan, reglering af	3.
" N:o 9 vid vestra Hamngatan, reglering af	3.
<i>Tomter</i> i Helsingfors, statistik öfver till försäljning disponibla	22*.
<i>Tomtlösen</i>	90.
<i>Trafikkontorets</i> debitering och uppbörd	145.
" rester och restitutioner	145.
" stat, förhöjning af	57.
<i>Trafikkontoret</i> , besättande af tjänsterna vid	105.
<i>Trafik-</i> och hamnumgälder, nedsättning af	65.
<i>Tvättstugan</i> å Arbets- och fattiggården, tillbyggnad till	34.
<i>Understöd</i> åt fattige, medeltal af utdelade	156.
<i>Undersökningsstationens</i> för lifsmedel verksamhet	53*.
<i>Undervisningsväsendet</i>	88.
<i>Upptrallning</i> af stadens hamnar	119.
<i>Utarrenderade lägenheter</i>	110.
<i>Utgifts-</i> och inkomstförslaget för år 1897	82.
<i>Utminuterig</i> och utskänkning af spritdrycker, ordnande af för tiden från 1 juni 1896 till 1 juni 1898	100.
<i>Utskännings-</i> och utminuterings aktiebolagens vinstmedel för 1895, fördelning af	59.
<i>Utsökningsmyndigheter</i> , anordning af stadens	74.
<i>Uttaxeringen</i> år 1897	92.

<i>Vattenborgen</i>	131.
" nyläggning af yttre taket å	45.
<i>Vattenfiltreringen</i>	130.
<i>Vattenkonsumtionen</i>	133.
<i>Vattenledningen</i> , antalet dagsverken vid	133.
" diverse mindre arbeten vid	47.
" förvaltning och drift af	47.
" i Helsingfors, statistik öfver	24*—26*.
" inkomst af	91.
" utsträckning af	46.
<i>Vattenledningens</i> utvidgning och värde	125.
" verkstad	132.
<i>Vattenledningsafgiftens</i> indrivande i händelse af konsumentens konkurs	136.
<i>Vattenledningsgaranti</i> för Djurgårdsvillorna N:ris 6, 7 och 13, befrielse från	35, 36.
<i>Vattenledningsvattnets</i> undersökning i kemiskt och bakteriologiskt hänseende	55*—58*.
<i>Vattenmätare</i>	131.
" anslag för	46.
<i>Vattenposterna</i> i Södra hamnen, förvaltning af	118.
<i>Vattenserveringen</i> i Hermanstad	38.
<i>Vattensläpning</i> till eldsvådor	94.
<i>Vattenståndet</i> i Vanda å	134.
<i>Vattenuppfordringen</i>	128.
<i>Vedgård</i> invid Fabriksparken	114.
<i>Velocipedbana</i> i Djurgården, plats för	25.
<i>Vitesbestämningar</i> för privata vattenledningsinstallationer	136.
<i>Väderleksförhållanden</i> i Helsingfors, statistik öfver	28*—30*.
<i>Vägar</i>	122.
<i>Värdet</i> eller försäkringsbeloppet af vid eldsvådor skadad egendom	168.
<i>Värnepligtiges</i> hustrur och barn, understöd åt	62.
<i>Växthus</i> och drifbänkar, stadens	140.
<i>Ytnehåll</i> , statistik öfver stadens	3*.
<i>Åtgärder</i> till arbetsklassens fromma, motion angående	96.
<i>Ås</i> , utarrendering af en fabriksomt å lägenheten	16.
<i>Äktenskap</i> och barnfödseln i Helsingfors, statistik öfver	36*.
<i>Öfverlåtelse</i> af arrenderätt	115.
<i>Örnholmen</i> , vestra, utarrendering af	14.
" östra d:o "	14.
<i>Östra grenen</i> af Vanda å, frågan om upprensning af	118.

Grafisk framställning
af
Vattenuppfordringen under år 1896
vid
Helsingfors stads vattenledning.

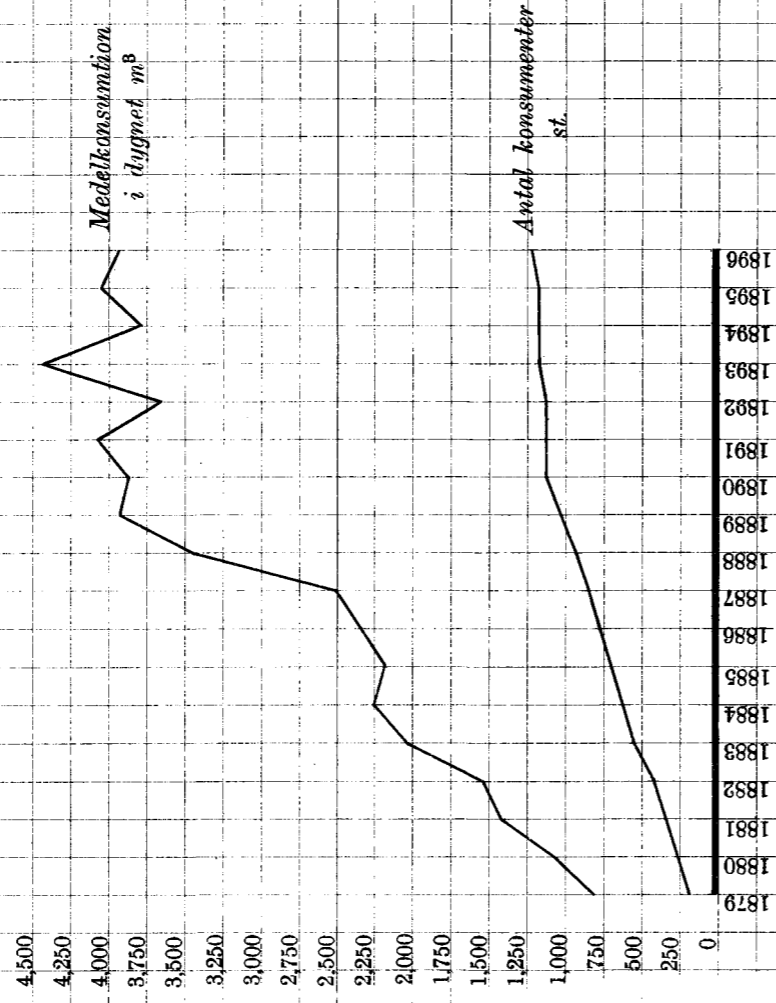

Grafisk framställning

*Medelkonsumtion per dygn och antalet konsumenter
under åren 1879—96*

N° 2.

Åselsingfors stads vattenledning.

Grafisk framställning

af
Inkomster och utgifter vid samt bokförda värdet
af
Helsingfors stads vattenledning
under åren 1879—96.

Nr 3.

